ཀེཡཱ་ཏེ་ཁ་ཤ་ཀ་ཁ། ཀ།

ཨཱ། །ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ་ལས་ས་ལྟ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ཕོད་དང་ཕོ་བཞུགས།

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྩོམ་ཁྱིམ་འཛིན་ལྷན་ཚན་བསྒྲིགས།

གྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

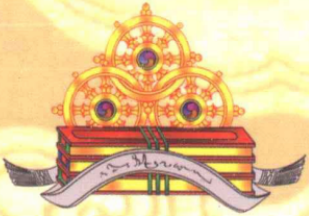

ISBN 978-7-80057-846-5

9 787800 578465 >

ISBN 978-7-80057-846-5/B · 12

定价：29.00 元

༄༅། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ་ལས་

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

གསུང་འབུམ་པོད་དང་པོ་

བཞུགས་སོ། །

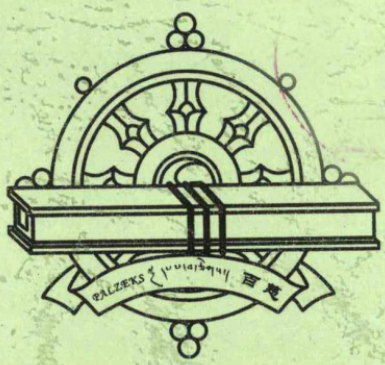

དཔལ་བཅོགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཚུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

出 版 人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据
萨迦五祖全集对勘本: 藏文
百慈藏文古籍研究室编 北京:中国藏学出版社,2007.2
(先哲遗书.15)ISBN 978-7-80057-846-5
Ⅰ.萨… Ⅱ.百… Ⅲ.萨迦派-古籍-汇编
-藏语 Ⅳ.B946.6
中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第019041号

先哲遗书 (十五)

萨迦五祖全集对勘本

(13/25)

萨班更噶坚赞 著

*

百慈藏文古籍研究室编辑整理
中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷
开本:880×1230毫米1/16 印张:17.25
2007年4月第1版 2007年4月第1次印刷
印数:0001—1500册
书号:ISBN978—7—80057—846—5/B.12
定价:29.00元

དབེ་སྐྱོང་པ། རྒྱལ་མོ་འཇྲུག་པ།
དཔེ་སྐྲུག་འགན་འཛིན་པ། ཚངས་པོ།
མཏུན་ཨོག་མཛེས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ།

ཅེས་ཡིག་ཆུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལས།

དེང་བཅོ་ལྔ་པ།

ཅཱུ། །ས་སྐྱ་བཀའ་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ་ལས་ས་པཎ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ་
པོད་དང་པོ་བཞུགས་སོ། །

(૧૩/૨૫)

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཙུམས།

*

དཔལ་བཙེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་ཆྱེང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས།
ཀྱང་ཁྲི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གིས་བསྐྲུན་ཏེ་བཀྲམ།
པེ་ཅིན་མི་རིན་ཚོན་ཁྱེ་པར་འདེགས་ཀྱང་ཞིས་དཔར་བཏབ།
རྒྱ་ཡི་༢༠༠ཡི་རྒྱ་བཞི་པར་པར་ཁྲི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
རྒྱ་ཡི་༢༠༠ཡི་རྒྱ་བཞི་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཏབ།
དཔར་གྲངས། ০০০১—১৫০০
ISBN978—7—80057—846—5/B. 12
དེང་རིར་སྐོར། ৫৮.০০

སྟོན་འགྲོའི་ཞུ་ཚིག

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཏ་རྒྱས་དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་ཏ་ཚན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྟེས་འབྱང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྩལ་མཐའ་དག་དང། དེ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱན་མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་ཏྲག་སྟན་པས། མངོན་བརྗོད་སྟེབ་སྦྱོར། སྐར་ཁྱེས་འབྲུང་ཁྱེས། ལྷ་ཚད་བཟོ་གས་སོགས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་འཚང་ཁན་འགྲུར་གསུམ་དང། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མར་སྲོལ་གཏོད། བར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་སྲོལ་བར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་ཏྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་བཞུགས་སོ་ཅོག་གི་གླེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ན་རི་རབ་ལྟུན་པོའི་གཏོར་དང་མཉམ་ཞིང། ཆོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་རྒོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀན་ཏྲའང་དར་ཁྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཚར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏྲའང་མཆེད་དེ། དཔེར་ན། ཨོ་ག་ས་ཟོར་ཏྲི

དང་། ཁར་ལྷོད་ལྟ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྟེ་ཚན་དང་སློབ་མཁན་མི་ཁུངས་བ་ཡོད།

དེ་ནི་གོང་དུ་སྨོས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ཅས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྤྲོད་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་བློན་ཐོན་མི་བཞི་ར་སྐ་ཅོག་ཞང་། ।གན་ཁྲབས་ཆེན་རིན་བཟང་རྫོག་ལོ་ས་སྐྱ་པ། ।ཁུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞུ།। ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད། ।ཆྭིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་ བཀའ་ བརྒྱད་ པ། ।ཤངས་ པ་ ཞི་ ཏྲེད་ སྦྱོར་ ཏུག་ བསྟེན་ སྒྲུབ་ བོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྱད་དང་འཚད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཞུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱད་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཕྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཐན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་ས་མེས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཇིག་པ་དང་། ས་མས་ལྟན་མི་དང་མི་མིན་ཀྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་ཐྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་

ལྟར་ལགས། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་མཛད་གྲྭ་ལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཏང་གི་ཡང་
དག་པའི་ཕྱོད་ཌུས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྣར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ
ཁྲིད་དང་ རྒ་ འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྩོད་འཕོར་བསྡུ་དང། ལེགས་སྒྲིག ད་ལེ
སྒྲན། སྒྲུར་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད
དང། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཚོས་བསྟན་གྱི་སྲི་ཞུ་སྒྲུབ་པའི
སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རིའི
ཡབ་མེས་རྒྱམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕ་ཆོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རིད་ཅག་གི
བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་ལྟག་ཡོད་པ་རྒྱམས་ལ་གཅེས་སྤྱས་ཆེན་པོས་སྤྱང
སྐྱོབ་དང་དར་སྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ
ཟད། ཤ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སློབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྐྱེས་འབྱུལ་མཁན་ཀྱི
ཐུན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རིའི་ཕྱག་པར་བབ
པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི་གཟི་འོད་བློ་ནས་ཀ་ཁ་ལ་ཁ་ལ་ཡ་ཁ
ཕ་ཞིག ཀ་ཁ ཡ ཁ ཕ ཞ ཀ ཁ ཡ ཁ ཕ ཞ ཀ ཁ ཡ ཁ ཕ ཞ ཀ

དང་ལན་འདིར་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྷའི་གསུང་འབུམ་དབེ་བསྡུར་མ་དང་། ཁ་སྐོང་བཅས་དེབ་ཀེར་ལྷ་མེས་ཐོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་བའི་དབེ་ཚོགས་རིང་མོ་འདིའི་ནང་རིམ་པ་བསྡུར་ཆགས་སུ་རུ་ཆེའི་གཟིགས་པ་ཡོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ཟུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་ཐུགས་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཚོའི་དབེ་ཚོགས་དཔར་སྐྱེན་ཞུ་རྒྱའི་སྐོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་ཞིང་མཁྱེན་སྒྲུན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཚར་གྱི་བཀའ་སྩོལ་སྟོལ་གནང་དང་། དབེ་དཀོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྐྱབས་འཛིན་ཡོང་བ་མཁྱེན་མཁྱེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་དཔེ་ལྷ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་མཚོན་ན། སྟེང་པོས་དབེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྟེང་ལ་འཚང་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྷད་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འགོས་བསྡུན་གྱི་སྲི་ཞུའི་ལས་ཀ་ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ནུས་ན། མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་འབྱུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མཚན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་ཆུབ་པར་ཞུའོ། །

ཕྱན་འབྲོག་རྒན་འཁྱམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༨པའི་ཟླ་ཆོས་ལ་གྲགས་ཕུལ།

དཔེ་བསྡུར་གསལ་བཤད།

༡༩༥ ཟླས་ཁ་ཕེབས་ནང་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྒྱ་བའི་བླ་མ་དཔལ་ས་སྐྱའི་ཕྱི་ཆེན་རྗེ་རྡེ་འཚང་མཆོག་དང་། ཨ་ཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ། ཨ་ཁན་འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཚད་བའི་སྟོན་བྱོན་ལོ་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙེང་ཁག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཞེན་ཁ་ལ་དམིགས་ཏེ། ནེ་སྒོར་འབུམ་བཞི་གནང་ནས་དེ་རྣམས་ལྷུར་སྐྱོབ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་ལ། གྲུས་པ་ཤེས་འཛིན་དམན་པ་དང་ཉམས་ལྡོང་ཞན་པ་བཅས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཕྱབ་པའི་སྒོབས་པ་བྱས་ཏེ། ཕེངས་མང་པོར་དགོངས་པ་ཞུས་ཀྱང་དགོངས་ཁྲོལ་མ་བྱུང་། གནས་ཚུལ་དེ་རྣམས་རྟོང་གསར་བློ་གྲོས་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཞུས་པར་ཁོང་ནས། དཔེ་ཆེར་འཚོལ་བསྡུ་ལ་ཉམས་ལྡོང་ཟབ་པ་ཆན་ཀཱམ་བདེ་ལེགས་མཚོག་ངོ་སྒྲོད་མཛད་པ་མ་ཟད་ལས་ཀའི་སྒྲུབ་སྟོན་ཀྱང་གནང་བྱུང་། དེ་དུས་ཆན་ཀཱམ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུལ་མཚན་མཚོག་གི་ཞལ་བཀོད་བཞིན། སྐྱ་ཚང་ལོ་ཐུ་བའི་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ས་སྐྱའི་དཔེ་དཀོན་རྣམས་འཚོལ་བསྡུ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་སྐྲབས་ཤེལ། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ཀྱང་ས་སྐྱའི་གསུང་འབུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱོགས་སྒྲིགས་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་སོལ་གནང་བྱུང་བར། དཀའ་སྒྲོ་ཚད་མེད་བྱུང་ཡང་ལས

འགན་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བས་།བདག་ཁྲི་རྗེ་རྡེ་འཚང་ལ་བཀའ་བརྟག་ཞུས་པ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་བརྟག་པ་ཡང་བཟང་པོ་འདུག་ལ་བྱ་བ་དེ་རེས་བར་དུ་འབད་པས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་བཀའ་སྩལ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཔེ་ཆར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁན་པོ་སྒྲིལ་ལྷན་ཚེ་རིང་རྒྱམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་། ཐུན་ཀཱམ་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འཚར་གཞི་ཇི་བཞིན་ས་སྒྲའི་དཔེ་དགོན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིག་ཐུབ་པ་ཞིག་འོང་བར་ཞུས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ཁོགས་ཀྱིས། ས་སྒྲའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་བསྒྲིག་བྱ་རྒྱུར་གཏན་ཁེལ་ཏེ། ༢༠༠ཅ་པོའི་ཟླ་བ་ཉར་བར་ལས་གཞི་དངོས་སུ་མགོ་འཛུགས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་༢༠༠ཆ་པོའི་ཟླ་བ་༧་༢བར་སྟག་ཚང་པོ་ཐུ་བའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་ཞུ་དགེ་ཟིན་པ་དང་། ཤ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གསུང་འབུམ་ཞུ་དགེ་བྱེད་བཞིན་པ། གོང་མ་རྒྱལ་ལྷའི་གསུང་འབུམ་སྔ་དགེའི་པར་མ་པོ་ཏི་བཅོ་ལྔ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མ་ཕྱི་གསར་རྟེད་པོ་ཏི་གསུམ། ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྒྱལ་ལྷའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་པོ་ཏི་བཅུ་བདུན་དང་། ལུ་ཕུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་གོང་མ་རྒྱལ་ལྷའི་གསུང་འབུམ་བྲིས་མ་པོ་ཏི་བཅུ་སོགས་ཁམས་དབུས་ས་གནས་མང་པོ་ནས་རྟེད་པའི་བྲིས་མ་རྟེད་པ་རྒྱལ་ལ། དཔེ་བསྡུར་བྱས་པའི་ལས་ཀ་ད་ལྟ་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དུ་པར་བསྒྲན་ཞུས་པ་ཡིན། །

།༢༠༠ཆ་པོའི་ཟླ་བ་།ཚེས་།ལ་རྡ་མཁྱེན་རྗེ་རྡེས་ལྷ་ས་ནས།

དཀར་ཆག

ཕྱབ་བའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བ། · · · · · · · · · · · · · · (1)

ས་སྒྲ་ལེགས་བཤད་བཞུགས། · · · · · · · · · · · · · · · · · (196)

གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད། · · · · · · · · · · · · · · · · · (240)

དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག · · · · · · · · · · · · (304)

སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གའི་ལུང་སྡོར། · · · · · · · · · · · · · · · (337)

འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོད་པ། · · · (357)

རྗེ་བཙུན་གྲགས་པར་བསྟོད་པ། · · · · · · · · · · · · · · · · (358)

བདག་པར་བསྟོད་པ། · (361)

ཕྱོགས་བཅུའི་ས་ཐམས་རྒྱས་འཕྲིན་ཡིག · · · · · · · · · · · · · (363)

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྨྲིང་བ། · · · · · · · · · · · · · · · (391)

ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པར་འཚད་པར་གདམས་པ། · · · (403)

རྟོགས་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་དྲི་ལན། · · · · · · · · · · · · · · · · (405)

རྣེལ་ཕུ་བའི་ཞུས་ལན། · · · · · · · · · · · · · · · · · · · (412)

ཞང་ལོ་ཐུ་བར་གདམས་པ། · · · · · · · · · · · · · · · · · · (413)
བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ལ་སྦྱིང་བ། · · · · · · · · · · · · · · (415)
ཆོག་ས་ས་བཅད་པ་གོང་འོག་གཉིས། · · · · · · · · · · · · · · (418)
མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་སྦྱིང་བའི་ཡི་གེ· · · · · · · · · · · · · (419)
ཉི་མ་ལ་སྦྱིང་བ། · (422)
ཤོ་དགོན་འགྲོ་མགོན་རིན་ཆེན་ལ་སྦྱིང་བ། · · · · · · · · · · · (423)
ཤོ་དགོན་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱིང་བ། · · · · · · · · · · · · · · · · (426)
བོད་ཡུལ་ལ་བསྟན་པ། · · · · · · · · · · · · · · · · · · · (428)
ཤུག་ཏི་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། · · · · · · · · · · · · (431)
བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ལ་བསྟོད་པ། · · · (433)
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཕྱུགས་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ། · · · · · (435)
ལྷ་ས་འི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ། · · · · · · · · · (437)
འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད། · · · · · · · · · · · · (439)
ཕྱག་འཚལ་རེ་མོའི་བསྟོད་ཆོག · · · · · · · · · · · · · · · · (450)
བུ་སྨོན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བ། · · · · · · · · · · · · · · · · · · (452)
བཀའ་གདམས་དོ་ཀོ་བའི་ཞུ་བ། · · · · · · · · · · · · · · · · (457)

བཀའ་གདམས་དོ་ཁྲི་བའི་ཞུ་ལན། · · · · · · · · · · · · · · · (459)
ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་བཏུལ་བའི་ཚོགས་བཅད། · · · · · · · · (464)
ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པའི་ཚན་ལ་བསྟོད་པ། · · · · · · · · · · · · (465)
རྒྱའི་བསྟོད་པ་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ། · · · · · · · · · · · · · · · (467)
དོད་མོ་རི་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་བསྟན་པ། · · · · · · · · · · (468)
ཕེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས། · · · · · · · · · · · (469)
ཞེན་པ་བཞི་བྱལ་གྱི་གདམས་པ། · · · · · · · · · · · · · · · (470)
སྡུད་པ་སོགས་ཤེར་མདོ་འདོན་ཐབས། · · · · · · · · · · · · · (471)
ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་ཐབས། · · · · · · · · · · · · · (473)
སྒྲོད་པ་རྣམ་དག་གི་ཚོགས་བཅད། · · · · · · · · · · · · · · · (475)
ས་ལམ་གྱི་གནད་ལྷག་རྒྱ་མཚོན་པའི་མན་ངག · · · · · · · · (477)
ཆགས་ལོའི་ཞུ་བ། · (478)
ཆགས་ལོའི་ཞུ་ལན། · (481)
གླུ་བོ་ལོ་ཐུ་བའི་ཞུས་ལན། · · · · · · · · · · · · · · · · · · (503)
བཀའ་གདམས་ནམ་མཁའ་འབུམ་གྱི་དཀྲི་ལན། · · · · · · · · · · (507)
སྟོན་པ་བློ་གྲོས་རབ་གསལ་གྱི་དཀྲི་ལན། · · · · · · · · · · · · · (513)
སྟེ་མོ་སྒོམ་ཆེན་གྱི་དཀྲི་ལན། · · · · · · · · · · · · · · · · · (516)

རང་གིས་རང་ལ་གྲོས་འདེབས་པ། · · · · · · · · · · · · · · · · (524)
ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་དྲ་བ། · · · · · · · · · · · · · · · · · (529)
བཤེས་པའི་སྨྲིང་ཡིག་གི་བསྡུས་དོན། · · · · · · · · · · · · · (537)

༦༥། །ཕྱུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྣོ་གས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལས་འབྱུང་། ། རྒྱལ་སྲས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཡི། །བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་ སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ། །འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏེ་བཤད། །བློ་དང་ལྡན་ པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་ ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་ བྱེད་དང་། །སྒོམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ དང་། །བྱང་ ཆུབ་ མཆོག་ དང་ སྟོན་ པའོ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ཏེ་ ཉམས་ སུ་ ལེན་ པར་ འདོད་ ན། ཐོག་ མར་ སྒལ་ བ་ དང་ ལྡན་ པའི་ གཞི་ རིགས་ ངེས་ པར་ བྱའོ། །དེ་ ཡང་ མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ ལས། རང་ བཞིན་ དང་ ནི་ རྒྱས་ པ་ དང་། །དེ་ ནི་ རྟེན་ དང་ བརྟེན་ པ་ སྟེ། །ཡོད་ མེད་ གཉིས་ དང་ ཡོན་ ཏན་ ནི། ། སྒྲོལ་ བའི་ དོན་ དུ་ རིག་ པར་ བྱ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར། རང་ བཞིན་ གྱི་ རིགས་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཡོད། ། རྒྱས་ པའི་ རིགས་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ ནས་

ཡོད། མ་བསྒྲེང་བ་ལ་མེད། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་རྟེན། རྒྱས་པའི་རིགས་བརྟེན་
པའོ། །རིགས་ལ་ཟོ་སྒྲོ་ཏའི་སྐད་དུ་གོ་ཏ་ཟིར་ལ། ཙོའི་སྒྲ་ཡུར་བསྒྱུར། རྒྱུན་
ཏ(《ཀ》 -ཏ)ཁྱིན་པས་གྱ་ཏ། ཏ་སོ་སོར་ཕྱལ་ན་ཏ་ར་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལ
བརྟེན་ནས་འགོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བས་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་ཞེས་བྱ་བར
འགྱུར་རོ། །རིགས་དེའི་རྟགས་ནི། སྒྲོར་བའི་སྟོན་དུ་སྟྲིང་རྗེ་དང་། ཁོས་པ་དང
ནི་བཟོད་པ་དང་། ཁགེ་བ་ཡང་དག་སྒྲོད་པ་རྣམས། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས
པར་བཤད། ཁེས་གསུངས་པས། ཆོས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་ཉིད་ནས་སྟྲིང་རྗེ
ཆེ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ
ལ་བཟོད་པ་ཆེ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མོས་པ་སྟེ།
འདི་ལྟ་བུ་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སོ། ।རིགས
དེའི་སྒྲོན་ནི། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། ཕོངས་དང་གཞན་གྱི
དབང་ཉིད་དེ། ।མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། ।རྩམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ।
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་དྲག་པས་ཟས་དང་ཧོར
དང་ས་མས་ཅན་ལ་ཆགས་སྡང་ཐྲོག་ཐབས་མེད་པ་སྒྲུ་བ་དང་། གྲོགས་ངན་པ་སྟེ།
གཉེན་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཏྲ་མ་ངན་པས་ཆོས་ལ་མི་འཛུག་ཅིང་། གལ་ཏེ
འཛུག་ནའང་ཆོས་ཡང་དག་པ་ལ་མི་འཛུག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཛུག་ལ། ཁྱད
པར་དུ་ཏྲ་མ་ངན་པ་གཅིག་དང་སྟོན་ལ་ཕྱད་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཞུས་ན་ཆོས་ཀོར་བ
ལས་མི་འཕྱུང་། མ་ཀོར་བ་བཤད་པའི་ཏྲ་མ་ལ་ཞུས་ན་ཁོང་མི་དགེས་ལ། དེ
དག་གི་ངོ་བསྟན་པས་ཆོས་ཡང་དག་པ་དང་མི་འཕྲད་པས་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་।
ཟས་གོས་ཀྱིས་ཕོངས་པས་ཆོས་སྒྲོད་པའི་སྒོ་བས་པ་ཞེམ་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་རྒྱལ

པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་བ་སྟེ། ཅ་ན་ཀ་ལས། གཞོན་པའི་ཚེ་ན་ཕ་མའི་དབང་གྱུར་ལ། ।དར་ལ་བབ་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་དབང་དུ་གྱུར། ।ཆས་པའི་ཚེ་ན་བུ་ཚའི་དབང་འགྱུར་བས། ।བླུན་པོ་རང་དབང་རྒྱ་ཏུ་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ।རིགས་ཆད་པའང། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། ।ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པར་སྦྱོང་རྟེས་འབྱང། ।ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་རྟམ་པར་བཅོམ། ।དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ (《ཀ》+འང) རྒྱུ་དང་བྲལ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རེ་ཞིག་རིགས་ཆད་པ་དང་། གཏན་དུ་རིགས་ཆད་པ་གཉིས་སོ། ।དེ་ལ་རེ་ཞིག་རིགས་ཆད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་མེད་པ། གཅིག་ཏུ་ཞེས་པར་སྦྱོང་པ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་བཅོམ་པ། ། དཀར་པོའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བའི་བརྩམ་གྱིས་མ་སྨིན་པའོ། ।གཏན་ནས་རིགས་ཆད་པ་ཐེམས་ཅམ་པ་འདོད། དགེ་མ་བ་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལས་ཀོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡིན་པར་བཟློག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བའམ། རྒྱ་ནག་གི་བྱིས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ནོ།། །།

གཞན་པ་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཤད་ན་བཞི་སྟེ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པ་དེའི་བསྟན་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ।དང་པོ་ལ་གཞན་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའོ། ।གཞན་པ་སྒྲའི་དོན་ནི་ : ཤྲ་ར་ཏཾ་གཅྫ་མི (《ཀ》《ལ》ས་ར་ཏཾ་ཀ་མ་ཏ) ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་བས་ན་སྐྱབས། དེ་ལ་རྟེན་པར་བསྟེན་པས་ན་

འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། འཚེ་བ་དགེ་ཞེས་ཅད་ཏུ། ।འཇིག་
ཚོགས་ཕྱག་པ་དམན་པ་དང་། ।ཕབས་མ་ཡིན་དང་ངན་སོང་ལས། ।སྐྱོབ་ཕྱིར
སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཞན་པ་དེའི་རང་བཞིན
ཇས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གཞན་སོ། ।
དང་པོ་ལའང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཞན། འཇིག་རྟེན་པ
ལའང་བློ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཡུལ་འཇིག་རྟེན་པ་གཞན། འཇིག་རྟེན་ལས
འདས་པ་ལའང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན། ཐུན་མོང་བ་ལའང
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཞན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན
པ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཞན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུག་གོ། ।གཞན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་རྒྱ
དང་། ཡུལ་དང། དུས་དང། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི
འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་འདོད་པ་གཅོ་ཆེ་ལ། ཉན
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་འཇིགས་པ་དང་འདོད་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ
དང་པ་གཅོ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྙིང
རྗེ་གཅོ་ཆེའོ། ।གཞན་པ་ཡུལ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས
འདས་པ་གཞན་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡུལ་གཞན་ཏེ། དམན་པ་དང། མཆོག
གོ །དང་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆེན་པོ་དག་གམ། རི
དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རང་གང་མོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། འཇིགས་པས་ཉེན་པ
ཁ་ཅིག་ནི། ।ཚལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཚལ་ལམ། ।ལྷོན་ཤིང་ཆེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ
ཡི།།ཞེས་ཀ ।ཁ ।ཀ ।ཁ ।ཀ ।ཁ ।

ནི། ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་ཡང་བློ་འཛིག་རྟེན་པ་སྟེ། ཆོ་
འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་སྐྱོབ་པའམ། ལེགས་པ་ལ་སྨོན་པའི་སྨོ་ནས་སྐྱབས
འགྲོ་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་པ་དེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་འང་འགོར
བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ར། ।གཞན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞན་ཏེ།
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཞན་ལས་ཉན་ཐོས་ནི་དགེ
འདུན་གྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རང
སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ
འགྲོའོ། །གཞན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་ནི
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོར་བྱས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ།
རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྒྲུབ་ཕྱིར་སྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ।མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས
པའི་ཕྱིར། ।ཆོས་རྣམས་གཞན་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། ।གཅིག་ཀྱི་སྐྱབས
གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ।དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། ।སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉན
གཉིས་ཡིན། ।སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཏེ། ।ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ।
ཞེས་གསུངས་སོ། ।གཞན་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། གསང
སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བས་འདིར་མི་བཤད་དོ། ।དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན
མཆོག་གསུམ་ལ་ཡང་ངོས་འཛིན་ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས
རྒྱས་ནི་ སངས་ རྒྱས་ ལ་ སྐ་ གསུམ་ མི་ འདོད། རྡོ་ རྗེ་ གདན་ ད་ སངས་ རྒྱས་ པའི
(《ཀ》+སངས་རྒྱས)-ཤ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ས་ཐོགས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པར
འདོད། ཆོས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་འདོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཉིད་འདོད
དགེ་འདུན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག

བརྒྱད་ཀྱིད་འདོད་དོ། །ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐུ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན། ཆོས་ཕེག་པ་ཆེན་པོ། དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་ཁོ་ན་འདོད་དོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་འདིར་མི་བཤད
དོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་རང་དོན་ཕ་མོ
ནམ་ཐོབ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་དང་སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཀྱི
ཐ་སྙད་མི་ཤེས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པ
སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་མི་འདོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི
སྲིད་སྟེང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའི། གཞན་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཁ
ཅིག་ཇི་སྲིད་འཚོ་བའི་སྒྲ (《ཁ》+དེ)། ཚེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་ལ་མི་ཟེར་བར་སེམས་ཇི
སྲིད་འཚོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན།
འདི་སེམས་བསྐྱེད་ཀུ་ཐབས་མ་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། ། (《ཁ》《ལ》+དེ་མི་འཕད་དེ།) དེ་ལྟར
བྱས་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང
ས་ས་ཐར་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། མདོ
སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དུ་བཤད་པ་དང
འགལ་ཞིང། མདོ་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་འདི་འདྲའི་ཚུལ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར
ཆོས་རྒྱས་ཆུང་ལ་འདོད་ཧཱུ་ཁ ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི
ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རང་གི་ཚེ་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེལ
མ་ལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར
འདོད་པས། རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་མི
བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད། བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་སྐྱབས་སུ་འགྱུར། །དེའང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་
གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས།།
སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ
བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་གི་བསྟན་བྱ་དང་སོ་སོའི་བསྟན་བྱ་གཉིས་སོ། །དང
པོ་ལའང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང། ཁྱད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། བསྟན་པར་བྱ་བ
ལའང་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ
དང་། ཆོས་བཞིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་བླ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆོས
མཉན་ཞིང། ཆོས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་ཡིད་རྟེན་ལ། ཉེ་དུ་དང
འབྲེལ་བ་དང་གཡོག་འགོར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་འཛུད་པའོ། །གཉིས་པ་དམ་པའི
ཆོས་མཉན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མམ
དཔང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་མཉན
ཡང་ན་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི
བསྟན་བཅོས་མཁོན་པོ་བྱམས་པའམ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དམ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ
སྲས་ས་མ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའམ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའམ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ
ལྷའམ། ཡོན་ཏན་འོད་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་ཁྲུངས་ཐུབ་པའི་ཆོས་མཉན
དགོས་ལ། གསང་སྔགས་ཡིན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་གསུམ
མམ། གྱུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྱུབ་པ་སྟེ་བདུན་ནམ། སློབ་དཔོན་རྣལ
འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བཏོན་པ་དང། རྒྱལ་པོ་ཕེན་ཐུ་ཏི་དང། ཏོ་ཊེ་ཏིལ་བུ་པ་ལ
སོགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁྲུངས་ནས་བྱུང་བ་མཉན་དགོས་ཏེ། མདོར
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། སྡུད་པ་པོས་བསྡུས། གྱུབ་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟོམས།

པཏྨ་ཏྲས་བཤད། ལོ་ཐུ་བས་བསྒྲུར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉན་བཤད་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་བཟློག་པའི་ཆོས་གཅིག་བྱང་ན་ཟབ་ཟབ་འདྲ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་ཉན་བཤད་བསྒོམ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་ཉན་ནོ། །ལེགས་ལེགས་འདྲ་བ་མ་སྟེགས་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལའང་འདྲུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དོར་ལ་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་སྟོ་སྨོད་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ།། དང་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་འདྲལ་བ་དང་མཐུན། སྒོམ་པ་མདོ་སྟེ་དང་མཐུན། བཤད་པ་མདོན་པ་དང་མཐུན། གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྟེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས། དེང་སང་བོད་འདི་ན་སྟེ་སྨོད་གསུམ་དང་མི་མཐུན། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་འགལ་བའི་ཆོས་པ་ཇི་མཚར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མང་པོ་འདུག་སྟེ། ངས་ཅི་ཡིན་ཇི་མ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཕྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདུག་པའི་ཚེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་བསམ། འགྲོ་བའི་ཚེ་སྤྱིར་དགོན་མཆོག་གསུམ། ཁྱད་པར་དུ་གར་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་སྟེ། དབུས་ན་ སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད། ཤར་ཕྱོགས་ན་མི་འཁྲུགས་པ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། ནུབ་ཕྱོགས་ན་སྣང་བ་མཐའ་ཡས། བྱང་ཕྱོགས་ན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བ་ཐུགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཕྱིན་པས་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་བར་ཚད་ཞི(《ཞ》 +ཞིང་)བསམ་པ་འགྲུབ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་མཇལ་བ་འཐོབ་བོ། །ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་ཡང་ཅི་ཟ་ཅི་འཐུང་གི་ཕུད་ཀྱིས་མཆོད། དེ་འང་ཡི་དམ་བླང་བའི་ཆོ་ག་དང་། སྨོན་དཔོན་མི་ཏྲི་བའི་ལྷ་བ་ངན

སེལ་དང། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ལས་དང་པོ་པའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཨོཾ་མ་ཏྲ་གུ་རུ་བཛྲ་ནི་བི་ཏ་ཛ་ཡཱཿདཾ་ཡེ་ཤེ་ཏ་ནི་ཏ་ཏ
ཀཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ས་ངས་ཆུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ
སོ་སོར་གྱུབ་ནའང་ལེགས་མོད་ཀྱི་སྤྱི་ལ། ཨོཾ་ས་ཏ་བཛ་ཏོ་ཏ་ཏ་ས་ཏ་ཏ ནཱ
ཡ་ཏ ནཱ ཡ ཏ ནཱ ཡ ཏ ནཱ ཡ

གཅིག) བྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ལ། རྗོ་རྗེ་རྩེ་མོའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། ཟས་ཀྱི་ཕུད་ལ་ཚང་བ་སྤྱོན། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྒྱུད་ མང་པོ་ནས་ གསུངས་ སོ། །དེང་ སང་ བོད་ ཞེས་ ན་ ས་དས་ རྒྱས་ ཀྱིས་ གསུངས་ པའི་ གཏོར་ མ་ དང་ ཚང་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ མི་ ཕྱེད་ པར། བཙན་ མཆོད་ པའི་ ཡས་ སྒྲགས་ ལྟར་ འབྱང་ རྒྱས་ དང་ གྲ་ གསུམ་ ལ་ སོགས་ པ་ (《ཀ》《ཀ》+གཞན་) ཕྱིད་ པ་ མཐོང་ སྟེ། ས་དས་ རྒྱས་ ཀྱི་ བསྟན་ པ་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ ཐེ་ ཚོམ་ ཟའོ། །དེས་ན་ ཟས་ ཀྱི་ རྣལ་ འབྱོར་ ཡང་ རང་ རང་ གི་ གཞུང་ དང་ མཐུན་ པར་ བྱས་ ལ་ བཟའ་ འོ། །ཇི་ ལྟར་ བའི་ རྣལ་ འབྱོར་ ཡང་། མགོན་ པོ་ མ་ ངན་ འདས་ གཟིམས་ ལྟར། །འདོད་ པའི་ ཕྱོགས་ སུ་ ཇི་ ལྟར་ བར་ བྱ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ མགོ་ ཤར་ རམ་ བྱང་ དུ་ བསྟན་ ལ་ གཞོགས་ གཡས་ པ་ འོག་ ཏུ་ བཅུག་ སྟེ་ སྣང་ བ་ མཐའ་ ཡས་ ཀྱི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ལ་ མཉམ་ པར་ བཞག་ ནས་ ས་དས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ ཀྱི་ སྐུ་ སྟོང་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ ངང་ ལ་ ཉལ་ ལོ། །ལྟང་ བའི་ དུས་ སུ་ ས་དས་ རྒྱས་ ཀྱི་ གཟུགས་ ཀྱི་ སྐུའི་ ང་ རྒྱལ་ གྱིས་ ལངས་ ལ་ བྱ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ སྟོང་ ཡུལ་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པའི་ མདོ་ བཞིན་ དུ་ བྱའོ། །གཞན་ ཡང་ བདེ་ བ་ དང་ སྐྱེད་ པ་ ཅི་ བྱུང་ ཡང་ བླ་ མ་ དང་ དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་ ལ་ དབུལ། ན་ ཚ་ དང་ སྡུག་ བསྔལ་ ཅི་ བྱུང་ ཡང་ བླ་ མ་ དང་ དཀོན་ མཆོག་ གསུལ་ ལ་ བླ་ གཏད། དེ་ ལ་ སྔགས་ ཟློས་ དང་ ། དམིགས་ པ་ དང་ ། སྨན་ དཔྱད་ དང་ ། ཀློག་ འདོན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱང་ ཆོས་ དཀོན་ མཆོག་ གི་ ཡན་ ལག་ ཡིན་ པས་ སྐུར་ པ་ མི་ གདབ་ པར་ འབད་ ལ་ བྱའོ། ། འདི་ ལ་ ཁ་ཅིག་ སྨན་ དཔྱད་ དང་ ཀློག་ འདོན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ བྱས་ ན། ཆོས་ (《ཀ》–ཆོས་) དཀོན་ མཆོག་ ལ་ བླ་ མ་ ཁེལ་ བ་ ཡིན་ སྨན་ དཔྱད་ པས་ དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་ ལ་ སྐྱབས་ སུ་ སོང་ བ་ བཟང་། སྨན་ ཟོས་ ན་ སྐྱབས་ འགྲོ་ ལ་ གཞོད་ ཟེར་ བ་ ཡོད་ དེ།

དེ་ལྟ་ན་འདུལ་བ་ལུང། སྨན་གྱི་གཞི་ལས་དགེ་སློང་ནད་པས་སྨན་པ་དང་སྨན་
བསྟེན་པར་གསུངས་པ་ དང། བཟའ་བཏུང་ཡང་སྨན་རྣམ་བཞིའི་གཅིག་ཏུ
གསུངས་པས་བཟའ་བཏུང་ཟོས་པས་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་བཟའ་བཏུང་ཟ་བཞིན་དུ་སྨན་ཟོས་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གཏོད་ཟེར་བ་ག་ལ
རིགས། མཁས་པས་མཐོང་ན་ཁྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་དང་བྱ
དགའི་ཕྱིར་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྙང་ཞིང་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས
ཅད་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཏོག་བྱ་བ་ལ་བསླབ་བོ། །གཉིས་པ་ས་སོ་སོའི
བསླབ་བྱ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཞིག་ས་ངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག
དགེ་བསྟེན་ཏེ། །ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཞི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། །
དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཕགས་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །དགེ
འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་བ། །མུ་སྟེགས་གཞན་ལ་ཕྱོགས་ (《ཞ》ཕྱོགས་) མི་བྱེད། །
ཅེས་གསུངས་པས་ས་ངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན། ལྟ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི
གཟུང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ སྐྱབས་ སུ་ སོང་ ན། ཟེམས་ ཅན་ ལ་ འཚེ་ བ་ ཙམ་ ཡིན། །
དགེ་ འདུན་ ལ་ ཟ ས ་ ས ུ ་ ས ོ ང ་ ན ། ཆ ོ ས ་ ཅ ན ་ ལ ་ ས ྟ ོ ན ་ ཕ ར ་ ཙ ོ ས ་ ད ེ ས ། ། །

རང་གི་ཇོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་ཇོ་བོའི་རང་བ་ལས་
མི་འདའ་ཡི། ཇོ་བོ་ལས་གཞན་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ན་ཇོ་བོས་རྟེན་མ་ཐུབ་པས་ཇོ་
བོའི་རང་བ་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །དེང་ཕང་བོད་འདི་ན་ཁ་ཅིག ཐང་ལྷ་ལ
སོགས་པ་ལ་ཇོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་ན། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གནོད་ཟེར་བཞིན་དུ་ཕྱོགས
སྐྱོང་དང་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ཡུལ་གྱི་ལྷ་ཚུན་ཆད་ལ
སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་སྟོམ་པ་ལ་གནོད
དོ།།གལ་ཏེ་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན
དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལྟ་མ
ཡིན་པར་དགོས་སུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱས་ན། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་འདྲེས་ནས་འགྲོ་སྟེ།
མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ
འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་ཆོས་ལ་འགོམས་པ
ལ་སོགས་པ་མ་གྱས་པའམ། ཆོས་ལ་ཉེ་ཚོར་ངམ་རྟེང་པར་བཅུག་པ་ལ་སོགས
པས་ཆོས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་འཆོར་ཟེར་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཉན་བཤད་བཀག་པས། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་མི་གནོད་སྙམ་ནས་ཉན་བཤད་མ
བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་འདུག་སྟེ། སྤྱིར་ཆོས་ལ་ཉེ་ཚོར་བྱས་པའང་ཉེས་པ་ཆེ་མོད་ཀྱི
འོན་ཀྱང་ཉེ་བ་བོའི་ས་ཡང། ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆུན་མི་ཆད་པས་རང་ཉམས
པར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་འཇིག་མི་ནུས་ལ། ཉན་བཤད་བཀག་ན་མཁས་པ
ཆུན་ཆད། ཆོས་ཤེས་པ་མེད་ན་ཐུ་སྟ་ཡང་ཡང་ས་ཕས་ཀྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞིག་པ
ཡིན། དེས་ན་ཉེས་པ་ཆུང་བའི་ཆོས་འཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིགས་ལ། ཉེས
པ་ཆེ་བའི་ཉན་བཤད་འགོག་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྩ་བ་མ་གོ་བ

ཡིན་ནོ། །(《ཀ》+དེ)ཡང་ལ་ལ་གོས་ཆེར་པོ་ལ་འགོམས་པས་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་འགྲོ་འཚོར་ཟེར་བཞིན་དུ། སྟོམ་བཙུན་རྣམས་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་ཅིང་མ་གྱུས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆར་པོ་ལ་འགོམས་པས་མ་གྱུས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐུགས་འགྲོའི་དངོས་གཞི་མི་ཉམས། སྟོམ་བཙུན་དང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལ་མ་གྱུས་ཤིང་རྣམ་པར་འཚེ་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་འགྲོ་ལ་གནོད་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསླབ་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དྲྭགས་ནས་མ་ཁྱེས་པས་མདོ་བསྡུན་བཅོས་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། བཞི་པ་དེ་ལྟར་བསླབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལའང། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། བྱལ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་དང། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང། ལུས་ཀྱི་ན་ཚ་དང། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ཞུས་ཤིང། མདོར་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤྱོང་བའོ། །དེ་ཡང་བསམ་པ་ཞེ་ཐག་པ་མེད་ཀྱང་དགེ་ཏུ་བརྟོད་པ་ཅམ་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཆན་ཞུགས་བློན་པོ་གཅིག་ལ། སྒྲིན་བདག་མོ་ཞིག་དང་དེ་རས་ཆུང་སྒྲོ་ཕུལ་ནས་ཚོས་ཞུས། དེར་ཚོས་བཤད་ཆུ་མ་ཆེད་ནས་ཡི་མུག་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ང(《ཀ》-ང)སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཡང་ཡང་བཟླས། དེར་སྒྲིན་བདག་མོས་ཆུ་མི་ཤེས་པ་ལས་འབྱས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་རྟོགས་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང། དེར་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་ཆུ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་ཞེས་བསྔགས་པ་བརྟོད། ། དེར་ཆུན་པོ་ཞིག་གིས་བློན་པོ་འདི་ལས་རས་བཅུ་བར་བྱ་སྟམ་དུ

བསམས་ནས་ཕྱི་བཞིན་འབྱངས་སོ། །དེར་ཐུན་ཞུགས་ པ་ཁང་བར་ཞུགས་ པ་
དང་། ཐུན་པོས་རས་བྱིན་ཅིག་བཟླས། ཐུན་ཞུགས་སྒྲག་པས་ཕྱིར་འཕྲུང་མི་ནུས
ཀྱིས་ཁང་པའི་ཐུ་སྐར་ནས་ལོངས་ཤིག་བཟླས། ཐུན་མས་ལག་ པ་གཅིག་གིས
བླངས་པས། ཐུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་ཡང་སྦྱིན་བདག་གིས་ལག་ པ་གཞིས་ཀས
བྱིན། ཁྱོད་ཀྱང་ལག་ པ་གཞིས་ཀས་ལོངས་ཤིག་སྟེས། དེར་གཞིས་ཀ་ བཅུང་ ཕ
ན་ ཕག་གུས་བཀྲིགས་ནས་ཀ་ ཕ་ ལ་ ཕཏགས། དེ་ནས་ཐུན་ཞུགས་ ཕྱིར་ ཕྱུང ས
ལྷ་ཕས་འགྲོའི་ ལད་ ཙོ་ ཀྱིས་ ཞེས་ ཕསྒྲགས་ ནས་ དཀོན་ ཆཱོག་ གསུམ་ ཀྱི་ ལྷ་ཕས
འགྲོ་ ཏེ་ ལ་ ངན་ལྟ་ ཕ་ ན་ ངེས་ ཕ་ ཏེ་ ཕཆུ་ ། དེར་ ཐུན་ ཆ་ ཕཏང ས
ལ། ཕཕེད་ ཞིང ཆུ
ཁགས་ ཞིག་ ཏུ ཕྱིན་ ཕ་ ངང་ ། ཆགས་ ཕོ་ ཞིག་ ཀྱིས ཅི་ ས
ལ ཕ ། ཁོ་ ཕོ་ ཐུན་ ཆ་ ཞིག ན ། ཁོ་ ཕོ་ ཕས ཀྱང ཐུན ཆེན ངག ས
ལ ཕ ། ཁོ ཕ ཐ ཕ ཀ ཕ ཏ ཕ ཏ ཕ ཏ

དང་པོ་ནི་ས་ངན་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་པ་དང་། དམ་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་གྲངས་སུ་རྫུད་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་འགོ་བ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག
རྟེན་གྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྲོག་བསྲུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱོ་བ་དང་། ཕྱི
ཕྱག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་། ཆོས་པས་སྐྱེལ་མ
རྣྀད་པ་ལྟར། ཚེ་འདིར་བློ་བདེ། སྐྱེ་བ་ཕན་ཚད་དུ་དགེན་མཆོག་གསུམ་དང་མི
འབྲལ་བའི་གཏེར་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་རང་ལ
འགྲུབ་བ་དང་གཞན་ལ་འགྲུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ས་ངན་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ
སོང་བས་རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས།
ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས།
འཕོར་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ
མེད་པ་འདུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལ་འགྲུབ
པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདག་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྡོམས་ཉིད་(《ཀ》-ཉིད་) ཀྱིས་གང་ལ
བྱ་རྣམས་ཀྱང་ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་ཚུད་ནས་དགོན་མཆོག
གསུམ་(《ཁ》+རིམ་གྱིས་) མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ།། ||

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ སེམས་བསྐྱེད
དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ(《ཀ》+འང་) དགྲ་བཅོམ་པ
དང་། རང་ངན་རྒྱས་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ ངན་རྒྱས་ སུ་ སེམས
བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་བཤད་དོ། ।
གཉིས་པ་ ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ ལའང་། ས་ངན་ ཅམ་ དང་ དགེ་ ম་ གཉིས་ ལས། ས་ངན
ཅམ་པའི་ས་ངན་བསྐྱེད་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་བཀའ་སྩོལ་སྐོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད

ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་འཕྱུང་བ་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་དེ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་བཀའ་སྩལ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ རྟེས་ སུ་ འབྲང་ བ། ： ཕལ་ པོ་ ཆེ་ ལས་ བྱང་ བ（《ལུ》–ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་བ）སྤྱོད་འཇུག་གི་ལུགས། ཇོ་ཀླུ་རེ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང། ཆོ་ག་དང་བསྟན་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་དང། བྱ་བྱག་ཏུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང། བསྟན་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཡི་གེར་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྒྲོར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད། གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་རྣམས་ཆོ་ག་ལས་སྐྱེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོམ་པ། ཟག་པ་མེད་པའི་སྟོམ་པ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཆོ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས། འོ་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒྲབས་སུ། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལན་གསུམ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མགོ་བསྒྲེའི་ལན་དང། རྣལ་མའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱེད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒོམ་མེད་དུ་འདོད་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཡིན། དེ་ལ་ལྟའི་སྒྲུ་བསྒོམ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མིན་སྟམ་ན། འོ་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ཡང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་སྟགས་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྣང

མངོན་བྱང་གསང་སྒྲགས་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཆ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བ་ལ་བྱས་ན་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡོ་ག་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པར་བསྟོམས་ཀྱང་ཅི་འགལ། ཡོ་ག་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྡེ་ཐ་དད་པ་ཚོ་ག་དགུགས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་དགུགས་པའང་ག་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚོ་ག་འཐུགས་ཀྱང་མོས་པའི་སྒོ་ནས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་བྱས་ཀྱང་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་ཐ་དད་ཀྱི་ལག་ལེན་འཐུགས་ཀྱང་ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པར་བསྟོམས་ཀྱང་ཅི་འགལ། དེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་དུ་ཟིན་པ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོ་གར་ཟོར་བའང་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོ་གར་ཟོར་བ་ཅི་སྐྱོན་སྙམ་ན། འོ་ན་སྟོམ་དུ་ཟིན་བའང་ཅི་སྐྱོན། སྟོམ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚོ་ག་ཀུན་ཟློ་བ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དོན་དམ་མ་ཡིན་པས་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་གྲྭབ་མཐའ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་མི་ཤེས་པའི་བློན་པོ་དག་གིས་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་འཁྱལ་གཞིར་གྱུར་ནས་དོན་ཀྱི་གནད་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ནི་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་(《ཀ》+ལ)གྲྭབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེག་པའི་རིམ་པ་གལ་ཆེ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་དགོས། དེའང་གྲྭབ་མཐའ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་དམ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཀུན་ཟློ་བ་ཏུ་འགྱོ་བ་ཡང་ཡོད། གསང་སྒྲགས་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་བསྟོམ་པར་

བཤད་པའང་ཡོད། ཤུ་ཀ་ཏ། དང། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བློ་ལ་ཝ་ལ་སོགས་
པའི་ཚོགས་གིས་སྟོང་པར་བསྟོམ་པ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མིང་བཏགས་པ་
ཡང་ཡོད། ཐུ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ། རོ་རྗེ་ལ་དོན་དམ་དུ་མིང་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་
དཔག་མེད་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། གསང་
སྔགས་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྲེས་པས་མི་འདྲེ། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྨོན་འཇུག་ལ་ཚོ་ག་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད། དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚོ་ག་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ནས་བཤད་པ་མེད། ཁྱད་
པར་དུ་དགུ་མའི་ལུགས་སྨོན་དཔོན་གྱུ་ཐུབ་དང། སྨོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་སྨྲོད་
འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་གསུངས། སེམས་ཙམ་པའི་སྨོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་
དང། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་དང། ཇོ་བོ་རྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་མ་གསུངས། མ་གསུངས་ཀྱང་མོས་པས་ཚོ་ག་བྱས་ན་
ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཚོ་ག་ལས་སྐྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ཀྱི་དོན་དམ་དུ
གཏ་ལ་འགྱུར། མདོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་
གསུངས་ཀྱི། སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་མ་ཐོས། དེས་ན་ཚོ་ག
མེད་པ་ལ་ཚོ་གར་བྱས། དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕབ། མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་བྱས།
བརྫོད་བྱལ་བརྫོད་པར་བྱས། དམིགས་མེད་དམིགས་པར་བྱས་པ་ལས་དགྱུགས
པ་ཆེ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད
མཐོང་བ། ཁེ་འདྲའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་འདི་ཅི་ཞིག ཁེས་གསུངས་པའང། དེའི
རིགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མིག་མི་གསལ་བས་ཡོད་པའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་མེད
པའི་སྐྱ་ཤད་དང། དུང་ཞར་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལྟར་བློན་པོ་དག་གིས་ཀྱང

ཆོས་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་སྟོང་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་དང་། དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་པ་ཆོ་
ག་ཟབ་མོ་ཕྱི་ནས་ཐམ་ཕ་ཤད་ཅིང་ཁ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ་ཤ
ལ་ཁ
ལ
ལ
ལ

རྟོག་ས་མས་བསྒྲེད་སྨོན་འཇུག་གཞིས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལུགས་གཞིས་ལས། ས་མས་ཅམ་པའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བས་འདིར་མི་བརྗོད་དོ། །དགེ་མའི་ས་མས་བསྒྲེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གཞིས་ཏེ། སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། འཇུག་པའི་བསླབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། བསྟན་པ་ནི། བསམ་པ་ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པ་ཉིད་དོ། །གཞིས་པ་འབྲིང་དུ་བསླབ་པ་ལ་སྨོན་པ་གཉིང་བའི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེའི་གཉན་པོ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞུམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་མས་གཉིང་བ་ནི། དེ་(«ཞ»ང) ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་ཆོགས་གཞིས་རྟོགས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་བསླུབ་དཀའ་སྙམ་ནས། སྨོན་པའི་བསླབ་བྱ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །དེའི་གཉན་པོར་མ་ཞུམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གང་ཕྱིར་ས་མས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། །ཚད་མེད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། ।རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། ।ཞུམ་པ་དང་དུ་བླང་མི་བྱ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྨྲོད་འཇུག་ལས། སྨྲང་བུ་ཤ་སྨྲང་བུང་བ་དང་། ।དེ་བཞིན་སྲིན་བུར་གང་གྱུར་པ། ।དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་ས་ས་ཅན་ནི། ।བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་འཐོབ། ।བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྐྱེས་པ། ।ཕན་དང་གནོད་པ་ཅི་ཤེས་ནས། ।བྱང་ཆུབ་སྨྲོད་པ་མ་བཏང་ན། ।བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་ཐོབ། ।ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བསམ་མོ། ।དེ་ཡང་སྟོན་ཤིང་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིན་བུ་བདུན་ཏྲང་གིས་བདས་ནས་ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་ན་ཆུམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས། རིགས་ངན་ཀྱི་བུ་མོ་བདུན་དུ་སྐྱེས། དེ་ཆུམས་རང་གི་རིགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐུ་ཤིང་བཏུས། ཁོལ་མོ་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསགས་པས་ཆུལ་པོ་ཀྱི་ཀྱིའི་སྒས་མོ་

བདུན་དུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་མཉེས་པར་བྱས་པས། ཕྱིས་འཚང་རྒྱ་
བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱིས་བདས་པའི་ཕག་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ལན་
གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་པས། ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འབྲས་ཆན་ལྷུང་བཟེད་གང་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
དེའི་ཁྱིམ་ཐབ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུས་གོའུ་ཏ་མ་རྒྱལ་སྲིད་སྲུངས་ནས། ད་འབྲས་ཆན
ལྷུང་བཟེད་རེའི་དོན་དུ་བརྟན་ཁམ་ཅན་སྣ་བ་འོ་བརྒྱལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐུབ
པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཁྱེད་གི་ཤིང་ཆུ་གྲོ་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ས་བོན་ཅི་ཙམ། དེས་གསོལ་བ
ཡུངས་འབྲུ་བས་ཕབ། །བཀའ་སྩལ་པ་ཁྱོད་བརྟན་མ་ཟེར་གསུངས་པས་ཁོ་ངེས
ཤེས་སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ
བཟང་པོ་ལས། ཨ་ར་རའམ། ཙྪའི་སྐྱོན་མཉམ་ལྷོ་བ་གོང་བུར་རེ་ཙམ་ཕུལ་ནས
སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ
དང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆུམས་ལ་ཚུང་བ་ཡི། ।ཡོན་ཕུལ་ཆུམ
པར་སྨྲིན་པ་འདི་དག་ཡིན། ।འགོར་ཚེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ན། ।མ་ཁས་པ་སུ
ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་མི་བསྐྱེད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་སྐྱེད་ལུག
པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི། གང་ཟག་བླུན་པོ་।ཁ་ཅིག་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང
མཐོང་ཚོས་ཚེ་འདི་ལ་མ་ཐུང་བས་ཡི་མུག་ནས་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར
ན་སྨྲིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་དུ་སོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ཆུད་པ་ལ
སོགས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་ཁྱིན་རླབས་མ་བྱུང་བའམ། ནད་པའི་རིམ
གྱོར་ཀློག་འདོན་པ་དང་། གཏོར་མ་དང་། ཕྱན་དང་། ལུར་འདོན་དང་། ཆུམ་རྒྱལ

ལ་སོགས་པ་བྱེད་འགྲོ་ལ་ཤི་ན་དེ་རྣམས་མི་འགྲོད་ཟེར་ནས་སྨྲིད་ལུགས་སྟེ་འདོར་
བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི། སྟྲོད་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྡར་ཞོན་ནས།།
བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ། ।མ་བས་པ་ སུ་ཞིག་སྨྲིད་ལུགས་འགྱུར། ।ཞེས
གསུངས་པས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་དོ། ।དེའང་སྟྲོ་ར་འཆི་བ་ལ་རིགས་བདུན་ཏེ། ཚེ་ཟད
པ་དང་། ལས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་པ་སྟེ། རྒྱང་པ་ཟད་པ་གསུམ་དང་
དེ་དག་གཉིས་གཉིས་ཟད་པ་ གསུམ་ དང་། ཐམས་ཅད་ ཟད་ པའོ། ।དེ་ ལ་ ཚེ་ ཟད
པ་ ལ། རྣམ་ རྒྱལ་ དང་། ངན་ སོང་ སྟྲོད་ རྒྱུད་ ཀྱི་ ཚེ་ བསྲིངས་ པའི་ ཚེ་ ཀ་ ལ་ སོགས
པས་ ཕན། ལས་ ཟད་ པ་ ལ་ གསོད་ པར་ ངེས་ པའི་ ས྄ོག་ བསླུ་ བ་ དང་། འཆི་ བར
ངེས་ པའི་ ཚེ་ བསླུབ་ པ་ དང་། ཉེ་ འདོན་ ལ་ སོགས་ པས་ ཀྱང་ ཕན། བསོད་ ནམས
ཟད་ པ་ ལ་ བསོད་ ནམས་ གསོ་ བ་ ཐུ་ མར་ མཆོད་ པ་ དང་། དགོན་ མཆོག་ གསུམ་ ཀྱི
རིམ་ གྱི་ སྟེ་ ས་ངས་ རྒྱས་ ལ་ མཆོད་ པ་ དང་ ཆོས་ ཀློག་ འདོན་ དང་ དགེ་ འདུན་ ལ་ ཚོགས
སོགས་ པ་ དང་ འཕྲུང་ པོ་ ལ་ གཏོར་ མ་ དང་། ཚགས་ ཞིན་ ཀྱི་ གཉེན་ པོ། ས྄ོང་ དག་ ལ
སོགས་ པ་ དང་། ནད་ ཀྱི་ གཉེན་ པོ་ སྨན་ དང་། སེམས་ ཀྱི་ གཉེན་ པོ་ དམིགས་ པ
དང་། ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཕན་ པའི་ བྱིན་ རླབས་ དང་། རྟེན་ འབྲེལ་ ལ་ སོགས་ པས
འགལ་ ཏྲེན་ རྣམས་ ཟློག་ པ་ ཡོད། དེ་ ལ་ གཉིས་ གཉིས་ ཟད་ པ་ གསུམ་ ལ། ཚེ
དང་ ལས་ ཟད་ ན། དེ་ གཉིས་ གསོ། ཚེ་ དང་ བསོད་ ནམས་ ཟད་ ན་ དེ་ གཉིས་ གསོ།
ལས་ དང་ བསོད་ ནམས་ ཟད་ ན་ དེ་ གཉིས་ གསོ། དེ་ ལྟར་ བྱས་ པས་ རྒྱང་ ཟད་ གསུམ
སོས་ ལ། གཉིས་ ཟད་ པ་ གསུམ་ འབད་ པ་ ཆེན་ པོས་ སོས་ ཤིང་། ཐམས་ ཅད་ ཟད
ནས་ འཆི་ བ་ ལ་ གསོ་ བའི་ ཐབས་ མེད་ དོ། ।མེ་ རྣལ་ བའི་ དུ་ བཤམ། འབབ་ ཆུ་ ཆད
པའི་ ཕྱིང་ བུ་ བཞིན་ དུ་ ས་ངས་ རྒྱས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ ཟླ་ གཟུ་ ཆེ་ ས

རིམ་གྱི་བྱས་ཀྱང་འཆི་བ་དེ། ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིམ་གྱི་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དད་པ་ཟླྭ་ཏུ་མི་རྟང་སྟེ། དཔེར་ན་མལ་དུ་ཤི་ན་མལ་མི་འཕྲོད་པའམ། ཁང་པར་ཤི་ན་ཁང་པ་མི་འཕྲོད་པའམ། བཟའ་བཏུང་གི་རྟེས་ལ་ཤི་ན། བཟའ་བཏུང་མི་འཕྲོད་པའམ། སྨན་པས་བཅོས་ནས་ཤི་ན། སྨན་པ་མི་འཕྲོད་བྱས་ནས་དོར་དུ་གལ་ལ་བཏུབ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོའི་འཕེན་པ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། རིམ་གྱི་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་འཕྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལས་ལ་གསུམ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྨྱོང་བ། སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་བ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་བ་གསུམ་ལས། དགེ་བ་འམ་སྡིག་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོ་འདི་ལ་སྨྱོང་བ་ལ། ཞིང་བསམ་པ་དངོས་པོ་ཕུལ་བྱང་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཞིང་དང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས།། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པས། ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསམ་པ་བཟང་ངན་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་བཟང་ངན་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དགེ་སྡིག་ཕུལ་བྱུང་ཞིག་སྣྲུང་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ཞིག་མཐོང་ཆོས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་སྡིག་སྒྲོད་པའི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་ཡིན།། དེའི་འོག་མ་དེ་བས་ཅུང་ཟད་ཙུང་བ་ཞིག་སྣྲུང་ན་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཙུང་བར་སྣྲུང་བས།། ཕྱི་མ་ལའང་འཕྲིན་མི་ཆུས་པར། ཡང་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་ལ་འབྱུང་བ་དེ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྡིག་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲོད་པ་ལ་སྐྱེད་མི་ཐང་བ་སྐྱེད་པ་དང། བསོད་ནམས་འབའ་ཞིག་སྒྲོད་པ་ལ་སྡུག་མི་ཐང་པ་སྡུག་པ་ནི་སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་འགྱུར་རམ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་ལ་སྒྲོད་པའི་རྒྱས་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་འཛིན་དགོས་སོ། །གསུམ་

པ་འགོར་བའི་ཉེས་པས་སྒྲག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི། སྐྱེ་རྒ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང། སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱིས་སྲུན་ལྡུང། བསྐལ་པ་དུ་མར་འགོར་བར་སྡོད་པས་སྐྱོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་སྟེ། སྡོན་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་སྟེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྣུ་མ་ལྟ་བུར་གོ་བ་དང། སེམས་ཅན་ (《ཞ》+ཐམས་ཅད་) ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བསྒོམ་པ་དང། བསྐལ་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཁྱད་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། དུས་གསུམ་དུས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྗོག་ནུས་སོ། ། ཡང་བློ་མ་དང་ཡི་དམ་བསྒོམ་པ་དང། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལས་བརྗོག་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྨྲོན་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བར་གཞོལ་བ་ན། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བརྗོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱན་དང། མི་ཉམས་པའི་ཐབས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ནི་རང་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ལས་སྐྱེ་བས། དེ་གཉིས་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྙིང་རྗེའི་ཆུ་བ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡང་དག་སྐྱེ། ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱན་ནི། ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྦྱང་བ་དང། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཐམས་ཅད་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་འཚོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་སྨོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་ནས་འཚོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་སྟོག་པ་བཤགས་པའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཆ་ཅང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྩམ་པའི་བློ་ལྟོག་ལ། རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། འཚོར་བ་ལ་སྙོ་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་བྱོད་པ་སྐྱེ་ལ། བླ་མ་དང་དགེ་མཚོག་ལ་མོས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་མི་འབྱུང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རླབས་མྱུར་དུ་འཛིན། དེ་ལྟར་འགལ་རྐྱེན་སྤངས་མཐུན་རྐྱེན་བསྐྲུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ། བླ་མ་དང་དགེ་མཚོག་གསུམ་ལ་མི་མོས་པར་ཞེ་སྡང་དང་ཐུག་དོག་གིས་གཞན་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་ན་ཉམས་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་ཞིང་རང་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ཉམས་ལ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་མི་ནུས་པར་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ན་ཉམས་ཤིང་། ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་ཤིང་། རང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆོལ་བ་ལ་མི་བརྩོན་ན་ཉམས་པས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་དང་སྨོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་པར་བསྟོམ་མོ། ।སྨོན་པའི་བསྟན་

བྱའོ། །གཞན་པ་འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བསྡུས་པ་དང་། འབྲིང་
དང་། རྒྱས་པར་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྨྲོར་བ་ལ་ནུས་ཚད་ཀྱིས་སྟོག་པ་སྲུང
ཞིང་དགེ་བ་བསླུབ་པ་ལ་བསླབ། དབང་མེད་ཀྱི་སྟོག་པ་བྱུང་ན་ཉིན་མོར་བྱས་པ
མཚན་མོར་བཤགས། མཚན་མོར་བྱས་པ་ཉིན་པར་བཤགས་ཤིང་། དགེ་བའི་རྩ
བ་ཐུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་རྒྱས་སུ་བསྟོའོ། །
གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ
མང་བ། ཕྱད་པ་མང་བ་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུ་སྨྲིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དགེ
བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་པ་རྒྱས
བྱན་ཐར་ཀྱིས་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་སྟེ་སྨོན་ཤིག ཁཞན་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི
རང་བར་ཀྱིས་ཤིག ཕྱིས་སུ་ཡི་རངས་ནས་ས་ཐམས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་ : བ་ཐམས་ཅད་ (《ཞ》–བ་ཐམས་ཅད་) ལ
ཕྱལ་ཅིག ཕྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱན་མོང་དུ་ཀྱིས་ཤིག དེ་ནས
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིན
གཅིག་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོས་ཤིག རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ
ལྟར་བྱས་ན་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་ཕྱིད་ལ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བའང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར
ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས
སོ། །གཞན་པ་འབྲིང་དུ་བསླབ་པ་ནི། ནས་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲུབས་ནས་དགར
པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟེན་པ་ལ་སློབ་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། ཆོས
བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བླ་མ

དང་ མཆོད་ པར་ འོས་ པ་ སྣ་ ཀ་ དང་། གཞན་ འགྱོད་ པའི་ གནས་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ འགྱོད་ པ་ སྐྱེད་ པ་ དང་། ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ ལ་ ཞུགས་ པའི་ ས་མས་ ཅན་ རྣམས་ ལ་ མི་ བསྟན་ པ་ དང་ ཆོགས་ ལུ་ བཅད་ པ་ མ་ ཡིན་ པ་ འབྱིན་ པ་ དང་། སྐྱ་ དང་ གཡོས་ གཞན་ ལ་ ཉེས་ པར་ སྤྱོད་ ཀྱི་ ལྟུག་ པའི་ བསམ་ པས་ མ་ ཡིན་ པའོ་ ཞེས་ སོ། །དཀར་ པོའི་ ཆོས་ བཞི་ ནི། ཆོས་ བཞི་ དང་ ལྡན་ ན་ སྐྱེ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ སྐྱེས་ མ་ ཐག་ ཏུ་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ མངོན་ དུ་ འགྱུར་ ཞིང་། བརྟེན་ པར་ མི་ འགྱུར་ ཏེ། བཞི་ གང་ ཞེ་ ན། ཤེས་ བཞིན་ དུ་ བརྟུན་ དུ་ མི་ སྣྱ་ བ་ དང་། གཡོ་ ཐུ་ མེད་ པ་ སེམས་ ཅན་ ཀྱི་ དྲྭ་ ན་ ལྟུག་ པའི་ བསམ་ པས་ གནས་ པ་ དང་། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ སྟོན་ པར་ འདུ་ ཤེས་ བསྐྱེད་ ཅིང་། དེ་ དག་ གི་ ཡང་ དག་ པའི་ བསྟན་ པ་ ཕྱོགས་ བཞིར་ བརྟོད་ པ་ དང་། སེམས་ ཅན་ རྣམས་ (《ཞ》 –རྣམས་) ཡོངས་ སུ་ སྨིན་ པར་ བྱེད་ པ་ དེ་ དག་ ཀྱི་ ཚེ་ བཅོ་ བའི་ ཐེག་ པ་ མི་ འདོད་ པར་ བློ་ ན་ མེད་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཡང་ དག་ པར་ འཛིན་ དུ་ འཇུག་ པའོ། །ཞེས་ གསུངས་ པས། དེ་ དག་ སྔོང་ བ་ དང་ བསྟེན་ པ་ ལ་ བསླབ་ བོ། །གསུམ་ པ་ རྒྱས་ པར་ བསླབ་ པ་ ལ་ གསུམ་ ལས། དང་ པོ་ འཇུག་ པ་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ སྐྱེ་ བའི་ ཆུ་ ནི། སྨོན་ པ་ སེམས་ བསྐྱེད་ ལ་ བློ་ ཞུགས་ ལ། དེ་ འཕེལ་ བའི་ ཐབས་ ཚོལ་ ཞིང་ ཉམས་ པའི་ ཆུ་ སྲོང་ བ་ དང་། འགོར་ བའི་ སྡུག་ བསྔལ་ དང་། མྱ་ ངན་ ལས་ འདས་ པའི་ ཉེས་ དམིགས་ བསྟོམ་ ཞིང་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ འགོར་ བ་ ལས་ མྱུར་ དུ་ བསླལ་ བ་ དང་། མྱ་ ངན་ ལས་ འདས་ པ་ ལ་ ཟས་ ཏུ་ ལྟུ་ ཐུབ་ པའོ། ། གཉིས་ པ་ འཕེལ་ བའི་ ཆུའི་ ནི། ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ དང་། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ བླ་ མ་ དང་ བཅས་ པ་ དྲན་ པར་ བྱས་ ལ་ ཉིན་ ལན་ གསུམ་ མཚན་ ལན་ གསུམ་ དུ་ ཡན་ ལག་ བདུན་ པ་ བྱའོ། ། དེ་ ཡང་ རྒྱས་ པ་ ནི། བཟང་ སྤྱོད་ དམ། བྱང་

ཆུབ་ལྡང་བཤགས་ སམ། བྱམས་ པའི་ སྨོན་ ལམ་ མམ། སྨོབ་ དཔོན་ ཀུ་ ཚྭ་ ཀྱི་ ཚོགས་ བཅད་ ཀྱི་ ཤུ་ ཡ ལམ། སྨོབ་ དཔོན་ ཞེ་ ཐ་ ལྷའི་ སྦྱོང་ ལངས་ བཞིན་ བྱའོ། །དེ་ ཙམ་ བློས་ མི་ ལྟོགས་ ན་ ཁོ་ བོའི་ མཁན་ པོས་ མཛད་ པའི་ ཡན་ ལག་ བདུན་ པ་ལམ། ཁོ་ བོས་ བྱས་ པའི་ ཚོས་ སྦྱོང་ བཅུ་ ཡ་ ལ་ ལབ་ པར་ བྱའོ། །གཞན་ ཡང་ སྒྲུས་ པའི་ རབས་ སྣ་ ཚོགས་ ནས་ ལན་ བྱང་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྦྱོང་ ཐ་ ཅི་ ནུས་ སུ་ བསླབ་ པའོ། ། གསུམ་ ཐ་ མི་ ཉམས་ པའི་ ཐབས་ ནི། ནམ་ མཁའི་ སྟེང་ པོའི་ མདོ་ ལས་ ལན་ བྱང་ པའི་ རྒྱ་ བའི་ ལྷུང་ བ་ རྣམས་ དང་། དཀོན་ མཆོག་ བཅུ་ གསུམ་ ཐ་ ལ་ སོགས་ ཐ་ མདོ་ གཞན་ ནས་ ལན་ བྱང་ པའི་ རྒྱ་ བ་ དང་ ཡན་ ལག་ གི་ ལྷུང་ བ་ རྣམས་ གཉིས་ པོ་ བསྟེན་ ལ་ མི་ ལན་ བྱང་ བར་ བྱ་ བ་ དང་། དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པའི་ ཡི་ གེ་ བཏྲ་ ཐ་ ལ་ སོགས་ ཐ་ སྟོག་ ཐ་ དང་ ལྷུང་ བ་ ལངས་ པའི་ ཐབས་ སྣ་ ཚོགས་ ལ་ བསླབ་ པར་ བྱའོ།། ||

བཞི་ ཐ། སྨྲིན་ ལ་ སོགས་ ཐ་ བསླབ་ ཐ་ དང་། ।ཞེས་ བྱ་ བའི་ དོན་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། རང་ གི་ ས་བོན་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཚོས་ ཡོངས་ སུ་ རྫོགས་ ： པར་ བྱེད་ པ（《ཀ》 པའི་) ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ དྲུག་ གི་ སྦྱོང་ ཐ་ དང་། སེམས་ ཅན་ གཞན་ ཡོངས་ སུ་ སྨྲིན་ པར་ བྱེད་ པ་ བསྟུ་ བའི་ དངོས་ པོ་ བཞིའི་ སྦྱོང་ བའོ། ।དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། སྦྱིའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བ་ དང་། སོ་ སོའི་ སྒྲ་ དོན་ ནོ། ।དང་ པོ་ ནི། འཕོར་ བ་ དང་། མ་ ངན་ ལས་ འདས་ པའི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ སྒྱེལ་ བའི་ ཐབས་ སོ། ।གཉིས་ པ་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བ་ ལ། གང་ ལ་ དབྱེ་ བའི་ གཞི། ཇི་ ལྟར་ དབྱེ་ བའི་ དོན། དབྱེ་ བ་ ཇི་ པར་ བསླབ་ པ་ གསུམ་ ལས། དང་ པོ་ ནི་ ཕ་ རོལ་ གྱི་ ས་བོན་ རྒྱས་ སྒྲུབ་ པའི་ ཐབས་ ཁྱད་ པར་ བའོ། ।གཉིས་ པ་ དབྱེ་ བའི་ དོན་ ལ་ དྲུག་ ལས། ཐོག་ མར་ སྦྱིན་ པའི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། སྦྱིན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། སྦྱིན་ པའི་ རང་ བཞིན་ ཇི་ པར་

བྱ་བ་དང་། སྨྲིན་པ་བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་
གཞན་ལ་ཕན་པས་ (《ཞ》པར་) སྟེར་བའོ། །དེ་སྨྲོར་དངོས་རྫས་གསུམ་གྱིས་ཟིན
ན། སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར
བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྨྲིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཉིན་པོའི
རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟུན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དག་པའི་སྨྲིན་པ་དང་འགལ་བ་ངོས་བཟུང་ན། ས་ར་སྣས
གཞན་ལ་སྟེར་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་ཀྱང་མ་དག་པའི་སྨྲིན་པ་དང་འདྲེས་པ་སྟེར
བ། མ་དག་པ་དང་མ་འདྲེས་ཀྱང་། ཐོ་གས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱོ་བ་སྟེ
གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ
དང་། སྐྱི་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད
ཀྱིས་བརྙས་པར་འགྱུར་པའང་། ལྷོ་བ་དཔོན་འཕགས་པས། ལྷུད་པས་འདི་ལ
བདེ་བ་སྟེ། །ཕྱིན་པས་གཞན་དུ་བདེ་བ་ཡིན། །མ་ལྷུད་མ་ཕྱིན་ཆུད་ཟོས་པ། །
སྟག་བསྟལ་འཐབ་ཞིག་ཀ་ལ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་བཤད་པ
ཟླུན་པོས་སོག་པའི་སྟག་བསྟལ་ཅིད། །ཁྱོང་གི་ལྷོད་པའི་བདེ་མི་ཁྱོང། །ཡང་ཡང
ཉལ་ཞིང་ལྟ་བ་ཡི། །འཇུངས་པའི་ནོར་ནི་ཀུ་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང། ནམ
དགོས་ཚོ་ན་ལེན་པ་ཡི། །ནོར་ནི་སྨྲིན་པར་ཕྱབ་པས་གསུངས། །བསགས་པའི
ནོར་ནི་སྲུང་ཕྱི་ལྟར། །ནམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྨྲོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བར་སྣབས
ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་དག་གི་དོན་ཡང་བསམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན
གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའང། ལྷུད་པ་ལས། ས་ར་ལྷ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ
བར་འགྱུར། །ཅི་ལྟ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབྱལ་བོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས

བས། ། སྨྲོར་ཞེར་སྣ་ཅན་ལ་ཕན་ཐུབ་ཆོགས་ཀྱིས་པ་མི་སྲིད། མ་དག་པའི་སྨྲིན་པ་
བཏང་ཡང་ཞིང་ནུ་སྨོ་ཅན་ལ་ས་བོན་བཏབ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས།
འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ཡང། ཆུ་སྐྱར་གྱིས་ཉ་ར་རྟེད་པ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་
བའི་གྲོགས་སུ་མི་འགྱུར། ཅུང་ཟད་བདེ་བའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་ནའང། ཆུ་ཤིང་གི
འབྲས་བུ་སྨྲིན་པ་ལྟར་འགོར་བ་དང། ཕུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ
ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དབྱེད་པ་ལ
གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཞེར་སྣའི་ཆུ་ཡི་བྱད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན
པས། དེའི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་སྟེ། སྤྲོད་འཇུག་ལས། བསགས་དང་བསྡུད་དང་བརྟག
པའི་གཏུང་བ་ཡིས། །ཆོར་ནི་ཕུང་དགེ་ལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོར་ལ
ཆགས་ཤིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ཆུམས་ལ། ।སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྲོལ་བའི
ཐབས་མེད་དོ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང། ཆོར་མེད་ཚེ་ན་ཚོལ་བས་ཐོངས། ། ཅུང་ཟད
རྟེད་ན་ཉངས་པས་ཐོངས། ।མང་ན་ཚོམ་པ་མེད་པས་ཐོངས། ।ཚོམ་མེད་ལོངས
སྤྱོད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ། ।ཞེས་བར་སྣབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདིའང་དྲན་པར་བྱའོ།།
གཞན་ཡང(《ཞ》 +འགོར་ལོས་བསྡུར་བའི) རྒྱལ་པོ་གཤགས་པ་མཐའ་ཡས་དང། ང
ལས་ནུས་གྲོང་བཞི་ཉི་ཟླ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཕྱེད་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱས་ཀྱང
མ་ཚོམ་པར། དཔུང་བརྒྱ་ཕྲག་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རིལ་པོ་དབྱིག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏུ
ས་ཞེས་བསྟེད་མ་ཐག་ཏུ་བསོད་ནམས་ཟད་དེ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་བཤད
དོ།། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། རྒྱ་ཡི་བྱད་ལ་ཆགས་པས་འབྲས་བུ
ས་ར་ཞེ་ས་ཟླ་ཟ། དེ་བཟློག་པའི་གཉེན་པོ་སྨྲིན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉི
བ་འགོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ས་ཞེ་ཏུ་ཐུང་བའི་སྨྲིན་པ

དང་། ཁྱིམ་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱིན་པའོ། ། དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྦྱིན་པ་ནི། གཙོར་མི་འཇིགས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན། ཟང་ཟིང་ལ་སྙིགས་ཚ་དང་སྙུ་གུ་དང་ཤོག་བུ་གསུམ་སྦྱིན་པར་གསུངས་ཀྱི། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནོར་རྣམས་པོ་ཆེ་སྟེར་བས་མགོ་འདོན་པར་གསུངས་པ་མེད་ལ། ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་། ཚོང་དཔོན་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁྱིམ་པར་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་མཛད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཞོན་ནུའི་རོལ་རྩེད་མཛད་པ་ན་བདོག་པའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་ལ་བྱིན་ནས་ནི་རལ་པའི་འགྲམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚེ་རྒྱ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནོར་གྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཁིད་ལ་བསྐྱར་ལ། ཞིང་པའི་བུ་མོ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་གསེར་སྟོད་དང་བཅས་པའི་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བའི་ཚེའང་། གསེར་སྟོད་བུ་མོ་ཁྱད་པས་བུ་མོས་བདག་ལ་ཕྱགས་བརྟེ་བས་བཞེས་པར་ཞུ་ཞེས་སྨྲར་ཕུལ་བ་ན། ནི་རལ་པའི་རྩ་ལ་བསྐྱར་བས་མ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་གོའུ་ཏ་མའང་ནོར་ལ་ངན་ཏེ་རྒ་དང་རྒྱན། རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱིས་མ་ཕོངས་པས། ཕོངས་པ་ལ་སྟེར་འཕྲད་ཅིང་། གསེར་སྟོད་ཀྱང་ཕོངས་པ་ལ་མི་སྟེར་བར་ཆུ་ལ་སྐྱར་བ་ཆུད་ཟོས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོག་གི་ནོར་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་ན་ཚེ་འདིའི་མཐུན་རྐྱེན་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཡང་། མཐར་མི་ཞུ་བས། ངན་སོང་དུ་འགྲུར་བས་ཕོངས་པ་ངན་སོང་དུ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨྲོར་མི་འཐད་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྦྱིན་པ་རྣམས་པོ་ཆེས་མགོ་བཏོན་ན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་

གསུམ་གྱི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་སྤྱིན་
: བས་མགོ་མི་འདོན་པར་ (《ཀ》《ཁ》པ་ལ་གཅོར་མི་བྱ་བར)། ཚུལ་ཁྲིམས་དང།
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མགོ་འདོན་པ་ལ་ས་ཐད་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ
ངང་མཐུན་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང
བས་ : ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ (《ཀ》ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པས) ལྷག་པ་ཅོལ་ཙམ་སྤྱིན་པར
གསུངས་ཀྱི། གཞན་སྤྱིན་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི
མཆོད་གནས་ཡིན་ཀྱི། ཡོན་བདག་མ་ཡིན་པས། ཡོན་མཆོད་གོ་བཟློག་ན་འཇིག
རྟེན་དུ་མུ་གེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གཞན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་ཁྱིམ་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་གཞན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ཇི་ལྟར་གཏང་བའི་ཚུལ་བང། དེ
སྤྱང་བའི་ཕབས་སོ། །དང་པོ་ལའང། ཕོགས་མར་སྤྱིན་མི་ནུས་པ་ལས་བཟློག་པའི
དོན་དུ་ཕྱིང་ཟད་སྟེར་བ་ལ་བསླབ། སྟེར་ནུས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ལས
བཟློག་སྟེ་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་བསླབ། དག་པའི་སྤྱིན་པའང་ས་ཐད་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར
མི་འགྱོ་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་འགྱོ་བ་ལ་བསླབ་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཚོད
མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལ། ।འདྲེན་པས་ཕོགས་མར་སྤྱོར་བ་མཛད། ।དེ་དག་གོམས
ནས་ཕྱིས་ནས་ནི། ।རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། ।གང་ཚོ་རང་གི་ལུས་ལ
ནི། ।ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེས་ནས། ।དེ་ཚོ་ཤ་ལ་སོགས་གཏོང་བ། ।དེ་ལ
དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ।ཅེས་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་དང། གསང་ཆེན
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། ལས་དང་པོ་པས་ཆུ་རྟེའུ་རེ་ཙམ་སྤྱིན་པ་ལ
བསླབ་པར་བྱའོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।གཞན་པ་སྟེར་ནུས་པ་རྣམས་མ་དག་པའི
སྤྱིན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་དག་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྤྱིན་པ

གཏོང་ནའང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ངོ་མི་ཤེས་པས་འགོར་བ་དང་། ངན་སོང་གི་
རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྨྲིན་པ་གཏོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་བཟློག་ལ་དག་པའི་སྨྲིན་པ
ལ་བསླབ་སྟེ། དེའང་དྲང་སོང་རྒྱས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མ་དག
པའི་སྨྲིན་པ་སྒོམ་ཐུ་རུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འདིར་ཚོགས་སུ་བཅད་པར་བསྟན། ལོག
ལྟ་མ་དད་ཕན་བཏགས་ལན། །མེ་ཚུ་རྒྱལ་སྟེར་འཇིགས་ཕྱིར་ཏེ། །དུག་མཚོན
བས་ཤ་བག་མེད་ཆང། །བསྟུ་ཕྱིར་བསྟོད་ཕྱིར་རོལ་མོ་མཁན། །སྐོར་མཁན
གཞན་ནོར་མཛའ་ལ་སྟེར། །གཞན་གྱི་འབྲུ་སྟོད་བཟོ་བོ་དང་། །ནད་ཕྱིར་སྨན་པ
སྤྱོས་ནས་སྟེར། །རྟམ་སྨིན་རང་ཉིད་ལང་ཚོ་ཐུས། །ན་དང་འཆི་ཚེ་བསྐུལ་ནས
མཆོད། །ཡུལ་གཞན་གྱགས་ཕྱིར་ཕོད་བསྟན་ཕྱིར། །བྱང་མེད་ཕྱིར་སྟེར་བ་མེད
ཕྱིར། །ཕྱི་མར་ཆེད་ཕྱིར་དམན་པ་རྣམས། །བོར་ནས་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ལ་སྟེར། །
མ་དག་སྨྲིན་པ་སྒོམ་ཐུ་ཀཉིས། །རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཕྱིར་སྒྲང། །དེ
ལྟར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྨྲིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། མ་དག་པ་སྤང་ཞིང་དག
པ་ལ་བསླབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི་དག་པའི་སྨྲིན་པ་འགལ་ཞིག་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི
རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དབེར་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགལ་ཞིག་མཐོ་རིས་ལྟ་དང
མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུ། འགལ་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི
མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་འགྱོ་བས་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཐབས་ཀྱིས་མྱ་ངན
ལས་འདས་པའི་མཐའ་མཆན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོར་བའི་མཐའ་མཆན། བརྩོན
འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མྱུར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་སྨྲིན་པ་གང
ཐུང་ཟད་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུར
འགྱུར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་དག་རྒྱལ་བ་རྣམ་འདྲེན་ལ། །བྱེད་པ

ཆུང་ངུམ་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་མཐོ་རིས་སྣ་ཚོགས་པར། །བགྲོད་ནས་འཆི
མེད་གནས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །གཉིས་པ་དེ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས
ཏེ། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོང་བ་མཐོང་ན་སྦྱིན་པའི
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ལོངས
སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་འདེབས་སྙམ་པ་དང་། ས་ངམ་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། དེ་དག་བདག་ལ་དགེས་པར་འགྱུར
གྱིས་སྙམ་པ་དང་། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྙན་གྲགས་ཐོབ་པར་འགྱུར
སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུས་བསྡུ
དགོས་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
སྦྱོང་བ་མཐོང་རྟོགས་དགའ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མདོ་ལས།
སྦྱོང་བ་དགེ་མཐོང་གྱུར་ན། །ས་ངམ་རྒྱས་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒྲེད། །ཅེས་བྱ་ཆ
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་ར། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། ཡུལ་དུས
དངོས་པོ་ལ་སྦྱང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལ་ལས་བློ་མ་ལ་འབྱུལ་ཕོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་ཕོད་ལ། ལ་ལས
ས་ངམ་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ། ལ་ལས་ཆོས་འཕྲི་ཀློག ལ་ལས་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན
བཀུར། ལ་ལས་ཕོངས་པ་ལ་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ནུས་གཞན་ལ་མི
ནུས་པ་ཡོད་པས་གང་ནུས་པ་ལ་མགོ་བཏོན་ཞིང་། མི་ནུས་པ་ལའང་རིམ་གྱིས
བསྒྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཏུས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཏུས་གཏན་ཏུ་སྟེར་མི་ནུས་པར་ཁྱད
པར་ཅན་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཏུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ
ཞིང་། ཏུས་གཞན་ཏུ་སྟེར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་རྣི་ལྟར་སྟོན་ན། དང་པོ

ཀྱི་མ་ཕྱེད་ཙམ་ཅི་འགྱོར་པ་སྟེར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཉིན་རེ། དེ་ལ་
གོམས་ནས་ཞག་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཟླ་བ་རེ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ལོ་རེ་ལ་
སོགས་པ་དུས་བསྟུར་ཞིང་བསླབ་བོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་ལ་སྦྱང་བ་ནི། ཆུ་རྫི་འུ
རེའམ། ཚོད་ཕོར་རེའམ། ཟན་རྡོག་རེའམ། ས་ཏུ་རེའམ། ལྷན་པ་ཙམ་རེ་སྟེར
བ་ལ་བསླབ་ཅིང་ཕྱང་ཟད་རེ་ལའང་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟམ་དུ་བསམས། :
སྦྱིན་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ས་བར་ཆད་ཕོབ་པར་གྱུར་ཅིག
སྟམ་དུ་བསམས། (《ཀ》《ལུ》 –སྦྱིན་པ……དུ་བསམས།) མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སེམས
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས
སྨོན་ལམ་གདབ། ཅིའང་མི་སྟེར་བ་ལ་ལྟོས་ན་ཆུ་རྫི་འུ་རे་ཙམ་ཡང་འོར་ཆེ། ཆོ་ལ
བ་ལ་ལྟོས་ན་མི་སྟེར་བའང་འོར་ཆེ། འཕྲོག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཆོ་ལ་བའང་འོར་ཆེ།
གསོད་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཆོ་ལ་ཞིང་རྡོག་པའང་འོར་ཆེ་སྟེ། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་ལ
ཡུས་བསྟུངས་ན། ས་ཏང་ཡང་ཞེ་མི་འགྲས་རྫོས་ས་ཡི་རང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཆུར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཟས
འདོད་པ་ལ་ཟས། དེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་། སྨན་དང་། མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་། ནོར
འདོད་པ་ལ་ནོར་སྟེར་བའི་བར་དུ་བློ་འགྱོངས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ
བཟོད་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ། མགོ་དང་ཤུང་ལག་ལ་སོགས་པ་སྟེར་ཕོད་ཀྱང་མི
གཏང་། དེའང་སྨྱོད་འཇུག་ལས། དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྨྱོད་པའི་ལུས། ཕྱན་ཚོགས
: ཙམ་ལ་ (《ཀ》ཆེར་དུ) གཏང་མི་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱི། །བསམ
པ་མྱུར་དུ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར། །སྲིད་ཟློའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། ।ལུས་འདི་གཏང
བར་མི་བྱ་སྟེ། ।ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དག་ཏུ། ।དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་ཆུར

གཏང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། ཅི་སྟོངས་པ་ལ་སྟེར་དགོས་མ་བྱིན་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་འགྱོ་དེས་ན་སྟེར་མི་ནུས་ཀྱི་བར་དུ་གསང་དགོས་ཟེར་བ་ནི་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་སྲུང་བའི་ཐབས་གསང་བ་ལ་རེ་བ་ཐབས་རྣགས་པ་ཡིན་ནོ། ། གསུམ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་བའི་སྟྲིན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཏོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྲིད་སྟེར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་ཕངས་པ་སྟེར་བའོ། ། གསུམ་པ་ནི་མགོ་དང་རྐང་ལག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ལུས་སྟེར་བའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་འགོར་ལོ་སྐྱེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་བླངས་ཏེ། ང་ལས་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལོངས་ལ་སྟྲིན་པ་ཐོངས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ང་ནི་ནང་གི་ལུས་ལའང་ཆགས་པ་མེད་ན། ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུང་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟྲིན་པ་ལ་སྤྱོར་བ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱིས་བྱ་དང་བྱ་མོ་བྲམ་ཟེའི་གཡོག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཤི་ཕི་བའི་རྒྱལ་པོས་བྲམ་ཟེ་ལོང་བ་ལ་མིག་བྱིན་པ་དང་། རི་བོང་གིས་བྲམ་ཟེ་འཁྱམས་པ་ལ་ལུས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་རབས་ནས་ཇི་ལྟར་འགྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟླ་འོད་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་ལ་དགུ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གིས་ལུས་སྟོད་སྨད་དུ་གཏུབས་ནས་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་རང་གིས་བསམ་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱིན་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་
བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྦྱིན་
པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེར་སྣ་སྤངས་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། གང་
ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ
སྟེ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད
པ་གསུམ་ནི། སྦྱིན་པས་བསྡུས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཐེག་པ
ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ལ་སྣོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་པ
བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས
ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ
མེད། ། ཅེས་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆགས་པ་བདུན་སྤོང་བ་ནི། ལོངས
སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། བཤོལ་བ་སྟེ། ཕྱི་བཤོལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས
ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་པར
སྨིན་པ་ལ་ ཆགས་ པ་ དང་། མི་ མཐུན་ པའི་ ཕྱོགས་ ལ་ ཆགས་ པ་ སྟེ་ སེར་ སྣ་ ལ
སོགས་ པ་ སྤྱོང་ མི་ འདོད་ པའོ། ། རྣམ་ པར་ གཡེང་ བ་ ལ་ ཆགས་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས།
ཡིད་ ལ་ བྱེད་ པའི་ གཡེང་ ཐ་ ནི། ཐེག་ པ་ དམན་ པ་ ལ་ དགའ་ ཐ་ དང་། རྣམ་ པར
རྟོག་ པའི་ གཡེང་ ཐ་ སྟེ་ འགོར་ གསུམ་ དུ་ ཞེན་ པའོ། ། ལོངས་ སྤྱོད་ ཕྱི་ བཤོལ་ ཆོག
པར་ འཛིན། ། ལན་ དང་ རྣམ་ སྨིན་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས། ། རྣམ་ པར་ གཡེང་ ལ་ ཆགས་ པ
སྟེ། ། བདུན་ པོ་ འདི་ དག་ མ་ལས་ པས་ སྤང་། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ ནི་ བསྟན་ པའི་ ཚིགས

བཅད་དོ། །གསུམ་པ་སྨྲིན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་འགྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྨྲིན་པས་ས་ཞིམས་ཅན་མཁྲུ་བར་བྱས་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང། སྐྱེན་པ་དང། གཡས་པ་དང། དཔལ་དང། བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ས་ཞིམས་ཅན་མཁྲུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞོག །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེན་དང། །གཡས་དང་སྐྱེད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང། །ཞེས་བྱ་བ་དང། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྨྲིན་པ་པོ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་ཀྱང། །ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མང་ལ་བཟང་དང་ཕྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འགྲུང་བ་ནི། ཡོང་བ་རྒྱ་མཚྭན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ། བྱེད་པ་རྒྱ་མཚྭན། གཞན་ལའང་ཅི་འདོད་པ་སྟེར་ཕོད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ངན་པ་དང། ཕ་གཤེའི་བསྐལ་པ་ལ་ས་ས་ཕོགས་པར་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་ལ་ས་ས་ཕོགས་པ་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ས་ཞིམས་དཔའི་སྨྲིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། ། : སྤྱོད་ཚེ་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།(《ཀ》–སྤྱོད་ཚེ·····པར་འགྱུར། ।) ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ས་ཕོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། ས་ཞིམས་རྒྱས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདུས(《ཀ》 དང)། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་ རྟེན་ ལས་ འདས་ པའི་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ ལས་ གྲུབ་ པའི་ མཆོད་ པ་ རྣམས་ འགྱུར།། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ས་ས་ཕོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་བོ།། །།

གཉིས་པ་ རྩལ་ཁྲིམས་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། རྩལ་ ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་དང་། རྩལ་ ཁྲིམས་བསྡུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཁ་ན་མ་ ཐོ་བ་སྤང་བའོ། །དེ་སྨྲོས་དང་ཟོས་ཟས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པར་ འགྱུར་ རོ། །གཉིས་ པ་ དེའི་ རང་ བཞིན་ དེས་ པར་ བྱ་ ཀ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། རྩལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ངོས་ གཟུང་ བ་ དང་། གཉེན་ པོའི་ རང་ བཞིན་ ས་ ས་ར་ དགྱུད་ པ་ དང་། དེ་ དག་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པར་ བསྒྲུབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ། འཆལ་ པའི་ རྩལ་ ཁྲིམས་ ངོས་ གཟུང་ ན། དེ་འང་ སྟོ་ མ་ ལ་ གཏན་ བསྡུང་ མི་ ནུས་ པ་ དང་། བསྡུངས་ ཀྱང་ མུ་ སྟེགས་ ཀྱི་ རྩལ་ ཁྲིམས་ ལྟར་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ དང་। ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ ཀྱང་ ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ རྩལ་ ཁྲིམས་ ལྟར་ ས་ངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ རྒྱུར་ མི་ འགྲོ་ བ་ སྟེ་ གསུམ་ མོ། ། གཉིས་ ལ་ དེའི་ ཉེས་ ལ་ བསམ་ ལ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཚེ་ འདིའི་ ཉེས་ ལ་ ད་ ལྟ་ ཀ་ ཀཏན་ ཀྱི་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ ལ་ འཇིམས་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི་ རྩལ་ ཁྲིམས་ འཆལ་ ལ་ ལ་ ལ་ དང་ བཅས་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ བརླས་ པར་ འགྱུར་ རོ། ། དེ་ ཡང་ རྩལ་ ཁྲིམས་ འཆལ་ བ་ ཐུ་ མ་ དང་ དགོན་ མཆོག་ གི་ སྦྱིན་ སྲུང་ འགྲོ་ བ་ རང་ ཉིད་ ངོ་ གཙོ་ བ། དགེ་ འདུན་ ཀྱི་ གལ་ དུ་ འཇུག་ ལ་ བཀའ་ ཚ། ཟླ་ ཟ་ ལ་ ཕ་ ཕ་ ཏ ལ ཏ ལ ལ ལ

སྐྱོབ་ མི་ ནུས། ཞེས་ གསུངས་ པས། སྤྱི་ར ཚུལ་ ཁྲིམས་ འཆལ་ ཏ་ ལ་ བདེ་ འགྲོ་ འབྱུང་ ཏ་ མི་ སྲིད། ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ ཡན་ ལག་ ཅམས་ པས་ ཀྱང་ ཀུའི་ གནས་ ས་ སྐྱེ་ བར་ གསུངས། བཅུ་ ལ་ ངན་ སོང་ ནས་ ཐར་ ནས་ མཐོ་ རིས་ ས་ སྐྱེས་ ནའང། ཤོག་ གཅོད་ པས་ ནི་ ཚེ་ ཐུང་ ཞིང་། ། མ་ ཏྲིན་ ལེན་ པས་ ནོ་ ར་ དང་ ཐལ། ། ཁྱི་ ཏྲེད་ པས་ ནི་ དགྲ་ མང་ ཞིང་། ། བཙུན་ དུ་ སྨྲ་ བས་ སྐྱར་ བར་ འགྱུར། ། (《ལུ》+ཕ་ མ་ ཡིས་ ནི་ བཤེས་ དང་ འཕྲད། ། ཁ་ཐུ་ མོ་ ཉིད་ ཀྱིས་ མི་ ཐུན་ ཐོས། ། མ་ འཕྲེལ་ ཏ་ ཡིས་ ཚོག་ མི་ བཅུན། །) བཀྲ་ ཤིས་ ཡིད་ ལ་ རེ་ བ་ འཛིན་ མས། ། གཞོད་ ཤེས་ ས་ ཐུ་ བ་ ཐལ་ བ་ ལ་ ཐ ། ། (《ལུ》+ལོག་ ཏ་ ལ་ ལ་ ལ་ ངན་ ཉིད། །) མི་ (《ལུ》 +དགེ་) ཉིད་ ཀྱིས་ ནི་ (《ལུ》 −ནི་) འབྲས་ བུ་ ཉིད། ། ཀུན་ ཀྱི་ དང་ པོ་ ངན་ འགྲོ་ ར་ ཤ ། ། ཞེས་ གསུངས་ ཏ་ ལ་ ས་ ཁ ། ། ཚེ་ ཐུང་ ཏ་ ལ་ ས་ ཁ ། ། ཁ ། ། ལ ། ། ཁ ། ། ལ ། ། ཁ ། ། ལ

བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་
པས་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་
མངོན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲིས་པར་
བྱའོ།། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལུས་ངག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
བར་འགྱུར་བས། དེའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས
དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ
ཁྲིམས་སོ། །དང་པོ་ལའང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ
གཉིས་ལས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
ཁྲིམ་པས་བསླབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བསླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་དགེ་མཚོག
གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བླངས་ནས་བསྙེན་གནས་ཙམ་བསྲུང་བ་སྐྱབས་གསུམ
འཛིན་པའི་དགེ་བསྙེན། སྒོག་སྡོམ་བླངས་པ་སྣ་གཅིག་སྦྱོང་བ། མ་བྱིན་པར་ལེན
པ་སྤོང་བ་སྣ་འགའ་སྦྱོང་བ། བརྫུན་དང་གསུམ་སྤོང་བ་ཕལ་ཆེར་སྦྱོང་བ། འདོད
ལོག་དང་། ཆང་སྤོང་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྙེན་ནོ། །མདོ་ལས་དགེ
བསྙེན་སྟོན་པ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་ཆོས་དགེ་བ་བཅུར་སྦྱོང་བ། ཞེས་གསུངས
པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པ། དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ
ལ།། ཡན་ལག་ལྔ་ལས་མི་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྔ་བསྡུས་པས་བཅུ་པོ་དོན
གཅིག་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་གནོད་སེམས་ཤུགས་ལ
སྤངས་ཤིང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་བརྙན་ཞེས་ཤུགས་ལ་སྤངས
ལ།། (《ཞ》+འདོད་ལོག་སྤངས་པས་མི་གཙང་སྦྱོང་པ་ཤུགས་ལ་སྤངས།) བརྫུན་སྤངས་པས་ཕྲ་མ

དང་ཀྱལ་བ་དང་ཆོས་རྒྱུབ་ཤུགས་ལ་སྒྲུབས་ཤིང་། དགེ་བསྟེན་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འབྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ལོག་ལྟ་ཤུགས་ལ་ཞེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་ དགེ་བསྟེན་གྱིས་བསླབ་པའི་གཞི་བཅུ་ལེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དགེ་བསྟེན་བསླབ་ པའི་གཞི་ལྟ་བླངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གྲངས་མང་པས་འཇིགས་པ་སྒྲུབས་ པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བརྒྱད་པ་ལས། ཡན་ལག་ལྟ་ཡི་ ཆོ་ག་ནི། །གཞུག་པ་རྣ་ནི་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཅི་ཅིག་ དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་ལོག་ལྟ་སྒྲུབ་བ་ལེན་པ་ཐོས་ཏེ་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་རྒྱས་ཁྲུང་བར་ ཟད་དོ། ། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བསྟེན་མི་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་དག ཁྱན་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱོང་ཅིང་། ། དུལ་ཞིང་ཡང་ དག་སྡོམ་ལ་ཚངས་པར་སྐྱོད། ། འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་ཆད་པ་སྤང་བ་སྟེ། ། དགེ་སློང་ དགེ་སྦྱོང་དེ་ཡིན་བྱམ་ཟེ་དེ། ། ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལ་བཏེན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་དགེ་བསྟེན་འདོད་ཅིང་། ཡང་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་ པ་དག་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བླངས་ན་གོ་མའི་ དགེ་བསྟེན་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་མན་ངག་བརྒྱད་ པ་ལས་ཐོས་ཞེས་གསུངས་པས་གོ་མོའི་དགེ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་འདོད་དོ། ། ཐེག་པ་ ཆེན་པོ་པའང་དོན་འདི་བཞེད་དོ། ། དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ སྐྱོང་རྟེ་ཆེར་སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ ཟླངས་པར་བཤད་དེ། འོན་ཀྱང་གོ་མིར་མིང་མ་བཏགས་སོ། ། གོ་མི་འདི་སོ་སྐྱེ་ ཏའི་སྐད་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་པ་དག ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། ། བ་ལང་མིག་ དང་ཏོ་ཏྲེ་དང་། ། མཐོ་རིས་ཚུ་དང་དོན་དགུ་ལ། ། མཁས་པས་གོ་སྐྱ་ངེས་གཟུང་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། བོད་སྐད་དུ་བསྒྲུར་ན་སྒྲ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་
བས་གོང་ཏུ་རྒྱ་མའི་སྒྲ་ལྟར་རྒྱ་སྐད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ
མདོ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེའི་གཞུང་ཡིན་པས་ཚངས་སྟོད་དང་གོ་མི་གཅིས་མ
གསུངས། དེས་ན་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདི་གཅིས་ཀྱི་ཆོ་ག་མི་འགྱུང་བའི་རྒྱ
མཚན་དེ་ཡིན། འདི་གཅིས་ཁྱིམ་ཐབ་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ནང་དུ
འདུ་མོད་ཀྱི། བར་མའི་ཆོ་ག་མ་བྱས་པས་ཕྱེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་གཞུང་འགལ་
ལས་གྲགས་སོ། །འདི་དག་གི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཅོས་བཟུང་བ་ནི
ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྲིས་སོ། །གཅིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་ཚུལ
དང་དགེ་སློང་གི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར
བྱའོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས
མ་ཟིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ཡང། དེ་དག་གིས་ཟིན་ཅིང་གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་ན
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སོར་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའི་སྡོམ་པ་ནི། དབུ་མའམ། སེམས་ཙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་རང
རང་གི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྟན། གཅིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ནག་ཕོའི་ཆོས་བཞི
སྟོང་བ་དང་། དཀར་ཕོའི་ཆོས་བཞི་ལ་སྟོབ་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ
བསྟན་པོ། །དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའང་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཅིས་སོ། །བསྡུས
པ་ལའང་། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། ཡུལ་ནི་མི་དགེ་བ
བཅུ་ལ་དགེ་བ་ཆུ་ཕ་ཆ། ས་ཀ་ཀཱ་ཏ་པའི་ཡུལ་མི་འམ་དུད་འགྲོ་ལ་ས་ཁམས་པ་རང
དང་ འགྲོ་ཀས་ པ་ མི་ ཀས་ད་ ལ་ བསྟན། ད་ ལ་ ཀོ་མས་ ནས་ མི་ ངང་ ཏུ་ འགྲོ
ཀ་ཞན་ མི་ ཀས་ད་ ལའང་ ཆུ་ བསྐྱེད་ ཅིང་ ཐུན་ ཀ ད་ ཀ ཏ ད ཀ ལ ལ ལ

པཎ་ཐོག་མར་རང་གི་འབྲེལ་བཤམ། ཁྱིམ་མཆོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་མི་ལེན་པ། དེ་ནས་གཞན་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅིང་བསླབ། དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་དུ་སྣྲ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལཱའང་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་ཀྱང་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་ཉིན་གཅིག་དང་ཞག་གཅིག་དང་བླ་བ་ཕྱེད་དང་བླ་བ་དང་ལོའི་བར་སྟོང་བ་ལ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་བསླབ་བོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་གང་ནུས་པ་རེ་རེ་སྟོང་བ་ལ་བསླབ་ཅིང། དེ་ནས་གཉིས་དང། གསུམ་ནས་བཅུའི་བར་དུ་སྟོང་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོག་པ་དང་ལྡན་བ་རགས་པ་སྤང། དེ་ནས་འབྲིང། དེ་ནས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བའི་བར་དུ་སྟོང་བ་ལ་བསླབ། ཉེས་པ་བྱང་ན་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཡང་ཐུན་ཚོད་ལ་ལྟོས་པའི་ལྡན་བ་རྣམས་ཐུན་ཚོད་མ་སོང་བ་ལ་བཤགས་པ་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོའི་བློ་མ་རྟེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ར་དང་མི་འགྲོགས་པ་ལྟར། ཆོས་བྱེད་པ་ལྟར་བ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དགོས་གསུང། དེའང་ཉལ་བའི་ཚེ་ཉིན་པར་ལྟར་བ་བྱང་མ་བྱང་བརྟག མ་བྱང་ན་དགའ་བ་བསྟོམ། དེའི་དགེ་བ་ས་ཐམས་རྒྱས་སུ་བསྟོ། བྱང་ན་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྱལ་དེད་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་བཤོལ་མི་བྱ་བར་བཤགས་པ་བྱ། ཉེས་པ་མ་དག་པར་མི་ཉལ་ལོ། །ནངས་པར་ལྟང་བ་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་ཉེས་པ་མ་བཤགས་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལས། ཉིན་མོར་བག་མེད་བྱས་པ་དག། མཚན་མོར་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ། ཁྲུབ་མོར་བྱས་པ་ནངས་པར་བཤགས། ། ལེགས་པར་བྱས་ལ་མངོན་དགའ་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་གོམས་ན་ཆོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ : བཞི་ལས་ (《ཞ》པ་ལ་) གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ལྟང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང། བྱང་བ་ཕྱིར་བཅོས

བའི་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
འདུལ་བ་ལུང་གི་ལྟའི་བྱ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་དང་། སྲོག
གཅོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ལེགས་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་རབས་དང
ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཅུ་གཞན་ལའང་བསྡུས་པའི་ཕན
ཡོན་དང་མ་བསྡུས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་སྐྱེས་རབས་སམ། མདོ
རྒྱས་ལས་འབྱུང་བ་ཅི་རིགས་པ་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས
སྡུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བའི་ཆོས་གཞི
དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སོ། །དབྱེ་ན་སྐྱབས་འགྲོ་ནས
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་སློབ
པ་སྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན
བཅོས་འགའ། །ཉི་མ་རེ་རེ་ཚོགས་རེ་ཟུངས། ། གྲོགས་མཁས་དང་ནི་སྲུང་ཕྱི ལྟར། ।
རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ।དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག
རང་ས་དང་འགལ་བའི་སྒང་བྱ་རྣམས་ཅི་ནུས་སུ་སྒང་ཞིང་། སོ་སོའི་ཉེས་པ་གང
བྱུང་བ་ལ་རང་རང་གི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་སྟོག་པ་དང་ལྡན་བ་བཤགས་པར
བྱའོ། ། གསུམ་པ་ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི། གཞན་དོན་བསྒྲུབ
པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སོ།།
དེ་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་གི་སྡོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡང
གཞན་དོན་དུ་ཕམ་པ་བཞི་ཡང་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མའམ། དེད
དཔོན་སྐྱེང་ཟ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ।ཡང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རང་གི
དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱང་འདོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི

དཔག་ཟླ་མཛེས་ས་མ། བརྒྱ་ཏྲིན་མིག་མཛེས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་
དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན་པ་དང་
ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་།।
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས
སྤང་བ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད
པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་སྡོམ་པ། ས་ཞམས་ཅན་སྨིན་པར
བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མགུ་བར་བྱས་ནས་ས་ཞམས་ཅན་རྣམས་ཕེག་པ་གསུམ
ལ་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ས་ཞམས་དཔའི
ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། །མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །ཆགས་པ
བདུན་སྤང་སྟེ་དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱི་བཞོལ། དེ
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན
ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང་བ་ལ་ཆགས
པ་གཉིས་ནི་སྟོར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས
པ་སྤང་བོ། །གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྡུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས
སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར
འགྲུང་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་འགྲོད་པ་མེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད
བདེ་ཞིང་སེམས་རྩལ་དུ་ཕེབས། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ
ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟོང
པ་འདི་སྐོམ་པ། ।ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ་ལ་དེ་འདུག་སྟེ། ।ཆོས་རྣམས་རང
བཞིན་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་པ། ।བྱིས་པ་མི་རིགས་བརྟེན་པས་མི་ཤེས་སོ།।

ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །གཞན་ ཡང་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ དྲིའི་ སྣྱན་ བས་ ཕྱོགས་ བཅུར་ ཁྱབ། གོང་ ཁྱེར་ གྱི་ བསོད་ སྙོམས་ དོན་ ཡོད་ པར་ བྱེད། ལྷ་ དང་ བཅས་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ མཆོད་ གནས་ སུ་ འགྱུར། ཆོགས་ པའི་ ནང་ ན་ མཛོས་ ཤིང་ བརྟན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ ཡོན་ ཏན་ དཔག་ ཏུ་ མེད་ པ་ མདོ་ རྒྱས་ ལས་ གསུངས་ སོ། ། །ཚེ་ ཕྱི་ མ་ ལ་ འབྱུང་ བའི་ ཕན་ ཡོན་ (《ཁ》 +ཡང་) । དད་ པས་ མི་ ཁོམ་ འགྲོ་ མི་ འགྱུར། ། ཁྲིམས་ ཀྱི་ འགྲོ་ བ་ བཟང་ པོར་ སྐྱེ། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར། མཐོ་ རིས་ ཡོན་ ཏན་ བདུན་ ལྡན་ ཏུ་ སྐྱེ་ སྟེ་ འདི་ ལྟར། རིགས་ ལྡན་ གཟུགས་ བཟང་ ལོངས་ སྤྱོད་ ཆེ། ། །ཤེས་ རབ་ ཕུན་ ཚོགས་ དབང་ ཕྱུག་ ལྡན། ।ནད་ མེད་ ཤིན་ ཏུ་ ཚེ་ རིང་ བ། ।མཐོ་ རིས་ ཡོན་ ཏན་ བདུན་ ཞེས་ གསུངས། ।ཡོན་ ཏན་ བདུན་ བརྗོད་ པའི་ གཏམ་ ལས་ དོན་ བསྡུས་ པའི་ ཚིགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། ।ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལེགས་ པར་ བསྲུངས་ པས་ གང་ དང་ གང་ དུ་ སྐྱེས་ པ་ དེ་ ཐམས་ ཅད་ ཏུ་ འདི་ ལྟ་ བུའི་ ཡོན་ ཏན་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར་ རོ། ། །སྡུད་ པ་ ལས། ཁྲིམས་ ཀྱིས་ དྲུག་ འགྲོའི་ འགྲོ་ བ་ དུ་ མའི་ ངོ་ བོ་ དང་། ।མི་ ཁོམ་ བརྒྱད་ སྤོང་ དེ་ ཡིས་ དལ་ བ་ ཏྲ་ ཏུ་ ཆེད། ।ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ।གཞན་ ཡ་ མཐར་ ཐུག་ གི་ ཕན་ ཡོན་ ནི་ མངོན་ པར་ རྫོགས་ པར་ ས་ བཅས་ རྒྱས་ པ་ ན། ནམ་ མཁའི་ མཐས་ ཀླས་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ ཐམས་ ཅད་ ཏུ་ དེང་ ལྟ་ དང་ བཅས་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྟོན་ པ་ ཞེས་ སྣྱན་ པའི་ གྲགས་ པ་ འབྱུང་ བ་ དང་། ལྷ་ གསུང་ ཐུགས་ ཀྱི་ ཕྲིན་ ལས་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པས་ གཞན་ གྱིས་ ཤེས་ སུ་ འོང་ ཞེས་ བཅས་ པར་ དགོངས་ པ་ མི་ མངའ་ བའི་ བསྟུང་ བ་ མེད་ པ་ གསུམ་ འཛིན་ སྟེ། མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ ལས།། བསྟུང་ མེད་ བསྟེལ་ བ་ མི་ མངའ་ བས། ।འགོར་ གྱི་ ནང་ དུ་ བག་ བརྒྱང་ གསུང་། ཀུན་ ནས་ ཉོན་ མོངས་ གཉིས་ སྤངས་ པའི། ।འགོར་ སྡུད་ ཁྱེད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ।ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོ་བ་བོ།། །།

གསུམ་པ་ བཟོད་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། བཟོད་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། བཟོད་ པའི་ རང་ བཞིན་ དེས་ པར་ བྱ་ བ་ དང་། བཟོད་ པ་ བསྟོམས་ པའི་ ཕན་ ཡོན་ ནོ། །དང་ པོ་ ནི། གཞན་ གྱིས་ གནོད་ པ་ བྱས་ པ་ ལ་ སེམས་ མི་ འགྱུགས་ པའོ། །དེ་ སྟོན་ དངོས་ རྟེས་ གསུམ་ གྱིས་ ཟིན་ ན་ བཟོད་ པའི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པར་ འགྱུར་ རོ། །གཉིས་ པ་ དེའི་ རང་ བཞིན་ དེས་ པར་ བྱ་ བ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ དོས་ གཟུང་ བ་ དང་། གཉེན་ པོའི་ རང་ བཞིན་ སོ་ སོར་ དཔྱད་ པ་ དང་། དེ་ དག་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པར་ བསྟུན་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཁོང་ ཁྲོ་ བ་ དོས་ གཟུང་ བ་ ནི་ གཞན་ གྱི་ གནོད་ པས་ སེམས་ ཁོང་ ནས་ འགྱུགས་ པའོ། །གཉིས་ པ་ དེའི་ ཉེས་ པ་ བསམ་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཚེ་ འདིའི་ ཉེས་ པ་ དང་། སྔྱ་ བ་ གཏན་ གྱི་ བདེ་ བ་ འཇོམས་ པའོ། །དང་ པོ་འང་ སྟོང་ འཇུག་ ལས། ཞེ་ སྡང་ ཟུག་ རྩའི་ སེམས་ འཚང་ ན། ཡིད་ ནི་ ཞེ་ བ་ ཉམས་ མི་ ལྡོང་། ।དགའ་ དང་ བདེ་ བ་ མི་ འཕྲོ་ ལ། ।གཉིད་ མི་ འོང་ ཞིང་ བརྟན་ མེད་ འགྱུར། ।ཞེས་ གསུངས་ པས། ཞེ་ སྡང་ ཅན་ གྱི་ ཡིད་ ལ་ ཆུང་ ངུ་ དགའ་ བའི་ བསམ་ པ་ མི་ འབྱུང་ ཞིང་། དེའི་ སྟོབས་ ཀྱིས་ ལུས་ ལ་ བདེ་ བ་ མི་ རྟེད་ ལ། མཚན་ མོ་ གཉིད་ འཚག་ ཅིང་། ཁོ་ བ་ དང་ སྦྱ་ བརྩལ་ གྱི་ སྟོབས་ ཀྱིས་ ལུས་ དང་ སེམས་ རྩལ་ ངུ་ ཕེབས་ པའི་ བརྟན་ པ་ མི་ རྟེད་ པས། བདག་ ཚུགས་ མི་ ཕྱུབ་ ཅིང་ གཞན་ གྱིས་ བཅའ་ བའི་ གནས་ སུ་ འགྱུར་ རོ། ।ཡང་། གང་ དག་ ནོར་ དང་ བཀུར་ སྟི་ ཡིས། ।དྲིན་ ཆེན་ དེ་ ལ་ བརྟེན་ ཀྱང་ པ། ।དེ་ དག་ ཀྱང་ ནི་ སྡང་ ལྟན་ པའི། ।རྟེ་ དཔོན་ དེ་ ལ་ གསོད་ པར་ ཚོལ། ।ཞེས་ གསུངས་ པས། ཇ་ ཅང་ གཉེས་ ཏན་ དྲགས་ ན་ རང་ ར་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ འགོར་ གཡོག་ ཟས་ ནོར་ ཀྱིས་ བསྐྱངས་ པས་ ཀྱང་ རྟེ་ དཔོན་ བསད་ པའི་ དཔེ་

ཡོད་ལ། ཡང། དེ་ཡིས་ མཛའ་བ་ཞེས་ སྐྱོ་བར་ འགྱུར། །སྲོན་ པས་ བསྟན་ ཀྱང་ བཏེན་ མི་ བྱེད། །ཅེས་ གསུངས་ པས། སྟོ་ ཐུང་ བ་ ལ་ མཛའ་ བ་ཞེས་ ཐམས་ ཅད་ སྐྱོ་ བ་ སྐྱེ་ ཞིང། ཟས་ ནོར་ ཏྲིན་ ཡང་ ལག་ ནས་ སྐྱེར་ ཡང་ ཁས་ སྲེག་ པ་ ཡིན་ ཞེས་ ཟས་ ནོར་ ཕོར་ ཞིང་ གཞན་ མ་ མཐུ་ བ་ ཞིག་ ལས་ མི་ འགྲུང་ ཞིང། མདོར་ ན་ ཁྲོ་ བ་ བདེ་ གན་ པ། །དེ་ ནི་ གང་ ནའང་ ཡོད་ མ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ གཤིས་ ངན་ ན་ ཆོ་ འདི་ ཕྱི་ གཉིས་ ཀར་ སྟོག་ ཅིང། ཆོས་ ཐུས་ ཀྱང་ སློ་ བ་ དཔོན་ ཀྱིས་ མཆེད་ ཡོན་ མཆོད་ གང་ དང་ ཡང་ འགྱོ་ གས་ མི་ ཤེས་ པས་ རང་ སྟོག་ ཅིང་ གཞན་ ཀྱིས་ ཆོས་ པར་ མི་ ཕྱི་ བ་ ཞིག་ ལས་ མི་ འགྲུང་ ལ། མི་ ཆོས་ པ་ གཤིས་ ངན་ ཡང་ ཇི་ སྲིད་ འཚོའི་ བར་ བཟའ་ ཚོ་ སྟོག་ འཕབ་ ཏེད་ ཅིང་ གཏམ་ མེད་ པར་ ཏུ་ ཚ་ ལ་ ལོ་ ཐུ་ བར་ བཅོ་ ལ་ དགོས་ པར་ འགྱུར་ ཏེ། །གསོན་ རིང་ ལ་ འཕྲད་ ནས་ ཤི་ ནས་ ཆུ་ ངན་ ཏུས་ ཀྱང་ རང་ སྟོག་ པ་ མ་ ཡིན་ པ་ (《ཞ》+གཞན་) ཅི་ ལའང་ མི་ ཕན་ པས་ ཞེ་ སྡང་ སྒང་ དགོས་ ས། །གཉིས་ པ་ སྐྱ་ བ་ གཏན་ གྱི་ བདེ་ བ་ འཇོ་ མས་ པ་ ཡང། འཕགས་ པ་ དཀོན་ མཆོག་ བརྩེ་ གས་ པ་ ལས། ཁོང་ ཁྲོ་ བ་ གང་ ཞེ་ ན། བསྐལ་ པ་ སྟོང་ ཏུ་ བསགས་ པའི་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ སྲེག་ པའི་ ངང་ ཚུལ་ ཅན་ ནོ། །ཞེས་ གསུངས་ ལ། ཐུགས་ ལས་ ཀྱང། བསྐལ་ པ་ སྟོང་ ཏུ་ བསགས་ པ་ ཡི། །སྲོན་ དང་ བདེ་ གཤེགས་ མཆོད་ ལ་ སོགས། །ལེགས་ ཐུབ་ གང་ ཡིན་ དེ་ ཀུན་ ཡང། ཁོང་ ཁྲོ་ གཅིག་ གིས་ འཇོ་ མས་ པར་ བྱེད། །ཅེས་ གསུངས་ ཤིང། རིན་ པོ་ ཆེ་ ཕྲེང་ བ་ ལས། ཞེ་ སྡང་ གིས་ ནི་ དམྱལ་ བར་ འཕེན། ། ཞེས་ གསུངས་ པས། ཞེ་ སྡང་ གིས་ བསྐལ་ པ་ མང་ པོར་ བསགས་ པའི་ དགེ་ བ་ འཇོ་ མས་ ཤིང་ ངན་ སོང་ ལས་ ཐར་ བར་ མི་ འགྱུར་ ནོ། །གཉིས་ པ་ གཉེན་ པོའི་ རང་ བཞིན་ སོ་ སོར་ དཔྱད་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ ཆུའི་ གཉེན་ པོ་ ནི། ཞེ་ སྡང་ སྒང་

བ་ལ་དེའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེའང་སྟོན་འཇུག་ལས། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་
རྣྲེད་ནས། ཞེས་སྔོང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཛིམས་སོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་སྟོང་བའི་
ཕབས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཁེ་ལ་མི་དགའ་བྱ་ཅི
དགོས། གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ཡང། ཁེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་ཕན། ཞེས
གསུངས་པས་མི་ཤེ་བ་དང་སྙོད་ཆགས་པ་ལ་སོགས་བཅོས་སུ་མེད་པ་ལ་མི་དགའ
བ་བྱས་པས་མི་ཕན་པས། དེའི་ཚོས་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ལ་བློ་བདེ་བར་བྱ། ལུས
སྨས་པ་དང་ཁང་པ་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་བཅོས་པས་ཆོག
པས་མི་དགའ་བ་བྱ་མི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་ན་ཉེས་པ་བགེ་རེ་ཐུང
ཡང་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་མི་ལྟང་ངོ། ཁེས་ན་ཞེ་སྡང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སྟོང་བའི་ཕབས
ལ་འབད་དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བསྒོམས་ཏེ་ཁྲོ་འཛིམས་པ། ཁེ་ནི་འདི
དང་གཞན་དུ་བདེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁགཉིས་པ་འབྲས་ཏུའི་གཉེན་པོ
ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱག་བསལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང། ཆོས་ལ་ཏེས་པར
སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དང། གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པའི་བཟོད་པའོ། །
དང་པོ་ནི་བདག་གཞན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕམས་ཅད་སྟོང་བ
ངོ་། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཕམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི
དཀའ་སྡུག་ཕམས་ཅད་ངོ། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་དང། ནད་དང་གདོན་ལ
སོགས་པའི་སྐྱག་བསལ་རྣམས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་དཀའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྟུང་ནས་སངས་རྒྱས
པ་ཡིན་པས། བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་དམྱལ
བའང་བཟོད་དགོས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱག་བསལ་བཟོད་དགོས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས

ཞེས་སྟན་བསྟལ་དང་དུ་བླངས་ནས་བཟོད་པ་བསྟོམ་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོས་བྱེད་པ་
འབྲོག་དགོན་པར་སྟོད་པའི་ཚེ་གཅན་ཟན་ཁྲོ་བོས་ཟ་བ་འམ། ཆོམ་རྱུན་གྱིས
གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ། བདག་གི་ལས་ཀྱི་སྨྲེ་བ་ཐམས་ཅད་འདིས་དག་པར་གྱུར
ཅིག བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་འདི་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་མི
འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས
ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་བསླབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས
པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ལ་ཀུན་ཛོད་དང་། དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ལ་ཕ་རོལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་ན་འདི་ལྟར
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འགོས་བ་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན། མེའི
རང་བཞིན་ཚ། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་བཏྱན། ས་ས། ཟླུང་གཡོ། ནམ་མཁའ་སྟོང
སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མི་བསྲུན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ
སྟོང་འཛིག་ལས། ཕྲེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདུ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས
ཅན་མི་བསྲུན་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཁེ་དག་གཞོ་མ་གྱིས་ཀ་ལ་ལང། ཁྲོ་བའི
སེམས་འདི་གཅིག་བཅོམ་ན། ཁཏྭ་ཏ་ཐམས་ཅད་ཚོམས་དང་འདུ། ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁམས་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟང་ལ། ཟླུན་གློ་བུར
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མཁའ་ལ་དུད་འཕྲལ
བཀོན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཁམས་ཅང་ཤེ་ལས་ཅན་ལ་བརྟགས་ལ
ཁྲོ་བ་བཟློག་སྟེ། དེའང་བདག་གིས་སྟོན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས
པའི་རྒམ་སྨིན་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ལ་གཞན་ལ་ཁྲོར་ཅི་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལས་ནི
ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་བཅས། །དེ་བཞིན་སྨན་དང་མེ་ཏོག་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ

ལ་སོགས་པ་ དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གིས་སྟོན་ ཆད་ སེམས་ ཅན་ ལ། ། འདི་ འདྲ་ བ་ ཡི་ གནོད་ པ་ བྱས། །དེ་ བས་ སེམས་ ཅན་ འཚེ་ བྱེད་ པ། །བདག་ ལ་ གནོད་ པ་ འདི་ འགྱུར་ རིགས། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། དེས་ མཚོན་ བདག་ གིས་ ལུས་ ཕྱུང་ ན།ཿ །གང་ ཞིག་ ལ་ ནི་ ཁྲོ་ བར་ བྱ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། གང་ གིས་ གཞན་ དག་ གནོད་ བྱེད་ པའི། །ལས་ དེ་ སྟོན་ ཆད་ ཅི་ ཕྱིར་ བྱས། །ཐམས་ ཅད་ ལས་ ལ་ རག་ ལས་ ན། ། བདག་ གིས་ དེ་ ལ་ ཅི་ སྟེ་ བགོན། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། བདག་ གི་ ལས་ ཀྱིས་ བསྐྱལ་ བྱས་ ནས། །བདག་ ལ་ གནོད་ བྱེད་ རྣམས་ འགྱུར་ སྟེ། །དེ་ ཡིས་ སེམས་ ཅན་ དམྱལ་ དོང་ ན། །བདག་ གིས་ དེ་ དག་ མ་ བརླག་ གམ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཀུན་ ཏུ་ བ་ ཀྱི་ ཆོས་ དྲན་ པར་ བྱས་ ལ་ བཟློག་ གཉིས་ པ་ དོན་ དམ་ པའི་ བཟོད་ པ་ བསྟོམ་ པ་ ནི། བདག་ ལ་ གཞན་ གྱིས་ གནོད་ པ་ བྱས་ ན། དོན་ དམ་ པར་ ན་ གནོད་ པར་ བྱ་ བའི་ བདག་ དང་། གནོད་ པར་ བྱེད་ པའི་ དག་ དང་། གནོད་ པ་ ཉིད་ མ་ གྱུར་ པར་ ཤེས་ པར་ བྱས་ ལ། སྤྱོས་ བྱལ་ གྱི་ སྒོ་ ནས་ ཁྲོ་ བ་ ཞི་ བར་ བྱ་ སྟེ། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། དེ་ ལྟར་ སྟོང་ པའི་ དངོས་ རྣམས་ ལ། །ཐོབ་ པ་ ཅི་ ཡོད་ ཤོར་ ཅི་ ཡོད། །གང་ གིས་ རིམ་ གྱི་ བྱས་ པ་ འམ། །ཡོངས་ སུ་ བརྟགས་ པའང་ ཅི་ ཞིག་ ཡོད། །བདེ་ བའམ་ སྡུག་ བསྔལ་ གང་ ཞིག་ ཡིན། །མི་ དགར་ ཅི་ ཡོད་ དགར་ ཅི་ ཡོད། །དེ་ ཉིད་ དུ་ ནི་ བཙལ་ བྱས་ ན། ། གང་ ཞིག་ སྲིད་ ཅིང་ གা་ ལ་ སྲིད། །དཔྱད་ ན་ གསོན་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ འདི། །གང་ ཞིག་ འདིར་ ནི་ འཚེ་ འགྱུར་ ཏེ། །འགྱུར་ འགྱུར་ གང་ ཡིན་ བྱུང་ གྱུར་ གང་། །གཉིས་ དང་ བཅས་ ཀྱང་ གང་ ཞིག་ ཡིན། །ཐམས་ ཅད་ ནམ་ མཁའ་ འདྲ་ བར་ ནི། །བདག་ འདྲས་ ཡོངས་ སུ་ གཟུང་ བར་ གྱིས། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །གསུམ་ པ་ གནོད་ པ་ བྱེད་ པ་ ལ་ ཇི་ མི་ སྙམ་ པའི་ བཟོད་ པ་ བསྟོམ་ པའི་ ཚུལ་ ལ། ཡུལ་ དང་། དུས་ དང་།

རང་བཞིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ནི། ཐོག་མར་གཉིན་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ། དེ་ནས་གོ་གས་ལ། དེ་ནས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ། དེ་ནས་དགྲ་རྣམས་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ལ་བསླབ། གཉིས་པ་དུས་ལ་བསླབ་པ་ (《ཞ》+ནི་) ཐོག་མར་ཉི་མ་ཕྱེད་ཚུན་ཆད་སྲས་གཅོད་པ་བྱས་ཀྱང་བཟོད་པ་མི་བྱེད་རེ་ཞེས་མི་སྐྱེས་མནའ་བསྐྱལ་ལའང་བཟོད་པ་བསྟོམ། དགེ་སྦྱོང་གིས་མནའ་དོར་བར་མི་བྱ་ཞེས་འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་དམ་བཅས་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ། དེ་ནས་ཉི་མ་གཅིག་དང། ཞག་གཅིག་དང། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང། ཟླ་བ་གཅིག་དང། ལོ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དུས་བསྲིངས་ཤིང་བཟོད་པ་བསྟོམ་མོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཟོད་པ་བསྟོམ་སྟེ། སྨྲོན་དཔོན་འཕགས་པས། མ་ཡིན་གྱངས་ནི་ཀུ་ཤུག་ཆོག་གུ་ཅམ། །རི་ལུ་བགྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། ཏོ་ཏ ཏེ ཏོ་ཡི་ཡོ་ལས། བདག་གི་བུ་ལའང་མ་ཆགས་པའི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྐལ་བ་ཅན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། །སྐལ་བཟང་ཕུག་ན་ཏོ ཏེ་དཔལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མའི་བུ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསླབ། བཟོད་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཟོད་པ་བསྟོམ་སྟེ། སྨྲོད་འདུག་ལས། གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འགྱུར་ལ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་ཀྱང་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་གེགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང། དེ་བས་རབ་ཏུ་སྡང་སེམས་ལ། ། བཏེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང། དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས

པའི། ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། ।བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི་གོགས་གྱུར་པས། ། བདག་གིས་དགྱ་ལ་དགའ་བར་བྱ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགྱ་མེད་ན་བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས། དགྱ་མཐོང་ན་བདག་གི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེམ། ལས་ངན་མཛད་པའི་ཆུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་སྟེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། གསང་བྱའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། ।གལ་ཏེ་ཕན་ན་ཅིས་མ་ལེགས། ।དེ་བཞིན་མི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། ། དམྱལ་བ་བྱལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། ।ཞེས་གསུངས་པས་གསང་དགོས་ཀྱི་མི་བརྟན་པཏྲས་བཏབས་བྱས་པཱ་ལ། ལག་པ་བཅད་ནས། སྲོག་མ་བཅད་ན་དགའ་བ་ལྟར་གཞོད་པ་འདིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཟད་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེམ་མོ། ।གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག : ཕ (《ཞ》ཡེ་ཤེས་ལྷན་) བདག་མེད། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ། ཐེམས་ཅན་སྨིན་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ། ।གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ནི། ।མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཆགས་པ་བདུན་ནི་ཁོང་ཁྲོ། ཕྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། ।གལ་ཏེ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། ।དེ་ལྟ་

བྱའི་ཆགས་པ་བདུན་བཀ་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྒྲང་ངོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་
བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། ཚེ་འདི་ལ་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་
གྱི་གནོད་པ་ལ་བསྟན་ཐུབ་པས་དེ་ལ་ལན་མི་བྱེད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
གནོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྟོན་པ་རང་ཞི་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་རང་གི་
ལུས་སེམས་བདེ། འཕྲལ་སོ་བསོད། ཕུགས་སུ་དགྱ་ཐམས་ཅད་རང་ཞིར་འགྱུར།
འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཡང་མི་སྣྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད
པ་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། གང་དང་གང་དུ
སྐྱེས་པར་གཟུགས་བཟང་། ཚེ་རིང་ནད་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་དགྱ་མི
འབྱུང་། འགོར་ལོས་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་མིའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས
ཅད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། སྒྲོད་འཛིན་ལས། འགོར་ཚེ་བཟོད་པས་མཛེས
སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་ཡིས། ।ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཚོ་བ་དང་།།
འགོར་ལོས་སྐྱོང་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། ।ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྡུད་པ་ལས། བཟོད
པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ।གསེར་མདོག་སྐུག་ཅིང་འགྲོ
བས་ལྟ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ལས།
ཁྲོ་བ་སྒྲངས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད། ।ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ས་ངས་རྒྱས་ཞལ
གྱིས་བཞེས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ། ।གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་སྐུ་དང་གསུང
ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱོད་མཐོང་ན། ।སྐྱེས་བུ་དམ
པ་ལགས་པར་འཚལ། ।མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། ।མཇད་པ་ཁྱོད་ལ

ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། །།

བཞི་པ་བཅོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང། བཅོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་མོ། ། དང་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས། བཅོན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོ་བའོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་སྦྱོར་དངོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལེ་ལོ་དོས་གཟུང་བ་ནི། ལུས་བག་ཡོད་གསུམ་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང། འཇུག་ཀྱང་མ་སྟེགས་བྱེད་པ་ལྟར། དགེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགེ་བར་བསྟོམས་ནས་བཅོན་པ་དང། དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་འགོར་བ་དང་མ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་ལ་བཅོན་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱོད་འཇུག་ལས། ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བ་ལ། །ཕོངས་ལས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཚེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དཀའ། ། ཞེས་པ་ལྟར། ཞུམ་ཞིང་ལེ་ལོས་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་པ་ལ། ཚེ་འདིའི་སོ་ནམ་ཉོ་ཚོང་གོས་ཟས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ན། ཕོས་བསམ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མདོར་ན་ལེ་ལོས་ས་ངས་རྒྱས་དང་མི་མཛལ། བླ་མ་ལས་ཆོས་མི་ཐོས། དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཞས་སུ་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་ཤིང་། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་ནམ་དང་ཆོང་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པའི་ལོ་རྒྱས

དང་། ལྷ་ དང་ བཅས་ པའི་ འཇིག་ རྟེན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ བརྟན་ པར་ འགྱུར་ བའི་ ཚུལ་ ཡང་ ཅི་ རིགས་ པར་ བཤད་ དོ། །གཞན་ པ་ སྐྱེ་ བ་ གཏན་ གྱི་ བདེ་ བ་ འཇོམས་ པ་ ལ་ འང་། རྒྱལ་ བའི་ ཡུམ་ ལས། ལེ་ ལོས་ ནི་ བདག་ གི་ དོན་ ཡང་ མི་ འགྱུར་ ན་ གཞན་ གྱི་ དོན་ ལྷ་ ཅི་ སྨོས། ཞེས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། ཁྱོད་ ནི་ ཀ་ གསོན་ འགྲེ་ ལྷ་ ཡི། །ཚེ་ འདིར་ འཇིགས་ དང་ ལྡན་ ཆུང་ ན། །ཕྱི་ གྲགས་ དམྱལ་ བ་ མི་ བཟད་ པའི། །སྡུག་ བསྔལ་ རྣམས་ ནི་ སྨོས་ ཅི་ དགོས། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པའི་ དོན་ རྒྱས་ པར་ དྲན་ པར་ བྱའོ། །གཞན་ པ་ གཅིན་ ཡོའི་ རང་ བཞིན་ སོ་ སོར་ དཔྱད་ པ་ ལ་ གཞན་ ལས། དང་ པོ་ རྒྱའི་ གཅིན་ ཡོ་ འདི། ལུ། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། ལེ་ ལོ་ ཏན་ ལ་ ཞེན་ པ་ དང་། ། སྐྱེ་ ལུག་ བདག་ ཉིད་ བརྟན་ པ་ དང་། ། སྙོམ་ ལས་ བདེ་ བའི་ རོ་ མྱང་ དང་། ། གཞན་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཐེག་ པ་ དང་། ། འགོར་ བའི་ ཕུག་ བསྔལ་ ལས་ མི་ སྐྱེ། ། ལེ་ ལོ་ ཉེ་ བར་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར། ། ཞེས་ གསུངས་ པས། ལེ་ ལོ་ ལ་ བྱ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ཕྱི་ བཞོལ་ ལ་ གཏོང་ བ་ དང་། ། ཏ་ བ་ ཏན་ པ་ ལ་ ཞེན་ པ་ དང་ ཚོང་ དང་ སོ་ ནམ་ ལ་ སོགས་ པ་ འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཏ་ བ་ དམན་ པ་ ལ་ ཞེན་ པ་ དང་། ། སྐྱེ་ ལུག་ པ་ ལ་ དགེ་ བ་ ལ་ ཞུགས་ ཀྱང་ འདོད་ པ་ བཞིན་ དུ་ མ་ གྱུར་ པས་ ཏ་ བ་ ལ་ སྨྲོ་ ར་ ལ་ ཡིད་ པ་ དང་། ། བདག་ ཉིད་ བརྟན་ པ་ ལ་ ང་ འདྲ་ བས་ དགེ་ བ་ བསྒྲུབ་ མི་ ནུས་ ལ་ ཕ་ དང་། ། ལ་ ལ་ ཆ་ ལ་ ལ་ ཞེ་ ཉལ་ བ་ དང་། ། བ་ ལ་ ལ་ ཕ་ ལ་ ལ་ ཁ་ ལ་ ལ་ ལ

དགེ་གི་གཉེན་པོའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཁོན་མོངས་ཀ་བས་བཤོར་ནས་ནི། ། སྐྱེ་
བའི་རྒྱུར་ནི་ཚུད་གྱུར་ནས། ། འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོན་གྱུར་པ། ། ཅི་སྟེ་ད་དུང་མི
ཤེས་ནམ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། རང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང། ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང
བར་མ་གྱུར་ཏམ། ། འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང། ། གང་དེལ་པ་དང་ནི་མ་ཅི
བཞིན། ། ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སུ། ། འཆི་བདག་གིས་ནི་བལྟས་བཞིན
དུ། ། རྗེ་ལྟར་ཁྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང། ། དེ་ལྟར་གཉིད་ལོག་ཇི་ལྟར་དགའ། ། ཞེས
བྱ་བ་དང། མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། ། རྗེ་སྲིད་དུ་ནི་ཚོགས་བསགས་བྱ། ། དེ
ཚེ་ལེ་ལོ་སྒྲངས་ཀྱང་ནི། ། དྲུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ཞེས་བྱ་བ་དང། འདི་ནི
མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང། ། འདི་ཕྱིད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ། ། གློ་བུར་འཆི་བདག
འོངས་ནས་ནི། ། ཀྱེ་ཧུད་བཅོམ་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས
པས་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམས་པས། ལེ་ལོ
ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། ། གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད
ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང། ། ཐུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། ། དང་པོ་ནི་སངས
རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ
ཤེས་དཔལ་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལྟར་ཤེས་པར
བྱའོ། ། དེའི་ཚོག་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བློས་མ་ལྟོགས་ན། སྟོན་དགེན་ཆེན་པོ་ཡེ
ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་བསྡུས་ཀྱི་རྟེས་སུ
འབྲངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་འདུག་པའི་ཚེ། ཕར་པ་ཆེན
པོའི་གྲོང་ཁྱེར་ཕོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་སྣྱོར་ཏེ
ཉལ་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཕོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཟླ་ལམ་བྱང་ན་ཚོས

ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པར། གཉིད་ས་བའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ལས་ས་བ་ཡང། ལྟང་བའི་ཚེ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྣུ་ཕོབ་པར། གོས་གྱོན་པ་ན་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་གྱོན་པར། སྣ་རགས་འཆིང་བའི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་བར། སྟན་ལ་འདུག་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ཕོབ་པར། རྒྱབ་བརྟེན་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཕོབ་པར། མེ་གཏོང་བའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པར། འབར་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བར། གཡོས་ཟིན་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཕོབ་པར། ཟས་ཟ་བའི་ཚེ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཟས་ཕོབ་པར། ཕྱི་རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་འཚོར་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཕར་བར། སྐྱས་ལས་འབབ་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་འཚོར་བར་འཛིན་པར། ཐྲོ་འཕྱེད་པའི་ཚེ་ཕར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་ཐྲོ་འཕྱེད་པར། ཐྲོ་གཅོད་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་ཐྲོ་བཅད་པར། ལམ་དུ་འཛིན་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཛིན་པར། ཀུན་ལ་འགྲོ་བའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར། ཐུར་ལ་འབབ་པའི་ཚེ་ངན་སོང་གསུམ་རྒྱུན་གཅོད་པར། སེམས་ཅན་དང་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་དང་མཛལ་བར། ཆུང་བ་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོན་པར། ཆུང་བ་འདེགས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚོར་བ་ལས་འདོན་པར། རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕོབ་པར། རྒྱུན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར། སྟོང་གང་བ་མཐོང་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་གང་བར། སྟོངས་པ་མཐོང་ན་སྐྱོན་ཀྱིས་སྟོངས་པར། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མང་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར། མི་དགའ་བར་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དགའ་བར། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐོབ་པར། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐོང་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པར། ནད་པ་མཐོང་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར། སེམས་ཅན་ཡིད་དུ་འོང་བ་
མཐོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པར། གཟུགས་མི་སྡུག་པར་མཐོང་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་མོས་པར། དྲེན་དུ་གཟོ་བ་མཐོང་ན་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དྲེན་ལན་ལྡེན་པར། དྲེན་མི་གཟོ་བ་
མཐོང་ན་ལྷ་བ་ལོག་པ་ལ་དྲེན་དུ་མི་གཟོ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐོང་ན་འཕགས་
པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པར། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀའ་བ་
སྤྱོད་ནུས་པར། གོ་ཆ་གྱོན་པ་མཐོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཚོལ་བ་ལ་གོ་ཆ་གྱོན་པར།
གོ་ཆ་མ་གྱོན་པ་མཐོང་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་གོ་ཆ་མི་གྱོན་པར། ཆོལ་བའི
སེམས་ཅན་མཐོང་ན་ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པར། སེམས་ཅན
བསྟོད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད
པར། གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་ན་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་བར། ནགས་ཚལ་མཐོང་ན
ལྷ་དང་བཅས་པའི་ (《ཀ》+འཇིག་རྟེན་ཀྱི་) བསྟེ་གནས་སུ། ཆོས་སྟོན་པ་ན་སངས
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོབས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པར། ཆུ་ལས་བརྒལ་བའི་ཚེ་འགོར་བའི
རྒྱ་མཚོ་ལས་བརྒལ་བར། ཁྲུས་བྱེད་པའི་ཚེ་ལུས་དང་ སེམས་དྲི་མ་མེད་པར།
ཚད་པ་ཚ་བའི་ཚེ་ཉིན་མོངས་པའི་གཏུང་བ་བསིལ་བར། གྲང་བའི་ཚེ་མུ་ངན
ལས་འདས་པའི་བསིལ་བ་ཐོབ་པར། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཐམས

ཅད་བལྟ་བ་ལ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་མིག་ཐོབ་པར། མཆོད་རྟེན་མཐོང་བའི་ཚེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ། བལྟ་བའི་ཚེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟ་བའི་འོས་སུ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྟྭ་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ཐོབ་པར། སྐོར་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་མཉྫེན་པའི་དོན་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པར། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་མཐུན་བརྩེས་ལ། ཚོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཐོབ་པར། ཞིང་ལ་ཚུ་ལུད་འགྲེམ་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར། ས་བོན་འདེབས་པའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཕེབས་པར། གླང་དོར་དུ་བསྡེབ་པའི་དུས་སུ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར། རྩོས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཇོན་མོངས་པའི་ཕ་བ་རྣོན་པར། ཡུར་མ་འདོན་པའི་ཚེ་ཇོན་མོངས་པའི་ཡུར་མ་འདོན་པར། བཅོས་བརྫ་བའི་དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་སྟུད་པར། གཡུལ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྒྲིབ་པ་བཀག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འདོན་པར། ནས་འགྲུ་བའི་ཚེ་ཕྱོགས་པའི་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར། སྐས་ལ་འཛེག་པའི་ཚེ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར། ཁང་བར་སྒྲིབ་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ངས་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་བློ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་སླ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་ནི་སྟོང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ལས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འགྲོ་

འཚག་ཁལ་དང་འདུག་པར་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན། །ཞེས་བའི་གདམས་ངག་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ སྒྲུབ་ པ་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ ནི། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། དངོས
སམ་ ཡང་ ན་ བརྒྱད་ ཀྱང་ རྟང་། །སེམས་ ཅན་ དོན་ ལས་ གཞན་ མི་ སྣྱད། །སེམས
ཅན་ ཁོ་ནའི་ དོན་ གྱི་ ཕྱིར། །ཐམས་ ཅད་ བྱང་ ཆུབ་ ཕྱིར་ བསྟོའོ། །ཞེས་ གསུངས་ པ
ལ་ལ། ། སྤྱིར་ རང་ དོན་ དང་ གཞན་ གྱི་ དོན་ གཉིས་ ཡིན་ ལ། ཅན་ ཐོས་ རང་ གི་ དོན
གཅོ་ ཏོ་ གཞན་ དོན་ ཞར་ ཐུང་། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ གཞན་ དོན་ གཅོ་ ཏོ་ རང
དོན་ ཞར་ ཐུང་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ ལ་ འདིར་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྤྱོད་ པ་ ཡིན་ པས། མི
དགེ་ བ་ དང་ ལུང་ མ་ བསྟན་ གྱི་ བྱ་ བ་ གཉིས་ པོ་ གཉེན་ པོས་ སྦྱངས་ པའམ། ཡང་ན
ཐབས་ མཁས་ པས་ དེ་ གཉིས་ ཀ་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བར་ འགྱུར་ ཏེ། འཕགས་ པ་ ལྷས
བསམ་ པས་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ལ། །དགེ་ བཞམ་ ཡང་ ན་ མི་ དགེ་ བ། །ཐམས
ཅད་ དགེ་ བ་ ཉིད་ འགྱུར་ ཏེ། །གང་ ཕྱིར་ སེམས་ དེ་ གཅོ་ བའི་ ཕྱིར། །ཞེས་ གསུངས
པ་ དང་། འཕགས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ ཀྱིས་ ཀྱང་། ཐབས་ ཆེན་ དང་ ནི་ ལྡན་ པ་ ལ། །
ཉོན་ མོངས་ བྱང་ ཆུབ་ ཡན་ ལག་ འགྱུར། །འཁོར་ བཞང་ ཞི་ བའི་ བདག་ ཉིད་ པས། །
དེ་ ཕྱིར་ རྒྱལ་ སྲས་ བསམ་ མི་ ཁྱབ། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ར། །དེ་ འདང་ ཟང་ ཟིང་ གི
སྦྱིན་ པ་ ལ་ དཔེར་ བརྗོད་ ན་ ལོངས་ སྤྱོད་ བསྲུངས་ ནས་ ཆུང་ མི་ ཟ་ བར་ བྱེད་ པ
བརྒྱད་ ནས་ གཞན་ དོན། བྱིན་ ནས་ ཕན་ འདོགས་ པ་ དངོས་ སུ་ གཞན་ དོན། དེ་ ལྟར
གཞན་ དོན་ གཅོ་ ཏོར་ བྱས་ པས་ ཚེ་ འདིར་ རང་ བདེ་ ཞིང་ སྟན་ པ་ དང་། འཕོར་ ཕུན
སུམ་ ཚོགས་ པ་ འདུ། ཚེ་ ཕྱི་ མར་ ལོངས་ སྤྱོད་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ དང་། ། སྤྱིན་ པའི
ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ ཡོངས་ སུ་ རྫོགས་ པ་ ནི་ ཤུགས་ ལ་ རང་ དོན་ འགྲུབ་ པའོ། །ཚོས
ཀྱི་ སྦྱིན་ པ་ དཔེར་ བརྗོད་ ན་ གཞན་ ལ་ ཕན་ པའི་ ཕྱིར་ ཚོས་ ཉན་ པ་ བརྒྱད་ ནས

གཞན་དོན། ཤེས་ནས་གཞན་གྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་
པ་དང་ངོས་སུ་གཞན་དོན། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པས
ཤུགས་ལས་འགྱུར་བའི་རང་དོན་ནི་ཚེ་འདིར་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པས་ཡིད་བདེ
མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུ། ཕས་ཀྱི་ཏོལ་བ་ཐམས་ཅད
ཟིལ་གྱིས་གནོན། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡིད་བརྟན་ (《ལུ》སྐོན) པའི
གནས་སུ་འགྱུར། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པའི་ཤེས་རབ
འཕེལ། ཐབས་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར
འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡོན
ཏན་བཞི་བསྟུབ་པ་དང། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཙོན་འགྲུས
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན
ཕྱོགས་ལ་ལོ་མེད་པ། རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ
ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན
བསྟུབ་པ། ས་ཐམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཙོན་འགྲུས་དེས་ས་ཐམས་ཅན་རྒྱམས
ཕེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ
ས་ཐམས་དཔའི་བཙོན་འགྲུས་ནི་མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆགས་པ
བདུན་ནི། ལེ་ལོ། ཕྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྒྱམ་སྟོན་ལ
རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པའོ། །གཡེང
བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྟར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ
ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤང་རོ། །གསུམ་པ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ
གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ

ལའང་གཉིས་ལས། ཚེ་འདི་ལ་འགྲུང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཡོན་
ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་འཕྲོད་པ་ཐོབ་པས་ཚེ་འདིར་སྐྱིད
ཅིང་། འཆི་བའི་ཚེ་འགྱོད་པ་མེད། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པས
གླགས་མི་རྟེད། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨོན་པའི་གནས
སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་བོ། །ཚེ་ཕྱི་མར་འགྲུང
བ་ནི། སྐྱེད་པ་ལས། བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྱིབ་མི
འགྱུར། ། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བར་མཛོད་རྟེད་པར་འགྱུར། ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་བྱ་བ
རྣམས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད
འདིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། མངོན་པར
ཕྱོགས་པར་ས་བཅས་རྒྱས་པ་ན། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན
ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ལས
ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྟོབས་སོགས་ས་བཅས་རྒྱས་ཆོས
རྣམས་ལ། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་འགྱུར་གནས་འདུ། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག
ལ། ། །ཕྲིན་ཆེན་དང་ཡང་འདུ་བར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག
རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། ।མཛད་པ་རྒྱ་ཆུ་དོན
མཐའ་བ། ।མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
རོ།། །།

ལྟ་བ་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བསྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ། དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་ (《ལུ》+སེམས་) མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །དེ་སྟོར་དངོས་རྫས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་བཟུང་བ་དང་། གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དོས་བཟུང་བ་ནི། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་མུ་བཏན་ལས་འདས་པ་དང་། །བསམས་གོང་མའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་ཀྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོང་འཛིག་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྲག་ན་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས་ སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི་ཆུ་སྦོལ་དུ་མ་ཆུད་པའམ། རྡ་ཁོད་ལ་མི་ཆགས་པ་ཞོན་པ་ལྟར་རང་སྟུག་ཅིང་སོ་མི་བསོད། གཞན་ཡང་སྟུག་ཅིང་སོ་མི་བསོད་པ་ལ་སྟོར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ : སེམས་ (《ལུ》སྟོང་པ་) ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟ་ཆོགས་ལ་འཇུག་སྟེང་འདོད་ཅིང་ཕུང་ཀོལ་སྟ་ཆོགས་སྤྱད་ནས། འཆི་བའི་ཚེ་འགྱོད་པ་དང་བཅས་ནས་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་ཀྱི་བདེ་བ་འཇོམས་པའང་སྟོང་འཛིག་ལས། དེར་ཡང་རྣམ་གཡེང་གོམས་པས་ནི། །བཟློག་པའི་ཐབས་ནི་གা་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས། རི་གཟར་པོ་ལས་ཚུ་དག་འབབ་པའམ། སྲེད་པ

ཅན་ཟ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར། ས་མས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བཟློག་དགའ་ལ་དེའི་ སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྤྱ་ཚོགས་སྤྲུང་ནས་འགོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་ རོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་། མ་དག་པའི་སྨོན་ཀྱིས་མ་སྟེགས་ཀྱི་ལམ་ ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཛིག་རྟེན་པ་དག་ སྟོང་ཉིད་སྨོན་ན་ཡང་། ।དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་མི་ནུས། ।དེ་ཡི་ཉོན་ མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྟང། ।ལྟག་སྦྱོང་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་ བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟག་སྦྱོང་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ལ་ མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་ལར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་ ཐུམས་པ་དང་སྟེང་རྫོ་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་འགོར་བའི་རྩ་བ་མི་ཆོད་ དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐུམས་སོགས་སྨོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། ।ཉེས་པ་ཤིན་ ཏུ་ཚར་གཅོད་མེན། ।ཞེས་གསུངས་པས། ।བསམས་གོང་མ་ཅམ་དུ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ འགོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། ।སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒོམ་ཤེས་ཀྱང་ཕབས་ ཆགས་པ་དང་མི་ལྡན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་འགྱུར་གྱི་འཚང་རྒྱ་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། ཕབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང་། ।བསླབ་པ་དག་ ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། ।དཔལ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། ।དེ་ལ་གཞུག་པའི་ ཕྱིར་གསུངས་སོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་གཉིས་པོའི་རང་བཞིན་ ས་ས་ོར་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་གཉིས་པོ་ནི། རྣམ་གཡེང་གི་རྒྱུ་ ས་ེམས་ཅན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས། དེའི་གཉིས་པོ་ལ་གཉིས་ ཏེ། ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ་བའོ། ।དང་པོ་ལ་ གཉིས་ལས། ས་ེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི། སྟོང་འཛིན་ལས། ས་ེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ། །སྐྱོ་བའི་སེམས་ཀྱང་
འཇིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་མྱ་ངན་གཏུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལ་སེམས་དཔའ་འབའ་
ཞིག་གིས། །ཚེ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། །རྒྱ་པ་མེད་པའི་མཛའ་ཤེས
ཀྱིས། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས
ནི་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཙམ་གྱིས་ནི་དགྲར་ཡང་འགྱུར། །དགའ་བའི་གནས
ལ་ཁྲོ་བྱེད་པས། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མགུ་བར་དགའ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཐོ་ལ་ཕྱག
དོག་མཉམ་ལ་འགྲན། །དམའ་ལའང་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་ཏེགས། །མི་སྙན་བརྗོད
ན་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ། །ནམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་ཐོབ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གཞན
བསྟེན་པ། །དེས་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར་བར་ཟད། །དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ།།
བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྲུབ་པས། །བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ
བ་དང་། ཁང་བས་མེ་ཏོག་སྣང་ཆེ་ལྟར། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཙམ་བློངས་ནས་ནི། །ཀུན
ལ་སྙོན་ཚད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། །བདག་ནི
རྟེད་མང་བཀུར་སྟི་བཅས། །བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། །དེ་འདྲའི་སྟེམས
པ་འཆང་འགྱུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །དེ་བས་རྣམ་པར་སྨོངས
པའི་ཡིད། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ།།
སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཅིང་ལྟང། །དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། །ཆགས
པ་ལས་ནི་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མོས་པ་སྡུ་ཚོགས་པ། །
རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མི་མགུ་ན། །བདག་འདུ་ངན་པས་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས
འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་གཏང་། །སེམས་ཅན་རྟེད་པ་མེད་ལ་སྨོད། །རྟེད་པ་ཅན་ལ
མི་སྙན་བརྗོད། །རང་བཞིན་འགྲོགས་དགའ་དེ་དག་གིས། །དགའ་བ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ

བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །མེད་པར་དགའ་བ་མི་འགྱུང་བས།། འགའ་ཡང་བྱིས་ དང་ བཤེས་ མིན་ ཞེས། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ གསུངས།། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པའི་ དོན་ དྲན་ པར་ བྱས་ ལ་ སེམས་ ཅན་ ལ་ ཆགས་ པ་ སྤང་ སྟེ། དེའང་ སེམས་ ཅན་ སྨྱོན་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ ཡིན་ པས། ས་ངར་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ མི་ མཐུ་ན་ བདག་ལྟ་ བུ་ བདག་ པས་ སྨོས་ ཅི་ དགོས་ ཏེ། ལྟས་ བྱིན་ མ་ ཞུ་ བའི་ ནད་ ཀྱིས་ འཆི་ བ་ ལ་ ཐུག་ པ། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱིས་ བདེན་ པའི་ བྱིན་ རླབས་ ཀྱིས་ གསོས་ པ་ ན། དགེ་ སློང་ གོའུ་ ཏ་ མ་ འདི་ སྨན་ དཔྱད་ མཁས་ པ་ ཞིག་ ཡིན། ཁས་ ཁར་ འཆོ་ བས་ ཏོན་ མི་ མོ་ངས་ སོ་ ཞེས་ མ་ གྱས་ པའི་ ཚོག་ སྨྲ་ བ་ དང་། གཞན་ ཡང་ ལེགས་ པའི་ སྐར་ མས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ལ་ གསོལ་ བ། འཇིག་ རྟེན་ ན་ གཅེར་ བུ་ པ་ སྟག་ བཟློ་ ལ་ ཕྱུར་ མ་ གཏོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པ་ མེད་ དོ། །བཀའ་ སྩལ་ པ། ཁྱོད་ ཀྱི་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པ་ ཞག་ བདུན་ ན་ མ་ ཞུ་ བའི་ ནད་ ཀྱིས་ འཆི་ བར་ འགྱུར་ རོ། །ལེགས་ པའི་ སྐར་ མས་ གཅེར་ བུ་ པ་ ལ་ སྨྲས་ པ། དགེ་ སློང་ གོའུ་ ཏ་ མ་ ན་ རེ་ ཁྱོད་ ཞག་ བདུན་ ན་ མ་ ཞུ་ བའི་ ནད་ ཀྱིས་ འཆི་ ཟེར་ ཀྱིས། དེའི་ བར་ ལ་ ཁྱོད་ ཟས་ ལ་ ཚོད་ ཟུངས་ ཤིག་ དེས་ ཞག་ དྲུག་ གི་ བར་ དུ་ ཟས་ བཅད་ དེ་ ཞག་ བདུན་ པ་ ལ་ བརྒྱད་ པར་ འགྱུལ་ ནས་ བུ་ རམ་ ཀྱི་ ལྷ་ བ་ ཟོས་ པས་ མ་ ཞུ་ བའི་ ནད་ ཀྱིས་ ཤི་ སྟེ། སྐྱེགས་ པ་ ཟ་ བའི་ ཡི་ དྭགས་ སུ་ སྐྱེས་ སོ། །ཡི་ དྭགས་ ཀྱིས་ ལེགས་ པའི་ སྐར་ མ་ ལ་ སྨྲས་ པ། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ནི་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པ། ཐམས་ ཅད་ གཟིགས་ པ་ སྟེ། ངས་ ཀྱང་ ས་ངས་ རྒྱས་ ལ་ མ་ མོས་ པ་ བྱས་ པས་ འགྱོད་ ཀྱིས། ཁྱོད་ ཕྱིན་ ཆད་ མོས་ པར་ ཀྱིས་ ཤིག ལེགས་ པའི་ སྐར་ མས་ སྨྲས་ པ། དགེ་ སློང་ གོའུ་ ཏ་ ལ་ དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཡོན་ ཏན་ མེད་ ཀྱིས་ ཁྱེད་ དེ་ སྐད་ མ་ སྨྲ་ ཞིག ཅེས་ བཟློ་ ག་ སྟེ། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱི་

དྲུང་དུ་སོང་ནས་གསོལ་བ། ཁྱོད་ན་རེ་སྟག་བསྟལ་འགྱུར་ཞག་བདུན་ན་འཆི་ཟེར་ཏེ་མ་ཤི་བར་སྐྱང་ངོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཤི་ནས་ཁྱོད་རང་དང་ཕྲད་པ་མི་ཤེས་སམ། སྨྲས་པ་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྟར་སྣོས་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། སྐྱེགས་པ་ཟ་བའི་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་རང་དང་གཏམ་སྨྲས་པ་མི་དྲན་ནམ། དེར་སྐྱེངས་ཏེ་ཅང་མི་སྨྲ་བར་སོང་ངོ། །དེས་ན་ལེགས་པའི་སྐར་མས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་མ་མོས་ན། བདག་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་མོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ས་ཕམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་ངོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་སྐྱབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་སྟེ། དང་པོ་བསགས་པ་ནི་བདེ་སྟག་གཏམ་ངན་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་དགྲ་གཉེན་ཐ་མལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགོན་པར་བྱས་ལ་བསགས་དགོས་ཀྱི། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ནོར་མི་སོགས་པས་ཐོག་མར་མི་དགེའོ། །བར་དུ་བསྲུང་བ་ན་ནོར་མ་འཕེལ་བ་དང་འཕེལ་ཡང་བརླག་པར་དོགས་པའི་སྟག་བསྟལ་གྱིས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་སྟག་བསྟལ་ཞིང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྡེད་པའི་ཁོལ་པོར་འགྱུར་བས་བྱེལ་ལ། རང་བྱེལ་བར་མ་ཟད་མཉེན་འབྱེལ་ཐམས་ཅད་ནོར་ཕྱིར་འདོན་པ་དང་ནང་དུ་སྟུད་པའི་སྟག་བསྟལ་གྱིས་རྒྱ་ཏུ་བྱེལ་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དང་འགོན། ཕྱི་མར་ངན་སོང་གི་རྒྱ་མ་གཏོགས་པ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡང་མེད་པས་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ཡིན། ཐ་མར་སྐྱེ་བ་སྟ་མའི་བསོད་ནམས་ཟད་པཱན། ཆོ་འདིར་རང་གི་གོས་ཉེས་སམ། གཉིན་ཆོའི་ཤན་ནམ། དགྲ་སྟོབས་ཅན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་ཀའི་སྟྲིན་ནམ། དཔྱིད་ཀའི་ཆབ་རོམ་བཞིན་རང་བརླག་ལ་འགྲོ་བས་ཟད་པའི་སྟག་བསྟལ་ཀྱིས་ཐ་མར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་མི་ཏྲི་བས། ཟང་ཟིང་ཕྱིར་ན་ཆོད་

འགྱུར་ཏེ། །ཟང་ཟིང་མེད་པ་བདེ་བའི་མཆོག །ཟང་ཟིང་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་
ལས། ། རྒྱུ་སྐྱོར་བདེ་བ་ཐོབ་ལ་ལྟོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟར་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ
ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས། བསགས་དང་བསྲུང་དང་བརྩགས་པའི་གཏུང་བ
ཡིས། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང། འདོད་ལྷན
རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། ། ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཚོག་ཆུང་སྟེ། ། ཤིང་ཏ་འདྲེན
པའི་ཕྱུགས་དག་གིས། ། རྟ་ནི་ཁམ་གང་ཟོས་པ་བཞིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
དྲན་པར་བྱས་ལ་ཆགས་པ་སྤང་དོ། ། གཉིས་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པར་བྱ
བ་ཡང། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ནགས་ན་རི་དྭགས་བྱ་རྣམས་དང་། ། ཤིང་རྣམས་མི
སྙན་ཕྲོད་མི་བྱེད། ། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། ། ཁམ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་གནས
པར་འགྱུར། ། ཕྱག་གམ་ལྟ་ཁང་སྟོང་པཱུམ། ། ལྷོན་ཤིང་དྲུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ།།
ནམ་ཞིག་རྒྱབ་ཏུ་མི་བལྟ་བར། ། ཆགས་པ་མེད་པར་རྒྱུར་ཞིག་གྱུ། ། ས་ཕྱོགས
བདག་གིར་བཟུང་མེད་པར། ། རང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སྣ། ། རང་དབང
སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། ། ཁམ་ཞིག་བདག་གིས་གནས་པར་འགྱུར། ། ལྷུང
བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཚེ་དང་། ། ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་གོས་འཚང་ཞིང་། ། ལུས་འདི་སྣ
བར་མ་བྱས་ཀྱང། ། འཇིགས་མེད་གནས་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། ། དུར་ཁྲོད་སོང
ནས་གཞན་དག་གི ། རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། ། འཇིགས་པའི་ཚོས་ཅན
དག་ཏུ་ནི། ། ཁམ་ཞིག་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་ཀ
དང་། ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། ། རི་སྲིད་སྐྱེས་བུ་བཞི་ཡིས་ནི། ། དེ
ལས་དེ་ནི་མ་བཏེག་པ། ། དེ་སྲིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང། ། ཁམས་མེད་འགོན་པ
མེད་བྱས་ནས། ། ལུས་འདི་གཅིག་པུ་དབེན་གནས་ཏེ། ། སྟུ་ནས་ཤི་དང་འདྲར

བརྩེས་ནས། །ཤི་ནས་ཆུ་ངན་བྱེད་པ་མེད། །འདི་ཡིས་ས་ངས། ཆུས་རྟེས་དྲན་སོགས། ། སྲུས་ཀྱང་གཡེང་བར་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་བས་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། ། ནགས་ཚལ་ཚོགས་ཆུང་བའི་སྐྱེད་ཅིང། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། ། བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། གཞན་ཡང་སྐྱོ་བའི་གཏམ་སྐྱེས་རབས་ལས། ཀུ་མ་འཛིག་རྟེན་ཁོན་མོངས་དག ། གནས་པ་མི་བརྟན་མི་དགར་འགྱུར། །ཀུ་མུ་ཏ་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང། །དྲན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀུ་མུ་ཏའི་དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷར་ཀྱི་ལྷད་མོ་དང་བའི་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་འཛད་དེ། དེའི་ཚེ་འདི་ལྟར་བྱང་བ་ལ་ཞེས་དྲན་པས་མི་དགའ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་ལ་དབེན་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་དང། དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམ་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་བཞིན་བསླབ་སྟེ། འོག་ཏུ་སྟོམ་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཚུལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་འགྲོའི་བསྟོམ་པ་དང། དངོས་གཞིའི་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཁོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་ནས་བརྩམས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བ་གྲང་བ་དང་རྡེས་ས་ཏོག་པ་རྣྲང་ནས་བསྟོམ་སྟེ། མཇོད་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྡུག་དང། །

དབྱགས་དབྱུང་རྒྱབ་པ་དྲན་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྟག་རྣམས་ལ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་པ་དངོས་གཞི་ནི། ལམ་ལྟ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིས་ཚོགས་
ཀྱི་ལམ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞིས་དྲོད། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིས་རྩེ་མོ།
དབང་པོ་ལྔས་བཟོད་པ། སྟོབས་ལྔས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་འཕགས་པའི
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་སྒོམ
ལམ་སྟེ་འདི་དག་ (《ཀ》 +ལ) ཕེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དམིགས་པ་དང་གོ་རིམ་ལ
སོགས་པར་ཐར་མི་མཐུན། ཕེག་ པ་ དམན་ པ་ ཡིན་ པས་ ར་ ཞིག་ བཞག་ གོ ། །
གསུམ་ པ་ ཕེག་ པ་ ཆེན་ པོའི་ བསྒོམ་ པ་ ལའང་ གཉིས་ ལས། ས་ཡམས་ ཅམ་ པའི
ལུགས། སྒོམ་དངོས་ཕོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ
ནི་ཕེག་ པ་ བསྟན་ ལ་ སོགས་ པར་ ཤེས་ པར་ བྱ་ བས་ འདིར་ ཆ་ སྒྲོས་ སོ། །དབུ་མའི
ལུགས། སྒོམ་ དངོས་ འཕགས་ པ་ ཡབ་ ཐུས་ ཀྱི་ དགོངས་ པ་ སྒྲོད་ འཇུག་ བསམ
གཏན་ ལེའུར་ འབྱུང་ བ་ ཉམས་ སུ་ བླང་ བའི་ ཚུལ་ འདིར་ བཤད་ དོ། །དེའང་ སྒོམ
དངོས་ཀྱིས་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ས་ལམ་ བསྒོམ་ པ་ ནས་ གསུངས་ པོད་ ཀྱི། དེའི་ སྟོན་ དུ་ ཚད
མེད་ བཞི་ བསྒོམས་ན་ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ ས་ལམ་ གོ་ མས་ པ་ སྣ་ བས་ དེ་ ཐཙྪ་ ཡར་ ཐུབ་ ། །
དེ་ཐར་ མདོ་ སྟེ་ ཀུན་ ལས། ས་ལམ་ ཅན་ རྣམས་ ལ་ ཐཙྪ་ ཀ་ ཅན། །ཕྱད་ དང་ ཐུལ་ བའི
དགོངས་ པ་ ཅན། །མི་ འབྱལ་ ཀ་ ཡི་ དགོངས་ པ་ ཅན། །ཕན་ བདེ་ དགོངས་ ཁྱོད་ ལ
ཕྱག་ འཚལ། །ཞེས་ གསུངས་ པས་ སྔ་ མ་ གསུམ་ བདེ་ བའི་ དགོངས་ པ་ ཡིན་ ལ། ཕྱི
མ་ ནི་ ཕན་ བའི་ དགོངས་ པ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ དག་ ཀྱང་ ཐཙྪ་ བས་ ས་ལམ་ ཅན་ བདེ་ ཀ
ང་ ཕྱད་ ཡར་ འདོད་ པ་ ཐུམས་ པ། སྔ་ གསུལ་ དང་ ཐུལ་ ཐར་ འདོད་ པ་ སྟེང་ ཕྲ།

དེ་གཉིས་དང་མི་འཕྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ། དགྲ་གཉེན་དང་ཆགས་སྡང་ལ་ སོགས་པ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམས་པར་འདོད་པ་བཏང་སྟོམས་སོ། །ཚད་མེད་བཞི་པོ་ དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ལ་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། མདོ་ སྡེ་རྒྱན་ལས། སྙིང་རྗེའི་ཚུ་བ་བྱམས་པ་སྟེ། །དེ་ སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡང་དག་ འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པའང། གང་ལ་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་དང། རྟེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། དེ་ལྟར་བསྒོམས་ པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་དང། བདེ་བའི་རྒྱུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མ་ཕྲད་པ་ རྣམས་དང། ཕྲད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་ པ་རྣམས་ལ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་ཤེས་ན་བྱམས་པ་བསྒོམ་སྟེ་བས་མདོ་ལ་ལ་ནས་མར་བསྒོམ་ པར་བཤད། རྟོ་རྟེ་རྡོ་མོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་འགའ་ལས་བྱར་བསྒོམ་པར་བཤད་ མོད་ཀྱི། ཕ་དང་སྲུན་ཟླ་ལ་སོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ (《ཞ》+གང་ཡང) མེད་པས་རང་ གང་ སེམས་ལ་ཉེ་ཞིང་གཅགས་ པ་དེར་ སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ བསྒོམས་ ལ་ བྱམས་ པ་ སྟྲུང། དེའང་ སེམས་ཅན་ བདེ་ བ་ དང་ ལྡན་ པ་ ཆུང་ ཡས་ མི་ ཕན་ ཡས། སེམས་ཅན་ ཐམས་ ཅད་ བདེ་ ཐ་ དང་ བདེ་ ཐའི་ རྒྱ་ དང་ ལྡན་ ཡར་ གྱུར་ ཅིག ཅེས ཆུ་ཀླུང་གི་ ཁོང་ ནས་ ཡའི་ གཏེར་ ནས་ བསྒོམ། དེ་ ལ་ ཐད་ ཀ་ ནི་ ལུས་ དང་ ས་ཡམ་ ཆོས་ དང་ མཐུན་ ཡའི་ སྒྲིང་ ཀ་ ཐོབ་ ཡའོ། ། ཐད་ ཡའི་ རྒྱ་ ནི་ ས་ཡམ་ ཅན་ རྣམས་ ངམ་ ཡའི་ ཆོས་ དང་ ཕྲད་ ཡར་ འདོད་ ཀ་ སྟེ། ། རྒྱ་ ཆོས་ ཐ་ཡོད་ ཀ་ ལས་ འབྲས་ ཀུ་ གཏན་ ཀྱི་ ཐད་ ཀ་ འབྱུང་ ཡའི་ ཕྱིར་ རོ། ། དེ་ ལྟར་ ཡང་ ཡང་ འདྲིས་ ཡས་ ས་ཡམ་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཆ

བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་ལས། བྱ་བ་ཕྲག་ཁྱིག་གཏམས་པའི་ཞིང་རྣམས་ན། །མཆོད་པའི་བྱ་བྱག་རྡོ་སྟེང་ཡོད་པ་ཡིས། །སྐྱེས་ཚེན་རྣམས་ལ་ཉིན་རེ་ཕུལ་བ་ཡིས། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྟེ་ཚོས་སུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག། །ཉིན་རེ་དུས་སུ་བྱིན་པ་བས། །བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་གཅིག་གིས། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའི་ཚར་མི་ཕོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་སྐབས་སུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ། དེར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ལྟ་མི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་འཐོབ། མཐར་ཐུག་ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ནམ། གཟུ་དང་ཡ་མུ་ནི་འདུས་པར་མ་སྨྱད་ཤི་བ་ཚངས་པར་སྐྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟེང་རྟེ་བསྟོམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བསྟོམ་པའི་ཡུལ། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན། རྟེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཕྱི་ནས་བསྟོམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རབ་འབར་དགྲ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། ས་ལྷ་བསྟལ་གྱིས་ནོན་ཆུན་བས་བསྒྲིབས། ། བསྲོད་དགའི་ལམ་དུ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས། ।འཛིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྡན། ।ཟས་ཚེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། ।ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་ཐུར་པ། ।ལམ་གོལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་ཆུང་བའི། ।སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེའོ། ।ཞེས་གསུངས་པས། རབ་འབར་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལའོ། ।དགྲ་བོའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་རྣམས་སོ། ।སྲུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྲུག

བསྟལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་བོན་པ་རྣམས་སོ། །སྲུན་པས་བསྒྲིབས་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པ་སྦྱོང་པ་རྣམས་ཏེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། །བསྒོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འགོར་བ་ལས་གཏན་མི་གྱོལ་བ་རྣམས་སོ། །འཆིང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཏེ་ལྟ་བ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟས་ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ (《ཞ》 –ཅན་) ལ་ཞེན་པ་སྟེ། ཁ་ཟས་དུག་དང་འདྲེས་པ་ལྟར། དེ་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་རབ་ཏུ་སྟོར་བ་ནི་མངོན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་ནོར་ (《ལ》 སྟོར་) བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་གོ་ལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཕེག་པ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོངས་ཚུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེང་རྗེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་འགལ་བ་དྲུག་སྟེང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བཀྲིན་ལ་བརྩེ་དང་མ་རྟོངས་པ་ལ་བརྩེ། །ཀུན་འབྱུགས་ལ་བརྩེ་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྩེ། །ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྟེང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྟེང་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བཀྲིན་པ་ནི་སེར་སྣ་ཅན། མ་རྟོངས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་གཞན་ལ་གནོད་པ། ཀུན་ཏུ་འབྱུགས་པ་ཁྲོ་བ། བག་མེད་པ་ལེ་ལོ་ཅན། ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ནི་འདོད་པ་ལ་ལ་སེམས་གཡེངས་པ། ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་ཏེ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས། །རི་དབང་མཐོ་སྟེང་བཞུགས་བཞིན་འགྲོ་ལ་གཟིགས། ।ཞི་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ན། ।སྲིད་ལ་མངོན་དགའི་ཡིད་ལ་སྨོས་ཅི་དགོས། ।ཞེས་གསུངས་པས། འགོར་འདས་གཉིས་ཀ་སྟེང་རྗེའི་ཡུལ་ཏེ། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་དོན་མ་རྫོགས། གཞན་དོན་མི་འགྲུབ། བརྒྱ་ལ་འཚང་རྒྱ་ཡང་ས་ས་ཞའི་སྟེ་བོ་འཚང་རྒྱ་བ་བས་བསྟལ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུ་ལ་ས་ས་ཞགས་པར་འགྱངས་པས་ལམ་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ।གཉིས་པ་འགོར་བ་ལ་ལ་ལྷག་བསྟལ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ལྟ་དང་མི། འགོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀྱང་བསམ་པ་མི་དགེ་བས་ཟིན་པ། སྤྱོར་བ་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ས་མས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བས། དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་སྟེང་རྗེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།། ।གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་བའང་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་བཀྲེན་ཅིང་ཕོངས་པ་དང་། ལུས་ན། ས་ས་ཞ་ཀྱིས་ཟིན། མཛའ་བ་དང་བྲལ།། སྡང་བ་དང་ཕྲད། ལུས་རྒས། ས་ས་ཞུམ། མཐོན་པོ་དམས། འདོད་པ་མ་ཆོད་པ་དེ་དག་སྟེང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། འགོར་བའི་སྡུག་བསྟལ་ཅི་རིགས་པ་ཚན་པར་བྱའོ།། ।གཉིས་པ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱུན་ནི། བདེ་དང་སྡུག་བསྟལ་དེ་རྒྱུ་ལས། ।བྱང་ཆུབ་ས་ས་ཞམས་དཔའི་ སྟེང་ རྗེ་ སྟེ། ।རྒྱུ་ དང་ བཤེས་ གཉེན་ རང་ བཞིན་ ལས། ।བྱང་ ཆུབ་ ས་ས་ཞམས་ དཔའི་ ས্ট্ঠ ང་ ཏ ། ।ཞེས་གསུངས་ པས། ཕྱིད་ གོང་ མའི་ དོན་ དམིགས་ པའི་ རྒྱུན་ གསུམ་ ས্ট্ঠ། ཆོར་ བ་ བདེ་ ཀ ་ ལས་ འགྱུར་ བའི་ ས্ট্ঠ ག ་ བསྟལ ། ས্ট্ঠ ག ་ བསྟལ ་ ལ ་ ས্ট্ঠ ག ་

བསྟལ་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་བཏང་སྙོམས་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཚོར་བ་གང་ཅི་ཡང་རྣང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་
བསྔལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། ।དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ
གསུམ་སྟེང་རྟེ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། ।ཕྱིད་འོག་མའི་དོན། རྒྱའི
རྒྱུན་སྟེང་རྟའི་ས་བོན། བདག་པོའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། མཚུངས་པ་དེ
མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྟེང་རྟེ་སྐྱེའོ། ।
གཉིས་པ་སྟེང་རྟེ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། མུ་སྟེགས་གང་ཟག་ལ
དམིགས་པའི་སྟེང་རྟེ་བསྟོམ་སྟེ། རྒྱ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ས་ཕམས་ཅན་འདི
རྣམས། རྒྱ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། ।
ཉན་ཐོས་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟེང་རྟེ་བསྟོམ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ
མ་ཆོས་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་ཕམས་ཅན་འདི་རྣམས་དུ་མ་ཆོས་ཙམ་ཀྱི་སྡུག
བསྔལ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རྣང་སྟམ་པའོ། ।སྟ་ཆ་ལ་ནི་ཁ་ཅིག་པ་ཆེན་པོ
པས་མི་བསྟོམ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।གསུམ་པ་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ
སྟེ། སྒྲ་མ་ལུ་བའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྒྲ་མ་ལུ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་འབྲས་དང
བྲལ་ན་ཅི་མ་རྣང་སྟམ་དུ་བསྟོམ་མོ། ।བཞི་པ་དེ་ལྟར་སྟེང་རྟེ་བསྟོམས་པའི་ཕན
ཡོན་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡུག་བསྔལ་མེད། ।བར་ཅི་བས
སྡུག་བསྔལ་འགྱུར་བ་མེད། ।དེ་ལ་དང་པོར་ཀུན་ཏུ་སྣྲ། ।རིག་ན་ཤིན་ཏུ་མངོན
པར་དགའ། ।ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མོས་པ་སྦྱོང་བའི་ས་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྡུག

བསྟལ་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེས་བདག་སྟེགས་བསྟལ་སྒྲུ་བ་དེ་ལ་
དང་པོ་སྒྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ས་ལ་རེག
ནས་གཟོད་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །དེའང་འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད
པའི་མདོ་ལས། སྨྲན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན
འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསྟན་པར་མི་བགྱིའོ། ।
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་བཟུང་བར་བགྱིས་ན
ས་བདས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །གཅིག
པོ་གང་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་ས་བདས
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་གསུངས་པས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ཐམས་ཅད
སྙིང་རྗེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་གོམས་ན་བྱང་ཆུབ
ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་སྟེ་བས། དེ་བསྒོམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་གཞན་མཉམ་པར
བསྒོམ་པ་དང་། བཟློ་བ་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་སོ། ।
དེའང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། ।དང་པོ་ཉིད་དུ
འབད་དེ་བསྒོམ། ।བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། ।ཐམས་ཅད་བདག
ཏུ་ཞེན་བསྡུང་བར་བྱ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕོག་མར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་སྟེ། ། དེའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྒོམ་སྟེ། ནམ་མཁའི
མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། བདག་གི་ཕ་མ་གཉེན་ཚོར་མ
གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། སྲོག་བདོན་ཀུ་སྲྀ་ཀྱིས། མ་ཡི་གྲངས་ནི་ཀུ་ཤུག་ཆོག
གུ་ཙམ། ।རི་ལྟར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལ

སོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ཉེ་དུར་སྦྱོས་པ་
བཅད་ལ། དེ་ནས་གཟོད་བདག་ལ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདག་གི་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞེ་ཐག
པས་བསྒོམ། ཡང་བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཡང། བདག་དང་སེམས
ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར
ཅིག་ སྙམ་དུ་ ཆུང་ གི་ ཁོང་ རྒྱས་ པའི་ གཏིང་ ནས་ བསྒོམ། དེའི་ ཚེ་ བསམ་ པ
ལ་གཡས་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཕྱིད་ དེ་ བདག་ གི་ སྡུག་ བསྔལ་ སེལ་ ཏ་ གཞན་ ལ་ མི་ རེ།
གཞན་གྱི་ སྡུག་ བསྔལ་ བདག་ གིས་ བསལ་ ཏ་ མི་ འགྱུ་ བ་ སྙམ་ པ་ ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ བློ་ སྐྱེ
ན། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། མ་ འོངས་ པ་ ཡི་ སྡུག་ བསྔལ་ ཡང། །གཞོན་ མི་ བྱེད་ ན་ ཇི
ལྟར་ བསྲུང། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རང་ ཉིད་ ཀྱིའང་ ནངས་ པར་ ཕན་ ཆད་ ཀྱི་ ནད
མེད་ པ་ དང་ ཟས་ གོས་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐོབ་ པའི་ འབད་ པ་ ཡང་ ཅི་ སྟེ་ བྱེད། བདག
སྐད་ ཅིག་ གིས་ འགལ་ནས་ ནས་ དེ་ ཕན་ ཆད་ གཞན་ དུ་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །དེ་ ལ
འདི་ སྙམ་ དུ་ མ་ རིག་ པའི་ བག་ ཆགས་ ཀྱིས། ནངས་ པར་ ཕན་ ཆད་ ཀྱང་ བདག་ ཡིན
ནོ་ སྙམ་ ན་ འགྱུལ་ ཏེ། ཐུགས་ ལས། བདག་ གིས་ དེ་ ནི་ ཁྱོང་ སྙམ་ པའི། ཁྱམ
པར་ རྟོག་ པ་ ལོག་ པ་ སྟེ། །འདི་ ལྟར་ སྐྱེ་ བའང་ གཞན་ ཉིད་ ལ། །འཆི་ བ་ ཡང་ ནི
གཞན་ ཞིག་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །དཔེར་ ན་ ཐུན་ པོ་ དག་ འབབ་ ཆུ
འདིས། ན་ ནིང་ བའི་ གོས་ ཁྲེར་ རོ་ སྙམ་ པ་ དང་ ནངས་ པར་ ཆུ་ འདི་ ལས་ ཆགས་ ལོ
ཟླ་ དུ་ སེམས་ མོད་ ཀྱང། ན་ ནིང་ གོས་ ཁྲེར་ བའི་ ཆུ་ དེ་ ཡང་ གཞན་ ཡིན་ ལ་ ནངས
པར་ བཆགས་ བའི་ ཆུ་ དེ་ ཡང་ གཞན་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ འདས་ པའི་ སེམས་ ཀྱང
བདག་ མ་ ཡིན་ ལ། མ་ འོངས་ པའི་ སེམས་ ཀྱང་ བདག་ མ་ ཡིན་ པར་ གཞན་ ཡིན་ ནོ།།

དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་གྱི་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་ སེམས་ཀྱི་ རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ སྙམ་པའི་ སེམས་ཀྱིས་ རང་དོན་ བསྒྲུབ་པོ་ ཞེ་ན། སེམས་ ཅན་གཞན་བདག་མ་ཡིན་ཡང་བདག་གི་ སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ ཀྱིས་ གཞན་ གྱི་ དོན་ ལ་ འཇུག་ པར་ བྱའོ། །གལ་ཏེ་ རྟོག་ དཔྱོད་ བཏང་ ན་ དེ་ ལྟར་ ཡིན་ ཡང་། མ་ དཔྱད་ པའི་ ཐུགས་ ངར་ ང་ཡི་ རྒྱུན་ ཡིན་ ས྄ྙམ་ པའི་ འདུ་ ཤེས་ ཀྱིས་ རང་ དོན་ ལ་ འཇུག་ གོ་ ས྄ྙམ་ ན། དེ་ ལ་ ན་ སེམས་ ཅན་ གཞན་ ལ་ ཡང་ ཅའི་ སེམས་ ཅན་ ཡིན་ ནོ་ ས྄ྙམ་ པའི་ འདུ་ ཤེས་ ཀྱིས་ གཞན་ གྱི་ དོན་ ལ་ འཇུག་ པར་ བྱའོ། །གལ་ ཏེ་ མགོ་ གང་ གི་ ཁ་ བ་ སྣུག་ ས྄ྙམ་ པའི་ ཚུལ་ ཀྱིས་ རང་ རང་ གི་ དོན་ ལ་ འབད་ ཀྱི། ཕན་ ཚུན་ གཅིག་ གིས་ གཅིག་ གི་ དོན་ སྒྲུབ་ མི་ ནུས་ སོ་ ས྄ྙམ་ ན། སྟོང་ འཇུག་ ལས། ཆང་ པའི་ སྟུག་ བསྟལ་ ལག་ པས་ མིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར། ཆང་ པ་ ལ་ ཆོ་ ཅ་ ཟླག་ པ་ ཡང་ ལག་ པས་ ཅི་ སྟེ་ མི་ འདོན། དེ་ བཞིན་ དུ་ མིག་ ཏུ་ རྟལ་ ས྄ོང་ བ་ ལ་ ལག་ པ་ དང་། ལུ་ ཆའི་ དོན་ ཕ་ མ་ དང་། ཁར་ ཟན་ འཇུད་ པ་ ལ་ ལག་ པ་ ལ་ ས྄ོག་ པ་ ཡང་ རང་ རང་ གི་ དོན་ བྱེད་ དགོས་ པར་ འགྱུར་ ཏེ་ ཅ་ ཅང་ ཐལ་ ལོ། །མདོ་ར་ ན་ ཕན་ ཚུན་ གཅིག་ གིས་ གཅིག་ གི་ དོན་ མ་ བྱས་ པར་ རང་ རང་ གི་ དོན་ བསྒྲུབ་ དགོས་ ན་ འགྱུབ་ པ་ ཤིན་ ཏུ་ དཀའོ། །དེས་ ན་ དེ་ ལྟར་ ཤེས་ པར་ བྱས་ ལ་ སེམས་ ཅན་ གྱི་ དོན་ ལ་ འཇུག་ པར་ བྱའོ། །གཉིས་ པ་ བདག་ གཞན་ བརྗེ་ བའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ཡང་། སྟོང་ འཇུག་ ལས། བདག་ བདེ་ གཞན་ གྱི་ སྡུག་ བསྟལ་ དག །ཡང་ དག་ བརྗེ་ བར་ མ་ བྱས་ ན། །ཤངས་ རྒྱས་ ཉིད་ ཏུ་ མི་ འགྱུབ་ ཅིང་། །འགོར་ བ་ ན་ ཡང་ བདེ་ བ་ མེད། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར། བདག་ གི་ བདེ་ བ་ སེམས་ ཅན་ ལ་ སྦྱིན། སེམས་ ཅན་ གྱི་ སྡུག་ བསྟལ་ བདག་ གིས་ བསླང་ དོ། །དེའི་ དམིགས་ པ་ ཡང་། དམན་

སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང། །གཞན་ཞིང་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས། །རྟམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྡུ། །ཕྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་ལས་དམའ་བའི་གནས་སུ་དགྲ་བཞག་དགྲའམ་གཞན་མཐོན་པའི་གནས་སུ་རང་བཞག་ལ་རང་མཐོ་བ་དེ་ལ་དགྲ་དམའ་བ་དེ་ཕྱག་དོག་བསྟོམ་དུ་གཞུག་ བསྟོམ་དེ་ཚར་བ་ན་འདི་ལྟ་བུ་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་སྟེ་རང་མཐོན་པོར་བསྟོམས། གཞན་དམའ་བར་བསྟོམས་པ་དེས་རང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱས་པར་བསྟོམས་པ་ལ་ཡང། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བསྟལ་འབྱུང་ན་ གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་པ་ཁ་ལ་འཕད་ཅེས་ཕྱག་དོག་རང་ཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་བལྟས་ལ་འགྲན་སེམས་བསྟོམ་པ་ཡང། བདག་དང་མཉམ་པའི་དགྲའི་གནས་སུ་རང་ཞིད་བཞག་ རང་གི་གནས་སུ་དགྲ་དེ་བཞག་ལ། དགྲ་དེས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་སྨོ་ནས་བདག་ལ་འགྲན་པར་བསྟོམ་མོ། །བསྟོམ་དེ་གོལ་བ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་འབྱུང་སྟེ། རང་དགྲར་བསྟོམས་ནས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་འགྲན་སེམས་བྱས་པར་བསྟོམས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བསྟལ་འབྱུང་ན། གཞན་ལ་གནོད་པ་འགྲན་སེམས་བྱར་གལ་རུང་སྐྱེས་ནས་འགྲན་སེམས་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་ པ་ཡང། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཏིད་བཞག ། རང་གི་ གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་བཞག་ལ་གཞན་མཐོ་བ་དེས་རང་དམའ་བ་དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཞུག ། བསྟོམ་དེ་ཚར་ བ་ན་ བདག་ ལ་ གཞན་ ཀྱིས་ ང་ རྒྱལ་ བསྟོམས་ པ་ ན། ། འདི་ ལྟ་ བུའི་ སྐྱེ་ བསྟལ་ འབྱུང་ ན། ། དེའི་ ཕྱིར་ བདག་ ཀྱིས་ གཞན་ ལ་ ང་ རྒྱལ་ བྱར་ ག་ ལ་ རུང་ སྐྱེ་ དུ་ ང་ རྒྱལ

ངང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་འཇུག་ནས་ཇི་ལྟར་འགྱུང་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་བསྟོམ་པར་མི་ནུས་པས་བསྡུས་ཏེ་བསྟོམ་པར་འདོད་ན། རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ལ་དེ་དག་སྟེགས་སྨིན་ཅིང་། །བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སྨིན་ཤོག །ཇི་སྲིད་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །གང་དུ་མ་ཀྱོལ་དེ་སྲིད་དུ། །དེ་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱང་གནས་གྱུར་ཅིག །དེ་སྐད་བཤད་པའི་བསོད་ནམས་འདི། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་འགྱུར། །གཏམ་ཀྱི་ནི། ། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། །གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྟང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅིའང་རུང་། ། དེ་ཀུན་བདག་ལ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཡིས། ། འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྟོད་པར་གྱིས ། ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བསྟོམ་ཞིང་བགེ་ཁ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན་ན་ནི་བདག་གིས་ཐེག་གམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ་ཁྱེ་གྱས་ཁྱེ་གྱ་འབྱིན་པ་དང་དྲི་མས་དྲི་མ་འཕྲུད་པ་ལྟ་བུའམ། བྱ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཐུང་དུ་བསྟེན་ཏེ་བདག་གི་མདུན་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འབྱོས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྨིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་འགྱུར་ཀྱི་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། དབེར་ན་དེད་དཔོན་མཛའ་བོའི་ཐུ་མོ་འདམ། དམྱལ་བའི་མེའི་ཤིང་ཏུ་འདྲེན་པའི་རྒྱམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཞན་འགལ་ཞིག་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཐུང་ཆུབ་ཀྱི་ སེམས་བསྟོམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། བསྟོ་བའི

མཐའ་བཅོན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་འགྱུང་ : ཅེས་པས་ (《ཀ》ལ) བདག་གིས་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་མི་ཕེག་པས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པ་འདི་དག་ནི་ཐབས་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མཐོང་ངོ། ।འདི་མི་འཐད་དེ་གནས་ཀྱི་བསྟོ་བ་མཐའ་བཅོན་ལ། གནས་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ་མཐའ་མི་བཅོན་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང། སྟོང་འཇུག་ལས། བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག ।ཡང་དག་བརྗེ་བ་མ་བྱས་ན།। ས་ངས་རྒྱས་ཤིང་ཏུ་མི་འགྱུབ་ཅིང། ।འགོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། ।ཅེས་བྱ་བ་ལ་ས་ཐོགས་པ་སྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་ཤེས་པར་སྣྲ་བར་བས་ས། ।དེས་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེམ་པའི་གནད་ཤེས་ན་ཐུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། ।གསུམ་པ་བསྐྱེམ་དེ་མཐར་ཕྱིན་ (《ཀ》+པར་ཕྱིད) པའི་ཐབས་ནི། རང་དོན་བྱས་པའི་ཉེས་པ། གཞན་དོན་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་འབད་དགོས་པའི་འཐད་པ་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་ངག་ཏུ་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི། ।སེམས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན། ཁྱོད་ལ་ཉེས་ཀུན་བརྟེན་པས་ན། ཁྱོད་ནི་ཚར་གཅད་བྱ་བར་ཟད། ।ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་ན་ཞེས་ཉིད་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརླག་པའི།। སྟོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ། ।ངས་མཐོང་ཁྱོད་ད་གང་དུ་འགྲོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཏེགས་པ་ཀུན་བཅོམ་ཀྱང། ।ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། ।ཡོད་སྙམ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག ।ཅེས་པ་ནི། ས་ལ་འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེང་ས་ངང་གི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རང་དོན་

དོར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཅོངས་ཀྱིས། །སྐྱོ་བར་མ་
སེམས་ཞོ་ཤ་ཕུལ། །གལ་ཏེ་བག་མེད་ཐུར་པ་ཁྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་
བྱིན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོ་བོ་དམྱལ་བ་ཡི། །སྡུང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་རེས། ।ཞེས་བྱ
་བ་ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ དུས་ ས་ སེམས་ ཅན་ ལ་ ངས་ བཅོངས་ ཟིན་ ལ། ། མ
བཅོངས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་དམྱལ་བའི་ སྡུང་ མ་ ལ་ བྱིན་ ངེས་ ཞེས་ དྲན་ པར་ བྱའོ། ། དེ
ལྟར་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ གང་ངས་ མེད་ ཕར། ། ཚོ་ ཀོ་ ཀྱིན་ པས་ ཡུན་ རིང་ སྡུག ། ད་ ནི་ ལགས
ཏེ
ལ
ས
ད
ན
ལ
ས
ལ
ས
ལ
ས

བདག་སྐྱེད་ཅིང་མཐོ་དགས་ལ། གཞན་སྡུག་ཅིང་དམའ་དགས་ཞེས་བསམས་ལ་
རང་ལ་རང་གིས་ཕྱག་དོག་བསྟོམ་མོ། །བདག་ནི་བདེ་དང་ཕྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན
གྱི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་སྟོར། །རང་ལ་བདེ་བ་གང་ཡོད་པ། །ཕྲལ་ལ་སེམས
ཅན་ཀུན་ལ་བྱིན། །སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁུར་གང་ཡོད་པ་བདག་གིས
བླང་ངོ་། །གང་ཚོ་འདི་ནི་ཅི་ཅི་བྱེད་ཅེས། ।བདག་གི་སྟོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། ।
གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་ན་ཡང་། ।རང་གི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བྱོས་ལ། ।བདག་གིས
ཉེས་པ་ཚུད་བྱས་ཀྱང་། ।སྐྱེ་བོ་མང་ལ་རབ་ཏུ་ཞོགས། ।རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བརྟག་ལ། སྟོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་ན་དེ་ (《ཞ》-ནི) སྟར་དེ་ཙམ
གྱིས་འཁྱམས་པས་མི་འཇིགས་པར་ད་དུང་འགོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་འཁྱམ་མམ
ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་ཁྱེལ་འདེད། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནའང
འདིས་མ་ལན་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ངན་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམ། རང་གིས་གཞན
ལ་ཉེས་པ་ཆུང་ཟད་ཙམ་བྱས་ན་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུའི་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཞེས
སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ། སྟོད་འཇུག་ལས། གཞན་གྱི་གྲགས
པ་ལྟག་བརྫོད་པས། ।རང་གི་གྲགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན། ।བདག་ནི་བྱན་གྱི་ཐ
མ་ལྟར། ।ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། ।གལ་ཏེ་བདག་ལ་འགའ་ཞིག
བསྟོད་ན་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་བཟས་ཀྱང་ལྟག་པ་འདི་ལྟ
བུ་ཡོད་ཅེས་གཞན་གྱི་གྲགས་པ་བརྫོད་ལ་རང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་རྒྱལ་མི་བྱ
བར། ། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་ སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ བྱ་བ་ལ་ བྱན་བཞིན
བཀོལ་བར་བྱའོ། ।ཡང། འདི་ནི་སྟོན་ཅན་རང་བཞིན་པས། ।གློ་བུར་ཡོན་ཏན
ཆེས་མི་བསྟོད། ।བདག་ལ་ཡོན་ཏན་ཆུང་ཟད་མཐོང་ཡང་འདི་འདྲ་གློ་བུར་ : ཀ

(《ཞ》 བའི་ཚ)ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་ཅན་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམས་ལ་ང་རྒྱལ་བཅག ཡང། འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང། ।འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས།།ཁོད་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་གང།། གནོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། ।བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས། ।འདི་ནི་གཞན་དག་འགྱུར་ཚུལ་དུ། ।ཤེད་བསྟེད་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། ।བག་མ་གསར་བའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། ।ངོ་ཚ་འཇིགས་དང་བསྟུམས་ཏེ་བཞག ।ཉེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསམས་ལ་རང་ལ་འབད་པས་ཕྱག་དོག་བསྟོམ་ཞིང། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། ।དེ་ལྟར་རང་དོན་སྒྲུབས་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབས་པས་མཐར་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ।ཡང། དེ་ལྟར་འབད་པས་གཞན་དག་གི ।དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གིས་དང། ।ཕྱུབ་པའི་བཀུར་ནི་མི་སྣུ་བས། ।འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཕྱིས་མཐོང་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པས་ཡང་དག་པར་ཚར་ཕྱོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।ཡང་དེའང། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུ་དུས་སུ། ।ལས་འདི་བྱས་པར་ཐུར་ན་ནི། ।སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་བདེ་མིན་པ། ।འདི་འདྲའི་གནས་སྐབས་རེད་མི་འགྱུར། ।ཞེས་བདག་གཞན་བརྟེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་བསྟོམ་པ་ཕྱིས་པ་ཡིན། དང་པོ་བསྟོམས་ན། དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ལ་ད་ལྟའི་བདེ་བ་མིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གা་ལ་འབྱུང་སྟེམ་དུ་བསམས་ལ་བདག་གཞན་བརྟེ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ।འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམས་པའི་རྟེས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་མ་བཅད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་པ་གོ་ལ་ས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

གནས་ (《ཀ》 –གནས་) སྐབས་འདིར་ མི་ བསྒོམ་ སྟེ། སྒོ་བ་ དཔོན་ འཕགས་ པས། སྟོང་ པ་ཉིད་ ལ་ བལྟ་ཉེས་ན། ཁེས་ རབ་ ཆུང་ རྣམས་ ཕུང་ བར་ འགྱུར། ཁེས་ བྱ་ བ་ དང་། སྐྱེ་ མེད་ ཅེས་ དང་ སྟོང་ ཉེས་ དང་། ཁབདག་ མེད་ ཅེས་ པའི་ སྟོང་ པ་ ཉིད། ། དམན་ པའི་ བདག་ ཉིད་ གང་ བསྒོམ་ པ། ཁེ་ ནི་ འདི་ ན་ བདག་ བསྒོམ་ མོ། ཁེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པས། སྟོང་ པ་ ཉིད་ བསྒོམ་ པའི་ ཚུལ་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པས་ སྒྲོས་ པ་ གཅོད་ པའི་ འོག་ ཏུ་ བཤད་ པར་ བྱའོ། ། གསུམ་ པ་ དེ་ དག་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པར་ བསྒྲུབ་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཡོན་ ཏན་ བཞི་ བསྒྲུབ་ པ་ དང་། ཆགས་ པ་ བདུན་ སྤང་ བའོ། ། དང་ པོ་ ནི་ བསམ་ གཏན་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཉམས་ དང་། ཁེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པས། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ གཡེང་ བ་ མེད་ པ། རྣམ་ པར་ མི་ རྟོག་ སྟེ་ བདག་ མེད་ པ་ རྟོགས་ པ། འདོད་ པ་ ཡོངས་ རྫོགས་ བྱེད་ པ་ ནི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ བདག་ (《ཀ》–བདག་) གཞན་ གྱི་ དོན་ སྒྲུབ་ པ། སེམས་ ཅན་ སྨིན་ པར་ བྱེད་ པ་ ནི་ དེས་ སེམས་ ཅན་ རྣམས་ ཕེག་ པ་ གསུམ་ ལ་ འགོད་ པའོ། ། གཉིས་ པ་ ཆགས་ པ་ བདུན་ སྤང་ བ་ ནི། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ བསམ་ གཏན་ ནི། ། མ་ ཆགས་ ཤེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྟར། ཆགས་ པ་ བདུན་ ནི། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས། ཕྱི་ ཚགས་ ལ། ཆོག་ པར་ འཛིན་ པ། ལན་ ལ་ རེ་ བ། རྣམ་ སྨིན་ ལ་ རེ་ བ། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཆགས་ པ་ སྟེ་ དེའི་ བག་ ལ་ ཉལ་ མ་ བཅོམ་ པའོ། ། གཡེང་ བ་ ལ་ ཆགས་ པ་ གཉིས་ ནི་ སྤང་ བཞིན་ ནོ། ། དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཆགས་ པ་ བདུན་ བག་ ལ་ ཉལ་ དང་ བཅས་ པ་ སྤང་ ངོ།། གསུམ་ པ་ བསམ་ གཏན་ བསྒོམས་ པའི་ ཕན་ ཡོན་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། གནས་ སྐབས་ དང་། མཐར་ ཐུག་ གི་ ཕན་ ཡོན་ ནོ། ། དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཚེ་ འདིར་ འགྱུང་ བ་ ནི། ། བསམ་ གཏན་ བསྒོམས་ པས་ ཞི་ གནས་ སྐྱེ། དེས་ ཉོན་ མོངས་ པ་ གློ་ བུར་ ལྟོག

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས། བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་འཕེལ། ཕྱི་འཕྲལ་དང་མཇོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང། གཞན་གྱིས་གོ་བ་ཡང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཡིད་དགའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆོ་ཕྱི་མ་ཕན་ཚད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་སུ་རྩུང་བ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། མཇོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་སྟེ། སྡུད་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པར་འདོར། །རིག་དང་མཇོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་འཛིན་མཇོན་པར་བསྟུབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནི། ས་ངས་རྒྱས་པ་ན་རང་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལེན་དང་གནས་དང་གཉོད་བ་དང་། །སྒྲུལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྙེས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ||

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་ཕན་ཡོན་རོ། ། དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། ། དེ་སྐྱོང་དགོས་རྟེས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། ། གཞིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོས་གཟུང་བ་དང་། གཞན་པོའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྒྲུབ་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཞིས་ལས། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དོས་བཟུང་ན་(《ཀ》《ཁ》 +འཇིག་རྟེན་) ཐུན་པོ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་

ཏན་མི་ཚོལ་བ། མུ་སྟེགས་ལྟར་ཚོལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཛད་པ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།། །གཞན་པ་དེའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ལ་གཞན་ཏེ། ཚེ་འདིའི་ཉེས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་མ།ཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཞུམ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མི་ཤེས། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱིས་བརླན།། སེང་གེའི་ཁྲོད་དུ་ལྷ་སྐྱེས་ལྟར་མ།ཁས་པའི་གྲར་མི་ཚུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་མང་སྟེ། འདུལ་བ་ལས། སེང་གེ་ལྟ་བུས་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའང་དེའི་རིགས་ཅན་ཡིན། ཅོ་ན་ཀ་ལས། ཆུང་གཉིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཕྱུགས། །ཟླུན་པོ་ཡོངས་སུ་སྒང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པའི་ནོར་མེད་ས་སྟེང་འདི། ।ལོང་བ་ཡིན་སྙམ་བསམས་ཏེ་བྱ། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། མ།ཁས་པའི་དྲུང་ན་ཞུམ་ཞིང་འཚུར། ।ཟླུན་པོའི་ཚོགས་ན་དགའ་ཞིང་ཙེ། ।ནོག་དང་ལྷོག་ཤལ་མེད་ན་ཡང་། ।ཡ་ས་ཅན་ཀྱི་བ་ལང་ཡིན། ।ཞེས་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ།། །གཞན་པ་སྐྱེ་བ་གཏན་ཀྱི་ཉེས་པ་ལ། སྟོང་འཛིག་ལས། ནད་ཀྱིས་དགྱེགས་པའི་མི་དགེ། ।ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་པ། ।དེ་བཞིན་སྨོར་ཕས་ལས་ཟམས་དགྱེགས་ན། ।ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་དོ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཛོད་ལས། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས།། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། ། : དེ་མེད་ («ཞ» ཉོན་མོངས) པས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། ।དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། ।ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་རབ་མེད

ན་ བླང་ དོར་ གྱི་ ཆ་ མི་ ཤེས་ པས་ བྱ་ བ་ གང་ བྱེད་ པ་ ལ་ སྟོབས་ ཆུང་། གང་ ནས་ གང་དུ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ (《ཀ》 -དུ) དབང་པོ་རྣལ་པོར་འགྱུར། དེའི་སྟོབས་ ཀྱིས་ ཆོས་ གཅིག་ བྱེད་ ཀྱང་ ཁོར་ བ་ ལས་ མི་ རྟེད། སྨོན་ བྱས་ ཀྱང་ བདག་ འཛིན་ གྱི་ རྩ་ བ་ མི་ ཆོད། གལ་ ཏེ་ ཆོད་ ཀྱང་ ཐབས་ མི་ མཁས་ པས། ཉན་ ཐོས་ དང་ རང་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ འགྲོ་ བར་ ལྟུང་ བ་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྐྱོན་ མང་ ངོ། །གཉིས་ པ་ གཉེན་ པོའི་ རང་ བཞིན་ སོ་ སོར་ དཔྱད་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ རྒྱུའི་ གཉེན་ པོ་ ནི། ཤེས་ རབ་ འཆལ་ བའི་ རྒྱ་ མ་ རིག་ པ་ དང་། རྒྱུན་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ ངན་ པ་ ལ་ གྱུས་ པ་ ཡིན་ ཏེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། མ་ རིག་ ཉེས་ པའི་ རྩ་ བ་ སྟེ། །དེ་ ཡང་ འཛིག་ ཚོགས་ ལྟ་ བ་ ཡིན། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་། རྒྱུན་ བཤེས་ གཉེན་ ངན་ པའང་། འདི་ ལའང་ རྟེས་ སུ་ བརྟེད་ པ་ ཡོད། །ངན་ པའི་ བདག་ ཉིད་ ལུང་ ཁྱབ་ བྱེད། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། མདོ་ ལས། ཁྱོད་ དེ་ ཙམ་ དུ་ སྨྲ་ བསྟལ་ གྱི་ ཚོར་ བ་ མེ་ བཟོད་ པ་ ལ་ ལོངས་ སྤྱོད་ པ་ ཟུས་ བྱས། གསོལ་ བ་ མི་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ དག་ གིས་ སོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱ་ ཆེར་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །དེས་ ན་ དེ་ སྟོང་ བའི་ ཐབས་ ཐོས་ བསམ་ ལ་ འབད་ པར་ བྱ་ སྟེ། མདོ་ ལས། ཐོས་ པས་ དོན་ མ་ ཡིན་ པ་ སྟོང་། །ཐོས་ པས་ སྟེགས་ ལས་ ལྡོག་ པར་ བྱེད། །ཐོས་ པས་ ཤེས་ རབ་ རྣམ་ པར་ འཕེལ། །ཐོས་ པས་ མྱ་ ངན་ འདས་ པ་ འཐོབ། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། མཁན་ པར་ བྱས་ ན་ ལྟག་ མཐོང་ འཕེལ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པས། ཐོས་ པ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ མ་ རིག་ པའི་ བག་ ཆགས་ བསྲུས་ པར་ འགྱུར་ རོ། །དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཐོས་ པ་ དེ་ ཡང་། ཡང་ དག་ པའི་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ སྡེ་ སྟོང་ གསུམ་ དང་། རྒྱུ་ སྡེ་ བཞི་ དང་ མི་ འགལ་ བར་ སྟོན་ པ་ ཞིག་ ལ་ མཁན་ པར་ བྱའི་ དེ་ དག་ དང་ མི་ མཐུན་ པ་

ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་འཚང་ན། འཕྲལ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ལྟར་སྣང་ཡང་བློ་
མར་མི་བྱ་སྟེ། རི་དྭགས་ཀྱི་ཤ་མ་བསྟན་ནས་བོང་ཁྱི་ཤ་འཚོང་བཞམ། ཤོན་
པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་ལྟ་བུཞམ། ཟས་ཁྱིམ་ནས་རྒྱབས་འཛུགས་པ
ལ་ས་ཕོགས་པ་དཔེར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཞན་པ་འབྲས་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་གཞན
ཏེ། འཕྲུལ་བའི་ཤེས་རབ་དགག་པ་དང་། མ་འཕྲུལ་བའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ
པའོ། །དང་པོ་ལའང་། གཞན་གྱི་སྡེ་བའི་ལུགས་དང་། རང་གི་སྡེ་པས་ལོག
པར་བརྟགས་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་ལྟ་ལོག
བས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་རྟག་པར་སྒྲ་བ་སྡེ
བཞི་སྟེ། རིག་བྱེད་པ། གྲངས་ཅན་པ། ཕྱེ་བྱག་པ། ཟད་བྱེད་པའོ། །ཆད་པར་ལྟ
བ་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་གྲགས་སོ། །འདི་དག་ལ་བོད་ཀྱི་དགེ
བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་རྣམ་དབྱེ་བྱས་པ་མང་པོ་སྣང་སྟེ་དེ་དག་འཕྲུལ་པར
མཐོང་ངོ་། །འདི་དག་ཀྱང་ཚུ་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྒྲེད། ཀུན་མི་དགེ་བའི
བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་། ངོ་བོ་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དེལང་རྟག་ལྟ
བཞི་པོ་བདག་རྟག་པ་དེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་ཚེ་འགོར་བ
གྲོལ་བའི་ཚེ་ཐར་པར་འདོད་དོ། །ཆད་པ་ལྟ་བ་ནི་བདག་ཡོད་པ་དེ་ཤི་བའི་ཚེ
བཅིངས་པའི་འགོར་བ་དང་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་གཉིས་ཀ་མེ་འདོད་དོ། །འདི་དག་སྲུ
ན་ དབྱུང་ བ་ ལ་ མདོར་ ཐ ལ ས ། གང་ ཟག་ དང་ ཆོས་ ཀྱི་ བདག་ ཆོད་ ནས
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བར
གསལ་ལོ། །གཉིས་ པ་ རང་ གི་ སྡེ་ པས་ བརྟགས་ པ་ དགག་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ།
ཉན་ཐོས་ གྱུབ་ མཐའ་ འཛིན་ པ་ དང་། ཐེག་ ཆེན་ དང་ དོན་ ལ་ ཅས་ དོན་ ཏུ་ ཆོམ

པ་དང། ཁན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ས་མཐས་ཙམ་དང། དབུ་མ་པ་གཉིས། ས་མཐས་ཙམ་ལ་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་གཉིས། དབུ་མ་ལའང་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གྲྭབ་མཐའ་དེའང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་ན་དབུ་མར་ཁས་ལེན་ཡང་དགག་དགོས་ཏེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་དགག་པ་ནི་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་རིགས་པའི་གཏེར་དང་གྲྭབ་པའི་མཐའི་དབྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཁན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ས་མཐས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྟོན་བྱེད་བ་རྒྱ་ནག་གི་ལུགས་དང། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས་དང། དེང་སང་གྲགས་པ་ས་མཐས་ཙམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པའི་ལུགས་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྣང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་དགེ་སློང་ན་རེ། ཚོགས་ལ་སྐྱོང་པོ་མེད་ཕ་སྐྱང་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་ས་མཐས་རྟོགས་ན་དཀར་པོ་ཆིག་ཕྱབ་ཡིན་ཟེར། དེའི་བསྟན་བཅོས་བས་མ་གཏན་ཁལ་བའི་འགོར་ལོ། བས་མ་གཏན་གྱི་ལོན། ཡང་ལོན། ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤ་ མདོ་སྡེ་བརྒྱད་ཅུ་ཁྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱས་ནས། དཀར་པོ་ཆིག་ཕྱབ་འདི་བོད་ཁམས་ཕམས་ཅད་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མ་མཐུན་ནས་དབའ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྐྱན་དྲངས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་གང་བདེན་དཔྱད་པས། ཡེ་ཤེས་དབང་པོའི་ཞལ་

ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་མཚོས་ཞལ་ཆེམས་འདི་ལྟར་བཞག་སྟེ། བོད་ཁམས་འདི་
སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བརྡན་མ་བཏུ་གཉིས་ལ་གཏད་པས་མུ་སྟེགས
ཅི་མི་འབྱུང། འོན་ཀྱང་ཉིན་མཚན་དང་གཡས་གཡོན་དང་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང
ཆོས་དགེ་མ་དགེ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས།
ང་འདས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གི་མཁན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེས་ཕབས་དང་ཤེས
རབ་ལ་སྣྲུར་པ་འདེབས་པ་དཀར་པོ་ཆེག་ཕྱབ་ཅེས་བྱ་བ་སེམས་རྟོགས་པ་འཐབ
ཞིག་གིས་ འཚང་རྒྱའི་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ གཅིག་ འབྱུང་ བར་ འགྱུར། དེ་བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། སྟེགས་མ་ལྟའི་ནང་ནས་ལྟ་བའི་སྟེགས་མ་ཞེས་བྱ
བ་སྨྲོང་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བོད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྟེགས་མ་ལྟ
བདོ་ བའི་ གང་ ཟག་ ཐམས་ ཅད་ དེ་ ལ་ དགའ་ བ་ ཆོས་ ཉིད་ ཡིན། འདི་ འཕེལ
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གནོད་པས། (《ལུ》+རྒྱལ་པོ་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔང
བཀྲིས་ལ།) དེའི་ཚེ་བའི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱ
གར་ནས་སྤྱན་དྲངས་ལ་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་དང་རྩོད་ཏུ་ཚུགས་དང། རྒྱལ་བ་དེའི
ལུགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་ལྷང་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་འཚལ། ཞེས་ཞུས་ནས
སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལ་སྤྱན་དྲངས། བསམ་ཡས་སུ་རྒྱལ་པོ་དང་མཁས་པ
རྣམས་ཀྱིས་དཔང་པོ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་རྣམས་བསྡུས། ལག་ཏུ་མེ
ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་གཏད་ནས། གང་རྒྱལ་བ་ལ་བཏུད་དེ་ཕམ་པའི་ལུགས་བོར། དེ
ལྟར་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་ཚད་པས་གཅོད་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚེ། ཀ
མ་ལ་ཤྲཱ་ལའི་གྲལ་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པ་འགའ་དང་བློན་པོ་འགོས
ལ་ སོགས་ པ་ ཉུང་ ཟད་ ཅིག་ ལས་ མ་ བྱུང། རྒྱ་ནག་ མཁན་ པོའི་ གྲལ་ དུ་ རྒྱལ་ པོའི

བཅུན་མོ་འབྲོ་ཟ་བྱང་ཆུབ་དང་གཟི་དམལ་བ་གཅོ་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ་ལས། རྒྱ་ནག་གི་ཆོས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཕྱོགས་སྡུ་ཏྲས་པ་ན། རྒྱ་ནག (《ཞ》 +མཁན་པོ) ན་རེ། ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་ཤིང་རྩེར་འཛིག་པ་ལྟར་མས་འཛིག་ཡིན། དེད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འདི་བྱ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྒོམས་ནས་སེམས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་སྟེ། ཁྱང་ནམ་མཁའ་ལས་ཤིང་རྩེར་འབབ་པ་ལྟར་ཡས་འབབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དཀར་པོ་ཆེག་ཕྱབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པ་ལས་ཐོག་མར་དཔེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱང་ནམ་མཁའ་ལས་གློ་བུར་དུ་འདབ་གཅོག་རྩོག་ཕར་པར་སྐྱེས་ནས་ཤིང་རྩེར་འབབ་བཞག་ལ་ སོགས་ པར་ སྐྱེས་ ནས་ རིམ་ གྱིས་ འདབ་ གཅོག་ ཕྱོགས་ པར་ བྱས་ཏེ་ འབབ། དང་ པོ་ ནི་ མི་ ཁྱིད་ ལ། གཉིས་ པ་ ནི་ རིམ་ གྱིས་ བའི་ དཔེར་ རྫུང་ གི་ གཅིག་ ཅར་ བའི་ དཔེར་ མི་ རྫུང་ངོ། །དེ་ནས་ མཁན་ཡོས་ དཔེ་ ལ་ ལན་ མ་ ཕེབས་ པ་ དང་། ངེར་ སྒྲོབ་ དཔོན་ གྱིས་ ཁྱོད་ ཀྱི་ དཔེ་ ནོར་ བར་ མ་ ཟད་ ངོན་ ཡང་ ལན་ལྔ་ ཏེ། རྣམ་ པར་ མི་ རྟོག་ པའི་ སྒོམ་ ཏེ་ ཅི་ རྣམ་ རྟོག ཕྱོགས་ གཅིག་ ཏུ་ ཀུན་ ཏུ་ ཡོད་ ཅིང ཡིན་ ནམ། རྣམ་ རྟོག་ མཐའ་ དག་ ཏུ་ ཡོད། ཕྱོགས་ གཅིག་ ཏུ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེ་ ན། ངེ་ ལྟར་ ན་ ཀཉིད་ ངང་ ཏན་ལ་ ཏ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཡང་ རྣམ་ པར་ མི་ རྟོག་ ཕར་ ཐལ། རྟོག་ པ་ ཕྱོགས་ གཅིག་ ཏུ་ ཀུན་ ཏུ་ ཅིས་ ཡོད་ ཕའི་ ཕྱིར་ ནོ། །རྣམ་ ཕར་ ： རྟོག (《ཞ》 མི་ རྟོ) པ་ མཐའ་ ཏུ་ ཏུ་ ཀུན་ ཏུ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེ་ ན། ངེ་ ལྟར་ ཁྱོད་ མི་ རྟོ་ ཏ་ ཕྱོགས་ ཕའི་ ཆོ་ མི་ རྟོ་ ཏ་ ཏ ཕྱོགས་ ཐུ ཕའི་ ཏ ལ ཏ ཏ ཕ ལ ཏ ཏ ལ ལ ལ

མི་དགོས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་སྨོན་སྒྲུ་བར་ཐལ་ཏེ། བསྐོན་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་སྨོན་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟོག་པ་ བསྐོན་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་དགོས་ན་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་ པ་ བསྐོན་ པའི་ དམ་ བཅའ་ ཉམས་ ཏེ། ད་ལེར་ ན་ སྒྲ་ བཅད་ ཏུས་ པ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ སྒྲ་ བཅད་ ཤོར་ བའམ། ཅ་ཅོ་ མ་ ཏྲེད་ ཅ་ཅོར་ འགྱོ་ བ་ བཞིན་ ནོ། །ཞེས་ ཏྲ་ ལ་ ས་ཁྲག་ པ་ ལྟང་ ངང་ རིགས་ པས་ སྲུན་ ཕྱུང་ ཀ་ ངང། རྒྱ་ནག་ མཁན་ པོ་ སྒོ་ བས་ པ་ མེད་ པར་ ཐུར་ ཏེ། དེར་ རྒྱལ་ པོས་ སྒྲས་ པ། ལན་ ཡོད་ ན་ གསུངས་ ཤིག ཁ་ཁན་ པོས་ སྒྲས་ པ། མགོར་ ཕོག་ བཏུབ་ པ་ ངང་ མཚུངས་ པས་ ལན་ མི་ ཤེས་ ས། ।རྒྱལ་ པོས་ སྒྲས་ པ། ངེ་ ལྟར་ ན་ སྟོ་ ཀ ངང ལ་ མ ཏོ ཀ ཕྲེ ང ཀ ཕྱལ ལ ཀ ཆ ངེ ང ཀ ས ལ ཏེ ། ངཀ ར ཕ ཆ ཀ ཕ ཆ ལ ཀ ཀ ཆ ལ

མ་ཡིན་པའི་ཏ་ཥང་གཞན་ཞིག་ཡི་ཚད་དེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལྷུམ་ལས་པ་ལ་དཔག་ནས་དེ་སྣོད་ཟེར་ཞེས་ཡི་གེར་བྲིས་པའང་མཐོང་ངོ། །དེར་རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་མགོ་ལ་མེ་སྦར་ཏེ་ནུབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་འདས། གཟི་དམལ་ཆ་གཅོ་རྒྱ་རྒྱ་རང་གི་དབང་པོ་བརྟུངས་ནས་ལྷེབས་ཏེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་མ་བྲིས་ཏེ། རྒྱལ་བཞེད་དབའ་བཞེད་འབའ་བཞེད་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་པ་ཕྱི་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དེང་སང་འགའ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་གོ་ལ་ས་གསུམ་དང་ཤོར་ས་བཞི། ། སྒྲུབས་ཏེ་མཉམ་མ་བསྒོམ་པར་བྱ། །བྱམ་ཟེ་སྣོད་པ་འགལ་བ་ལྟར། །ས་ཁ་ཁ་བཅོས་ལྟུག་པར་བཞག །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་ལ་གོ་ལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེ་བ་ལ་གོ་ལ་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་སྣོ། གསལ་བ་ལ་གོ་ལ་ན། གཟུགས་ཁམས། མི་རྟོག་པ་ལ་གོ་ལ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྣོ་བ། ཤོར་ས་བཞི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཤིས་ལ་ཤོར་བ། བསྒོམ་དུ་ཤོར་བ། ལམ་དུ་ཤོར་བ། རྒྱས་འདེབས་སུ་ཤོར་བའོ། །དེ་དག་སྒྲུབས་ཏེ་བྱམ་ཟེ(《ཀ》+མོ)སྣོད་པ་འགལ་བ་ལྟར། ས་ཁ་ཁ། མ་བཅོས་པ་ངང་ལྟུག་པ་ངང། འབོལ་ལེ། ཤིག་གི་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་རྒྱ་ནག་གི་དཀར་ཕོ་ཆེག་ཕྱབ་ཀྱི་ཕྲེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་ཀྱི་ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཁ་ཡིན་ཏེ། དེའང་མདོ་སྡེ་དང། འཕགས་པ། མངོན་པ་གསུམ་ནས་སྟོན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མེད། བྱ་བྱག་ཏུ་འདི་འདྲའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་མ་མཐོང། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས། ལས་དང་ཚོས་དང་དམ་ཚིག་དང། ।ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱང་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀུ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའང་
ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིང་ཅམ་ཡང་ཤེས་པར་གা་ལ་འགྱུར
ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་དེ
ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀག་སྟེ། ལུང་རྣམས་ནི་གསང་སྦྱགས་ཡིན་པས་འདིར
མ་བྲིས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ནས་མ་བཤད་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླངས
པ་ལ་འགལ་བ་ཅང་ཡོད་དམ་སྟམ་ན། འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་འགལ་ཞིང་རིགས
པས་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་ལ་ས་གསུམ་ (《ཀ》《ཁ》+ལས
གསུམ་) གྱི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བས། མི་ཁོམ་པའི་ལྟར་སྐྱེས་པ་གོ་ལ་ས་ཆེ་སྟེ། མི་ཁོམ་པའི
གནས་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བར་མ་ཐུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་སྨོན་ལམ་བཏབ
པ་དང་། སྨོངས་པའི་ས་ཐམ་པ་གང་ཡིན་པ། ཁྱོངས་པས་ཁྱོངས་པ་འཐོབ
པར་འགྱུར། ཞེས་བློ་མ་བཅོས་པའི་ངང་ལ་འཛིག་པའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཁྱོངས
པའི་ས་ཐམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ནག་མ་ཁན་པོའི་དཀར་པོ་ཆིག་ཕྲག་དང
ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མི་ཁོམ་པའི་གནས
བརྒྱད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གོ་ལ་ས་ཆེ་སྟེ། དམྱལ་བར་འགྲོ
བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །གཏན་གྱི་གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་རང་སངས
རྒྱས། ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་གཏན་གྱི་གེགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མཚན་བརྗོད་ཀྱི
ཕན་ཡོན་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པར
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་ རང་ སངས
རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ། ལམ་ཤེས་པར་བྱ། འབྲས་བུ་ཤེས་པར་བྱ། ཤེས་ནས
སྤང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་ཁ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་དུ

མར་ དགེ་ བའི་ ལས་ ལམ་ བཅུ། །སྲོག་ ཀྱང་ ཉན་ ཐོས་ ས་ དང་ རང་ རྒྱལ་ སེམས་ བསྐྱེད་ ན། །དེ་ ནི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ སྐྱོན་ བྱང་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཉམས་ པ་ སྟེ། །སེམས་ བསྐྱེད་ དེ་ནི་ ཕས་ ཕམ་ པས་ ཀྱང་ ཤིན་ ཏུ་ ཕྱི། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། འཕགས་ པ་ དཀོན་ མཆོག་ བརྩེགས་ པ་ ལས། ཤ་ རིའི་ བུས་ ཆོས་ བཤད་ ན། དགེ་ སློང་ ལྷ་ བརྒྱ་ བཅོམ་ པར་ འགྱུར་ བར་ མཐོང་ནས། འཕགས་ པ་ འཇམ་ དཔལ་ ཀྱིས་ དེའི་ སྟོན་ ལ་ ཆོས་ ཟབ་ མོ་ གསུངས་ པས་ དགེ་ སློང་ དེ་ དག་ མ་ མོས་ ནས་ འབར་ བཞིན་ དུ་ སེམས་ ཅན་ དམྱལ་ བར་ ལྷུང་ ངོ་། །འཇམ་ དཔལ་ ལ་ ཤ་ རིའི་ བུས་ སྨྲས་ པ། ཁྱོད་ ཀྱིས་ ལས་ མི་ བཟད་ པ་ བྱས་ སོ། །འཇམ་ དཔལ་ ཀྱིས་ སྨྲས་ པ་ ཤ་ རིའི་ བུ་ དེ་ དེ་ བཞིན་ ཏེ་ ཁོ་ བོས་ ལས་ མི་ བཟད་ པ་ བྱས་ སོ། ། དེར་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ལ་ ཤ་ རིའི་ བུས་ གསོལ་ བ། འཇམ་ དཔལ་ ཀྱིས་ ལས་ མི་ བཟད་ པ་ བཀྱིས་ སོ། །བཀའ་ སྩལ་ པ་ ཅི་ བྱས། གསོལ་ ཏ་ བདག་ གིས་ ཆོས་ བཤད་ ན་ དགེ་ སློང་ བཅོམ་ པ་ ལྷ་ བརྒྱ་ བཅོམ་ པར་ འགྱུར་ བར་ ཞེག་ ན། འཇམ་ དཔལ་ ཀྱིས་ ཆོས་ བཤད་ པས་ དེ་ དག་ འབར་ བཞིན་ དུ་ དམྱལ་ བར་ ཐྱུར་ ཏོ། །བཀའ་ སྩལ་ པ། ཤ་ རིའི་ བུ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ ཆོས་ བཤད་ ན་ དེ་ དག་ དགེ་ བཅོམ་ པར་ འགྱུར་ མོད། གཏན་ འཚང་ རྒྱ་ བའི་ སྐལ་ བ་ མེད་ དོ། །འཇམ་ དཔལ་ ཀྱིས་ ཆོས་ བཤད་ པས་ རེ་ ཞིག་ དམྱལ་ བར་ ཐྱུར་ ཀྱང་ དེ་ ནས་ ཐར་ ཏེ་ མྱུར་ དུ་ མངོན་ པར་ རྫོགས་ པར་ འཚང་ རྒྱ་ བས། འཇམ་ དཔལ་ ཉིད་ ཐུགས་ མ་ཁས་ པ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱས་ པར་ གསུངས་ སོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ ཉན་ ཐོས་ དང་ རང་ རྒྱལ་ གོ་ ལ་ ས་ ཆེ་ བས་ མདོ་ རྒྱུད་ དང་ བསྟན་ བཅོས་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ དགག་ པ་ མཛད་ དོ། ། ཤོར་ ས་ བཞི་ ལས་ ཆེ་ བ་ རྟོངས་ པའི་ སྒོམ་ པར་ ཤོར་ བ་ དང་། ཞི་ གནས་ སྒོ་ ཤོར་ ན་ ཐུགས་ མ་ཁས་ པ་ དང་། ས་ ལམ་ དང་། འབྲས་ བུ་ སྐྱ་ གསུམ་ དང་།

ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང། སྟོབས་བཅུ་ དང། མི་ འཇིགས་ པ་ བཞི་ དང། ས་ ས་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ་ བཞི་ ལ་ སོགས་ པ་ ནས་ རྣམ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ བར་ ཀྱི་ ཐུན་ མོང་ དང་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ གཏིས་ སུ་ འགྱུར་ རོ། །བཟླ་ ལ་ གནས་ ལུགས་ ལ་ སེམས་ འཇོག་ པ་ ལས་ བཟློག་ སྟེ། ས་ངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཏིན་ རྩྭས་ ལ་ སོགས་ པས་ བསྒྲལ་ ཏེ་ ཐབས་ མཁས་ པ་ ལ་ འབད་ དུ་ ཟིན་ ཡང་ བཟོ་ ཉེས་ པ་ འཚོས་ པ་ ལྟར་ ས་ངས་ རྒྱས་ འཕེབ་ ཅ་ ལ་ ཡུན་ རིང་ དུ་ འགོར་ ཏེ། མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ ལས། དེ་ གཉིས་ ཡང་ནས་ ཡང་ དུ་ ནི། །རང་ སེམས་ ཀུན་ ཏུ་ འཕྲུང་ལྟན་ པས།། ཆུ་ ཏན་ འདས་ ལ་ མངོན་ དགའི་ ཕྱིར། །ཁྲོགས་ པ་ ཐུལ་ བ་ ཡིན་ པར་ འདོད། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །ཐུམ་ ཟེ་ སྐྱེ་ ཕ་ འགལ་ བའང་ དགེར་ མི་ རུང་ སྟེ། སྐྱེ་ ཕ་ འགལ་ བ་ ལ་ བལ་ ཕྱིག་ པ་ དང། ལྷོ་ ད་ ད་ ། ལྷོ་ ན་ ལྷོ་ ཆ་ ལ་ ད་ ། ཀ ཆ ལ ད ། ལྷ ཆ ལ ད ། ལ ཆ ལ ད ། ལ ཆ ལ ད ། ལ

སྒྲོས་བྱས་རོ་གཅིག ཐོག་མེད་ཅེས་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་རྒྱམ་མེད་པའི་ཐོག་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་ཡན་ཆད་ལའང་འདི་མ་གྲགས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལ་མོས་ན་ཤུན্ཏ་པའི་གཞུང་ཞིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེང་ས་ངང་པོད་ཀ་ཅིག་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་ལམ་ལྟའམ། ས་བཅུ་ལ་སྦྱར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་འདི་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དབང་དང་། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་ནི་ནང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ས་ལམ་ངོ་མཚར་ཅན་གསུངས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བཞི་ལ་ས་ལམ་དུ་གང་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པས་རང་བཟོ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་པ་ཁོ་རང་ལ་ཡང་འདི་མི་འཐད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ། །ས་ལམ་བཅུ་བའི་སྟོངས་པ་འགྲུལ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆིག་ཆོད་ལ་ས་ལམ་བཅུར་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་སྣང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ན། འགལ་ཞིག་འབྱམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྲོད་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་སྤྲད། སེམས་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་སྤྲད། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་སྤྲད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་ཀ་ཅིག་དབུན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་ས་ངན་རྒྱས་རྡུས་རྡེས་སུ་དབུན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དབུན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྣང་དུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་ སྒོམ་ ཏུ་ ཕྱིད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོའི་ ཕྱེ་ བྱག་ མང་ པོ་ གྲག་ སྟེ། དེ་ དག་ ཕལ་ ཆེར་ སྒོམ་ མ་ ཤེས་ ན་ ཕ་ ར་ལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ གཟུགས་ བརྙན་ དུ་ འགྱུར་ལ། སྒོམ་ཤེས་ཀྱང་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་ ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ མ་ཡིན་ གྱི་ ཕ་ ར་ལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ སྒོམ་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ། །གལ་ ཏེ་ འདི་ ལ་ མོས་ ཤིང་ བསྒོམ་ པར་ འདོད་ ན། ཚུལ་ གཉིས་ ཐོས་ དང་ བསམ་ ལྡན་ པའི། །སྒོམ་ པ་ ལ་ ནི་ རབ་ ཏུ་ སྦྱར། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར། གཞི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལ་ གནས་ ཤིང་ ཐོས་ བྱང་ གི་ ཤེས་ རབ་ རྒྱ་ མཚོ་ ལྟ་ བུས་ རྒྱུད་ སྦྱངས། རིགས་ པའི་ སྒོ་ ནས་ བསམ་ བྱང་ གི་ ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ ཐོས་ པའི་ དོན་ འགྲུལ་ མ་ འགྲུལ་ ལེགས་ པར་ བསམས་ ནས་ མ་ འགྲུལ་ བའི་ དོན་ ཕ་ ར་ལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ གཞུང་ ནས་ འབྱུང་ བ་ ལྟར་ སྦྱོར་ དངོས་ རྟེས་ གསུམ་ གྱིས་ ཟིན་ པར་ བྱས་ ལ་ བསྒོམ་ གྱི། གསང་ སྦྱགས་ ཀྱི་ ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོར་ བྱས་ ལ་ མི་ བསྒོམ་ མོ། ।དེས་ ན་ མངོན་ པར་ རྟོགས་ པར་ འཚང་ རྒྱ་ བ་ ལ་ སྟེང་ རྟེ་ གཞུ་ ལྟ་ བུ། ཤེས་ རབ་ མདའ་ ལྟ་ བུ། ཐབས་ མཁས་ པ་ སྐྱེས་ བུ་ འཕོང་ སྐྱེན་ པ་ ལྟ་ བུ་ གསུམ་ འཚོགས་ དགོས་ ཏེ། སྦྱོར་ དཔོན་ ཙནྟ་ གོ་ མིས། ཞེ་ ས་ ཏོ། བཅོམ་ ལྡན་ རབ་ དགེས་ ཕྱགས་ རྟེའི་ གཞུ་ མོ་ མངའ་ བ་ ཁྱོད་ ལྟ་ བཞུགས་ ལགས་ ཀྱང་། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། འཕགས་ པ་ ཆོས་ ཡང་ དག་ པར་ སྡུད་ པའི་ མདོ་ ལས། སྒྲུན་ རས་ གཟིགས་ དབང་ ཕྱུག་ གིས་ གསོལ་ པ། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཆོས་ ཤིན་ ཏུ་ མང་ པོ་ ལ་ བསླབ་ པར་ མི་ བགྱིའོ། ।བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཆོས་ གཅིག་ རབ་ ཏུ་ གཟུང་ ཞིང་ རྟོགས་ པར་ བགྱིས་ ན་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ དེའི་ ལག་ མཐིལ་ དུ་ མཆིས་ པ་ ལགས་ སོ། ।གཅིག་ པོ་ གང་ ཞེ་ ན། སྟེང་ རྟེ་ ཆེན་ པོའི་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ སོ། ।རྒྱུ་ འགྲེལ་ ལས། སྒྲུབ་ ཕྱེད་ ཕྱགས་ རྟེ་ གོ་མས་ པ་ ལས། ।ཞེས་ བྱ་

བ་དང་། དགེ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཁན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འཕྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ལས་ འགྲུངས་ ཤིང་། །སྟོང་ རྗེའི་ སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཕྱོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ སེམས་ནི་ རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ ཀྱི་ རྒྱུ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། དེ་ བཞིན་ དུ་ མདོ་ རྒྱུད་ བསྟན་ བཅོས་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ སྟོང་ རྗེ་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ ཀྱི་ བསྟན་གས་ པ་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །ཤེས་ རབ་ མདའ་ ལྟ་ བུ་ དགོས་ པར་ ཡང་། ཁྱད་ པར་ དུ་ འཕགས་ པའི་ བསྟོད་ པ་ ལས། ལྟ་ ཆེན་ ཁྲོས་ པའི་ མདའ་ གཅིག་ གིས། ། གྲོང་ ཁྱེར་ སུམ་ བརྒྱགས་ བསྲེགས་ ཞེས་ གདའ། ཁྱེད་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས་ མདའ་ གཅིག་ གིས། ། ཉོན་ མོངས་ བཀུ་ ཆགས་ དང་ བཅས་ བསྲེགས། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། སྡུད་ པ་ ལས། ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ ནི་ ཆོས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ ཡོངས་ ཤེས་ ནས། ཁམས་ གསུམ་ མ་ ལུས་ པ་ ལས་ ཡང་ དག་ འདའ་ བར་ འགྱུར། ། མི་ ཡི་ ཁྱུ་ མཆོག་ འགོར་ ལོ་ རིན་ ཆེན་ བསྐོར་ བྱས་ ནས། ། སྟུག་ བསྔལ་ ཟད་ པར་ བྱ་ ཕྱིར་ འགྲོ་ ལ་ ཆོས་ ཀྱང་ སྟོན། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། སྒྲོ་ འདུག་ ལས། ཡན་ ལག་ འདི་ དག་ ཐམས་ ཅད་ ནི། ། ཐུབ་ པས་ ཤེས་ རབ་ དོན་ དུ་ གསུངས། ། དེ་ ཡི་ ཕྱིར་ ན་ སྟུག་ བསྔལ་ དག ། ཞི་ བར་ འདོད་ པས་ ཤེས་ རབ་ བསྒོམ། ། ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། སྟོང་ ཉིད་ ལྟ་ བས་ གྲོལ་ འགྱུར་ ཀྱི། ། སྨོན་ པ་ ལྟག་ མ་ དེ་ དོན་ ཡིན། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱས་ པར་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ། དེས་ན་ མདའ་ དང་ གཞུ་ འབྲེལ་ དགོས་ པ་ ལྟར། ། སྟོང་ ཉིད་ སྙིང་ རྗེ་ ཟུང་ དུ་ འཇུག་ དགོས་ ཏེ། བསྟན་ བཅོས་ ལས། ། སྟོང་ ཉིད་ སྙིང་ རྗེའི་ ཐུགས་ ཅན། ། བསྐྱེད་ ལས་ བསོད་ ནམས་ དག་ པར་ འགྱུར། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། སློབ་ དཔོན་ ས་ རུས་ ཀྱང་། སྟོང་ རྗེ་ ཉིད་ སྒྲུབ་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཀྱང་། ། དེས་ ནི་

ལམ་མཚོག་རྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྟོང་རྟེ་འཁའ་ཞིག་སྟོམ་ན་ཡང་། ། འགོར་བ་འདི་ར་གནས་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། བརྩེ་བས་ལེགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལས། །བདེན་པ་སྟོན་མཛད་སྒྲུབ་བྱེད་བཅས། །དེ་གསུངས་པར་ཡང་མངོན་སྤྱོར་ལྡན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྟེ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། མི་འགལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དགོས་ཏེ། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་བོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ལ་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེས་ན་ཐུགས་ཀྱང་གསལ་བའི་ཕྱིར། ། རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། །ཐུབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཛིན་ཅན་གྱི། ། བས་རྒྱ་སོགས་ལས་ཁྱད་འདི་ཡིན། །དེ་དོན་ཕྱིར་ན་ཐབས་གོམས་པ། །དེ་ཉིད་ སྟོན་ པ་ ཡིན་ པར་ འདོད། །ཅེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱས་ པར་ གསུངས་ སོ། །རྒྱམ་ སྟང་ མངོན་ བྱང་ ལས་ ཀྱང་། ཐབས་ དང་ མི་ ལྡན་ ཡེ་ ཤེས་ དང་། །བསྟན་ པ་ དག་ ཀྱང་ གསུངས་ པ་ ནི། །དཔལ་ བོ་ ཆེན་ པོས་ ཉན་ ཐོས་ རྣམས། ། །དེ་ ལ་ གཞུག་ པའི་ ཕྱིར་ ཐམས་ དོ། །གང་ དག་ དུས་ གསུམ་ ས་ངས་ རྒྱས་ རྣམས། ། །ཐབས་ དང་ ཤེས་ རབ་ ལྡན་ པ་ ལ། །བསྟན་ནས་ ནས་ ཏྲ་ མེད་ ཐེག་ པ་ ནི། ། །འདུས་ མ་ བྱས་ པ་ དེས་ ཐོབ་ བོ། །ཞེས་ གསུངས་ པས། ཐབས་ ཤེས་ རབ་ ཆུང་ ངུ་ འཕྲེལ་ བར་ ཉམས་ སུ་ བླངས་ པས་ བསོད་ ནམས་ དང་ ཡེ་ ཤེས་ ཀྱི་ ཚོགས་ རྫོགས་ ཏེ་ ཐམས་ ཅད་ རྒྱ། ཚོགས་ གཉིས་ མ་ རྫོགས་ ན་ སེམས་ ཀྱི་ ངོ་ བོ་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པ་ མི་ འཐོབ་ དེ། ས་ལུང་ པ་ ལས། ཇི་ སྲིད་ ཚོགས་ གཉིས་ དམ་ པ་ ཡོངས་ སུ་ མ་ རྫོགས་ པར། ། །དེ་ སྲིད་ སྟོང་ ཉིད་ དམ་ པ་ དེ་ ནི་ ཐོབ་ མི་ འགྱུར། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་

རོ།། །དེས་ན་ཀུན་ཏུ་བཏ་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྱུར། མི་མཁས་ན་གཞན་ (《ཞ》 +དོན་) ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས་ (《ལ》 –དགོས་) རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ། འཕགས་པའི་ཚོས་ལྟ་ཅི་སྟོས། མིའི་ ཚོས་ ཀྱང་ མི་ ཤེས་ ཏེ། ཁྱོན་ པ་ འབོད་ པའི་ རྣམ་ པར་ ཐར་ པ་ བཞིན་ནོ། །དེའང་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ (《ཞ》 བཅ་) ཞེག་གིས་བྱམ་ཟེ་ཕུག་པོ་གཅིག་ལ་ སྙད་ བཏགས་ ཏེ། ནོར་ དགྱོག་ པར་ འདོད་ ནས་ ཁྱོན་ པ་ གཡར་ བ་ ན་ བྱམ་ ཟེ་ སྒྲག་ སྟེ་ནོར་ཀྱིས་ བསྒྲུ་ བར་ བཙུམས་ སོ། །དེའི་ ཚེ་ བྱམ་ ཟེའི་ བུ་ མོ་ ཤེས་ རབ་ ཅན་ ཀྱིས་ ཡབ་ བཀག་ ཏེ། ཁོ་ མོས་ སོང་ ནས་ དོན་ དེ་ བསྒྲུབ་ པོ་ ཟེར་ ནས། རྒྱལ་ པོ་ ལ་འདི་ སྐད་ ཅེས་ སྨྲས་ སོ། །ནོར་ ཀྱི་ ནོར་ རྣམས་ འགྲུགས་ འཕྱིད་ དེ། །གླང་ པོ་ ཆེས་ ཀྱང་ གླང་ ཆེན་ ལགས། །རྒྱལ་ དབང་ ཁྱོན་ པའང་ མངས་ འཚལ་ ལོ། །དེ་ ནས་ ཁྱོན་ པ་འོང་ བར་ འགྱུར། །ཞེས་ སྨྲས་ པ་ དང་། རྒྱལ་ པོ་ དེ་ མཏུ་ སྟེ་ བྱ་ དགའ་ ཆེན་ པོ་ ཏྲི་ བར་ གྱུར་ གོ །དེ་ བཞིན་ ད་ ཐུན་ པོས་ རང་ གཞན་ གྱི་ བྱ་ བ་ འབད་ ཀྱང་ བསྒྲུབ་ མི་ ནུས།། མཁས་ པས་ རང་ གཞན་ གྱི་ ཕྱིན་ ལས་ ཆེན་ པོ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལ་ ནུས་ པའི་ མཐུ་ དང་ ལྡན་ པ་ ཡིན་ ནོ། །འོ་ ན་ ས་ཡམས་ རྟོགས་ ན་ ས་ངས་ རྒྱས་ ཡིན་ པས་ ས་ངས་ རྒྱས་ གཞན་ ད་ མི་ བཅལ་ བའི་ འདུ་ ཤེས་ བསྟོམ་ པར་ བྱའོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པ་ : ཡིན་ ནོ། །(《ཞ》 མ་ཡིན་ནམ།) འཚངས་ རྒྱ་ བ་ ལ་ ཡོན་ ཏན་ གཞན་ ཅི་ ཞིག་ དགོས་ ཟེར་ ན། དེ་ སྐད་ གསུངས་ པ་ ནི་ མུ་ སྟེགས་ གྲངས་ ཅན་ ཕ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྟེས་ ནུ་ གཟུང་ བའི་ ཕྱིར་ དགོངས་ པ་ ཅན་ ཡིན། གྲངས་ ཅན་ གྱི་ གཞུང་ ལས། ལྟ་ མིག་ རྣམ་ དག་ བསྒྲུབས་ ནས་ ནི། །ས་ཡམས་ ཀྱི་ བདག་ ཉིད་ རྟོགས་ པར་ བྱ། །སྐྱེས་ བུའི་ བདག་ ནི་ སྲས་ རྟོགས་ པ། །ཆ་ ལུགས་ གང་ གིས་ གནས་ ཀྱང་ གྲོལ། །ཞེས་ བྱ་

བ་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སངས་རྒྱས་ལ་དགོངས། དགོས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོང་གི་དཀྱིལ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་མཉྱེན་པ་རང་ཚས་ སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ དག་དང་བའི་ཕྱིར་ཡིན། དངོས་ལ་གཞོད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་མཚང། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གཉིས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཅོང་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། །ཡོད་ན་ཅི་སྟེ་མཐོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང། གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ ཀྱི་ གཞོད་ པའི་ ཕྱིར་ དང། ཤུ་ གསུམ་ ལ་ སོགས་ པའི་ རྣམ་ གཞག་ ཐམས་ཅད་འདི་ ལ་ མི་ འཐད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །གཞན་ ཡང་ དཔེར་ ན་ ར་ ལ་ མར་ མེ་ ལྷོར་ ཞེས་ ཟེར་ ཡང་ ལ་ཆེ་ ཁུ་ ཅོང་ ཁུ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཨེ་ ན་ གཞོའ་ ཏུ་ འགྲོའི་ ལ་ཆེ་ ཨ་ ཨ་ འབྲུང་ བཞམ་ མདས་ དགུ་ གསོད་ ཟེར་ ཡང་ གཞུ་ དང་ ཨ་ ནོན་ ཕྱེད་ ཨ་ ནུས།ཅ ས་ བོན་ ལས་ ལོ་ ཏོག་ འབྲུང་ ཟེར་ ཡང་ ཞིང་ དང་ ཚུ་ ལུད་ ལ་ སོགས་ པ་ ཨེ་ ན་ ལོ་ ཏོག་ འབྲུང་ ཨ་ ནུས། ཞིང་ ལ་ ལ་ ཨ་ ཁ ཕྱོ ན་ ཟེར་ ཡང། ཐོང་ ཀ་ ཕ ཕ ལ ནས ལ ཨ ཁ ཕ ནུ ང ན ལ ཡ ཨ ཁ ཕ ལ ཡ ཨ ཁ ཕ ལ ཡ ཨ ཁ ཕ

བསགས།། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་ངོ་འཕྲོད་ན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། ཅི་ཡང་མེད་པར་ངོ་འཕྲོད་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་ངོ་འཕྲོད་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཀྱི་ལྟར་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྨོན་ཞིང་ངོ་སྦྱང་བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེའི། ： ས་བས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག (《ཞ》 –ས་བས་རྒྱས་ལྟ་ཞོག) དགྱ་བཅོམ་པའང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་ཞིང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བྱལ་མ་ནུས་པ་སྣ་བས་མ་བརྟེད་མེད་བསྐོལ་མས་ནས་བས་ཆོས་རྟོགས་སོ་ཞེས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཡང་དག་པ་ལ་མི་མོས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟེམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་ཚེ་རིང་པོར་གྱུས་པ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་ཕུང་ཟད་དམན་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ། བདག་མེད་གཏེས་མ་རྟོགས་པར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་མི་མཛོ་སྣ་བསམ་བརྟེད་མེད་བསྐོལ་པ་ནི། ཀླ་ཀློ་འམ་གླེན་ཞིང་ལྷུགས་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་དེར་སྐྱེ་སྟེ། ཏླ་ཁོས་ཀྱང་མཆོས་ཤུས་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་བཞི་དང། གཟུགས་མེད་པའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྐྱེད་ཅིང་བསྒྲུབ་སྟེ། ཞི་བའི་སྟེམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་ སེམས་ཅན་ སྨིན་ པར་ བྱེད་ ཕ་ ལ་ སྨོད། ཆོས་ བསྟན་ ཕ་ ལ་ སྨོད།། སེམས་ཅན་དང་འགྲེ་བ་ལ་སྨོད། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་སྨོད། མི་

གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རོ་མྱོང། གཅིག་ཏུར་དགའ་བ་ཐོབ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ཤིང། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལུས་དམན་པས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅིང། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་དང་སྣལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ནས་ས་ངམས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་བྲལ། ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། དེའི་དབང་པོ་རྣམས་ཟློག་ཤིང་རྒྱལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་དེར་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་བདུད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱུ་སྟེ་ལྔ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་སྨོད། ཐབས་དང་བྲལ་ཏེ་སྨྱིན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། བཟོད་པ་དང། བརྩོན་འགྲུས་དང། བསམ་གཏན་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་རྣམས་ནི་དམན་པའོ་སྙམ་ནས་སྨོས་པ་མེད་པ་དང། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བདུད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱུ་སྟེ་དྲུག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས། རྣོངས་པའི་སྨོན་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣོངས་པས་རྣོངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ཀྱང་དམན་པ་སེམས་ངོ་འཕྲོད་ཆོས་ཐམས

ཅད་སྟོང་པར་གོ་ནས་ཡར་དགེ་བ་ལ་མི་སྨྲེན། མར་སྲིག་པ་ལ་མི་འཇིགས་ར་རོགས་པོའི་ཁོག་པར་ལག་པ་བཅུག་པ་དང་ཕ་ཚེ་རོགས་པའི་ནང་དུ་ལག་པ་བཅུག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ཞིང་གསུང་རབ་དང་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། དམ་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་སྣ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཞེ་བརླས་བྱེད་ཅིང་། གཏི་མུག་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཚུང་ངུ་བྱེད་ན་དུད་འགྲོ། འབྲིང་ངུ་བྱེད་ན་ཡི་དྭགས། ཆེན་པོར་བྱེད་ན་དམྱལ་བར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་སྒོ་བ་དགེན་འཕགས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཞེས་ན། །ཤེས་རབ་ཚུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་སྣྲལ་ལ་བཟུང་ཞེས་དང་། །རིགས་སྡེགས་ལོག་པར་བསྟྲབ་པ་བཞིན། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ।ལྟ་ཀུན་ཏེས་པར་འཕྱིན་པར་གསུངས། ।གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། ।དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། ।མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། ।ཡང་དག་ཏེ་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པས། ।གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་བར་འགྱུར། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ། : འཇིག་ཚོགས་ (《ཀ》《ཁ》འོད་སྲུངས་གང་ཟག) ལ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་འགའ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ན་ཡང། ।དེ་ཡིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་འཇིག་མི་ནུས། ।དེ་ཡིས་ཁོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་ཏུ་ལྟང། ।ལྟག་སྒྲོང་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམ་བཞིན། ।ཞེས་ལྟག་སྒྲོང་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐར་བྱེ་ལར་སྐྱེས་པ་དབེན་མཛད་

ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འགྲོ་མང་ཕུང་པོ་སྟོང་བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱང། ཁྱོ་ལྟར་
བདག་མེད་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྱོ་ཤེས་དེ་དག་གཞན་གྱིས་བརླལ་ཕ་ན། ཁྲོ
བས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་ཚོག་རྩུབ་སྨྲ། ཁེས་བདག་མེད་གཉིས་མ་རྟོགས
པར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་འཕྲལ་ལ། མཁས་པ་དག་གིས་དེ་དག་འཕྲལ་ལོ་ཞེས
བརྗོད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དེ་དག་ཁྲོ་བར་འགྱུར་བར་ལྷང་བསྟན་ཏོ། ཁ
ཅིག་དཀར་པོ་ཆིག་ཕྲབ་བསྒོམ་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱོར་བ
སྐྱབས་འགྲོ་ས་མཐས་བསྐྱེད། ཡི་དམ་བླ་མ་བསྒོམ། དངོས་གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ
ལ་བློ་བཞག ཇེས་བསྟོ་བ་བྱེད་པས་དཀར་པོ་ཆིག་ཕྲབ་པ་འཕགས་ས་སྟམ
ན། འདིའང་བརྟག་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་དུ་བྱེད་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
དྲུག་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚེས་སྡུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་ས་གསས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ
བའི་དོན་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ། ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རང
བཞིན་མེད་པར་སྒོ་འདོགས་བཅད། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས
པར་གོ་ བསླལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་ས་གསས་པར་མགོ་དང་ཤུང་ལག་གཏོང
བའི་གོ་ཆ་ཀྱོན། བྱམས་པའི་ཚེས་ལྟ་ལ་ས་གསས་པའི་ལུགས་བཞིན་བྱེད་ཤེས་ན་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒོམ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ལུགས་འདིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང
ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ སྒོམ་ཡང་མ་ཡིན། འདི
གསང་སྦགས་ཀྱི་ ཕྱག་རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན་ ནོ་ སྟམ་ན། དེ་འང་ མ་ ཡིན་ ཏེ།
གསང་སྦགས་ཡིན་ན་དབང་བསྐུར་བ་དང། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན
ཕྱག་རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན་ ལ། སྟོན་ དུ་ གསང་ སྦགས་ ཀྱི་ སྒྲིན་ པར་ བྱེད་ པ་ རྒྱུད་ སྡེ་ དང
མཐུན་ པའི་ དབང་ བསྐུར་ མ་ ཐོབ། རྒྱུད་ སྡེ་ དང་ མཐུན་ པའི་ ལམ་ རིམ་ པ་ གཉིས

སྒོམ་མི་ཤེས། རིམ་པ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་མ་རྟོགས། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་སྤྲོས་བཅས་དང། སྤྲོས་མེད་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསླུབ་པ་གཏན་མི་ཤེས། ནང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ས་ལམ་ཡང་བགྲོད་མི་ཤེས་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན། སྒོམ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ཡང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོ་ཕྱ་མོའི་རྩིག་པས་གང་གཱའི་འོད་པ་བཟློག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོ་ལྷོད་ཆེན་པོས་གང་གཱའི་འོད་པ་བཟློག་ནུས་པ་ལྟར། འགྲོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་

འགྲོག་པ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩིག་པ་བཟང་པོས་བློག་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒོམ་དེ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཕར་ཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། དེ་གཉིས་ཀའི་ སྒོམ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། དཔེར་ ན་ ཟུ སྟེགས་ ཀྱི་ སྒོམ་ ཇི་ ལྟར་ བཟང་ ཡང་ ས་ངས་ རྒྱས་ པར་ མི་ འགྱུར་ བའམ། ཅན་ ཐོས་ ཀྱི་ སྒོམ་ ཇི་ ལྟར་ བཟང་ ཡང་ ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོར་ མི་ འགྱུར་ བ་ བཞིན་ ནོ། །ཡང་ བྱ་ བྱེད་ ཀྱི་ ཆོས་ ཀྱིས་ འཚང་ མི་ རྒྱ། ཡིད་ ལ་ མི་ བྱེད་ པ་ བསྒོམ་ སྟམ་ པ་ དེ་ རྟོག་ པའི་ བྱེད་ པ་ ཡིན་ པས། ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ དངོས་ མ་ ཡིན་ ཡང་ ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ སྐྱེ་ བའི་ ཐབས་ ཡིན་ ནོ་ སྟམ་ ན། དེ་ ལྟར་ ན་ མི་ རྟོག་ པ་ བསྒོམ་ སྟམ་ པ་ དེ་ རྟོག་ པའི་ བྱེད་ པ་ ཡིན་ པས། བྱ་ བྱེད་ ཀྱི་ ཆོས་ ཀྱི་ འཚང་ མི་ རྒྱ་ ཞེར་ བའི་ དམ་ བཅའ་ བྱུད་ པ་ ཡིན། གལ་ ཏེ་ མི་ རྟོག་ པ་ བསྒོམ་ སྟམ་ པ་ ཙམ་ ལས་ མི་ རྟོག་ པ་ སྐྱེ་ བ་ མི་ འཐད་ དེ། དེ་ ལྟ་ ན་ ནད་ མེད་ པར་ བྱའོ་ སྟམ་ པ་ ཙམ་ བསམ་ པས་ ནད་ མེད་ པར་ འགྱུར་ ར། །ཞེས་ ལས་ བླངས་ ན་ ཅི་ སྨྲ། ཕལ་ ཏེ་ ཁ་ ཟས་ དང་ སྨན་ ལ་ སོགས་ པ་ བསྟེན་ ན། ནད་ མེད་ པའི་ རྒྱ་ ཡིན་ ཀྱིས།

ནད་མེད་པར་བྱ་སྟེམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱང་པ་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེམ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་མི་རྟོག་པ་བསྟོམ་སྟེམ་པ་རྒྱང་པ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས། ནད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེང་པ་ལས། ཇི་སྲིད་ཚོགས་གཉིས་དམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཕྱོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ས་ངམས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་གཏན་ལ་དབབ་ན། སྲིར་སེམས་ངོ་སྒྲོད་པའི་ཚེ། སེམས་རྒྱང་པ་ངོ་སྒྲོད་དམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ངོ་སྒྲད་དགོས། སེམས་རྒྱང་ པ་ངོ་སྒྲད་པ་ ལུ་ སྟེགས་ པའི་ ལུགས་ཡིན། དེས་གཟུང་འཛིན་སྒྲོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་འབྲལ་པ་ཡིན། ཕྱི་རོལ་ གྱི་ ཡུལ་ ངོ་ སྒྲོད་ དགོས་ ན་ ཡུལ་ འདི་ དག་ ལུ་ སྟེགས་ ཀྱི་ ལྟར་ དབང་ ཕྱུག་ ལ་སོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ལྟར་རྟུལ་ཕྱན་ནམ། སེམས་ཙམ་ པ་ལྟར་ སེམས་ ཟམ། དབུ་མ་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ ཡིན་བརྟག་ འདི་ དག་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་ན། རྟག་ཆད་ལས་མ་འདས་པས་དེ་ སྲུན་ འབྱིན་ པ་ ལ་ ལུང་ རིགས་ཤེས་ དགོས། སྟོང་ བ་ དང་ སེམས་ རྟེན་ འབྲེལ་ དུ་ འདོད་ པ་ ལ་འང་ ཟངས་ རྒྱས་ པའི་ ལུང་ དང་ རིགས་ པ་ ཤེས་ དགོས། དེ་ ཙམ་ ཤེས་ ན་ གང་

ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས་པར་མི་རྟོགས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྒོམ་དང་ཁྱད་པར་མེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ སྒོམ་ དང་ ཁྱད་ པར་ མེད། བདག་ མེད་ གཉིས་ རྟོགས་ པ་ ལ་ ཐོག་ མར་ ཐོས་ བསམ་ ཀྱི་ ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ སྒྲ་ འདོགས་ གཅོད་ དགོས། ཐོས་ བསམ་ ལ་ མ་ ལྟོས་ པར་ བདག་ མེད་ རྟོགས་ མི་ སྲིད། བདག་ མེད་ མ་ རྟོགས་ ན་ བདག་ མེད་ སྒོམ་ མི་ ཤེས། སྒོམ་ མ་ ཤེས་ ན་ བསྒོམས་ ཕྱིང་ གི་ ཤེས་ རབ་ མི་ སྐྱེ། བསྒོམས་ ཕྱིང་ གི་ ཤེས་ རབ་ ཆ་ སྐྱེས་ ན་ འཕགས་ པའི་ མཐོང་ ལམ་ སྐྱེ་ མི་ སྲིད་ དེ། མདོ་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ རྒྱལ་ པོ་ ལས། འགྲོ་ མང་ ཕུང་ པོ་ སྟོང་ པར་ སྟོན་ ཏེད་ ཀྱང། །ཇི་ ལྟར་ བདག་ མེད་ དེ་ དག་ མི་ ཤེས་ ཏེ། །མི་ ཤེས་ དེ་ དག་ གཞན་ གྱིས་ བརྒྱལ་ བ་ ན། ཁྲོ་ བས་ ཟིལ་ གྱིས་ མནོན་ ཅིང་ ཚོག་ རྒྱུ་ སྨྲ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། འཇིག་ རྟེན་ པ་ དག་ སྟོང་ ཉིད་ སྒོམ་ ན་ ཡང། །དེ་ ཡིས་ དངོས་ པོར་ འཇིན་ པ་ འཇིག་ མི་ ནུས། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པས། བདག་ མེད་ གཉིས་ མ་ རྟོགས་ ན་ དངོས་ པོར་ འཇིན་ པ་ འཇིག་ མི་ ནུས་ པས། སྟོང་ ཉིད་ སྒོམ་ པ་ འགོར་ བ་ དང་ ཏན་ སོང་ གི་ རྒྱུ་ ཡིན་ ནོ། ། དེས་ ན་ ཐོས་ བསམ་ མ་ ནོར་ བས་ སྒྲ་ འདོགས་ བཅད་ པའི་ བསྒོམས་ ཕྱིང་ གི་ ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ མཐོང་ ལམ་ སྐྱེ་ སྟེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། རྣལ་ འབྱོར་ ཤེས་ པ་ སྟར་ བཤད་ པ། ། དེ་ དག་ གི་ དེ་ བསྒོམས་ ཕྱིང་ ཡིན། ། ཁྱོད་ པའི་ ཏ་ བ་ ཐུངས་ པའི་ ཕྱིར། ། གསས་ ཏ་ ཉིད་ ཏུ་ སྣང་ བ་ ཡིན། ། ཞེས་ གསུངས་ སོ། ། གལ་ ཏེ་ ཕྱི་ ནང་ ཐམས་ ཅད་ ཅིག་ ཅར་ བདེན་ མེད་ པར་ ངོ་ སྦྱད་ དོ་ སྙམ་ ན། མཁས་ གཞན་ ལ་ སྟོང་ ཉིད་ སྒྲུབ་ ནས་ སྒོམ་ ཏུ་ ཆུག་ ན་ ཡང། སྒོམ་ གྱི་ སྟོར་ བ་ དང་ ཏེས་ ཐོབ་ ལ་ ཕེམས་ ལ་ རྣམ་ རྟོག་ སྟ་ ཆོགས་ དང། ཡུལ་ གཟུགས་ སྒྲ་ ལ་ སོགས་ པ་ སྟ་ ཆོགས་

མཐོང་བའི་ཚེ། སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་དེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་། རྒྱུ་ལས་བྱུང་ན། རྒྱུ་དེ་རང་ངམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ། རང་ལས་སྐྱེ་ན་གྱངས་ཅན་གྱི་ལུགས། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མུ་སྟེགས་དབང་ཕྱུག་པའམ། ཁྱབ་ཐོས་ལ་ས་ཧོགས་པ་དངོས་པོར་སྣྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཏེ་ཏྲག་ལས་མ་འདས། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་མུ་སྟེགས་ཆད་ལྟ་བའི་ལུགས་ཡིན་པས། ལུང་དང་རིགས་པ་མེད་པར་མི་ཁེགས། ལུང་དང་རིགས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་རྟོགས་མི་སྲིད། དེས་ན་བསྒོམས་བྱུང་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐོས་ཟྱུང་གི་ཅེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད། བསམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས། བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་གསལ་སྟང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ལྟར་འཚད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་། དེང་སང་གི་དུས་ན་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཟེར་བའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་མཐོང་མོད། འཚད་པའི་ཚེ་ཡང་ལུང་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་འཚད། རྩོམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་བརྡ་སྦྱོང་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བ་རྡ་ཆད་མང་། དོན་ཡང་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་མང་བར་སྣང་། རྩོད་པ་ལའང་ཕྱོགས་སྔ་ཕྱི་མི་ཕྱེད། ཚར་གཅད་པ་དང་ཚར་གཅད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ : མི་ཤེས་པའི་ (《ཁ》–མི་ཤེས་པའི་) བཞད་གད་ཀྱི་གནས་འགའ་ཞིག་རྩོད་པར་སྣང་། དེ་ལྟར་ནོར་བ་ལ་བསྒོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མི་ཟེར། ལོག་རྟོག་འཚལ་བའི་ཤེས་རབ་ཏུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་བསྒོམས་དགོས། གནས་ལུགས་

ཀྱི་ དོན་ བསྟོམ་ པ་ལ་ལུགས་མང་ བར་ སྣང་། ཁན་ ཐོས་ བདེན་པ་ བཞི་ སྟོམ། ས་མས་ཅམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ སྟོམ། སྟོབ་དཔོན་ཤཱཀྱི་བས། རྩེ་གཅིག ཏོ་གཅིག ཐོ་ཡལ། བསྟོམ་ མེད་ དེ་ རྣལ་འབྱོར་ བཞི་ ལ་ ཕྱེད་ ཕར་ སྣང་། དགེ་ མ་ རང་ རྒྱུད་ པས་ ཟུང་ འཇུག་ རབ་ ཏུ་ མི་ གནས་ པ་ ལ་ ཕྱེད། ཐལ་ འགྱུར་ བས་ སྟོང་ ཉིད་ རབ་ ཏུ་ མི་ གནས་ པ་ ལ་ ཕྱེད། གསང་ སྔགས་ ཏྲི་ ཐ ཐས ཐེག་ ཆ་ ཇི་ ཆ་ དགུའི་ མཐར་ ཐུག་ ཤིན་ ཏུ་ རྣལ་ འབྱོར་ ལ་ ཕྱེད། གསང་ སྔགས་ གསར་ མ་ བས་ དབང་ བཞི་ དང་ ལམ་ རིམ་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས་ ལ་ ཕྱེད། དེ་ ལ་ རྒྱུད་ ཐ་ དད་ ཀྱི་ དགོངས་ པས་ དོན་ གཅིག་ ཀྱང་ དམིགས་ པའི་ རིམ་ པ་ མི་ འདྲ་ བ་ ཡོད། སྟོབ་ དཔོན་ མཆོ་ སྐྱེས་ (《ཁ》 +ཕྱིན་ཅི་) མ་ ལོག་ པའི་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ ཅེས་ གསུང་། སྟོབ་ དཔོན་ རྣལ་ འབྱོར་ ཀྱི་ དབང་ ཕྱུག་ བཏུ་ པ་ ཤིན་ ཏུ་ རྣམ་ པར་ དག་ པའི་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ ཅེས་ གསུང་། སྟོབ་ དཔོན་ ཀུ་ སྲུ་ ཏ་ རིམ་ པ་ ལྟའི་ མཐར་ ཕྱུག་ ཟུང་ འཇུག་ ཅེས་ ཀྱང་ གསུང་། རིམ་ པ་ གཉིས་ ལ་ ཕྱུག་ རྒྱ་ བཞིར་ ཕྱེད་ ན་ ལས་ ཀྱི་ ཕྱུག་ རྒྱ། ཆོས་ ཀྱི་ ཕྱུག་ རྒྱ། དམ་ ཚིག་ གི་ ཕྱུག་ རྒྱ། ཕྱུག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ཞེས་ ཀྱང་ གསུང་། དེ་ ལ་ ས་གསལ་ བའི་ རིམ་ པ་ མང་ པོ་ ཡོད་ ཀྱང་། ས་དས་ རྒྱས་ དང་ གྲུབ་ ཐོབ་ དགོངས་ པ་ གཅིག ལའི་ ཐམས་ ཅད་ དབང་ བཞི་ དང་ ལམ་ རིམ་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ ཉིང་ དེ་ འཛིན་ ཀྱི་ བྱེ་ བྲག་ ཡིན། ལའི་ ཕ་ ཁ་ ནས་ ཟད་ མ་ གསང་ སྔགས་ ཀྱི་ སྐབས་ སུ་ ལྷུང་ བས་ ལའི་ ར་ མི་ ཚ་ ཁ་ དོ། །མདོ་ ར་ ཕྱུག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན་ ན་ གསང་ སྔགས་ ཅ་ མ་ ས་ ལྷུ་ ཐབ་ ལ་ ལ་ ལྷུ་ ཐ་ ལ་ ལ་ ལ

པོ་སྟོམ་ཟེར་ཡང། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཚོ་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་བཤད་ན། སྒ་སྡེགས། ཉན་ཐོས། སེམས་ཙམ། དབུ་མ་པ། གསང་སྔགས་ཀྱི་ སྟོམ་གྱི་ ཁྱད་པར་ རྣམས་ མི་ཤེས་ པས་མྱུན་ སྒྲུལ་ དུ་ཉམས་སུ་ བླངས་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་སྡེགས་ཀྱི་ སྟོམ་དང་འདྲ་བ་བག་རེ་ མཐོང་ བས་ བཤད་ པ་ ཡིན་ ནོ། །རྒྱས་ པར་ བྱ་ མའི་ ཞལ་ ལས་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། ། །གཉིས་ པ་ མ་ འགྲུལ་ པའི་ ཤེས་ རབ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། སྟོན་ པ་ ལྷ་ བས་ སྟོས་ པ་ བཅད་ པ། དངོས་ གཞི་ བསྟོམས་ པས་ དོན་ ཉམས་ སུ་ བླང་ བ། རྗེས་ སྟོད་ པས་ མཐར་ ཕྱིན་ པར་ བྱ་ བའོ། །དང་ པོ་ ནི་ སྔར་ བཤད་ པ་ ལྟར། གཞི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལ་ གནས་ ཤིང་ ཐོས་ པས་ རྒྱུད་ སྣྱན་ པའི་ སྟོ་ ནས་ ལྟ་ བས་ སྟོས་ པ་ བཅད་ དེ། དེ་འདར་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པའི་ ལུང་ དང་། དབུ་ མའི་ བསྟན་ བཅོས་ ལ་ ཟོགས་ པའི་ རིགས་ པ་ སྟོ་ བ་ དཔྱོད་ དོན་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པ་ ཤེས་ པའི་ མཁས་ པ་ ལས་ མཉན་ ཏེ། ཆོས་ ནོར་ བ་ དང་ མ་ ནོར་ བའི་ གནད་ དོ་ ཤེས་ པར་ བྱ། ། དེ་ ཙམ་ མ་ ནུས་ ན་ བསླབ་ བཏུས་ ས་ལམ་ སྟོད་ འཇུག་ ལ་ ཟོགས་ པ་ རང་ གི་ བློ་ དང་ སྣྱན་ བ་ ཞིག་ བསླབས་ ཏེ་ ལྟ་ བས་ སྟོས་ པ་ བཅད། དེ་ ཙམ་ ཞིག་ མ་ ཤེས་ ན་ ལོང་ བས་ ལོང་ བ་ ཁྲིད་ པ་ ལྟར་ ཤངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ ཡིན་ སྙམ་ ནས་ ཉམས་ སུ་ བླངས་ པས་ མ་ ཕྱེས་ ཏེ་ ལ་ ཟོགས་ པ་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ ཀི་ ཆོས་ སུ་ འགྱུར་ བ་ ཐོད་ དོ། །དེ་ ལ་ དགོངས་ ནས་ སྟར་ བཤད་ པ་ ལྟར། ཐོས་ པས་ དོན་ མ་ ཡིན་ པ་ སྟོང་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ ཟོགས་ པ་ ཐོས་ པའི་ ཕན་ ཡོན་ དང་ ཐོས་ པ་ མ་ བྱས་ པའི་ ཉེས་ པ་ རྒྱས་ པར་ གསུངས་ ཤིང། ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ འཇུང་ བ་ མེད་ པར་ བསྟན་ པའི་ མདོ་ ལས་

ཀྱང་། སྟོན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རི་རབ་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
རྗེས་ལ། དགེ་སློང་ཆོས་སྒྲ་བ་སྟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བསྟོས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁེའི
ཚེ་དགེ་སློང་སྟོད་པའི་བློ་གོས་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་དག
པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད
ལ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ། བསམ
གཏན་དང་དགོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཞིག་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་གཙུག་ལག་ཁང
ཞིག་བརྩིགས་ནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་འགོར་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར
གྱུར་ཏེ། ཁེ་ནས་ཆོས་སྒྲ་བ་སྟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འགོར་དང་བཅས་ཏེ། དགེ
སློང་སྟོད་པའི་བློ་གོས་གང་ན་གནས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཕྱིན་ནས་དེར
གནས་ཏེ་དེ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགྲོ
ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལ་སྨོན་པར
བྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྟོད་པའི་བློ་གོས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ
མ་དང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཏི་བརྟན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྟུས
ནས་དམ་ཚིག་བྱས་པ། བདག་ཅག་གི་ནང་ནས་གང་ཡང་རུང་བས་ཀྱང
གོང་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ། ཁྱོད་ནི་ཤེས་བཞིན་མེད་པར་སྟོད་པ་ཡིན། ཁྱང་དུ་སྣ
བ་མ་ཡིན་ཀྱིས། ཁྱོད་གོང་དུ་འགྲོ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོན་པར་གནས་པ་ནི།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱིས། ཁྱོད་གོང་དུ་མ་འགྲོ
བར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་སྟོད་ཅིག་ཅེས་བསྐོའོ། ཁེ་དག་གིས

ཟེར་བ་མ་མཉན་ཏེ། ཡང་གོང་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་
གྲོང་ནས་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། དགེ་སློང་སྦྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ཡང་གཏི་ཆུང་བརྟུངས
ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྡུས་ནས། འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་དེང་ཕྱིན་ཆད་ཕྲེད
གྲོང་ དུ་ འདོང་ ན་ གཙུག་ ལག་ ཁང་ འདིར་ མ་ གནས་ ཤིག་ ཅེས་ བསྒོའོ། ། དེ
ནས་དགེ་སློང་ཆོས་སྒྲ་བ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་དགེ་སློང་དེའི་སེམས་བསྒང
བའི་ཕྱིར་རང་གི་འགོར་རྣམས་བོས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་ཕྲེད་སྒའང་གྲོང་དུ་མ་འགྲོ
ཞིག་ཅེས་སྒྲས་སོ། ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གང་ཇི
སྙེད་སྲིན་པར་བྱ་བ་དེ་དག་དགེ་སློང་དེ་དག་དང་མ་ཕྲད་པས་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ
བར་གྱུར། དགེ་བའི་ རྩ་ བ་ ཡང་ ཡོངས་ སུ་ འགྲིབ་ པར་ གྱུར་ ཏེ། དེ་ ནས་ ཟླ་ ཕ
གསུམ་ འདས་ པ་ དང་། གཙུག་ ལག་ ཁང་ དེ་ ནས་ གཞན་ དུ་ འཚོས་ ནས་ གྲོང་ དང
གྲོང་ ཕྲེར་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་། རྒྱལ་ པོའི་ ཕོ་ ཕྲང་ འགོར་ དག་ ཏུ་ འགྲོ་ ཞིང་ སེམས
ཅན་ དག་ ལ་ ཆོས་ སྟོན་ པར་ གྱུར་ ཏོ། ། དགེ་ སློང་ སྦྱོད་ པའི་ བློ་ གྲོས་ ཀྱིས་ ཆོས་ སྒྲ
བ་ སྦྱོད་ པ་ རྣམ་ པར་ དག་ པ་ ཡང་ དང་ ཡང་ གྲོང་ དུ་ འགྲོ་ བ་ ཡང་ མཐོང་། འགོར
རྣམས་ཀྱང་ སྦྱོད་ ལམ་ ཐ་ མལ་ པ་ ཅན་ དུ་ མཐོང་ ནས་ ཁ་ དང་ པའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ ཏེ།
དགེ་ སློང་ འདི་ ནི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ འཆལ་ བ་ ཅན་ འདུ་ འཛིར་ གནས་ པའོ་ ཞེས་ འགྲོ་ བ
མང་ པོ་ ལ་ དེ་ སྐད་ བརྗོད་ ཅིང་ ཆོས་ ཉན་ པ་ ལས་ བཟློག་ གོ ། ། དེ་ ནས་ དགེ་ སློང་ སྦྱོད
པའི་ ཐུགས་ འཚེ་ བའི་ དུས་ བྱས་ ནས་ ལས་ ཀྱི་ རྣམ་ པར་ སྨིན་ པ་ དེས་ མནར་ མེད
པའི་ སེམས་ ཅན་ དམྱལ་ བར་ བསྐལ་ པ་ ཁྱེ་ བ་ སྟོང་ ཕྲག་ དགུ་ བཅུ་ རྩ་ དགུ་ སྐུག
བསྔལ་ གྱི་ ཚོར་ བ་ མྱོང་། ། ཚེ་ རབས་ དྲུག་ ཏུ་ མི་ སྐྱན་ པ་ བརྟེད་ པ་ ཐོས་ སོ། ། ཚེ
རབས་ སྟོང་ ཕྲག་ སུམ་ ཏུ་ རྩ་ གཉིས་ སུ་ རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བ་ ལས་ ཕྱིར་ བཞས་ སོ། ། ཚེ

རབས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་དབང་པོ་རྣལ་པོར་གྱུར་ཏེ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་དུས་ན་དགེ་སློང་སྦྱོང་བའི་བློ་གྲོས་ནི་ང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཆོས་སྒྲ་བ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་བཤད་ཅིང་ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཞིང་དུ་ས་ངན་རྒྱས་མི་འགྲུགས་པར་ས་ངན་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྡེང་སེང་གེ་སྒྲའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་ལམ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། དམ་བའི་ཆོས་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕུལ་བ་བས། ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚོག་བཞི་པ་གཅིག་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ནི་འགོར་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཆོས་བཤད་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་རྒྱས་པར་མ་གྱུབ་ན། བདེན་པ་གཉིས་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་སེམས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ལོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཤེས་ཤིང་གོམས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཤིང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པས། ས་ངན་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ।འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཇོ་བར་བདེན་པ་དང་། ।དམ་བའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། ।གང་དག་བདེན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། ।རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། ।དེ་དག་ས་ངན་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། ।ཟབ་

མོའི་ དེ་ ཁེད་ རྟོགས་ མི་ འགྱུར། །ཞེས་ གསུངས་ པས་ དེ་ དག་ གཏན་ ལ་ དབབ་ ན་ གསུམ་ སྟེ། བདེན་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད། མཚོན་ བྱའི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བ། མཚན་ གཞི་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ ངེས་ པར་ བསྟན་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི་ སྟོང་ ཤཱུན་ ལས། དོན་ དམ་ བློ་ ཡི་ སྟོང་ ཡུལ་ མིན། ། བློ་ ནི་ ཀུན་ རྫོབ་ ཡིན་ པར་ འདོད། ། ཅེས་ བྱ་ བ་ ལ་ བརྟེན་ ནས། ། ཁ་ ཅིག་ བདེན་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ བློའི་ ཡུལ་ དུ་ བྱར་ རྩད་ ཀུན་ རྫོབ། ། བློའི་ ཡུལ་ ལས་ འདས་ པ་ དོན་ དམ་ པའོ། ། ཞེས་ གསུངས་ མོད། འདི་ མཚན་ གཞི་ ཡིན་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ མ་ ཡིན་ ནོ། ། དེས་ ན་ རང་ གི་ ལུགས་ ནི། མ་ དཔྱད་ པའི་ བློ་ ངོར་ གྱུར་ པ་ ཀུན་ རྫོབ། ། དཔྱད་ པའི་ བློ་ ངོར་ མ་ གྱུར་ པ་ དོན་ དམ་ པ། རང་ (《ཀ》 +རང་) གི་ བློ་ ངོར་ གཞོད་ པ་ མེད་ པ་ བདེན་ པའོ། ། གཉིས་ པ་ མཚོན་ བྱའི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བ་ ལ་ བཞི་ སྟེ། དབྱེ་ བའི་ གཞི། ། དབྱེ་ བའི་ དོན། ། གྲངས་ ངེས་ པ། སྒྲའི་ དོན་ ནོ། ། ། དང་ པོ་ ། ཁ་ ཅིག་ བདེན་ པ་ གཉིས་ ལ་ དབྱེ་ གཞི་ མེད་ དེ། ། དེ་ གཉིས་ ལ་ ཐུན་ མོང་ བའི་ སྟྲི་ མེད་ བའི་ ཕྱིར་ ཏོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ ནི་ མི་ འཐད་ དེ། ། དོན་ ལ་ ཐུན་ མོང་ བའི་ སྟྲི་ མེད་ ཀྱང་ གཞན་ ཞེལ་ ཀྱི་ ངོར་ ཐ་ སྙད་ དུ་ བློ་ ཙམ་ ཞིག་ མི་ འགལ་ ཏེ། སྒྲོབ་ དཔོན་ ཆུ་ བ་ གྲགས་ པས། རིགས་ པ་ དུག་ ཅུ་ པའི་ འགྲེལ་ པར། བདེན་ པ་ གཉིས་ ཐུ་ འཇོག་ པ་ དེ་ ནི་ འཇིག་ རྟེན་ པའི་ བློ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ འཇོག་ གོ ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། ། གཉིས་ པ་ དབྱེ་ བའི་ དོན་ ལ། ། བློ་ གང་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ ཀུན་ རྫོབ་ དང་ དོན་ དམ་ པར་ དབྱེ་ བ། ། གང་ ཟག་ གང་ ལ་ ལྟོས་ ཏེ་ བདེན་ པ་ གཉིས་ ཐུ་ འཇོག་ པ། ། བདེན་ པ་ གཉིས་ པོ་ དེ་ གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ བསམ་ པ་ གསུམ་ ལས། ། དང་ པོ་ བློ་ གང་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ ཀུན་ རྫོབ་ དང་ དོན་ དམ་ དུ་ དབྱེ་ བ་ ནི། ། བདེན་ གཉིས་ ལས། ། ཇི་ ལྟར་ སྟོང་ བ་ འདི་ ཁོ་ ན། ། ཀུན་ རྫོབ་ གཞན་ ནི་ ཅིག་

ཤོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ། དེ་ཡང་དགེ་
བར་མ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དགེ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི་ལས་མཐུན་པ་ལ་སྣང་བ་ : ཐ་དད་ (《ཀ》 ཐ་སྣང་) དུ་དོན་
བྱེད་ནུས་ཤིང་བརྟགས་ན་མ་གྱུར་པ་སྟེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐམས་
ཅད་དོ། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཐ་སྣད་དུ་འདོད་དོན་བྱེད་མི་
ནུས་པ་ཟླ་གཉིས་དང་སྒྲ་ཤད་དང་སྨྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གོ། །འདི་ལ་ཁ
ཅིག་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ། ངན་སོང་གི་རྒྱ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས
ཟེར་བ་ནི་དབྱ་མ་པའི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་སམ། མདོ་གང་ནས
ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པས་ཀྱི་ན་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདུ་ཡང་དོན
བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། ।ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན
པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དོན་དམ
པའང་རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་དབྱ་མ་ལས
གྲགས་པའི་ དོན་ དམ་སྟོས་པ་ དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ འདོད་པར་བྱའོ། ।
གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གི་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས
པ་ དག་ ཐོ་ ཐོའི་ སྐྱེ་ བོའི་ བློ་ ཀུན་ རྫོབ། འཕགས་ པ་ གསུམ་ ཀྱི་ མཉམ
གཞག་དོན་དམ། རྟེས(《ཀ》 +ཐོ་བ) ཀུན་རྫོབ། ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ
པ་ འབའ་ ཞིག་ གོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ ནི་ མི་ འཐད་ དེ། ཁོང་ གི་ ལུགས་ ཀྱིས་ ཆུ་ ངན
ལས་འདས་པ་རྟེན་སུ་གྱུར་པར་འདོད་པས་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ।ས་མས་ཅོམ
པ་དག་ཀུན་བརྟགས་ཀུན་རྫོབ། གཞན་དབང་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ཀུན
རྫོབ། དག་པའི་གཞན་དབང་དོན་དམ་དང། ཡོངས་གྱུར་དོན་དམ་འབའ་ཞིག

གོ ། ཤེས་གསུངས་ཡང། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐར་དངོས་པོ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མི་རྟོང་བོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་གྲངས་པ་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སོ་སོའི་སྒྲ་བོའི་ཐོ་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་སྣང་བ་རྣམ་གྲངས་ (《ཞ》 +མ་) ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ། ། དཔྱད་པའི་ངོར་བདེན་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་པ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདི་སྐྱོན་མེད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བསམ་བློར་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་མེད་དེ། དབུ་མ་ལས། འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་འདོད། །དེ་ཉིད་གཟིགས་རྣམས་འཁོར་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པ་གཉིས་མི་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་དག་སོ་སོའི་སྒྲ་བོའི་ཐོ་ཀུན་རྫོབ། འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དོན་དམ། རྟེས་ཀུན་རྫོབ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་འབབ་ཞིག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཚུལ་དེ་རྟོང་མོད། (《ཞ》 +མདོ་ལས།) སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྒྱང་བར་མི་འདོད་བས(《ཞ》 −པས) ཡེ་ཤེས་མེད་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཐུང་ཟད་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་འདིར་འཐད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་ལ་ལྷོས་ཀྱང་བློ་སྟེ་སྣང་བའི་ཚ་ཀུན་རྫོབ། ། སྟོང་པའི་ཚ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་ཕྱེད་

བའི་ཚ་ཟུང་འཇུག་སྟེ། རིམ་ལྟ་ལས། སྒྱུད་བ་དང་ནི་སྟོང་པ་གཉིས། །ས་ས་ཁའི་ཚར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ས། ། རྒྱལ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་ས། ། དེ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ། ། དེ་རྟོགས་ནས་གནས་སྐབས་ སུ་ ས་ དང་ ལམ་ བགྲོད་ དེ། ། མཐར་ ཕྱག་ སྐུ་ གསུམ་ ཐོབ་ པ་ འབྲས་ བུའོ། ། །

ཡོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟེང་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡོད་མིན་ཐམ། ।ངོ་བོ་ མེད་ པ་ དབྱུད་ བྱ་ ཞིད། ।མ་ ཡིན་ སྒྲ་ ནི་ ད་ དག་ ཞིད།། ।རྣམ་ དཔྱོད་ བརྟོད་ ཐར་ བྱེད་ ཐར་ གྱུབ། ।ཅེས་ གསུངས་ ཐམ། འདི་ གཞན་ སེལ་ གྱི་ སྒོ་ནས་ལེགས་ཐར་འཚང་ཤེས་ན་ སྐྱོན་ མེད་ མོད། མ་ཤེས་ན་ སྟར་ གྱི་ སྐྱོན་ དེ་ དག་ སྣང་ ཐར་ མི་ ནུས་ སོ། ।དེས་ ན་ རང་ ཀྱི་ ལུགས་ ལ་ ངོན་ དམ་ པ་ དང་ ཐ་ སྙད་ བའི་ རྣམ་ གཞག་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ ནི། གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ ཀྱི་ སྟོས་ པ་ དང་ བྲལ་ ཐ་ ཡིན་ ཏེ། མདོ་ ཁགས་ པ་ ཁིས་ཐར་ ཀླུ་ལ་ ཐ་ ལས། ཀུན་ རྫོ་ ཁ་ ཁམས་ དང་ དོན་ དམ་ དེ་ ཐཉིན་ ཞིད། ।གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ ཞིད་ དུ་ གང་ རྟོགས་ པ། ।དེ་ དག་ ཚུལ་ མིན་ ལྷ་ ལ་ ཞུགས་ པ་ ཡིན། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ཏོ། ।གཉིས་ པ་ ཐ་ སྙད་ བའི་ རྣམ་ གཞག་ ནི། གཞན་ སེལ་ གྱི་ ངོར་ ངོ་ བོ་ ངན་ མེད་ ལྟོག་ པ་ ཐ་ དད་ ཅེས་ བྱ་ བཤམ། དེ་ ཞིད་ དང་ གཞན་ དུ་ བརྟོད་ དུ་ མེད་ པ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ གསུངས་ པ་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཁས་ བླང་ ངོ། ।གསུམ་ པ་ གྲངས་ ངེས་ པ་ ནི། བདེན་ པ་ བཞི་ དང་ བཅུ་ དྲུག་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ བཞིན་ དུ། གཉིས་ སུ་ གྲངས་ ངེས་ པའི་ ཆུ་ མཚན་ ཅི་ ཡིན་ ཞེ་ ན། སྒྲིང་ གྲངས་ ངེས་ པ་ ལ་ དགོས་ པ་ ལ་ ལྟོས་ པ་ དང་། ལོག་ རྟོག་ ལ་ ལྟོས་ པའི་ གྲངས་ ངེས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ： མང་ དུ་ (《ཞ》 -མང་དུ) ཡོད་ མོད་ ཀྱི། འདིར་ དངོས་ འཛིན་ གྱི་ མཐའ་ རྣམ་ པར་ དཔྱོད་ པ་ ལ་ གཉིས་ སུ་ ངེས་ ཏེ། ། འདིར་ ལྟར་ ཏྲི་ ལན་ ལ་ ལན་ ལ་ གཉིས་ དངོས་ འཛིན་ ཡིན་ ལ། དེའི་ བར་ ན་ གཉིས་ ཀ་ ཡིན་ པ་ སྒྲུབ་ ཕྱོགས་ དང། གཉིས་ ཀ་ མ་ ཡིན་ པ་ དགག་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ ཕུང་ པོ་ གསུམ་ པ་ མི་ ཐེད་ པས་ བདེན་ པ

གཞིས་ སུ་ གྱངས་ ངེས་ སོ། །བཞི་ ཡ་ ལྷའི་ དོན་ ནི། ཀུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཟློ་ ཏྲི་ ས ཏུ། ས་ཟློ་ མ་ཀ་ཡང་དག་པ། ཏྲི་ ཙཱ་ ར་ ཏ ལྷོ་ཕ་ལའམ་ འགེལ་ཕ་ ལ། ཡང་ དག་ ལྷོ་ཕ་ ཕའམ་ ཀུན་ འགེལ་ཞེས་ བྱ་ བ་ ཡིན་ ཡང་། ལོ་ ཐུ་ ཕ་ ལ་ ཟ་ ས་ ཆ ལ ད་ ལ ལ ལ

ནོ།།།དེའང་སྨོན་བ་བཟོན་འཕགས་པས། གལ་ཏེ་ངས་གང་དམ་བཅའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।འོ་ན་ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་བཅས་གཡོའི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱན་མ་ཞིག་རྒྱས་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁས་མི་ལེན་པ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་འཐད་ཀྱི། མ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ན་དྲང་པོར་སྣྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཁས་མི་ལེན་པའམ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་གཏ་ལ་རིགས།། དེ་བཞིན་དུ་མུ་སྟེགས་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྣྱ་ཐབས་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང། ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི།། ། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་དམ་པར་སྨྲོས་པ་དང་བླལ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ངན་གཡོ་ཅན་ཞེས་སྒྲུར་པ་ཅི་སྟེ་འདེ་བས། དྲང་པོར་སྣྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། ।(《ལུ》–ཁོ་བོ·····རིགས་སོ། ।) གཉིས་པ་ལྟ་བས་སྨྲོས་པ་བཅད་ནས་བསྟོམས་པས་དོན་ཉམས་སུ་བླང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྨྲོར་བའི་ཆ་ཀ་ནི་གནས་དབེན་པར་སྟན་བདེ་བ་ལ་བསྟུད། ལུས་སྐྱེ་ཀྱང། ལག་པ་མཉམ་གཞག ཏལ་ཚོགས་དང་ཕོར་བསྟང། ཡིག་སྟ་ཅེར་དབབ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག ཕྱེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སྨོན་བླང་ལྟ་བུ་བསྟོའོ། ।དེ་མ་རྟོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐུན་གཅིག་བསྟོམས་ལ་སྟོང

བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལམ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་
བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
གནད་ནི་བློ་མ་མཉམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་ཡུམ་གྱི་གླེང་
གཞིའི་ལེའུ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གཙན་སེང་གེའི་ཁྲི་བཤམས་པ
ལ་སྐྱེལ་མོ་ཀླུང་གིས་བཞུགས། སྐུ་དང་པོར་བསྡད། དགོངས་པ་མངོན་དུ་བཞག
ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟེས་སྦྱོང
པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་སྦྱོང
པའོ། །དང་པོའང་ལམ་ལྟའི་རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་ན། ཚོགས་ལམ་ལ་ཆུང་འབྲིང
ཆེན་པོ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ
བཞིའི་སྦྱོང་པ་ཐ་དད་གསུངས་ཀྱང་། གོ་བའི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་སྐྱེ
བོ་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། སྦྱོང་པ་དག་པ། ཤེས་རབ་སྦྱང་བ། ཏིང
ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ། བར་པ་ལྟག་པ
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐ་མ་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྟན་པའོ། །དེ་དག་གི
རིམ་པའང་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་ལ། ཤེས་རབ་དང
ལྡན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོ་ལ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ
ལས། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟོང་པ་འདི་བསྟོམ་པ། ।ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མགོ
ལ་དེ་འདུག་སྟེ། ।ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་པ། ।བྱིས་པ་མི
རིགས་བརྙོན་པས་མི་ཤེས་སོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।མི་རིགས་པ་ལ

བཙོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྡུང་བར་ཐོས་པ་བྱེད། ཐོས་པ་དང་མི་
ལྡན་པར་སྨོས་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་བྱིས་པ་ཟླུན་པོ་འགྱམ་མེད་པར་ཕུ་ཤུ་ཙོམ་པ
ལྟར་མི་རིགས་པ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་མི
ཤེས་ས་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ
ཀྱང་། སྔོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྡོང་བྱ་དོར་བྱེད་པ་ལྟར་སྨོ་གསུམ
གཅང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱིས་བཅུད་ཟླུགས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན
གྱིས་གང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱིས་བཅུད་ལེན་ཀྱིས་ནད་པ་གསོ་བ
ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡོང་པ་འདི་དག་ཀྱང
བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་པོ་འཚོར
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟར་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ
གྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས་ཆུར་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས
པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པས་བཟང
པོར་སྡོད་པཱ་ལ། བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ནས་འབྱུང་བཱ་ལ།
རིན་པོ་ཆེ་ཕྲེང་བཱ་ལ། སྡོད་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས
པའི་ཡན་ལག་བདུན་པཱ་ལ། ཡང་ན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབས་འགྲོ་དང་སྨོན་འཇུག
གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྡོང་བཅུ། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན
གསུམ་དུ་འདོན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་དུ
གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་སྡོང་པ་ནི་འོག་གི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར
བཞག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་ལ
གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན་པ་དང་། ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་བདག་མེད་རྟོགས་པ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་ཕे་ཚོམ་གཅོད་ཅིང་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ། ས་མས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི། དེས་ས་མས་ཅན་རྣམས་ཕེགས་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ། ।གཉིས་ལ་ཆགས་པ་བདུན་སྤང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ས་མས་དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། ।མ་ཆགས་ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔར། ཆགས་པ་བདུན་ནི། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ། ཕྱི་བཤོལ། ཚོགས་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྨིན་ལ་རེ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པ། གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཉིས་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། ।དེ་ལྟ་བུ་ཆགས་པ་བདུན་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་སྤང་བར་བྱའོ། ।གསུམ་པ་ཤེས་རབ་བསྒྲེད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། ।དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚེ་འདིར་འགྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཤེས་རབ་ལེགས་པར་སྒྲུབས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཁས་པའི་བློ་གྲོས། ཀུན་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲོབས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་བརྟོན་པ་རྣམས་ཐོབ་ནས་རང་གི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། ཡིད་བདེ་ལ། མཁས་པ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར། ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྣྲེན་པའི་གྲགས་པས་ཁྱབ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཐོབ་བོ། ।ཕྱི་མར་འགྲུང་བ་ནི་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པར་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས། དབང་པོ་རྣོ། ཐོས་པ་འཛིན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་བྱེད་ནུས། རང་གི

ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་། གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྐོར་བ་ལ་ སོགས་པ་ འབྱུང་སྟེ། སྡུད་ པ་ ལས། ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ ནི་ ཆོས་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ ཡོངས་ ཤེས་ ནས། ཁམས་ གསུམ་ མ་ ལུས་ པ་ ལས་ ཡང་ དག་ འདའ་ བར་ འགྱུར། ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པས་ སོ། ། གཉིས་ པ་ མཐར་ ཕྱག་ གི་ ཕན་ ཡོན་ ནི། མངོན་ པར་ རྫོགས་ པར་ ཝངས་ རྒྱས་ པ་ ན། ཤེས་ བྱ་ ཇི་ ལྟ་ བ་ དང་ ཇི་ སྙེད་ པ་ མཁྱེན། ས་ སོ་ ཡང་ དག་ པར་ རིག་ པ་ བཞིའི་ སྒོ་བས་ པ་ འཕྲོ་བ། མི་ འཇིགས་ པ་ བཞི་ དང་ ལྡན་ པས་ ཆོ་ལ་ བ་ ཏན་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཚར་ གཅད་ པར་ འགྱུར་ ཏེ། རྟེན་ དང་ བརྟེན་ པ་ བཤད་ བྱ་ དང་། ། གསུང་ དང་ མཁྱེན་ པ་ འཆད་ བྱེད་ ལ། ། བློ་ གོས་ རྒྱ་ ཕོགས་ མི་ མཉའ་ བས། ། ལེགས་ སྨྲོན་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ། དབྱེ་ བའི་ དོན་ བསྟན་ ཟིན་ ཏོ། ། གསུམ་ པ་ དབྱེ་ བ་ ངེས་ པར་ སྟྲུབ་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ གྲངས་ ངེས་ ལ། ། དངོས་ འགལ་ གྱི་ མཐའ་ རྣམ་ པར་ དཔྱོད་ པའི་ གྲངས་ ངེས་ དང་། ལོག་ རྟོག་ དང་ དགོས་ པ་ ལ་ ལྟོས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ མང་ པོ་ ཡོད་ པ་ ལས། འདི་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ། དགོས་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ གྲངས་ ངེས་ པ་ དང་། གང་ ཟག་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ གྲངས་ ངེས་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི་ མདོ་ སྡེ་ རྒྱུན་ ལས། ལོངས་ སྤྱོད་ དང་ ལུས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ དང་། ། འཕོར་ རྩོམ་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ མངོན་ མཐོ་ དང་། ། རྒྱ་ ཆུ་ ཁོན་ མོངས་ དབང་ དུ་ མི་ འགྱོ་ དང་། ། བྱ་ བ་ རྣམས་ ལ་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པའོ། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ རང་ གཞན་ གྱི་ དོན་ སྟྲུབ་ པ་ ལ་ ཆོས་ དྲུག་ དགོས་ ལ། ། དེ་ སྟྲུབ་ པ་ ལ་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ དྲུག་ དགོས་ ཏེ། ། སྟྲིན་ པས་ ལོངས་ སྤྱོད་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ དེ་ བཞིན་ དུ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱིས་ མངོན་ མཐོའི་ ལུས། བཟོད་ པས་ འཕོར། མདོ་ ལ་ ལ་

ནས་ བཟོད་ པས་ ལུས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ འགྲུབ་ པར་ བཤད་ པའང་ ཡོད། བཙོན་ འགྲུས་ ཀྱིས་ བྱ་ བ་ རྩོམ་ པ། བསམ་ གཏན་ ཀྱིས་ ཉོན་ མོངས་ པ་ གཞོན་ པ། ཤེས་ རབ་ ཀྱིས་ བྱ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ མ་ སྨྲངས་ པའི་ ཕྱིར་ ར། །རང་ གཞན་ གྱི་ དོན་ སྒྲུབ་ པ་ ལ་ དྲུག་ པོ་ དེར་ མ་ འདུས་ པ་ མེད་ པས་ ལྷག་ པ་ མི་ དགོས། དྲུག་ ལས་ གང་ རུང་ གཅིག་ གིས་ ཉུང་ ནའང། དེ་ དང་ འཚམ་ པའི་ དོན་ མི་ འགྲུབ་ པས་ མང་ ཉུང་ གི་ མཐའ་ ཁེགས་ སོ། །གཉིས་ པ་ གང་ ཟག་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ གཉིས་ སུ་ ངེས་ པ་ ནི། གདུལ་ བྱ་ ཁྱིམ་ པའི་ དོན་ དུ་ སྦྱིན་ པ་ དང་ བཟོད་ པ་ གཉིས། རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བའི་ དོན་ དུ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ དང་ བསམ་ གཏན་ གཉིས། གཉིས་ ཀ་ ལ་ ཐུན་ མོང་ དུ་ བཙོན་ འགྲུས་ དང་ ཤེས་ རབ་ གཉིས་ ཏེ་ དྲུག་ གོ ། །དེ་ དག་ གི་ འཐད་ པ་ ཁྱིམ་ པ་ ལོངས་ སྤྱོད་ ཡོད་ ཅིང་ དགྲ་ མང་ བས་ སྦྱིན་ པ་ དང་ བཟོད་ པ་ གཙོ་ བར་ ཐལ་ ལ། རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བ་ ཡོ་ བྱད་ བསྐྱེས་ པ་ དང་ དགྲ་ མང་ བས་ དེ་ གཉིས་ ཀ་ གཙོ་ ར་ སྐྱེ་ དགོས་ པ་ ཤས་ ཆུང་ ངོ། ། །ཚུལ་ ཁྲིམས་ དང་ བསམ་ གཏན་ རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བས་ སྐྱེ་ ལ། གཡེང་ བ་ སྤངས་ ཤིང་ དབེན་ པར་ གནས་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ཁྱིམ་ པས་ ནི་ ཕ་ ན་ བསྟེན་ གནས་ དང་ ། སྲོག་ སྟོམ་ ཙམ་ ཡང་ འཚོ་ བ་ མང་ ལ། བསམ་ གཏན་ ཡང་ ཁྱིམ་ གྱི་ བྱ་ བ་ དང་ བྱ་ ཚའི་ རིམ་ གྱོས་ གཡེངས་ པས་ སེམས་ ནང་ དུ་ འཛིག་ དཀའ་ བའི་ ཕྱིར་ ར། ། །བཙོན་ འགྲུས་ དང་ ཤེས་ རབ་ ནི་ དགེ་ བ་ ལ་ སྦྱོ་ བ་ དང་ ། ཆོས་ ཀྱི་ དོན་ ཤེས་ པ་ གཉིས་ ཀ་ ལ་ དགོས་ པའི་ ཕྱིར། གཉིས་ ཀས་ འབད་ དགོས་ སོ། །གཉིས་ པ་ གོ་ རིམ་ ངེས་ པ་ ནི། ། སྟ་ མ་ ལ་ བརྟེན་ ཕྱི་ མ་ སྐྱེ། ། དམན་ དང་ མཆོག་ ཏུ་ གནས་ ཕྱིར་ དང་ ། རགས་ པ་ དང་ ནི་ ཕྲ་ བའི་ ཕྱིར། ། དེ་ དག་ རིམ་ པར་ བསྟན་ པ་ ཡིན། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ གོ་ རིམ་ ལ་ གསུམ་ ལས། དང་ པོ་ སྟ་ མ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ ཕྱི་ མ་ སྐྱེ་ བ་ ནི། ལོངས་ སྤྱོད་ ལ་

མི་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་ བདག་གི་སྟོམ་པ་དང་ལྡན་ན་གཞན་གྱི་གནོད་པ་ བཟོད།། བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཙོན་འགྲུས་ལ་འཇུག་ བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུ། ས་མས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བར་ཤེས་ས། ।གཉིས་པ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་མ་དམན་ལ་ཕྱི་མ་ མཚོག་སྟེ། སྒྲོན་པ་དམན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་དང་། བསམ་གཏན་དམན་ལ་ ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་པའི་བར་དུའོ། ।གསུམ་པ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། སྒྲོན་པ་ ནི་འཇུག་སྣ་ཞིང་བྱ་སྣ་བའི་ཕྱིར་རགས་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བས་འཇུག་དཀའ་ ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་ཕྱ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་འཇུག་སྣ་བས་རགས། ཤེས་ རབ་འཇུག་དཀའ་ཞིང་བྱ་དཀའ་བས་ཕྱ་བའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། ।གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབྱལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ।བསོལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་ བཟོད་ དང་། ।མཚོག་སྨྱོར་ བ་ དང་ ཡིད་ འཛིན་ དང་། ।དོན་ དམ་ ཤེས་ པའི་ ཕྱིར་ ཟཧད་ དོ། ।ཞེས་ གསུངས་ པས། སྒྲོན་ པ་ ལ་ ཏྲ་ ན་ སྟེ། ཏ་ རེ་ ཏ་ ཐོངས་ པ། ན། ན་ ས་ ས་ལ་ ཏ་ སྟེ་ ཐོངས་ ཏ་ ས་ལ་ ཏ། ཚུལ་ཁྲིམས་ ལ་ ཤ་ ལ་ ཏ་ ཏ། ཤ་ ཏ་ བསོལ་ ཏ། ལ་ཏ་ ཐོབ་ ཏ་ ཏ་ ། ཨ་ ངན་ ལས་ འདས་ པའི་ བསོལ་ ཏ་ ཐོབ་ ཏའོ། ।བཟོད་ ཏ་ ནི་ ཀ་ཏ་ ཏ་ ། ཀ་ ཀ་ ཏ་ ཏ་ ལ་ཏ། ཏ། ཤ་ ཀ་ ཏ་ ནི་ ཏ་ ཏ་ ། ཏ ། ཏ ། ཏ

དྲུག་གི་སྨྲོད་པ་བཤད་ནས།། །།

ལྷ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ དངོས་པོ་བཞིའི་ སྨྲོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་མཁས་ པས་འཚོར་ཡོངས་ སུ་བསྒྲུང་བའོ། །དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། སྨྲོན་པ། སྙན་པར་སྨྲ་བ། དོན་ སྨྲོད་པ། དོན་མཐུན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་གིས་ བསྙེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྨྲོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ དག་པའི་སྨྲོན་པས་མཐུ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི། སྨྲོན་པས་མཐུ་ བར་བྱས་པའི་རྟེས་ལ་གཞན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་འཆད་པའོ། །དེ་ཡང་མ་ དག་པའི་ཆོས་དོར་ཏེ། (《ཀ》《ལྷ》+སྟེ་སྨྲོད་དང་མཐུན་པ།) ལྷང་རིགས་དང་མི་འཚལ་ བ། ཕྲང་དོན་ངེས་དོན་མ་འབྲུགས་པ། དགོངས་པ་དང། ལྷེམས་དགོངས་དང། ཕྲང་པོར་དགོངས་པ་དག་ཕན་ཚུན་མ་འཚོལ་བ། གང་ཟག་མཆོག་དམན་ལ་ཆོས་ བཟང་ངན་གྱི་རིམ་པ་གསུངས་པ་རྣམས་མ་འབྲུགས་པ། ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་པ་ ཆེན་པོའི་མཐུན་པ་རྣམས་མི་འཚལ་བ། མི་མཐུན་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པ། ཐ་རོལ་ ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ : ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ། ཁྱད་པར་སྔགས་ལ་ ཞུགས་པ་རྣམ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་སྟེ། (《ཀ》《ལྷ》ཀྱི་འདུ་མཐུན་པ་ རྣམས་མི་འཚལ་བ། མི་མཐུན་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་བཤད་པ་སྟེ།) མདོར་ ན་ བཤད་ པའི་ སྨྲོད་ དང་ ཆོས་ ཀྱི་ དབྱེ་ བ་ དང། ། འཆད་ ཀའི་ ཚུལ་ ཤེས་ པས་ བཤད་ དེ། ། དེ་འང་ མདོ་ སྟེ་ རྒྱུན་ ལས། ། དེ་ ལྟར་ ཐོ་ བཟང་ སྒྲོ་ ཀ་ ཡེད་ ལྟན་ བཅུ་ ཀ་ ཅན། ། སྨྲན་ པར་ རབ་ གྲགས་ ཆོ་ ག་ བཟང་ ཤེས་ ལྟན་ པ་ ཡི། ། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ལེགས་ པར་ སྨྲ་ ཀ་ ཡིན་ ཀ་

སྟེ། ། བཤད་པ་སྐྱེ་བོའི་ནང་ན་ཀེ་མ་བཞིན་དུ་ལྷུམ། ཁེས་གསུངས་སོ། ཟླ་བ་
གཡས་པས་ཀྱང། ཟླ་མས་སློབ་མའི་བསམ་ཤེས་ནས། རྟེས་སུ་མཐུན་པར་
སྦྱོར་བྱེད་པ། ཁ་ལས་པས་སློབ་མ་བསྡུ་བྱ་ཡི། ཟླུན་པོས་སློབ་མ་ནམ་ཡང་
མིན། ། ཁེས་གསུངས་ལ། བཤད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉེས་པ་ཡང། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་
ལས། ། དོན་སྣ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་རྫོགs ན། །བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་བློ་ཉམས
འགྱུར། ། ཁེས་བྱ་བ་དང། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས
འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་རྒྱལ
བཞིན་ཀུན་མཉྫེན་ཀྱིས་མཉྫེན་གཞན་མིན་ལ། ། དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས
བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྱུག ། ཕྱབ་རྒྱལ་བཤིག་ཕྱིར་དམ་ཆོས་ལ་ཡང
གནོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ། ། སྟོང་དང་འཚམ
པར་ཆོས་བཤད་པ་ཡང། སྟོང་འཇུག་ལས། དམན་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་དང། །
སྐྱེས་པ་མེད་པར་བྱད་མེད་མིན། ། དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
མཆྱངས་པར་གྱུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང། ། རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་གྱུར་པ། ། དམན་པའི
ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ། ། མདོ་དང་སྡེགས་ཀྱིས་བཀྲི་མི་བྱ། ། སྟོང་པཉྫ་ཡོངས་སུ
དོར་མི་བྱ། ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གསུམ་པ་དོན་སྟོང་པ་ནི། གཞན་ཆོས
ལེན་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ། ཕ་རོལ་ཟང་ཟིང་གིས་བསྟེན།
ཆོས་བཤད་ཀྱང་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་མི་སྦྱོ་ན་ཐབས་མཁས་པས་དེ
ལེན་དུ་འཇུག་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཀྱང་མི་ཐུབ་སྟམ་བའི་གང་ཟག
ལ་ཁྱོད་སྐྱ་མི་དགོས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལས་བདུད་སྡེག་ཅན་ཀྱིས་གཡོ
ཐུབ་བླངས་པ་དང། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བསྡེགས་ནས་ཞེམས་བསྐྱེད་པའང་འཚངས་ཀྱ

ན།། ཁྱེད་མོས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་ལེན་དུ་འཇུག་པའམ། ད་ལྟ་
བློངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་བརྟེད་དེ་འོང་སྟམ་པ་ལ། བདག་བརྟེད་ཀྱང་སེམས
བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་གཏོང་སྟེ། ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་རང་བརྟེད་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་མི
གཏོང་བར་བན་སོང་དུ་ལྷུང་བེས་པ་དང་། ཁ་དྲག་པོ་དང་གཉེན་སྒྲོལ་ན་ཁ་ཞུན
པོ་མི་འདོད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ལ། སྨོན་དཔོན
ཕོགས་མེད་ཀྱིས་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན། སྟེང་དང་འོག་དང
ཕད་ཀ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྟེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེས
རབས་ལས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། ཁྱོང་རྟེའི་བདག་ཉིད
ཅན་ཡང་དུད་འགྲོར་སྐྱེ། ཁེས་ན་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད། ཁེས་བྱ་བ
དང་།། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་གོམས་པས་སྐྱེ་བ་འདིར། ཁལ་ཏེ་གྲུབ་པར
མ་གྱུར་ཀྱང་། ཁྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། ཁེས་པར་འགྱུར་བ་ལས་བཞིན
ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་སྦ་བའི་སྨོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་དུ་འཇུག
པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག མགོ་དང་ཤུང་ལག་གཏོང་ཞིང་ཞུམ་པའི་སེམས
ཀྱང་མེད། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྨོ་ནས་ཐབས་སྦྱོང་དཀའ་བ་དང་། བསྐལ
པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་མི
ནུས་སོ་སྟམ་པ་ལ། གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེས
སུ་འབྲངས་ནས་ཆུ་རྟེའུ་རེ་ཙམ་མམ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྟོན
པ་ལ། ཤེས་ཕས་ཐོག་མར་སྟོང་བ་མཛད། ཁེ་ལ་གོམས་ནས་ཕྱི་ནས་ནི། ། རིམ
ཀྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་། ཁང་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། ཁོད་སོགས་ལྟ
བུའི་བློ་སྐྱེས་ནས། ཁེ་ཚེ་ཤ་སོགས་གཏོང་བ་ན། ཁེ་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དང་པོ་བས་སྟོན་པ་ཁྱང་ངུ་བློ་དང་བསྟན་ཏེ། སྤྲོ་ཚད་བཏང་བས་གོམས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན། རང་གི་ལུས་དང། ཚོད་མ་ཕོར་གང་ཁྱད་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་སྐྱག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་བསྟེན་གནས། (《ཞ》《ལ》ཙམ་མམ། རྒྱ་བཀྲི) ཞེན་ཞག་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་འམ། ལོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་བསྡུངས་པས་གོམས་ཏེ་སྟོག་པ་ལ་བསྐུལ་ཡང་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཚེ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པའང་ཞེན་རེའམ་རང་རེའི་ཞེ་དུ་ཙམ་ལ་བསྒོམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེལ་བ་དང། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཞེན་ཞག་ཙམ་གྱིས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གོམས་ཏེ་འཚེལ་བ་དང། བསམ་གཏན་ཡང་ཕྱན་རེ་ཙམ་ལ་སྦྱངས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་སྦྱངས་པས་གོམས་ནས་ཕྱིས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འགྲུར་གྱིས་ཁྱེད་སྐྱག་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། སྟོང་འཇུག་ལས། གོམས་ན་སྒྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་གནོད་པ་ཆུང་གོམས་པས། །གནོད་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་དོན་མཐུན་པ་ནི། གཞན་དགེ་བ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ། རང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པས་བསྟུས། ཆོས་ཉན་དེ། ཁྱིམ་ཁ་ལེན་དུ་བཅུག་ཀྱང། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པའི་སྐྱོ་ནས་དེ་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་རང་དེ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་བླ་མ་དགོན་མཆོག

གསུམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ་ཞེས་བསྟན་པས་དེ་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ན་ང་བསྟེན་བཀུར་ཞིག་བྱེད་འདོད་ན་ཁྱོད་དེའི་གོགས་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་པས་འོ་ན་ང་ཡང་དེའི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ནས་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ཏེ་དམ་བའི་ཆོས་ཉན་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལྟར་ན་ང་ཉན་འོ་ན་ང་ཡང་ཉན་ཞེས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མཛོས་བྱ་བ་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པ་ན། བུད་མེད་ཞིག་བྱའི་རོ་ལ་འཐམས་ཏེ་མ་བྲལ་བ་མཐོང་ནས་དྲར་ཁྲོད་ནས་དེ་དང་འདྲ་བའི་རོ་གཅིག་བཙལ་ཏེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲངས་པས་བུད་མེད་དེས་མི་གཙང་བར་མཐོང་སྟེ། གཉིས་ཀ་གྲོས་བྱས་ཏེ་བོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་བསྟེ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་དོན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དོན་འདུས་མོད་ཀྱི་གཅོར་རང་གི་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་སྟོང་པ་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་སྨིན་པ་ལ་བསྟེ་བའི་དངོས་པོའི་སྟོང་པ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། སྨིན་མཚུངས་དེ་སྟོན་ལེན་འཇུག་དང་། །བདག་ཉིད་རྟོས་སུ་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས། །སྟན་པར་སྦྱ་དང་དོན་སྟོང་དང་། །དོན་མཐུན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ གྲངས་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བཞིར་གྲངས་ངེས་སྟམ་ན། གང་ལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཕན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཟང་ཟིང་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བའི་རྒྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཚོག་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དོན་དེ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་བསྟན་ཏེ་ཟེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྟག་མ་གསུམ་སྟེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །དེའང་། ཕན་

པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་ནི། །འཛིན་དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང། །དེ་བཞིན་
རྟེས་སུ་འཛིན་བྱེད་པས། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས
སོ།། །ཡང་སྨོན་ཏུ་རྩང་བར་བྱ་བ་དང། མོས་པར་བྱ་བ་དང། བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཕ
དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཆུན་ལས། དང
པོ་སྨོན་ཀྱར་དངོས་པོ་སྟེ། ।གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པ་ཡིན། ।གསུམ་པ་ཡིས་ནི
སྒྲུབ་པ་སྟེ། ।བཞི་པས་ནམ་པར་སྨྱོང་བའོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।དེས་ན་དུས
གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་འདིར
འདུ་སྟེ། བསྡུས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར་བ་དང། ।གང་དག་ད་ལྟར་སྡུད་བྱེད་པ། ।
དེ་ཀུན་དེ་འདྲ་དེ་ལྟ་བས། ।འདི་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་ཐབས། ।ཞེས་གསུངས
སོ།། །དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི
བཤད་ནས།། །།

སྨོན་མེད་པ་ལ་འཛུག་པ་དང། ।ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང། ।ཞེས་བྱ
བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་ན། སྨོན་མེད་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ནི་འཕགས་པའི་ཚོས
ལ་འཛུག་པ་ཡིན་པས་ལམ་ལྟ་དང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པར་བྱའོ། ।དེ་ལ
དང་པོ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ལམ་སྟེའི་མཚན་ཉིད་དང། ས་སོའི་ར་ངང་བཞིན
ངེས་པར་བྱ་བའོ། ।དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱོལ་བའི་ལམ་འཛུག་ངོགས་སོ། ।ད
ཅིག་ལམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལམ་དགྱོད་པར
བྱ་བའི་འཛུག་ངོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ
འཛུག་པས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། ।གཉིས་པ་ས་སོ་ས་ངོའི་ར་ངང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ
ལྟ་སྟེ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། བསྒོམ་ལམ། མཐར་ཕྱིན་པའི

ལམ་མོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། ཕྱག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ཕྱག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་བརྗེད་ན། ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོག་མར་སྨོན་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི་དྲན་པར་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྟོམ་པ་སྟོར་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་སྨོམ་པ་སྟོར་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བསྟོམ་པའི་ཚེ། དེ་ཉིད་ལ་སྟོར་ལམ་དྲོད་སྐྱེ་བར་ངེས་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་ན། མངོན་པ（《ཀ》+ཀ）ལ་སོགས་པ་ཕྱག་པ་ཕྱང་མོང་བ་ནི། གྲྭང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཚོགས་ལམ་སྐྱེའི། འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དུག་གམ་འདོད་པའི་ལམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཕྱིར་ཐུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ནི་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་ངག་གི་འཇུག་ལྟོག་ལ་དམིགས། དུས་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ནི་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པའམ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས། ཕྱིར་ཐུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་གྱི་གསུང་རབ་ཚོག་དང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཚོགས་ལམ་ལ་བསྟོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་མེད་

ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་
གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང
དེ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང། རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར
བའི་གནས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི
ཚོགས་ལམ་ལ་སོ་ཐུ་ར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སན্ধ་ན་རྒྱུན་དུ་ཐུ་ལ་ལ་སྟོམ་པ་ར་ར་ཏེ་ནི
ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ། ལམ་ལ
ལྷག་སྟེ་བསྒོད་པར་བྱ་བའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཡང་ན
ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། དེ་གོམས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན
ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པས་ཚོགས་ལམ། ཐར་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། དེའི་ཆ
དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །ཞེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ
ཉན་ཐོས་པས་ནད་དང་ཤུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང། ཕྲག་པ
ཆེན་པོ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་སྤྱན་དབྱིན་པའི་གཉེན་པོའོ། །སྟོང
ལམ་ལའང་བཞི་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འཇུག་ངོགས་ཚོགས
ལམ་གྱིས་བསྟུབས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོམ་པའོ།།
གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྟོ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་སྟོང་གྱིས་དབྱེ་བ་དང། ཆེ་འབྲིང་གིས
དབྱེ་བ་དང། རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཀྱང
ཡིན་ལ་སྟོང་བཞང་ཡིན་པ་དང། ཚོགས་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་བ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི
ཚོགས་ལམ་གྱི་རྒྱུན་སྟོང་ལམ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལམ
བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སྟོང་བས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། ཚོགས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན
པས་ཚོགས་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆེ་འབྲིང་གི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས

སྨྱོར་ལམ་ཆུང་ངུ་ནི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །འབྲིང་ངེས་པ་ཡོད་
པའོ།། །ཆེན་པོ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྐོ
ནས་དབྱེ་ན་བཞི་སྟེ། དྲྭ། ཁ་མོ། བཟོད་པ། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གོ །དེ
ལ་དྲྭ་ནི་ཤིང་གཙུབས་པས་མེ་འབྱུང་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་དྲྭ་འབྱུང་བ་ལྟར། མཐོང
ལམ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་གྱུར་པས་དྲྭ་དོ། །ཁ་མོ་ནི་ལྷུན་ཆེར
ལ་སྒྲ་དེ་ཁ་མོ་སྤྱི་གཙུག་ཕང་ཅིག་ཅེས་དགེ་བའི་ཁ་བ་གཡོ་བ་ནམས་ཀྱི་ཁ་མོ་འམ
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཁ་མོ་ཐོབ་པ་ཁ་མི་འཚད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །རིང་ངུ་མི
གནས་པས་ཕང་ཅིག་གམ་ཁ་མོ་ཞེས་ཆེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི
སྐྲག་པས་བཟོད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས
འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའོ། །དེས
འབྱེད་བཞི་ཀ་ལ་ཆོས་བཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དྲྭ་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་ལས
བཏུས་ལས། ས་ས་རང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་འབྱུང་བས་གཞན་གྱིས་མ
བསྟན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐམ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ས
ས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའོ། །དེའང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ
དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན
ནོ།། །རྣམ་པ་ནི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པཧམ་མི་རྟོག་པ་ལ་ས་ས
པ་སྟོང་བ་ཐོབ་པའོ། །ཇི་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། དེའང་དམིགས
པ་ ལ་ ཁ་ གཅིག་ པ་ ཉིང་ ངེ་ འཛིན་ གྱི་ དབང་ ཐོའོ། །གསལ་ བར་ སྟོང་ ཉིང་ ས྄ོ
འདོགས་གཅོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་ཐོའོ། །འདི་གཉིས་གཅོ་ཆེ་བས་སྟོས་ལ
དང་པ་དང་། བརྟེན་འགྲུས་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་པོའང་འདི་དག་གི

འགོར་དུ་འཕྱུང་བོ། །གྲོགས་ནི་དབང་པོ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་ མཚོའི་དམིགས་པ་ནི་སྟར་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྟང་བ་མཆེད་པའོ།། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ པར་ལྷན་པའི་ སེམས་དང་ སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །བཟོད་པའི་དམིགས་པ་ནི་ སྟར་དང་འད�། །རྣམ་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་རྟེས་སུ་སོང་བའོ།། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཉིད་ཏེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བོ། །གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ པར་ལྷན་པའི་ སེམས་དང་ སེམས་བྱུང་ངོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་ནི་ སྟར་ བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏེ་འཛིན་ དང་ཤེས་རབ། གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ སེམས་དང་ སེམས་ བྱུང་ངོ། །འདི་ལ་ཕྱི་བྱག་ཏུ་སྣྲ་བ་དང། མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཁམས་ཐོས་དང་རང་ སངས་ རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་དམིགས་པ་དང། རྣམ་པ་ཐ་དད་མི་འདོད་པས་ཀུན་ལས་ བཏུས་ སྒོའང་དམིགས་ ： པ་རྣམས་ (《ཁ》 རྣམ་) ཐ་དད་མ་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ ཆེན་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྒྲོར་ལམ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ་ཁམས་ཐོས་ ཀྱི་དོན་དང་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཁབ་ཀྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ ལ། ། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གིས་གང་ཟག་གི་ཁབ་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་བཞིན་ མེད་པར་རྟོགས། རང་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་དོན་ དང་ རྒྱ་ མཚོ་ གང་ ཟག་ ཀྱི་ ཁབ་ཀྱི་ ཕྱོགས་རེའི་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ ཕར་ རྟོགས། ། བཟོད་ ཕ་ དང་ ཆོས་ མཆོག་ གིས ་ ગ ང ་ ཟ ག ་ ད ང ་ ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཁ བ ་ ཀ ྱ ི ་ ཕ ྱ ོ ག ས ་ ག ཅ ིག ་ ག ི (《ཁ》 -གི) འཛིན་ ཕ ་ ར ང ་ ཟ ག ས ེ ད ་ ཕ ར ་ ཏ ོ ག ས ། ། ད ེ ང ་ ཆ ེ ས ་ ས ེ མ ས ་ ད ཕ ལ ེ ་ ད ེ ང ་ ད ང ་ ཤ ེ ་ ས ེ ས ་ ག ང ་

ཟག་ དང་ ཆོས་ ཀྱི་ བདག་ གཉིས་ ཀའི་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས། བཟོད་ པ་ དང་ ཆོས་ མཆོག་ གིས་ གང་ ཟག་ དང་ ཆོས་ གཉིས་ ཀའི་ འཛིན་ པ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ སོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ ཡིན་ ལ། འགའ་ ཞིག་ ཐེག་ ཆེན་ པོ་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པའི་ དགོངས་ པ་ མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ གྱི་ འགྲེལ་ པར་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྤྱོད་ ལམ། ཆུ་ བོ་ ཚ་ སྨོ་ ཅན་ གྱི་ མདོའི་ དགོངས་ པ། དྲོད་ སྣང་ བ་ ཐོབ་ པའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན། ཇི་ མོ་ སྣང་ བ་ མཆེད་ པའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན། བཟོད་ པ་ དོན་ གྱི་ དེ་ ཁོ་ ན་ གཉིས་ ཀྱི་ ཕྱོགས་ གཅིག་ ལ་ ཞུགས་ པའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན། ཆོས་ མཆོག་ དེ་ མ་ ཐག་ པའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ཞེས་ བཞེད་ དོ། །འཕགས་ པ་ ཀླུ་ སྒྲུབ་ རྒྱས་ འཕྲིན་ གསུམ་ གྱི་ དགོངས་ པས་ ཐེག་ པ་ གསུམ་ ཀའི་ སྤྱོད་ ལམ་ ལ་ ཐབས་ ཀྱི་ ཁྱད་ པར་ དང་ ངེས་ འབྱེད་ བཞིའི་ རང་ རང་ གི་ དམིགས་ པ་ གསལ་ མི་ གསལ་ ཀྱི་ ཁྱད་ པར་ མ་ གཏོགས་ པ་ བདག་ མེད་ རྟོགས་ པ་ ལ་ ཁྱད་ པར་ མི་ བཞེད་ དེ། ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ ས་ ལ་ སྟོན་ པར་ འདོད་ པས་ ཀྱང་ ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ འདི་ (《ཁ》-འདི་) ལ་ བསྟན་ པར་ བྱའོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་། གང་ དག་ བདེ་ གཤེགས་ ཉན་ ཐོས་ འགྲུར་ བར་ བྱ་ སྟམ་ དང་།། རང་ སངས་ རྒྱས་ དང་ དེ་ བཞིན་ ཆོས་ རྒྱལ་ འགྲུར་ འདོད་ པ། །བཟོད་ པ་ འདི་ ལ་ མ་ བརྟེན་ ཐོབ་ པར་ མི་ ནུས་ ཏེ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ བཞེད་ དོ། །གསུམ་ པ་ དེའི་ རང་ བཞིན་ ངེས་ པར་ བྱ་ བ་ ལ་ གསུམ་ ལས། དང་ པོ་ གང་ ཟག་ গ ལ་ སྐྱེ་ ན། གྲོང་ གསུམ་ : དུ་ སྐྱེས་ པའི་ (《ཁ》ཀྱི་) སྐྱེས་ པ་ དང་ བྱང་ མེད་ དང་། འདོད་ ཁམས་ ཀྱི་ ལྷ་ རིགས་ དྲུག་ ལ་ སྐྱེ་ སྟེ། ལྷོན་ མེའི་ གནས་ སུ་ ཚོགས་ ལམ་ རྒྱུད་ ལ་ བསྐྱེད་ ནས། འདོད་ ཁམས་ ཀྱི་ ལྷའི་ རིགས་ གང་ དུ་ སྐྱེས་ ཀྱང་ སྐྱེའོ། །ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པ་ འགའ་ ཞིག་ ལས་ ནི་ དུད་ འགྲོའི་ ཕྱེ་ བྱ་ ཐག་ ཀླུ་ ལ་ སོགས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ ལའང་

སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མཐོང་བོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ན། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཞེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང། ལྷག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །དེ་ལ་སྟར་ : འདོད་པའི (《ཞ》–འདོད་པའི) འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཞེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ བྲལ་ན་ དངོས་ གཞི་ ལ་ བརྟེན་ ནོ། །རང་ ས་ངས་ ཆུས་ ཚོགས་ན་སྦྱོང་པ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅིང། བས་རྒྱལ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣྲ་བ་ན་རེ། སྟོན་དང་བས་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་པ། ।བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་ཞེས་ཟེར་བས། བསམ་ གཏན་ བཞི་ པ་ ལ་ བརྟེན་ པར་ འདོད་ ལ། ཕེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ པ་ འགའ་ ཞིག་ བསམ་ གཏན་ བཞི་ པོ་ གང་ རུང་ གི་ དངོས་ གཞི་ ལ་ བརྟེན་ པར་ འདོད་ པའང་ ཡོད་ དོ། །གསུམ་ པ་ གྲངས་ ངེས་ པ་ མདོ་ སྡེ་ པ་ ན་ རེ། གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ པ། ཏོད་ ཀྱི་ མོ་ བཟོད་ པ་ གསུམ། འཛིན་ པ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ པ་ ཚོས་ མཚོག་ སྡེ་ བཞིའོ། །དེ་ ལ་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ པ་ ལའང། ཆུང་ ངུ་ སྣང་ བ་ ཐོབ་ པ་ དྲོད། འཕྲིང་ སྣང་ བ་ མཆེད་ པ་ ཀྱི་ མོ། ཆེན་ པོ་ རྟོགས་ པ་ བརྟན་ པ་ བཟོད་ པའོ། །འདི་ ལ་ ཕེག་ པ་ ཆེན་ པོ་ པ་ ཁ་ཅིག་ དྲོད་ དང་ ཀྱི་ མོས་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ ཤིང། བཟོད་ པ་ དང་ ཚོས་ མཚོག་ གིས་ འཛིན་ པ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ ཏེ། དེ་འང་ ཀུན་ ནས་ ཉོན་ མོངས་ པའི་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ པ་ དྲོད། ནམ་ པར་ བྱང་ བའི་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ གཟུང་ བ་ རང་ བཞིན་ མེད་ པར་ རྟོགས་ པ་ ཀྱི་ མོ། འཛིན་ པ་

རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལའང་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བཟོད་པ། སྒྲོས་བྱ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་
འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གོ་ཞེས་བཞེད་དེ། མདོར་
རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ
གཉིས། །སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ།།རང
དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་ལྡན་སོགས་རྟེན་སྣོ་ནས། །རྫས་དང
བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས
པ་ལྟར་རོ། །དེས་འབྱེད་འདི་དག་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བཟོད
པ་མ་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་ཆེ་འཕྲོད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་མེད། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག
ལ་རྒྱུན་མི་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། ཇི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག
ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྤྱན
གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ངེས
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཀ་ལ་ཆེ་འཕྲོད་ཆུང་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ
བཞེད་དེ། མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཆུང་དང་འཕྲོད་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་ལ་ཡང་རྒྱུན་ཡོད་དོ། །དེས
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་དེ་བློ་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི
མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། བཅུད་སྟོང་འགྲེལ་བར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན
པའི་དུས་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པར་བཤད་པས་སོ། །རྟོག་བཅས་ཡོད་ན
གསལ་སྣང་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་བརྟག་སྟེ་དེང་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི
མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན་མིང་ལ་མི་བརྩད། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་མཐོང

ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྒྲོར་ལམ་དུ་ཞེ་ཚེ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞུགས་ལ། རྒྱ་ཆེ་བས་མཐོང་ལམ་དུ་འཛིག་ན་སྒོམ་ལམ་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྔར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་ མཐོང་ལམ་ དུ་བཤད་ ཀྱི་ རྒྱ་ ཆེ་ བས་ མཐོང་ ལམ་ ད་ བཤད་ པ་ མེད་ དོ། ། འགལ་ ཞིག་ རྟགས་ ལྟ་ ལ་ ཞུ ཞ ང་ མ ངོ ན ་ ས ུ མ ་ ས ྐ ྱ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ལ ་ ལ ཞ ི ག ས ་ ཀ ས ་ ཆ ེ ད ་ ཕ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ། ལ ོ ད ་ ད ང ་ ར ེ ག ས ་ ཀ ྱ ི ་ ལ ་ ম ་ ལ ཏ ེ ས ་ ཀ ར ་ ཟ ད ་ ད ོ ། ། ཁ ེ ་ ན ་ ག ས ལ ་ ཀ ར ་ ས ྐ ང ་ ཀ ར ་ ཀ ཤ ད ་ ཀ ་ ད ང ་ ལ ག ལ ་ ལ ོ ་ ཞ ེ ་ ན ་ མ ི ་ ལ ག ལ ་ ཏ ེ ། ། ས ྒ ོ ་ ཐ ུ ར ་ ཀ འ ི ་ ཟ ླ ས ་ ད ཤ ག ་ ག ི ས ་ ད ུ ་ ཀ ་ ম ཐ ོ ང ་ ཀ ་ ন ེ ས ་ ག ས ལ ་ ཀ ར ་ ཟ ླ ས ་ ག ཡ ག ས ་ ཀ ར ། ། ད ག ེ ་ ས ྐ ྱ ོ ང ་ ད ེ ་ ཐ ོ ས ་ ཀ ས མ ་ ག ྱ ི ་ ཤ ེ ས ་ ར ཀ ་ ཀ ྱ ི ས ་ མ ལ ས ་ ཀ ་ ག ས ལ ་ ཀ ་ ཡ ི ད ་ ག ཞ ུ ད ས ་ ཀ ར ་ ག ྱ ུ ར ་ ཏ ོ ་ ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ད ས ་ ཀ ་ ལ ་ ག ས ལ ་ ཀ འ ི ་ ས ྒ ྲ ་ ཆ ེ ས ་ ག ོ ས ས ་ ཀ ་ ལ ་ འ ཛ ུ ག ་ ག ི ་ མ ངོ ན ་ ས ུ མ ་ ན ི ་ མ ་ ཡ ི ན ་ ནོ ། ། ད ེ འ ང ་ མ ངོ ན ་ ས ུ ম ་ ཏ ྲ ེ ག ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཀ ར ་ ཟ ད ེ ད ་ ཆ ་ ম ཐ ུ ན ་ ཏ ྲ ེ ག ་ ཀ ཅ ས ་ ས ུ ་ ད ཟ ུ ས ་ ম ཐ འ ་ ལ ས ་ ཀ ཤ ད ་ ཀ ས ་ ས ོ ། ། ཁ ་ ཅ ི ག ་ ལ ུ ང ་ ལ ་ ཀ ཏ ྲ ེ ན ་ ཀ འ ི ་ ཡ ི ད ་ ད ཕ ྱ ོ ད ་ ད ུ ་ ལ ད ོ ད ་ ཀ ར ད ་ མ ི ་ ལ ཐ ད ་ ད ེ ། ། ཁ ོ ་ ཏ ོ ་ ཅ ག ་ ཡ ི ད ་ ད ཕ ྱ ོ ད ་ ལ ཁ ོ ག ་ ཀ འ ི ་ ཕ ྱ ི ར ་ ར ོ ། ། འ ག ལ ་ ཞ ི ག ་ ཡ ི ད ་ ཀ ྱ ི ་ མ ངོ ན ་ ས ུ ম ་ ད ང ་ ད ྲ ན ་ ཀ ་ ད ཕ ྱ ད ་ ཀ འ ི ་ ཡ ུ ལ ་ ཅ ན ་ ད ུ ་ ལ ད ོ ད ་ ཀ ་ ན ི ་ ཏ ྲ ེ ག ་ ག ེ ་ མ ི ་ ཤ ེ ས ་ ཀ ར ་ ཟ ད ་ ད ོ ། ། ད ེ ས ་ ན ་ ར ང ་ ག ི ་ ལ ུ ག ས ་ ན ི ་ ཤ ེ ས ་ ར ཀ ་ ག ས ུ ম ་ ཀ ྱ ི ས ་ ག ོ ম ས ་ ཀ ར ་ བ ྱ ས ་ ཀ འ ི ་ ར ང ་ ར ེ ག ་ ম ངོ ན ་ ས ུ ম ་ ཡ ི ན ་ ཏ ེ ། ། ད ལ ེ ར ་ ན ་ ལ ད ོ ད ་ ཆ ག ས ་ ལ ་ ས ོ ས ག ས ་ ཀ ་ ག ོ ম ས ་ ཀ འ ི ་ ར ང ་ ར ེ ག ་ ཀ ཞ ེ ན ་ ནོ ། ། ཀ ཞ ེ ་ ཀ ་ ད ེ ས ་ ཆ ོ ག ་ ན ི ། ། ས ྒ ྲ ོ ར ་ ལ མ ་ ལ ་ ཐ ྱ ་ ཡ ོ ་ ག ་ ལ ྐ ཆ ་ ཟ ེ ར ་ ལ ། ད ེ འ ི ་ ཐ ྱ ་ ན ི ་ ཀ ་ ར ་ ম ་ ཡ ཐ ྲ ་ ས ྐ ོ ད ་ ད ོ ན ་ ད ম ་ ཀ ། ཡ ོ ་ ག ་ ས ྒ ྲ ོ ར ་ ཀ ་ ས ྐ ོ ། ། ম ཐ ོ ང ་ ལ ম ་ ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ད ཕ ྱ ི ད ས ་ ད ོ ན ་ ད ম ་ ཀ ་ ম ངོ ན ་ ས ུ ম ་ ད ུ ་ ম ཐ ོ ང ་ ཀ ་ ལ

སྤྱོར་བར་བྱེད་པས་སྤྱོར་ལམ་མོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་དང། དེས་ཆོག་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ལ་གསལ་སྟང་དང་པོར་སྐྱེས་པའོ།། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྒང་སྤྱོང་ཚུལ་དང། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཞན་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒང་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྒང་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྒང་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་རྣ་བ་དང། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒང་པས་གཉིས་པ་ཤུགས་ལ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ཐེ་ཚོམ། ལྟ་བ་སྟེ་དྲུག་གོ། །ལྟ་བ་ལ་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ། མཐའ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་སྤྱོང་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་དབྱེ་ན། མཐོང་སྒང། སྐོམ་སྒང་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱ་བྱག་ཏུ་སྤྱ་བའི་ལུགས་མཛོད་ལས། ཇི་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། ། འདོད་ན་སྤྱག་བསྟལ་ལ་སོགས་པ། ། མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྱོང་བར་བྱེད། ། ཅིས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་ལ། བསྟན་བར་མཐོང་སྒང་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་བཤད་ཅིང། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ། ལྟ་བས་བསྟུས་པའི་ལྟ་སྟེ། བཅུ་པོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པས་

བཞི་བཅུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་དགེ། དེ་རྣམས་བདེན་པ་
བཞི་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པས་དགེ་བཞི་སྒོམ་ཐུ་སོ་དྲུག་སྟེ། བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས
སུ་བཤད་དོ། །འོ་ན་གཟུགས་མེད་ན་ལུས་ངག་མེད་པས་ལུས་ངག་གི་སྡོད་པ
སྟོག་པ་འདག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ
འཛིན་པ་བཞི་མི་འཕད་པས། མཐོང་སྒང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན་མི་འགྱུར
ཏེ། དེས་ན་ལུས་ངག་གི་སྡོད་པ་འདག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷ་བ་ལ
འདག་གོལ་གྱི་རྒྱུར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག
འཛིན་དུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལྷ་ན་འདིར་ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ
ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས
པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ
ནི། འདག་གོལ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བའོ།།
འོ་ན་སྟག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་ཀྱང་འགོག་ལམ
ཟག་མེད་དེར་མ་གཏོགས་པས་ཁམས་གསུམ་སོ་སོའི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས
བཞག་པ་མི་འཕད་དོ་ཞེ་ན། བསྟན་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གྲངས་བྱ་སྟག་བསྟལ་དང་ཀུན་འབྱུང་འདོད་ཁམས་ཡིན
པས་སྟག་བསྟལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འགགས་པ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས
བཏགས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལམ་དུ
བཏགས་པའོ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
འོ་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་མཐོང་སྒང་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་བསྟུ
བ་ལས་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུར་ (《ཞ》 བཞིར) བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ

ཁ་ཅིག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་བ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་པོས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་མཛོད་ལས། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། ।ཞེས་འགག་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དེ་ཉིད་འདོན་པ་བསྟན་ནས། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ।དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། ।ཞེས་གཉིས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་འདོད་དོ། ।ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་བར་ན་སྦྱང་བྱ་དང་གཉན་པོ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། (《ཀ》+མདོར་ཆུན་དང་ཆུང་བ་ཐ་ཅིས་ཀར།) འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ।བཞག་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ।ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། ।ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ।ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བརྗགས་ན་གཉན་པོས་སྦྱང་བྱ་སྤོང་བར་མི་འཐད་དེ་སྦྱང་བྱ་ཡོད་ན། གཉན་པོ་མེད་ལ། གཉན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་སྦྱང་བྱ་འགགས་པས་དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ར། ।མ་བརྗགས་པའི་བློ་ངོར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱང་བྱ་སྦྱངས་པ་ཞེས་པ་སྟོང་དུ་འདོགས་ཏེ་སྦྱང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་ནོ། ।གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ། ས་གང་ལ་བརྟེན། ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་རྟོགས། སྐད་ཅིག་དུ་ལ་སྐྱེ་དགྱེ་བའི། ।དང་པོ་གྲོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་དང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་སྐྱེ་བ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ཡོད་

ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། །ངན་སོང་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོས་བསྒྲིབས་པས་སོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ལྷ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཛོད་ལས། མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདི་རྟོམ་ཞིང་། ཁེ་མཐར་ཕྱིན། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་པ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་མ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ལ། སྟོན་དུ་སོང་ན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏོ། ། འདོད་པའི་ས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ས་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ཞིང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤས་ཆེ་བས་སོ། ।ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་ཏོ། ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་ན་སྐྱེད་དུ་རུང་མོད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བས་བསྐྱེད་དཀའོ། ། དེ་ལྟ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལའང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་སྣ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་བས་སྣ་བའི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པས་ཆོག་པས་སོ། ।ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་སོ། ।གཉིས་པ་རང་ས་ངངས་ཐུས་ཀྱི་ས་གང་ལ

བཏེན་པ་ནི། ཆོས་གས་ན་སྨྲོད་པ་བས་མ་གཏན་ས་ཏྲ་གང་རྒྱང་ལ་བཏེན་ལ། བས་རྒ་ལ་བ་ནི་བས་མ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བཏེན་ཏོ། །འོ་ན་བས་རྒ་ལ་བ་དེ་ཤི་ནས་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བས་མ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་ཡང་སྨྲོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚོང་ལམ(《ཁ》+ནི་) བས་མ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་ལ་བཏེན་ཏོ། །ཉེར་བསྟོགས་ལ་མི་བཏེན་ཏེ། དེའི་གོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ལས། སོ་སོ་རང་རང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བརྡ་གསལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བརྡ་གསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་གཉིས་ཀའི་བརྡ་གསལ་བ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྟེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ : སེམས་ཅན་གྱི་(《ཁ》《ལ》ཆོས་ཀྱི་) བརྡ་གསལ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཚུང་དུ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་པོ་སྐྱེའོ། །དེའི་རྟེས་ལ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་གསལ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་

དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་འབྱིང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གཉིས་པ་སྐྱོའོ། ། དེའི་རྟེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗ་གསལ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་། མཚོང་བས་སྒང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གསུམ་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་མཚོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །བརྗ་གསལ་ལ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཚོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཆེ་འབྱིང་གིས་ཕྱེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ (《ཁ》ནི)། ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་པར་མི་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་སྐད་ཅིག་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སོ།། དང་པོ་ནི་མདོར་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣོ་བ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྟུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེའང་བཟོད་དང་ཤེས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཚད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པས། བཟོད་པ་རྣམས་བར་ཚད་མེད་པའི་ལམ། ཆོས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཡང་སྟེ་པ་འགའ་ཞིག (《ཡ》+སྐད་ཅིག) བརྒྱད་དང་བཞི་ལ་སོགས་

པར་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། གནས་བརྟན་པ་དང། ཚལ་ཆེན་པ་སྣང་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་
འདོད་ཅིང། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ནས་གཅིག་གི་བར་ཅི་
རིགས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཕེག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་
པས། དོན་དམ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྐྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། སྐྱེ་བ
མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་བཞིས་ཞེས་ཟེར། ।བྱང
ཆུབ་སྙིང་པོར་འདུག་ནས་བདེན་གཅིག་ཀྱང། ।གྲུབ་པར་མ་མཐོང་བཞི་ལྟ་གা་ལ
ཞིག ।ཅེས་གསུངས་པ་དང་རིགས་པ་དུག་ཐུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ཤེས་འཇུག
ཐོགས་སུ། ।འདི་ལ་ཐེ་བྱ་བྱག་ཡོད་ན་ནི། ।ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་ལ་ཡང། ।གང
གི་སྐྱེ་བར་རྟམ་བརྟགས་པ། ।རྟམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། ।རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ
དེ་མ་མཐོང། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། མཐོང་ལམ་སྣང
ཅིག་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་དངོས་པོར་སྣ་བ་རྟམས་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ
དགོངས་གཞི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཕྲུང་བ་དགོས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར
ཞེན་པ་རྟམས་གཞུག་པ། དངོས་ལ་གཞོད་ཕྱིད་ནི་རྒྱ་བའི་ཤེས་རབ་ལས། བདག
ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ।གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། ।དངོས་པོ
གང་དག་གང་ན་ཡང། ।སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
མ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཞེགས་སོ། ।གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྣང་ཅིག་ཏུ་ལ
སྐྱེ་དགྱེད་ན་ཏུ་ལ་འཇིག་པའང་དགྱེད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་བའི་ཤེས
རབ་ལས། འཕྲུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག ।ཡོད་དོ་སྟམ་ཏུ་ཁྱོད་སེམས་ན། ।

འགྱུར་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །གཏི་མུག་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ
ཡིན་ཏེ། མ་དོས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ
ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །
གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། ས্ལ་བ་དཔོན
འཕགས་པས་ཀྱང་། འདི་བརྟེན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི། ।འཇིག་རྟེན་ཚུལ་གྱི
འགོག་མི་མཛད། ।རྟེན་འབྱུང་གང་དེ་རང་བཞིན་མེད། ।དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར
བཤད། ། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ।ཆོས་འགའ་ཡོད་པ
མ་ཡིན་པ། ।དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ।ཆོས་འགའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ।
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ
ཡིན་ནོ། ।བཞི་པ་བཤད་པའི་ཚིག་ནི། དཔྱ་ན་ལྟར། ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟར་མ་མཐོང་བའི
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོང་བས་མཐོང་བ། ཐར་པའི་འཇུག་ངོགས་ཡིན་པས་ལམ
མོ། ། ।ནི་ར་ཎ་ལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན། ཟག་པ་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོར
ཀྱུར་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་ (《ཀ》དགེ) བ་དང་། མཐོང་སྒོ་གོ་ཉོན་མོངས་པ
ཙ་བ་ནས་སྒོ་བར་བྱེད་པས་སྒོ་བའི་གཉེན་པོའོ། ।འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག
མ་ཡིན་པས་སོ། ।འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། ।
མཐོང་བའི་ལམ་མོ། ।སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་
ཏེས་ཚིག་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར
ཅན་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། ।གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མོ། ।དང་པོ་ལའང་གཉིས

ལས།། མཚན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཁམས་གོང་མའི་འཇུག་ངོགས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྒྲུ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ། བྱེད་ལས་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བྱང་མེད་དང། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དྲུག་ཁམས་གོང་མའི་ལྷ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ། དེ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དན་ས་ོང་གསུམ། བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་པ། ཟ་མ་མ་ནིང། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་སྒྲུ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟས་ས་མེད་ཅིང་ས་ེམས་མི་གནས་ལ་བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་རྩེ་ལའང་མི་སྐྱེའོ།། གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གཟུགས་དང། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ཏེ། ।གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང། དངོས་གཞི་དང། དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། ।དང་པོ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱེད་ (《ཀ》《ལ》རིགས) པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དགའ་བ་སྐྱེད་པ། སྟོད་པ་བ། སྟོར་བའི་མཐའ་པ། སྟོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ।དང་པོ་ནི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ས་ེམས་ཉོན་མོངས་པ་མང། དེས་དགྱེས་པས། ས་ེམས་སྐྱ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོ་ཐུང། ཁམས་གོང་མ་དེ་ལས་བཟློག་པར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པས

སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ། དེས་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ཞི་བར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྔ་མ་ལྟར་སྦྱང་བས་བསྟོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱང་པ་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྟོམ་སྦྱང་ཆེན་པོ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྟོང་བའོ། །བཞི་པ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ནི། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཚུད་དུས་རགས་པ་སྟོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་དུས་སུ་དང་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འཕྲིང་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའོ། །ལྔ་པ་དཔྱོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཉོན་མོངས་པ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པས། ཐམས་ཅད་སྤངས་ཟམ་སྟམ་པའི་བློ་སྐྱེ་སྟེ་སྤར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་སྦྱོར་བའི་མཐའ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྔར་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཚུད་དུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའོ། །བདུན་པ་སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་བསྟོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བར་གཉིས་པ་ནས་སྒྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་འཕོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྒྲོལ་མར་བསྟོམས་པས། འཕགས་པའི་གནས་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ

ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་སྟོང་ལམ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་དགའ་བ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བའི་མཐའ་པ་གསུམ་བར་ཚད་མེད་བའི་ལམ། དགྱེད་པ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། སྟོང་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དེའི་ནང་ནས་ལམ་རྒྱང་དུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལམ་འབྲིང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་གི་གཉེན་པོ་དགའ་བ་སྟོང་པ། ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་དུའི་གཉེན་པོ་སྟོང་བའི་མཐའ་བའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྒྱད་དེ། གཟུགས་ཁམས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་མུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་དང། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དགྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྟོག་པ་མེད་ལ། དགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི་དགའ་བ་མེད་ལ་བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་དགའ་བ་ཡང་མེད་བདེ་བ་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆེད་མུ་བཞི་ལས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་ནི། རྒྱུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་སྟོམ་པའི་དུས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོམ་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྒྲུ་མཆེད་ལ་སོགས་

པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་སྲིད་པ་དང་ལྡན་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟེན་
ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞུང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་
པ་དེ་དག་གི་རང་ཏུ་དགེ་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་། སྒང་བྱ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དགེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དགེ་ན་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟེ། ཉམས་པ་
དང་། གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
བསམ་གཏན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་པོ་ནི་ས་འོག་མ་དང་
མཐུན། གཉིས་པ་རང་ས་དང་མཐུན། གསུམ་པ་ས་གོང་མ་དང་མཐུན། བཞི་པ
ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་ནི་དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མ་ཉམས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ། གཉིས་པ་ནི་ཉམས
པ་དང་འཚེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པ། གསུམ་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། བཞི་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ
རྩེ་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་དག་སྟོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཚད་མེད་པ་ལ
སོགས་པ་བཞི་དང་སྟར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒང་བྱ་སྒོང་བའི་སྒོ་ནས་དགེ་ན
སྒོང་རྩེ་མ་གཏོགས་པ། ས་བརྒྱད་ལ་ཆེ་འཕྲིད་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དགུ་དགུར་ཕྱེ་བས
བདུན་ཏུ་རུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་དགེ་ན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་སྟོམས
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྡོགས་བདུན་ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་གྱས་པ

དང་། རྒྱ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྨྲོར་བ་རྣམས་དུ་བསྟོམས་པའོ། །དེལར་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་སྟེ། གཞིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ཆུང་ངུ། གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་འབྲིང་། གཞིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ཆེན་པོའོ། །ལྷག་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་དང། གཟུགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་བཞིའི་ཉེར་བསྟོགས་ལའང་ཆེ་འབྲིང་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟོམས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞིས་པ་འབྲས་བུ་སྒྲུ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས། ཆུང་ངུ་ཚངས་རིས། འབྲིང་གོས་ཚངས་པ་མཏུན་ན་འདོན། ཆེན་པོས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྒྲོའོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ཟུང་ཐུང་བས་གཞལ་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ཕ་དང་པ་མེད། འོན་ཀྱང་ཆེ་འབྲིང་དུ་བསྟོམས་པས་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཟུ་ཚོ་རིང་ཐུང་དང་མཐུ་ཆེ་ཆུང་ངུ་སྒྲོའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འབྲིང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆུང་ཞིང་དམན་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ། ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པ་བས་རྒྱ་ཆེ། ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི་ཆུལ་དཔའ་བར་འགྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ (《ཀ》 –རྒྱུད་) རྣམས་ནས་འབྱུང་བ། དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་བྱེད་པའི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པས་སྣང་བྱའི་ས་བོན་མགོ་ནོན་པ་དང། ཚད་མེད་པ་དང། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གཞིས་པ

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང། དབྱེ་བ་དང། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང། ངེས་ཚིག་བསྟན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སྟར་མཐོང་བ་ཉིད་གོམས་པར་ བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྒོ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་དང། སྒང་བྱ་དང། ལམ་ དང་། གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྒང་བྱས་དབྱེ་ན། སྒོམ་ སྒང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ལ་གཉིན་ཐོབར་དེ་སྟེང་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་དབྱེ་ན་ བཞི་སྟེ། སྒྲུབ་བ་དང། བར་ཚད་མེད་པ་དང། རྣམ་གྲོལ་དང། ཁྱད་པར་གྱི་ ལམ་མོ། །བཞི་པ་གོམས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། མཉམ་གཞག་དང། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ སྒོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་ གཉིས་ཏེ། སྒོམ་སྒང་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་དང། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྒྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གོ ། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒོམ་སྒང་གི་མཚན་ཉིད་དང། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང། གཉིན་ ཐོས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདག་གིས་ཟེམས་རབ་ཏུ་ ཟ་ཞེ་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁོན་ ཟོངས་པ་རྣུག་དང། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྟ་ལྟ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ གོ ;འོ་ན་བསྟེ་བར་བཅུ་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རགས་པ་ དང་ཕྲ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོ་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཚེ་ འབྲིང་གསུམ་ལ། ཚེན་ཐོའི་ཚེན་ཐོ་ལ་ཐོགས་དགུ་དགུར་ཕྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ་དང་ བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་ པ་ གཉིན་ ཐོས་ སྒྲོང་ བའི་ ཚུལ་ ནི། མཐོང་ ལམ་ དུ་ བཞད་ པ་ བཞིན་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། །གཉིས་ པ་ སྒོམ་ ལམ་ སྒྲ་ བའི་ རྣམ་ གཞག་ ལ་

གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡུལ་གང་ལ་རྒྱལ་ཏི་ལྟར་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་མེད་དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེའོ། །གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྟ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དྲུག་ གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕྲས་བུ་གསུམ་དང་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏོ། །གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ལས་སྲུ་མི་རￄ་ཁྱིད་ རྩེ་ལྟའི་སེམས་མི་གསལ། བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ གསུམ་ གྱི་ ཉེར་ བསྟོགས་ ལ་ མི་ བརྟེན་ ཏེ། གོང་ ཆ་ ཕྱི་ ལ་ འབད་ རྩོལ་ དང་ བཅས་ པས་ ཞི་ གནས་ ཤས་ ཆུང་། དེའི་ སྟོང་ཉིད་ ཀྱིས་ ཞི་ གནས་ ལྷག་ མཐོང་ ཟུང་ དུ་ མ་ འཕྲལ་ བའོ། །བསམ་ གཏན་ དང་ པོའི་ ཉེར་ བསྟོགས་ ཀྱང་། ཞི་ གནས་ ཤས་ ཆུང་ བས་ རྟེན་ དུ་ མི་ རￄ་ རྩོ་ ཞེ་ ན། བདེན་ མོད་ འོན་ ཀྱང་ གཞན་ པས་ འདི་ སྣ་ བའི་ ཕྱིར་ བ་ རྟེན་ ཏོ། །ཡང་ གལ་ ཏེ་ ཚངས་ པ་ ཆེན་ པོའི་ རྟེན་ ལ་ མི་ སྐྱེ་ ན། སེམས་ ཀྱང་ བསམ་ གཏན་ དང་ པོའི་ དངོས་ གཞི་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ ལ་ མི་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། སེམས་ དེ་ ལ་ བཟང་ ཡང་ ཚངས་ པ་ ཆེན་ པོའི་ རྟེན་ ཏེ། གཅོ་ བོ་ གཅིག་ གི་ སྟེང་ ཏུ་ སེམས་ པ་ དང་། ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ གི་ ལྟ་ བའི་ རྟེན་ ཡིན་ པས་ ཚངས་ ཆེན་ དང་ འབྲེལ་ བའི་ སེམས་ ལ་ མི་ སྐྱེ་ ལ། རྟེན་ གཞན་ གྱི་ སེམས་ དེ་ དང་ རིགས་ འདྲ་ བར་ སྐྱེ་ ན་ སྐྱེ་ སྟེ། དབེར་ ན་ སྨྲོ་ མ་ ཀྱི་ ས་ བོན་ མￄ་ ཀླུ་ ཞི་ རྟེན་ མ་ ཡིན་ ཀྱང་ དེ་ དང་ རིགས་ འདྲ་ བ་ ཞིང་

ལ་བཏབ་ན་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་མི་སྐྱེ་ན། སྲིད་རྩེའི་གང་
ཟག་ལ་ཡང་མི་རྟེན་ལ། གང་ཟག་ལ་རྟེན་ན་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན།
སྲིད་རྩེའི་གང་ཟག་བཟང་ཡང་སེམས་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བས་འཕགས་པའི་སེམས
མི་ སྐྱེ་ ལ། ཅི་ ཡང་ མེད་ པའི་ སེམས་ གསལ་ བའི་ ཕྱིར་ དེ་ ལ་ བརྟེན་ དགོས་ ཏེ།
དཔེར་ན་ རྒྱལ་པོས་ མ་ཤེས་ པ་ ཐོན་ པོ་ ལ་ འདྲི་ བ་ བཞིན་ ནོ། ། དེ་ ཉིད་ མཛོད་ ལས།
སྲིད་ རྩེའི་ འཕགས་ པ་ ཅི་ ཡང་ མེད། ། མངོན་ ས་ཆེ་ བ་ ནི་ ཟག་ པ་ ཟད། ། ཅེས
གསུངས་ པ་ ལྟར་ ར། ། ཡང་ གཟུགས་ མེད་ པ་ གསུམ་ གྱི་ སེམས་ མི་ གསལ་ བས།
མཐོང་ ལམ་ གྱི་ རྟེན་ དུ་ མི་ རུང་ བ་ བཞིན་ དུ་ སྟོམ་ ལམ་ གྱི་ ཡང་ རྟེན་ དུ་ མི་ རུང་ བ་ ཆ
ཚུངས་ ས་ ཞེ་ ན། ཉན་ ཐོས་ སྡེ་ པ་ དག་ ལ་ ལན་ གཞན་ ཡོད་ ཀྱང་། འཕགས་ པའི་ ལན
འདི་ ཡིན་ ཏེ། མཐོང་ ལམ་ བསམ་ གཏན་ ས་ ཏུག་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ བསྐྱེད་ ཟློ་ བ་ དེ
བོར་ ནས། དགའ་ བའི་ གཟུགས་ མེད་ ལ་ བརྟེན་ ཅི་ དགོས། ཟློམ་ ལམ་ ནི་ གཟུགས
མེད་ ཏུ་ སྐྱེས་ པའི་ འཕགས་ པ་ ཕྱིར་ མི་ འོང་ བ་ དག་ ཟློམ་ ལྷང་ ལྟག་ མ་ ལྷངས་ ནས
དགྲ་ བཅོམ་ པ་ མངོན་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ ལ། བསམ་ གཏན་ བཞི་ པ་ མན་ ཆད་ ཀྱི་ སེམས་ ཞི
གནས་ ལྟག་ མཐོང་ ཟུང་ ཏུ་ འཕྲེལ་ བ་ ཁམས་ ： གོང་ མ་ ལས་ （《ཁ》《ཀ》 དང་ས
ལས་）འདས་ པས་ བསྐྱེད་ མི་ ནུས་ པའི་ གཟུགས་ མེད་ གསུམ་ ལ་ དགའ་ ཡང་ བརྟེན
དགོས་ ཏེ། ལག་ པ་ གཡས་ མེད་ ན་ གཡོན་ ཀྱིས་ འཛད་ ནས་ བྱེད་ པ་ བཞིན་ ནོ། །
ཡང་ ན་ མཐོང་ ལམ་ ཆོས་ ཉིད་ མ་ མཐོང་ བ་ མཐོང་ བར་ བྱེད་ པ་ ཡིན་ པས་ སེམས
གསལ་ དགོས་ ལ། གཟུགས་ མེད་ པ་ གསུམ་ མི་ གསལ་ བས་ དེ་ ལ་ བརྟེན་ པར་ མི
འཐད་ ཅིང་ མཐོང་ བའི་ དོན་ གོམས་ པས་ ཟློམ་ པའི་ ལམ་ ནི་ མི་ གསལ་ བ་ ལ་ ཡང
གོམས་ ས་ བཏུབ་ པས་ དེ་ ལ་ བརྟེན་ པ་ འགལ་ བ་ མེད་ དོ། ། གཉིས་ པ་ རང་ ས་ངས

རྒྱས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་བས་མ་གཏན་ས་དྲུག་
གང་རུང་ལ་བརྟེན་ལ། བས་རུ་ལྟ་བུ་ནི་བས་མ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་
བརྟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ལམ་ནི་བས་མ་གཏན་བཞི་པ་
ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་བའི་ས་ནི་གཟུགས་མེད་མ་གཏོགས་པ་
འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་སུ་ལས་དང་། སྨོན་ལམ་གྱིས་སྒྲ་ཞིང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱང་བ་ནི། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པ་དང་། ཐོད་ཀྱལ
ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ
ལ། ཕེག་པ་ཕྱུན་མོང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྫས་ (《ཀ》རྗེས་)ལ་བདེན་པ
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྡན་དུ
གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བར་གོམས
པར་བསྒོམ་པའོ། །བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཕྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཟུང་ཞུགས་ཞེས
བ་མཐོང་ལ་ཟུང་ཞུགས་ལམ། ཟག་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་དག་པའི
རྒྱ་བ་བསྒོམས་པས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས
བྱའོ། ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ
དང་། རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་། བཤད་ཚོག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་མཚན
ཉིད་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འཇུག་བོགས་མཐར་ཕྱག་བསྒྲོམ་པའོ། །གཉིས་པ
དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཁན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའོའོ། ། །གསུམ་པ་དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག

གང་ལ་སྐྱེ་བ་དང། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་གང་ཟག་དང་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཤད་པ་སྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་འདྲ་ལ། ཕེག་པ་ཕྱན་མོང་བས་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་བྱའི་གྲྭང་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲམ་ཟེའམ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཞིང། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ངོ་རྫེ་ལྟ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་རྟེན་དང། ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་བདག་ཉིད་ངོ་རྫེ་ལྟ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །ངོ་རྫེ་ལྟ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚེན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཆུང་ངུའི་མགོ་གཅོད་པ་སྟོར་ལམ། རྒྱ་བ་ནས་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚེན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཆུང་ངུའི་མགོ་གཅོད་པ་སྟོར་ལམ། རྒྱ་བ་ནས་འདོན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། ། གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཕེག་པ་ཕྱན་མོང་གི་ལུགས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའམ་ཡང་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའམ། མི་སྟོང་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ། ངོ་རྫེ་ལྟ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དམིགས། དེ་ལ་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་བཅུ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་དག་དང། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང། འཚོ་བ་དང། རྩོལ་བ་དང། དྲན་པ་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང། ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའོ། ।དེ་དག་ཕུང་པོས་བསྡུ་ན། ཡང་དག་པའི་དག་དང། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། ।ཏིང་ངེ་འཛིན་དང། ། དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ།།

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ལའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། རྟོས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ་ཞེས་རེ་ཞེ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་མ་ཏན་ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་གནས་པའི་མ་ཏན་ལས་འདས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །བཞི་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ནིཡ་ཨུཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲང་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ། ཟག་པ་དང་བྲལ་བས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲངས་པའི་ཁྱད་མོངས་པ་སྤངས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་མཇོད་ལས། མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་།། ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། ।ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། ।དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྟན་དབང་པོ། ।ཞེས་བཤད་པས་མཐོང་ལམ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་སྟོར་ལམ་ན་ཡོད། སྒོམ་ལམ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མཐོང་ལམ་ན་ཡོད། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་དབང་པོ་སྒོམ་ལམ་ན་ཡོད་ཅེས་རེར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། དབང་པོ་འདི་དག་གི་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་སོ། ।གཉིས་པ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ ।དང་པོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། ।དབྱེ་ན་གཉིས་ལས། མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་འི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་

ཆོས་ལ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ སའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ།། དེའང་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཕེགས་པ་ལས། ।ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་ བཤད་པ། ।དེ་བཞིན་ཕེགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། ।བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ བསྟན།། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ དེ།། དགར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས། རིགས་ཀྱི་ས། བརྒྱད་པའི་ས། བསྒོམས་པའི་ས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྫོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འོ། ।འོན་ཀྱང་འདི་དག་སྒྲུབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ ।གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལའང་བཞི་སྟེ། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་པ། སོ་སོའི་ཡོན་ཏན། མིང་གི་དོན་ཏོ། ।དང་པོ་ལ་ ཡང་བཅུ་སྟེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་ འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ བ།། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། བདུན་ནི་མ་དག་པའི་ས། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། གསུམ་པོ་དག་པའི་ས་འོ། ། དེའང་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ང་རྒྱལ་མང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ང་རྒྱལ་ཕྲ། དག་ པའི་ས་གསུམ་ང་རྒྱལ་མེད་དོ། ।མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ང་རྒྱལ་མང་དང་ང་རྒྱལ་ཕྲ།། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དག་ཏུ་འདོད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ས་བཅུ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་ས་དྲུག

ཐབས། སྟོབས། སྨོན་ལམ། ཡེ་ཤེས་བཞིས་ས་བཞི་སྟེ་བཅུར་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྔགས་བསྟལ་གྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་བརྒལ་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང།། ཤ་བའི་སྔགས་བསྟལ་རྩུད་ནས་སྒྲངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འཇིགས་པ་ལྟ་ལས་གྲོལ་ཏེ། ས་ངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། འཚོ་བ་མེད་དང་འཆི་དང་མི་བསྟན་ནན་འགྲོ་དང་། ।འགོར་གྱི་འཇིགས་བྱལ་དེ་ལ་བག་ཚའི་རྣམ་པ་མེད། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।འཚོ་བ་མེད་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། གཏམ་ངན་དང། ངན་སོང་དང། འགོར་ལ་མི་སྡོད་ཕས་ བའི་ འཇིགས་ པ་ ལྟ་ དང་ བྱལ་ བའོ། ।གཞན་ཡང་འཇིགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।དེ་དག་ཀྱང་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་བའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ।འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྐྱེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྔགས་བསྟལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི། ས་མས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ।སྐྱེ་ས་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་ཀྱར་ཀྱང་། ।སྟེང་རྟེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང། འཆི་དང་ན་དང་རྒ་བར་སྟོན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ (《ཞ》–ཕྱིར་) ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ (《ཞ》གསུམ་) གསུངས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག ས་ངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང། དེ་དག་གི་ཕྱིན་རྟགས་ཤེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ། ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ ।

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད།། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས། བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་འཇུག ཆོས་ཀྱི་ཐོ་བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་སྟོན། ལུས་རེ་རེ་ལའང་འགོར་བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ས་གཞིས་པ་ ལ་སྟོང་འགྱུར་རོ། །ས་གསུམ་པ་ལ་འབུམ་འགྱུར། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ། ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་། དྲུག་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག ཁྲིག་འབུམ། བརྒྱད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ མཉམ་པ། དགུ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་མཉམ་པ། བཅུ་པ་ལ་ ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་འགྱུར། གཞན་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ཉིད་ དང་། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་ བྱའོ།། བཞི་པ་མིང་གི་དོན་ལ་གཞིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་མིང་དོན་ནི། ས་ལ་བྱ་སྤྱི་ ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འགྱུར་པོ་དཔག་མེད་ འཛིགས་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །ཕྱི་བཞིན་གོང་དུ་བཤད་ལྡན་ ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་ཏ་འགྱུར་པོ། མི། ཙ་མི་ཏ་དཔག་མེད། ཙ་བྱ་ཡ་འཛིགས་མེད། མི། ཙ་མི་ཏ་ན་དཔག་མེད། བྱ་ ཡ་ཕྱི་བཞིན། ཙཎ্ཌ་ཀ་མ་ན་གོང་དུ་བཤད་ལྡན་ནོ། །སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་གྱུབ་མཐོང་བ་ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་ འགྱུར་བས། །ས་དེ་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ།། དེང་སང་བོད་འདི་ན་ས་ལམ་མི་བཤད་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། ཡོན

ཏན་མེད་པར་མཐོང་ལམ་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་མཐོང་སྟེ། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དང་ས་དེ་དག་ཀྱང། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལམ་ལྟ་འགྲུབ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་སྙིང་རྗེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱས་ནས། ས་བཅུ་ཐོབ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ། ཆོས་སྐུ་དང་ས་མཐར་ཕྱིན་པ་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས། སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཤད་ནས།། །།

བདུན་པ་མི་གནས་མུ་ངན་འདས་པ་དང། ।བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། ।ཞེས་བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་གཉིས་བྱ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་གནས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ། སྟོང་རྗེས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་བས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ।སྟོང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། ।ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ।བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱན་མོང་དང། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।སྟོན་པ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་སྟེ། དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟར་ཟད་པ་དང། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། མུ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱེའ

རྣམ་གཞག ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲུབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུབས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུབས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་སྟེ། སྤྲོས་བ་དཔོན་མ་ཏི་ཏོ་ཏྲས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མངའ་ལ་དེ་ཡང་ཉམས་མི་མངའ། །ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ།། སྤྲོས་པ་གཅིག་བུ་ལ་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་བསྡུ་བ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲུབ་བྱ་གློ་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་ལས་གྲོལ་བ་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཕྱག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། གནས་སྟྭ་བོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར་བ། ཕྱགས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཚོམ་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཁྲི་བྱང་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པ། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཕྱུག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི། ངོ་བོ་ལོངས་སྐྱེའི་བདག་རྫོགས་ལས་བྱུང་བ། ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་གཏུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་ན། དུས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར། ཕྲིན་ལས

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་དབྱེ་ན་སྒྲུལ་པ་གསུམ་ལས། སྒྲོ་བའི་སྒྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ། བཟོའི་སྒྲུལ་པ་དེ་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་གཏུལ་བའི་དོན་དུ་པི་ལྷང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྟེ། དེ་འང། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྙོ་ཚོགས་དག ། མ་ཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྒྲ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྒྲུལ་སྒྲ་རྒྱན་མི་འཆད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ལས། སྒྲ་བཞིར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདིར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཆོས་སྒྲར་འདོགས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་(《ཞ》 +ཞིག)ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་གཅོ་ཆེར་གྱུགས་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་བསྟན་སྒྲ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲ་དང་གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྒྲ་གཞན་དོན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཆོས་སྒྲ་དོན་དམ། གཟུགས་སྒྲ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་གྱུགས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་ གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ན། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཆོས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། ཡེ་ཤེས་མེད་ན་དངོས་མེད་དང་བེམས་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། ཁྱད་པོས་འགོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང། མུ་སྟེགས་ཚད་ལྡན་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷུང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྐོ་ནས་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་བཀག་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན་འགྲུལ་སྣང་ཅན

དང་ངར་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། མུ་སྟེགས་རྒྱ་སྒྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྨོན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཡོད་ན་མུ་སྟེགས་རྒྱ་སྒྲ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ངར་འཛིན་ཅན་དང་མི་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་སྟེ་ཡོད་པར་འཛིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གཞན་སྣང་ཡིན་ན་ས་ངར་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ས་ངར་རྒྱས་ཡོད་མེད་བརྟག་ མེད་ན་ལམ་བསྟོམས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་ས་ངར་རྒྱས་ནི་ཡོད་ཡེ་ཤེས་ (《ཞ》 +ནི་) མེད་པས་བེམས་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་ངར་རྒྱས་ལ་ : ཡེ་ཤེས་ (《ཞ》 –ཡེ་ཤེས་) མེད་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གྱིས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྟོན་ལམ་གྱུབ་ན་འཚང་རྒྱ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འཚང་རྒྱ་བའི་སྟོན་ལམ་མི་འགྲུབ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་སྟོན་ལམ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དེ། གྲུབ་ན་གྲུབ་མཉམ། མི་འགྲུབ་ན་མི་འགྲུབ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ས་ངར་རྒྱས་མེད་ལ་སྟོན་ལམ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དཀའ་བོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མུ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་མེད་དེ། །གང་ཕྱིར་དེ་མེད་ནམ་ཡང་ཡོད་མི་འགྱུར། །རྟོག་ཅན་དག་གིས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བསྟན། ། དེ་ལྟར་ བཏགས་ པས་ སྟུག་ བསྟལ་ ཞི་ མི་ འགྱུར། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། སྟོང་ དཔོན་

འཕགས་པས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྣག་པར་འཛིན། ।མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། ।
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་བཞི། ।ཞི་བ་འདི་ལ་གཉ
ལ་ཡོད། ।ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། རབ་གྲི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར
གཅོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད
དོ།། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ
འདོགས་ན། མེད་དེ་འགྲུལ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ
ལ་ལྟོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། གནས་གྱུར་གྱི་སྒྲ་བརྗོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।གནས
གྱུར་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་དཔེན་ཙནྡན་གོ་མིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ
ཤེས་གང་ཡིན་པ། ।དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གྱུར། ।དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད
ཀྱི།།ཇི་བོ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་གསལ། ।ཉིན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། ।
མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དག་ཏུ་འདོད། ।ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ། ।ས་སོར
རྣོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ། ।སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ། ।དེ་ནི་དོན་ཀུན་གྱུབ་པ
ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ।དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་འཁོར་བ། དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས
འདས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ
ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དཔེན་འཕགས་པས། འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །སོ་སོའི
ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། ।གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་པ། ।ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ
བཤད་དོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །སྒྲོ
ཞིང་གང་ལའང་མི་སྟོན་པོ། ।འདི་ནི་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ।རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ
ཆེན་པོའང་དེ། ।རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། ।ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དེ་ནས
འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དེས་ན་སྟོང་པ་དཔེན་འཕགས་པའང་ལྟ་བའི

སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོས་བྱལ་ (《ཀ》《ལུ》+ལ) མཛོད་ལ། སྟོམ་པའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱག་དོན་དམ་དང་མི་འགལ་བའི་ཐབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་སྟང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱོན་འོང་ཞིང་། གཞན་སྟང་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་ས་ཞེ་ན། རང་སྟང་གཞན་སྟང་དུ་འཛིན་ན་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་གནས་གྱུར་པས་གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འགྱུར་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ས་སོགས་པའི་མིང་འཐོབ་བོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ངན་ཡིར་མེད། ।ཡོངས་སུ་མ་ཚད་རྟག་པར་ལྟན། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱུར་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་ཡེ་ཤེས་ནི། ।རང་ཉིད་དང་ནི་འགྲོ་བ་ཡང་། ।དངོས་ཀུན་གཅིག་པར་ཕྱགས་ཚུད་པས། ।མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པས་ན་རང་རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལས་གྲོལ་ལོ། ।རྟོག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར།། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དགྱེད་པ་འདི། ।མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། ।རྟོལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། ।ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱུབ་པ་ལས། གནས་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། ।

(《ཀ》《ལུ》+དང་བོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟམ་ཐར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར། མཚོན་ཤེས་ལྟ་སྟེ། འཕགས་རྟེན

པ་དང་ཕྱན་མོང་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས། ཁོན་མོངས་པ་མེད་པ། སྨྲོན་པ་ཤེས་པ། ས་ས་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ལ་ས་གསལ་སྟོན་པ་མ་དང་ཕྱན་མོང་བ་དང་། མཚན་དཔེ་དང་། དབང་བཅུ་དང་། གཟུངས་ཀྱི
སྒོ་ལ་ས་གསལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་དང་ཕྱན་མོང་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི།
སྟོངས་བཞི། མི་འཇིགས་པ་བཞི། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར
བཅོམ་པ་ལ་ས་གསལ་ས་ངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།།) དེ་ལྟ
བུའི་ཕྱན་མོང་དང་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ
བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཚོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས
བསྟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་ཐོག་མར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྗོད་ལ
དེར་ཐུང་ཟད་མ་ཟོགས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་ཁ་བསྐང་སྟེ
བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། (《ཞ》《ལ》 +དེ་ལ་ཐོག་མར་ཚད་མེད་པ
བཞི།) སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། ।ཕྱད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན།།
མི་འབྲལ་བའི་ཐུགས་ཅན། ।ཕན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། ।ཚད
མེད་པ་བཞི་ཡང་བསྟན་ཕན་བའི་གཉིས་ལས། བའི་བའི་དགོངས་པ་ནི། བའི་བ
དང་ཕྱད་པར་འདོད་པ་བྱམས་པ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེ
དེ་གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། ।ཕན་པའི
དགོངས་པ་ནི། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བའི་བ་ལ་ཆགས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡང་བའི
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས། སྙོམས་པས་གཏན་དུ་ཕན་པར་དགོངས་པའོ།།
རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་ཀྱི་སྒྲ་མཆེད་ནི། ཕྱབ་པའི་སྒྲིབ་ཀུན་བོས་པར
གྱོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་ཀྱིས་གནོན། ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱར
ཁྱབ། །ཕྱགས་གྱོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི

རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གྲོལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཁོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ། ཟེལ་གྱིས་གཅོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅམ་ཟེལ་གྱིས་གཅོན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་གཉིས་བར་མ། རང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཅོན། ཟད་པར་བཅུ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་རྒྱ་ཆུང་ངུ་ཤེས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྒྱ་ཆེ། ས་ངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པར་གཟིགས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པ་མ་གྲོལ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ། ཁོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་ལ། འདི་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་གསུམ་གྱིས་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐུགས་གྲོལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་ཁོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པའི། །ཁོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཁོན་མོངས་འཇོམས་ཤ་ཁྲག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་དང་། ཁོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཁོན་མོངས་པ་ཅན་ལ་བརྩེ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་རང་ལ་དམིགས་ནས། ཁོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཅམ་སྟོང་གི་གཞན་གྱི་ (《ཞ》+ནི་) སེལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། །ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྒྱ་བར་ཡང་། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འདྲི་ཀུན་གྱི། །ལན་ལྡོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། འབད་པ་དང་སྨོན་འདུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཚེ་བ་ཅམ་ཤེས་

ཀྱི། ཕ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་མི་ནུས་ལ། ས་ངས་རྒྱས་ནི་ལྷན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་ཚོམ་གཅོད་པའོ། །ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁྱེན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །བློ་གོས་རྒྱས་ཐོགས་མི་མངའ་བས། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟེན་ཆོས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མཚན་ཉིད་གཉིས་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། །གསུང་ངེས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དོན་དང་། མཁྱེན་པ་སྒོ་བས་པ་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དོ། །མདོར་བར་ཤེས་པ་ནི། གཤེགས་ནས་སྟོང་པ་མཁྱེན་པར་མཛད། །དེ་དག་སྐད་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅན་གྱི། །འོང་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐྱེའི་ཚེ་འཕྲལ་ཏུ་འཕྲལ་གྱི་མདོར་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་གནས་པ་དེར་གཤེགས་པའོ། །ཕྱགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟོད་པའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱིས་གཞན་གྱི་ས་ཐམས་མཁྱེན་པའོ། །གསུང་གི་རྟེས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེ་འཕྲལ་བཞི་ལས། ལྷའི་རྒྱ་བས་དེ་དག་གི་ས་སོ་སོའི་སྐད་མཁྱེན་པའོ། ། ། གཉིས་ (《ཀ》《ཁ》 གསུམ་) པ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། སྟོན་གྱི་གནས་རྟེས་སུ་དྲན་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་འདི་ནས་ཕྱི་མའི་མཐར་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པས་འགོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། མཁྱེན་པ་ལྟར་གང་མས་བག་སྟོལ་བས་དུས་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ཤེས་སྟ་མ་ལྟ་ནི་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཕྱན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་དུག་པ་ནི། ཟག་མེད་སྒོ་བ་པ་དང་ཕྱན་མོང་མ་ (《ཁ》-མ་) ཡིན་ནོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། ལུས་ཅན་

ཀུན་ གྱིས་ ཁྱོད་ མཐོང་ ན། །སྐྱེས་ ཀུ་ དམ་ པ་ ལགས་ པར་ འཚལ། །མཐོང་ བ་ ཅམ་ གྱིས་ རབ་ དང་ བར། །མཛད་ པ་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། །སྐྱེས་ ཀུ་ ཆེན་ པོར་ མཆོག་ པའི་ མཚན་ སུམ་ ཅུ་ རྩ་ གཉིས་ དང་། དགེ་ མཛོས་ པར་ བྱེད་ པ་ དགེ་ བྱད་ བཟང་ པོ་ བརྒྱད་ ཅུས་ བརྒྱན་ པས་ དེའི་ ཕྱིན་ ལས་ མཐོང་ བ་ ཅམ་ གྱིས་ ཐམས་ ཅད་ དད་ པར་ མཛད་ པའོ། །ཡིངས་ སུ་ དག་ པ་ བཞི་ ནི། ལེན་ དང་ གནས་ དང་ གཏོང་ བ་ དང་། ། སྐྱལ་ དང་ ཡོངས་ སུ་ བསྐྱར་ བ་ དང་། །ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ དང་ ཡེ་ ཤེས་ ལ། ། མངའ་ བདག་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། །ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ བཞིས་ དབང་ བཞི་ བསྟན་ ཏེ། རྟེན་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ ནི། ཁོན་ མོངས་ པའི་ བག་ ཆགས་ ཐམས་ ཅད་ རྟེན་ ལ་ མ་ ལུས་ པར་ སྤངས་ པས་ ལུས་ གང་ བཞེད་ པ་ ལེན་ པ་ དང་། ཅི་ བཞེད་ པར་ སྐྱ་ ཚེ་ གནས་ པ་ དང་། ནམ་ འདོད་ པ་ ན་ གཏོང་ བ་ གསུམ་ ལ་ དབང་ བའོ། །དམིགས་ པ་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ ནི། མེད་ པ་ སྐྱལ་ བ་ དང་། ཡོད་ པ་ བསྐྱར་ བ་ ལ་ དབང་ འབྱོར་ བ་ དང་། ཕྱག་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ ནི། གནས་ ངན་ ལེན་ ཐམས་ ཅད་ བྱལ་ ཞིང་ དགེ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ བསགས་ པས། རྣམ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ དབང་ བའོ། །ཤེས་ རབ་ ཡོངས་ སུ་ དག་ པ་ ནི། མ་ རིག་ པ་ རྒྱུན་ བཅད་ པས་ ཤེས་ བྱ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཡེ་ ཤེས་ སྤྲོ་ བ་ མེད་ པ་ ལ་ དབང་ བའོ། །སྟོབས་ བཅུ་ ནི། ཐབས་ དང་ སྙིང་ རྗེ་ ལ་ ལས།། ཞེས་ ཅན་ རྣམས་ ནི་ རབ་ སྟུ་ བའི། །བདུད་ འཛིན་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ།། གནས་ དང་ གནས་ མ་ ཡིན་ པ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ དང་། ལས་ བདག་ གིར་ བྱ་ བ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ དང་། ཚེ་ ཐམས་ སྣ་ ཚོགས་ པ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ དང་། མོས་ པ་ ཐམ་ ཚོགས་ པ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ དང་། དབང་ པོ་ མཆོག་ དང་ མཆོག་ མ་ ཡིན་ པ་

མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་ པ་ དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ པ་ དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་བཀོད་ པ་ མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ དང་། སྟོན་ཀྱི་གནས་རྟེས་སུ་དྲན་ པ་ མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་ བ་ དང་སྐྱེ་ བ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ དང་། ཟག་ པ་ ཟད་ པ་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ ས། ། གནས་ལས་ཁམས་མོས་ དབང་པོ་ དང་། །ཀུན་ འགྲོ་ བཀོད་ དང་ སྟོན་ ཀྱི་ གནས། ། འཆི་ འཕོ་ ཟག་ པ་ མེད་ མཁྱེན་ པ། །འདི་ དག་ ཐུབ་ པའི་ སྟོབས་ བཅུ་ ཡིན། །བསྟུ་ བའི་ ཚིགས་ བཅད་ དོ། །འདིར་ ནི་ དེ་ དག་ གིས་ ལས་ ཕྱོགས་ གཅིག་ ཏུ་ གསུངས་ ཏེ། དེ་འང་ དོན་ བཞི་ ལས་ སེམས་ ཅན་ སྨྲ་ བའི་ བདུད་ འཛིན་ པའོ། །དེ་ ལ་ ཐབས་ ལ་ སྨྲ་ བ་ ནི། གསོད་ པའི་ མཚོད་ སྦྱིན་ དང་ ཆུ་ ལ་ ཕྱེབ་ པ་ ལ་ སོགས་ པས་ མཐོ་ རིས་ དང་ ཐར་ པ་ ཐོབ་ པར་ སྨོན་ པ་ ནི་ གནས་ དང་ གནས་ མ་ ཡིན་ པ་ མཁྱེན་ པས་ བཟློག་ སྟེ། ཆུ་ འབྲས་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པ་ གཟིགས་ པས་ དགེ་ བ་ ལས་ མཐོ་ རིས་ སུ་ འགྲོ་ བའི་ གནས་ ཡོད། སྟོག་ པ་ ལ་ གནས་ མེད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ མཁྱེན་ པའོ། །སྐྱེས་ ལ་ སྨྲ་ བ་ ནི། སྟོག་ པ་ བྱས་ བསོད་ ནམས་ མ་ བྱས་ ཀྱང་ དབང་ ཕྱུག་ དང་ ཁྱབ་ འཇུག་ ལ་ སོགས་ པ་ མཐུ་ བར་ བྱས་ ན་ ངན་ འགྲོ་ ལས་ སྐྱོབ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ སྨྲ་ བ་ ནི་ ལས་ བདག་ གིར་ བྱ་ བ་ མཁྱེན་ པས་ འཇོམས་ ཏེ། སྦྱིན་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ བསོད་ ནམས་ ཀྱི་ ལས་ ཀྱིས་ བདེ་ བར་ འགྱུར་ གྱི། དབང་ ཕྱུག་ ལ་ སོགས་ པས་ བདེ་ བའི་ རྒྱུར་ མི་ འགྱུར་ ཏེ། མདོ་ སྡེ་ རྒྱུན་ ལས། སྦྱིན་ སོགས་ རྟོགས་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི། །ཏིན་ ཡིན་ དབང་ ཕྱུག་ སོགས་ མ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ སོ། །དགེ་ ལ་ ལ་ སྨྲ་ བ་ ནི། ཟག་ པ

དང་བཅས་པའི་ལས་ཁུས་དང། དཀའ་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་སྒྲ་མོད། དེ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དུ་སྟོན་པ་བསམ་ གཏན་ དང་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ དང་ སྟོམས་ འཇུག་ མཁྱེན་ པའི་ སྟོབས་ ཀྱིས་ བཟློག་ གོ །དེས་ པར་ འགྱུར་ བ་ ལ་ སྒྲ་ བ་ ནི། སྟོང་ དང་ མི་ མཐུན་ པའི་ ལམ་ སྟོན་ པའོ།། །དེ་ ནི་ དབང་ པོ་ མཆོག་ དང་ མཆོག་ མ་ ཡིན་ པ་ མཁྱེན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ སྟོབས་ལྔ་ མ་ བདུན་ ཀྱིས་ འཛིན་མས་ཏེ། འདི་ ལྟར་ དབང་ པོ་ མཆོག་ དང་ མཆོག་ མ་ ཡིན་ པ་ མཁྱེན་ པ་ ནི་ དད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྔ་ པོ་ ཆུང་ ངུ་ དང་ འབྲིང་ དང་ ཆེན་ པོ་ མཁྱེན་ ནས་ དེ་ དང་ འཚམ་ པར་ ཆོས་ གསུང་ བའོ། །མོས་ པ་ སྒྲ་ ཚོགས་ ནི་ སེམས་ ཅན་ ཀྱི་ འདོད་ པ་ དང་ རྟོགས་ པ་ ཆེ་ འབྲིང་ གསུམ་ མཁྱེན་ པའོ། །ཁམས་ སྒྲ་ ཚོགས་ ནི་ རིགས་ ཅན་ གསུམ་ དང་ འདོད་ ཆགས་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྟོང་ པ་ བཅུད་ ཁྲི་ བཞི་ སྟོང་ གི་ །ཁམས་ རྣམས་ མཁྱེན་ པའོ། །ཀུན་ ཏུ་ འགྲོ་ བའི་ ལམ་ ནི་ དེ་ དག་ ཉིད་ ཀྱི་ འཇུག་ པའི་ སྟོ་ དང་ འཚམ་ པ་ འདོད་ ཆགས་ ཀྱི་ གཉེན་ པོར་ མི་ སྡུག་ པ་ བསྟོམ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ མཁྱེན་ པའོ། །ལྷོན་ གྱི་ གནས་ རྡེས་ སུ་ དྲན་ པ་ ནི་ ཕྱོགས་ ཐམས་ཅད་ ན་ སེམས་ ཅན་ གྱི་ རིགས་ སྒྲ་ ཚོགས་ ཀྱི་ མིང་ དང་ བརྗོ་ ཐ་ དད་ པ། ལྷོན་ གྱི་ གནས་ རྣམ་ པ་ དྲུ་ མ་ གཞི་ བཅུད་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ སྟོང་ པ་ དྲུག་ རྡེས་ སུ་ དྲན་ པ་ སྟེ། གཞི་ བཅུད་ ནི་ མིང་ འདི་ ཞེས་ བྱའོ། །རིགས་ དང། རྒྱས་ དང། ཟས་ དང། ཚེ་ ཚད་ དང་། ཡུན་ དང། ཚེ་ འདི་ ཙམ་ ཞིག་ ཐུབ་ ཅེས་ བྱའོ། །དེ་ དག་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ སྟོང་ པ་ དྲུག་ ནི་ བོད་ པའི་ བརྗོ་ དང། རྒྱལ་ རིགས་ ལ་ སོགས་ པའི་ རིགས་ དང། ཕ་ མ་ དང་། ཟས་ སྐོམ་ ལ་ སོགས་ པའི་ བྱ་ བ་ དང། དར་ ཆུང་ དང། ཚེའི་ རྣམ་ པ་ སྒྲ་ ཚོགས་ སོ། །རྣམ་ པ་ ནི་ སྟོང་ པ་ དྲུག་ གོ །དོན་ ཏུགས་ ནི་ གཞི་ བཅུད་ དོ། །ལྟའི

མེག་ནི་ལྷའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་བཞིའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་དག་
པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པས་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི་དེ
དང་མཉམ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི། མི་ལ་དེ་ཡང་མེད་པས་ན་མི་ལས་འདས་པའོ། ।
དེའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་སོ། ।སྲུན་པ་ལ་འཇུག
པ་ཕྱར་ནས་པོའམ་སྲུན་ནས་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་ཞིག་ངན་པ་དང་། སྟང་བར་འགྲོ
བ་ཟླ་བའི་འོད་དམ། ལྷ་རྡུ་ཏ་ཐྲི་ལའི་རས་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་བཟང་པོ། ངན་པ་དང
བཟང་པོ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ། ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་སོ། ।ལུས་དང
ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཀུན་སྤྱོང
དང་བཅས་པའོ། ।ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་ནི་གཉིས་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ
འདེབས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའོ། ।དེས་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལོག་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ།
ཆོས་ཡང་དག་བླང་རས་པས་ད་ལྟར་བདེ་ལ། ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཉིས
ཀར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡེན་ཏོ། ।ངན་འགྲོའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན
པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། ।ལུས་ཞིག་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཕན་ཚུན
འབྲེལ་བ་ཞིག་པའོ། ।འཆི་བའི་འོག་ནས་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ཐ་ཆད
ཡིན་པས་སོ། ।ངན་སོང་ནི་ཆོས་ངན་པ་དང་། ཡ་ང་བར་སྤྱོད་པས་ངན་པར་སོང
བས་སོ། ।ངན་འགྲོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པ
དང་། མང་པོ་མྱང་བར་འགྱུར་བས་སོ། ।ལོག་པར་ལྟང་བ་ནི་འོག་ན་གནས
ཤིང་། གཡང་ས་ཆེ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་བའི་སྒྲ་ཆེར་འབྱིན་པས་སོ། ।
སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་དང་དངོས་པོ་བསྟན་པའོ། ।དེ་ཁོ

ན་སྨོས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྐྱོད་ལུགས་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཏེ་ངན་སོང་གྱན་མཆོད་
པའོ། ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་བློག་པ་སྟེ། བདེ་འགྲོ་ལེགས་
པར་སྐྱོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །མཐོ་རིས་ནི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཆོག
ཡིན་པས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ
སྤངས་པ། གཉིས་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི
སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། ।(《ཞ》 +མཐོ་རིས)དེ་འང
སྔར་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒོམ་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཐོབ་ནས། བདག་གིས
ཐོབ་བོ་ཞེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོས་རང་གིས་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་འདོད་ན
གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པས་ན་ཚེ་འདི་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ
བྱས་ཏེ། བརྟེན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རང་གཞན་དོན་དུ
ཡེ་ཤེས་དང་། །སྒྲུབས་དང་ངེས་འབྱུང་གེགས་མཛད་ལ། །སྟོན་མཛད་མ་སྟེགས
གཞན་དགེ་གིས། །མི་བརྗོ་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི
དོན་དང་སྒྲུབས་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟོན་པ་ལ
འཇིག་རྟེན་པའི་ངར་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་དང་། ཡ་ང་བ་དང་བག
ཚ་བ་མེད་པར་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་སྟེ། སྒྲ་བའི་གཏམ་ལ་ང་རྒྱལ་བ་ལྟ
དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་བ་བདུད་དང་། ཚད་མེད་པས་ང་རྒྱལ་བ་ཚངས་པ
དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བ་དགེ་སྦྱོང་དང། རིགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་བ་བྲམ་ཟེ
དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བརྒྱལ་བ་ནི།
སྒྲོན་ཡོད་པ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་དོ་ཞེས་དྲང་པོར་ཚོགས་སུ་སྒྲུན་འཏྲིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མི

མངའ་ཞིང་བརྟན་གྱིས་སྲུན་འབྱིན་པ་ནི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་ཚོལ་བ་སྟེ། དེ་རང་གི་སྨྲོན་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྨྲོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ཚོལ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྨྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི། བསྡུང་མེད་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བས། །འགོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཙུང་གསུང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐུངས་པས། །འགོར་སྡུད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྡོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ལ་ལས་སྨྲོན་འདོགས་སུ་འོང་ཞེས་བཅུབ་པ་མི་མངའ་བས་འགོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བཙུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ཆོས་གསུང་བའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། གང་ལ་བྱ་ན་ཆོས་གསུང་པ་ན། འགོར་འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་སྒྲུབ། འགའ་ཞིག་ལོག་པར་སྒྲུབ། འགའ་ཞིག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང། སྡུང་བ་སྲུངས་པ་སྟེ། འགོར་ལེགས་པར་སྡུད་པའོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ནི་གཤེགས་པ་དང། །བཞུགས་པ་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་སྨྲོད་མི་མངའ་བས། ། ཡང་དག་དོན་ལྟན་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། ། ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་སྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ཀྱང་བག་ཆགས་མ་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྨྲོད་པ་གླང་པོ་ཆེར་འགྱུལ་བ་དང། ཤིང་རྟ་ལ་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་ལ། འདི་ལ་ནི་དེ་མི་མངའ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ལྟན་པའོ། ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། ।མཛད་པ་རྣམ་དུ་དོན་མངའ་བ། ।མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྟེལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ཡལ་བར་འདོར་སྤྲོད་ལ། འདི་ལ་ནི་ཡུལ་གང་ན་སེམས་ཅན་གང་ལ་དུས་
གང་གི་ཚེ། དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་དེའི
ཐབས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བས་མཛད་པ་རྣམ་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ། །
ཕྱགས་རྡེ་ཆེན་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། ।ལན་དྲུག་ཏུ་ནི་ས་སོར
གཟིགས། ། ।ཕྱགས་རྡེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ।ཕན་དགོངས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ
ལོ། ། ।ལན་དྲུག་ཏུ་ཉི་ཞེ་བར་མཆོད་པ་སྟེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་སྙན་ནི
ཉམས། སྙན་ནི་འཕེལ། སྙ་ནི་ངན་སོང་ལས་ངེས་བར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས
ཕན་པར་དགོངས་པའོ། ।སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྤྱོད
པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། ।ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས། ।ཉན་ཐོས་རང
སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི། ।བྱམ་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।སྤྱོད་པས་བསྟུས་པ་དྲུག་ནི།
སྦྱིན་ལ་འཇུག་པ་མི་མངའ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཤིང་རྟ་དང་གླང་པོ་ཆེ་ལ
ཕྱག་པ་དང་། ཚོར་མའི་འོབས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། སྨྲ་ལ་ཆད་པས་བརྗོས་པ་དང་
བྱད་མེད་ཀྱིས་རྗོད་པའི་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས
ལ་མི་མངའ་བའོ། ।གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ལུང་སྟོང་དུ
ཅ་ཅོ་དང་། གནས་མ་ཡིན་པར་རྟ་བགད་འཕྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ལ
མི་མངའ་བ་དང་། ཕྱགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ
ལ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ནས་རྟེས་ཐོབ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ (《ལུ》 +ཡོད་ལ)
འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ། མཉམ་གཞག་དང་རྟེས་ཐོབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।
དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་སྤྲོད་པ་ལས།
སངས་རྒྱས་ལ་མཛད་པ་དང་གསུང་བ་ལ་བསྟེན་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐ་དད

པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་
དང་། ཐུ་བཏ་ལས་འདས་པ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་མི་མངའ་སྟེ།
འཁོར་འདས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ཁོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྙོམས་མི་མངའ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ཁོ་ཁོར་མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སྲིད་ལ། འདི་ལ་དེ་མི་མངའ་སྟེ་ཁོ་ཁོར་བརྟགས་ནས
བཏང་སྙོམས་སུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ནི། དགྲ
བཅོམ་པ་དག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་འདུན་པ་ལ་ཕོགས་པ་དྲུག་ཡོངས
སུ་ཉམས་པ་སྲིད་ལ། འདི་ལ་མི་སྲིད་པས་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་
དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི
མངའ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་དུས་གསུམ་ལ
ཐོགས་པ་དང་ཚགས་པ་ཡོད་ལ། འདིར་དེ་དག་མི་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེས
པའོ། །ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས
གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྲིད
ལ། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྱོ་ཞིང་ཡེ
ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་སྟྲོད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེས་ན་བཅོ་བརྒྱད
པོ་འདིས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི
ཡང་བླ་མར་གྱུར་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། སྐུ་གསུམ་དག
གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཕེ
ཚོམ་དག །གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ
པར་དག་པ་སྤང་བ་གླུ་ཐུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི

སྐུ་འོག་མིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་གསུངས་པ་དང། སྒྲུལ་བའི་སྐུ་སྐྱེ་བ་དང། མཆོག་དང། བཟོའི་སྒྲུལ་བའི
སྨོ་ནས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་ཕ་ཚོམ་ཕམས་ཅད
གཅོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཟབ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ
བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཅིང། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་ཕམས
ཅད་ཀྱི་ཕ་ཚོམ་གཅོད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི། འཇོན་པ་མེད་ཅིང་ཉེས
པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མི་གནས་པ། །མི་གཡོ་ཆོས་རྣམས་ཕམས་ཅད་ལ། ། །
སྒྲོས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒྲིན་པ་ལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཇོན་པ་མེད།
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་མེད། བཟོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོའི་རྟོག་པ་མེད།
བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལེ་ལོའི་གནས་མེད། བསམ་གཏན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི
གཡོ། ཤེས་རབ་ལ་ཆོས་ཕམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པའོ། །དོན་གཉིས་གྲུབ་པ
ལས་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྟེས་པས། །རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས
བསྒྲུབས། །མཁྱེན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མ་ལུས་གཟིགས་པ་ཁྱོད་ཕྱག
འཚལ། ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཕྱུན་མོང་དང་ཕྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ
དག་བརྟེས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབས་པ་མཁྱེན་པར་བྱ
བའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི། དྲན་དང་བརྩོན
འགྲུས་ཏིང་ངེ་འཛིན། །སྨྲ་བྱ་བྱང་བའི་དབང་པོ་སྟོབས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག
འཕགས་པའི་ལམ། །ལེགས་སྦྱོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་ལ་ཕོགས་པ
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁྱེན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང། ཉེས་པའི
ཚོགས་སྤངས་པ་དང། མི་སྐྱེ་བ་དང། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཚོགས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ

དང་། སྒྲིས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྤྱོང་བ་བཞི་
དང་། འདུན་པ་དང། བཙོན་འགྲས་དང། ས་མས་དང། སྤྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐུ་འཕྲལ་གྱི་ཆང་པ་བཞི་དང། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ
དང་། སྟོབས་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང། ཡང་དག་པའི་ལྔ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་གྱུབ་པ་ཅམ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས
རྒྱས་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལེགས་པར་གྱུབ་པ་ས་བདས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བས
སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ (《ཀ》དགུ)ནི། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པའི
རྣམ་པར་རྟོག ।སྒྲུབས་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་དགུ་ཡིས། ।ས་ཡིས་ཀྱི་ཐ་བ
འཇོམས་པའི་དབང་། ।མཐར་སོན་ཕྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।སྟོམས་པར་འཇུག
པ་དགུ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྲ་རགས་དགུ་སྤྱོང
བ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྒྲུབས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང། དེ་བཞིན
དུ་གཟུགས་པ་དང། གསུམ་པ་དང། བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྤྱོང་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང། དེ
བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང། ཡོད་མིན་མེད་མིན
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་དང། རྣམ་རྟོག་མཐའ་དག་སྤྱོང་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག
སྟེ་དགུའོ། ।འདི་དག་ལ་རིམ་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ན། ས་ཀ་རྣམ་པར
བཀྲིངས་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། དགྱེས་ནས་འཇུག་ན་ཐོད་རྒལ་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག
ཞེས་བྱ་བའོ། ।ཐོད་རྒལ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ
གཉིས་འབྱེལ་བ་དང། ।གཅིག་རྒལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། ।རིགས་མི་མཐུན

པ་གསུམ་པར་འགྱོ། །ཐོད་ཀལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཕེགས་ཆེན་གྱི་ལུགས་ནི་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་ལས། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཛིན་དགུ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། ।འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཏོག ।མཁན་གཞན་མིན་པའི་མཚན་བཟུང་སྟེ། ། (《ཞ》+ཐོད་ཀལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཛིན་པ། ।) གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྒལ་ནས། ।འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྱོ། ।ཐོད་ཀལ་གྱི་ནི་སྟོམས་འཛིན་ཡིན། ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।འདི་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་ཕེགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། ।འདི་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སྟང་བས་སྐྱོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་ལ་སྟོམས་པར་འཛིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞིང། ས་ངས་རྒྱས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ।དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོལ་བ་ཆུང། ས་ངས་རྒྱས་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས། སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་འཛིན་པའི་དབང་འབྱོར་པས་སོ། ।རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ། ।གཉིས་སུ་འཛིན་པས་རབ་སྟོང་ཞིང། ।ཉེ་བར་ལེན་ལ་སྨོས་མི་མངའ། ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཞི་བས། ।རྣམ་ཐར་མཚོག་བརྟེས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཐོང་པ་ཉིད་དང། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང། དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་མཚན་མ་མེད་པའོ། ।ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལའང་འདི་མངའ་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ

མ་སྒྲུ�sལ། འདིས་སྒྲuensལ་པས་ཕྱལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རྗེ་ལ། །བསྐལ་པ་དུ་མར་ཕྱག་སྒྲuensལ་བས། །ཉི་བར་འཚེ་བའི་བདུད་སྡེ་རྣམས། །ལེགས་འདུལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང། གཞི་དེས་ཕུང་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་མེད་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་དང། ཕུང་པོ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་འཆི་བདག་གི་ བདུད་བཅོམ། ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་བ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ཕམས་ཅན་ཕམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་གཞོན་པ་ཕམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྟའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་མོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དག་རྣོ་རྩེའི་གདན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྟའི་བྱའི་བདུད་བཏུལ། ཡང་པ་ཅན་དུ་འཆི་བདག་གི་ བདུད་བཏུལ། རྩ་མཆོག་ཏུ་ཕུང་པོའི་བདུད་བཏུལ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་དག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོ་ལྟ་ཡི་བྱའི། །བདུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱལ་མཚན་བསྟེལ།། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱི་ནི། །ང་རྒྱལ་རི་བོ་མཐོན་པོ་བསྟེལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་བརྟེས་པར། །འདོད་ཁམས་དབང་ཕྱུག་ལས་རྒྱལ་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ། །ཁམས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ལས་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ངས་རྒྱས་པའི་སྟ་ལོགས་སུ་འདུལ་བར་བཞེད་དོ། །དབང་བཙུ་ལ། ཕྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་དང། །འདུན་དང་མཉྱེན་དང་འདོམས་པ་ལ། །དབང་བཙུ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི། །བྱ་བ་ཀུན་སྒྲུབ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །ཆོ་ལ་དབང་བ་ནི་སྐུ་ཆོ་བཞིད་ཚད་བཞུགས་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲིན་པས། ས་ཕམས་ཅན་ཀྱི་ཆོའི་

རྒྱུར་གྱུར་པས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། ཅི་ལྟར་འདོད་པ་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་སུ་རུང་སྟེ། སྤྲོན་པས་གཞན་གྱིས་སེམས་ཚོམ་པར་བྱས་པས་སོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཡོ་བྱད་འགྲོར་པ་སྟེ་གཞན་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཚོམ་པར་བྱས་པས་སོ། །འདི་གསུམ་སྤྲོན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། སྔོ་གསུམ་གྱི་ལས་ཇི་ལྟ་བར་འདོད་པས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་བསྒྲུལ་བའི་འབྲས་བུའོ། །སྒྲུ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། གང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཆེན་མོ། །འདི་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། ས་འབངས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའོ། ། །རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གང་འདོད་པ་ལ་སྣང་བའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཤད་པས་ཐོབ་པའོ། །འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །ཡོ་བྱད་དང་སྒྲུ་བ་ནི་ཕྱིའོ། །སེམས་ནི་ནང་དོ། ཚེ་དང་ལས་དང་མོས་པ་དང། རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བསྟན་པའོ། །འདུན་པ་དང། ཡེ་ཤེས་དང། ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་མོས་པ་དང། མཉྫེན་པ་དང། འདོམས་པ་ལ

དབང་བའོ། །ཚེ་དང་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་དང། ।ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་པ་དང། ।
སྨོན་ལམ་ཐུ་འཕྲལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས། ।འདི་དག་ཕྱག་པའི་དབང་བཅུར་བཞེད། ।
བསྟེ་བའི་ཆོགས་བཅད་དོ། ।ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། རྩད་བྱང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅན། ।
ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་པ། ।སྒྲུབ་དང་སྨོང་བའི་ཏིང་འཛིན་ལ། ।མངའ
བརྟེས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང། འབད
པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཕྱིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྱོ་བ
དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་དང། ས་ཡི་རྒྱམ་པར་བསྒྲོངས་པ་ལ་ས་ཐོགས་པ་བཞེད
པ་སྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། རྗོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང། ཁོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད
སྨོང་བ་ལ་ས་ཐོགས་པ་སྦྱང་བྱ་སྨོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱས་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ
ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ནི། འཛིན་དང་འཆད་པ་ཆོས
ཀྱི་སྒོ། ।ཉུང་ངས་ཆོས་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ། ।སྟོན་མཛད་གཟུངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི
གཏེར། ।ཁ་འབྱེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད
པ་ལ་ས་ཐོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི
གེ་བས་མ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་སྟྲུད་པ་དང། བཞི་བཅུ་རྩ
གཉིས་པོ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ལ་མཁས་པས་གཞན་ཀྱིས་སྨྲས་པ་འཛིན་པ
དང་། རང་གིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། འདིའང་ཡུམ་ལས་ཡི་གེ
གཅིག་གིས་བྱང་བའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་ས་ཐོགས་པ་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། ।སྒྲབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། ཆགས་ས་ཐོགས་དགག་དཀའི་དྲི་མ
དང་། ।འགོག་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཞི། ।བག་ཆགས་བཅས་པ་གཏན
སྤངས་པ། ।སྒྲིབ་པ་ཀུན་ཐོལ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། ।འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ

སོགས་པ་ཟག་པས་བསྡུས་པ། ཁོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བདག་དང་གཞས་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཡེ་ཤེས
ནི། གསལ་དང་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་གཏེར། ཕྱིན་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིས། ।
རང་གཞན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ། ।རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། ।མེ
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ
འཁོར་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན
པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བས་དང་མི་འཛིགས་པ
ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། རང
གཞན་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། ।དེའང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་རྟེན
ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྔ་མ་གསུམ་ནི་རང་དོན
གཅོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་གཅོ་ཆེའོ། ।གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི།
གསུང་དབྱངས་མི་འཛིགས་ཤེང་གེའི་སྒྲ། ।ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པས། ।
ལྟར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ། ལེགས་སྒྲོགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।
གསུང་འཇམ་པ་དང་། རྒྱ་བར་སྙན་པ་དང་། རྒྱང་དུ་གྲགས་པ་ལ་ས་སོགས་པ
དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེ། རྒྱས་པར་གསང་བ་བཤམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས
གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ।གཞས་གྱུར་པ་ལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟག་བཅས་འགྲོ་བའི
རྒྱུན། །གང་ལགས་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུར། ।འགྲོ་བ་ཀུན་འཇུག་ཡེ་ཤེས
སུ། །མཉྱེན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས
དང་། སྐྱེ་མཆེད་གཞས་གྱུར་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འགྲུབ་སྟེ།

འགྲོ་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་ནོ། །འདྲོར་བའི་ཁྱད་པར་ལ། འཇིག་རྟེན་སྣོད་མ་བས་རྡུལ། །སྟོན་པའི་ འདྲོར་ བ་ ཕྱལ་ བྱུང་ བ། །གང་ ལགས་ དེ་ ཤད་ མངའ་ བརྟེས་ པས། །ལེགས་ འདྲོར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཀྲ་ཏིན་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ པའི་ འདྲོར་ ཕ་ མཐའ་ དག་ སྣོད་ པ་ སྟེ། དགྲ་ བཅོམ་ ཕ་ གཅིག་ ཀི་ ཟིལ་ གྱིས་ གནོན་ ལ། དེ་ བས་ རྡུ་ སྟེ་ རང་ ས་ངམ་ རྒྱས་ ཀྱིས། དེ་ ཐུས་ ཏེ་ ཁྱད་ ཆུབ་ ས་མས་ དཔས། དེ་ ཁྱོན་ ཕ་ སྟེ་ ས་ངམ་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ཟིལ་ གྱིས་ གནོན་ ཏེ། མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ ལས། འཇིག་ རྟེན་ ཕ་ ཡི་ འདྲོར་ ཕ་ ནི། །ཉན་ ཐོས་ རྣམས་ ཀྱིས་ ཟིལ་ གྱིས་ གནོན། །ཉན་ ཐོས་ རྣམས་ ཀྱི་ འདྲོར་ ཕ་ ཡང་། །རང་ ས་ངམ་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ཟིལ་ གྱིས་ གནོན། །དེ་ ཡིས་ ཁྱང་ ཆུབ་ ས་མས་ དཔའ་ ཡི། །འདྲོར་ བའི་ ཆར་ ཡང་ མི་ ཐོད་ དོ། །དེ་ ཡིས་ རྫོགས་ པའི་ ས་ངམ་ རྒྱས་ ཀྱི། །འདྲོར་ བའི་ ཆར་ ཡང་ མི་ ཐོད་ དོ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟ་ བུ་ སྟེ། དཔེར་ ན་ འཕགས་ པ་ ཉིར་ སྣོས་ བསམ་ གཏན་ ལ་ མཉམ་ པར་ བཞག་ པ་ ན། བདུད་ སྡེ་ ཅན་ གྱིས་ ཅོ་ འདྲ་ བའི་ ཕྱིར་ མ་ ཏོག་ གི་ ཕྲེང་ བ་ དབུ་ ལ་ དཀྱིས་ པ་ ན། འཕགས་ པས་ བདུད་ སྡེ་ ཅན་ གྱི་ མཐིན་ པར་ ཁྱི་ རོ་ བམ་ པ་ འབུ་ འཛིག་ པ་ ཞིག་ དཀྱིས་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང་། ། འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཁམས་ དཔག་ ཏུ་ མེད་ པ་ འདབ་ ཆགས་ སུ་ མེས་ འཇིགས་ པ་ ན་ འཇམ་ དཔལ་ གྱིས་ སྣུས་ པ་ ཤུ་ རིའི་ བུ། ཁྱོད་ ཀྱི་ ཐུ་ འཕྲལ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ འགྲོ་འམ། ཁོ་ བོའི་ ཐུ་ འཕྲལ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ འགྲོ་ བར་ བྱ། ཤུ་ རིའི་ བུའི་ བསམས་ པ། རང་ གི་ ཐུ་ འཕྲལ་ གྱིས་ འགྲོ་ ན་ ཡུན་ རིང་ དུ་ ཐོགས་ པ་ ཞིག་ པས། འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ ཐུ་ འཕྲལ་ ཡང་ བལྟའོ་ སྟམ་ སྟེ་ ཁྱོད་ ཀྱི་ ཐུ་ འཕྲལ་ གྱིས་ འགྲོ་ བར་ བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་མིག་ཕྱང་ཟད་ཚུམས་ཤིག ཤ་རིའི་བུས་མིག་བཙུམས་པར་བརྩམས་པ་ན་ད་ཕྱེ་ཞིག ཤ་རིའི་བུས་ཕྱེ་བ་ན་བཏོན་ཟིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཤ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུ་ཤ་འཕྲལ་བས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁྱེད་ཅན་ཐོས་མོས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཕྱན་མོང་བ་དང་ཕལ་བྱུང་ཆོས། །རྣབས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་བྱུང་བ། །བརྟེས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱབས་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་ཚད་མེད་རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན། ཟད་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཕྱན་མོང་བ། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཁོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟོན་གནས་ཤེས་པ། ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོམས་འཇུག་དགུ། རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་མ་དང་ཕྱན་མོང་བ། གཞན་ཐུ་ཤ་འཕྲལ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གནས་གྱུར་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་མ་དག་པའི་ས་བདུན་པོ་དང་ཕྱན་མོང་བའོ། །ཁོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་དང་། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ས་བརྒྱད་པ་དང་ཕྱན་མོང་བའོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ས་ས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ས་དགུ་པ་དང་ཕྱན་མོང་བའོ། ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དབང་བཏུ་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ས་བཏུ་པ་དང་ཕྱན་མོང་བའོ། །ཁན་ཐོས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཏུ་མི་བཞེད་པས་ས།ས་དང་ ཕྱན་ མོང་ བ་ ཞེས་ ཡིང་ འདོགས་ ས། །གཞན་ ཡང་ ས་དས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ ཆ་ འདྲེས་ པ་ བཅོ་ བརྒྱད་ དང་། ཆ་ འཇིགས་ པ་ བཞི་ དང་། བསྡུད་ ཀ་ ཞེད་ པ་ གསུམ་ ལ་ སོགས་ པ་ ས་དས་ རྒྱས་ ཁོ་ ནའི་ ཁྱད་ པར་ ཀྱི་ ཆོས་ ས། །འདི་ ལྟ་ བུའི་ ཡོན་ ཏན་

བརྟེས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་སྐབས་བསྐྱབས་ནས། བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ནི། དེ་ལྟའི་དངོས་བསྟོད་སྟོན་པ་ཡིས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གསལ་མཛད་པས། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཡི། །དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཐོང་བར་ཤོག །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ནི་ས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་བསྟན་པ་ནི་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་འདྲའོ། །དེ་ལེགས་པར་ཕྱི་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པའི་དགེ་བ་འདིས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟོད་པའི་བསྟོ་བའོ།། ||

བདག་གིས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བར། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་མདོ་དོན་ལེགས་གཟིགས་པ། ཁྱོད་བའི་སྲས་པོ་བྱམས་པའི་གསུང་རབ་བཤད། ། འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས། ། སྟོང་པ་རྒྱ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ།། ལྟ་བའི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ། མི་འགལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཁོ་བོའི་གཞུང་། ། རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་བློ་མའི་གསུང་བཤད་བཤད། ། དེང་ས་ངའི་ཀུན་ཕྱུག་ཕྱབ་པའི་བསྟན་པ་ནི། ། བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཤིན་ཉམ་ཆུང་བས། ། ཁྱོ་ལྟན་སྐྱེ་བོ་ ས་ངས་རྒྱས་ སྐྱབ་ འདོད་ རྣམས། ། ལེགས་ པར་ ས་ཁམས་ ལ་ ཕྱབ་ པའི་ གསུང་ བཤད་ བཟུང་། ། ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ལ། ། ས་ས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྟོང་ པ་ ལན্ལ་ གྱུར་ པས། ། འདི་ ཡི་ ལེགས་ ཤགས་ ཁ་ ཏམ་ ཕའི་ དྲིན། ། ཉེས་ ཕ་ ལ্ལང གང་ བདག་ ཁ্ལའི་ ཉེས་ ཕར་ ཟད། ། ས་ངས་ རྒྱས་ འཇིག་ རྟེན་ ས্ལོན་ ཆ་ ནུ་ ཕ་ ཐུར་ ཅིང།། ཆ་ཤས་ ཕའི་ ཕ্ལ་ ཅོ་ ཕལ་ ཆེར་ ཤད་ ཕས་ ན། ། ཁ্ལ་ ངན་ ཆ་ ལ্ལངས ཀ་ ཟུང ལ্ལ ཏ্ལ ལ্ল ཏ্ལ ལ

ཀྱིས། ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་དེང་སང་འདིར་དགྱེས་སོ། །ཆོས་འདི་ལོག་
པར་བཤད་ན་སྲིག་པ་ལྷུ། །ལེགས་པར་བཤད་ན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཁྲོ། །སྲོག་
མའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་དཀར་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀང་འགྲོ་ལ་ཕན་སྙམ་འདི་བརྩམས་
སོ། ། །དགེ་བ་འདི་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན། །མ་ལུས་བློ་ཡིས་གཏིག་ཏུ་བསྡོམ་
བྱས་ཏེ། །ཐམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་སེམས་ཅན་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན
རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི
རིམ་པ། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་དཔལ་ལྡན
ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྒྲུར་བའོ། །རྫོགས་སོ།། །།ཆོས་ཆོས་འདི་དབུས་གཙང
ཁམས་གསུམ་དུ་ངས་ཐམས་ཅད་ལ་བཤད་པ་ཡིན་པས། ངའི་སྨོན་མ་ཐམས
ཅད་ཀྱིས་ལུང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་འདི་ལ་ལྟོས་ལ་ཤོད། འདི་བཞིན་ཉམས་སུ
ལོངས་ (《ཀ》+འདི་མདོ་སྡུད་དུ་ཡོངས་སུཛྷོགས་ནས་དབུས་གཙང་དུ་དཔེ་བསྐྲུན་བའི་ཚེ་སྨོན་མ་རྣམས
ལ་སྨྲེངས་པ་ཡིན་ནོ) ।। ।।

༦༥། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་ བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༦༥། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ས་སྡེ་ཏི་ཏ་རཏ་ནཱ་ཡ་ནཱ་ཡ། བོད་སྐད་དུ། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། འཕགས་པ་ འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ལྷ་ཡི་མཆོག་དང་ གྲུ་དཔང་གྱུབ་ པ་རིག་ འཛིན་ གཅོ། ། དེང་ སྒོང་ རྒྱས་ པ་ གོ་གཱ་ མཁས་ ཀ་ དང་ ཏཱ་ ཡི་ཀ་ ས་ཁ་ ། ཀུན་ ནས་ དགའ་ བའི་ ཐུགས་ ཀྱི་ ནོར་ ཐུས་ ཞབས་ མཆོད་ པ། ། འགྲོ་ བའི་ གཙོ་ བོ་ ཀུན་ མཁྱེན་ དེ་ ལ་ བདག་ ཕྱག་ འཚལ། ། རིགས་ པས་ དཔྱད་ ན་ ཆོས་ ལུགས་ མི་ འགལ་ ཞིང་ ། ། འཛིག་ རྟེན་ བྱ་ བ་ ཀུན་ ནས་ ལེགས་ བསྒྲུབ་ པ། ། དམ་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ སྒྲོན་ ཆུལ་ ཅི་ འདྲ་ ཞིག ། ། བཤད་ པ་ འདི་ ནི་ ལེགས་ བཤད་ རིན་ ཆེན་ གཏེར། ། མཁས་ པ་ ཡོན་ ཏན་ མཛོད་ འཛིན་ པ། ། དེ་ དག་ ལེགས་ བཤད་ རིན་ ཆེན་ སྡུད། ། ། རྒྱ་ མཚོ་ ཆེན་ པོ་ ཆུ་ བོའི་ གཏེར། ། ཡིན་ ཕྱིར་ ཆུ་ བོ་ ཐམས་ ཅད་ འབབ། ། རྒྱ་ བོ་ ཡོན་ ཏན་ ཡོད་ མེད་ བའི། ། ཐུང་ དོར་ བློ་ གྲོས་ འཛིན་ ལ་ མཁས། ། རྒྱལ་ དང་ འདྲེས་ པའི་ ལུགས་ ཕྱེ་ རྣམས། ། བཅ་ ལེན་ རྡོ་ ཡིས་ ལེན་ པར་ ཤེས། ། ལེགས་ བཤད་ མཁས་ པའི་ བློ་ གྲོས་ ཀྱིས། ། གོ་ ཡི་ ཐུན་ པོས་ དེ་ ལྟ་ མིན། ། ཁེ་ མའི་ འོད་ ཟེར་ ཤར་ བ་ ན། ། འཕྲུང་ པོའི་ ཏུ་ རྣམས་ ལོང་ བར་ འགྱུར། ། ཤེས་ རབ་ ལྟན་ པས་ ཉེས་ པ་ དག། ཞེལ་ བར་ ནུས་ ཀྱི་ ཐུན་ པོས་ མིན། ། ཉམ་ མཁའ་ ལྟེང་ གིས་ དཔག་ ཏུ་ སྣུལ། ། གསོད་ པར་ ནུས་ ཀྱི་ ཁ་ ཏས་ མིན། ། ཐོ་ གྲོས་ ཆེན་ པོ་ ཀུད་ ན་ ཡང་ ། ། ལྟག་ པར་ ཐོ་ གྲོས་

སྟོངས་ལྡན་འགྱུར། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་བཀྲིས་པ་ན། །གླང་ཆེན་སྲོག་པོ་ཕྱུར་དུ་
འགེལ་མས། ། །མ་ཁས་པ་བརྩད་ཅིང་མ་དྲིས་པ། །དེ་ཡི་བར་དུ་གཏིང་མི་དཔོག་ས།།
རྒ་ལ་དགྱུ་གུས་མ་བསྟན་པ། །དེ་སྲིད་གཞན་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །རིག་པ་ནང་ས
པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཆོ་འདིར་མ་ཁས་པ་མ་ཐུར་ཀྱང། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ
བ་ཡི། །ཁོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདུ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ན་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །མ་བསྟུས
པར་ཡང་རང་ཉིད་འདུ། །དེ་ལྡན་མེ་ཏོག་ཆུང་རིང་ཡང། །ཁྱང་བ་སྦྱིན་གྱི་ཚོགས
བཞིན་འཚོར། །མ་ཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསླབས་པ། །མཐར་ཕྱིན་གཅིག་གིས
འཛིག་རྟེན་གསལ། །བློ་བཏེ་ཤེས་པ་མང་ན་ཡང། །ཆུ་ཕྱར་བཞིན་དུ་གསལ་མི
ནུས། ། །མ་ཁས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱང། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངའང
ལེན། ། །དེ་ལྟར་ཆུན་དུ་སྦྱོང་པ་ཡིས། །ཕྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུ། །
མ་ཁས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུངས་ན། །དགྲ་བོ་མང་ཡང་གལ་ཆུགས། །འཕགས
རྒྱལ་གྱི་ནི་བྱམ་ཟེའི་བུ། །གཅིག་ཕུས་དགྲ་བོའི་ཚོགས་ཀུན་བཅོམ། །བློ་ཆུང
གྲོས་ཉེས་འགྲུགས་པའི་ཚེ། །བློ་ལྡན་ཐབས་ཀྱིས་བདེ་བར་གསོ། །ཆུ་ཀླུང་རྟོག
པས་ཆུད་གཟན་པ། །ཆུ་མདངས་ནོར་བུས་དྭངས་པར་བྱེད། །མ་ཁས་པ་ཇི་ལྟར
ཐབས་རྣགས་ཀྱང། །ཐུན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་མི་འགྲོ། །ཆར་སྟོད་བྱེའུ་སྐོམ་ན
ཡང་། ། །ས་ལ་འབབ་པའི་ཆུ་མི་འཕྱང། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མགོ་བསྐོར་ཡང། །
བྱ་བའི་ཆ་ལ་རྩོངས་མི་འགྱུར། །སྲོག་ཆགས་གྲོག་མ་མེག་མེད་ཀྱང། །མེག་ལྡན
གཞན་ལས་ལྟག་པར་མཁྱོགས། །བློ་གྲོས་ལྡན་པ་གཉིས་བགྲོས་ན། །བློ་གྲོས
ལེགས་པ་གཞན་འཕྱང་སྲིད། །ཡུང་བ་དང་ནི་ཚ་ལ་ལས། །བ་དོག་གཞན་ཞིག་སྐྱེ
བར་འགྱུར། །ཁོང་མཛངས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི། །གཅིག་པུ་ཡིན་ཡང

ཀུན་ལས་རྒྱལ། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་ཞེང་གི་དང་། །འཕོར་ལོས་སྣུར་ལ་གྲོགས་མི་
དགོས། ། །ཐབས་ལ་མཁས་ན་ཆེན་པོ་ཡང་། །བྱན་དུ་བཀོལ་བར་གཅ་ལ་དཀའ།།
མཁའ་ལྟིང་མཐུ་རྒྱལ་ཆ་ན་ཡང་། །གོས་ཞེར་ཅན་གྱི་བ་ཚོན་པར་འགྱུར། །
འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི། །བདེ་བ་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཡིན། །རྒྱལ་བ་ཐུ་ཆེ
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །བྱན་བཟང་འདི་དང་ཕྱི་མར་བསྟན་པས། །དཔལ་ཞིང་མཐུ
རྒྱལ་ཆ་ན་ཡང་། །མཁས་པ་མིན་པས་དཔལ་མི་ཐོབ། །འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར
ན་ཡང་། །བསོད་ནམས་མེད་ན་གཅ་ལ་ཏུག །ཡོན་ཏན་སྟོན་གཉིས་ལུས་ཀྱང
གསལ། ། །འདྲེས་པ་འབྱེད་ཤེས་མཁས་པ་ཡིན། །ཚུ་ལས་འོ་མ་ངང་པས་ཕྱེད། །
བ་ལ་འོ་མ་ཀུན་གྱིས་ལོང་། །སྨྲས་ཤིང་བསྟལ་བར་གྱུར་པ་ན། །དུད་འགྲོ་ལ
ཡང་གོ་བ་སྟེ། །མ་བསྟལ་གཞན་གྱིས་མ་སྨྲས་པར། །བསམ་པ་ཤེས་ན་མཁས་པ
ཡིན། ། །བློ་དང་ལྡན་ན་མ་སྨྲས་ཀྱང། །རྟམ་འགྱུར་ཉིད་ལས་བསམ་པ་གོ །
བལ་པོའི་ཞེའུ་མ་ཐོས་ཀྱང། །ཀ་དོག་ཉིད་ལས་བྱོ་བ་ཤེས། །མཁས་པ་རང་གི
ཡུལ་བས་ཀྱང། །ཡུལ་ཁམས་གཞན་ན་མཆོད་པ་ཐོབ། །ཁོར་བུ་གཞན་དུ་ཕྱིན
པ་ཅམ། །རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་ཀ་ལ་ཕྱིན། །མཁས་པ་སྟོབ་པའི་དུས་ན་སྟུག །བདེ
བར་སྟོད་ལ་མཁས་མི་ཕྱེད། །བདེ་བ་ཆུང་ལ་ཆགས་པ་དེས། །ཆེན་པོའི་བདེ་བ
ཐོབ་མི་ཕྱེད། །ཐོ་དང་ལྡན་ན་ཉམ་ཆུང་ཡང། །སྟོབས་ལྡན་དགྲ་བོས་ཅི་བྱར
ཡོད། ། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡང། །རི་བོང་ཐོ་དང་ལྡན་པས་བསད། །
ཕེམས་ཅན་གཞན་དང་ཟླས་མཐུན་པའི། །ལྷོ་ད་ལ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །དུད
འགྲོ་ཡིན་ཡང་རིགས་མཐུན་ནམས། །ཁྱུ་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་གནས་ཕམ། །ངེས་པར
འབྱུང་བའི་བྱ་བ་འགལ། །མ་གྱུབ་པ་ན་དཔྱོད་པའི་ཚེ། །མཁས་ཟློང་གཉིས་ཀྱི

ཁྱད་པར་ཤེས། །གྲུབ་ནས་དགྱེད་པ་ཐུན་པོའི་ཚུལ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔྱད་པ་ཡི། །ཤེས་བྱ་ཤེས་ན་མཁས་པར་བགྱང་། །བ་ལང་ཏན་གཞོན་དགྱེད་
པ་ལ། །ཐུན་པོ་མཁས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མེན། །ཏུ་མཆོ་ཅུ་ཡིས་མི་ངོམས་ཤིང་། ।
ཏྲལ་པོའི་བང་མཛོད་ནོར་ཀྱིས་མིན། ।འདོད་ཡོན་སྦྱང་པས་མི་ངོམས་ཏེ། ।
མཁས་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་མི་ངོམས། ।ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང།། ।
མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། ।དེ་ཞེམ་ཐུང་ན་རི་དྭགས་ཀྱི། ।ལྷེ་བ་ལས་
ཀྱང་གླ་ཆེ་ལེན། ।ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་མཁས་པ་བཏུག
པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ།། ।।

ཏྲག་ཏུ་དམ་བཅའ་ཡོན་ཏན་རྣམས། ।སྐྱེ་བོ་དམ་པས་ལྷག་པར་སྨྲགས། ।
མ་ལ་ཡ་ཡི་ཅཏྟན་ཏེ། ।རྒྱང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་ཀྱས་པར་བྱེད། ।དམ་པ་དགོན་དུ
བསྐོས་ཐུར་ན། ।དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ། ।ཁོར་བུ་ཀྱལ་མཚན་རྫོར
མཆོད་ན། ।ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྨྲགས། ।ཀྱལ་ངན་གཞན་ཀྱིས
གཅོས་པ་ན། ।ལྷག་པར་ཆོས་ཀྱལ་དྲན་པར་འགྱུར། ।རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི
སེམས་ཅན་རྣམས། ।གང་ཟག་ཆུ་འཐབ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད། ।སྲོག་སྨྱོད་ཀྱལ་པོས
གཅོས་པ་ལ། ।མི་དབང་ཆོས་ཀྱལ་ལྷག་པར་སྐྱོང། ।འཕྱང་པོའི་གདོན་ཀྱིས
བཏབ་པ་ལ། ।གསང་སྔགས་གྲུབ་པས་ཕ་ཁོས་སུ་འཛིན། ।དམ་པ་སྲོག་པ་ཆུང་ཡང
སྨྱོང་། ।ཁ་དམན་རྣམས་ཆེན་པོའང་དེ་ལྷ་མིན། ।ཞོ་ལ་ཏ་ལུ་ཕན་འབྱར་བ་ཞེལ། ।
ཆང་ལ་ཕབས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདེབས། ।སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཀུང་གྲུར་ཀྱང། ।སྨྱོང་པའི
ཁྱད་པར་ལྷག་པར་མཛོས། ।མེ་ནི་ཐུར་དུ་ཚ་བསྟན་ཀྱང། ।མེ་ལྷེ་གྱེན་དུ་འཕར
བར་མཐོང། ।དམ་པ་ཀུང་ན་གནས་ན་ཡང། ।འགོར་འདབ་ཕན་པས་རིང་ནས

སྐྱོང་། ། །མཁའ་ལ་སྦྱིན་ཆེན་འཕྲིགས་པ་ཡིས། །ས་ཡི་ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་འཛེལ།། གསོན་ཚེ་སྙན་གྲགས་དགའ་བའི་ རྒྱ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་ དགའ། ། དེ་གཤེས་མེད་པའི་ཆོར་ཙམ་གྱིས། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ ནུས། ། །ཕྱི་རྟེས་རིང་དུ་བལྟ་བ་དང་། །བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་སྙན་ཆེ། །བཙུན་ ཏགས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲོམས། །བྱན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་ཏགས། །སྨྲིན་ ལ་རྟག་ཏུ་ སེམས་སྨྲ་བ། །དེ་ཡི་གྲགས་པ་རྒྱང་བཞིན་ལྟང་། །ཕོངས་པ་སྟོང་བ་ ཏདུ་བ་བཞིན། །ཏབ་ལས་བར་ཏདོད་རྣམས་དེ་བས་མང་། །བྱིན་ནས་སྟར་ཡང་མི་ ལེན་ལ། །དམན་པའི་བརླས་པ་དང་དུ་ལེན། །ཕན་པ་ཆུང་ངུཏང་མི་བརྟེད་པ། ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ ཆེ་རྟགས་ཡིན། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲས་གྱུར་ཀྱང་། ། ཏཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་གསལ། །སྟོ་མའི་མེ་ཏོག་ལེགས་བཀབ་ཀྱང་། །ཏྲི ཞིམ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་ཏགྱར། །ཆུལ་པོ་རང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཙམ། །དམ་པ་གང་དུ ཕྱིན་ས་བ་ཀུར། ।མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་ཉིན་རེའི་ རྒྱན། ।གཅུག་ གི་ནོར་ བུ་ གང་ དུ་ཏང་ མཆོད། ।ལྷོན་ ཤིང་ དུད་ པ་ ཏབྱས་ ཐུ་ མང་། ।ཟླ ཀ་ དུལ་ ཀ་ མཇུག་ ལ ། ། །ཏ ། ।ཏ ། ।ཏ ། ।

བསྐྱེད་ མི་ དགོས། །ཟླ་ བ་ རེ་ ཞིག་ གཟས་ ཟིན་ ཡང། །དེ་ མ་ ཐག་ ཏུ་ གྲོལ་ བར་ འགྱུར་ ། །ཚེན་ པོས་ དགྲ་ ལ་ བྱམས་ བྱས་ ན། །དགྲ་ ཉིད་ དེ་ ཡི་ དབང་ དུ་ འགྱུར། ། མང་ པོས་ བཀུར་ བས་ ཀུན་ བསྐྱངས་ པས། །ཀུན་ གྱིས་ ཆུལ་ པོར་ དབང་ བསྐྱར་ རོ།། དམ་ པ་ ཇི་ ལྟར་ ཆུད་ གྱུར་ ཀྱང། །སྲིག་ དང་ འདྲེས་ པའི་ ཟས་ མི་ ཟ། །ས་ལེ་ ཀེ་ བཀྲིས་ ཀྱང་ མི་ གཅོང་ བའི། །ངན་ སྐྱེགས་ ཟ་ བར་ མི་ བྱེད་ དོ། །དམ་ པ་ ཐོག་ ལ་ བབ་ ན་ ཡང། །རང་ བཞིན་ བཟང་ པོ་ ཀ་ ལ་ དོར། །ས་ ལ་ ষ্ণম་ ནི་ བསྲེགས་ བཅད་ ཀྱང་ ། །དེ་ ཡི་ ཁ་ དོག་ ཉམས་ མི་ འགྱུར། །སྐྱེས་ མཆོག་ རྣམས་ ལ་ དམན་ པ་ རྣམས། ཁྲོ་ ཡང་ ལན་ དུ་ ཀ་ ལ་ ཁྲོ། །ཅི་ ষ্ণང་ དེ་ཁ་ས་ པའི་ སྐད་ འཕྱིན་ ཡང། །རི་ དཀར་ ཆུལ་ པོས་ ষ্ণིང་ ཏེ་ء ས་ ষ্ণིང། །བདག་ ཉིད་ ཆེ་ ལ་ ষ্ণ་ བོ་ རྣམས། །ষ্ণིན་ ཚོལ་ འགྱུར་ ཀྱི་ དམན་ ལ་ མིན། །འཕན་ ཟིར་ རིན་ ཆེན་ ལ་ ལ্ব ཡི། །འགལ་ དུམ་ ལ་ ནི་ ষ্ণ ཞིག་ དགྱོད། ། །བསྟོད་ པས་ དགའ་ བར་ མི་ འགྱུར་ ལ། །ষ্ণད་ པས་ མི་ དགར་ མི་ འགྱུར་ ཞིང་ ། །རང་ གི་ ཡོན་ ཏན་ ལེགས་ གནས་ པ། །ষ্ণ་ བོ་ དམ་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན། ། ষ্ণིག་ པ་ དང་ ནི་ མཐུ་ ཆུལ་ ལས། །ཐུང་ བའི་ ལོངས་ ষ্ণ্ড ལོངས་ ষ্ণ্ড ཡིན། ཁ་ ངང་ ཏེ་ ལ་ འགྱངས་ ན་ ཡང། །ངོ་ ཚ་ བོར་ བའི་ ནམ་ ཐར་ ཡིན། །འགོར་ ལ་ ধ্বন্ত ষ্ণম་ ཚོགས་ ষ্ণ্ড ན། །ཇི་ དགོན་ ཉིད་ ཀྱི་ ཆེ་ བ་ ཡིན། །རྒ་ ལ་ ནུན་ དུ་ ཐུས་ ཀ་ དེ། །བདག་ ཏོ་ ཉིད་ ལ་ མི་ མཛེས་ ষ্ণম། །ཇི་ ལ্ব ཇི་ ལ্ব་ ཇ་ དགོན་ ཀྱིས། །འགོར་ ལ་ ངེན་ ཀྱིས་ བསྐྱངས་ ষ্ণ্ড ཀ། །དེ་ ষ্ণ ནི་ ষ্ণ ལ্ব ལ্ব ལ্ব ཀ ལ্ব ལ্ব ལ ། །ཇ་ ནི་ ཁ ལ্ব ལ্ব ལ্ব ལ ལ্ব ལ্ব ལ ། ། །ལ ལ্ব ལ ལ্ব ལ ལ্ব ལ ལ্ব ལ ལ ལ

གཞིས་པའོ།། །།

སྐྱེ་བོ་ངན་པ་འབྱོར་ཕོབ་ཀྱང། །ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་ངན་པར་འགྱུར། ། འབབ་ཆུ་ཇི་ལྟར་ལྷོ་གཡུར་ཀྱང། །ཐུར་དུ་འབབ་པ་ཁོ་ནར་འདོད། །དམན་ལ་སྤྱོད་པ་བཟང་བྱུང་ཡང། །དེ་ནི་བཅོས་མའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ཤེལ་ལ་ནོར་བུས། །ཁ་བསྒྱུར་ཡང། །ཆུ་དང་འཕྲད་ན་རང་མདོག་སྟོན། །ཏྲན་པོས་བྱ་བ་ལེགས་གྱུབ་ཀྱང་། །སྟེས་དབང་ཡིན་ཀྱི་བསྒྲུབས་པས་མིན། །སྲིན་བུའི་ཁ་ཆུ་དར་སྣུང་དུ། ། འགྲོ་བ་མ་ཁས་ནས་བྱུང་བ་མིན། །ཆེན་པོས་འབད་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ཚོས། ། ངན་པས་སྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་འཛོམས། །ཞིང་པས་ལོ་ཟླར་འབད་པའི་ཞིང་། ། ཞེར་བས་སྣང་ཅིག་རྒྱལ་དུ་ཏྲོག །ངན་པ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་སྐྱོན། །གང་ཡིན་གཞན་ལ་འགོད་པར་བྱེད། །ཁྱེ་དས་མི་གཙང་ཟོས་པའི་མཆུ། །ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་འཕྱེད། །ཏྲན་པོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་ན། །དོན་ཉམས་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་། །ལ་སྐྱེས་ཏྲལ་པོར་བསྐོས་པ་ཡིས། །འགོར་ལྷག་རང་ཡང་བསད་ཅེས་གྲགས་། །སྨོངས་པ་བདེ་བ་འདོད་བཞིན་དུ། །ཏྲ་བ་ལྷག་བསྟལ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ། །གཙོ་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ། །ལྷག་བསྟལ་ལྟང་ཕྱིར་ལྷོར་ཕན་པ་མཐོང་། །ཏྲོ་ངན་ཏང་ཏོ་ལ་ལས་རང། །བདག་ཀྱང་ལ་ལས་གཞན་ལ་གནོད།།ནགས་ཀྱི་ཤིང་ཏང་ཙུད་ནས་གཅོད། །མདའ་ཡི་ཏང་པོས་ཕ་རོལ་གསོད།། །རྒྱག་ཏུ་གཞན་དོན་མི་སེམས་པ། །དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ཕྱུགས་དང་མཚུངས། ། བཟའ་བཏུང་འབའ་ཞིག་དུད་འགྲོས་ཀྱང། །བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ། ཕན་དང་མི་ཕན་མི་དགྱོད་ཅིང། །ཏྲོ་དང་ཐོས་པ་མི་སྒྲུབ་པར། །ལྟོ་འགྱངས་འབའ་ཞིག་དོན་གཉིས་པ། །སྒྲ་མེད་པ་ཡི་ཕག་པ་ཡིན། །ཏྲན་པོའི་དབུས་ན

དགའ་ཞིང་བརྩེ། །མཁས་པའི་མདུན་ན་ཞུམ་ཞིང་འཛུར། །ཆོས་དང་ལྷོག་ཤལ་
མེད་ན་ཡང། །ཡ་ས་ཅན་ཀྱི་བ་ལང་ཡིན། །གང་ན་བཟའ་བཏུང་ཡོད་དེར་ཆུག །
དགོས་པའི་ཐུ་བ་བཅོལ་ཡང་འཕྲོས། །གཏམ་དང་བཞད་གད་ཤེས་ན་ཡང། །
མཛུག་མ་མེད་པའི་ཁྱི་ཏན་ཡིན། །རྨིག་རྩེས་ཆུ་ཡིས་དགང་སྟ་སྟེ། །མཛོད་ཆུང
ནོར་གྱི་དགང་བར་སྟ། །ཞིང་ཆུང་ས་བོན་གདབ་སྟ་སྟེ། །བློ་ཆུང་རིག་པ་མཐུ་བ
ལ ། །དེགས་བཅས་ཏྲན་པོ་ཁས་ལེན་ཅན། །ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་ཉམས་པར
འགྱུར། །གོམ་པ་གང་གི་ས་བྱིན་པས། །སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ནི་ས་གསུམ་ཤོར། །
ཏྲོ་ཆུང་ས་ཟམས་ལ་ཁོན་འཛིན་ཅན། །གནོད་པ་བས་ཀྱང་རྣམ་འགྱུར་སྟ། ཁྱི་ངན
དག་བོ་མཐོང་བ་ན། །རྒྱགས་པའི་ཐོག་མར་ཀུ་ཅོ་འདོན། །ཏྲྀན་པོས་བསགས
པའི་སྟུག་བསྔལ་ཉིད། །ཁྱོང་གི་སྟྲོང་པའི་བདེ་མི་ཁྱོང། །ཡང་ཡང་ཐུལ་ཞིང་ལྟ
བ་ཡི། །འཛུངས་པའི་ནོར་ནི་ཏྲི་བ་འདྲ། །ཏྲྀན་པོའི་གོང་དུ་མཁས་པ་བས། །
སྟེལ་འཛིན་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །སྟེལ་འཛིན་ཟས་དང་ནོར་ཀྱིས་མཆོད། །
མཁས་པ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགྲོ། །ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །ཡོན་ཏན
ཅན་ལ་ལྟག་པར་ནུང་། །གང་ས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དགུན་སྐྱེས་པའི། །ལོ་ཏོག་ལྟས་ངན
ཡིན་ཞེས་སྨྲགས། །ཡོན་ཏན་ལོག་པར་སྐྱངས་པ་འགའ། །ལེགས་པར་སྐྱངས་པ
ཁྱད་དུ་གསོད། །ལྷ་བ་མེད་པའི་གླིང་ཕྲན་འགར། །ཡན་ལག་ཉམས་པའི་སྐྱོན་དུ
བྱེད། ། །ཆོ་ག་ཉམས་པ་བྱེད་པ་རྣམས། །ཆོ་ག་ཚད་བར་བྱེད་ལ་བརྟས། །ཐུ་ཏའི
ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། །ཆུང་གཉིས་པ་ལ་མིར་མི་བརྩི། །ཆོ་ག་ལོག་པར་སྐྱབ་པ
འགའ། ། །ཡང་དག་ཆོ་ག་བྱེད་ལ་གཅེ །སྐྱེས་བུ་ཁྱི་ཡི་མགོ་ཅན་རྣམས། །བཞིན
བཟང་བུད་མེད་ཡིན་ཞེས་བརྟས། །ལོག་འཚོའི་ཟས་ནོར་རྟེད་པ་འགའ། །མཁས

པ་དབུལ་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད། །སྒྲོལ་ཏཱ་ནྲ་ཀྱིས་མི་བཟུང་ནས། །མཇུག་མ་
མེད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད། །དེས་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བས་ན། །མ་བས་པ་ཐུན་
པོའི་ནང་དུ་འཁྱམས། །རྒྱང་གིས་བདས་པའི་མ་ལི་ཀ །ཏྲི་ཞེམ་ཕྱག་དར་ཁོད་ན
ཇི། ། །སྐྱོན་རྣམས་འབད་པས་འཇོན་བྱེད་ཅིང། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ནས་མི་ཚགས་པ།།
སྐྱེས་བུ་ངན་པ་ཚུ་ཚགས་བཞིན། །ངན་པ་འཇོན་གྱི་བཟང་པོ་འཚོར། །ལེགས
ཉེས་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་མེད། །མ་བས་པའི་མདུན་ས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱོད། །ཟས
ནོར་ཁོ་ནའི་གཏམ་གྱིས་འདལ། །ཆུང་གཉིས་པ་ཡི་ཕུགས་སུ་ཟཱད། །ཐྲོ་ཚུང
མང་དུ་འདུས་ན་ཡང། །བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མི་ནུས། །ཅི་སྐྱང་མང་དུ་བསྟོམས་ན
ཡང། ། །ཁང་པའི་གདུང་མ་བཟོད་པར་དཀའ། །མ་དཔྱད་པ་ལས་དོན་གྲུབ་པ། ।
ཐུང་ཡང་མཛངས་པར་སུ་ཞིག་ཅི། །སྲིན་བུ་དག་གིས་ཟོས་པའི་ཕྲེས། ।ཡི་གེར
ཐུང་ཡང་ཡིག་མ་ཁན་མིན། ।ཐྲོ་གོས་ཞན་པའི་འདོད་གཏམ་དང། ।ཅང་ཤེས
མིན་པའི་ཏ་མཆོག་དང། ।གཡུལ་ངོར་ལྷུང་བའི་རལ་གྲི་རྣམས། ।སུ་ཡི་གྲོགས
འགྲུར་ངེས་པ་མེད། ।ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཐུན་པོ་རྣམས། ।མང་ཡང་དགྲ་ཡི
དབང་དུ་འགྱོ། ।གླང་ཆེན་སྟོངས་ལྟན་ཁྱུར་ལོངས་པ། ।རི་བོང་ཐྲོ་ལྟན་གཅིག
གིས་བཏུལ། ।ཤེས་རབ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང། ।ཕལ་ཆེར་རང་ལ་ཕན་པ
ཁོ་ན། ། །འདོད་འཇོ་བ་ཡི་འོ་མ་ཡང། ।ཅེའུས་འཕྱང་བ་བརྒྱ་ལམ་ཡིན། ।ཐུན་པོ
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁས་པ་ཡང། ।མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད། ।ཞེ་མ་ཤིན
ཏུ་འོད་གསལ་ལ། ।འབྱུང་བོའི་གདོན་རྣམས་མི་འཕྲོས་ས། ।ཐུན་པོ་ལོངས
སྤྱོད་གསོག་རྣམས་ལ། ।གཉེན་གྱི་བསམ་པ་ཀ་ལ་ཡོད། ।སྲིག་སྡུག་གཏམ་ངན
ཁོ་ན་ཡིས། ।ཕྱི་བ་བཞིན་དུ་བསགས་ནས་འཆི། ।སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཆོགས་ནང་དུ།।

ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཅིག་ལ་འཕྲུར། །སྒྲུལ་གཏུག་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །ཐུགས་
མེ་གསལ་ཡང་འོད་མི་འབྱིན། ।ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་ལས་ངན་གྱིས། ।འཇུངས་
པས་སྤྱོད་པའི་རང་དབང་མེད། ।རྒྱུན་འཕྲུམ་སྨིན་པ་ཟ་བའི་ཚེ། ।ཁ་ལ་མཆུ་ནད་
རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་། ।རྒྱུན་དུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱང་དགོས་པའི། ।སྐྱེ་བོ་ནམ་ཞིག་ཅི་ནས
ཉམས། ། །བྱ་རོག་གིས་ནི་བཟུང་བ་ཡི། ।རུས་སྦལ་ས་ལ་ལྷུང་ཞེས་གྲགས། ।
བཟང་ངན་མི་ཤེས་དྲིན་བྱས་བརྗེད། ।ཇི་མཚར་གཏམ་ལ་མཚར་མི་འཛིན། ।
མངོན་ས་ཐམ་མཐོང་བ་སྣར་ཡང་འདྲ། ।ཞུམ་ཞིང་ཕ্ལ་འབྱང་ཐུན་པོའི་རྟགས།।
དོད་ཆུང་ཁ་ཡིས་དགྱ་བོ་འདུལ། ।རྒྱང་ནས་མཐོང་ན་ཅ་ཅོ་འབྱིན། ।འཕགས་ས
འཕྲད་ན་ཐལ་མོ་སྦྱར། ।རང་ཁྱིམ་སྟེབ་ན་ང་རྒྱལ་སྟ། ।སྟོར་མ་གོས་བྱེད་ཚེ་ན
དཔའ། ।ཁ་ལ་བསྐོས་པ་ན་ནོར་ཆེས་འདེབས། ।འགྱོ་དགོས་ཐུང་ན་ནད་ཐུ་ལྡང།।
འཕགས་ས་རྒྱང་ནས་འབོད་ཅིང་བསྟོ། ।ཏྲོ་ཆུང་ཅུང་ཟད་རྒྱལ་བས་ངོམས། ।གལ
ཏེ་ཐམ་ན་གཉེན་ལ་འཁང་། ।གྲོས་ལ་འཚོགས་ན་འཕགས་ཆོད་སྟོང། ।གསང
གྲོས་བྱས་ན་ཡྱོག་ཏུ་སྟ། ।གཡུལ་ངོར་རྒྱན་ལ་ཕྱི་དོར་ཕྱེད། ।དགྱ་དང་ཕྲད་ན
རང་ཕྱོགས་སྟེད། ।འགྲོགས་ན་དགྱ་བས་གཉེན་ཕྱོགས་འཛིགས། ।མཚོན་ཆ
དགྱ་ཡི་ལག་ཆར་འཕེན། ।དགུང་ཚོགས་འགྲོ་ན་མཇུག་སྟད་ལ། ।ལྟོག་ན་དེ་ཡི
སྟ་འདྲེན་ཕྱེད། ।བཟའ་བཏུང་མཐོང་ན་ནན་ཀྱིས་འཇུག ।དཀའ་བ་མཐོང་ན
ཐབས་ཀྱིས་འཕྱོལ། ।སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། ।བཏོང་ཚུ་ད་མ་ཡོད་མོད
ཀྱང་། ।ངན་སྐྱེགས་ཁྲོན་པ་སུ་ཞིག་སྟོང། ।སྐྱེགས་པ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ཕྱོང། ।
མཆུ་བསྐོང་པ་ཡིས་བརྡ་སྟོང་ཅིང། ।སྟོས་པའི་ཚེ་ན་མིག་ཚུམས་ཕྱེད། ।ཆུམ་ཐར
ཐོས་ན་འཁྲུན་འཚོར་བ། ।ཁང་ལ་ཐུང་ཡང་ཐ་ཤལ་ཏྲགས། ।ལེགས་པར

བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་བླུན་པོ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།། །།

དམན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ན་ཡང། །རིགས་ལྡན་ཆུང་བས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། ། །བཅུགས་པ་སྟག་གི་ངར་སྒྲ་ཡིས། །སྒྲེའུ་ཤིང་གི་རྩེ་ལས་ལྟུང། །བླུན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁས་འཕྲིན་ཏེ། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྒྲིད། །སོག་མ་ཚུ་ཡི་སྟེང་དུ་འཕྱོ། །ཁོར་བུ་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་འཕྱིང། །ཡོན་ཏན་ཆུང་ནམས་ང་ཆུལ་ཆེ། ། །མཁས་པར་གྱུར་ན་དུལ་བར་གནས། །ཆུ་ཕན་རྒྱ་ཏུ་ཀུ་ཅོ་ཆེ། །ཆུ་མཆོ་ཅ་ཅོ་ག་ལ་སྒྲོགས། །སྐྱེ་བོ་དམན་ནམས་དམ་པ་ལ། །ཁྱད་གསོད་བྱེད་ཅིང་དམ་པས་མིན། ། །ཕེང་གེས་ལྷ་ཚོགས་ལེགས་སྐྱོང་སྟེ། །ལྷ་ཉིད་ལྷ་ཡི་རིགས་ལ་སྡང། ། དམ་པ་ཁྲོས་ཀྱང་བཏུང་ན་ཞེ། །དམན་ནམས་བཏུང་ན་ལྟག་པར་རེངས། །གསེར་དངུལ་སྦ་ཡང་བཞུ་ནུས་ཀྱི། །ཁྱི་ལུང་བཞུས་ན་དྲི་ངན་འཐུང། །མཁས་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཏེ། །བླུན་ལ་སྐྱོན་ནམས་འབར་ཞིག་ཡིན། །རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོས་ཆུ་འཐུང། །སྒྲུལ་གཤུག་ལས་ནི་ཉེས་ཀུན་སྐྱེད། །སྲིག་སྤྱོད་ནགས་ན་གནས་ཀྱང་ཉམས། ། །དམ་པ་གྲོང་ན་གནས་ཀྱང་དུལ། །ནགས་ཀྱི་གཅན་གཟན་ཁྲོ་བ་དང།། ཏ་མཆོག་གྲོང་གནས་དུལ་བར་མཐོང། །སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་ཆོལ། །རྒྱ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་ཏོག །སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང། །དམ་པ་དུལ་བས་རང་གཞན་སྐྱོང། །ངན་པ་རེངས་པས་རང་གཞན་སྟེགས །འབྲས་ལྡན་ཤིང་གིས་རང་གཞན་བསྲུང། །ཤིང་སྐམ་རེངས་པས་རང་གཞན་སྲེག །འཕྱོར་པའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་གཅེན། །གལ་ཏེ་ཆུང་ན་ཀུན་ཀྱང་དགྱ། །རིན་ཆེན་གྱིང་དུ་རིང་ནས་འདུ། །མཆོ་བསྐྲམས་པ་ན་སུ་ཡང་སྐྱོང། །

བླུན་པོ་འཕྱོར་པ་ཐོབ་ན་བདེ། །སྐྱེས་མཆོག་ཐམས་ཅད་བྱིན་ན་བདེ། །མཛོ་ཅན་
ཕུགས་ན་བདེ་བར་འཛིན། །མ་ཁས་པ་མཛོ་ལ་འཛིགས་པར་ལུ། །ཆེ་ལ་གནོད
བྱེད་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །དམན་ལ་གནོད་བྱེད་གནོད་པར་འགྱུར། །ནགས་མེ
ཏྲང་གིས་སྨོར་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡིས་སྨྲོན་མེ་ཆུང་ངུ་གསོད། །འདི་བཤེས་འདི་ནི་དགྲ
བོ་ཞེས། །བློ་གྲོས་ཆུང་རྣམས་སོ་སོར་འབྱེད། །བློ་ཆེན་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་ལ། །
ཕན་བྱེད་གང་ཡིན་ངེས་པ་མེད། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ལ། །དགའ་ཡི་ཡོན
ཏན་མེད་རྣམས་མིན། །སྒྲང་ཅི་འཛིན་པ་མ་ཏོག་ལ། །དགའ་ཡི་ཤ་སྒྲང་དེ་ལྟ
མིན། ། །མ་ཁས་པ་མ་ཁས་པའི་ནང་ན་མཛོས། །བླུན་པོས་མ་ཁས་པ་ཇི་ལྟར་གོ ।
ཙནྡན་གསེར་བས་རིན་ཆེ་བ། །བླུན་པོས་ས་ལ་བར་བྱས་ལ་ལྷོས། ।མ་ཁས་པ
ར་ཅང་གིས་དགྱོད་ཤེས་ཀྱི། །བླུན་པོ་གྲགས་པའི་རྟེས་སུ་འཇུང་། ཕྱི་ཏན་ཀུ་ཅོ
འདོན་པ་ན། ।ཆུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་ཆུག ।མ་ཁས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ན
ཡང་། ། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་གཞན་དགའ་བྱེད། ।བླུན་པོ་འཕྱོར་པར་གྱུར
ཆོ་ཡང། ।ཕྱོད་པ་ཁོ་ནས་རང་གཞན་སྲོག ।ཀ་ཅིག་སྨྲ་བས་གྲུབ་པར་རྟེ། ।ལ་ལ
མི་སྨྲ་དོན་ལ་འབད། ཕྱི་ཏན་དགྲ་ལ་ཁྱས་འདེབས་ཏེ། ।ཆུ་སྐྱར་བྱེ་ལ་སྨྲ་མེད
འཇབ། ། །དམ་པ་ཆོས་ཡང་ཕན་པ་སྐྱུབ། ।སྐྱེ་བོ་ངན་པ་མཛའ་ཡང་གནོད། ।ལྟ
རྣམས་ཁྲོ་བས་ཟེམས་ཅན་སྲུང། ।གཤིན་རྗེ་འཛུམ་ཡང་ཕ་རོལ་གསོད། ।སྐྱེ་བོ
དམ་པ་རིན་ཆེན་བཞིན། ।རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་ལྟོག་མེད། ।སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སྲང
འདའ་བཞིན། ।ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་མཐོ་དམའ་བྱེད། ।ཁྲོ་མཐུན་རིང་ན་གནས
ཀྱང་ཕན། ।མི་མཐུན་ཉེ་ན་ལྟག་པར་འཕྲལ། ।འདམ་སྐྱེས་འདམ་གྱིས་མི་གོས
ལ། ། །དེ་ཁིད་ཉི་མས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང། ।རྒྱ་ཁྱོད་ཅོ་ཚ་ཡོད་ཐུབ་པ། ।དེ་ཁྱོད་ཡོན

ཏན་ཕྱུན་གྱི་མཆོག །ང་ཚ་བཟླ་ན་ཡོན་ཏན་ཞིད། །ཕྱོགས་སུ་བྱས་ཏེ་གཏམ་
ངན་འཕེལ། །དམ་པ་མ་བཅོལ་ལེགས་པར་སྟོན། །དམན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ཡོག་པར་
ཤོད། ། །ཕྱལ་ཡོའི་སྒས་ལ་བརྟན་ཀྱང་བཙུ། །འཆི་བདག་མཆོད་ཀྱང་གསོད་པ་
ཡིན། ། །གཅིག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །བྱ་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྲིད། །ཟླ
བ་ཤར་ན་ཀུ་མུ་ཏ། །ས་འབྱེད་འགྱུར་གྱི་བདུན་ཟླུམ། །ཞེས་པ་ལས་ཀྱང་དོན་འགྲུབ
པ། ། །ཁྱུང་ཡང་མཁས་རྣམས་ཀ་ལ་སྨོན། །ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྐྱོན་སྲིད
མོད། ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཁྲེལ་བ་མེད། །ཆྱེད་པ་ལ་ལ་ཆྱེད་པ་སྟེ། །ཆྱེད་པ་ལ
ལ་དགྱ་བོ་ཡིན། །ཆོད་མ་མངལ་ལྟན་ནོར་འཕེལ་བྱེད། །ཏྲི་ཏ་སྨྱམ་ན་འཆི་བ
ཆྱེད། ། །དམ་པ་དབྱེ་དཀའ་འདུམ་སྣ་སྟེ། །དམན་པ་དབྱེ་སྣ་འདུམ་པ་དཀའ། །
ལྟོན་ཤིང་དང་ནི་ས་ལ་བ་ཡི། །བཅད་དང་སྟོར་བའི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཉམ་ཆུང
ཐུང་ཀྱང་ཟོན་བྱས་ན། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་གཞོམ་པར་དཀའ། །ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང
བགཱ་ཕེབས་ན། །ཉམ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་མང། །ནོར་ཀྱིས་འབྱོར་ན
སྟོབས་ཀྱང་འཕེལ། །ནོར་མེད་པ་ལ་སྟོབས་ཀྱང་འབྲི། །ཁྱི་བ་དབྱིག་ལྟན་ནོར
ཕྱོགས་པས། །ཀུ་བའི་ནུས་པ་ཉམས་ཞེས་ཐོས། །མི་གང་བསོད་ནམས་ལ་སྨྱོད
པ། ། །བཏང་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཆར་བཞིན་འབབ། །བསོད་ནམས་མེད་པའི
ལོངས་སྤྱོད་དེ། །བསགས་ཀྱང་སུ་ཡིས་ཟ་བ་སོམས། །དམ་པ་རེ་ཞིག་ཁྱད་གྱུར
ཀྱང། ། །ཟླ་བ་བཞིན་དུ་ཡར་ངོ་འཕྱང། །དམན་པ་ལན་ཅིག་ཁྱད་གྱུར་ན། །མར
མེ་བཞིན་དུ་མནལ་བར་འགྱུར། །ཤེས་ལྟན་དགྱ་ལ་མིག་བསྲིར་བས། །ཐ་མར
དགྱ་བོ་དབང་དུ་སྡུད། །དོད་ཆུང་དགྱ་ལ་ལན་བྱས་པས། །དཀའ་བ་ཆུན་མི
འཚང་པ་ཐོབ། །མཁས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ང་བའི། །གནས་ལ་འཇུར་ན་དཔའ

རྟགས་ཡིན། །ཞེང་གིས་ཁ་མཆོག་གསོད་པའི་ཚེ། །རྡ་ལ་འཛུར་བ་གཅ་ལ་སྡར། ། རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དགྱེད་པར། །དགྲ་ལ་མཆོང་བ་ཐུན་རྟགས་ཡིན། །མར་མེའི་འོད་ལ་འཛོངས་པ་ཡིས། །སྒྲོང་བུ་དཔའ་བར་འགྲོ་འམ་ཅི། །ངན་པ་རང་རྟེན་ཁྱད་པར་འཛོམས། །དམ་པ་གང་ལ་བརྟེན་པ་སྲུང། །ཕྱིན་བུ་རང་རྟེན་ཟད་ཟད་ཟ། ། །ཞེང་གི་རང་གི་ཡུལ་འགོར་སྲུང། །དམན་རྒྱམས་དགོས་པ་ཆུང་ངུ་གསང། ། གསང་དགོས་དགོས་པ་མེད་པར་སྨྲ། །དམ་པ་དགོས་མེད་གསང་མི་འགྱུར། ། གསང་དགོས་སྦོག་ལ་བཅས་ཀྱང་སྲུང། །དམན་པ་འཕྱོར་ན་ཏེགས་ཆུ་སྟེ། །དམ་པ་འཕྱོར་ན་ དུལ་བའི་ཆུ། །ཁ་སྐྱེས་འགྲངས་ན་ཏེགས་པས་བཆུལ། །ཞེང་གི་འགྲངས་ན་བདེ་བར་ཉལ། །དམ་པ་ངང་ནི་དམན་པ་ཡི། །སྦྱོང་པ་གཉིས་ཀ་གོམས་པའི་ཤུགས། །ཐུང་བ་མེ་ཏོག་ཆོལ་བ་ངང། །ངང་པ་ཆུར་འཛུག་བསྣབ་ཅི་དགོས། ། །ཆུལ་བན་དགྲ་ངང་ཕྱད་པ་ན། །རང་གི་འགོར་ལ་ཆད་པ་གཅོད། །དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཐུན་པོ་འགལ། །རང་ཉིད་འགགས་ཏེ་འཆི་བ་ཡོད། །ཆོས་ཆུལ་དགྲ་ངང་ཕྱད་པ་ན། །ལྷག་པར་འགོར་ལ་བྱམས་པ་སྐྱེ། །ན་བའི་ཐུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ། ། མ་ནི་གཏུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ངན་པ་ངང། །འགྲོགས་ན་ངན་པའི་ཤན་དུ་འགྱུར། །གཟུའི་ཆུ་ནི་རབ་ཞིམ་པ། །ཆུ་མཆོར་སྨེབས་ན་བ་ཚུར་འགྱུར། ། དམན་པས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་བསྟེན་ན། །སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་སྦྱོང་པ་འགྱུར། །གླུ་ཅིས་བྱུགས་པའི་གང་ཟག་ལ། །གླུ་ཅིའི་དྲི་ཞིམ་འཕྲུང་ལ་ལྟོས། །ལྷུན་པོ་ཅིས་ཀྱང་མི་བསྒྱལ་བ། །དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བརྟན། །ཤིང་བལ་ཆུང་ངུས་གསོ་བ་ལྟར། ། །དམན་པའི་སྦྱོང་པ་འགྱུར་ལྟོག་ཆེ། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་སྒྲོལ་མ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའོ།། ||

གཡོན་ཅན་སྟན་པར་སྒྲ་བ་ནི། །རང་དོན་ཡིན་གྱི་གུས་ཕྱིར་མིན། །སྲིན་བྱ་སྟན་ནས་དགོད་པ་ནི། །ལྷས་ངན་གཏོད་ཀྱི་དགའ་ནས་མིན། །ངན་པས་ཐོག་མར་ཚོག་གིས་འབྱེད། །བག་ཕེབས་གྱུར་ན་ཕྱི་ནས་བསྒྲ། །ཉ་པས་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྱེད་ནས། །ཉ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས། །དམན་པ་ཇི་སྲིད་ཉམ་ཆུང་བ།། དེ་ཡི་བར་ལ་རང་བཞིན་བཟང་། །དུག་གི་ཚེར་མ་མ་སྨིན་པའི། །བར་དུ་གཞན་ལ་འབིགས་མི་ནུས། །ཡིད་ལ་བསམ་པ་གཞན་བྱས་ནས། །ཚོག་ཏུ་སྒྲ་བ་གཞན་བྱེད་ན། །གཡོན་ཅན་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། །ཐུན་པོ་མཁས་པར་འཆོས་པ་ཡིན།། ཇ་ཅང་གཡོ་སྒྲ་མང་དགས་ན། །རེ་ཞིག་གྱུབ་ཀྱང་ཐ་མར་བརླག །གཟིག་ལྷགས་བཀབ་པའི་བོང་ཐུ་ཡིས། །ལོ་ཐོག་ཟོས་མཐར་གཞན་གྱིས་བསད། །ཞེས་རབ་ལྟན་ན་མངོན་ས་ཆུ་ཀྱི། །བརྟུན་ཀྱིས་ཁ་རོལ་བསྒྲ་བར་ནུས། །ཆུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིར་བཏགས་པས། །ར་སྐྱེས་ཆུ་བ་ཐུམ་ཟེས་བོར། །ཉེས་པ་མངོན་ས་ཆུ་ཅིག་ཐེབ་ཏུ། །གཡོ་ཅན་ཚོག་གིས་ཁ་རོལ་སྒྲ། །ལྟ་ཆེན་སྒྲ་ལྟགས་ཤོར་བ་ལ།། ལྟག་བསྟལ་བདེན་པ་བསྒྲགས་ཤོ་ལོ། །གཡོ་ཅན་ཆུལ་གཟོབ་ངག་འཇམ་ལ། ། མ་བརྟགས་པར་དུ་ཡིད་མི་བརྟན། །ཆུ་བྱ་གཟུགས་མཛོས་སྒྲ་སྟན་ཡང། །དེ་ཡི་ཁ་ཟས་དུག་ཆེན་ཡིན། །གཡོ་ཅན་བཟང་ཡོའི་ཆུལ་བཟུང་ནས། །ཕྱི་ནས་དོན་ལ་བསྒྲ་བ་ཡོད། །རེ་དགས་ཏ་མ་བསྟན་ནས་ནི། ཁྲལ་འདས་བོང་ཐུའི་ཤ་དག་འཆོང་། །ཇོ་ཆ་ཆུང་རྣམས་གཞན་ནོར་ལ། །བདག་གི་ཆེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡོད། ། མགོན་ལ་གོགས་ཀྱི་གོས་བཏེང་ནས། །བདག་གི་གུས་ཏགས་སྟོན་པར་བྱེད། ། གཏེང་ནས་ཉམས་པའི་ཁྲལ་འདས་རྣམས། །རང་གི་གཏམ་བཅོ་ཏོ་སོར་འཕྲེར། ། ཀན་ཅའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་རིགས་འགའ། །ཕ་བསད་པ་ལ་རྒྱལ་ཏ་ཏུང། །བློ་ཆུང

རྣམས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ། །འགའ་ཞིག་གཞོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྐྱེ་གཤེ
ཕྱུ་གུས་མ་ཡི་སྤ། །འཐོག་པ་དྲིན་ལན་ཡིན་པར་སྨོས། །གཞན་ངན་གཞན་གྱི
བཀའ་དྲིན་ལས། །ཐུང་བ་རང་གི་ཆེ་བར་སྨོས། །ཀླུ་ཡིས་འབད་ནས་ཕབ་པའི
ཆར། ། །ཞིང་པས་རང་གི་དཔལ་དུ་ཅི། །བློ་ངན་ལས་ལ་སྨྱོད་པ་ལ། །རང་གི
འབད་པས་ཐོབ་པར་སེམས། ཁྱི་ཁྲན་ཡ་ཁྲན་ཕུག་པའི་ཁྲག །རྒས་པའི་བཅུད་དུ
བསྟོམས་ནས་འཚའ། །མི་མཁས་པ་དག་གཉེན་བཅོམ་ནས། །འཕྲལ་མེད
གཞན་དག་གསོ་བར་མཐོང། །མགོ་བོ་བཅད་ནས་མཇུག་མའི་ཀུན། །སྟོན་པ
མིན་པ་ས་ཞི་ཞིག་ཏྲེད། །ཐུན་པོ་དགོས་པའི་ཕར་མི་ཏྲེན། །མི་དགོས་པ་ལ་ལྷུག
པར་འཚོར། །ཆུ་མིག་ངན་པ་དབྱར་འབབ་ཀྱི། །དཔྱིད་དུས་དགོས་པའི་ཚེ་ན
སྐམ། ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཞི་བ་ལ། །ངན་པ་ལྷུག་པར་འཚེ་བར་ཏྲེད། །སྟུམ་དང
ལྡན་པའི་སྟོང་ཐུ་ལ། །མེ་ལྟེ་ཆགས་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན། །ཕྱུབ་པས་ཕྱུབ་པ་ཐུལ
འགྱུར་གྱི། །ཞི་བས་འདུལ་བར་གཅ་ལ་ནུས། །ཚོལ་མིག་བསྲེགས་དང་བཅད་པས
གདོན། ། །ཞི་ཆོས་དེ་ཡི་དགེ་ཏུ་འགྱུར། །ཆུལ་བོས་ཆོས་བཞིན་ས་བསྐྱང་སྟེ། །
མིན་ན་ཆུལ་བོ་ཉམས་པའི་ཏགས། །ཉི་མས་ལྷན་པ་མི་ཟེལ་ན། །དེ་ནི་གཟའ
ཡིས་ཟིན་པའི་ཏགས། །སྲིག་སྟྲོད་ཟ་བོར་བསྟོས་པ་དང། །བང་པའི་ཡང་ཐོག
གྱུམ་པ་དང། །རི་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཞིག་པ་ཡི། །འོག་ཏུ་གནས་རྒྱས་ཆུན་ཏུ་སྐྱག །
གལ་ཏེ་རིག་པ་ཡོད་ན་ཡང། །སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་ངན་པ་སྤང། །དཀྱུ་ལྷུལ་ནོར
བྱས་མགོ་བཆུན་ཡང། །མཁས་པ་ཞི་ཞིག་བང་དུ་ལེན། །སྟན་གྲགས་ཆུལ་བོ
བཞིད་བཞིན་དགའ། །བཀྲེད་ན་ཐུགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དགོན། །བར་མར་གནས
པ་གཡང་ཟ་བས། །ཆུལ་བོ་ལ་ལ་མེ་ཆེན་འདུ། །ཆུང་མ་ངན་དང་མཛའ་བོ་ངན།།

རྒྱལ་པོ་ངན་པ་སུ་ཞིག་བསྟེན། །གཅན་གཟན་གཏུག་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ། ། ཞེམས་ཤེས་རྒྱུ་ཏུ་སྤོད་དམ་ཅི། །དྲེགས་པས་ཡོན་ཏན་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། ། འདོད་པས་ངོ་ཚ་ཉམས་པར་བྱེད། །གཡོག་འཚོར་རྒྱུ་ཏུ་སྲུན་ཕྱུང་ན། །རྟེ་དཔོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཕན་པར་སྣྲ་བ་དགོན་པ་སྟེ། །དེ་དག་བས་ཀྱང་ཉན་པ་དགོན། །སྨན་པ་མཁས་པ་རྟེད་དགའ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཆོག་བཞིན་བྱེད་པ་ཉུང་། །དེ་ཅང་རྨོམ་པ་ཆེ་དགས་ན། །སྟག་བསྟལ་བརྒྱད་མ་ཐོག་ཏུ་བབ། །ཞེང་གི་ང་རྒྱལ་ཆེས་བའི་རྒྱུས། །ལྷ་ཡིས་ཁུར་པོ་བསྐྱར་ཞེས་ཐོས། །བྱ་ར་ཧག་དག་གིས་བསྐྱངས་པ་དང་། །གཞུང་ངན་པ་ལ་ཕན་བཏགས་དང་། །ཞིང་ངན་ས་བོན་བཏབ་པ་རྣམས། །རེ་བ་མང་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཉུང་། །མ་བརྟགས་པར་ནི་སུ་ལ་ཡང་། ། ཡིད་ཆེས་པ་དང་བསྟོ་མི་བྱ། །བག་ཕབ་པ་ལས་སྐྱོན་བྱུང་དང་། །གྲོས་བཏབ་པ་ལས་དགྲ་ཐུར་མང་། །འཇིག་རྟེན་ངན་པ་མང་ཡོད་ཀྱང་། །སྐྱེ་བོ་ངན་འདྲའི་འཇིག་པ་མེད། །ངན་པ་གཞན་དག་བཅོས་རྩང་གི །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་བཅོས་ན་འཇིག །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱས། །ཕན་པར་བྱས་ཀྱང་མགུ་མི་ནུས། །གང་ཞིག་བསྟན་པ་དགྲར་འགྱུར་འདི། །སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། །ངན་པ་རྟེ་ལྟར་བཅོས་ཐུར་ཀྱང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད། །སོལ་བ་འབད་དེ་བཀྲས་ན་ཡང། །ཁ་དོག་དཀར་བ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པས་སྲུན་ཕྱུང་བའི། ། ས་དེར་དམ་པ་མཐོང་ཡང་སྟོང་། །སྨྲལ་ཀྱིས་གཅོས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །གསེར་ཀྱི་ཉག་ཕག་མཐོང་ཡང་འཕྲོས། །མཆོད་པ་དམ་པ་ལ་བྱ་ཡི། །དམན་པ་མཆོད་ན་ཉེས་པའི་གཞི། །འོ་མ་སྐྱེས་བུའི་བདུད་རྩི་སྟེ། །སྨྲལ་ལ་བྱིན་ན་དུག་འཕེལ་ལོ།། འབད་དེ་ཀུན་ནས་བསྟན་བྱས་ཀྱང་། །དན་པ་བློ་དང་གལ་འདྲེས། །མཆིལ་པ་ཇི་

ལྟར་གསོས་གྱུར་ཀྱང། །བག་ཕེབས་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །རྒྱ་ཏུ་འབྱེད་ལ་
བརྩོན་པའི་མིས། །མཛའ་བོ་བརྟན་པོའང་ཕྱེད་འགྱུར་ཏེ། །ཆུ་ཡིས་རྒྱ་ཏུ་བཅོས
གྱུར་ན། །ཕྱག་ལ་ཞེར་གা་མི་འབྱུང་ངམ། །བདག་གིས་བསྟུས་དང་བན་བྱས
དང་། །མཁན་སློབ་གྲོགས་ཀྱི་སྨྲོན་བརྗོད་པ། །བརྟན་ན་བརྟན་པས་ཡིད་རྟོན
མེད། །བདེན་ན་ལྟག་པར་འཇིགས་པ་སྐྱེ། །མི་གང་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ། ।
གཞན་གྱི་དྲྭང་དུ་སྡུས་བརྗོད་པ། ।བདེན་ནམ་འོན་ཏེ་བརྟན་ཡང་རྟང། ।མཁས
པས་དེ་ལ་བག་ཟོན་བྱ། ।གཞུང་བན་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། ।མཛའ་བཤེས
ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་རྟོན། ।ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཟོས་ནས། ।གཅན་གྱིས་བཏགས
པར་བྱས་པ་མང། ।གནོད་པའི་མཚན་མ་ཁར་འབྱེན་པའི། ।དགྲ་བོ་དེ་དག
གཞོམ་པར་སྣ། ।ཕན་པའི་བཟློག་རྒྱས་ཁར་འབྱེན་པའི། ।དགྲ་བོ་དེ་དག་ཇི
ལྟར་གཞོམ། ।རྩ་གཞན་མཁས་ན་འཚོ་སྲིད་ཀྱི། ।ཉེས་པའི་ཚིག་རྩ་འདྲུབ་པ་མེད
ཁྭ་ཡིས་ཤུག་པ་སྣ་ཕབ་པས། ।བསྣལ་པའི་བར་དུ་འགྲས་ལ་ལྟོས། ।སྙིང་ལ་ཁོན
དུ་དམ་བཟུང་ནས། ।ཁ་ལ་ཚིག་བཟང་སྣ་བོ་ཞེས། ।ཕྲང་སྲོང་གཏུག་པའི་གདམས
ངག་སྟེ། ।དམ་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་ཡིན། ।དུག་གི་ཙ་བ་འདོན་པ་ལྟར། ।
དགྲ་བོ་ཙང་ནས་གཅོད་དོ་ཞེས། ।ཆུལ་པོའི་ལུགས་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ।ཐུ
བཞིན་བསྐྱངས་ན་ཐུ་བཞིན་བྱེད། ।རང་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡི། ।མི་དང
འགྲོགས་པ་སུ་ཡིས་ནུས། ।སོ་ནམ་བརྩོན་པའི་ཞིང་གསེབ་ཏུ། ।ལྟུམ་གཞན་སྨྲིན
པའི་གོ་སྐབས་དགའ། ।མི་གང་བྱས་པ་མི་གཟོ་བ། ।དེ་ལ་གྲོགས་བྱེད་གা་ལ
སྲིད། ། ।འབད་ཀྱང་འབྲས་ཐུ་མི་སྨྲིན་པའི། ।ཞིང་ལ་སོ་ནམ་སུ་ཡིས་ནུས། ।གཟུ
ལུམ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཡིས། ।སྐྱེ་བོ་ཕྱུར་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། ।སྟྲི་བརྩོལ་ཅན་ཀྱི

གླང་ཆོད་ཀྱིས། །གཅད་བྱ་ཐུར་དུ་མི་གཅོད་དམ། །དམན་ལ་ཇི་ལྟར་ཕར་བྱིན་ཡང་། ། རྒྱུར་ལ་དགོས་ན་གཏ་ལ་སྟེར། ། སྐྱེས་བས་རྒྱ་ཏུ་བཟུང་ན་ཡང། ། ལྷག་གས་གོང་རྒྱུ་ལ་འཛིན་ནམ་ཅི། ། ངན་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པོ་ཞེས། ། སྟོང་བཏགས་ནས་ནི་སྲིག་ལ་སྨྱོར། ། གཞན་དོན་ལྟར་སྟང་བསྒྲུབ་དོན་དུ། ། མ་ཁས་པ་སུ་ཞིག་རང་ཉིད་འཛི�། ། བུ་ལོན་ལྟག་མ་དགྱ་བོའི་ཕེད། ། ཁྱིམས་ངན་རྣམས་དང་གཏམ་ངན་དང། ། རིགས་ཆུང་ངན་དང་སྨྱོད་ངན་རྣམས། ། མ་སྲེལ་བར་ཡང་རང་ཉིད་འཚེལ། ། ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ངན་སྨྱོད་བཏུག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བའོ།། །།

བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཐུར་ན། ། དེ་ཡི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དགོན། ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང། ། རང་ཉིད་ལྟ་ན་མེ་ལོང་དགོས། ། ཤེས་རབ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟན་པས་ཀྱང། ། བྱ་བ་ཀུན་ལ་མ་ཁས་པ་དཀའ། ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་མིག་གིས་ཀྱང། ། སྒྲ་ལ་ཉན་པར་ནུས་མ་ཡིན། ། དྲང་པོར་སྒྲ་བ་སྐྱོན་བཅས་དང། ། ། འཚྭིག་སྒྲ་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་སྲིད། ། ལམ་དྲང་འགའ་ཞིག་ནོར་འཛིགས་ལ། ། ། དྲང་དཀར་གཡས་འཕྱེལ་བཀྱ་ཤིས་བྱེད། ། བསོད་ནམས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འགའ། ། ། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛིམས། ། སྲུ་ཏིག་འཛིན་པའི་ཉ་ཕྱིས་རྣམས། ། ། སྲུ་ཏིག་ཉིད་ཀྱིས་སྲོག་དང་འབྲལ། ། ཡོན་ཏན་ལྟན་ཡང་བསྟེན་དགེ། ། ། ཕལ་ཆེར་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བ་སྲིད། ། ལུར་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་ཡང། ། རྒྱུན་དུ་བསྟེན་ན་ཕལ་ཆེར་འདོར། ། རང་བཞིན་བཟང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང། ། རྒྱུན་དུ་གཅོས་ན་གནོད་སེམས་སྐྱེ། ། ཚན্ཏན་བསིལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ། གཙུབ་པར་ཐུར་ན་འབར་བར་འགྱུར། ། རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི། ། ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང། །

མཁའ་ལ་ལྷ་གནས་མང་ན་ཡང། །འོད་གསལ་ཀྱི་ཟླ་ལྷ་བུ་མེད། །གང་ཞིག
གཞོད་པ་བྱེད་ནུས་པ། །དེ་ཡིས་ཕན་པར་བྱེད་པར་ནུས། །མགོ་བོ་གཅོད་པར
ནུས་པ་ཡི། །རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱིན་པར་ནུས། །བློན་པོ་བློ་ལྡན་དང་པོ་ཡིས། །
རྟེ་དང་འབངས་ཀྱི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །མངའ་དང་མཁས་པས་འཕངས་ཐུར་ན། །
གང་ལ་གཏད་པར་ཕོག་པ་ཡིན། །རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྩེས་ན། །ཐམས་ཅད
ཤེས་པའང་བཀུར་མི་འགྱུར། །སྲོག་གི་དབང་པོས་མ་བཟུང་བའི། །མི་ཏོ་བཟང
ཡང་སུ་ཞིག་ལེན། །མང་པོ་གཅིག་ཏུ་བློ་མཐུན་ན། །ཉམ་ཆུང་གིས་ཀྱང་དོན་ཆེན
འགྲུབ། ། །སྲོག་ཆགས་གོག་མའི་ཚོགས་འདུས་པས། །ཁེང་གིའི་ཕྱུ་གུ་བསད
ཅེས་གྲགས། །ཞུམ་བཅས་རྩོལ་བ་དོར་བའི་མི། །མཐུ་སྟོབས་ལྡན་ཡང་ཆུང་པར
འགྱུར། ། །གླང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྡན་ཡང། །གླང་ཏོ་ཆུང་དུས་བྱས་བཞིན
འགོལ། །ང་རྒྱལ་རྩོལ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན།།
དུང་དཀར་ཤིན་ཏུ་ལུས་ཆུང་ཡང། །ཆུ་སྲིན་ཆེན་པོའི་གཤེད་མ་ཡིན། །ཆེན་པོས
ང་རྒྱལ་བྱ་མི་དགོས། །ངན་པས་ང་རྒྱལ་བྱས་ཅི་ཕན། །རིན་ཆེན་ཆོག་གིས
སྒྲོགས་མི་དགོས། །མཆིང་བུ་བསྒྲགས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ཅི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི
འགྱོར་པ་རྣམ། །སྐྱེས་བཅན་ལུན་ཚོགས་རྒྱང་ལ་ཉེ། །ཉི་མ་རྒྱུན་དུ་འོད་འཕྲིན་ཏེ། །
བླ་བ་ཉ་བར་གྱུར་ནས་འབྲི། །རྒྱལ་པོས་གོ་འཕངས་བསྟོད་དགས་ན། །དེ་ཡི་ཕ་མ
བརླག་པའི་རྒྱ། །སྒོ་ང་མཁའ་ལ་འཕངས་ཐུར་ན། །ཆགས་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི
འགྱུར་ ། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་དང། །མཐུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ
སྐྱེལ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ན། །འོད་ཟེར་གཞན་རྣམས་བརླག་པར
འགྱུར། །ཕན་བྱེད་དགྲ་བོ་ཡིན་ཡང་བསྟེན། །གཞན་ཡང་གཞོད་ན་སྒྲང་བར

བྱ།།རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་རིན་གྱིས་ཏེ། ཁོང་བའི་ཟླཱ་རྫ་སྨན་གྱིས་འབྱིན། ।ནང་དུ་ཕྱང་ཟད་འཕྱོར་གྱུར་ན། ।ཕྱི་རུ་དེགས་བའི་རྩམ་འགྱུར་སྟོན། ।རྒྱ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚེ། ।སྲིན་རྩམས་གཡོ་ཞིང་འབྲུག་ཐུ་རྡོགས། ।ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་དགེན་པ་ལྟར། ।ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མེད་པའང་དགེན། ।སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས་པ་ལས། ।ཡོན་ཏན་གཙོ་ཆེ་མཁས་པས་བསྟེན། ।དང་པོ་ཉིད་ནས་དགེ་བོ་དང།། མཛའ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མེད། ।ཁ་ཟས་མ་ཞུ་དུག་ཏུ་འགྱུར། ।དུག་ཀྱང་ཤེས་ནས་སྨན་དུ་འགྱུར། ।གང་ན་ལས་མཐུན་ཡོད་དེ་འཕྱོར། ।ལས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་དེ་ཤུད། །ཕྱིམ་དུ་བཟུང་ཡང་མི་ཚགས་པའི། ।ངང་པ་མཆོ་ལས་བསྒྲང་ཀྱང་འགོར།། མཁས་རྩམས་རིག་པ་ཡོན་གྱིས་སྨོན། ।ཟླུན་པོ་རིག་པ་བ་སྨྲབས་ཀྱང་སྨོང་། ।ཞལ་ཆེར་ནད་ལ་སྨན་ཟ་ཡང། ।ལ་ལ་གསོན་པོ་ཕྱེབ་པ་ཡོད། ।རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། ।གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། ।ཐུན་མོང་བ་ནི་རྩོད་གཞི་སྟེ། ।དམ་བཅས་པ་ནི་འཆིང་བའི་རྒྱ། ।ནང་ན་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡང་ ། །ཆ་ལུགས་ངན་ན་ཀུན་གྱིས་བརྙས། ।པཎཌི་ཏ་མཁས་ཀྱང་སྨྲ་མེད་བས། །འདབ་ཆགས་ཀུན་གྱིས་སྦྱངས་ཞེས་གྲགས། ।གཞས་མིན་ཅ་ཅང་དྲང་པོ་ཡང་ ། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བརླག་པ་ཡོད། ।མདའ་ཡིས་ཕ་རོལ་གསོད་པའམ། །ཡང་ན་རང་ཉིད་འཆག་པར་འགྱུར། ।ཆར་དང་ཆུ་བོ་རྒྱ་མཚོར་འབབ།། བློ་དང་རིག་པ་མཁས་ལ་འགོ། ।ནོར་དང་སྐྱེ་བོ་ཕྱལ་པོས་སྟོད། ।དྲོ་ཞིང་བརླན་ས་ནས་ནགས་ཚལ་སྐྱེ། ।དབྱར་གྱི་ཆུ་མེག་རྡུ་ཡི་མེ། ।སྲིན་བར་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉ། ।ཐོ་ངན་རིག་པ་ངན་དང་མཛའ། ।དགོས་ཚེ་འཕྱང་བའི་ངེས་པ་མེད། ।ཟླུན་པོ་སྨྲ་བ་ཉུང་ན་མཛེས། ।ཕྱལ་པོ་ལྷོག་ཏུ་འདུག་ན་མཛེས། ।སྐྱ་མ་བཏུ་ལམ་མཚོང་ན་

མཛོས། ། །ཁོར་ཆེན་དགོན་ན་རིན་ཐང་ཆེ། །ཏ་ཅང་བྱམས་པ་ཆེ་དགས་ན། །དེ་
ཉིད་འགོན་པའི་རྒྱ་ར་འགྲུར། །འཇིག་རྟེན་རྫོང་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །འབྲེལ་བ་ཉིད་
ལས་འཐུང་བ་མང། །ཤིན་ཏུ་རྫོང་པ་ཆེན་པོ་ཡང། །ལྷག་པར་མཛའ་བའི་རྒྱ
ཕྱིད་དེ། །རྫོང་པ་བྱང་བའི་མཐའ་ཕལ་ཆེར། །འདུམ་པར་གྱུར་པ་མང་བར
མཐོང། ། །ཞེར་སྟ་ཅན་གྱི་ཁོར་རྣམས་དང། །ཕྲག་དོག་ཅན་གྱི་ཁྱོགས་པོ་དང།།
བློ་ངན་གྱི་ནི་རིག་པ་རྣམས། །ཡོད་ཀྱང་དགའ་བ་བསྟེད་མི་ནུས། །བཅོམ་ཚགས
ཅན་ནི་ཁོར་གྱིས་དགའ། །ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་བསྟོད་པས་མཁྱ། །ཐུན་པོ་རང་དང
མཐུན་པས་དགའ། །དམ་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བས་མཁྱ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ཡོན་ཏན
དང། ། །སྨྲ་སྒོ་བས་ཞན་པའི་རིག་པ་དང། །རྟེ་དགོན་ངན་པའི་བཀའ་དྲིན
རྣམས།། གཞན་ལ་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་དཀའ། །གང་ལ་ཁོར་ཡོད་སྨྲ་བ་མཛོས། །
ཁོར་མེད་སྨྲ་བ་བདེན་ཡང་སྒོང། །མ་ལ་ཡ་ལས་བྱང་ཀྱར་ན། །སྟོང་ཏུམ་ཕལ
ལའང་རིན་ཐང་ཆེ། །སྨྲ་མང་ཉེས་པ་འཛིན་པའི་རྒྱ། །མི་སྨྲ་ཉེས་པ་སྒང་བའི
གཞི། ། །ཁེ་ཅོ་སྨྲ་བས་གཟེབ་ཏུ་བཅུག །འདབ་ཆགས་ལྟགས་པ་བདེ་བར་རྒྱ། །
མི་གང་དགྱ་ལ་གཡོ་མེད་པས། །ཆུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་བཏགས་ན། །དགྱ་ཡང་དེ
ལ་གཡོ་མེད་པས། །འདུད་པ་ངོས་པོའི་ཆེ་བ་ཡིན། །སྟོངས་ཟལ་མི་ཡིས་ཁྱོས
ཅི་ཕན། །སྟོངས་ལྟན་དོན་ལ་ཁྱོ་ཅི་དགོས། །དེས་ན་ཏ་བ་སྨྲབ་པ་ལ། ཁྱོ་བ་དོན
མེད་རང་ཕྱིག་ཡིན། །སྨྲིན་པས་བསྟུས་ན་དགྱ་ཡང་འདུ། །སྨྲིན་མེད་གཉེན་ཡང
རིང་ཏུ་སྟོང། །བ་ཡི་འོ་མ་ཟད་པ་ན། །བེའུ་བཟུང་ཡང་འཚོར་བར་འགྲུར། །ཏ
བ་འགའ་ལ་མ།ཁས་པ་ཡིས། །གཞན་དག་ཤེས་པའི་ངེས་པ་མེད། །ཚུ་ལས་འོ་མ
འབྱེད་ཤེས་པའི། །ངང་པས་གཟུགས་བརྟན་ཟས་ས་ལ་ཕྱོམ། །ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ
ཏ

སྐྱོང་བ་ཡི། །རྗེ་བོས་བྱན་གཡོག་རྣྀད་པར་སླ། །བདག་ཉིད་མཆོ་ལ་ངང་པ་དག །མ་
བསྡུས་པར་ཡང་ངང་གིས་འདུ། །ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་པས་སྤྱོད་པ་དང་། །མཁས
པར་གྱུར་ནས་དུལ་བ་དང་། །ཆེན་པོས་དམན་པ་ལེགས་སྐྱོང་བ། །གསུམ་པོ
གཞན་བདེ་རང་ལ་ཕན། །བསོད་ནམས་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་བསྒྲུབ་པ། །ཞི་མའི
འོད་བཞིན་ལྷོས་པ་མེད། །འབད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་བསྒྲུབ་པ། །མར་མེའི
འོད་བཞིན་ཀུན་ལ་ལྷོས། །ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཅས་ན། །དམན་པ་རྣམས
ཀྱང་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ལྷོན་ཤིང་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །འཕྲིལ་ཤིང་རྩེ་མོར་ཕྱིན་ལ
ལྷོས། ། །ཡོན་ཏན་ལྷན་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང། །ཡོན་ཏན་དགའ་རྣམས་ཉེ་བར
བསྟེན། ། །ཚར་གྱིས་མཁར་ལ་གནོད་ན་ཡང། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགའ་བ
བསྐྱེད། ། །ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཆ་ལུགས་ཀྱིས། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི
ནུས། ། །རྒྱ་མཚོག་འགྲོས་དང་མི་ལྷན་ན། །ཤིན་ཏུ་བརྩེ་ཡང་རིན་ཐང་ཚུང། །
ནོར་ལྷན་ཐུན་པོའི་ནང་ན་མང། །དཔའ་བོ་གཅན་གཟན་ཁྲོད་ན་མོད། །ལེགས
བཤད་མཁས་པའི་ཁྲོད་འཕྱིན་པ། །དམ་པ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དཀོན། །གང་དང
གང་ལ་དེ་ཡོད་པ། །དེ་ཡིས་དེ་ཡི་གྲགས་པ་ཐོས། །མཁས་པའི་གྲགས་པ་མཁས
པ་དང། །དཔའ་བོས་དཔའ་བོ་ཐོས་པ་བཞིན། ।ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བྱ
བ། ། །དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་པར་འགྱུར། །དཔང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བོའི
ཐུན། ། །ཟླ་བ་ལྟ་མིན་ཟས་ཐུ་ཕྱེད། །རིག་པ་གླེགས་བམ་ལ་གནས་དང། །མ
བསྒྲུབས་པ་ཡི་གསང་སྔགས་དང། །བརྟེད་ངས་ཅན་གྱི་བསླབ་པ་རྣམས། །
དགོས་པའི་ཚེ་ན་ཐུ་བ་མང། །བློ་ལྟན་ནོར་ཀྱིས་འབྱོར་ན་ཡང། །ལེ་ལོ་ཅན་ལ
མཐོན་པོ་དཀའ། །རྩ་བ་ཐོག་མར་སྐྱེ་ན་ཡང། །རྩ་རྩེ་མཐོ་བ་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱི

ཕག་རྡུལས་ལ་དྲི་ཞིམ་དང་། །དམུས་ལོང་བ་ལ་སྒྲོན་མེ་དང་། །མ་ཞུ་བ་ལ་ཁ་ཟས་དང་། །ཟླུན་པོ་རྡུལས་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས། །ཡོན་ཏན་ཅན་དང་གསེར་བཟང་པོ། ། །གཡུལ་ངོར་དཔལ་དང་རྒྱ་བཟང་པོ། །སྨྲན་པ་མཁས་དང་རྒྱུན་བཟང་པོ། ། གང་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྣ་ཐོན། །བློ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་གང་། །སྟེ་ངན་དགེ་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་པོ། །སྐྱེ་བས་ཀུ་ཡིས་བཅོམ་ཞེས་ཐོས། །ཕལ་ཆེར་ཀུ་ཚའི་སྟོང་པ་ནི། །རིགས་བརྒྱད་སྡེ་མའི་རྟེས་སུ་འབྱང་། །ཁ་ལྷུག་ཕུ་གུ་ཏི་ཎ་ཀ། །འགྲོ་བ་བརྒྱ་ལམ་ཐོད་པ་ཅམ། །རི་དང་ཆུ་བོ་གླང་པོ་རྣ། །ཤིང་དང་ལོད་ཟེར་ནོར་བུ་རྣོ། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་རིགས་གཅིག་ཀྱང་། ། །མཆོག་དང་དམན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་ཆོག་ཅམ་ཡང་། །ཉམ་ཆུང་རྡུལས་ཀྱིས་བཟོད་པར་དཀའ། །གོ་ཅའི་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཅམ་གྱིས། །རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་པོ་བཅིངས་ཞེས་གྲགས །བྱ་བ་འབད་ནས་ཀུན་བསྟེན་ཀྱང་། །འགྲུབ་པ་བསོད་ནམས་ཤུགས་ལ་རག །ཆོང་པས་རྒྱ་མཚོར་མ་ཆེད་པའི། །ནོར་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་ན་སྡོད། །ཟླུན་པོའི་བྱམས་སྡང་རྒྱགས་ཀྱིས་གོ ། །སྒྲིན་པོའི་བྱམས་སྡང་ལོག་པར་སྟོན། །ཁྱེ་ཤན་འཛུམ་ན་དགའ་རྒྱགས་ཏེ། ། གཤིན་རྗེ་འཛུམ་ན་གསོད་པའི་རྒྱགས། །ནོར་གྱི་མཆོག་ནི་སྒྲོན་པ་སྟེ། །བདེ་བའི་མཆོག་ནི་ས་ཞམས་སྐྱེད་པ། །རྒྱན་གྱི་མཆོག་ནི་ཐོས་པ་སྟེ། །གྲོགས་པོའི་མཆོག་ནི་མི་ཟློ་བའོ། །ནོར་གྱིས་མ་གཏུང་ཞུ་ཞིག་ཡོད། །རྒྱ་ཏུ་བདེ་བར་བསྡད་པ་ཞུ། ། བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །དབྱར་དགུན་བཞིན་དུ་བརྗེ་བར་འགྱུར། །ཉམ་ཆུང་རྡུལས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་མིང། །བཟུང་བ་ཅམ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟུང། །ནོར་མོའི་ཕྲེང་བའི་མིང་བཟུང་བས། །ལོག་འདྲེན་ཕལ་གྱིས་བསྟུང

བར་བཤད། །ས་མས་ཅན་གང་དང་གང་འབྲེལ་བ། །བྱ་བ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱེད། ། །བྱ་ཚོད་ཕྱི་བ་ཁུར་བ་དང་། །སྒོམ་གྱིས་ལུགས་པ་མཆོད་ལ་ལྟོས། །ལོངས་སྤྱོད་གསོག་པར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། །འཕེལ་ན་གཏང་བ་བསྲུང་བའི་མཆོག །ཆུ་ཆེན་རྫོང་དུ་སྣུགས་འདོད་ན། །འབྲིད་པ་གཞག་པ་རྫོང་གི་གསོས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་རང་གཞན་གྱི་ཚུལ་བརྟག་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རྡུག་པའོ།། ||

བྱན་གཡོག་ང་ཕྱལ་ཆེ་བ་དང་། །དཀའ་ཐུབ་ལྟན་པ་ཆས་གཟོབ་དང་། །ཕྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་མི་སྟོང་པ། །གསུམ་པོ་ཚུལ་མིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །མི་ལྟོགས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་དང་། །མང་དང་འགོན་ཞིང་སྟོབས་ལྟན་རྩོད། །བུད་མེད་ཡིད་རྟོན་བན་ དང་ མཛའ། །ལྟ་ བ་ ཐུར་ ཏུ་ བརླག་ པའི་ ཕྱུ། །ཁོར་ མེད་ ཟས་ གོས་ མཆོག་ འདོད་ དང་། །གཞན་ ལ་ སྟོང་ ཞིང ང ཕྱལ ཆེ ། །བསྟན་ བཅོས་ མི་ ཤེས་ རྩོད་ པར་ འདོད། ། །གསུམ་ པོ་ འགྲོ་ བའི་ བཞད་ གད་ ས། །ཡུལ་ བཟང་ ཡོད་ བཞིན་ ཡུལ་ ངན་ ལ ། །སྐྱེ་ བོ་ ངན་ པ་ ཕོངས་ ཤིང ཆགས། །ཀེམ་ ཤུའི་ མེ་ ཏོག་ ཤ་ ཡིན་ ཞེས། །ཅེ་ སྒྲང་ ལས་ གཞན་ སུ་ ཞིག་ རེ། །ཆེན་ པོ་ རྣམས་ ལ་ དགྲ་ བས་ ཀྱང། །རང་ གི་ འགོར་ གྱིས་ གཅོད་ པ་ མང། །ས་ང་ ཀི་ ལུས་ ཀྱི་ འབུ་ མིན་ པ། །ཕྲོག་ ཆགས་ གཞན་ ཀྱིས་ ཀ་ ལ་ ཟ། །རྟེ་ བོས་ བདག་ ལ་ ཀཱོད་ བྱེད་ ན། །དེ་ ལ་ སྐྱོབ་ པར་ བྱེད་ པ་ ཐུ། །སྟང་ བས་ ཀ་ཟུགས་ ལ་ ས্ক্রিব་ བྱེད་ ན། །དེ་ ལ་ ལྟ་ བའི་ ཐབས་ ཀཱན་ མེད། །ཆོས་ ཐོག་ ཞི་ བར་ ཀན་ པ་ ལ། །འཚེ་ བྱེད་ ཤིན་ ཏུ་ ཐ་ ཤལ་ ཡིན། །རང་ ལ་ ཐ্ক্রুབས་ འོང་ བས་ པ་ ལ།། དཔའ་ བོ་ ཡིན་ ཞེས་ ས་ ཞིག་ ས্ক্রিགས། །ཐ্ক্রু ངན་ རང་ ལ་ མི་ ཕན་ ཡང། །ཀཱན་ ལ་ ཀཱོད་ པར་ བྱེད་ པ་ ཡོད། །ཐ্ক্রুལ་ ཀདུག་ ཟས་ ས্ক্রু ནུང ཟ ཡང། །ཕ་ རོལ་ མཐོང ན་

མི་གསོད་དམ། །འདོད་པ་བདེའོ་སྙམ་སེམས་ཀྱང་། །དེ་སྤྱོད་སྤྱ་བསྟལ་ཁོ་ནའི་
ཆུ། ། །ཆང་འཕྱང་བདེའོ་སྙམ་པ་དེ། ། །ཟློ་བ་བདེ་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན། ། ཡོན་ཏན
ཅན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱས། ། ཡོན་ཏན་འབད་པའི་ཕྱགས་ལ་གནས། ། འབད་ནས
ཡོན་ཏན་མི་བསྒྲུབ་པར། ། གཞན་ལ་འགངས་པས་ཅི་ཞིག་ཕན། ། མི་རྣམས་ཚེ
རིང་པ་ལ་སྨོན། ། ཆུས་པར་ཐུང་ལ་འཛིག་པར་ལྟ། ། ཆུས་ལ་འཛིགས་ཤིང་ཚེ
རིང་བར། ། འདོད་པ་ཟླུན་པོའི་ལོག་ལྟ་ཡིན། ། གང་ཞིག་མ་འགས་པ་ཡོད་བཞིན
དུ། ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་སྨོ་བ་ན། ། མི་དེ་གདོན་ཀྱིས་བཏབ་པའམ། ། ཡང་ན་ལས
ཀྱིས་མནར་བ་ཡིན། ། གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་བཞིན་དུ། ། སྤྱོད་དམ་སྤྱིན་པར་མི
བྱེད་ན། ། མི་དེ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའམ། ། ཡང་ན་ཡི་དྭགས་མངོན་སུམ་ཡིན། ། ཆོས
ལུགས་ཤེས་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་ན། ། དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ལོ་ཏོག་ཕུན
སུམ་ཚོགས་ན་ཡང་། ། གཅན་གཟའ་དགའ་བ་ག་ལ་སྐྱེ། ། ལས་ཀྱིས་མནར་བའི
སེམས་ཅན་ལ། ། ལོངས་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ནུས། ། བྱ་རོག་ལྟོགས་ཀྱང
བསྐྱངས་མོད་ཀྱི། ། འགྱངས་པར་ཟ་བར་གལ་ལ་ནུས། ། སྤྱོད་དམ་སྤྱིན་པར་མི་ནུས
པའི། ། ཁོར་དེས་ཕྱུག་པོར་བསྒོམ་ན་ནི། ། རི་བོ་གསེར་དུ་བསྒོམས་པ་ཡིས། །
ཕྱུག་པོ་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྣ། ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སྣ་བ་ལ། ། མཁས་པ་ཤིན་ཏུ
མང་ན་ཡང་། ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཉམས་ལེན་པ། ། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཤིན་ཏུ
དཀོན། ། རིགས་གཟུགས་ལང་ཚོ་ལྟན་ན་ཡང་། ། ཡོན་ཏན་མེད་ན་མཛོས་མ
ཡིན། ། རྒྱ་བྱ་སྦ་ལ་ཡིད་འོང་ཡང་། ། ཆེན་པོའི་ཆུན་དུ་འོས་ས་ཅི། ། སྣ་ཡི
ཚབ་མ་ཉོས་པའི་བྱ། ། གལ་བའི་ཆུན་དང་བཅུས་པའི་ཆོར། ། ལྷོ་བ་དགོན་མེད
པའི་རིགས་པ་རྣམས། ། ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཀྱིས་བཅུ་བ་མེད། ། མ་ཁང་ཐུས་པ་མི

གཙོ་བ། །དེ་ནི་གཞན་པས་རང་ལ་གནོད། །ལྟས་ངན་བསྟུབ་པ་ཉེས་པ་འགའ།། ངག་ཡི་ཕྲོག་མར་རང་ལ་འབྱུང་། །ལོངས་སྤྱོད་འགྱུབ་པར་མཛོང་ན་ཡང་། ། གནས་མ་ཡིན་ལས་སུ་ཞིག་ལེན། །ལུག་ཐུག་འཕངས་པའི་ཁྲག་བལྟགས་པས།། ཆ་སྐྱེས་མགོ་བོ་བཀས་ཞེས་ཕོས། །འཕྲེལ་བ་འགའ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞན་ལ་སྟེས་ཀྱིས་ངོར་མི་བྱ། །བརྒྱ་ཕྲིན་ཡིན་ཡང་འགོར་འདབ་རྣམས། །ཀ་བྱར་བཞིན་ཏུ་འཕྲོས་པར་འགྱུར། །རྒྱུན་ཏུ་འགྲོགས་པའི་ཁྲོགས་ཐུང་ནས། ། གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་མི་རྟེན། །ལུག་པའི་རྒྱལ་པོས་བྱ་རོག་གི །བློན་པོ་བསྟེན་པས་ཕུང་ཞེས་གྲགས། །མི་ངན་འབད་པས་བསྟེན་བྱས་ཀྱང། །རང་གི་མི་རུ་འགྲོ་བ་ མེད། །ཚུ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྟོལ་གྱུར་ཀྱང། །མེ་རུ་འབར་བ་ མི་ སྲིད་དོ། །རྒྱ་ མཚན་བརྟགས་ནས་ཁྲོ་བ་ནི། །ཕྱང་ཟད་རིགས་ཞིང་ས་ལ་བཞང་ཤེས། །རྒྱ་ མེད་ པར་ ནི་ གང་ ཁྲོ་ བ། །དེ་ ཡི་ བསལ་ ཕབས་ སུ་ ཡིས་ ཤེས། །དགྲ་ བོའི་ ནུས་ པ་ མ་ བརྟགས་ པར། །ཉམ་ ཆུང་ ན་ ཡང་ བརླས་ མི་ བྱ། ། ད་ ཏེ་ ཕྲ་ ལ་ བརླས་ པ་ ཡིས། ། ནམ་ མཁའ་ ལ་ཕྱེང་ གིས་ རྒྱ་ མཚོ་ བཅོམ། ।བསོད་ ནམས་ འཛིན་ ན་ ངན་ ས་ མཚམས་ སྐྱེ། ། རིགས་ འཛིན་ པ་ ན་ བུ་ ངན་ སྐྱེ། ।ཁོར་ འཛིན་ པ་ ན་ བཙུམ་ ཚགས་ སྐྱེ། ।ཚེ་ འཛིན་ པ་ ན་ འཆི་ ལྟས་ འབྱུང་། ।རང་ གིས་ ངན་ སྤྱོད་ མ་ བྱས་ ན། ।བརྒྱ་ ཕྲིན་ ཀྱིས་ ཀྱང་ སྨད་ མི་ ནུས། ། ।ཚུ་ མིག་ རང་ ཉིད་ མ་ སྐྱམས་ ན། ।ས་ ཡིས་ མ་ ནན་ པས་ ག་ ལ་ ཕྱབ། ।ཁ་ ཅ་ མི་ འདུ་ བརྒྱ་ ཕྲག་ ཙོ་ མ། ।མཐར་ ཕྱིན་ བ་ ག་ ཅིག་ ཀྱང་ མེད། ।བློ་ ཚོད་ ཕལ་ ཆེར་ གྱོང་ བར་ ཀྱི། །ཁྱི་ ཆན་ འདུ་ བར་ ཆུང་ དུ་ འཁྱམ། ।ལས་ ཀྱི་ ཤུགས་ ཀྱིས་ ཁྱིད་ པ་ ན།། བློ་ ཆེན་ ལོག་ པའི་ ལམ་ ནས་ འགྱོ། ।མུ་ སྟེགས་ བྱེད་ པའི་ ལྟོན་ པ་ མཆོག ।དབང་ ཕྱུག་ སྟོན་ པའི་ བཀའ་ ཁྲལ་ ཁྱོན། ।མི་ གང་ ཁྱིམས་ ལས་ གང་ འདའ་ བ། ।རེ་

ཞིག་རྒྱལ་ཡང་ཕམ་པ་ཡིན། །ཆུ་སྐྱར་ཁྲིམས་ལས་འདས་པ་ཡིས། །ས་ཀུན་ཐོབ
ཀྱང་ སེང་གེས་བསད། །ཏ་ཅང་ཤེས་རབ་ཚེ་དགས་བའི། །བྱ་བ་མང་ན་བདག
ཉིད་བརླག ।རྒྱལ་པོ་དྲན་རྒྱ་ཆེས་པ་ཡིས། ।རྒྱལ་སྲིད་ཉམས་པ་ཤིན་ཏུ་མང། ।
ཏ་ཅང་ལོངས་སྤྱོད་བསགས་དགེ་བའི། ।ཁོར་ཅི་རང་གི་གཤེད་མ་ཡིན། ।ལྷང
ཁྲོལ་ཕལ་ཆེར་ཕྱུག་པོ་ལ། ।འབྲུང་གི་སྦྱང་པོ་བདེ་བ་རྒྱ། ।ཏ་ཅང་མཐུ་རྩལ་ཆེ
དགས་ན། ।ཕྱེབ་བའི་ལྟ་གོན་བྱེད་པ་ཡིན། ।གལ་ཡང་དུ་བསད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ། ।
མཐུ་རྩལ་ཅན་ལ་ཐུང་བ་མང། ।འགྲོར་དང་ཤེས་རབ་སྟོབས་ལ་ཕོགས། ।བསོད
ནམས་ལྡན་ལ་ གྲོགས་ཐུ་འགྱུར། ।བསོད་ནམས་མེད་ན་དེ་དག་ཀུན། ।བདག
ཉིད་ཟློག་བའི་རྒྱ་ཆ་འགྱུར། ।མཁས་པས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང། ।རང་གི་བསོད
ནམས་བརྟགས་ཏེ་བྱ། ।ཁོད་དུས་བསོད་ནམས་ཕྱན་ཚོགས་པ། ।སྐྱེ་བོ་བརྒྱ་ཡི
ནང་ནའང་དགོན། ।ཇི་ཙམ་ཆུ་ཡིས་ཤེངས་པ་ན། ।ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ནས
འཛིག་པ་ལྟར། ।གང་ལ་ནོར་དང་ལྡན་གྱུར་པ། ।དེ་ལ་རིགས་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ
དགོན། ། ।བྱ་དང་ལྡན་ལ་ནོར་ཆེན་དགོན། ।དེ་དང་ལྡན་ན་དགྲ་བོས་འཇོམས། ।
ཐམས་ཅད་ཕྱན་ སྲུམ་ཚོགས་གྱུར་ན། ।མི་དེ་ཕྱུར་ཏུ་འཆི་བ་མང། ।དེས་ན
མཁས་པས་བསོད་ནམས་བསགས ।བསོད་ནམས་ཁོ་ན་བདེ་བའི་རྒྱ། ।སྲུ་ཞིག
གང་ན་ཕྱན་ཚོགས་པ། ।དེ་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་རྟགས། ।བརྫུན་གྱིས
ཕ་རོལ་བསླུས་ས་ཞེས། ।སྟམ་ན་རང་ཉིད་བསླུས་པ་ཡིན། ।ལན་གཅིག་བརྫུན
ཏུ་སླུས་པ་དེས། ।བདེན་པ་སླུས་ཀྱང་དོགས་པ་སྐྱེ། ।ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་མི
དཔྱོད་པར། ཁྲོས་ཤིང་ཕ་རོལ་གནད་འཕེབས་པ། ।ཆུང་མ་བསད་པའི་ཕ་བ
ལྟར། ། ।གྲོགས་དང་བྲལ་བའི་མ་ངན་ཐོབ།।མ་འོངས་པ་ལ་མི་དཔྱོད་པར། ।བྱུང

བའི་ཚེ་ན་འབད་དེ་བཙལ། །ཚུ་དང་འཕྲད་ན་ལྷུམ་འཕྲད་ཀྱིས། །མ་འཕྲད་པ་
ནས་གཅ་ལ་འཕྲད། །ཕྱགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི། །ཏུ་བ་ལེགས་ཀྱང
འཇུག་མི་རུང། ཁོང་པའི་ནང་དུ་མི་འཇུ་བའི། ཁ་ཟས་ཞིམ་ཡང་སུ་ཞིག་ཟ། ।
རྩོལ་བ་དོར་ནས་འདུག་པ་ལ། ।འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ।འབད་པ
མེད་ན་ཞིང་བཟང་ཡང། ।ལོ་ཏོག་ཕོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ।གཞན་མ་ཡིན་པའི
དུལ་དགས་ན། ।ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བཀོལ་བར་འགྱུར། ।ཤིང་བལ་སྟན་དུ་བྱེད
མོད་ཀྱི། ।ཡལ་ག་སུ་ཞིག་སྟན་དུ་འདིར། ।ཏུ་བ་ངན་དང་མི་འགྲུབ་པ། ।ཕ
རོལ་བསྟོ་ཡང་བྱེད་ན་ཟློག། ।སྒྲུར་དུག་ཏོ་ལ་སུ་ཞིག་ཏོན། ।ཐམས་ཅད་སྒྲིན
ཞེས་སུ་སྒྲ་ནུས། ।ཁོར་རྣམས་གསོག་ཅིང་མི་སྒྲོད་པ། ।རང་བསྲེག་བྱད་ཤིང
གསོག་པ་ཡིན། ।བྱང་བ་སྒྲང་ཅི་མི་ཟ་བར། ।གཞན་ཀྱིས་ཁྱེར་ན་ལྷེབ་པར
རྩོམ། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དཔྱད
པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ།། །།

བློ་ལྡན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང། ।ཆུན་ཏུ་གོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ।འགྲུབ
པར་གྱུར་ན་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། ।མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛོས་པའི་ཆུ། ।ས་ཕམས་ཅན་མོས་པ་སྟ
ཚོགས་པས། ।ཐམས་ཅད་མགུ་བ་ སྒས་ཀྱང་དགའ། ।རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ལྷན
བྱས་ན། ।ཐམས་ཅད་དགའ་བ་དེ་ལ་ཉེ། ।ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་གྱུར་ཚེ་ཡང། ।ཐོས
པ་མང་དུ་བསགས་པར་བྱ། ।ཕྱི་མར་ཐོས་པས་ཕན་པ་ཅམ། ।སྒྲིན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཀ
ལ་ཕན། ।ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་སྟེ་བོ་བསྟེན། ।ཡང་ན་ཐ་མལ་འགྲོགས་པ་བདེ།།
བྱམ་པ་ཆུ་ཡིས་གང་བ་འམ། ।ཡང་ན་སྟོང་པ་ཁྱུ་བ་སྟ། ।ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད
བསྒྲབས་པའི་མི། ।སུ་ཞིག་གིས་ནི་བསྟེན་པར་ནུས། ।ཆུ་ཕྱེད་གང་བའི་བྱམ་པ

དེ། ། །མགོ་ལ་བཀུར་བ་སྲུ་ཡིས་ནུས། །མི་གང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དང་། །དམན་པའི་
ཕྱད་པར་ལེགས་ཤེས་ནས། །དེ་ཡི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ཤེས་པ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
གཞི་ཆེན་ཡིན། །བློ་གྲོས་ལྡན་པས་ལེགས་བསྒྲངས་ན། །སྐྱེ་བོ་དམན་པའང
མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །སྨོན་ཤེས་དག་གིས་ནི་ཅོ་ལ། །བསྟན་པས་ན་འདོན་པ་ཤེས
པར་འགྱུར། །ཉམས་སྟོབས་ཆུང་བའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་། །ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ན
འགྲུབ། ། །ཆུ་ཡི་ཕིགས་པ་ཉམ་ཆུང་ཡང་། །མཚོ་དང་འདྲེས་ན་སྐོམས་མི་ནུས། །
རང་ལ་བློ་གྲོས་མི་ལྡན་ན། །བློ་ཆེན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདྲི། །ལག་པས་དགྲ
བོ་མི་ས་ོད་ན། །མཚོན་ཆ་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། །གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ
ཡང། ། །ཐབས་དང་ལྡན་ན་གྲོགས་སུ་འགྱུར། །དུག་ཆེན་ལུས་ལ་གཞོད་མོད
ཀྱི། ། །

མཆོད་འོས་པ་དང་འཚོར་རྣམས་ཀྱང། །རྒྱུ་ཏུ་སྨྲིན་པས་བསྡུ་བར་བྱ། །མཆོད་
གཏོར་ལ་ནི་ལྷ་རྣམས་དང་། །ཡི་དྭགས་བར་དུ་མཐུ་བས་བསྲུང། །ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟེད་མོ་དང་། །བདེ་དང་ཟས་ལ་ཆགས་པ་སྤང། །འདོད་ལ་ཞེན་པའི
ལེ་ལན་གྱིས། །འཚོད་སྨྲོགས་ལང་ཀར་བསད་ཅེས་གྲགས། །བྱམས་རྩོད་གཉིས
ཀ་ཆེན་པོ་དང། །བྱ་ཡིས་དམན་དང་ནམ་ཡང་མིན། །ཉོ་ཚོང་རིན་ཆེན་ལ་བྱ་ཡི།།
སྨྲོ་ངན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །དཔྱ་བ་མང་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་མཛོད། །ཏ་ཅང་མི་བསྡུ
ཉུང་ངས་ཞེངས། །གྲོགས་མཁར་སྨྲང་རྩི་ཡར་ངོ་ཡི། །ཟླ་བ་ཉུང་ངུ་ཉུང་ངས་ཞེངས།།
རྟེ་བོས་འབངས་ལ་མི་གཞོད་པར། །རིགས་པའི་ལམ་གྱི་དཔྱ་རྣམས་བསྡུ། །སྡུ
ལའི་ཤིང་ལས་སྒྲོས་ཀྱི་བཅུད། །གཟུགས་པ་མང་ན་བསྣམ་པར་འགྱུར། །རྟེ་བོས
ལྷག་པར་དེས་པ་དགོས། །ཆུ་མཚན་ཆུང་ངས་ཁྲོ་མི་རￄང། །ལྷུལ་ལ་ནོར་བྱ་ཡོད
ན་ཡང། །ཞེམས་ཤེས་ནུ་ཞིག་ཏￄང་ངུ་སྟￄད། །གང་ཞིག་ནོར་འདོད་སྐྱེ་བོས་ཀￄང།།
ཆོས་ཉིད་གཙￄ་བོར་བསྡུང་བར་བྱ། །ཆོས་ལས་ཉམས་པའི་ནོར་ཙￄམ་ནི། །འཇིག
རྟེན་འདིར་ཡང་གা་ལ་རￄག །ཏ་ཅང་བྱམས་ཐལ་གཉེན་ལའང་མིན། །ཤིན་ཏु
གནོད་ཆེན་དགྲ་ལའང་མིན། །གཉེན་ལ་ཉ་བ་འགོན་གཞི་སￄ། །གནོད་ལན་ཀￄན
ཀￄིས་ལￄབ་པར་ནￄ། །འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་འཇོམས་ཏￄད་ཅￄང། །འཇམ་པོས་ཐￄབ
པོའང་འཇོམས་པར་ཏￄད། །འཇམ་པོས་ཀￄན་འགￄབ་དེ་ཡི་ཕￄིར། །འཇམ་ཉￄ་ཆￄ
ཞￄས་མཁས་རￄམས་ནￄ། །སￄ་ལའང་བདག་གི་དￄག་ཡིན་དང། །འགལ་ཡང་བདག
ལ་མི་ཏￄམས་ཞￄས། །མི་ཏￄམས་ན་ཡང་དེ་མི་བￄￄག །བￄￄགས་ན་དེ་ཉￄ་འￄￄང
བའི་སￄལ། །ངོ་ཚ་ￄￄལ་ལ་མི་ལￄ་ཞￄང། །མཆￄ་དང་བￄￄས་པའི་ￄￄང་མི་ￄￄས། ।
ￄￄས་དང་ￄￄ་ལ་ￄￄགས་ￄￄན་པ། །དེ་འￄￄའི་གནས་ￄￄ་བￄￄ་མི་ￄￄ། །ￄￄལ་གཞￄ

ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར། །སྟ་མའི་གནས་ནི་དོར་མི་བྱ། །ཆུང་བ་ཡ་གཅིག
ཙ་བཅུགས་པར། །གཉིས་ཀ་བཏེག་ན་འགྱེལ་བའི་ཆུ། །རང་སྟོང་འབད་པས་སྦ
བར་བྱ། །ཕལ་ཆེར་གསལ་བར་བསྟན་པས་ཉམས། །སྒྲིལ་ཕྲོས་གར་མི་ཕྱེད་ན།།
མགུལ་དུ་ཐག་པ་ཅི་སྟེ་འདོགས། །ཉེས་པ་མངོན་ཤུམ་མཐོང་ན་ཡང། །གནས
ཙ་ཡིན་ལ་སྣ་མི་བྱ། །ལྟས་ངན་མཐོང་ན་སྣ་བ་ཡོའི། །ཐོག་ཏུ་འཕྲུང་ཞེས་འཛིག
ཏེན་སྒྲོག །གཞན་ལ་བརྟས་པར་ཁྱོར་བ་ཡི། །ཆོར་དང་ཟས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁྱི
ཕག་མི་གཙང་ཟ་བ་ལ། ।མཁས་པ་ཤུ་ཞིག་ཡིད་སྨོན་ཕྱེད། །ཕ་རོལ་གནང་དུ
འབེབས་པའི་ཚོག །དགྲ་བོ་ལ་ཡང་སྣ་མི་བྱ། །ཕྲག་ཅ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། ।
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལེ་ལན་འཕྲུང། །གལ་ཏེ་དགྲ་ལ་གནོད་འདོད་ན། །རང་ཉིད་ཡོན
ཏན་ལྡན་པར་བྱ། །དེ་ཡིས་དགྲ་ཡང་སེམས་སྐྱེ་ཅིང། ।རང་ཡང་བསོད་ནམས
འཕེལ་བར་འགྱུར། ।མི་བསྟན་འགྲོ་ལ་བྱམས་སེམས་བསྐྱེད། ।ཁྱོད་སྟོང་ཁོ་ནས
གདུལ་བར་བྱ། ।རང་གི་ལུས་ལ་ཕན་འདོད་ཆེམས། །གཏར་དགྱེ་ཀྱིས་ནི་ནད
ཆེམས་འདོན། །གནོད་པར་བྱེད་པ་ཆུང་ངུ་ཡང། ।ཁྱོར་ཏུ་བསལ་ལ་འདུམ་པར
བྱ། ।ཡུར་བ་ཆུང་ངའི་ཕྲེས་ཞུགས་ནས། །འོད་པ་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་ངམ། ।
མཁས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི། ।བྱ་བ་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །གླང་པོས་དགྲ་སྟེ
བཅོམ་པ་ཡིས། ।ཆུན་དུ་ཆུལ་པོས་བཅིངས་ལ་ལྟོས། ।རང་ཕྱོགས་སྡང་ཡང་སྒང
མི་བྱ། ।དགྲ་བོ་བྱམས་ཀྱང་འགྲུ་མི་བྱ། ।བྱ་རོག་བྱ་རོག་གིས་འཚེ་ཡང། ।ཉིན
མོ་ལོང་བ་བཏེན་ན་ཕུང། ।བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་གང་བྱེད་ཀྱང། ।མཁས་པས་རྟག་ཏུ
བསྒོམས་ཏེ་བྱ། ।ཕེང་གེས་རི་བོང་གླང་ཆེན་གཉིས། ।གསོད་པའི་ཚེ་ན་བསྒོམས
ཀློད་མེད། ।ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མི་བཀུར་བའི། ।གནས་དེར་མཁས་པ་ཤུ་ཞིག

སྟོང།།། ཚུ་ཤེལ་མེ་རྡོར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡུལ་དེར་ཚུ་ཤེལ་འཚོང་ངམ་ཅི། །མཁས་
པས་གཞན་ལ་བཤད་པ་འམ། །ཡང་ན་ཞི་བའི་ནགས་སུ་བསྒྲུབ། །ཁོར་བ་སྲོ
གཙུག་རྒྱན་བྱེད་དམ། །མིན་ན་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་གནས། །བདག་པས་མཐོ་བའི
ངམ་པ་ལ། །བསྟེན་ན་བདག་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ། །ལྷུན་པོའི་ངོས་ལ་གནས་པ་ཡི།།
བྱ་རྒྱས་གསེར་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཆེན་པོ་ཕྲག་དོག་ལྟན་པ་ལ། །བཏེན་ན
ཆེན་པོ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞི་མའི་འོད་ལ་ཉེ་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་མར་ངོར་གྱུར་ལ
ལྟོས།། །མི་གང་མཛའ་བ་མི་བརྟན་པ། །དེ་དང་འགྲོགས་པར་སུ་ཞིག་ནུས།།
ནམ་མཁའི་གཞའ་ཚོན་མདོག་མཛེས་ཀྱང། །རྒྱུན་དུ་རེ་ན་ཟླ་ན་པོ་འགྲུལ།།
བདག་ཉིད་གང་ལ་མི་དགའ་བ། །གཞན་ལ་ཀུན་ཏུ་དེ་མི་བྱ། །གཞན་གྱིས་ཕུང
ཟད་གཅོས་པའི་ཚེ། །རང་ལ་བསམ་པ་ཅི་བྱུང་སོམས། །གང་ཞིག་བདག་ཉིད
གང་དགའ་བ། །དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྡུར་བྱས་ན། །གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གང
དགའ་བ། །དེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་མཚོད་པར་འགྱུར། །དཔྱ་ཁོད་རྣམས་དང་མཛའ་བ
དང་། །རྩོད་པ་གཉིས་ཀ་མཁས་པས་སྤང་། །འགྲས་པ་དང་ནི་འདྲེས་པའི་ཚུལ།།
གཉིས་ཀ་བཏེགས་ལ་བྱར་མི་རུང་། །དམ་པ་དག་ལ་བསྟན་པ་དང་། །མཁས་པ
དག་ལ་འདྲི་བ་དང་། །གཞུང་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ནི། །སུ་ལ་ཡོད་པ་རྒྱུན
ཏུ་བའི། །དུས་སུ་མ་བབ་པ་ཡི་གཏམ། །གང་སྣ་དེ་ལ་ཀུན་གྱིས་བརྟན། །མང་པོ
སྣ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལས། །སྟོན་པར་ཛེས་སུ་མི་དཔོག་གམ། །ཉམ་ཆུང་རྣམས
ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི། །སྣ་བ་ཕམས་ཅད་འགྲུལ་བར་བསམ། །དེ་ལྟར་གོ་ནས་མི་སྣ
བའི། །མི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀུར་བ་ཉེ། །ཡུལ་དང་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ། །རབ
ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ལན་འགའ་སྣ། །ལེགས་བཤད་ཡིན་ཡང་མངས་ཀྱང་ན། །ཚོང

ཟོང་ལྷག་བཞིན་བྱིན་མི་འགྱུར། །རང་སྟོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། །སྟོན་དུ་
གོ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །མང་པོས་བདག་ལ་དེ་སྟོགས་ན། །སྟོན་ཅན་ཡིན་པ་རྟེས
སུ་དཔོག །གོ་ཡང་སྟོན་དེ་མི་འདོར་ན། །མི་དེ་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ཡིན། །ད
དུང་གཉིན་པོ་མི་འཛིག་ན། །མི་ཡིན་སྙམ་དུ་མ་སེམས་ཤིག །ཕྱུང་ཟད་བསམ་པ
ཡོད་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོན་དེ་བརྣགས་ལ་འདོན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་གཉིན་པོ་སྟོང་པ
ཡི། ། །མི་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ། །བློ་དང་ལྟན་པའམ་བྱམས་ཀྱང་རུང། །བསྟོ
བ་ཉན་པའམ་དཔའ་ཡང་རུང། །གཞན་གྱི་བྱ་བ་མི་ཤེས་ཀྱང། །དེ་དང་དེ་ཡི
སྟོང་པས་བསྐྱང་ । །མི་བསྲུན་པ་ཡི་འབྲེལ་བ་དང། །རིང་ནས་འགྲོགས་ཀྱང
སྒང་ས་ན་བདེ། །རྒྱ་ཆུ་འགལ་བའི་ས་བཟང་ཡང། །བདེན་ན་བདེ་ཞེས་ཆུན་པོ
སྟེ། ། །ཆུང་ངུ་འགང་ཞིང་འགོར་བ་ཡི། །འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་བྱིན་ལ་བསྐྱད།།
སྐྱལ་གྱིས་ཟིན་པའི་རྩ་དག་ནི། །གཅོད་མ་ནུས་ན་ཐོག་དང་འབྲལ། །གལ་ཏེ
ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱུར་ན། །ཕྲན་ཚེགས་གཞན་ལ་ཕེར་སྟ་སྒང། །ཡུལ་འགོར་དབང་དུ
འདུ་བ་ན། །དབྱིག་ལ་ཕེར་སྟ་བྱེད་དམ་ཅི། །མཁས་པ་ཡོངས་སྟོང་ཕོགས་འདོད
ན། ། །ཆ་ཤས་སྦྱིན་པ་བསྲུང་བ་ཆེ། །ཁོན་པའི་ཆུ་ནི་འཕེལ་འདོད་ན། །འཚུ་བ
ཉིད་ནི་གང་མས་ངག་ཡིན། །གང་ཞིག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་འདོད་ན། །དེ་ཡིས་འདུ
འགོད་མང་དུ་བྱ། །འདུ་འཛོ་སྡུག་བསྔལ་ཆུར་མཐོང་ན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི
རེ་བ་ཐོངས། །བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་ན་ཡང། །སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས
གཉིས་སོམས། །གཉིས་ཀ་མཉམ་ཡང་སྒང་དགོས་ན། །ཉིས་པ་ཤས་ཆེ་སྟོས་ཅི
དགོས། ། །མཁས་པ་དང་པོ་གྲགས་པས་བསྟེན། ། །མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན
གཟབ ། ། །རྨོངས་པ་དང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང། ། །རྨོངས་པ་གཡོ་ཅན་ཕྱུར་དུ

སྣང་། ། །ཁོར་དང་གཡོག་འཚོར་མེད་ན་ཡང། །མཛའ་བོ་བློ་ལྡན་གྲོགས་ཡོད་ན། ། །དུད་འགྲོས་ཀྱང་ནི་དོན་འགྲུབ་ན། །མི་ཡི་འགྲོ་བས་སྟོས་ཅི་དགོས། །གང་ཞིག་ཤེས་བའི་བྱ་བ་བསྟོ། །མི་ནུས་པ་ལ་འགན་མི་སྟེར། །ཆུ་ལ་ཤིང་རྟས་མི་བགྲོད་དེ། ། །ཐང་ལ་གྱུ་ཡིས་ཇི་ལྟར་བགྲོད། ། །

རྟོག་པ་ངན་དང་བྱ་བ་ངན། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྱ་སྟེ། །བྱིང་ན་ཐུན་པོ་
གྱུང་ན་མེད། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་བྱིད་པ་ལ། །བྱ་བ་ཉམས་པ་གཅ་ལ་
སྲིད།། །མིག་ལྟན་བརྟགས་ནས་འགྲོ་བ་ན། །གཡང་ས་གོམ་པ་འདོར་རམ་ཅི།།
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཚེལ་འགྱུར་བའི། །ཡོན་ཏན་སྟོབ་ན་མཁས་པའི་རྒྱས།།
རིག་པ་འགའ་ཞིག་མདའ་མཁན་ལྟར། །ཤེས་པ་ཉིད་ན་ཚོ་འབྲང་འཛིག །རང
ཉིད་ཅིས་ཀྱང་མཐོ་འདོད་ན། །གཞན་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་ཀྱིས། །བྱང་ལ་བྱི
དོར་བྱེད་པ་རྣམས། །སྟོན་དུ་མེ་ལོང་མི་འཕྱེ་འམ། །ཕ་རོལ་ཅི་ནས་བཞོམ་འདོད
ན།། །རང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་པས་སྐྱོབ། །དགྲ་བོ་གསོད་པར་འདོད་པ་རྣམས། །
མཚོན་ཆ་འབད་ནས་བསྐྱོབ་ལ་ལྟོས། །གཡོ་ཅན་ཚོགས་ལ་དྲོན་འཛིག་པས། །དྲང
པོས་དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དགོས། །བསྐྱེས་རྟེས་ཁོ་བོ་དང་ངོ་ཞེས། །རང་ལ་བསྟོད
པས་ཅི་ཞིག་ཕན། །གཡོ་ཅན་སོགས་ལ་གཡོ་སོགས་དང་། །དྲང་པོ་སོགས་ལ
དང་པོ་སྟེ། །མི་བརྟན་པ་ལ་བརྟན་དགོས་ཞེས། །བྱ་བ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཚངས་ཡིན།།
མཁས་པས་རྟག་ཏུ་དགྲ་ལ་ཡང། །གཉིན་དེས་ཀྱེན་དུ་བྱ་ན་ལེགས། །དེ་ཡིས
འདུམ་ལ་མི་ཕན་ཡང། །ཁེས་པར་གཞོད་ཟེམས་འཛིལ་བའི་སྨན། །ཆོག་ངན
བརྟོད་པས་འཛིག་རྟེན་དུ། །འདོད་པ་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཀྱིས། །ཡིད་ལ་རང
འདོད་བསྐྱེད་ན་ཡང། །ངག་གིས་ཀུན་དང་མཐུན་པར་ཀྱིས། །རང་དང་གཞན
གྱི་དོན་གྲུབ་ན། །འཇམ་རྡུབ་ཁི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི
སྟོད་པ་ལ། །གཡོ་སྐྱ་ཐུབ་པས་མ་གསུངས་སོ། །ཐ་མར་ཤིན་ཏུ་ཕན་པའི་གོས། །
འཕྲལ་ལ་སྡུག་ཀྱང་མཁས་པས་བསྟེན། །ཆུས་ཤིང་གདུངས་ན་ཡོན་ཏན་རྣམས།།
བྱ་གཅིག་པ་ལ་མཁས་རྣམས་སྟོབ། །ལོངས་སྟོད་ཏ་ཅང་འཕེལ་དགས་ན། །དེ་ལ

ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཅེ། །ཁྱེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་གང་བ་ཡི། །རྟེད་བུ་སྟོང་ངམ་ཡང་ན་འདུལ།། ཆུ་བོ་འགའ་ལ་ཕན་པའི་ལས། ।ལ་ལས་དེ་ལ་འཇུག་མི་རུང་། ।ཟློག་ཆུ་རྣུང་ལ་ཕན་མོད་ཀྱི། ।མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་དུག་ཏུ་འགྱུར། ।ཉམ་ཆུང་རྣག་ཏུ་བསྐྱང་དགོས་དང་། ।འགྲོགས་ན་ཆེན་པོ་ཉམས་དོགས་ཡོད། ।ཞུན་མར་སྟོང་དུ་བཞག་ཐུར་ན། ।སྟོང་ལ་ཏྲི་བས་མི་རྒྱགས་ཟམ། ।ངན་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། ।ངན་པའི་ཤན་ཐྲིས་རང་ལ་གནོད། ।ཡུར་བའི་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། ।ཉ་རྣམས་ཞིང་ལ་འགྲེམས་ལ་ལྷོས། ।གཞུང་ངན་བདག་ལ་བརྟེན་འཚའ་ན། ।དེ་ལ་ཐུང་ཟད་བྱིན་ཏེ་བསྐྱད། ཁྱིམ་དུ་ལྷས་ངན་བྱུང་ཐུར་ན། ।ཁོར་ལས་ཕྱི་སྟེ་བཟློག་པ་དགོས།། དམ་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་ན་ཡང་། ।བསྟེན་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཅེ་བར་བཞག ।ཁོར་བ་རིན་ཆེན་རྣག་མཆོད་ན། ।བཀྲ་ཤིས་དཔལ་དང་བསམ་པ་འགྲུབ། ।དམན་པའི་ཆུ་བོ་བསྟོད་ཏགས་ན། ।ཕྱི་ནས་དེ་ཅིང་ཁྱད་ཏུ་གསོད། ।མཁའ་ལ་མི་གཙང་གཏོར་ཐུར་ན། ।འཕོར་བ་པོ་ཡི་སྲོ་བོར་འབབ། ।ཆུ་བོ་བློ་ལྡན་མགོ་སྐད་ན།། སྟོང་ཕྱིད་ཅིང་ལ་ཅེས་པ་འཕོག ।མར་མེ་ཐུར་ཏུ་ཁ་བསྟན་ན། ।སྟོན་པ་པོ་ཡི་ལག་པ་སྲེག ।གང་དང་གང་གིས་གནས་ཡིན་པར། ।དེ་དང་དེ་ཡི་གནས་སུ་བཞག །གནོད་ཆུན་ཆད་པར་མི་གདགས་ཏེ། ।ཆད་པའི་ཆད་ཆུན་སྲོ་གཙུག་མིན།། །བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཐུབ་པའི་ཚེ། ।འབད་པ་ཡིས་ནི་གྲོགས་བཟང་བརྟེན། ।ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་མེས་བསྲེག་ན། ।ཏྲུང་ཞིག་ཅི་ནས་གྲོགས་སུ་དགོས། ।བྱམས་པས་ཞུབ་པའི་ཚོག་སྨྲ་བ། ।བསྐྱབ་སྦ་གཞན་དགའ་སྟུད་པའི་མཚོག ।རོར་ཐྲིས་མཐུ་བར་སུ་ཡིས་ནུས། ।ལུས་སྲོག་བཏང་ཡང་ཕྱེད་མི་ཚོམས། ।ཁོངས་ཀྱང་གདུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ।འཕྱོར་ཡང་དགའ་བས་དེགས་མི་བྱ། ।ལས་ཀྱི་འཕེན

པ་རྒྱང་རིང་བས། །སྐྱིད་སྡུག་སྣ་ཚོགས་ད་གདོད་འབྱུང། །ལེགས་པར་བཤད་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་བྱ་བ་བརྒྱ་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།། །།

འགྲོ་མགོན་ས་ངར་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ། །སྟོན་པ་གཞན་ལ་གུས་བྱེད
པ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཚུ་འགྱམ་དུ། །བ་ཆློའི་ཁྲོན་པ་བཇོ་བ་ཡིན། །དངོས
པོ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །གོམས་ན་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །བཟོ་ཡི་རིག་བྱེད
སྒྲུབས་པ་ལྟར། །དམ་ཚོས་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ། །གང་ཞིག་ཁྱང་ངུས་ཚོག
ཤེས་པ། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས། །ཚོག་ཤེས་མེད་པ་ཚོལ་བ་ལ། །སྡུག
བསྔལ་ཆར་བཞིན་རྒྱུན་དུ་འབབ། །ཉམ་དགོས་ཚེ་ན་ལེན་པ་ཡི། །ནོར་ནི་སྦྱིན
པར་ཕྱབ་པས་གསུངས། །བསགས་པའི་ནོར་ནི་སྦྱང་ཕྱི་ལྟར། །ཉམ་ཞིག་གཞན
གྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བྱུན་བཏང་བས། །དངོས་པོ་ཐོབ་པའི
ངེས་པ་མེད། །སྟོང་ལ་ཕྱིན་ན་འབད་མེད་པར། །ཆུང་ཡང་བརྒྱ་འགྱུར་ཐོབ་པ
ཡིན། ། །འཇུངས་ལ་ཕྱུག་པོ་མི་སྲིད་ཅིང། །གཏོང་ལ་དབུལ་པོ་མི་སྲིད་པས། །
འཇུངས་པ་ནོར་དང་ཆུང་བ་དང། །གཏོང་བ་ནོར་ལ་ཟློ་ལ་འདྲ། །ཕྱིན་ན
དབུལ་གྱུར་དོགས་པ་ཡིས། །འཇུངས་པས་སྦྱིན་པ་མི་གཏོང་ལ། །ཕེར་ལྷས་ངེས
པར་ཕོངས་འགྱུར་བས། །བློ་ལྡན་ཕུང་ཟད་ཆེད་པ་གཏོང། །བཞག་ན་ནོར་སྐྱོང
མི་འཕེལ་བས། །ཚོང་པ་ཟོང་རྟམས་འགྲེམས་པ་ལྟར། །བསགས་ན་དབང་ཕྱུག
མི་ཐོབ་པས། །མཁས་པས་ཚོང་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུར་སྟེར། །ཕྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག
གཏེར་ཡོད་ཀྱང། །སྲུ་ཞིག་ལ་ཡང་གཏོང་མི་བྱེད། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་འདི
དབུལ་ཞེས། །ཐོས་མང་རྟམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཤད། །རིགས་རྒྱུད་ཁྱད་ཀྱིས
དོགས་པས་ན། །ཁྱོ་ཆུང་ཕུང་ཟད་ཆེད་པ་ཐོགས། །མཁས་པ་རིགས་རྒྱུད་མཐོ

ཐོབ་ཕྱིར། །གསུག་བཞིན་གཞན་ལ་སྨྲིན་པ་གཏོང་། །རིགས་རྒྱུད་ཕུག་པོར་བྱ་
སྟེམ་ནས། །རང་ཉིད་བཅོངས་ནས་བུ་ལ་སྟེར། །བུ་ངན་ཕ་ལ་ཆོལ་བཞིན་དུ། ། ནོར་རྣམས་བརླག་ནས་ཁྱི་བཞིན་འཚེམ། །ཇི་ལྟར་ཕ་མ་བུར་བྱམས་ཀྱང། །དེ་
ལྟར་བུ་ཚོས་ཕ་མ་མིན། །ཕ་མས་བུ་ཚ་བསྐྱངས་བསྐྱངས་ནས། །ཕ་མ་ཆགས་ནས་
བུ་ཚོས་བརླན། །ནོར་ས་གས་འཛུངས་བའི་ཕུག་པོ་དང། །དགོས་ས་གཏོང་
བའི་ཕུག་པོ་གཉིས། །རང་དང་རིགས་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཇིག་རྟེན་གཞན་
གྱིས་བྱེ་བྲག་འབྱེད། །སྲིད་བའི་ཁོལ་པོར་ཐུར་པ་རྣམས། །སྲོག་དང་བསྟོས་ནས་
ནོར་ཕྱིར་འབྲེང། །ཆོག་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནོར་ཆེད་ཀྱང། །དེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་
ལ་སྟེར། །བདོག་པ་བཏང་བས་སྨྲིན་པ་ཇོག་ས། །དེ་ལ་ཁྲོ་ན་བཟོད་པ་འཕེལ། ། ཚོམ་ན་ཇེས་སུ་ཡི་རངས་བསྐྱོམ། །དེས་ན་སྨྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །སྟུག་བསྔལ་
རྒྱ་མཚོའི་སྟོད་ཐུར་པ། །ལུས་འདི་དག་དང་འདྲ་མོད་ཀྱི། ཏླ་དང་ལྡན་པས
འཚོལ་ཤེས་ན། །འདི་ལ་བསོད་ནམས་རྟེན་དུ་རུང། །སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་ཚེ་ན
ཡང་། །དགེ་བའི་བག་ཚགས་རིང་དུ་འཛིན། །ཟུང་གིས་བསྐོས་པའི་ཙནྡན་དྲི། ། རིང་དུ་འཕྲལ་ཡང་དགའ་བ་སྐྱེ། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་སྦྱོང་སྦྱོང་ནས། །འཕྲལ་བའི
སྟུག་བསྔལ་ལྟུག་པར་ཆེ། །རང་དབང་མེད་པར་འཆི་དགོས་པ། །འདི་ལ་རྟག
འཇོན་དེ་དག་བརླག །གཉིན་བཤེས་ཀུན་གྱིས་མཐའ་བསྐོར་ཏེ། །གཅོམ
བསྐྱངས་མིག་རྩ་ཤིན་ཏུ་ཞན། །གང་ཕྱོགས་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་པ། །དེ་ཚོ་དགེ
བ་གཞན་རྣམས་ཕུང། །ངན་སོང་གསུམ་པོའི་ནད་རྣམས་ནི། །མ་བྱུང་བ་ནས
གསོ་བར་བྱ། །གནམ་ལྟུགས་མགོ་ལ་བབ་པ་ལྟར། །ཐོག་ཏུ་བབ་ན་ཅི་བྱར
ཡོད།།ཁམས་འཛིན་བཤེས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་དང། །དེས་པར་འཆི་བ་ཤེས་བཞིན་དུ། །

ང་དུང་བདེ་བར་གཤེད་ཕེབས་པ། །བདག་ཉིད་སྟོང་ལ་ཅི་ཞིག་ཞུགས། །གང་གིས་བརྗོན་པར་མི་ནུས་ཀྱང། །ཅི་ནས་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བྱ། །དཔའ་བོས་དགྲ་སྟེ་མ་སོང་ནའང། །རང་ཕྱོགས་གསོད་པར་བྱེད་དམ་ཅི། །འཕྲལ་དུ་ཆུང་ཟད་སྐྱེ་ན་ཡང། །ཆུན་དུ་བདེ་བ་མཁས་པས་བསྟེན། །གཉར་བསྲེག་དག་གིས་ནང་འདོན་པ། །སྨན་པ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་དག་ཕྱན་ཚོགས་པས། །བདག་གི་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་ན། །དེ་ཡིས་རང་འབྱོར་འཛིམས་པའི་ཕྱིར། ། །རང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་པར་ཟད། །གཞོད་པར་བྱ་ཕྱིར་དགྲ་འཛིམས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བ་ཁོ་ན་ཚོམས། ཁྲོ་བས་འགོར་བ་ཐོག་མེད་ནས། །བདག་ལ་གཞོད་པ་མཐའ་ལས་འདས། །གལ་ཏེ་དགྲ་ཀུན་བརླག་འདོད་ན། །བསད་པས་དེ་ཀུན་ག་ལ་འཛིན། །རང་གི་ཁྲོ་བ་གཅིག་བཅོམ་པས། ། །དགྲ་ཀུན་ཅིག་ཅར་བསད་པ་ཡིན། ། །

དམ་པ་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲྭ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །མི་
རྣམས་ཚེ་ཐུང་དེ་ཡི་ཕྱིད། །མཚན་མོ་གཅིད་ལོག་ཤི་དང་འདྲ། །ན་ཏ་སྟག་བསྟལ་
སྟ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཕྱིད་པོའང་བདེ་བ་སྟོང་ངུ་མེད། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་དྲུང་སྟོད་པའི།
འཆི་བདག་གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་མཐོང་། །བྱ་བ་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཟ་བར
དྲན་པའི་ནུས་པ་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཟིན་ནམ་ཞེས། ।འཆི་བདག་སྟོད་པར་མི
འགྱུར་གྱིས། ।དེས་པར་བྱ་དགོས་ཡོད་ན་ནི། ।དེ་རིང་ཉིད་ངུ་བརྒྱན་ལ་ཀྱིས། ।
བདག་གི་བྱ་བ་མ་ཟིན་པས། ।རེ་ཞིག་དེ་རིང་ཁྱོད་བཞུགས་ཞེས། ।མཆི་མས
བརླངས་ཏེ་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། ।འཆི་བདག་བཅོས་སུ་གཏ་ལ་རུང་། ।འདུ་འཛི
སྒྲངས་པ་བདེ་བ་སྟེ། ।མིན་ན་བཟང་པོ་རྣམས་དང་འགྲོགས། ।ངུག་སྒྲུལ་གསོ་ཐ
གཏ་ལ་རུང་། ।གསོ་ན་བཟློས་བརྗོད་བཙོན་པར་བྱ། ।ཞེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས
པ་ལ། ।དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད། ।ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པ་ལ། ।
ཞེམས་ནི་ལས་རུང་ཤིན་ཏུ་ཉེ། ।དམིགས་པ་ཀུན་ལ་རབ་མཁས་ཤིང་། ।ཏིང་ངེ
འཛིན་གྱིས་ཞེམས་དུལ་བ། ।འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་རབ་སྦྱངས་ན། ।ཡོན་ཏན
ཀུན་གྱི་ཞིང་ས་ཡིན། ।བློན་པོ་སྟོབ་པ་ངོ་ཚར་འཛིན། ।མཁས་རྣམས་མ་བསྟབས
ངོ་ཚར་འཛིན། ।དེས་ན་མཁས་རྣམས་ཆས་ཐུར་ཀྱང་། ।ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རིག་པ
སྟོབ ། །ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས། ।བློན་པོ་ཡོན་ཏན་མི་སྟོབ་ལོ། ।
བཏུགས་ན་ཤེས་རབ་མེད་ཉིད་ཀྱིས། ।བློན་པོས་འབད་པ་ལྟག་པར་དགོས། ।སྐྱེ
བ་སྟ་མར་མ་བསྟབས་པས། ।ཚེ་འདིར་བློན་པོར་མཐོང་ནས་ནི། ।ཕྱི་མར་བློན
པོར་སྐྱེ་དགས་པས། ।ཚེ་འདིར་དཀའ་ཡང་འབད་དེ་མཉན། ।བསྟོམས་ན་ཐོས
པ་མི་དགོས་ཞེས། ।བློན་པོ་ཐོ་ཀུ་ཆུང་ངུས། ।ཐོས་པ་མེད་པར་བསྟོམ་པ་ཙམ། ।

འབད་ཀྱང་དུད་འགྲོའི་ཐུན་ཐབས་ཡིན། །ཆུ་འབྲས་བསྡུ་བ་མེད་པ་འདི། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། །མ་བསླབས་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དུ། །འགྲོ་ན་ཆུ་འབྲས་གཅ་ལ་བདེན། །ཐོས་པ་མེད་པའི་བསྟོམ་པ་དེ། །རེ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་ཆུང་དུ་འཛིག །གསེར་དངུལ་ལེགས་པར་བཞེ་ན་ཡང། །མེ་དང་བླལ་ན་སྒ་བར་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཏིང་བཏགས་ནས། །ཉེས་ཆུ་སྦོང་བ་སྟོམ་པ་ཡིན།། ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་བཀྲས་པ་ལྟར། །བསྟོམས་ཀྱང་རིང་ཞིག་ཡོན་ནས་ལྟོག །ཆུ་འབྲས་ཕུལ་བྱུང་མ་ཚོགས་པར། །བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་འཚང་མི་རྒྱ། །ཐབས་མཆོག་དག་གིས་མ་བསླབས་པའི། །བདེན་པར་མཐོང་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཡིན། ། དེས་ན་ཆོས་རྣམས་ལེགས་རྟོགས་ཏེ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་བཞག་ན། །ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ། །གང་གིས་སྦྱངས་པ་རྟོགས་འཚང་རྒྱ། །གང་ལ་བློ་གྲོས་མི་ལྟན་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེགས་ཀྱང་སུ་ཞིག་ལེན། །ཁོར་བྱས་སྟྲས་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན། །མཛོས་ཀྱང་བ་ལང་གা་ལ་ལྟ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ཀྱན། །ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་གོ་ཞིན་བྱ། །དེ་དོན་ཀུན་ས་ཆ་ལེན་ན། ། བསྟན་བཅོས་ཤེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ། །རང་ལ་དགོས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། ། ཉེ་མ་རེ་རེ་ཆོག་རེ་ཟུངས། །གྲོག་མཁར་དང་ནི་སྟྲང་ཙི་ལྟར། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཁས་པར་འགྱུར། །ལེགས་པར་སྦྱོང་ལ་འཇུག་འདོད་ན། །ཅི་ནས་དེ་ཡིས་ཁ་མཉན་ཏེ། །དམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲན་བཙུགས་ནས། །སྲོག་ལ་བཅ་ཀྱང་ལུགས་བཞིན་བསྐྱང། །དེ་ལ་འབད་པས་གཞུང་ལུགས་ནས། །འབྱུང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཐོས་བསྐྲབ་ནུས་ན། །མཁས་རྣམས་བརྟན་པ་མི་གསུང་གིས། །འདི་ཡི་ཕན་ཡོན་ཕྱི་ནས་ལྟོས། །སྟོན་ཡང་འདི་བཞིན་སྐྱེད་རྣམས་འཕེལ། །ཏ་ལྟ་ན་ཡང

དེ་ལྟར་མཐོང། །གཏན་ཆོགས་བཟང་པོ་འདི་ཡིས་ནི། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་ཕུན་ཚོགས་འཐོབ། །བློ་ལྟན་རང་གིས་ཤེས་ན་ཡང། །མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་གྱས་པས་བལྟ། །རིན་ཆེན་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡང། །མ་བཅོངས་བར་དུ་རིན་ཐང་ཆུང་ ། །ནགས་ཚལ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང། །ཙནྡན་ས་མཆོག་སྐྱེ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པ་མང་ན་ཡང། །ལེགས་བཤད་འཕྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །རྒྱ་མཆོག་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་ཤེས། །གསེར་དངུལ་བཞུ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར། །གླང་ཆེན་གཡུལ་ངོར་ཤེས་འགྱུར་ཏེ། །མཁས་པ་ལེགས་བཤད་རྩོམ་ན་ཤེས། །གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རང་ལ་ཚད་མར་བྱེད་འདོད་ན། །དེ་ཡིས་གཞུང་འདི་ལེགས་བརྟགས་ཏེ། །གཞན་པོ་བསྟེད་ལ་འབད་དེ་བསླུབ། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ལེགས་ཤེས་པ། །དེ་ཡིས་དམ་པའི་ཆོས་ལུགས་འགྲུབ། །དེས་ན་ཆོས་ལུགས་སྲོང་པ་དེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ཆོས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ།། ||

འཕྲོ་བྱེད་ཟས་ཐུ་སྲོ་བཏགས་ནས། །སྨན་གྱིས་ནད་ཆེན་གསོ་བ་ལྟར། ། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྟེས་འཐབས་ནས། །བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་བསྟན། ། །ཐོས་པ་ཆུ་མཚོའི་གླིང་ལས་ལེགས་འཕྲུངས་ཤིང་། །ཟླ་གོས་ཀླུ་ཡི་དབང་པོས་ལེགས་བཟུང་བ། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་ཆེན་གཏེར། ། །ཟླ་གསལ་ཟླ་ཡི་བང་མཛོད་གང་བ་དང་། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོས་དགེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་བརྟགས་ནས། །ཕྱོགས་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་འདི་ཕྱེའོ། །དེ་ལས་བྱང་བའི་དགེ་བ་དྲི་མ་མེད། །བསོལ་ཟེར་བྱེད་པའི་འོད་

ལྟར་རབ་གསལ་བས། །སྐྱེ་བོ་སྟོང་གི་ཆུན་པ་ཕྱིར་བསལ་ཏེ། །བློ་གསལ་བློ་ཡི་ཀུ་མུད་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་སྣང་བས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེས་ན་བདག་གི་བསྟན་བཅོས་འདི། །རྟོགས་པའི་ས་ཐམས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བྱས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས། ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས། བྱང་རྩྭ་ཀྱི་སྟོང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་བཞྱོད་པའི་གནས། གཙང་ལ་སྟོད་ཁྱོམ་པ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བློ་འཕྲོའི་ཟེའུ་འཕྲུ་ཅུང་ཟད་ཁ་བྱེ་བས། སྒྲ་དང། ཚད་མ་དང། སྟན་བཅུ་དང། སྲིད་སྲོར་དང། ཆོས་གྲྭ་ཁ་ཤེས་ཤེད། ཇོ་གས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མན་ངག་གི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ། འཚད་པ་དང། ཟོམ་པ་དང། ཟོད་པ་ལ་ཕོགས་པའི་ཚུལ་ལ་སློབས་པ་དགེ་བ་ཅན། ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་རིགས་པར་སྨྲ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། །།

༦༥། ། : གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ བསྟན་བཅོས་ (《ལུ》 གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་) བཞུགས་སོ། །

༦༥། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། གྲུངས་མ་ཏཱ་ས་ལྡེ་ (《ཞ》 ཨེ་ 《ལ》 +ཐཱ་) ནཱ་ན་མ། བོད་སྐད་དུ། གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཀོན་མཆོག་ གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་བདག་ཉིད་དམ་ཆོས་བདེན་ པ་གཉིས། །རྒྱལ་སྲས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མང་པོ་འདུས་པའི་མཆོག །སྐྱབས་གསུམ་ སྐྱབས་ཀྱི་ མཆོག་གྱུར་ སྐྱབས་ མེད་ཀུན་ སྐྱོབ་ལ། །སྐོ་ གསུམ་ གྱས་ པས་ ཕྱག་ འཚལ་ རྣམ་ དག་ མཆོད་ པས་ མཆོད། །འགྲོ་ བའི་ བླ་ ཆ་ ཟླ་གས་ ས་ངས་ རྒྱས། ། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་དགོས་འདོད་འབྱུང་། །རིན་ཆེན་མངའ་བདག་དགེ་འདུན་ཀྱི།། འབངས་ སུ་བདག་ནི་ གཟུང་ དུ་ གསོལ། །སྒྲོས་ དང་ ཐལ་ བའི་ རང་ བཞིན་ སྒྲོས་ པ་ ལ་ ཚོགས་ཀུན། །སྒྲོས་ནས་ བཤད་ ན་ སྒྲོས་ པའི་ རང་ བཞིན་ སྒྲོས་ དང་ ཐལ། །སྒྲོས་ དང་ སྒྲོས་ ཐལ་ དབྱེར་ མེད་ སྒྲོས་ པའི་ རིམ་ པ་ འདི། །སྒྲོས་ པའི་ རྒྱུན་ དུ་ འགྱུར་ ཞེས་ བདག་ ནི་ སྒྲོ་ བ་ སྐྱེས། །ཞེས་ བྱ་ ཀུན་ གྱི་ གནས་ ལུགས་ ལ། །ཏྲི་ ལྷན་ རྣམས་ ཀྱི་ ཏྲི་ ཕྱེད་ ཀྱིས། །བདེན་ བརྫུན་ འདི་ ལྟར་ འབྱེད་ དོ་ ཞེས། །མདོ་ ཙམ་ ལེགས་ པར་ བཤད་ ཀྱིས་ ཀོན། །རྟོག་ པ་ དང་ ལྡན་ པའི་ སྐྱེ་ བོ་ རྣམས་ གཞུང་ ལུགས་ ལ་ མཁས་ པར་ བྱ་ བའི་ ཆེད་ དུ་ འདི་ བརྩམ་ མོ། །འདི་ ལ་ གཉིས་ ལས། མདོར་ བསྟན་ པ་ ནི། གྲུབ་ མཐས་ ཏྲི་ མ་ བསྟར་ བ་ རྣམས་ ན་ རེ། ཁེར་ ལེན་ ཀྱི་ ཕུང་ པོ་ འདི་ བདེན་ པ་ ཡིན་ ཞིང་། ། ཆུ་ ཟླ་ ལ་ སོགས་ པ་ བརྫུན་ པ་ ཡིན་ ནོ་ ཟེར་ རོ། །གྲུབ་ མཐས་ ཏྲི་ བསྟར་ བ་

རྣམས་ན་རེ། རིགས་བས་མི་གནོད་པ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྫུན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་ཞིང། །ཡང་དག་ཉིད་དུའང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་འདིར། ཇི་ལ་འབྱོར་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཚོར། ། ཅེས་སོ། ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་གཅོད་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་ཞིང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླབས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡར་བཞས་ཡིན་ལ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླབས་ཏེ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དམ་པའི་རྒྱུན་ལས། བཀུར་བར་འོས་པ་ལེགས་འགྲུར་ཞིང། ।མགོན་མེད་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱམས། ।བྱས་ལ་དྲིན་ལན་མི་བརྗེད་པ། ।དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ཡིན། ། ।ངོ་ཚ་དོར་བའི་འཚོ་བ་དང། ।སྲིག་དང་འབྲེལ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དང། ། ।མཛའ་བོ་བསྟུས་པའི་མངའ་ཐང་བས། ।དམ་པ་རང་ཉིད་འཚེ་བ་བས(《ཀ》 འདམ)། ।ཞེས་པ་དང། ། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་སྲིག་ལ་དགའ། ।བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ།། ངོ་ཚ་དགྲ་བོ་བཞིན་དུ་འདོར། ।རང་དོན་གྲུབ་ན་ཅི་ཡང་བྱེད། ।ངན་པ་ངན་པའི་གོགས་ཀྱིས་བསྐོར། ।ངན་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་ཀ། ।དུས་ཀྱིས་དེ་ལས་མ་བཏུབ་ཅེས། ।ངན་པའི་ངན་ཤགས་དུས་ལ་འདེབས། ।ཞེས་སོ། ། ।གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་མཁས་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལ་སོགས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཇི་ལ་འབྱོར་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཏེ། མུ་སྟེགས་པ་དང། ས་ངམས་ཀྱས་པའོ། ། དང་པོ་ལ

གཞིས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཞིས་སུ་སྣྲ་བ་དང་། གཞིས་སུ་མེད་པར་སྣྲ་བའོ། ། དང་པོ་ལ་གཞིས་ཏེ། རྒྱུ་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས་ཏེ། །འདོད་པ་བཟློག་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་སྟེ། གྲངས་ཅན་པ་དང་། ཕུར་བུ་པ་དང་། ཁྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གཅིར་བུ་པའོ། །གྲངས་ཅན་ནི། དྲང་སྲོང་ས་ར་སྐྱའི་རྟེས་སུ་འཇུངས་ཏེ། མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་ཅེ་ཙམ་ཟད་ཙམ་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་མང་ལུགས་ནི་ཐ་དད་གྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་སྣྲ་བས་གྲངས་ཅན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནས་ཀོས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང།། དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཏུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་ལྟ་འབྱུང།། ཞེས་སོ། །དེའང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། ཟ་བ་པོའམ་ཡུལ་ལ་ལॊངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རྒྱ་པ་ཡིན་པ་དང། ཁྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པའོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྒྱ་དངོས་ཁྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག ། ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་སུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཟ་བ་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལॊངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན། ཡུལ་སྣ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཅོ་བོའི་ཁུག་མ་ནས་བཏོན་ནས་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ལॊངས་སྤྱོད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་དེ་འགོར་བ་ན་འགོར་བའི་ཚེ་ཟ་བ་པོ་ཞེས་བྱའོ། ། སྐྱེས་བུ་འགོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཚེ་རྒྱ་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར

དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་ཁྲག་མར་ཞི་ནས་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡན་གར་
བར་གནས་པའོ། །ཁྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མི་བསྒྲེད་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་
མེད་པ་ནི་རྟུལ་མུན་པ་སྟེང་སྟོངས་གསུམ་མེད་པའོ། །བདག་དེས་ཐམས་ཅད་ལ
མ་ཁྱབ་ན་མ་ཁྱབ་པའི་ས་འགྲོ་དགོས་པས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ལས།
ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པའོ། །སྐྱེས་བུ་དེས་ཤེས་པའི
ཤེས་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོ་དང། རང་བཞིན་དང། རྒྱུ་ལས་རྟུལ་མུན་པ་སྟེང
སྟོངས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་གནས་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང
སྦྱོང་འཇུག་ལས། སྟེང་སྟོངས་རྟུལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ
གནས་ནི། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དོ། །མི་མཉམ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར
བརྗོད། །དེ་ལ་རྟུལ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །མུན་པ་ཤེས
པ་ཡུལ་ལ་ཀ་མི་ཕྱོགས་པར་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པའོ། །སྟེང་སྟོངས་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ
གསལ་བར་འཇུག་པ་དང། མྱུར་དུ་འཇུག་པའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི
འགྱུར་བ་དང། སྐྱེད་བྱེད་གཞན་གྱིས་མི་བསྒྲེད་པ་དང། རྒྱུ་འགྱུར་བསྒྲེད་པ
སྟེ། ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ན་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་འགྱུར་ནི་འདི་ལྟ
སྟེ། རང་བཞིན་འདྲེ་མོ་འདྲ་བ་དེས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ནི་རང
བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡུལ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི
འོང་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །ང
རྒྱལ་ནི་རྒྱུ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་དང། སྟེང་སྟོངས་ཅན
གྱི་ང་རྒྱལ་དང། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱུ་འགྱུར་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ
ཙམ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། གཟུགས་དང། སྒྲ་དང། དྲི་དང། རྩ་དང། རེག་དེ་ཙམ་མོ།།

དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་སྟེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའོ། །སྟོང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང། ཐོས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་དང། གཞན་གཤེ་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ངག་གི་དབང་པོ་དང། སྐྱེར་བའི་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལག་པའི་དབང་པོ་དང། འགྲོ་བའི་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པ་རྐང་པའི་དབང་པོ་དང། བཤགས་བའི་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པ་འཚོངས་ཀྱི་དབང་པོ་དང། ： ངལ་དང་（《ཀ》－ངལ་དང་）འགྲིག་པའི་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པ་མདོར་ཀྱི་དབང་པོའོ། །ཐོས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། མིག་དང། ནོ་བ་དང། སྣ་དང། ཕྱེ་དང། ཕགས་པའི་དབང་པོའོ། །སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་གོང་མ་གཞན་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་གར་གཱིས་ཀྱང་མ་བསྒྲེད་པས་རྣམ་འགྲུར་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོ་དང་ང་རྒྱལ་དེ་ཙམ་ལྟ་ནི་རྣམ་འགྲུར་ཕྱི་མ་བསྒྲེད་པས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྒྱ་སྐྱ་མ་ལས་བྱུང་བས་རྣམ་འགྲུར་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་ང་རྒྱལ་ལས་བྱུང་བ་དང། འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་བྱུང་བས་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་བསྒྲེད་པས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲེས་བུ་ནི་རྣམ་འགྲུར་གང་ཡང་མི་བསྒྲེད་པས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞིང། རྒྱ་གར་གཱིས་ཀྱང་མ་སྒྲེས་པས་རྣམ་འགྲུར་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་སྐད་དུ་ཡང（《ཀ》《ལྷ》+འཇུག་པ་ལས།）། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྲུར་མིན་ལ། ।ཆེན་པོ་ས་གསས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྲུར་ཞིང། ।བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་སྟེ། ।སྒྲེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྲུར་མིན། ।ཞེས་ས།། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཁྱུག་མ་ནས་ཡུལ་སྒྲ་ལ་ས་གསས་པའི་རྣམ་འགྲུར

རྣམས་བདུན་ནས་སྐྱེས་བུས་ལོངས་སྤྱོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེ་མོ་འདྲ་བ་དེ་སྐྱེས་བུས་མ་ཚོར་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྐྱེས་བུ་དེ་འགོར་བ་པ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེས་བུ་དེ་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་སྐྱེགས་ལོག་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པས་རང་བཞིན་འདྲེ་མོ་འདྲ་བ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བ་དང་རང་བཞིན་དེ་ངོ་ཚ་ནས་འཕྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ལས་ལོག་ཤེག་ཏུ་འཕྲལ་བར་བྱེད་དོ། ། དེ་དང་བྲལ་བས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་ཟློག་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་སྟེང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་ཐིམ། འཕྲུང་བ་ལྟ་དེ་ཙམ་ལྟར་ཐིམ། དེ་ཙམ་ལྟ་རྣམ(《ཞ》+པར)འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་དུ་ཐིམ། ང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལྷན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དུ་ཐིམ། དེ་བློ་འམ་ཆེན་པོར་ཐིམ། དེ་གཙོ་བོར་ཐིམ་སྟེ། བདག་སྐྱེས་བུ་འབའ་ཞིག་གསལ་བར་གནས་པ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། འཕྲུང་བ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྟ་སྟེ། གང་གིས་འདི་མ་ཤེས་པ་ནི་འགོར་བ་པ་ཡིན་ལ། སྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱབ་འཇུག་གི་ཞལ་སྟ་ནས། རལ་བཞམ་བྱི་བོའམ་ཅོད་པན་གྱི། །ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ཀྱང་རུང། །དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཤེས་ན། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་དང་། གཙོ་བོ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་ནི་རྟག་པ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་རྣམས་ནི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་སྟེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས།

གཙོ་བོ་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲངས་ཅན་འདོད། །ཅེས་སོ།། གྲངས་ཅན་པའི་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་འདོད་དེ། དབང་ཕྱུག་མཆོད་པ་ལེགས་ཏེ་མཉེས་ན་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་ལ།མཆོད་ཉེས་ནས་མ་མཉེས་ན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། : སྐྱེ་བོ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ (《ཞ》སྐྱེ་བཝོ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ)། ।བདག་གི་བདེ་སྡུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། ।དབང་ཕྱུག་གིས་བསྐུལ་ཡང་ན་མཐོ་རིས་སམ། ।གཡང་ས་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར། ।ཞེས་པ་དང་། གདོང་མཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ।དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། ।དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་འགྲོ་བ་ཡི། ।རྒྱུ་ཡིན་པར་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། ।ཞེས་དབང་ཕྱུག་གི་ : ལྷ་རྣམ་ (《ཞ》 ལྷ་བཅོམ) པ་ལས་བཤད། དབང་ཕྱུག་ནི་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ལྷའི་འགྲོ་བར་རྟོགས་པ། གཙང་ཞིང་མཆོད་པར་འོས་པ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།། ||

ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལྷའི་བྲྀ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དང་སྲོང་ཕྱར་བྱའི་རྟེས་སུ་འཐབས་ནས་ཕྱར་བྱ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། ।དེའི་ལུགས་ནི་སྟོང་བཞུད་ཀྱི་ཁ་དོག་དང། དབྱིབས་དང་རྒྱམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྲས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་ཕྱར་དུ་འཐབ་པ་དང། ।སྲན་ཟླུམ་ཚོར་མ་གཟང་རིང་ཐུང་བ་དང། ।རྡུ་བྱའི་མདོངས་ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ।སྲོས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང། ।ཞེས་སྨྲའོ།། ||

བྱེ་བྲག་པའམ་དང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་པའི་ཐེག་ས་འབྲང་བའི་ལུགས་

ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཀྱི་ཆུ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྒྱ་པ་གཅིག་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི། ཚོག་གི་དོན་དུག་ཏུ་འདོད་ལ། ནང་(《ཀ》+ན)བདག་བེམས་པོ་རྒྱ་པ་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད། ཚོག་གི་དོན་དུག་ནི་དགུ་མ་ཆུན་ལས། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྒྲུ། ། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་ཆུམ་པ་དུག ། ཅེས་སོ། ། དེ་ལ་རྫས་ནི་དགུ་སྟེ། བདག ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ནམ་མཁའ། ཏུས། ཕྱོགས། ཡིད་དོ། ། དེའང་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྫས་རྣལ་ཕྱ་རབ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་འདི་མེ་ལ་སོགས་པས་ཞིག་ན། རགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱ་མོ་མི་འཛིག་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་ཕྱ་རབ་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པ་རྟག་པ་སོ་སོར་གནས་པ་ལས། གང་གི་ཚེ་དབང་ཕྱུག་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོ་མཐུན་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣལ་ཕྱ་རབ་གཉིས་འབྱར་བ་ནི་རླུང་གི་རྣལ་ཕྱ་རབ་བོ། ། དེ་ནས་རྣལ་ཕྱ་རབ་གསུམ་པ་ཞིག་འབྱར་བ་ནི་རྣལ་ཕྱ་རབ་གཉིས(《ཀ》–གཉིས)ཀྱི་རྣལ་ཕྱ་རབ་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེ་ནས་ས་གོལ་གཏོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚད་ཅམ་པ་འགྲུབ་བོ། ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆུ་དང་ས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུམས་འགྲུབ་བོ། ། དེ་ཆུམས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་ལ་རྫས་ཞེས་བྱའོ། ། རྫས་དེ་འདིར་དགུ་སྟེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་བདག་དང་ནི། ། ཏུས་ཕྱོགས་ཡིད་དང་ནམ་མཁའོ། ། རྫས་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། ། ལས་ནི་ལྔ་སྟེ། འདེགས་པ། བསྐྱེད་པ། བསྐྱུམ་པ། འཇོག་པ། འགྲོ་བའོ། ། ། དེ་ཆུམས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་ནི་གཉིས་ཏེ། ། སྒྲ་ཆེན་པོ་དང། ། ཉི་ཚེ་བའི་ཕྱི་འོ། ། ། དང་པོ་རིགས་མི་འདྲ་བ་རྣ་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། གཅིག་ཡིན

པ། རྟག་པ། ཁྱབ་པ། གཡོ་བ་མེད་པ། སྣང་རྟུང་ཡིན་པའོ། །ཞེ་ཆོ་བའི་སྒྲོ་ནི་རིགས་མཐུན་ པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ ཀྱི་ རིགས་ མི་ མཐུན་ པ་ རྣམས་ ལ་ མེད་ པ་ སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲོ་བ་ལང་ (《ཀ》 +ཞེད་) ལ་བ། ཏེ་ཐུག་ནི་མ་འདྲེས་པར་ སོ་ སོར་ གནས་ པའོ། ། འདུ་ བ་ ནི་ འགོག་ པའི་ སྒོ་ ནས་ ཐ་ མི་ དད་ དུ་ གནས་ པའོ། ། ཏེ་ ཐུག་ པའི་ ཁྱད་ པར་ ཁ་ ཅིག་ ཚངས་ པ་ ཁྱུར་ སྒྲ་ བ་ སྟེ། ས་ར་ བཞིན་ ཡན་ ལག་ ཅན་ ཀྱི་ ཕ་ ས་ ཏུ་ ཕ ་ རབ་ རྣམས་ རིམ་ ཀྱིས་ འདུས་ པ་ ལས་ ཏ ̀ ང ̀ (《ཀ》 +ཆུ་དང་) ས་དང་། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། མེའི་དབུས་ སུ་ ཚངས་ པའི་ ས ̀ ོ ̀ ང ̀ ཆེན་ པོ ̀ ་ འོད ̀ ་ འབར ̀ ་ བ ̀ ་ ཞིག ̀ ་ གནས ̀ ་ ཕ ̀ ་ ལས ̀ ། ད ̀ ེ ̀ ས ̀ ི ̀ ན ̀ ་ ཕ ̀ ས ̀ ་ ཕ ̀ ར ̀ ། ལ ̀ ས ̀ ་ ཕ ̀ ར ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང ̀ ། ཚ ̀ ེ ̀ ན ̀ ་ ཕ ̀ ར ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང ̀ ། ཁ ̀ ོ ̀ ང

སྒོག་དང་ཟན་པ་དང་། སྟོམ་པ་ལ་སོགས་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ཁས་ལེན་ནོ། །ང་ནི་ངེ་དགེ་དགེ་ཁ་པར་བྱ་སྟེ། གྲངས་ཅན་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ཕྱི་ཕྱག་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཕྱིད་པ་ཕོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། ། འདིའི་དམ་བཅའ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དང་བདག་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྤྲོད་འཇུག་ལས། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་གང་འདོད་དང་། ।བདག་ཅེས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ། ।དེ་ཉིད་བདག་ནི་འབྱུང་བྱ་ཞེས། ।ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་འབྱུང་བ་མེད། ।མ་སྐྱེས་པར་ནི་དེ་མེད་ན། ।དེ་ཚེ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་། ।ཞེས་སོ། ।ཡང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་གམ། གཙོ་བོའམ། བདག་གིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རིམ་པ་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ।འདི་ལ་གསུམ་ལས། དམ་བཅའ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་ལོ། ।རྒྱགས་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། ।ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་སྐད་དུ་ཡང་མངོན་པ་མཛོད་ལས། དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། ।ཞེས་སོ། ।ཕྱར་བུ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆུ་ཡོད་པའམ། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆུ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། ।རྒྱ་ཆུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ।དེ་ལ་ (《ཀ》+རྒྱ་ལྟ་ལ་) (《ཁ》 +དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལྟ་ལ) བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་རིགས་

པ་མང་དུ་ཡོད་མོད། འདིར་མ་སྨྲོས་སོ། །ཚད་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཕོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་འདེབས་པ་དང་། མུ་ཏན་ལས་འདས་པ་ལ་སྣང་བ་འདེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཚུར་རོལ་མཛེས་པ་བ་ན་རེ་སྣེ་བ་ལྟོན་མའི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལས་གློ་བུར་དུ་གྱུར་ལ། ཤེས་པ་ཡང་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་དུ་གྱུར་སྟེ། མར་མེ་གློ་བུར་དུ་གྱུར་པས་འོད་གློ་བུར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྣེ་བ་སྟ་མ་མེད་དོ། །སྣེ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་མེད་དེ། དཔེར་ན་མར་མེ་ཤི་བས་འོད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པས་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཤི་བའི་མར་མེ་དེ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། ལུས་སེམས་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། ཤི་བའི་དུས་སུ་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཐིམ། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཅང་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛེས་མ་མ་ཤི་བར་དུ་ཅི་དགར་སྨྲོད། །ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྨྲོད་ཡུལ་མིན། ། །ལུས་ནི་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། །སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞེ། ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚེ་སྟ་ཕྱི་མེད་པས་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགེན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མ་གྱུར་སྟེ། ཁྱེད་ཤངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཤངས་རྒྱས་བྱ་བ་བསྒལ་བ་གང་ཤངས་མེད་པར་ཆོགས་བསགས་པ་ལས་གྱུར་པར་འདོད་པ་ལ་བསྒལ་པར་ཆོགས་བསགས་ཏུ་མེད་དེ་ཆོ་སྟ་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ཤངས་རྒྱས་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་འདུན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མུ་ཏན་ལས་འདས་པ་ལ་སྣང་བ་འདེབས་པ་སྨྲོད་པ་བ་ན་རེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས

བའི་རྒྱུ་འབྲས་འགོར་བ་ན་ཡོད་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མེད་དེ། ཕྱིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དུ་མི་བཏུབ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། : མེས(《ལུ》 མེ་ལ)ཚ་བ་སྲོང་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་དུ་འདོད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པས་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་མེད་ཕྱིར་དང་བསྒྲུབ་མེད་ཕྱིར། །ཐབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲོའོ། །དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། འགོར་འདས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་དགག་པ་ལ། ལུང་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་རྒྱས་སུ་མི་ཆེ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པའི་མཁོན་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཁ་ཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་མཁོན་སྲུམ་བཞིན་དུའང་སྣང་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས། ཁྱེ་ཟླ་སྐར་མས་བརྒྱན་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། ཏུད་འགྲོ་རྣམ་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་འདི། ।འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མཁོན་སྲུམ་བཞིན་དུ་སྣང་།།ཞེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་མ་བྱེད་ཅིག ।བསམ་གཏན་གོམས་བྱས་དྲན་པ་གསལ་བ་ཡིས། ।ཚེ་རབས་དྲན་པའང་དེ་དང་དེ་ན་སྣང་། ।ཞེས་སོ། ।ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན་ངེས་པར་ཡོད་དེ། ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བཞིན་ནོ། ।གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་བསྒྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པའོ། ।དང་པོ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ : སྔ་མ(《ཞ》 -སྔ་མ) སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་

ནོ།།དེ་ སྐད་ དུ་ ཡང་ ཁོ་ ཏོས་ བྱས་ པའི་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ ལས། ས་མས་ ལས་ གཞན་ ལ་ ལྟོས་ མེད་ ཀྱི། ཀུན་གས་ ཀྱི་ སྟོན་ མཐའ་ ཕྱག་ མེད་ འགྲུབ། ཅེས་ པ་ དང་། སྐྱེས་ རབས་ ལས། མངལ་ ན་ འདུག་ པའི་ སྟོན་ རོལ་ བློ་ ད་ ནི། ད་ མ་ ཐག་ པ་ ཆོ་ རབས་ སྟ་ མའི་ ཐུ། ། སྟ་ མའི་ ཐུ་ ལས་ ཕྱི་ མའི་ ཐུ་ གྱུབ་ ན། ། འཇིག་ རྟེན་ ཕ་ རོལ་ དེ་ ལས་ རྟེས་ ནུ་ དཔོག་ས། ། ཞེས་ སོ། ། རང་ བཞིན་ ཀྱི་ ཀུན་ གྱིས་ སྐྱེ་ བ ཕྱི་ ম་ བསྐྱེད་ པ་ ནི། དགེ་ བཅོམ་ ལས་ གཞན་ པ་ འཆི ： བའི (《ཞ》ཁའི) ཕུང་ པོ་ ཆོས་ ཅན། ཕུང་ པོ་ ཕྱི་ ম་ བསྐྱེད་ པ་ ཏེས་ ཏེ། རྒྱ་ ཚང་ ཞིང་ གེགས་ མེད་ པའི་ ཕྱིར། ཆོགས་ པ་ ཐ་ མའི་ མུ་ གུ་ བཞིན་ ནོ། ། དེ་ སྐད་ དུ་ ཡང་ རིགས་ གཏེར་ ལས། རྒྱ་ ཆོགས་ ཚང་ ཞིང་ གེགས་ མེད་ པའི། ། ཀུན་ ཀྱི་ ཕྱི་ མཐའ་ ཕྱག་ མེད་ འགྲུབ། ། ཅེས་ པ་ དང་། སྐྱ་ མཆེད་ འདི་ ལས་ སྐྱ་ མཆེད་ གཞན། ། དེ་ ཡི་ བཟང་ ངན་ ལས་ ཀྱིས་ བྱེད། ། ཅེས་ པ་ དང་། ཆུ་ མ་ འགྲེལ་ ལས། ཆོ་ འདི་ ཉིད་ ཀྱི་ སྐྱ་ མཆེད་ ལྟ། ། ལུས་ གཞན་ སྐྱེད་ པའི་ རྒྱ ཡིན་ ནོ། ། ཞེས་ སོ། ། ། སྐྱེ་ བ་ སྟ ཕྱི་ ཀུན་ པས་ ལས་ རྒྱ་ འབྲས་ ཀྱང་ གྱུབ་ སྟེ། འཕགས་ པ་ ཀླ་ ཀློང་ གིས། ། ། ཉོན་ མོངས་ པ་ ལས་ ལས་ ཏེ་ དེ་ ལས་ ཀྱང་། ། ། ཀྱེ་ ཀུན་ ཏུ་ འགྱུར་ བར་ ཕྱུབ་ པས་ གསུངས། ། ཞེས་ སོ། ། དེ་ ལྟར་ ཆོ་ ཐ ཕྱི་ དང་ ལས་ ཀྱ་ འབྲས་ ཀྱུ་ ཕ་ ས་ ངར་ ཆ ཀ ཀ ཀ ལ ལ ལ

འདུན་ཡང་ཡོད་པར་གྱུར་བོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱེར་པ་འདེབས་པ་
དགག་པ་ནི། ཁོན་མོངས་པ་ཚོས་ཅན། ས་ཞེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ
ཏེ། རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། ས་ཞེས
ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། ཁྲི་མ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་བ། །ཞེས་སོ། །ཁོན
མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའང་མ་གྱུར་སྟེ། ཁོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ
འཛིན་པའམ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བའི་བདག་མེད་དམ
སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ལྷོག་སྟེ།
མེ་ཤི་བས་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་གཉིས་ལས།
བདག་མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། །བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་སྲུན་འཇིན། ।
ཞེས་པ་དང་། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ལས་བྱུང
བའི་ཉེས་ཀུན་དང་། ।འགལ་བར་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། ।ཞེས་པ་དང་། བདག
ལྟའི་ས་བོན་སྤང་བའི་ཕྱིར། ।སྤྲུར་མེ་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་སོ། ।
ཐབས་དེ་མེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་མ་གྱུར་སྟེ། ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ
སྟོང་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོར་བ་མཛོད་ལས། ཐུགས་པ
རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ।ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ।ཞེས་སོ། ।
གཉིས་ : པ་གསང་བར་སྨྲ་བ་ལ་གཉིས་ (《ཞ》མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ) ལས། དང་པོ་རིག
བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་སྨྲ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་ཁོ
ན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་རྣམས་ནི་མདོར་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་གི་དཀྱིལ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ
ཆེ་སྟེ་མཐེ་བོང་ཙམ་ཆུང་སྟེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། དཀར་ལ་འཚེར་བ་སྐྱེམ་ལ་འདྲིལ

བ་ཞིག་ཡོད་དེ། གསང་བའི་མཛོད་ལས། ཕུང་པོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང། ། རྒྱ་བར་མཐེ་བོང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ལེན་ཏེ། །རྫ་བཅག་བྱེ་འཕྲར་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་ཡང། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ས་ངམས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་བླང་དོར་མེད་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕ་དང་བུ་དང་བུ་མོ་སྦྱར་བ་ལས། ।རྣམ་རིག་ཙམ་ནི་རྒྱ་ཆུ་རྣམ་པར་དག ।འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆུ་ས་ངམས་གྲོལ་བ་ཡིན། ।བླང་དང་དོར་བ་མེད་ཅེས་རབ་བཏགས་པ། ।ཚངས་པ་མྱ་ངན་འདས་པར་རྒྱ་གནས་བྱོས། ।ཞེས་སོ། ।བུ་གཅིག་ཚངས་པ་མཆོག་ཏུ་བདེན། ।རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་མུ་མཐའ་ཡས། ।འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་ཉིད་སྟེ་བ། ।དེ་ནི་ཞགས་པར་རབ་ཏུ་བཏྱོད། ।ཅེས་སྟོན། ।གཉིས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་སྟེ་བ་ནི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁྱབ་འཇུག་དང་མིག་མི་བཟང་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་ས་ཞེས་བདག་རྒྱ་པ་མིང་དང་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་སྣང་བའི་བདག་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། དེ་ལས་གཞན་པ་མིང་དང་ཐ་སྙད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཁྱབ་འཇུག་གིས་བཤད་པའི་ཞགས་ལྟ་བ་ལས། མིང་ཙམ་ལས་ནི་རབ་འདས་ཤིང་། ། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྣང་བས། ।གང་དེ་ཤེས་ཏེ་རིག་བྱེད་རིག ।ཅེས་སྟོ་བར་བྱེད་དོ། ।གཞན་ཡང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། རྟོག་གེ་པ་དྲུག་ནི། འོད་སྲུང་རྫོགས་བྱེད་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བུ་དང་། སྟོ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་ཕམ་སྒྲའི་ལུ་བ་ཅན་དང་། ཀ་ཏྱའི་བུ་ནོག་ཅན་དང་། གཅེར་བུ་པ་གཉིས་ཀྱི་བུའོ། ।རྫོས་ས་ལྷོགས་པ་དྲུག

ནི།། བྱམ་ཆེ་རྒྱ་སྐར་དང་། བྱམ་ཆེ་རྣ་ལྟག་དང་། བྱམ་ཆེ་བཟང་ལྟན་དང་། བྱམ་ཆེ་ཚངས་པའི་ཚེ་དང་། བྱམ་ཆེ་བརྒྱའི་སྟེང་པོ་དང་། བྱམ་ཆེ་དམར་བུའོ། ། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་རིངས་སྦྱོང་ཀྱི་བུ་ལྟག་སྦྱོང་དང་། སྒྲ་རྩལ་ཤེས་ཀྱི་བུ་རིང་འཕྲུར་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ལེགས་བཟང་དང་། (《ཞ》 +བྱམ་ཆེ་ཕྱི་འགྲེལ་རྒྱ་རྒྱལ་དང་) ཏང་སྦོང་མ་བཅིངས་པ་དང་། ལྷོང་རྒྱས་འོད་སྲུངས་རལ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་དག་གི་འདོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་སྟ་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་མ་ལྷེགས་བྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། དེ་དག་དགག་པ་རྒྱས་པ་ནི་འདིར་མ་སྨྲོས་ཏེ་ཡི་གེ་མངས་པོ་ལ་འཇིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཕྱི་པ་མ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བཤད་ནས།། །།

དཀའ་དེ་ལས་ནང་ཏུ་གྱུར་པ་ནང་པ་ས་ངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། མ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྟེ། ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་ས་ངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཟློག་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ལ། དགེན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ནང་པ་ས་ངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་ནང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་ལ་ལ་ན་རེ། རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་ཕྱི་པ་ཡིན་ལ། བདག་མེད་པའི

ལྟ་བ་ཅན་ནི་ནང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྲུར་བ་ཁ་ཅིག་
ཀྱང་ཕྱི་བ་མ་སྟེགས་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པའམ། ཆད་
པར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་མ་བུ་བ་ནང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་འགའ་
ཞིག་ན་རེ་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ཕྱི་བ་མ་སྟེགས་པ་ཡིན་ལ།
བྱང་ཆུབ་གསུམ་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་ནང་བའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆད་པར
ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་གང་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྲུར་བ་གང་ཞིག་ཡང་དག་པའི་བསྒྲབ་པ་གསུམ
ལ་མི་སློབ་པ་ནི་མ་སྟེགས་པ་ཡིན་ཞིང། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྲུར་ནས་ཡང་དག
པའི་བསྒྲབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པའམ། བསྒྲབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ནང་པ་ས་ངར
རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ནང་པ་ས་ངར་རྒྱས་ལ་གཉིས་ཏེ།
ཐེག་པ་ཆུང་བ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་དང།
རང་ས་ངར་རྒྱས་སོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ངེས་པའི་ཆོག་ནི་གཞན
བཏེན་ཐོས་སྒྲོགས་ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་བཏེན་ཅིང། དེ་ལས་ཐོས
པའི་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ
ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང
དག་བསྒྲུག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག
ཅག་ཉན་ཐོས་མེ་ཟད་འདུ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ
ཡང་ཡོད་པས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི
ལ་རྣམ་ཤེས་ (《ཞ》 པ) བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། མདོར་བ་མཇོད་ལས།

བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །སྟུག་བསྔལ་དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་དང། ། འགོག་དང་ལམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་པ་ དང་། ། དེ་ལྟར་ལྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བཅུ་དྲུག་གོ་རྒྱམ་གསུམ་སྟེ།། མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་དེ། ། དེ་ཉིད་ལས། ། སོ་ཐར་ཞེས་བྱ་རྒྱམ་པ་ བརྒྱད། ། །རྫས་སུ་རྒྱམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཐ་ དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །སྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྒོང་བ་ ནོས་པ་ལས། ।དགེ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང། ।དགེ་ཚུལ་བྱེད་དང་དགེ་ སློང་ཉིད། ।ཅེས་སོ། ।བཞི་པ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ལས། ལྟག་མ་དང་ བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་དང། : འདུས་ ཀ་བྱས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའམ། (《ལུ》 –འདུས་མ་……རྩ་དགུའམ།) དགེ་སློང་གི་འབྲས་བུ་ བཞི་ཡིན་ཏེ། ། དེ་ཉིད་ལས། ། དགེ་སློང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། ।འབྲས་བུ་འདུས་ བྱས་འདུས་ཀ་བྱས། ।དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། ।གོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་ བཅས། ། ।འབྲས་བུ་བཞི་རྣམ་བཞག་པ་ནི། ।རྒྱུ་ལྟ་དག་ནི་ཕྱིད་ཕྱིར་རོ། ।འབྲས་ ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང། ।གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྟོམ་དང། ।ཤེས་པ་བརྒྱད་ སོགས་ཐོབ་པ་དང། ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། ।ཞེས་སོ། ।ཡང་ན་དགྲ་བཅོམ་ པའི་ཚེའི་འདུ་བྱེད(《ཞ》 《ལུ》 +ཀ) བཏང་ནས་སོ། ।ལྟག་ཀ་ཀེད་པའི་ཀྱ་ངན་ ལས་འདས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨར་མ་ཨ་ཤ་བ་ཀྱར་པ་ལྟར། ।དེ་ཡི་ས་ཞེས་ནི་ཐུབ་ པར་ཐར། ।ཞེས་བཤད་པས། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས། སྟུག་ བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོའི་ལྟག་ཀ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པའོ། ।ལྟ་པ་རྣམས་པའི་ལྟ

བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་པུ་གཙང་བར་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པ་དེ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་འགྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པ་ལ་སྣྲུལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད། ཕུང་པོ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན་བདག་དང་ (《ཀ》 +མཚན་ཉིད) མི་མཐུན་པར་ཐལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ལ་མི་གཙང་བ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བདག་ཉིད་བདག་མཚན་མེན། ། ངན་པར་གནས་མིན་མཚན་ཉིད་མི་འདྲའི་ཕྱིར། ।ཞེས་སོ། ।ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱུན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ।ཞེས་བཤད་པས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གང་ཞིག་ཟག་པ་ཅེས་བྱའོ། ।མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ (《ཀ》 《ཁ》 +རྟེས་སུ) ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བོ་ཁོ་ན་ལ་རྟེས་སུ་ལྟའོ། ।ཞེས་དང་། མདོར་བ་མཛད་ལས། བདག་མེད་ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।དེའང་གཞུང་ལུགས་ཁ་ཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་། ཆོས་

ཀྱི་ བདག་ མེད་ མ་ རྟོགས་ ས་ ཞེས་ རྒྱམ་ པར་ བཞག་ པ་ ཡིན་ གྱི། ངོན་ ཀྱི་ གནས་ ལུགས་ ལ་ ཉན་ རང་ གིས་ བདག་ མེད་ གཉིས་ ཀ་ རྟོགས་ པ་ ཡིན་ ཏེ། བཞི་ བསྡུ་ བ་ ལས།ཏ ད་ ལ་ གང་ ཟག་ གི་ བདག་ མེད་ ནི། རྟེན་ ཅིང་ འབྲེལ་ བར་ འབྱུང་ བའི་ འདུ་ བྱེད་ ཕུང་ པོ་ རྣམས་ ལས་ དོན་ ཐ་ དད་ པའི་ བདག་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཆོས་ ལ་ བདག་ མེད་ པ་ ནི། ཕུང་ པོ་ དེ་ དག་ ཉིད་ བདག་ མེད་ དེ། མི་ རྟག་ པའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེས་ པ་ དང་། ཀ་ ཏུ་ ནའི་ མདོ་ ལས། བཅོམ་ ལྡན་ དངོས་ དང་ དངོས་ མེད་ པ། །མཁྱེན་ པས་ ཀ་ ཏུ་ ན་ ཡི། །གང་མས་ ངག་ ལས་ ནི་ ཡོད་ པ་ དང་། ।མེད་ པ་ གཉིས་ ཀའང་ དག་ག་ པར་ མཛད་། ।ཅེས་ པ་ དང་། རིན་ ཆེན་ ཕྲེང་ བ་ ལས་ ཀྱང་། ཕྲག་ པ་ ཆེ་ ལ་ སྐྱེ་ མེད་ བསྟན། ।གཞན་ ཀྱི་ ཟད་ པ་ སྟོང་ པ་ ཉིད། ।ཟད་ དང་ མི་ སྐྱེ་ དོན་ དུ་ ན། ।གཅིག་ པ་ དེ་ ཕྱིར་ བཟོད་ པར་ གྱིས། ।ཞེས་ སོ། ।གལ་ ཏེ་ ཉན་ རང་ གིས་ ཆོས་ ཀྱི་ བདག་ མེད་ མ་ རྟོགས་ ན་ ཉན་ ཐོས་ དགྲ་ བཅོམ་ དང་། རང་ རྒྱལ་ ཆོས་ ཅན། །བམས་ གསུམ་ དུ་ སྐྱེ་ བ་ ལེན་ པར་ ཐལ་ ཏེ། དངོས་ པོའམ་ ཕུང་ པོར་ འཛིན་ པ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।འདི་ ལ་ གསུམ་ ལས། རྟགས་ མ་ གྲུབ་ བོ་ ཞེ་ ན། ཆོས་ ལ་ བདག་ འཛིན་ ཡོད་ པ་ ཉམས་ སོ། །ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ བོ་ ཞེ་ ན། སྟོང་ ངའོན་ ཀུན་ སྐྱེ་ ཀྱིས། ཇི་ སྲིད་ ཕུང་ པོར་ འཛིན་ ཡོད་ པ། ।དེ་ སྲིད་ དེ་ ལ་ ངར་ འཛིན་ ཡོད། ।ངར་ འཛིན་ ཡོད་ ན་ ཡང་ ལས་ ཏེ།། ད་ ལས་ ཡང་ ནི་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར། ।ཞེས་ བཤད་ པས་ གྲུབ་ བོ། ། : འདོད་ ན་ (《ཀ》 –འདོད་ ན་) ཉན་ ཐོས་ དགྲ་ བཅོམ་ དང་ རང་ རྒྱལ་ ཆོས་ ཅན། ཆུ་ ངན་ ལས་ འདས་ ནས་ འགོར་ བ་ ལ་ མི་ གནས་ པའི་ སྐྱེ་ བ་ ལེན་ པ་ མ་ ཡིན་ པར་ འགྱུར་ ཏེ། ।བམས་ གསུམ་ གྱི་ སྐྱེ་ བ་ ལེན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।འདོད་ ན་ དཔལ་ ཕྲེང་ གི་ མདོ་ ལས། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ དཔེར་ ན་ ལེན་ པའི་ ཆུན་ ཀྱིས་ ཟླ་ བ་ དང་ བཅས་ པའི་ ལས་ ཀྱི་ ཆུ་ ལས་ བྱུང་

བའི་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཕྱུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་པོ་འདི་དག་འབྱུང་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུན་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན། ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བཤད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགེ་མ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། ། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཕྱག་པ་དེ་ལས་ནི། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། ། སྟོང་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གཅིག་ལ་འགྲུར། ། ། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པ་གནས་པའི་དོན། ། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། ། ཕྱག་པ་ཆེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ། དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། ། ཞེས་སོ། ། ཉན་རང་གི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཀྱང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མ་སྒྲུངས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕ་ཏ་ཏ ཏ ཏ

པ་གཉིས་སོ། །དེ་འང་གཉིས་ཀས་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་བདག་རྟག་པ་
གཅིག་པུ་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི། ཐག་པ་ལ་ལ་སྒྲུལ་བཞིན་ཀུན་ཇོ་ཐ
ཏུར་མི་འདོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་གཟུང
འཛིན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་འདོད་དེ། འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད
ལུགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཕྱིའི་རྟལ
ཕྲ་རབ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་ནི་ཀུན་ཇོ་ཐ་ཡིན
ནོ།། །ཁང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་མཐུན་ནོ། །མི
མཐུན་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས་རྟལ་ཕྲ་རབ་འདུས་ནས་རགས་པ་བརྩམས་པའི
ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། ཕྱི་ཕག་ཏུ་སྒྲ་བ་ནི་རྟལ་ཕྲ་རབ་སིལ་བུ་བསྐོར་བ་བར་དང
བཅས་པ་གཡག་རྩལམ་ནེའུ་སིང་ལྟ་བུར་འདོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགུ་མ་རྒྱུན
ལས།། ཕ་དང་ཕྱོགས་ནས་མང་པོ་དག །འགའ་ལ་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཙམ་དུ། །
བརྟོད་པར་ཟད་ཀྱི་རྟལ་དེ་ནི། །ཆ་ཤས་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོ།།
སིལ་བུ་སོ་སོར་གནས་ཀྱང་མི་འཛིག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱི་ལས་ཟམ་རྒྱང་གིས
བཟུང་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་རྟལ་ཕྲ་རབ་རྩམས་འབྱར་ཡང་མ་འབྱར་ལ
བར་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་ : བཅུ་བདུན་ (《ཀ》 བདུན་ཅུ) ཕ
ལས།། ཆོས་ཙམ་ལྟ་བའི་ཉན་ཐོས་ལ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཕྱི་བཐག་གཉིས། །ཕྱི་རོལ
རྟལ་ལ་ཚོད་ཕྱིད་ཅིང། །ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་གནས་པར་མཐུན། །ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། ཕྱི་ཕག་ཏུ་སྒྲ་བ་ན་རེ
དབང་པོས་རང (《ཀ》 –རང) དོན་གྱི་རང་མཚན་མཐོང་ནས་ཤེས་པས་འཛིན་པ
ཡིན་ཏེ། །མདོན་པ་མཛོད་ལས། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ཏེན་བཅས། །

དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་བཏེན་པའི་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་
མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྟ། ། : རང
བཞིན་ཡིན་ཞེས།ཁོ་ནས་ (《ཞ》 གཞན་ནི་ཡིད་ཤེས།ཁོ་ནས)ཤེས། །ཞེས་སོ། །དེ་འང
གཟུང་འཛིན་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་ཤེས་བསྟེན་པའི
བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་མཐོང་བྱེད
མ་ཡིན་ཏེ། བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་རིགས
གཏེར་ལས། བེམས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟ་བྱེད་མིན། །ཞེས་སོ། །དོན་ཆོས་ཅན་རྣམ
ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོག་ན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དོན་གྱིས་གཏན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་སྟང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ཆོས་ཀྱི
གླགས་པས། དུས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར་གཟུང། ।ཞེ་ན་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནི། ।འཇོག
པར་ནུས་པ་རྒྱུ་ཉིད་ལ། ।གཟུང་བ་ཐ་དད་ཤེས་པས་རིག ।ཅེས་པ་དང། རྒྱ་ཡི
དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། ।གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ।ཅེས་པ་དང། དགེ་མ
རྒྱན་ལས། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། ।དངོས་སུ་དེ་དག་མི་ཕྱིད་ཀྱང། ।
དེ་དག་གཟུགས་བརྙན་འདྲ་བས་ན། ।གཙུགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚོར་བ་རྣམ། ।ཞེས་པ
དང་། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལ། ।དོན་མཐོང་ཞེས་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། ।ཞེས
སོ། ।གསུམ་པ་གཞི་ལྟ་ཟླས་སུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། བྱེ
བྲག་ཏུ་སྣྲ་བ་ནི། གཞི་ལྟ་ཆར་ཟླས་སུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་གཟུགས་དང
ཞེམས་དང་ཞེམས་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཟླས་སུ་ཡོད་ཅིང། མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད
དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟླས་སུ་མི་འདོད་དེ། དེའང་གཞི་ལྟ་ལས་གཟུགས་ཀྱི
གཞི་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་དང། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ

དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་གོ། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སོ། ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་བཅུ་དང། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་དྲུག་དང། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་དང། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཅུ་དང། མ་ངེས་པའི་ས་པ་བརྒྱད་དོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང། ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ལྔ་དང། བཅུ་གཅིག་དགེ་བ་དང། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་དང། ཉེ་ཕྱུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང། བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །མི་ལྷན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི། དངོས(《ཁ》《ལ》+ས་བཅུ)བཞི་ཆ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་ལས། མི་ལྷན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཕྱོགས་དང་མ་ཕྱོགས་སྐལ་མཉམ་དང། ।འདུ་ཤེས་མེད་དང་སྙོམས་འཇུག་དག ।སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། ।མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང། ।ཞེས་སོ། ।འདུས་མ་བྱས་ནི། ནམ་མཁའ་དང། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའོ། ।བཅོག་ན་རེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ।བཞི་པ་ཤེས་པའི་རིག་ཚུལ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣྲ་བ་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རིག་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རང་རིག་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། ।དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་བཟློད་ནས། དཔེ་དེ་དག་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ། ।འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོར་དགག་པ་དང། སོ་སོར་དགག་པའོ། ।དང་པོ་ནི་མུ་སྟེགས་པའམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འདོད་པའི་རྟགས་ལ་

དག་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཕྱན་དེ་དུ་མར་ཡོད་དམ། གཅིག
ཏུ་ཡོད། གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཚ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཟླ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ
ཡོད། ཚ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན། ཁེ་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་ས
ན། ། ཕྱ་རབ་རྒྱལ་ཚ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང
རྒྱལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་ཞེགས་སོ། །ཟླ་མེད་ཀྱི་གཅིག
ཏུ་ཡོད་ན། རགས་པ་བརྫུམ་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཕྱན་དུ་མ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བ་འམ་ནི་བསྐོར་བ་འམ། །
བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རྟང། །དབུས་གནས་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱལ་གཅིག་ལ། །
ལྟ་སའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ : ལུས་པ (《ཞ》《ལུ》བཞི
པ)ཡང། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །
ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཕྱན་ཆོས་ཅན་དུ་མར་མེད་པར
ཐལ་ཏེ། དུ་མའི་རྒྱུ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེམས་ལ་ཐོགས་པ
ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་དངོས་པོ་རྣམ
དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང
དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་དང། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་གང་དག་རྣམ
དཔྱད་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །དེ
ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོ། །སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། བྱ་བྱག་ཏུ
སྣ་བ་དགག་པ་ནི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཆོས་ཅན། བསྐོར་བ་བར་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར
ཐལ་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ : དུས(《ལུ》 ཏུ་མ)ནས

བསྐོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆ་མེད་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ཤུ་པ་ལས། གང་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཕ་དང་ཡོད། །དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རྟག་པོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། དོན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཏེ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྒྱགས་མ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། རིགས་གཏེར་ལས། དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། །སྟོ་ཕྱི་མིན་ལ་དེ་བྱུང་མེད། །སྟོ་ཕྱི་ཡོད་ན་གང་རྟག་མེད། །དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། བདག་གཅིག་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་མེད། །ཚོས་གཉིས་མེད་ན་འབྲེལ་མི་སྲིད། །དེས་ན་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། །དོན་གྱི་སྟེང་ན་འབྲེལ་བ་མེད།། ཅེས་པའི་རིགས་པས་གྱུབ་བོ། །ཡང་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན་དོན་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་དགུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། ། ।ཞེས་སོ། ། ।གཞན་ཡང་རང་རིག་མེད་ན་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན་བེམས་པོར་འགྱུར་ཏེ། རང་མ་རིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགུ་མ་རྒྱུན་ལས། ། རྣམ་ཤེས་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། ।བདག་ཉིད་ཀར་ཏ་ཡ་ཏ་ཡ། ། ।ཞེ་ན། ।ཞེ་ནི་ཐ་ཡ་ཏ་ཡ། ।ཞ། ।ཞ། ।ཞ

མེད་པར་ཐལ་ཏེ། གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ་སྣང་བ་
བདུན་ཐུ་བ་ལས། མ་ཁས་པས་གཟུང་བར་བྱས་པ་ལས། ཕྱི་དུས་ཇི་ལྟར་གཟུང་
ཞེ་ན། ཀིཏས་པས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དེ། ཤེས་པའི་རྟགས་པ་བསྒྲུབ་པར་ནུས། ।
ཞེས་བཤད་པས་རྟགས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ : དེ་གཉིས་
(《ཀ》–དེ་གཉིས་) དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་ལྷོག་ན་མོ་ཆོས་ཅན།
རྟགས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ལ་མངོན་དུ
འགྱུར་དགོས་ཏེ། འབྲེལ་བརྟག་ལས། གང་ཞིག་མཐོང་བ་མ་མཐོང་བ། །དེ་མ
མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། ।འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ནི། །སྟོན་པའི་སྒྲ་བོ་མེད་ཀྱང
ཤེས། །ཞེས་པ་དང་། ཀིཏས་གཏེར་ལས། དེ་ཡང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི ।ཐུགས
ནས་ཕྱུགས་གསུམ་རྟམ་པ་གཉིས། ।ཞེས་སོ། ।སྟེ་བའི་ཐུགས་དབྱེ་ན། རྒ་བའི
སྟེ་པ་བཞི་ལས་ཀྱིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་པ་ཐ་དད་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལས།
ཤར་དང་ནུབ་དང་གངས་རིར་གནས། ।འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྣ་བ་དང་། ।རྒྱ
པར་སྣ་བའི་སྟེ་རྟམས་ནི། ।ལྷ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ། ।བཞི་པ་དང་ནི་འོད
ས྄ུངས་སྟེ། ।ས་སྟོན་སྟེ་དང་ཆོས་ས྄ུང་སྟེ། ।མང་ཐོས་གོས་དམར་ལྷོ་བ་དང་། ।
རྟམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྣ་བ་ནི། ।ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣ་བའི་སྟེ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ནས
འཇིག་མེད་རི། ।གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པའོ། ।ས་ལྷོ་གས་རིགས
དང་ས྄ུང་བ་པ། ।གནས་མ་བུ་ཡི་སྟེ་རྟམས་ནི། ।ཀུན་ཀྱིས་བཀུར་བ་རྟམ་པ
གསུམ། ।ཡུལ་དོན་ལྷོ་བ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། ।ཐ་དད་རྟམ་པ་བཅོ་བརྒྱད
འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।འབྲས་བུའི་ལྷོ་ནས་ཕྱེ་ན། ལྷོས་བུ་ཟུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ

བརྒྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ རྟོག་གས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཤ་རིའི་ བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་དུག་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ རོ།། །།

དང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞར་ལས་གྱུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི། རང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྱུབ་མཐའ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ གཉིས་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི་མངོན་པ་ མཛོད་ལས། ཐུན་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། །བས་རྡུབས་ལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས།། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། རིགས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཡེ་ ཤེས་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རང་བྱང་བདག་ཉིད་ རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བས་རྡུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྟེད། །ཅེས་སོ། །དེའང་ངག་གིས་ཆོས་མི་ གསུང་བར་ལུས་ཀྱིས་ཟུ་འཕྲལ་བསྟན་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ ཉིད་ལས། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་། །ཞེས་སོ། །སྒྲངས་ཏོགས་ཀྱི་ ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཟུང་དོན་ཏོགས་པ་སྒང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་ སྒང་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱི་བས་རྡུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟན་པར་ཤེས་པར་ བྱ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་པ་ བཏོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དུག་ཡོད་པའི་ངེས་ཚིག་ནི། ཟླ་ཁ་བཟང་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་ རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པཱན། ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་རང་གིས་ཐོབ་པས་རང

བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དེའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་དུས་སོ། །འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་རྩ་བ་དང་སྟོང་པོ་དང་ལོ་མ་དང་། ཡལ་ག་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའོ། ། དེའང་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ལུགས་འཐུང་དང་། ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ལུགས་ལྷོག་དཔེར་བྱས་ནས། ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གོང་རུས་ལ་བརྟགས་ཏེ། གོང་རུས་ (《ལུ》 +འདི་ཅི་ལས་བྱུང་) འདི་ཙ་ཀི་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཚོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལྷོག་སྟེ་ལུགས་འཐུང་དང་མ་རིག་པ་ལོག་པས་འདུ་བྱེད་ལྷོག་པས་ན་ཙ་ཀིའི་བར་དུ་ལྷོག་པས་ཏེ། ལུགས་ལྷོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་དུས་དང་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཐུང་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། ས་ཆར་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་བྱོན་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་པ་ན།། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བཏེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ།། གསུམ་པ་བསྡུར་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲའོ། །བཞི་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ། །དྲུག་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། ཚོགས་ན་སྒྲོད་པ་དང་བས་རྒྱལ་བུའོ། ། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཚོགས་ན་སྒྲོད་པ་ནི་ཅོ་ལྟར་ཁྱུར་ལྷོད་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི་དུད་འགྱོ་བས་ལ་རྒྱ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་འདུ་འཛི་གལེང་བས་འཛིགས་ནས་གཅིག་ཕྱར་གནས་པ་སྟེ་དབང་པོ་རྣོ་བའོ། །ཏ་ནི་དེ་དགག་པར་བྱ་སྟེ།། འཛིན་པའི་ཕེམས་ཚོས་ཅན། དོན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཟུང་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ།། ||

དང་ནི་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཕེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟེང་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བླངས་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་ནི་ཕེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། : ཕེག་བསྟན་བཤད་སྒྲར་ལས། (《ཞ》 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།) ཞེས་པོས་བསེ་རུ་རྣམས་ལ་ནི། ।ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་མེར་ཡང་མེད། ।སངས་རྒྱས་ཉན་ཐན་གཅིག་ཕ་རོལ་ཕྱིན། ।དྲུག་གི་སྒྱེ་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། ।ཞེས་པ་དང་། སྤྱད་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཕེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན། ।དེ་གང་ཞོན་ནས་ས་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་བློ། ।ཕེག་པ་འདི་ནི་མ་ཁབ་འདུ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ། ।དཀའ་སྒྲིང་བའི་བ་མཏོན་པར་ཐོབ་བྱེད་ཕེག་པ་འདི་མཆོག ।ཅེས་སོ། ।གསུམ་པ་ལྷང་བ་ལྷོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཁོན་མོངས་པའི་ལྷོ་བ་མཐའ་དག་དང་། ཤེས་བྱའི་ལྷོ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ (《ཞ》 ལྷོ་ང) པས་ཕེག་པ་ཆུང་ངུཡིན་ལ། ལྷོ་བ་མ་ལུས་པ་ལྷོང་བ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའོ། ། བཞི་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཞེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཅམ་འདོད་པ་ཆུང་ངུཡིན་ (《ཞ》 –ཡིན་) ལ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པཧམ་སྒྲུབ་པ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའོ། ।ལྟ་བ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཕེག་པ་ཆུང་ངུ་ལ་མི་ལྡན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་ལྡན་ནོ། ।དེ་ལ་ཆེན་པོ་བདུན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། ।དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྟེན་འགྲུས་རྟོམ་པ་དང་། ।ཕབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ।སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ।ཆེན་པོ་འདི

དགེ་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ཕྱིག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། དེ་ལ་ དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པའི་ངུས་ན་གང་ཟག་ལ་ བདག་མེད་པ་དང། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩོན་ འགྲུས་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ནི། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱ་ཆུ་གྱས་པར་ བྱས་ཏེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འགོར་བ་ཡོངས་ སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་གྱུར་ པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་ པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ ཡང་དང་ཡང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང། ཆུ་བཏན་ལས་འདས་པ་ ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང། འབྲས་བུ་སྟྲག་ས་སོ། །དང་པོ་ལ་ གཉིས་ཏེ། ས་མས་ཙམ་པ་དང། དབུ་མ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ དང་། དེ་དག་ཀ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ དྲུག་ལས། ངེས་ཚིག་ནི། ས་ས་ལས་ གཞན་ པའི་དངོས་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད་ལ། ས་ས་ : རྟམ (《ལུ》ས་ས་ས) རིག་ཙམ་ནི་ བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་ས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་ པ་ལས། ས་ས་ལས་མ་གཏོགས་ཆོས་རྣམས་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་ པའི་ སྟོ་ ནི་ མཚན་ཉིད་ གསུམ་ གཅོ་ བོའོ། །དེ་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ གསུམ་ ནི་ དབུས་ མཐའ་ལས། བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང

ངོ་། །ཞེས་ས། །འདི་ལ་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། ཡོད་ལུགས་དང་། རྣམ་གྲངས་དང། དབྱེ་བ་དང་། ས་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་བརྟགས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། །དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དོ། ཞེས་པ་དང། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན། །དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་ས། ། གཞན་དབང་ནི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ཁྱམ་རྟོག : གི་ནི་ (《ཞ》《ལ》ཡིན་གྱི) རྒྱུན་ལས་བྱུང། ཞེས་པ་དང། དབྱས་མཐའ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པས་གཞན་གྱི་དབང། ཞེས་ས། ། དེ་འདང་བསམས་གསུམ་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། ། སེམས་དང་ སེམས་བྱུང་བསམས་གསུམ་པའོ། ། ཞེས་ས། ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དོ། ། ཞེས་པ་དང། ས་ཅུ་པ་ལས། གྲུབ་ན་དེ་ཡི་སྟེ་མའོ། ། རྟག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་དེ་ཡིན། ། ཞེས་ས། ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། ། གཞན་མིན་གཞན་པ་མིན་ (《ཞ》 ཡིན) པ་མིན། ། ཁྱོ་རྟག་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་བརྗོད། ། ཅེས་ས། ། ཡོད་ལུགས་ནི། ཀུན་བརྟགས་ནི་རྟག་པར་ཡོད་པས་ཏེ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ར། ། གཞན་དབང་ནི་ཐུན་ཆུ་ཡོད་པས་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ར། ། ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་ར། །རྒྱམ་གྱངས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་གསུམ་ཡང་ཟེར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེས་ན་ཀུན་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང། རྒྱམ་གྱངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང། མི་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །གཞན་དབང་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དང། དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བསྟེན་པའི་གཞན་དབང་དང། ལྟོས་པ་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། འགྲུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི། ।ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ।ཞེས་སོ། ।སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལས། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟག་ནི་བདག་དང་བདག་གི་གཟུང་འཛིན་དངོས་པོ་ལ་མེད་པར་བློས་བཞག་པའོ། ।དེ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་སོ། ।མི་སྟོང་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བརྟགས་པའོ། ।རྒྱམ་གྱངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལའང་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བརྟགས་པའོ། ।མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ནི། འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ། གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་སྣང་བའོ། ।དེ་ལ་གཉིས་ལས། བསྟེན་པའི་གཞན་དབང་ནི། རིག་པ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའོ། ।ལྟོས་པའི་གཞན་དབང་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་ནས་ནང་དང། རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུང་ངུ་ལ་སོགས་སོ། ।དག་པའི་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྟོང་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་

བའོ། ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྡུད་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལ་གནོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག
པ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་ཕན་འདོགས་པ་སེམས
ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དགེ
བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་འང་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་བདག
མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་པས་གཞན་སྟོང་མྱོང་བ་གཉིས་མེད
ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་འཛིན་པ་ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི
བདག་མེད་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའོ། །ལྷ་པ་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་ལུགས་ཀྱིས
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཀྱིས
དོད་དམ། བཟོད་པ་འཕྲིང་མན་ཆད་ (《ཀ》+ཅམ) ལས་མི་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །
དྲུག་པ་དབྱེ་ན། རྣམ་བདེན་དང་། རྣམ་བརྫུན་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དབྱེ་ན
རྣམ་བདེན་ལ་གསུམ། རྣམ་བརྫུན་ལ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་སེམས་ཅམ་པའི
ལུགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཅམ་ལས་གཞན་པ་ཕྱིའི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།
ས་བཅས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི
སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྣམ
པར་རིག་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས
པའི་དོན་ནི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣ་ཤད་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །
དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཉི་ཤུ་པ་ལས། འདི་དག་རྣམ་པ་རིག་ཅམ་ཉིད། །ཡོད་པ་མ་ཡིན
དོན་སྣང་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱ་ཟླ་ལ་སོགས་མེད

མཐོང་བཞིན། །ཞེས་པ་དང། བདེན་ཚུང་ལས། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཙུང་ཟད་མེད། ། འགག་པར་འགྱུར་བ་ཙུང་ཟད་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཞེས་པ་ཁོ་ན་ འབའ་ཞིག་གོ ། །ཞེས་སོ། །ཡང་སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན་སྟོ་འཛིན་ཀྱི་བློ་ལས་ཐ་དད་པ་ མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཅེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་རྣམ་ཅེས་ལ་ སོགས་པ་ནས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ཅེས་བའི་ཕྱིར། །སྟོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ ཡིན། ། །ཞེས་པ་དང། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་རིག ། དེ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་གྱུར་ན། །ལོག་པར་རྣམ་ བཏགས་མ་ཡིན་ནམ། ।ཞེས་པ་དང། དངོས་རྣམས་རྒྱལ་དུ་རབ་བཤིག་ཅིང། ། གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་མ་རྟོག་ཅིག ཅེས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡུལ་མེད་པས་ཡུལ་འཛིན་ ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་སྐད་དུ ཡང་གནས་པ་བསྟན་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་གཞིས་སུ་མེད་པར་ཐོབ། ।རྣམ་པ་ཀུན་ ཀྱི་མཚོག་ལྟན་པ། ।གཟུང་དང་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད། ।གསལ་བར་བྱེད་པའི་ ཚོས་སྐུ་ལས། ।ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྤྲུལ་པ་འཕྲོ། ।གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ མེད་པའི་དངོས། ।སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་ འཛིན་གཞིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་འདོད་པའོ། ।གཞན་ ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཚོས་ལྟ་དག་དང་རང་བཞིན་གསུམ། ।རྣམ་ པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང། ।བདག་མེད་གཞིས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི། ।ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་ མཐའ་དག་འདུས། ।ཞེས་གསུངས་པས། ཚོས་ལྟ་ནི་མིང་དང། རྒྱ་མཚན་དང། ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང། དེ་བཞིན་ཉིད་དང། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ མིང་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟོགས། ।མིང་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུང་འཛིན་

གཞིས་སོ། །གཟུང་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། ། ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་བཞིན་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན
དབང་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས
པའི་ཚོགས་དྲུག་སྟེ། ཡུལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་ལ
དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སྒོམ་ཐུ་པ་ལས། དེ་ལ
བརྟེན་ཏེ་རབ་ཕྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་ཤེམས་ངར
ཤེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱ
ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང
རྣམ་ཏུ་འགྲོགས། །བདག་ཏུ་ལྟ་དང་བདག་ཏུ་སྨོངས། །བདག་རྒྱལ་བདག་ཚགས
འདུ་ཤེས་པ། །ཞེས་སོ། ། : དེ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་ན། (《ཞ》 ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས
ནི།) སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཆུ་བ་སྐར་མའི་ཚོགས་དང་མཁའ་ལ་ལྟན་ཅིག
གནས་པ་ལྟར། ।ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱབས་བདུན་དག་དང་ལྟན་ཅིག
གནས། །ཞེས་སོ། ।ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེམས་རང
བཞིན་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྱེལ་ལས། ཤེམས་འདི་རང་བཞིན་འོད
གསལ་བ། ।ཞེས་སོ། ।དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་བོན

ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ཐུ་བ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། ། རྣམ་སྨིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཞེས་སོ། །ས་བོན་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་སྦྱངས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་དུ་འཐུང་ཞིང་སྦྱངས་པ་ན་ཆུད་འཆད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་ཆུད་འབབ་ཚུ་བོ་བཞིན། །དགེ་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྟོག་གོ ། ཞེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འགོང་བ་རྩད་གཅོད་ལས། ཀུན་གཞི་ཀུན་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཞི་མཉན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས་ན། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་ཆུད་ལྟར་འཐབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་ཀྱང་ན་མི་རྩུང་ཞེས། །འདི་ནི་ཕྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་ཅན་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་སྟེ། །དེ་བས་ཀུན་གཞིའི་ རྣམ་ཤེས་ནི། །དམ་པ་ དག་ ལ་ ངས་ བསྟན་ ཏེ། །ཞེས་ སོ། །བདག་ མེད་ གཉིས་ནི་ གང་ཟག་ ལ་ བདག་ མེད་ པ་ དང་། ཆོས་ ལ་ བདག་ མེད་ པའོ། ། དེ་ ལ་ གང་ ཟག་ ལ་ བདག་ མེད་ པའི་ ཚུལ་ ནི་ ཉན་ ཐོས་ དང་ འདྲའོ། ། ཆོས་ ལ་ བདག་ མེད་ པ་ ནི་ གཟུང་ འཛིན་ གཉིས་ ཏང ཟུལ་ ཏ ས ། ། དབུས་ མཐའ་ ལས། ། གཉིས་ ངོས་ མེད་ པའི་ ངོས་ མེད་ པ། ། ངོས་ པོ་ སྟོང་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དོ། ། ཞེས་ སོ། ། འོ་ ན་ ཆུང་ ཀ ། ། ཀ ། ། །

དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བཅས་སུ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྟང་བ་སྟེ། །ཁུམ་པ་སྟམ་བུ་ལ་སོགས་བའི། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང། ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་དབང་པོ་ཡི། །དོན་ཀྱི་དངོས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྟང་བ་ནི། །སེམས་ཉིད་སྟང་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་དང། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད། །རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལའང་གསུམ་ལས། རྣམ་པའི་གྲངས་ཇི་སྙེད་པར་ཤེས་པའི་གྲངས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་འདོད་པ་ནི། ། སྟང་ཡང་དཀར་དམར་སྟ་ཚོགས་སུ་སྟང་ལ། བདེན་ཡང་སྟ་ཚོགས་དུ་མའི་ངོ་བོར་བདེན་པ་འདོད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒོ་ང་བཀས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཟུང་ཚར་བདེན་ལ་ཤེས་པ་འཛིན་ཚར་བདེན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་མེད་དུ་སྒྲ་བ་ནི། ། ས্ট ང་བ་དུ་མར་ས্ট ང ཡང་ཤེས་པ་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་བཏུན་པ་ན་ར་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པར་ས্ট ང་བ་ནི་བཏུན་པ་ས্ট ང ལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན(《ཀ》 《ཁ》+དབང)ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པའི་ཏི་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་རང་གསལ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་དབང་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་ཆུང་རྣམས་མཁྱམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་སྟང་བ་རྟེས་ཐོབ་ཡིན་ལ། ས་ངས་ཆུས་ལའང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་མཁྱམ་གཞག་གི་ངང་ལ་རྟག་ཏུ་བཞག་པ་

ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་བ་འཛིག་རྟེན་བའི་ཐུགས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ལས། རྣམ་བརྫུན་པ་དགེ་ན་རེ། དཀར་ དམར་དུ་སྣང་བ་འདི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་ན་སངས་རྒྱས་ན་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ བ་ལས་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་བཞིན་དུ་དོན་དུ་སྣང་ བའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་བརྫུན་པ་དྲི་མ་ཅན་ན་རེ། དཀར་དམར་དུ་སྣང་བ་འདི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་ཀྱང་འགྱུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྫུན་པ་ལ་བརྫུན་པར་ རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ་ ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ (《ཞ》+ཡང་) སེམས་ཙམ་པའི་བྱེ་བྲག་འཇམ་དཔལ་བཤེས་ གཉེན་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཏིག་ལས་ མེད་ལ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་འདྲ་བས། དབང་པོའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་རིམ་ ཀྱིས་སྐྱེ་བར་འཛིག་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒོ་བ་དགོན་ཆུ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་དྲྭ་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཀྱི་ དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བས། །དེ་ལྟའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བ་ཡོད་ན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་ ཐལ་ཏེ། དབུས་ཐོག་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་ བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །ཐོག་མ་དབུས་ཀྱང་བརྟག་པར་ ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་

གནས།། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཆོས་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དགྱ་མ་རྒྱན་ལས། གཅིག་པ་ཚ་མེད་རང་བཞིན་ལས། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མི་འཐད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཇོན་དེ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མིན། (《ཀ》+ཞེས་སོ།།) གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རེ་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་ཏྲགས་མ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། མིག་ལས་སྐྱེ་ན་མིག་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཇོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་དགག་པའོ།། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷག་དགག་པ་ནི། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་བདེན་ལ། དེ་བདེན་ཚོད་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་བདེན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྣང་དུས་སུ་དུ་མར་སྣང་ན་བདེན་དུས་སུ(《ཀ》 +ཡང་)དུ་མར་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་དུས་སུ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན། སྣང་དུས་སྲིད་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དུ་མར་སྣང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་འགལ་ལ། གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དང་དུ་མར་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །རྣམ་པའི་གང་ཟག་ཏི་སྟེང་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དེ་སྟེང་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པའི་གང་ཟག་ནི་བརྫུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའང་རྫུན་པར་འགྱུར་བར་

ཐལ་ལོ། །རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་སྣོ་ང་བཀས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་བདེན་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱམ་བརྫུན་པ་དགག་པ་ལ། དེ་མ་མེད་པ་དགག་པ་ནི། སྒྱིར་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་འདིར་ (《ཀ》 +མི་) བརྗོད་ལ། དེ་མ་ཅན་པ་ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྒྱམ་པའི་སྣང་བ་ཡོད་ན། ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱམ་པའི་སྣང་བ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ||

དབུ་མ་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་ངེས་ཚིག་ནི། ལྷ་སྲོད་དམ་གྱུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའམ། འདིའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་ས་མ་ཡན་ལག་རྒྱས་ན་མགོ་བས་མཐོ་བ་མེད་པས་དབུ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ མཐའ་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ ཁྱོལ་ བས་ དབུ་ མ་ སྟེ། དབུ་ ཡ་ རྒྱུ་ ཆུང་ ལས། ཡོད་ པ་ ཡ་ ཡིན་ མེད་ པའང་ ཡིན། ।གཉིས་ ཀྱང་ ཡ་ ཡིན་ གཉིས་ མེད་ ཡིན།། མཐའ་ བཞི་ དག་ དང་ བྲལ་ བ་ ལ། ।དབུ་ ཡ་ ཞེས་ རབ་ ཏུ་ བརྗོད། ।ཅིས་ པ་ དང་। རིན་ ཆེན་ ཕྲེང་ བ་ ལས། ཡོད་ པ་ ཡ་ ནི་ བདེ་ འགྲོར་ འགྲོ། ।མེད་ པ་ ཡ་ ནི་ ངན་ འགྲོར་ འགྲོ། ། ।ཡང་ དག་ ལྟ་ བ་ ཡོངས་ ཤེས་ པ། ।གཉིས་ ལ་ ཆ་ བཏྲེན་ ཐར་ པ་ ལགས། ।ཞེས་ པ་ དང་। དབུ་ ཆ་ རྒྱུ་ ལས། ཡོད་ དང་ དངོས་ པོ་ རྟག་ པར་ འགྱུར། ।གང་ ཕྱིར་ དངོས་ པོ་ རབ་ བྱུང་ བ། ।དེ་ ཕྱིར་ ཆད་ པར་ ཐ་ ལ་ འགྱུར། ।གང་ ཕྱིར་ དངོས་ པོ་ རྟོག་ གྱུར་ བ། ।དེ་ ཕྱིར་ རྟག་ པར་ ཐ་ ལ་ འགྱུར། ।ཞེས་ པ་ དང་। རིགས་ པ་ དྲུག་ རྒྱ་ པ་ ལས། ཐང་ ལ་ བཏྲེན་ ཏེ་ ཐང་ བྱུང་ བ། ।དེ་ ནི་ ར་ ཞིག་ ད་ ཉིད་ ཡིན། ।དེ་ ལས་ ཐ་ཞན་ པ་ཡང་ ཡ་ ཡིན་ ཏེ། ।དེ་ ཕྱིར་ ཆད་ ཡེད་ རྟག་ པ་ཡང་ ཡིན། ।ཞེས་ པ་ དང་। དཀོན་ མཆོག་ བརྩེ་ གས་ པ་ ལས། ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ རྟག་ པར་ ཡི་ རྟོག་ ཀོ ।ཡི་

རྒྱ་པར་མི་རྟོག་གོ། །རྒྱ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མི་རྒྱ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།། གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་བདེན་གཉིས་གཅོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་སྣང་བ་འདི་རྣམས་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། འཕྲལ་སྣང་ཙམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་བློས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང། མི་དགེ་བ་སྤོང་བའི་ཚུལ་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། ། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྲིད་མི་སྤོང་ལ། སྣང་ཙམ་ཉིད་ན་དེས་སྤོང་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་དེའང་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པའམ། ཆོགས་གཉིས་ས་མ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་བསྡུད་བའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འཛིན་པ་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ། །བཞི་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པའམ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའོ།། །ལྔ་པ་འབྲས་བུ་ནི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་མམ་ : འབྲས་བུ((《ཀ》 –འབྲས་བུ) གཉིས་ཐོབ་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འཕྲུངས་པ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི

སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ དང་། ཀུན་རྫོབ་ ཀྱི་ བདེན་ པའོ། །འདིར་ དོན་ ལྟས་ ཤེས་ པར་ བྱ་ སྟེ། བདེན་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ ངོ་ བོ་ དང་། མཚན་ ཉིད་ དང་། དབྱེ་ ཀ་ དང་། གྲངས་ ངེས་ པ་ དང་། གཏིག་ གམ་ ཐ་ དད་ དུ་ བསམ་ པའོ། །ངོ་ བོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཀུན་ རྫོབ་ ཀྱི་ བདེན་ པའི་ ངོ་ བོ་ ནི། སྣང་ བ་ ཡུལ་ དང་ ཡུལ་ ཅན་ ཏེ། གཟུང་ འཛིན་ ཀྱིས་ བསྡུས་ པའི་ ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ དོ། །དེ་ དག་ ལ་ ཅིའི་ ཕྱིར་ ཀུན་ རྫོབ་ ཀྱི་ བདེན་ པ་ ཞེས་ བྱ་ ཞེ་ ན། ཀུན་ ནི་ ཤེས་ བྱའི་ གནས་ ཡིན་ ལ། རྫོབ་ ནི་ སྒྲིབ་ པ་ སྟེ། འཇུག་ པ་ ལས། གཉི་ ཡུག་ ཡང་ དག་ སྒྲིབ་ ཕྱིར་ ཀུན་ རྫོབ་ སྟེ། །ཞེས་ པ་ དང་། བདེན་ གཉིས་ ལས། གང་ ཞིག་ གིས་ ནི་ གང་ ཞིག་ ལ། །ཡང་ དག་ སྒྲིབ་ བྱེད་ ཀུན་ རྫོབ་ བཞེད། །ཅེས་ སོ། །དེ་ ཉིད་ མ་ བརྟགས་ པའི་ བློའི་ ཡུལ་ ཡིན་ པས་ བདེན་ པར་ ： ངེས་ ཏེ་ (《ཀ》 ཞེས་ བྱ་ སྟེ།) ། དེ་ ཉིད་ ལས། ཇི་ ལྟར་ སྣང་ བ་ དེ་ ཉིད་ བདེན། །ཞེས་ སོ། །དོན་ དམ་ པའི་ བདེན་ པའི་ ངོ་ བོ་ ནི། རིགས་ པ་ ཡུལ་ དང་ བཅས་ པ་ སྟེ། རིགས་ པ་ ནི་ ས་བོན་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས་ དང་། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ རྣམས་ ཀྱིས་ མཉམ་ པར་ བཞག་ པའི་ ཤེས་ པ་ དང་། སོ་ སོ་ སྐྱེ་ བོའི་ གཏིག་ དང་ དུ་ བྲལ་ ལ་ སོགས་ པ། སྟོང་ པ་ གཅོད་ བྱེད་ ཀྱི་ རིགས་ པ་ ཡིན་ ལ། རིགས་ པའི་ ཡུལ་ ནི་ རིགས་ པ་ དེས་ གཏན་ ལ་ ཕབ་ པའམ། དེས་ རྟོགས་ པའི་ ཆོས་ རྣམས་ ཀྱི་ ཆོས་ ཉིད་ སྟོས་ པ་ དང་ བྲལ་ བའོ། །དེ་ ཉིད་ ཡེ་ ཤེས་ དམ་ པའི་ ཡུལ་ གཏིག་ (《ཀ》 –གཏིག་) ཡིན་ པས་ སམ། དམ་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ དོན་ དུ་ གཉེར་ བྱ་ ཡིན་ པས་ དོན་ ཞེས་ བྱ་ ལ། དོན་ ཀྱི་ དམ་ པ་ བསྟུ་ བ་ མེད་ པས་ དམ་ པའོ། །

དེ་ཉིད་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཁམ། བཏུགས་ཤིང་དབྱུང་བའི་རིགས་བའི་
རང་འཁམ། མ་འགྲུལ་བའི་ངོ་ནས་བདེན་པས་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ལ
གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན
སྟང་བའོ། །དོན་དམ་པའི་ བདེན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ། མཚན་ ཉིད་ མེད་ པའམ།
མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཀོ་ཤི་ཀ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ
ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ མཚན་ ཉིད་ མེད་ པའོ། ། གལ་ ཏེ་ ཡོད་ ན་ མཚན་ མཚོན་ (《ཞ》 +གཉི་
གསུམ་ གྱིས་ སྟོས་ དང་ བྲལ་ བར་ འགྱུར་ རོ། ། འོན་ ཀྱང་ ཁ་ ཅིག་ གཟུང་ འཛིན་ དོན
དམ་ དུ་ འདོད་ པ་ དང་ ། ： གཉིས་ མེད་ ཀྱི་ ཤེས་ པ་ དོན་ དམ་ དུ་ འདོད་ པ་ དང་ ।
(《ལ》 –གཉིས་མེད་……པ་དང་) སྒྲ་ མ་ ལུ་ བུ་ དོན་ དམ་ དུ་ འདོད་ པ་ ལ་ ས་ཁོ་ གས་ པ་ ད་ གཞ
ཕའི་ ཕྱིར་ དང་ ། ཀུ་ ཤེས་ ལས། ཐ་ སྟེང་ ལ་ ནི་ མ་ བརྟེན་ ཕར། ། དམ་ ཕའི་ ངོ་ ནི
རྟོགས་ མི་ འགྱུར། ། ཞེས་ ཟཤད་ ཕས་ ཐ་ སྟེང་ ཙམ་ དུ་ ས্ট্ས་ ཕ་ དང་ བྲལ་ ཏ་ ཞེས
ཟཤད་ པ་ ཡིན་ ཏེ། ། ཀུ་ ཏ་ ཤེས་ རབ་ ལས། ། གཞན་ ལ་ ཤེས་ མེན་ ཞེ་ ཏ་ དང་ ། ། ས্ট্ས
ཕ་ རྣམས་ ཀྱིས་ མ་ ས্ট্ས་ ཕ། ། རྣམ་ རྟོག་ མེན་ དོན་ ཐ་ ད་ ནམ་ ནི། ། དེ་ ནི་ ངེ་ ཉིད་ མཚན
ཉིད་ ད། ། ཞེས་ ས། ། ད་ ལྟེ་ ན་ ཀུན་ རྫོབ་ ད་ ད། ། ངོ་ ནམ་ ཕའོ། ། ད་ ཡོ་ ལ་ ཡང
ད་ ཕ་ ཕའི་ ཀུན་ རྫོབ་ ད་ ད། ། ལོ་ ཕ་ ཕའི་ ཀུན་ རྫོབ་ ཀ་ ཉིས་ ས། ། ཡང་ ད་ ཕ་ ཕའི་ ཀུན
རྫོབ་ ནི། ། ས্ট্ས་ ཞེང་ ས্ট্ས་ ཕ་ ད་ ང་ ལ্ট্ས་ ན་ ད་ ངོ་ ནི་ ལྟེ་ ནུས་ ཕ་ ས্ট্ས་ ཀ
ལ། ། ལོ་ ཕ་ ཕའི་ ཀུན་ རྫོབ་ ནི་ ས্ট্ས་ ཞེང་ ས্ট্ས་ ཕ་ ད་ ང་ ལ্ট্ས་ ན་ ངོ་ ནི་ ལྟེ
ནུས་ ཕ་ ས্ট্ས་ ཀ། ། ལ্ট্ས་ ཕ་ ད་ ང་ ལ্ট্ས་ ན་ ངོ་ ནི་ ལྟེ་ ནུས་ ཕ་ ས্ট্ས་ ཀ
ཟ། ། ལ্ট্ས་ ད། ། ད্ট্ས་ ད্ট্ས་ ཡང་ ཕ་ ངོ་ ནི་ ལ্ট্ས་ ད্ট্ས་ ད্ট্ས
ནུས་ ཕ་ ཕ ཕ ཕ

ལས།། བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ་བསྟན་པ་མེད་པའི་དོན་དམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བདེན་ཚུང་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་ཉིད་དོ། །གཞན་དག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅིས་བཤད་པས། གཅིག་ནི་ཐ་དད་བཀག་སྟེ་དུ་མར་མ་གྱུར་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།། དེལར་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །གྲངས་ངེས་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་འགྲུལ་པ་དང་། མ་འགྲུལ་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ (《ཞ》+ཡུལ་) བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ཏུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཚོ་ལྟག་མ་ལོགས་པ་ཞིག། ཡང་པས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་མི་བྱེད། །ཅིས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། །རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་མེད། །ཀུན་རྫོབ་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཟད་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་དང་སྲས་མཇལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསལ་བར། ། བདེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐུ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གཅིག་གམ་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་

གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལ་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ཅིས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་སྣོན་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ལས་གཅིག་པའི་སྣོན་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ས་ས་སྒྲ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་པ་ (《ཞ》 +ཡང་) མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་འཕེལ་བ་ལྟར། དོན་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ས་སོགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཙལ་བར་མི་བྱ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པའི་སྣོན་བཞིའི་དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དེར་མ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་བསྟོམས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མས་ཟིལ་གྱིས་མི་ཚོན་ཞིང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བས་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་ : པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ (《ཞ》 –པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་) ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་པའི་བྱེམ་པ་སྟམ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་མ་གྱུབ་པ་ཅམ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེམ་པ་མ་གྱུབ་ཅམ་སྟམ་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དམིགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱེམ་པ་དང་སྟམ་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་བཞིན་ནོ།། ཡང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རྟུང་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཟུགས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་དད་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་ (《ལུ》དང་) དུ་བསམས་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱ་ཤེར་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་ནས་མ།ཁས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །ཕྱབ་པའི་ཐགས་ལ་མི་སློངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཕྱན་ཚོགས་ཕ་རོལ་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་པར་སྣང་བའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སྣང་བའི་དབུ་མ་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། གཞན་ཀྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །གཞན་ཀྱི་ཚུར་མར་ཡང་འདོད་བཞིན།། །གཞན་ཀྱི་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་གཞན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འདོད། ། ཅེས་སོ། །སྟོང་འཛིན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས། །གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་རྟོག་གོ །སྣང་བ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ། སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ། ། : ཡང་དག་དམིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།།

(《ཞ》 སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་ནས་སུ།) སྣང་བ་ མེད་ ལས་ ཡང་ དག་ འདའ (《ཞ》 གནས་) ། ། སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། (《ཞ》 +དེ་ཡིས་) ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་ མཐོང་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་གྱི་སྨོན་ནས་དབུ་མ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ གཉིས་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་སྒྲ་བ་ན་རེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྨོས་པ་ གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་ལ། མཁན་གཞན་རྣམ་པར་མི་ རྟོག་པའི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་ཅིང་། ས་ངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་གཉིས་ སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་སྐུ་གསུམ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཤིག་ བྱུང་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་སྨོ་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དབུ་ མ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་ལ་ : ལོངས་སྤྱོད་ (《ལུ》 ཡོངས་གཅོད་) དམ་སྒྲིབ (《ལུ》 ཐུབ) བྱ་གང་ཡང་མེད་ལ། གཞན་ཀྱི་ཁས་ལེན་འགེགས་པ་ལ་ གཉིས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྨོས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཀྱི་ཁས་ལེན་འགེགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཁས་བླངས (《ལུ》 +རྒྱས) སུ་ བཀོད་ནས་གཞན་ཀྱི་ལོག་རྟོགས་འགེགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རང་ རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རྟེས་དཔག་ཏུ་ལྟར་སྒྲུ་བ་དང་། རྟེས་དཔག་གི་ རྒྱུན་གོམས་པ་ལམ་དུ་ཏུ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ལམ་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏུ་ལྟར་འཆར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་ ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དགག་བྱ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དོན་ངོས

གཟུང་བའོ། །ཆོས་ཅན་ནི་རྫོང་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ངེས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཞེས་སོ། ། བསལ་བ་བྱ་ནི་སྟང་བ་འདི་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའམ། ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མེད་དགག་ དགག་བྱ་རྒྱལ་པར་ཚད་ཙམ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡོངས་གཅོད་བསལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་གཞན་གྱིས་བརྟད་དུ་ཡང་མེད་དེ། རྫོད་པ་བཟློག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། ।དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད། ।ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། ।ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ।ཞེས་པ་དང་། དགེ་མ་རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ।རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེས་འཇུང་བར། ।གཞན་དག་འདོད་པ་ཞེལ་བར་བྱེད། ।དེ་ཕྱིར་ཏོལ་ངན་གནས་མེད་དོ། ।ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ।བས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ།། དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྡན་པས་ཀྱང་། ।ཅིར་ཡང་གླན་ཀ་བྱ་མི་ནུས། ।ཞེས་སོ། ।དགག་བྱ་ནི་སྟང་བ་ལྡན་ཡང་དག་པར་མེད་ཅིང་སྟང་བ་ལྡན་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་འགེགས་ཀྱི། སྟང་བ་ཙམ་ནི་མི་འགེགས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཉམས་སུ་ལྡོང་ན་(《ཞ》 བ)གང་ཡང་ནི། ।དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ।བརྟགས་པ་མ་ཡིན་འགོག་པ་ནི། ।བདག་ལ་གཅོད་འགྲུར་འཐའ་ཞིག་གོ ।ཞེས་སོ།། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ནི་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའམ་ལྔ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་ཏོ་ཏེ་ཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། མ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ དང་། ཏེན་ཅིང་འཕེལ་འཕྲུང་དོ། ।དང་པོ་དངོས་པོའི་ རང་ བཞིན་ ལ་ བརྟག་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི། དབུ་མ་

རྒྱུན་ལས། ཕྱི་རོལ་ནང་ན་གནས་འདི་ཀུན། ।ཡང་དག་དུ་ན་གཅིག་པ་དང་། ।དུ་
མའི་རང་བཞིན་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ।རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། ।
ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡོངས་བརྟག་པས། ।དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་
མེད། །གང་གི་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མིན་པ། ।དེས་ན་དུ་མ་དག་ཀྱང་མེད། ।ཅེས
སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ། རྟོ་རྟེ་ཟེགས་མའི་གཏན
ཚིགས་ནི། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ।གཉིས
ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། ।དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལས་ཀྱང། ।སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང
ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས། ।སྐྱེ
བ་མེད་ཅིང་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། ।ཞེས་སོ། ।གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ
བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི་དེ་ཉིད་ལས
ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་དེ། ।(«ཞ» +མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་ཡིན། ।) ཞེས་པ་དང
ལམ་སྒྲོན་ལས། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། ।མེད་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག
བཞིན། ། །ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། ।གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ
མིན། ། །ཞེས་སོ། ।བཞི་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ
སུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ
གཅིག་མི་བྱེད། ।གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། ।དུ་མས་དུ་མ་མི་བྱེད་ཅིང།।
གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་ཡང་མིན། ।ཞེས་སོ། ।ལྔ་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ལ
བརྟག་པ་བྱས་ནས། འགེགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གིས་གཏན་ཚིགས་ནི།
དབུ་མ་རྩ་བ་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིད། ।ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད
ལ། ། །རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། ।གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་པ

དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། ཁེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། ཅེས་
པ་དང། རིགས་པ་དྲུག་ཐུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་བྱུང་བ། རང་གི་ངོ
བོར་དེ་མ་སྐྱེས། རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་གང་། ཁེ་ནི་སྐྱེས་ཞེས་རྗེ་ལྟར་བྱ། ।
ཞེས་པ་དང། དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ
སྐྱེས། ।ཁེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་མིན། ।རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང
པར་བཤད། ।གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ।ཞེས་སོ། ।དཔེའི་དོན
ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱུན་ལས།
དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ལྟ། ।དངོས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། ।དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན
གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། ।ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་གསུང་། ।ཞེས་སོ། ।
ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས་རྟེས་དཔག་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི
རྒྱས་ལ་མཚོན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚེ་ཁྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ
གཅིག་དང་དུ་མར་མི་རྟོག་པ་ལས། ཁྱབ་བྱ་ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེས་དཔག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོས་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང
སྒྲོས་པར་མི་རྟོག་པའི་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ।རྟེས་དཔག་གི་རྒྱུན་གོམས་པ
ལས་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་ཕོ་ཕོར་རྟོག་པའི་ཤེས
རབ་དང། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང། བློ་མ་དམ་པའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས
རིམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ।དེ་ལྟ
བུའི་ཤེས་རབ་དང། དེས་སྒང་བར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང
མེད་དེ། འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ।གཞན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། ।ཡང
དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། ।ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། ।ཞེས་སོ། ।ལམ

གོ་མས་པ་ལ་འབྱས་བུ་འཚར་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་། འབྱས་བུ་སྒྲ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རང་དོན་དུ་ཆོས་སྒྲ
ཐོབ་ཅིང། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར
གཟུགས་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀའི་དོན
བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་དགེ་ཚོས་ཟག་མེད་ཀྱི། །གཟུགས་བརྙན་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འདིར། །དེ
བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་མེད། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས
བརྙན་ཡང་དག་སྣང། །ཞེས་པ་དང། ས་ངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡིད
བཞིན་ནོར་བུ་ནི། ཁྱོ་ལ་དགོས་འདོད་རེ་སྐོང་ཞིང། །དེ་བཞིན་ས་ངས་རྒྱས
ཆོས་ཀྱང་ནི། །རབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་རྫོགས་ལས་གྲུབ། །ཕྱོགས་བཅུ་དེ་དག་རྒྱལ
བས་གང། །ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་ཤར་བ་ན། །ཚངས་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས། ।
ཆུ་ཡི་ནང་དུ་སྣང་གྱུར་ཀྱང། ।ཟླ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྟར། ।དེ་བཞིན་ཆགས
མེད་མཛེན་ཀྱུར་ནས། ।ས་ངས་རྒྱས་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱང་མེད། ।ཅེས་སོ། ।ཐལ
འགྱུར་བ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དཔག་མི་འགྱུར་ (《ཞ》 འགྱུར)
བས། ཕ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་མི་ཤེགས་སོ། ।དེས་ན་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཁས
བླངས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ཕ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་འགེགས་པ
ཡིན་ནོ། ।འདི་ལ་བཞི་སྟེ། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟེས་དཔག་དང། འགལ་བ
བརྟེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟེམས་དང། བསྒྲུབ
བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའོ། ।དང་པོ་ཚུལ་གསུམ། ཕ་རོལ་པོའི་ཁས
བླངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས

པ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བླལ། རྒོ་རྗེ་ཟེགས་མ། ཡོད་མེད་སྒྲ་འགོག
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་གསལ་བ་ཕ་རོལ
པོ་ལ་གྲུབ་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་ཐོག་པ་འཕེན་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ
བ་ལས། ཐུང་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །ཁྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། ।
གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། ।ཤིང་མེད་པར་ཡང་འཐུང་བར་འགྱུར། ।གསུམ
པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ (《ཀ》 +ཅན་) མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ
ལས། ། མཚུངས་པར་འགྱོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ལ། ।
རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।(《ཀ》 +བཞི་པ་ནི།) དངོས་པོར་སྒྲ
བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་པ
ཉིད་ཀྱིས་བརྙད་བྱས་ཚེ། ।གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲ་བྱེད་པ། ।དེ་ཡིས་ཐམས
ཅད་ལན་བཏབ་མིན། ।བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।
དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ། བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཚད་མ
མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་བདེན་པ་དང་སྟང་བ་གང་བགོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས
བདེན་པའི་དཔེ་མེད་ : པས་དགག་ (《ཀ》 《ལ》 –པས་དགག་) ཅིང་ལྡང་དྲང་དོན
ཡིན་པས་སོ། ।དབུ་མ་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མཚུངས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད
ཀྱིས་བརྙད་བྱས་ཚེ། ।གང་ཞིག་སྒྲོན་རྟོག་སྒྲ་བྱེད་པ། ।དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན
བརྟགས་མིན། ।བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་པ་ལས་འབྲས
ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པར་འདོད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས
པ་ (《ཀ》 《ལ》 +མ་) གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། ।
ཆོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན། ।ཞེས་སོ། ।དེས་ན་དབུ་མ་པ་ལ་རང

གི་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་ཁས་མི་ལེན་ལ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་རྣམས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བཀག་པར་སོང་ཡང་ཆེད་དུ་གཏད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུང་མ་ཡིན། ཁོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར། ཁའི་ཡིས་ཕས་ཀྱི་ཚོལ་བ་བསྲེག ཁེས་སོ། ཁེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བཤད་ནས།། །།

ད་ནི་འབྲས་བུ་སྟག་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གནས་པ་བསྟན་པ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྨྲོངས་དང་། ཁཕས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། ।དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས།།ལྟག་ཀྱི་ཕེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། ।ཞེས་སོ། ।དེ་ལ་དོན་གཅིག་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་པའོ། ।མ་སྨྲོངས་པ་ནི་མཁས་པས་ཏེ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་ལས། སྐྱེ་བོ་མི་བཟད་པ་ཡི་ལས། ।གང་དང་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ། ।ཕབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་ལས། ।སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། ।ཞེས་པས་མདོར་བསྟན། དུག་གི་དུམ་བུ་དང་། མེས་ཚོག་པ་དང་། རྒྱ་བར་ཆུ་ཞུགས་པ་དང་། རྫུང་གིས་གཟིར་བའི་དཔེ་དང་བཅས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། ।དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་བཤད་དེ། དགོན་བརྩེགས་ལས། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལུད་གང་ཡིན་པ་དེས་འབྲས་ཟམ། བུ་རམ་གྱི་ཞིང་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། ।དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལུད་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མྱུ་གུ་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཡིན་གྱི། གསང་སྟོགས་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ནས་ཡིན་ནོ།། །ཕབས་མང་པ་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་སྒྲུབ་པའི་ཕབས་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ

བའོ། ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལའང་ཡོད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལའང་
དྲུག་དྲུག་སྟེ་སྒོམ་རྩ་རྩ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ཀྱང་འདི་མང
སྟེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དེ་སྟེང་ཡོད་ཅིང
དེ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཐབས་སྨིན་གྲོལ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རེ་རེས་མཆོག་ཐུན
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབས་པས་སོ། །དཀའ་བ་མེད་པ་ནི་སྣ་བས་ཏེ། ཤོ་གྲ་ཏ
ལས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཅི་བདེ་བར་ནི་བསྟེན་བཞིན་དུ། ། ར
ང་གི་ལུ་ཡི་སྟོར་བ་ཡིས། །བདག་དང་གཞན་ལ་མཆོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང
གསང་བ་འདུས་པ་ལས། དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་མི་ཟད་པ། །བསྟེན་ཀྱང་འགྲུབ
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ། །བསྟེན་ན་མ་ཐུར་དུ
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསླུ་བ
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བཙལ་ཡང་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པ
ལས། དཀའ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ཇོ་གས་པའི
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྱོའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་སྟོད་པ
ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྤྱོད་ཀྱང། །སངས་རྒྱས
ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་བྱ་སྟམ་དུ
ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་པ། །མ་ཁས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆ་རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་པར
བྱ། ། ཞེས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོད་པ་ནས་བཤད་པ་ནི་མི་སྐྱེ
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར
དབང་ཐོབ་པའི་དུས་ཉིད་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་ལྷར་ངོ་སྦྱོད་པས
མཆོད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཁ(ལ)ལ(ལ)ེད་བ་ལས། དུས་འདི་ཉིད་ནས

བཟུང་ནས་ནི། །འགོར་བའི་ཉེས་བས་མ་གོས་པར། །མཆོད་པ་འདི་དང་ལྡན་
པར་ནི། །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་བདེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་རྣོ་བ་ནི་དབང
པོ་གསལ་ཞིང་སྨྲར་བས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ས་ཐད་ཀྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསང
འདུས་ལས། འདིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ། །ཆོས་འཛིན་མཆོག་གི་གསུང
དང་ནི། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་དག་ཀྱང། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྟེར་བར་བྱེད། །
ཅེས་སོ། །འོ་ན་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ
བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ན། ཞག་བདུན་ན་ཟླ་ན་མེད
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ་ཞེས་བཤད་པས་གསང་སྔགས་དང་ཁྱད་མེད་དོ་ཞེན། ཁྱད
པར་ཚེ་སྟེ། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས
ཤིང་། གསང་སྔགས་ནས་བཤད་པ་ནི་ཐ་མལ་པས་བསྐྱེས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལྟ་ལ་སོགས། །སྲིག་པ
ཚེན་པོ་བྱེད་པས་ཀྱང། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ། །ཐེག་མཆོག་འདི་ལ་འགྲུབ
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དེས་མངོན་བྱང་ལྟས་བྱང་ཆུབ
ཐོབ་པ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དབང་བསྐྱར་བས། །ངོ་བོ་ཉིད
ཀྱི་སྐུ་རྙེ་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བས། །དེ་བཞིན་མཚན་དང་དཔེ
བྱད་དོ། །རྡོ་རྗེ་ཆོས་སྐྱེ་དབང་བསྐྱར་བས། །རྣམ་པར་སྣང་བའི་སྐུ་རྙེ་འདོད། །རྡོ
རྗེ་ལས་སུ་དབང་བསྐྱར་བས། །གླུ་ལ་པ་ཡི་ནི་སྐུ་རྙེ་འདོད། །དེ་ནས་མིང་གི
དབང་བསྐྱར་བས། །ཕྱག་སྟེ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ
རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསང་སྔགས་འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ
སྟེ། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི། །འགོར་ལོ་རབ་ཏུ

བསྟོར་བྱས་ནས། །རྗོ་རྗེ་ཕེག་པའི་ཀེ་ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་ན་འགྲུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་དང། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། གཏེ་མུག་ཞེ་སྡང
འདོད་ཆགས་ཀྱིས། །རྗོ་རྗེ་ལ་དགའ་རྣག་པར་གནས། ।དེས་ན་ཤངས་རྒྱས
རྣམས་ཀྱི་ཕབས། །རྗོ་རྗེ་ཕེག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ।ཞེས་སོ། ।འདི་ལ་དོན་ལྔ་སྟེ།
རྒྱུད་སྟེའི་དབྱེ་བ་དང། བསྟུ་བ་དང། ཁྱད་པར་དང། གྲངས་ངེས་པ་དང། ངེས
ཚིག་གོ། ।དང་པོ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ
གཉིས་ཡིན་ནོ། ।གསང་བ་འདུས་པའི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྟེ་ལྔ་ལས་དབྱེ་བའི་སྟོང
ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་གྱན་ལས་བཏུས་པའི་རྒྱུད་ལས། བཅོམ
ལྡན་འདས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང། གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང། སྤྱོད་པའི
རྒྱུད་དང། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང། རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་ཅི་ལས་ཀས། བཀའ་སྩལ་པ
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོ། ।གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག
དྲུག་གོ། ।སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དོ། ।བྱ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་འོ། ।
(《ཀ》+རྟོག་པའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཞི་འོ། ।) དེ་དག་ནི་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། ཀ།ཁ
ག་ཆ་ང། ཅ་ཚ་ཏ་ཐ་ད། ཏ་ཐ་ན་ཕ་ཏ། བ་ཨ་ཝ་ཟ་མ། ཡ་ར་ལ
ཤ། ཨ་ཁ་ས་ཧ་ཀྵ། འདི་དག་གི་མིང་གི (《ཀ》+ཡི་གེ) མཐའ་མ་རྣམས་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བཤད་པས། ཀ་ལིའི་ཡི་གེ་རེ་རེས་མིང་གི་མཐའ་བྱས་པའི་རྒྱུད་སྟོ་ང
རེའོ། །ཀྱེའི་རྡོ་རྗེའི་དགོངས་པ་རྒྱུད་སྟ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཁྱར་ལས། དམན་པ
རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། ।བྱ་མིན་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལ། ।ཟེམས་ཅན་མཆོག་ལ
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ।རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དེ་ལྟག་གོ ।ཞེས་བཤད་དོ། ।གཉིས་པ
བསྟུས་པ་ལ། སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་འདུས་སོ། ।

སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ལྷར་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཞིར་འདུ་སྟེ་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ནི་བཞི་པོ་ལས་འཕྲོས་པའི་དུམ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས་ལས། ལྷར་ཕྱི་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལས། སྨན་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་ཕྱི་མ་དང་མིག་སྨན་དང་ཆུ་མཚོ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་རྟོག་པའི་རྒྱུད་དོ། །འཇིག་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྦྲ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་། ཆེན་གྱི་རྒྱ་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་དོ། །ལས་ཀྱི་བྱ་བ་སྙ་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་དོ། །རིག་མ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་རབ་ཏུ་སྦྱོང་དེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ་པས་ལངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བཅུན་མོའི་ཐུ་གལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོང་པ་དང་འགལ་བ་རྣམ་དུ་བྱུང་བའི་རྟོ་རྟའི་ཚོག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞིར་ཕྱི་བའི་ཁྱད་པར་ལ་དབང་དང་ལམ་མོ། །དབང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཕོག་ལ་ལས། ཆུ་དང་དེ་བཞིན་ཅོད་པན་དབང་། ། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། ། རྟོ་རྟ་དེལ་བུ་དེ་བཞིན་མིང་། ། སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། ། ཕྱིར

མི་ལྟོག་པ་སྟོབ་དཔོན་དབང་། །རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ཡིན། །རྒྱལ་
འབྱོར་ : མ་ཡི་ (《ཀ》 ཐལ་མེད་) རྒྱུད་དུ་ནི། །གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། །
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་དུ། དམ
ཚིག་ཡེ་ཤེས་རྡོ་འབངས་ཏེ། །རྡོ་བོ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །སྟོང་པ
གྲོགས་པོའི་ཚུལ་ཏེ། གྲོགས་པོ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་འབྱོར
ལ་ཡེ་ཤེས་འབྱིན་འཛུག་གི་ཚུལ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་སེམས
ཅན་ཚད་མེད་ (《ཀ》 ཅན་) དུ་བསྒྲུབས་ནས་སྣར་གཤེགས་པར་བཤད་དོ། །རྒྱལ
འབྱོར་ཆེན་པོར་གཉིས་སུ་མེད་དེ། མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། །རྒྱལ་བ་ལྷར
ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་རྡོ་རྗེ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལ་སོགས་པ
དང་། གནས་དེ་རྣམས་སུ་དཔའ་བོ་ནི། །རྡ་ཡི་གཟུགས་སུ་ཡང་དག་གནས། །
ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་པ་ལ་བཞི་ལས་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ
གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་རྩ་དེ་སྟེང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས
སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི། ཁྲག་འབབ་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ
བཞི་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འབབ། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ནི། །རླུང
རྩ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་རྩ
བཞིས་མཐའ་བཏེན་པའོ། །ལྷར་དེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བ་ལྷའི་དབང
གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞིར་དེས་པ་ལ་བཞི་ལས། ཕྱི་རོལ་བའི
གདམས་ངག་བཞི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཏེ་དེའང་འདོད་ཆགས་ཅན་ལྷ་ཆེན་པོའི
རྡོས་སུ་འཕངས་ནས་འདོད་ཆགས་ཆོས་སུ་སྒྲ་སྟེ། གོ་ཏཾ (《ཀ》 ཏཾ) བྱང་མེད་མ
ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཉེ་གནས་ཐབ་ཁྲུང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་རྡོས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར

རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། གསང་འདུས་ལས། བྱང་མེད་གཟུགས་དང་མདངས་
བཟང་བ། ཁོ་གང་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། ཁྱིམ་གྱིས་བརླབ་ཀྱིས་གནས་
གསུམ་གྱི། ཤེས་ཕན་པར་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བརྩམ། ཞེས་སོ། ཞེ་སྡང་ཅན་ཁྱབ
འཇུག་གི་རྟེས་སུ་འཕངས་ནས་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྣྲ་སྟེ། རྒྱལ་རིགས་ལ་ནི་རྒྱལ
རིགས་དང་། ཁྱམ་ཟེ་འདོད་པས་ཁྱམ་ཟེ་བསད། ཅེས་སོ། ཇི་འི་ཆེད་དུ་སྟོད
པའི་རྒྱུད་དེ། མངོན་བྱང་ལས། ཨེ་མ་ཧ་གསོད་པ་འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་བཟང་། ।
བསད་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། ।གཏི་མུག་ཅན་ཚངས་པའི་རྟེས
སུ་འཕངས་ནས་གཅང་སྣྲ་ཆོས་སུ་སྣྲ་སྟེ། འདག་ཆལ་དག་གིས་བསྟོས་པའི་གོས།।
དེ་མ་མེད་པར་ཐུར་པ་བཞིན། ।ལུས་ལ་མཆོད་སྤྱིན་གྱིས་བསྟོས་ལ། ।འབབ
སྟེགས་བཀྲུས་པ་དེ་ཡིས་འདག ।ཅེས་སོ། ।དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ལེགས་པར
གྱུར་པ་ལས། ཁྱོས་བྱས་གཅང་ཞིང་གཟུང་བྱ་སྟེ། ।བཀུ་ཤིས་ངོ་མཚར་དག་བྱས
ནས། ।བསྟུན་པའི་ཕྱས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་། ।ཞེས་སོ། ।གསུམ་ཀ་ལ་མོས
པའི་གསུམ་ཀ་ཆོས་སུ་སྣྲ་བའི་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། ས་ཀ་ཏ
ལས། ། འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྟོ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ ཀ ཏ ། ཞེ་སྡང་ཅན
ཀ ཏ ། ཐམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། གཏི་མུག་ཅན་ཀ ཏ ། ལགས་ལ། ཤར་ཕྱོ
ཅན་ཀ ཏ («ཞ» +དོན་) ཐམས་ཅད་གྱུབ་པའི་དུམ་བུ་གསུངས་སོ། ।འདོད
ཁམས་ཀ ། གང་ཟག་བཞི་ཏ་ཏ ། ཁ ཏ ། ཡང་ཏ ། ।ཁ ཏ ། ལ ། ཏ ། ।ཁ ། ཏ ।
ལ ། ། །

ཐམས་ཅད་ནི། །དཀར་པོ་རས་ལ་རྒྱ་གན་ཤིང་། །ཕོ་ཡང་མོ་ལ་ལྷ་བ་དང་། ། མོ་ཡང་ཕོ་ལ་ལྷ་བ་བྱ། །ཞེས་སོ། །དགོངས་པས་ཆོམ་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པས་ཏེ། མངོན་བྱང་ལས། མགོན་པོ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། །ཕོ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར། །བཞིན་ནི་བག་ཙམ་འཛུམ་པ་བྱ། །ཞེས་སོ། །ལག་བཅངས་ཀྱིས་ཆོམ་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། རྗོ་རྗེ་རྡོ་མོ་ལས། དེ་ཡི་གཡོན་ལོགས་ལྷ་མོ་ནི། །འཛུམ་བཅས་ཟླ་བའི་འོད་མངའ་བ། །ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་བལྟ་བས་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་འཛུས། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱིས་ཆོམ་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ། གསང་འདུས་ལས། བྱད་མེད་གཟུགས་བཟང་ལ་སོགས་དང་། །ཀྱེ་རྡོར་ལས། བོལ་ཀ་ཀློ་ལ་སྟོར་བས། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འགོར་ལོ་སྟོམ་པ་ལས། དབང་གཉིས་སྟོམས་པར་འཛིན་པ་ལས། །སྟོམས་པར་འཛིན་པའང་དེ་ཉིད་འཛིན། །ཞེས་སོ།། མིའི་རིགས་བཞི་རྡེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། རྗོ་རྗེ་ས་བོན་(《ཀ》པོད)ལས། བྱམ་ཆེ་རྡེའུ་རྒྱལ་རིགས་དང་། །དམངས་རིགས་རྡེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྗོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། ། ཞེས་སོ། །དབང་པོ་མཆོག་དམན་བཞི་རྡེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་བཞིར་ངེས་ཏེ། གླུར་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི་ཕྱི་ལུས་བཤ་གི་བྱ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ། : ཕྱི་རྒྱུད་ནི་(《ཀ》 སྟྲི་ཡི་རྒྱུད་དང་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འཕྲོད་པའི་རྒྱུད་དོ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་དང་)གསང་བ་ཕྱི་རྒྱུད་དམ། དཔྱད་བཟང་ལ་སོགས་པའོ། །བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱེའི་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར། གསུང་གི་ཨ་མོ་ཆུ་ལྕ་ཤ། ཕྱག་གི་རིག་པ་མཆོག་ལ་

སོགས་པའོ། །འཕྲོས་པ་ནི་སྐུ་ལས་འཕྲོས་པ་གཙུང་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ། གསུང་ལས་
འཕྲོས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྟོག་པ། ཐུགས་ལས་འཕྲོས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས
ལ་སོགས་པའོ། །སྟོང་པའི་རྒྱུད་ནི་ཕྱི་ལུས་ངག་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་ཞིང་
ཉིང་འི་འཇོན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ཐུགས་ནོ་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བ་ལ
སོགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་འི་འཇོན་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད
འདུས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཟུང
འཇུག་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང
རྣལ་འབྱོར་མིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བཟུང་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི
བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གསུམ་ལས། ཕའི་རྒྱུད་ནི་གསང་བ་འདུས་པ
ལ་སོགས་པའོ། །མའི་རྒྱུད་ནི་མ་ཧ་མ་ཡ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི
རྒྱུད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷ་པ་ངེས་ཚིག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུད
ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག
པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད
ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཞེས་དང། རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཆགས
ཞེས་བྱ་སྟེ། །འགོར་བ་རྒྱུད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མ། །ཞེས
སོ། ། །

བའི་ཚུལ་དང་དྲང་སྲོང་ཞེར་སྒྲ་སོགས། །ལམ་ཆོལ་ལམ་ལས་གོ་ལ་བ་མ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལུགས། །ཐོས་སྒྲགས་བས་རྒ་རིག་ཅམ་སྒྲ་དང་སྒྲོས་བྱལ་སྟོན། །རྩོད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐབས་མཆོག་རྗེ་རྗེ་ཐེག་བའི་གཞུང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། ། ། (《ཁ》《ལ》 +སྡང་ཐ་བྱང་ཐུའི་གནས་ལུགས་དང། ।) རང་ གཞན་ གཞུང་ ལ་ མཁས་ ཐུའི་ ཕྱིར། ।ལེགས་ ཅཥད་ འདི་ ནི་ ལེགས་ པར་ ཅཥད། ।ལེགས་ ཅཥད་ ལེགས་ པར་ སྣྱར་ བའི་ དགེ་ བ་ གང་ཡིན་ པ། ।ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པའི་ འཕྲུང་ གནས་ རྒྱལ་ བའི་ བསྟན་ པ་ དང་། ।ཕུན་ ཚོགས་ དགེ་ ལ་ སྦྱོང་ བའི་ ས་ སྒྲ་ འཕགས་ པའི་ ཚོགས།། །རྒྱ་ཆུ་ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པས་ བརྒྱན་ པའི་ ཆེད་ དུ་ ཡིན། ।བསོད་ ནམས་ འདི་ ཡིས་ ཤྱུ་ཀྱ་ ཡི། ।བསྟན་ པ་ རིན་ ཆེན་ འཛིག་ རྟེན་ འདིར། ।ཡུན་ རིང་ གནས་ ཤིང་ སེམས་ ཅན་ རྣམས། ।ཐམས་ ཅད་ མཉྱེན་ པ་ ཐོབ་ པར་ ཤོག ।གཞུང་ ལུགས་ ལེགས་ པར་ ཅཥད་ པ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ འདི་ ས་ སྒྲ་ བཏྲ་ ཏས་ ལོང་ ཀུ ཀྱི་ ।བཀ་ ཀྱི་ གཏུག་ ལག་ ।བང་ དུ་ སྦྱར་ བ་ ཐྲོ་ གས་ སོ།། ।। (《ཁ》 དུས་ གནས་ སྦྱིན་ བདག་ ཆོགས་ པ་ དང། ।རྒྱུ་ དང་ གསོལ་ འདེབས་ དངོས་ པོ་ དང། ।དགོས་ པ་ དང་ ནི་ དོན་ བརྒྱད་ དོ། ।བསྟུ་ བ་ གསུམ་ པོ་ ཀུན་ ལ་ ཚང། ।ཐུབ་ པ་ འདས་ ནས་ ཕྱི་ ཏེ་ ལོ་ ནི་ ཁ་ ཏོ་ ཏ ཀའི་ གཏུག་ ལག་ ।བང་ དུ། ।མ་ སྐྱེས་ དགྲ་ ཡིས་ དགྲ་ བཅོམ་ ལྟ་ བརྒྱའི་ འཚོ་ བ་ སྒྲ་ ཏེ་ ཏོད་ བསྒྲངས་ ཀྱིས། ।གསོལ་ བཏབ་ ཀུན་ དགའ་ ཅེ་ བ་ འགོར་ དང་ ཏོད་ བསྒྲངས་ རྒྱུ་ ལས་ སྟེ་ སྟོང་ གསུམ། ། །ལྷ་ རྣམས་ འཕྲ་ བ་ དགག་ ཅིང་ བསྟན་ པ་ ཡུན་ རིང་ གནས་ ཕྱིར་ བསྟུ་ བ་ དང་ ཡོའོ། ।བཀྲ་ ཐུ་ ལོན་ ཚེ་ ཡང་ཐང་ པ་ ཅན་ དུ་ ཙ་ ཤེ་ ཀས། ।བདུན་ བཀྲ་ བཀུར་ ཅིང་ ཐ་ དད་ འདོད་ ཀྱིས་ གསོལ་ བ་ བཏབ། ।གླགས་ བའི་ རྒྱུ་ ལས་ སྟེ་ སྟོང་ གསུམ་ ནི་ ཞལ་ ཐོན་ མཛད། ।བཞི་ བཅུ་ གསལ་ ཞིང་ ཡུན་ རིང་ གནས་ ཕྱིར་ གཉིས་ བའོ། ।སུམ་ བརྒྱའི་ དུས་ ན་ ।བའི་ གནས་ སུ་ རྒྱལ་ པོ་ ཆེན་ པོ་ ཀ་ ཏི་ ཀས།।དགྲ་ བཅོམ་ ལྟ་ བརྒྱ་ ལྟ་ བརྒྱ་ སོ་ སྐྱེའི་ བཏྲ་ ཏ་ ཁྱི ཏུ་ ཐུ་ ཐ ལ ।དགྲ་ བཅོམ་ ཕུར་ ཏིས་ ཀསོལ་ ཀདབ་ ཅང་ ས་ ལམས་ ས་ ཕུད་ ཏ་ ཏིས་ ལ ལ ལ ।ཁ ཁ ।ཁ ।ཁ ।

བཅོ་བརྒྱད་སྒྲོ་བསྐྱར་སྒྲངས་དང་ཡུན་རིང་གནས་ཕྱིར་བསྡུ་བ་གསུམ་པའོ། །བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དོན། ཚང་ཞིང་མ་ནོར་བར། ཡོན་ཏན་འབུམ་གྱིས་སྟེགས། མ་བས་རྟམས་གཟིགས་མོ་མཛོད། དགེའོ།། ||)

༦༦། །དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་བཞུགས། །

༦༦། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག ལྷོངས་པོ་རབ་ཀྱས་ཟེའུ་འབྲུའི་ཕྲེང་ལྟན་ཆེར་བཀྲའི་ལོ་མ་ལས་འཕྲོས་དེ། །སྒྲོང་བུ་སྒ་ལྟན་སྒྲོང་ཙེའི་དཔེ་རབ་དཔེགས་པའི་ང་རོ་དར་དེར་གྱི། ། ཕྲེང་བའི་དུམ་འབྲུགས་འཕྲིགས་པའི་གདུགས་འཛིན་ཆུ་སྐྱེས་ཚལ་རབ་མདངས་དགའ་ལྟར། ། ཀུན་བ་ཀུན་སྒས་རང་ཀུན་ཀྱིས་བསྟེན་འཇམ་དབྱངས་ཀུན་བ་ཀུན་གྱུར་ཅིག ། གཙུག་ན་ཐྭ་བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲབ་ཤིང་སྟེ། ། དཔལ་མོ་ལ་དགའ་ལྟ་དབང་བྱམ་ཟེའི་ཕྲེས། ། གང་གི་ཞབས་རྡུལ་ཅིན་རེ་གུས་མཆོད་པ། ། ཀུན་མཁྱེན་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་སྨྲི་བོས་འདུད། ། དུས་གསུམ་ཀུན་བ་ཀུན་ཀྱི་གཤེགས་པའི་ཤུལ། ། ཀུན་སྒས་ནམས་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། ། དཔལ་ལྟན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གཞིར་གྱུར་པ། ། ཁྱོ་ལྟན་ནམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བདག་གིས་བཤད། ། དཔལ་ལྟན་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་སུ་འབྱང་བ། ཀུན་བའི་སྒས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་བཀའ་སྩལ། མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ལྷང་བསྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ལེན། བཙོན་པ་དམ་པའི་ཀུན་དང་གོ་ཆས་མཛོས་པའི་དཔལ་ལྟན་ཞི་བའི་ལྷ་ལས་བཀྲུད་པ། འཇམ་པའི་དཔལ་གྱིས་རྟེས་སུ་བཟུང་བའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཏྲི ཏ ཆེན་པོ་ལུ་ཡི་ཀ ཏ ལས་བཀྲུད་པ། གཡེང་བ་མེད་པ་ཅི་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས

ཀྱིས་ རིང་པོར་ མ་ལོན་ པར་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ཀྱིས་ བྱིན་ ཀྱིས་ བརླབས་ པས། ཕྱིན་ ཅི་ མ་ལོག་ པའི་ ཡེ་ཤེས་ བརྟེས་ པ་ དཔལ་ ས་སྒྲ་ ཕ་ ཆེན་ པོའི་ གསུང་། བྱང་ཆུབ་ ཀྱི་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ ཆོ་ ག་ འདི་ ཁྱེ་ བར་ བྱའོ། །དེ་ ལ་ བཞི་ སྟེ། སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ བླང་ བའི་ འཐད་ པ་ དང་། དེའི་ རང་ བཞིན་ གཏན་ ལ་ དཔག་ པ་ དང་། ཇི་ ལྟར་ བླང་ བའི་ ཆོ་ ག་ དང་། བླང་ ནས་ ཇི་ ལྟར་ བསླབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། མ་ བླངས་ པའི་ ཉེས་ དམིགས་ དང་། བླངས་ པའི་ ཕན་ ཡོན་ ནོ། །དང་ པོ་ སེམས་ བསྐྱེད་ མ་ ཐོབ་ ཅིང་ ས་ངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ བསྟན་ པ་ ལ་ མ་ ཞུགས་ ན་ འགོར་ བར་ འཁྱམ། གལ་ ཏེ་ ཞུགས་ ཀྱང་ མྱ་ངན་ ལས་ འདའ་ བ་ ལས་ འཚངས་ རྒྱ་ མི་ ཕྱེད་ དོ། །དེ་ ལ་ འགོར་ བར་ སྐྱེ་ བའི་ ཚུལ་ ཡང་ ཞེ་ སྡང་ གིས་ དམྱལ་ བར་ སྐྱེ་ སྟེ། དེ་ ཡང་ གྲང་ བའི་ སེམས་ ཅན་ དམྱལ་ བ་ བརྒྱད། ཚ་ བའི་ དམྱལ་ བ་ བརྒྱད་ ཀྱི་ སྟེང་ བསྟལ་ དང་ ཚོ་ ཚད་ བཤད་ ལ། ། དེས་ ཀྱང་ མི་ ཕན་ པར་ ད་ ཏུང་ འགོར་ བར་ འཁྱམ་ པ་ ཡི་ མྱུ་ མདོར་ ན། གཤིན་ རྗེའི་ སྐྱེས་ བུས་ བཀས་ པ་ མ་ ལུས་ བཤགས་ པས་ རབ་ ཏུ་ ཉམ་ ཐག་ ཅིང་ ། ཤིན་ ཏུ་ ཚ་ བའི་ མེ་ ཡིས་ བཞུ་ བའི་ ཟངས་ ཞུན་ ཁུ་ བས་ ལུས་ ལ་ ཐུགས་ ཀྱང་ པ། ། འབར་ བའི་ རལ་ གྲི་ མདུང་ ཐུང་ གིས་ བསྟུན་ ཤ་ ཡི་ དུམ་ བུ་ བརྒྱར་ བཏགས་ ཤིང་ ། ། རབ་ ཏུ་ ཚ་ བའི་ ལྷུགས་ ཀྱི་ ས་ གཞིར་ ལྷུང་ བའི་ མི་ དགེ་ མང་ པོར་ འགྱུར། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པའི་ དོན་ བཤད་ དོ། །འདོད་ ཆགས་ ཀྱིས་ ཡི་ དྭགས་ སུ་ སྐྱེ་ སྟེ། དེ་འང་ ཕྱིའི་ སྦྲིན་ པ་ ཅན་ དང་། ནང་ གི་ སྦྲིན་ པ་ ཅན་ གཉིས། ཕྱིའི་ སྦྲིན་ པ་ ཅན་ ཀྱིས་ སྐོམ་ པས་ ཆུ་ ལ་ བལྟས་ པ་ ཙམ་ ཀྱིས་ སྐམས། ནང་ གི་ སྦྲིན་ པ་ ཅན་ ཀྱིས་ བལྟས་ པ་ ཙམ་ ཀྱིས་ རྟག་ ཏུ་ ལོ་ སོགས་ པ་ མི་ གཙང་ བར་ འགྱུར་ ལ། ལྟོ་ གས་ སྐོམ་ ཀྱི་ ལྟོ་ བས་ ཀྱིས་ ཟོས་ ན་ ཁ་ ཁབ་ མེད་ ཙམ། མཁྲིན་ པ་ ཁབ་ ཙམ། ལྟོ་ བ་ ཆུ་ མཚོ་ ཙམ། དེ་ དག་ ཏུ་ ཁ

ཟས་མི་ཤོང་མི་ཐར། མི་ཁེངས་ཅུང་ཟད་ལྟོར་སྲེབས་པ་རྣམས་མེ་མ་མྱར་ལ་ སོགས་པར་གྱུར་ནས་ཕྱིར་ཞིང་སྦྱག་བསྡལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད། གཉི་ ལྷག་གིས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་སྟེ། དེའང་ཏྲི་དས་ཀྱི་དུད་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་ པ་རྣམས། ཁང་པ་མེད། ཐོ་མེད། ར་བས་ཐུང་ས་མེད་པར་དག་ཟིན་རྣམས་ (《ཀ》《ཁ》+གློ་ཀའས་ནས) གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བས་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་། ཡིས་སྲོག་པའི་དུད་འགྲོ་ལ་མི་ཕེག་པར་བསྐྱར་བ། མི་ནུས་པར་བསྐྱལ་བ། ལས་ ཏྲས་པའི་མཐར་ཆགས་ནས་རང་གི་རྟེ་བོས་གསོད་པ། བཟོད་དཀའ་བའི་ཚུལ་ བཤད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚ་མཐུན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པས་མཐོ་རིས་ གསུམ་ཐོབ་ཀྱང་མི་ལ་འདོད་པ་མི་རྟེད། མི་འདོད་པ་མི་སྲོང་། ལྷང་བ་དང་ཕྱད་ པའམ་ཕྱད་ཀྱིས་དོགས་པ། ཏྲམས་པ་དང་བྲལ་བའམ་བྲལ་ཀྱིས་དོགས་པ་ལ་ སོགས་པའམ། མི་མང་པོ་མཐུན་ན་མ་ཏན་མང་བས་སྟུག་བསྡལ། མི་མཐུན་ན་ དག་མང་བས་སྟུག་བསྡལ། ནོར་མེད་ན་ཕོངས་པས་སྟུག་བསྡལ། ཡོད་ན་བསྲུང་ བས་སྟུག་བསྡལ། ཚེ་ཕུང་ན་ཡུན་ཕུང་བས་སྟུག་བསྡལ། རིང་ན་ཐུས་པས་སྟུག་ བསྡལ། མདོར་ན་མི་སེམས་རགས་ལ་བསྒྲབ་དཀའ་བས་སྟུག་བསྡལ་བ་རྣམས་ བཤད། ལྟ་མ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེ་སྡང་བ་ཕྲག་དོག་གིས་ལྟ་ལ་སྡང་ཞིང་ རང་ལ་མ་འབྱོར་བས་སྟུག་བསྡལ་བ་དང་། ལྟ་ལ་འཚེ་འགོ་དང་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་ པའི་སྟུག་བསྡལ་ཏེ། མདོར་ན། ཇི་ལྟར་སྐྱོད་ཀྱང་མཐའ་བཞི་ལས་མི་འདའ་སྟེ། བསགས་པ་ཀུན་མཐའ་འཛིན་པ་སྟེ། །མཐོན་པོའི་མཐའ་ནི་དམའ་བ་ཡིན། ། འདུས་པའི་མཐའ་ནི་འབྱལ་བ་སྟེ། །འཚོ་བའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །གཅིས་པ་གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་མ་བྱས་ན། ཆོས་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང། ཆུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་ཟམ་རང་ས་ངར་རྒྱས་ལས་མི་ཐོབ་ལ་དེ་ཐོབ་ཀྱང་རང་དོན་མི་རྫོགས། གཞན་དོན་མི་ནུས། མཐར་ས་ངར་རྒྱས་འདོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་དཀའ་བས་ལམ་གོལ་བ་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་གྱངས་ནི་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གུ་ཙམ། །རི་ལུར་བགྱངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྲུར། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཐེམས་ཅན་ཐོར་ནས་རང་གཅིག་ཏུ་གོལ་བར་འདོད་ཀྱང་གོལ(《ཞ》 ཡང་ཕྱེལ) ཏུ་མི་རྩད་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་དོན་གཉིས་པ་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་སྐབས་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མིང་དང་དོན་འཛིན། འཇིག་རྟེན་ཕར་ལ་ཏུ་ངན་སོང་འགོག་ཅིང་བདེ་འགྲོ་མཆོག་ཐོབ། མཐར་ཐུག་ཏུ་ས་འི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེམས་བསྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གང་ལས་སྒྲུ་བའི་རྒྱུ་བརྟག་པ་དང་། སྒྲུས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐེམས་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྐབས་དོན་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ ཐེམས་བསྒྲུབ་པའི་ མཚན་ཉིད་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ཐེམས་བསྒྲུབ་པ་ནི་ གཞན་དོན་ ཕྱིར། །ཡང་དག་ རྫོགས་ པའི་ བྱང་ཆུབ་ འདོད། །ཅེས་ གསུངས་ པས་ ཡུལ་ ཐུན་ དོན་ ཏུ། ནམ་ པ་ ས་ངར་ རྒྱས་ ལ་ ངམིགས་ནས། བསམ་ པ་ དེ་ ཐོབ་ ཚར་ འདོད་ ཕ་ སྟེ་ ཆོས་ ཐམས་ ལྟན་ ནོ། །འདི་ ཡང་ དག་ ཚར་ ཐུབ་ ལ་ ཁ་ ལས་ ཐུང་ ཚའི་ ཐེམས་ བསྒྲུབ་ ལ་ ངག་ ཏུ་ ཐེམ་ ནས་ ཀ་ ཐུ་ ཐེམ་ ཀ་ ཐ ཐ ཐ

ཐོབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ སེམས་བསྐྱེད་སྟོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ : བསམ་པ (《ཀ》–བསམ་པ) ཁྱད་པར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རིགས་མི་མཐུན་ལྷོར་བའི་སེམས་ དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ སེམས་གཉིས་བཅད་པས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ ལས་འདས་པའི་ སེམས་སུ་གྱུར་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ སེམས་དེ་སྔར་ མ་ཐོབ་པ་ ཐོབ་ པར་བྱེད་པས་ སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ པའི་ སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ བ་སྟེ་ བསྒྲུབ་ བྱ་ ལ་ སྒྲུབ་ པར་ ཐུགས་ ཀ་ ཆེན་ པས་ ཉེས་ པ་ ཆེད་ དོ། །དེའི་ མཚན་གཞི་ནི་ སྟོང་ཉིད་ རྟེ་ ཐུགས་ ཀ་ ཆེ ། ཐུགས་ པ་ ཐ ཕ ད ཕ ལ ས ། ལ ལ ། ལ ། ། །

བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གা་མི་བཞེད་དེ། གཞུང་ལུགས་ལས་མ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བ་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བསྟོམས་ན་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང
གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་རྒྱུན་གྱི་ཚོ་གা་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བའི
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་འདེབས་པ་ལ། ཞིང་པས་འབད་དགོས་ཀྱང་སྟེ་མར
ནས་འདེབས་པ་ལས་མི་ལ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ
འདི་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་སེམས་རྒྱུན་ཆགས་ཡོད་ན་སྟོམ་པར
འགྱུར་བས། དེ་བཤད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པར་འགྱུར་བ་སྟྲིའི་མཚན
ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསླབ་པར་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །
དང་པོ་ནི་ཚོ་གা་པའི་ས་བས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཁྱད་པར་བ། མི་མཐུན་པའི
ཕྱོགས་སྟོང་བའི་སེམས་རྒྱུན་ཆགས་སོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། སྨོན་པ་དང་
འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་སྨོན་པ་ཡིན་ལ། ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི
ལུང་ཆོས་ལ་འདྲིས་ཆུང་བར་ཟད་དེ། བསླབ་བཏུས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་སོ་སོའི
སྐྱེ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་དུ་ས་ཐམས་རྒྱས་ཐོབ་པར
འདོད་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་སྨྱོད་པ་བསླབ་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་འགའ་ཞིག
སྨོན་པ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སྨོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། ।འགོར་ཚེ་འཕྲས
བུ་ཆེ་འཕྱུང་ཡང་། ।ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། ।བསོད་ནམས་རྒྱུན
ཆགས་འཕྱུང་བ་མེད། ।ཅེས་བཤད་པས་སོ། ।ཞེས་གསུང་ངོ་། ।བདག་གི་བློ་མ
དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི། སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་སྨོན་པའི་སེམས
སྨོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྨོན་པ་མི་ཉམས་པར་བསྡུང་བ་གསུམ་དང་། འཇུག

པའི་ སེམས། འཇུག་ པའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ། འཇུག་ པའི་ སེམས་ མི་ ཉམས་ པར་ བསྲུང་ བ་ གསུམ་ ཡོད་ དོ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ནི་ མདོ་ དང་ རྒྱུད་ ཀྱི་ དགོངས་ པ་ ཕྱིན་ ཅི་ མ་ ལོག་ པར་ ངེས་ སོ། །དེའི་ རྟེས་ སུ་ འབྲངས་ ནས་ སྨོན་ འཇུག་ གི་ སེམས་ རྒྱུང་ པ་ སྟོམ་ པ་ མ་ ཡིན་ ལ། སྨོན་ འཇུག་ གི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ལ་ མི་ མཐུན་ པའི་ ཕྱོགས་ གཞི་ དང་ བཅས་ པ་ སྟོང་ སེམས་ ཡོད་ ན་ གཞིས་ ཀ་ ཡང་ སྟོམ་ པར་ འགྱུར་ ཏེ་ སྟོམ་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་ ལྡན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །སྟོམ་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་ ལྡན་ ཡང་ སྟོམ་ པར་ མི་ འགྱུར་ ན་ སྟོམ་ པ་ གཞན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱང་ སྟོམ་ པར་ མི་ འགྱུར་ རོ། །སྒྲོན་ དཔེ་ ཞེ་ པ་ ལྟ་ ནི། སྟོམ་ པས་ མ་ ཟིན་ པའི་ སྨོན་ པ་ ཙམ་ ཡ་ ལ་ བསོད་ ནམས་ རྒྱུན་ ཆགས་ མི་ བཞེད་ པ་ ཡིན་ ནོ། །སྤྱིར་ སྟོམ་ པས་ མ་ ཟིན་ ཡང་ བསོད་ ནམས་ རྒྱུན་ ཆགས་ འབྱུང་ བ་ ལ་ འགལ་ བ་ མེད་ དེ། ས་ངས་ རྒྱས་ ལ་ དམིགས་ ནས་ མེ་ ཏོག་ གཏོག་ ཅམ་ ཕུལ་ བ་ ལ་ ཡང་ བསོད་ ནམས་ རྒྱུན་ ཆགས་ བཤད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །སྒྲོན་ དཔེ་ ཇི་ ཏྲ་ ར་ ནི་ སེམས་ ཅད་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཕན་ བདེ་ བསྒྲུབ་ པའི་ དོན་ དུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པར་ ཤེས་ འཚེ་ བ་ ནི་ སྨོན་ པ། དེ་ དུས་ རྒྱུན་ དུ་ མི་ ཉམས་ པར་ བསྲུང་ བ་ ཤས་ འཚེ་ བ་ ནི་ འཇུག་ པ། ཏྲ་ ཀུ་ ཆུ་ སེམས་ དཔའི་ བསླབ་ པ་ མཐའ་ དག་ བསྲུང་ བར་ ཤས་ འཚེ་ ན་ སྨོན་ པའི་ སྟོམ་ པ། ཇི་ ལྟར་ བསྲུང་ བ་ ལྟར་ སྨྱོད་ པར་ ཤས་ འཚེ་ བ་ ནི་ འཇུག་ པའི་ སྟོམ་ པར་ བཞེད་ པ་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ ན་ ཆོ་ ག་ ཡང་ སེམས་ ཅན་ ཀྱི་ དོན་ དུ་ བསྟོ་ བའི་ སྨོན་ པ་ སྟོན་ དུ་ བཏང་ ནས། དེ་ ནས་ སྨོན་ འཇུག་ གཞིས་ སྐབས་ གཅིག་ ཏུ་ བླང་ ནས་ ཏྲ་ ཀུ་ ཆུ་ སེམས་ དཔའི་ སྟོམ་ པ་ ལ་ མོས་ པ་ ཅན་ པོ་ ཡོད་ ན་ ཕྱིས་ སྨོན་ འཇུག་ གི་ སྟོམ་ པ་ གཞིས་ ཀ་ འང་ སྐབས་ གཅིག་ ཏུ་ ལེན་ པའི་ ལུགས་ སུ་ མཛད་ དོ། །སྒྲོན་ དཔེ་ ཞེ་ ཀ་ ལྟ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ ཀ་ ཉིད་ ལས་ སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ སྟོམ་ ཀ་ ལེན་ པའི་ ཆོ་ ག་

ལོགས་པ་མི་བཞེད་ལ། སྨོན་དཔོན་ཀུ་ཐུབ་ཀྱང་ས་མམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་ལེན་པ་འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་དང་། ས་མམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་ས་ས་འདི་ཏོ་ཏོ་ངེས་གཟུང་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ། གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ། སྨོན་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པ། གསུམ་པོའི་བྱ་བ་དབྱེ་བ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི་མི་དགེ་བ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ས་མམས་ནི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་བསྟུན་པའི་ས་མམས་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཙོན་པའི་ས་མམས་ནི་ས་མམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ(《ཞ》 +གཅིག་དང)ཐ་དད་བསམ་པ་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལྡོག་པ་གསུམ་ཐ་དད་དེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཉིད(《ཞ》 +ཀྱིས)མྱུན་པ་སྟོང་། ནོར་སྡུད། རིམས་ནད་ས་ལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བསྟན་བྱ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཉང་ན་མི་འདུས། མང་ན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཡང་། སྐྱོན་སྤོང་ནས་ཡོན་ཏན་འཚོལ། ཡོན་ཏན་གྱུབ་ནས་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ། མོས་སྤྱོད་ལ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་གཙོ། ས་ཐོབ་ནས་ས་མམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་སྡོམ་པའི་བྱ་བ། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ས་ངན་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་གྱིས་བསྟུན་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་བྱ་བ། དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་ས་ས་ས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ས་ས

ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བའོ། །གཞན་པ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ལ་ཞིང་བའི་བྱ་བ་ཆགས་པའི་རྟེན་ཞིང་ས་ལྟ་བུ་སྟེ། སྨྲོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་ས་ས་ཐར་པར་རྟེན་དུ་དགོས་པས་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཡིན། འཕགས་པས་བརྟན་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་ན་ལྟ་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་ : ཐམས་ཅད་ (《ཀ》–ཐམས་ཅད་) ལ་སྐྱེ་བར་བཞེད། བསམ་པའི་རྟེན་ཐོགས་མེད་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་སྐྱེ། འཕགས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པཱ། ཐ་ན་འཇིགས་སྟོང་དང་ལེགས་སྨོན་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱིད་པར་བཞེད། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྨྲོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་བསྟུས་ནས་རིགས་ལྡན་སྒོམ་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཆེ་བ་དང་། འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱུ་བཞི་དང་། ས་ངན་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་མོས་པ་དང་། ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ནུབ་ཏུ་ཞེ་བར་མཐོང་བ། སེམས་ཅན་ཇོན་མོངས་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུན་བཞི་དང་། རང་དང་གཞན་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ། །མགོན་པོ་བྱམས་པས། གོགས་སྟོབས་རྒྱུ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས། ། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །གཞན་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདོད།། ཅེས་གསུང་། སྨྲོན་དཔོན་འཕགས་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དེ་དག་དང་། ཚེ་འདིར་འཇིགས་སྟོང་བདུད་སྡིག་ཅན་ལ། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེས་བསྡིགས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ཀྱིས་བསྐུལ་བས་གཡོ་སྒྲུས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་དགོན་

མཆོག་སྦྱིན་མ་དང། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཟླས་སུ་འབྱངས་ནས། སྟེང་ཟླ་ཆེན་པོ་དང་པ་བརྟན་པོ། ས་ངས་རྒྱས་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་ཡོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་སྟེང་ཟླ་དང་དང་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་ཆོ་ག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྔོན་བས་བསྔོ་མས་པའི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ཆུད་པ་ནི་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མིང་འཐོ་བ་དང། དོན་འཐོ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་ངས་རྒྱས་མཉེས་པ། སེམས་ཅན་མགུ་བ། རང་དོན་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྨྱོན་པར་བྱེད་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན། །རང་དོན་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱུར་དུ་ཐོབ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང། ས་བོན་བཏབ་པ་ལ་བདག་པོས་བསྡུད་པ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུད་བས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉམས་ན་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འབྲས་བུའང། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲིད་ལས་ཉམས་པ་ལྟར་མིང་དོན་ཞོར་བ་དང། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟར་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གོ་ལྟོག

སྟེ། ས་ངས་རྒྱས་མི་མཉེས། སེམས་ཅན་མི་མགྱ། རང་དོན་ཉམས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཚོར་བ་ལས་གཏན་མི་ཐར་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཐར་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲི་དོན་གསུམ་པ་ལེན་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་བཀའ་སྩལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་འགའ་ཞིག་རྣམ་ས་འབྲངས་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་གསུང་། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལས་བརྒྱད་པ། སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིའི་རྣམ་ས་འབྲངས་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ལེན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀའ་གདམས་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་སྣོང་པོ་བཀོད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་སྨིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ས་འབྲངས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པའི་གསུང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་རྣམ་ས་འབྲངས་ནས། སློབ་དཔོན་ཏོ་ཏྲ་རི་དང་། ཏོ་པོ་ཏ་ཀ་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་ལེན། དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བླང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མི་འདྲ། ལེན་པའི་གང་ཟག་མི་འདྲ། ལེན་པའི་ཚེ་གཅིག་མི་འདྲ། བླང་ནས་ནས་བསྲུང་ཚུལ་མི་འདྲ། ཉམས་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པ་མི་འདྲའོ། །དང་པོ་ནི་མགོན་པོ་བྱམས་པས། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཅུས་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟ་མཁས་ལྡན། །བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་སྐྱོ་བ་སྦྱངས་ལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས། དེ་མ་འཚོར་ན། བླ་མ་སྟོམ་

ལ་ གནས་ ཤིང་ མ།བས། །ནུས་ དང་ ལྡན་ ལས་ བློ་ བར་ བྱ། །ཞེས་ གསུངས་ ལ། སྒོ་བ་དཔོན་ གྱུ་ སྒྲུབ་ ཀྱིས། དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ དེ་ དག་ ཀི །མཚན་ ཉིད་ མདོར་ བསྡུས་ མཁྱེན་ པར་ མཛོད། །ཆོག་ ཤེས་ སྟེང་ ཟེའི་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལྡན། །ཉོན་ མོངས་ སེལ་ བའི་ ཤེས་ རབ་ ཅན། །དེ་ དག་ གིས་ ནི་ ཁྱོད་ བསྟེན་ ན། ཁྱོད་ ཀྱི་ མཁྱེན་ ཏྲིས་ ཏུས་ པར་ མཛོད། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ དེ་ བསྟུས་ ནས། རྒྱ་ པར་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ ནི། །ཕེག་ ཆེན་ དོན་ ལ་ མ།བས་ པ་ དང་། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ བརྒྱལ་ ཞུགས་ མཆོག །སྒོག་ གི་ ཕྱིར་ ཡང་ མི་ གཏང་ བོ། །ཞེས་ གསུངས་ སོ། །གཉིས་ པ་ ལེན་ པ་ པོའི་ གང་ཟག་ མི་ འདྲ་ སྟེ། སེམས་ ཙམ་ པའི་ སྐབས་ སུ་ འཕགས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ ཀྱི་ རྟེས་ སུ་ འཇུངས་ ནས། ས་ སོར་ ཐར་ པ་ རིགས་ བདུན་ ཀྱི། །རྒྱ་ ཆུ་ སྟོམ་ པར་ ལྡན་ པ་ ལ། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྟོམ་ པ་ ཡི། །སྐལ་ བ་ ཡོད་ ཀྱི་ གཞན་ དུ་ མིན། །ཅེས་ གསུངས་ པས། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྟོམ་ པ་ ལེན་ པ་ ལ། ས་ སོར་ ཐར་ པ་ རིགས་ བདུན་ (《ཞ》 +ལས་) གང་ རུང་ ཞིག་ རྟེན་ དུ་ དགོས་ པར་ བཞེད་ ལ། དགེ་ མ་ པ་ ནི་ ལྟ་ དང་ ལྟ་ མ་ ཡིན་ ལ་ སོགས་ པ་ རིགས་ དྲུག་ མཐའ་ དག་ དང་། ས་ སོར་ ཐར་ པ་ བསྡུད་ མི་ ནུས་ པ་ རྒྱལ་ པོ་ ནས་ ཤན་ པའི་ བར་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ སྐྱེ་ བར་ བཞེད་ དོ། །བསྐལ་ པ་ བཟང་ པོ་ ལས། རྒྱལ་ བ་ ཕན་ བཞེད་ གྲོང་ དཔོན་ གྱུར་ པའི་ ཚེ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ རིན་ ཆེན་ དཔལ་ དེ་ ལ། །ཉིན་ གཅིག་ སྒོག་ གཅོད་ སྟོམ་ པ་ བླང་ ནས་ སྡུ། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །གསུམ་ པ་ ལེན་ པའི་ ཚོ་ གཅིག་ མི་ འདྲ་ སྟེ། དེ་ འདང་ སྟོར་ བ་ ལ་ བློ་ བ་ པོའི་ ཐོགས་ མེད་ ས་ སོར་ ཐར་ པ་ རིགས་ བདུན་ ཀྱིས་ ཟིན་ པ་ ཞིག་ ། སེམས་ དགའ་ བ་ ལ་ སྐྱེ་ བའི་ དབང་ དུ་ བྱས་ ནས། ཕྱག་ དང་ མཚོད་ པ་ ཙམ་ བྱས་ ནས། ། སེམས་ ཙམ་

པ་ལྟ་བ་ཐུང་ཟད་དམན་པ། སྤྱོད་པཱའང་ཐུང་ཟད་དོགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པ་ལྟར་བསླབ་པ་བརྩོད་པ་དང། བར་ཚད་ཏྲི་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱུ་ཕྲུག་ནི་ལྟ་བ་དབུ་མ་པ་མཐོ་བས། སྤྱོད་པཱའང་ཡངས་པས། གང་ཟག་སྟེགས་པ་ཅན་སུ་རྒྱང་རྒྱང་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་དང་མ་འབྲེལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་ནས། སྟེགས་པ་བཤད་གས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛད་ལ། བསླབ་པ་བརྩོད་པ་དང་བར་ཚད་ཏྲི་བ་ལ་སོགས་པ་མི་མཛད་དོ། །དངོས་གཞི་ལའང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྨོན་པ་བླངས་ནས་ཕྱི་ནས་འཇུག་པ་མཛད་ལ། འཕགས་པ་གྱུ་ཕྲུག་སྨོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་སྟབས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང། སྡོམ་པ་འབོགས་པའི་བརྩོད་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲའོ། །མཇུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ལ། འཕགས་པ་གྱུ་ཕྲུག་རང་དང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པས་མི་འདྲའོ། ། བཞི་པ་བླངས་ནས་བསྡུང་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞིར་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་གྱུ་ཕྲུག་ནི་ནམ་མཁའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལྟུང་བ་ལྔ། བློན་པོ་ལ་ལྔ། ཕལ་པ་ལ་བརྒྱད། ཕྲན་མོང་དུ་སློན་པའི་སེམས་བཏང་བ་དང་བཅུ་དགུར་བཞེད་པས་སོ། །ལྔ་པ་ཕྱིར་བཅོས་མི་འདྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཉན་ཐོས་དང་བསྟུན་ནས། སྡོམ་པ་སླར་ཡང་བླང་བར་བྱ། །ཟུགས་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས། །ཞེས་བཞེད་ལ། འཕགས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་སྟེང་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷུང་བ་འདག་པར་མཛད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་

ཀྱི་ལུགས་ནི། རྡེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པར་མཛད་
པ་ལྟར་བྱའོ། །འདི་སྐོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་བཀའ་སྩོལ་ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་
ལུགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་ན། ཐོག་མར་ཆོ་ག་སྒྲིའི་གནད་འདི་གོ་བར་བྱ་སྟེ། སྐོབ
དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། ཕྱིགས་པ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཁས་ཀྱང་ནམས་རྡེས་སུ་ཡི
རང་དང་། ཁང་ས་རྒྱས་བསྐྱལ་དང་གསོལ་གདབ་པ། ཁ་ཞན་དང་བདག་གིས
ཕྱིར་བྱེད་དོ། ཡོངས་བསྟོ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁྱེ་བྱག་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག
དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་བཞིན་དུ། ཁས་ཀྱང་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་འབྱུང།།
ཞེས་གསུངས་པས། ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་ : པ་(《ལུ》པའི་འཇིག་རྟེན
ཀྱི་ཁམས་) ཐམས་ཅད་བླ་མ་དང་དགོན་མཆོག་གིས་ཏིལ་ཀྱི་གང་བུ་ལྟར་གང་བར
བསྟོམ། གང་ཟག་བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེན
པར་བསམ། ཆོ་ག་སྒྲུར་དངོས་རྡེས་གསུམ་ཀ་ལེན་པར་བསྟོམས་པས་ སེམས
ཅན་ མཐའ་ ཡས་ : ཤིང་ མི་ ཟད་ པ་ ཐཱུ་ ད་ ཁས་ ནམས་ ཀྱང་ མཐའ་ ཡས
(《ལུ》–ཤིང་མི·····མཐའ་ཡས་)ཤིང་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ
ཆོ་ག་ དངོས་ ལ་ སྒྲུར་ ཀ་ ངང་ ངངོས་ ངང་ རྡེ་ ས་ ག་ ས ལ ། ངང ཡོ ས (((

སྟོན་པ་ སངས་རྒྱས་ ཀྱི་ འདུ་ཤེས་ བསྐྱེད། ཅི་ འབྱོར་ བའི་ ཡོན་ དབུལ་ གྱས་ པས་ ཕྱག་ བྱས། མཆྱལ་ ཕུལ། ཐལ་ མོ་ སྦྱར་ ལ་ འདི་ སྐད་ དུ། རིགས་ ཀྱི་ བུ་ བདག་ ལ་ དུས་ གསུམ་ ཀྱི་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ བསྟོད་ པ་ གཅིག་ པའི་ ལམ་ སྐྱེས་ གསུམ་ སྟོན་ དུ་ འགྱོ་ བ་ ཅན་ ཀྱི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ སྟལ་ ཏ་ གསོལ། ཞེས་ ལན་ གསུམ་ དུ་ གསོལ་ བ་ གདན་ བོ། །སྨོན་ དཔོན་ གྱིས་ ནུས་ པ་ ཇི་ ལྟ་ བ་ བཞིན་ དུ་ སྨྲིན་ ནོ་ ཞེས་ ཁས་ བླང་ ངོ། ། དེ་ ནས་ གསུམ་ པ་ ཡན་ ལག་ བདུན་ ཀྱི་ ཐོག་ མ་ མཆོད་ པ་ ལ་ ལྟ་ སྟེ། བཀྲ་ སྟེའི་ མཆོད་ པ་ དང་། ཡོ་ བྱད་ ཀྱི་ མཆོད་ པ་ དང་། ལུས་ དབུལ་ བའི་ མཆོད་ པ་ དང་། བློས་ སྒྲུལ་ བའི་ མཆོད་ པ་ དང་། བླ་ ན་ མེད་ པའི་ མཆོད་ པའོ། ། དང་ པོ་ ནི་ ཕྱག་ དང་ བསྟོད་ པ་ གཉིས་ ཡིན་ པ་ ལས། འདི་ སྐྱོབ་ དཔོན་ ཞི་ བ་ ལྷས་ མཆོད་ པའི་ མཛད་ ཀྱ་ གསུངས་ ཀྱང་ བླ་ མའི་ ཕྱག་ ལེན་ ལ་ ཐོག་ མར་ མཛད་ པས། ཕྱོགས་ བཅུའི་ འཛིག་ རྟེན་ གྱི་ ཁམས་ མཐའ་ དག་ བླ་ མ་ དང་ དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་ གྱིས་ གང་ བ་ ལས། ཁྱད་ པར་ དུ་ བླ་ མ་ དུས་ གསུམ་ ཀྱི་ སངས་ རྒྱས་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ ངོ་ བོར་ བསྟོམ། དེ་ ལ་ བསྟན་ པའི་ གཙོ་ བོ་ དང་། འཕགས་ པ་ འཇམ་ དཔལ་ དང་། སྒྲུན་ རས་ གཟིགས་ དང་། ཕྱག་ ན་ རྡོ་ རྗེ་ དང་། བྱམས་ པ་ དང་། ཀུན་ ཏུ་ བཟང་ པོ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཉེ་ བའི་ སྲས་ བརྒྱད་ ཀྱིས་ གཙོ་ བོ་ བྱས་ པའི་ སངས་ རྒྱས་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྨྲིན་ བཞིན་ དུ་ འཇིག་ རྟེན་ གྱི་ ཁམས་ ཐམས་ ཅད་ གཏི་ བས་ པར་ བསྟོམ། བདག་ དང་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱང་ དེ་ སྟེད་ ཀྱི་ རྟུལ་ དང་ མཉམ་ པར་ བློས་ སྒྲུལ་ ལ་ བདག་ དང་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ ཕྱག་ འཚལ་ བར་ བསྟོམས་ ཏེ། ངག་ ཏུ་ ན་ མོ་ བཱུདྷ་ ཡ། ན་ མ་ ཏྲི་ཀ་ ཡ། ན་ མ་ : སྦ་ཏ (《ལུ》ས་ཐ) ཡ། ན་ མོ་ མཆི་ དེ་ བ་ ཏཱ ཐཱ ན་ མོ་ ཀུ་ ར ཐཱ ཡ ། ཞེས་ བརྗོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་

ལོ། ། དེ་ནས་བསྟོད་པ་ཅི་ཤེས་པས་བསྟོད། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བར་བཀོད་པ་དང། བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་གཉིས་སོ། །སྨྲོད་འདུག་ལྟར། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས། །དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་ས་བདས་རྒྱས་སྲས། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། །ཉེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་རྣམས་བཏོན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མོས་པ་བྱ། ལུས་དབྱལ་བ་དང། ཐུགས་སྲུལ་བ་དང། བླ་ན་མེད་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བཏོན་ལ་བཤད། གལ་ཏེ་ཅི་ཙམ་མ་གྱུར་ན་དེའི་དོན་གོ་ཚང་བར་བཤད་ལ་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་ དེ་ལྟར་བསམས་ལ་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་དམིགས་ལ་འདི་སྐད་ དུ། ཨོཾ་ས་ཏ་ཏ་ཕ་ཀ་ཨ་ཏ་ཀ ཨ་ཡ ཨ ཨ ཨ

བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རྒྱང་གཱི་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཀྱི་ མཆོག་ སངས་ རྒྱས་ ལ་ སྐྱབས་ སུ་ མཆི་འོ། །འདོད་ ཆགས་ དང་ ཐལ་ བ་ རྣམས་ ཀྱི་ མཆོག་ ཆོས་ ལ་ སྐྱབས་ སུ་ མཆི་འོ། །ཆོགས་ རྣམས་ ཀྱི་ མཆོག་ འཕགས་ པ་ ཕྱིར་ མི་ ལྡོག་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ དགེ་ འདུན་ ལ་ སྐྱབས་ སུ་ མཆི་འོ། །ཞེས་ ལན་ གསུམ་ བརྗོད་ དོ། །དེ་ ནས་ སྟོག་ པ་ ཟླཱ་ གས་ པ་ ནི། བདག་ དང་ མཐའ་ ཡས་ པའི་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྟོག་ པ་ བློ་ ཡུལ་ དུ་ བྱས་ ལ་ བདག་ དང་ མཐའ་ ཡས་ པའི་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ བཟཱ་ གས་ པ་ ཁྱེད་ པར་ བསྟོ་ མས་ ཏེ། དགོ་ངས་ སུ་ གསོ་ལ་ སྟར་ དང་ འདྲ་ བ་ ལ་ བདག་ དང་ མཐའ་ ཡས་ པའི་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ ཚེ་ ཐོག་ མ་ མེད་ པ་ ནས་ འདོད་ ཆགས་ དང་ ཞེ་ སྡང་ དང་ གཏི་ མུག་ གི་ དབང་ གིས། ལུས་ དང་ ངག་ དང་ ཡིད་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས་ སྟོག་ པ་ མི་ དགེ་ བའི་ ལས་ བཀྱིས་ པ་ དང་ བཀྱེད་ དུ་ སྐྱལ་ བ་ དང་ ། བཀྱེད་ པ་ ལ་ ཇི་ ས་ སུ་ ཡི་ རང་ བ་ དེ་ ཐམས་ ཅད་ ས་ སོར་ བཤགས་ ཤིང་ ཡང་ མི་ བཀྱེད་ དོ། །ཞེས་ བརྗོད་ དོ། །དེ་ ནས་ ཇི་ ས་ སུ་ ཡི་ རང་ བ་ བྱས་ ཏེ། བདག་ ཉིད་ ཀྱིས་ བྱས་ པའི་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ ལ་ དགའ་ བ་ དང་ ། གཞན་ ཀྱིས་ བྱས་ པ་ དེ་ ལ་ ཇི་ ས་ སུ་ ཡི་ རང་ བ་ བཅོས་ མ་ མ་ ཡིན་ པ་ བསྟོ་ མས་ ལ་ གཞན་ ཀྱིས་ ཀྱང་ བསྟོ་ མ་ པར་ བསམས་ ལ། དགོ་ངས་ སུ་ གསོ་ལ་ སྟར་ དང་ འདྲ་ བ་ ལ་ སོ་ སོ་ སྐྱེ་ བོ་ དང་ ། འཕགས་ པ་ ཉན་ ཐོས་ དང་ ། རང་ སངས་ རྒྱས་ དང་ ། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ དང་ ། ཟླ་ ན་ མེད་ པ་ ཡང་ དག་ པར་ རྫོགས་ པའི་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ (《ཀ》 +དེ་དག་ཀྱང་) ལ་ དགའ་ ཞིང་ ཇི་ ས་ སུ་ ཡི་ རང་ བར་ བཀྱེའོ། །ཞེས་ བརྗོད་ དོ།། དེ་ ནས་ ཆོས་ ཀྱི་ འཁོར་ ལོ་ བསྐོར་ བར་ བསྐུལ་ བ་ ནི། ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ དྲུང་ དུ་ བདག་ དང་ གཞན་ ཐམས་ ཅད་

ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་པར་བསྟོམས་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་དབུལ་བར་
བསྟོམས་ཏེ། དགོངས་སུ་གསོལ་སྟར་དང་འདྲ་བ་ལ། གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བྱ་ན་མེད
པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར
མི་བཞེད་པ་དེ་དག་ལ། ས་ཐམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ
བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ
བར་གསོལ་བ་གདན་པ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས
འདའ་བ་དེ་དག་གི་དྲུང་དུ་བདག་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར
བསྟོམས་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟར་དང་འདྲ་བ་ལ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན
ཕུལ་ཏེ། གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ
བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བར་བྱ
སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དྲས་གསུམ་གྱི་བསྔགས་པ་ཐམས་ཅད་བློའི
ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྟོ་བ་བྱེད་པར་བསྟོམས་ལ། དགོངས
སུ་གསོལ་སྟར་དང་འདྲ་བ་ལ། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང།།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་རྟེས་སུ་བདག་སྨོན
ཏེ།། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད
དོ།། །དེ་དག་ནི་སྨོན་བའི་ཚེ་གསལ་སྟེ། དཔེར་ན་གོས་ཚོས་བྱེད་པ་ལ་དྲི་མ་འཕྲུད

བཤམ།། ཞིང་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་ལ་ཐ་བ་འགྲུམས་པ་ལྟར། སེམས་རྟོག་པའི་ཤངས་ཆུས་ཐུ་བསྒྲུར་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་སྟོང་བའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་དེ་ནས་དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོག་མར་བསམ་པ་སྐྱེང་བ་དང་། བསམ་པ་ཅིས་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཚོག་ཏུ་བརྟེད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོང་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ། དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྲུབ་ཕྱིར། ། ཐོངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། ། བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་བསྐྲུབ། །ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབ་ཅིག་ལ། ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བའི་དངོས་པོ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་མཐུན་དུ་ལྷོས་པ་མེད་པར་སྤྱིན།། བྱིན་པའི་ནོར་ལ་བདག་ཀ (《ཀ》 +ཏ) མི་འཛིན་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་དབང་བར་བསྒོམ། དེ་ནས་བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བརྟེག་འཚོག་བྱེད་དམ། ངག་གི་མི་སྙན་པར་བརྟོད་དམ། སེམས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་ཤངས་ཆུས་ཀྱི་ས་བོན་ཕེབ་པར་སྨོན། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་མཁོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཇི་ལྟར་དགོས་པའི་བྲན་དང་། གང་མཁོ་བའི་གྲོགས་དང་། ཇི་ཙམ་དགོས་པའི་བར་དུ་ལྷུན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་བར་སྨོན་པ་ཞེ་ཐག་པ་ཆུང་གི་ཁོང་རུས་པའི་གཏེར་ནས་བསྒོམ་དུ་གཞུག། དེ་ལྟར་བསམ་པ་རེས་ནས་དམ་བཅའ་བ་ཚོག་ཏུ་བརྟེད་པ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྲུད་

ལེན་པར་བསྟོམས་ལ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྨོན་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇོ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྟན་པ། བླ་ན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྟམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དེ་དག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། ལུ་གེ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང། ཞེས་སྨ་མ་ལྟར་སྨྲར་ལ། སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད། ཡང་ན་ཚོག་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མ་བསྐལ་བ་རྣམས་བསྐལ་བ་དང་། མ་གོལ་བ་རྣམས་དགོལ་བ་དང། དབྱགས་མ་ཕྱུང་བ་རྣམས་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟློ་བའི་ཕྱིར་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །

བརྟོད་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་བརྟོད་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
གཞིའི་དུས་དེར་བླ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་སེམས་མ་ཡིངས་པར་རྩེ་གཅིག་པ་
གལ་ཆེའོ་གསུང་ངོ། །གསུམ་པ་མཇུག་གི་ཚོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། དགའ་བ་བསྟོམ་
པ་དང། བསླབ་བྱ་བརྟོད་པ་དང། གཏང་རག་དབུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང
དགའ་བ་བསྟོམ་པ་དང། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྤྱོད
འཇུག་གི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཛད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕན
ཡོན། མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན། ཕན་ཡོན་དབེས་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན
དུ་བརྟོད་པའམ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་ཞྭད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཟིན་གྱིས། དེའི་ཕན་ཡོན་འདི་དག་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག
ཅེས་བརྟོད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། ।འཁོར་བའི
བཅོན་རར་གྱུར་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། ।བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྲས་ཞེས
བརྟོད་བྱ་ཞིང་། ।འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། ।ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར། སྟར་ཁྱོད་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞེའམ། ཁྱིམ་བདག་ཅེས་འབོད་པ་ལ
དེ་རིང་མིང་འཕོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་ཐོབ་སྟེ
ནོར་གཏད་པ་ལ་ཕྱག་པོའམ། རྒྱལ་པོར་དབང་སྐྱར་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོ
ཞེས་མིང་འཕོ་བ་བཞིན་ནོ། ।དོན་ཡང་འཕོ་སྟེ་སྟར་འཇིག་རྟེན་བའི་ལྷ་ལ་ཕར
ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་ཚུར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེར་མ་ཟད་ཤར
ཀྱི་རི་བོའི་སྟེ་ལས་ཤྱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཞེས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེད་འགྲོར་གྱུར་པ་ལའང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏོ། །གཞན་ཡང་དམན་པའི་ལུས་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུར་བས་གསེར་འགྱུར་རྩི་ལ
དགེ་དང་། ཆུ་དཀའ་ཞིང་ཕན་ (《ཞ》《ལ》+ཡོན་) ཆེ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་དང་
འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་གི་དགེ་དང་། ལྷག་པ་སྨྱོང་དཀའ
བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དཔའ་བོའི་དགེ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པ་དུས
མཐའི་མེའི་དགེ་དང་། དེས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དང་སྒྲུར་བ་རྣམས་གསེར་འགྱུར
རྩི་རྣམ་པའི་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཤད་དོ། །ཤེས་བྱེད
ཀྱི་ལུང་དང་སྒྲུར་བ་ནི། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད
གྲོང་ཁྱེར་སྐྱིད་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཚོང་དཔོན་ནོར་བཏུན་གྱི་བུ་ནོར་བཟང
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་དད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་དྲུང་ཏུ
སོང་བ་དང་། དེ་ཁང་པ་བཀྲེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི
སྟེང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ན་འགོར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱང
རིང་པོ་ནས་མཐོང་བས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་དེ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མར་ཕྱག
འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཕྱག་གཡས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་དང
ལྡན་པ་འགོར་རྣམས་ལ་བསྟན་ནས་སྣོས་པ། ལྟོས་ཤིང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག
པ་འདི། །ནོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པ་དམ་པ
ཡོངས་ཚོལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ང་ཡི་དྲུང་ཏུ་ཞེ་བར་འདོས། །ལེགས་པར་འདོས
ས་མ་སྟེང་ཟླ་བ་བྱམས་འབྱུང་ཁྱོད། །བྱམས་པའི་དཀྱིལ་འགོར་ཡངས་པར་ལེགས
འདོས་ས་མ། །ལེགས་པར་འདོས་ས་མ་བལྟ་ན་རབ་ཞི་བ། །སྒྲུབ་པ་སྟོང་ཚེ་དུབ

པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྒྱམ་དག་བསམ་ལྡན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །སྐྱེ་མེད་ཡིད་བརྟན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །དབང་པོ་མ་ཞུམ་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །སྲུང་པ་སྲོང་ཆེ་དུབ་པ་མེད་གྱང་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། ནོར་བཟང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཞུས་པ། འཕགས་པ་བདག་བློ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་ན་ : བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ(《ཞ》 –བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ) བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བགྱི་བ་དང་ཇི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བ་མ་འཚལ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཙེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ : ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི(《ཞ》 –ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི) ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀར་བོའི་ལོ་རྩོག་འཕེལ་བས་ཞིང་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་དོན་མ་གྱུར་ན་མི་ལྟོག་པས་མདུང་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དུ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཅི་རིགས་པར་བཤད་ལ་མདོར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཏང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཁྱོད་མི་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་གོ་བ་ལེགས་པར་བསྟེན་ལ་སེམས་སྦྱོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་ཚེད་དུ་བརྩོན་པ་འདི་ཚེད་དུ་བརྩོན་དུ་གཞུག་གོ །དེང་འདིར་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་ས་ངམ་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །ས་ངམ་རྒྱས་སྲས་སུ་བ་ཀྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་བརྩོད་ལ་དེའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཤི་བ་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ལ། ལོང་བས་ཕྱག་དར་གྱི་
ཕུང་པོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེས་དབང་གིས་རྟེད་པའི་དཔེ་དང་། འགྲོ་བའི་འཚེ་བདག
འཇོམས་པ་དང་། དབུལ་བ་སེལ་བ་དང་། : ནད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་འཇུག
ལྟར་ཅི་རིགས་པར་བཤད་ལ་རང་དགའ་བ་བསྟོམ་མོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་གཞན
དགའ་བ་བསྟོམ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་བཤད་དུ་གཞུག་སྟེ། བདག་གིས་དེ
རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ।(《ཞ》 –ནད་ཞི—ཅད་ཀྱི ।) སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་བདེ
གཤེགས་ཉིད་དག་གི ।བར་དུ་བདེ་ལ་འགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་ཀྱི། ।ལྷ་དང་ལྷ་མིན
ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། ।ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའང་བདག་གིས་ས་ཐམས་རྒྱས་དང
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཅུགས་པའི་སྤྱན་སྔར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་གླགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས
སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མཐར་ཕྱག་གི་ས་ཐམས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ
ལ་དགོངས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་གྱི་སྐྱན་པ་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བ་སྟོམས་ཤིག་བའོ། ।
དེའི་ཞར་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་ས་ཐམས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད
ཀྱང་བདག་ཅག་འདི་སྐྲེད་ཅིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བས་སློངས་པོས
བྱ་བཟང་མང་པོ་རྟེད་པ་ལྟར་དགེ་སྐྱེ་དགུས་པ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ་ཞེས་མཁྱེན་པ་གསོལ
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ।དེ་ནས་དོན་གཉིས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཤད་དེ། དེའང
གང་ཟག་གི་བློའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ལ་བསྟན་བྱ་རྒྱས་བསྟས་ཅི་རིགས་ཤིག་བཤད
དོ་ཞེས་གསུང་ཡང། ཐུན་མའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཕེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མ་ལ་གྱས་པ།
ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲུབས་པ། སེམས་ཅན་བློས་མི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་དང། སྨོན་པའི

བསླབ་བྱ་ : བསྡུས་པ་ (《ཀ》–བསྡུས་པ་) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ས་ཡངས་ཆུས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསླབ་བྱ་བསྡུས་པ། དོན་མེད་པའི་སྨྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅི་ནུས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་ལ་དེའི་དོན་གོ་བ་ལེགས་པར་བསྟེད་དོ། །དོན་གསུམ་པ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་བ་ནི། དོན་ཆེན་པོ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ན་གཡུལ་ངོ་ : ལེགས་པ་ཅམ་ལའང་ (《ཀ》《ལ》བཟློག་པ་ཅམ་ལ་ཡང་) ལྟ་མཆོད་པ་ཡོད་ན་འདིར་འགོར་བའི་གཡུལ་ངོ་བཟློག ཕྱོགས་པའི་ས་ཡངས་ཆུས་ཀྱི་ཆུལ་ཚབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཅི་སྟེ་མི་བྱ། དེ་ནས་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། བླ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར། དགེ་འདུན་ལ་རིམ་གྱི། འཕྲུང་པོ་ལ་གཉོར་མ་རྣམས་ཆེ་ཆུང་ཅི་འགྲོར་ཡང་རུང་སྟེ། ཁོང་ནས་ཟོལ་ཟོག་མེད་པར་མ་བཅོས་པར་བྱས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དགེ་བ་དང་བསྟོ་བའི་ཆུས་གདབ་བོ། །སྒྲོ་དོན་བཞི་པ་བླངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་ལ་གཞིས། མི་འཕྲུང་བར་བྱ་བ་དང་། བྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་སྨོན་འཇུག་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་པར་བྱ་བ་དང་། ས་སོའི་བསླབ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས། བསླུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་གསུམ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་ལ་གྱུས་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་གཏུང་རྒྱུ་མི་གཅད་པ། སེམས་ཅན་བློས་མི་དོར་བ་ལ་ བསླབ་པོ། །གཞིས་པ་ནི། ལྟུང་བ་དང་། ལྟུང་བ་མེད་པ་དང་། ལྟུང་བའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ལྟུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་བཤད་དོ། ། གཞིས་པ་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་ལ་རྒྱས་པར་བསླབ་པ་དང་། །བསྡུས་པར་བསླབ་པ་ གཞིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱས་པར་ནི་སྨོན་པ་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་བ་དང་། བསླུབ་པ་

གཞིས་ལས། སྒོང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞུམ་པ་དང་། སྐྱེད་ལུག་པ་དང་། འགོར་བའི་ཉེས་པས་སྒྲག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོང་བ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་། བླ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྟུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་། གོགས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ། བསམ་པ་ལ་ཕྲག་དོག ཁྱུ་འགོན་དུ་འཛིན་པ། ཉེར་ལེན་མི་གསོད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ། མི་འཚེལ་བའི་ཁྱུ་དྲུག་སྒང་བ་ལ་བསྟན་བོ། །གཞིས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཚོགས་པའི་ས་ངས་ཆུས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ། ས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེམ་པ་ཐབས་ལ་སྨོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་ : ཐམས་ཅད་ (《ཞ》–ཐམས་ཅད་) བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེམ་པ་ཕྱིན་ལས་སྨོན་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་སྨོན་པ་གསུམ་ལ་བསྟན་བོ། ། གཞན་སྔར་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཞིས་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟུན་པར་བྱ་བ་གཞིས་ལས། སྒོང་བྱ་ནི། སྟྲིར་འཇུག་པ་ནི་གཞན་དོན་གཅོ་བོར་བསྟུན་པ་ཡིན་པས། གཞན་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་སྟེན་དགོས་པས་རང་སྟེན་པའི་གེགས་ཕྱོས་པ་ལ་མི་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་ཕལ་ཆ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་ལྟོད་པའི་གེགས་ཏེ། ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་གེགས་གསུམ་སྒང་བ་ལ་བསྟན། གཞན་སྟེན་པའི་གེགས་སྟྲོད་པ་གཞན་མ་དད་པ། སྟྲོར་བ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། དངོས་གཞི་ཕན་མི་འདོགས་པ། ཕན་འདོགས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཕན་འདོགས་པ། ཟྲོས་ལམ་གོལ་བ་ལ་སྟྲོར་བ་སྟེ། གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཁྱུ་ལྟ་སྒང་། བསྟུན་པར་བྱ་བ་ལ་མི་ཉམས་པའི་ཁྱུ

ལ་བསྟན་པ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། ཆོ་འཕྲིན་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླངས་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དྲན་པ། ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་དྲན་པ་སྟེ། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་དྲན་པ་གསུམ་ལ་བསྟན་པར་བྱ། ཆོ་ཕྱི་མར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་གདབ། བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འབད་པས་སྦྱངས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་གསུམ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་སྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྟན། ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ལུས་ལོངས་སྟོད་དགེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྔོ་བར་གཟུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཉེན་ཉེ་བ་དང་བཤེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་བས་གཅེས་པར་གཟུང་བ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྨན་ནམ་ནོར་ཆེན་པོ་བས་གཅེས་པར་གཟུང་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྨན་པཉམ་དམིགས་བྱའི་འདུ་ཤེས་བསྐོམ་པ། སངས་རྒྱས་ལ་བཀྲིས་པ་ཟས་སམ་སྐོམ་པ་ཚུ་འདོད་པ་བས་ཆེས་འདོད་པ་རྒྱུན་དུ་བསྐོམས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའི་འདུན་པ་ལྟ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྟན་སྟེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཁས་ན་མ་ཐོ་བ་གང་སྟུང་པ་ཉིད་ན་སྟོག་ལ་ནས་ལན་ཀྱང་བ་དང་བཅས་པའི་

།བ་ན་མ་ཐོ་བ་ (《ཞ》+གང་) བཅས་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་སྒྲང་བ་ལ་
བསླབ་བ། དེ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཐ་དད་པས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི
གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འོན་བཅས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོག་པ་མེད་ན་འཚའ་བ་དོན
མེད་དོ་སྙམ་ན་རང་བཞིན་བསྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དེའི་མཐའ་འགོག་པ་སྟེ། དཔེར
ན་ཞིང་བསྲུང་བ་ལ་རགས་བསྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བཅས་པ
ཐམས་ཅད་རང་གཞིན་གྱིས་སྟོག་ཡོད་ན། དགེ་བ་ལ་ལྷུང་བར་འཛོག་པ་མི
འཐད་པ་དང་། ས་ངམ་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཅས་པ་མི་འདྲ་བ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ :
འདྲ་བ་ (《ཞ》-འདྲ་བ) དུ་མ་ཡོད་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད
ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཐབས་ལ་མ/ཁས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་མི་སློབ
པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་པས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན
ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱའོ། ।གསུམ་པ་སེམས
ཅན་དོན་བྱེད་ལ་སློ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་ལ་ཇི་ལྟར་ཕན་པ་ལ་བསླབ
པར་བྱའོ། ।གཞན་དང་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། མོས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་སྟེ།
ལྟ་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས
ཅད་མཇོས་ཤིང་གཞན་དང་པ་དང་ཕན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། ।དེ་ལྟར་སྟོར
བཤད་པའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་སེམས་བསྲུང་བ་ལ་བསླབ།
སེམས་བསྲུང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་། དེ་བསླུབ་པའི་རྒྱུ
ཕྱིའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུན་དུ་བསྟེན

ནོ། ། འདི་དག་ནི་ཆེ་ལོང་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་པར་སྤྱོད་འཇུག་དང་བསླབ་བཏུས་དང་ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང། གཞན་ ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བྱུང་བའི་ ཐུན་མོང་བའི་བསླབ་བྱ་ཐམས་ཅད་དང། ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་དང། སྟོང་པོ་ བཀོད་པ་ དང། བྱང་ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྡེ་ སྣོད་ དང། འཕགས་ པ་ སྒྲུན་ རས་ གཟིགས་ ཀྱིས་ ཞུས་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ མདོ་ དང། རྒྱུད་ བཟང་ བཟང་ དང། རྣམ་ ས་ལ་ མདོན་ བྱང་ ལ་ སོགས་ པ་ རྣམས་ ལས་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ བསླབ་ བྱ་ གསུངས་ པ་ རྣམས་ ལས་ ཅི་ ནུས་ སུ་ བསླབ་ པར་ བྱའོ། །དེ་ ལ་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ རིགས་ རྒྱན་ ཀྱིས་ ཕྱེ་ ན་ ཁྱིམ་ པ་ དང་ རབ་ ཏུ་ བྱུང་ བ་ གཉིས། སེམས་ སྐྱེ་ ཚུལ་ ཀྱིས་ ཕྱེ་ ན་ ས་ བོན་ གསར་ འཛིན་ དང་ རྒྱུ་ འཛིན། (《ཞ》 +པ་གསོ་བ) གཉིས་ སོ། ། བསམ་ པས་ ཕྱེ་ ན་ ལྷུར་ ཏུ་ ས་ངས་ རྒྱས་ པར་ འདོད་ པ་ དང་ རིམ་ ཀྱིས་ འདོད་ པ་ གཉིས། མདོན་ པར་ ཤེས་ པས་ ཕྱེ་ ན་ མདོན་ པར་ ཤེས་ པ་ ལ་ ཐུལ་ བ་ དང་ ལྷུར་ ཐེ་ གཉིས། སྤྱོད་ པས་ ཕྱེ་ ན་ དངོས་ སུ་ དོན་ བྱེད་ པ་ དང། བརྒྱུད་ ནས་ དོན་ བྱེད་ པ་ གཉིས། བསླབ་ པས་ ཕྱེ་ ན་ སྨོན་ པ་ ལ་ སློབ་ པ་ དང། འཇུག་ པ་ ལ་ སློབ་ པ་ གཉིས། རྟོགས་ པས་ ཕྱེ་ ན་ ཀུན་ རྫོབ་ བསྟོམ་ པ་ དང་ དོན་ དམ་ བསྟོམ་ པ་ གཉིས། སྤྱོད་ ལུགས་ ཀྱིས་ ཕྱེ་ ན་ རིམ་ ཀྱིས་ སྤྱོད་ པ་ དང་ ཐོད་ ཁལ་ ཏུ་ སྤྱོད་ པ་ གཉིས། ཐབས་ མཁས་ པས་ ཕྱེ་ ན་ ཕ་ རོལ་ ཏུ་ ཕྱིན་ པ་ དང། ཏོ་ རྗེའི་ ཐེག་ པ་ གཉིས། ལུང་ བསྟན་ པས་ ཕྱེ་ ན་ ཕྱིར་ མི་ ལྡོག་ པར་ ལུང་ མ་ བསྟན་ པ་ དང། བསྟན་ པ་ གཉིས། བསྟན་ པ་ ལ་ ལུང་ སྟོན་ པར་ འགྱུར་ བར་ བསྟན་ པ་ དང། རང་ གི་ (《ལ》 +མདོན་ སུམ་ ཀྱིས) ལུང་ བསྟན་ པ། གསང་ སྟེ་ ལུང་ བསྟན་ པ། མི་ ཕྱེད་ པར་ ལུང་ བསྟན་ པ་ སྟེ་ བཞི་ཡོ། ། ས

མཚ�་ཀྱིས་ཕྱི་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་གཉིས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལའང་ལས་དང་པོ་པ་དང་། མོས་པ་སྟོད་པ་གཉིས། འཕགས་པ་ལའང་མ་དག་པའི་ས་དང་དག་པའི་ས་གཉིས། བཟོད་པས་ཕྱི་ན་སྒྲའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་བཟོད་པ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་གཉིས་སོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལའང་བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་སོ། །ལྷ་བས་ཕྱི་ན་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷ་བ་པ། སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷ་བ་པ། དབུ་མ་པའི་ལྷ་བ་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་འཇིག་ཚོགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མ་དང་། དེ་དག་གི་བསྟན་བྱ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པ་ནི་ཞིང་ལས་ཀྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཐ་དད་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པའི་མཐོ་དམན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་གསུངས་པས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ། ལ་ལ་མོས་པ་སྟོད་པ། ལ་ལ་ས་ལ་སྟོད་པ། ལ་ལ་ས་ལ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བའི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མི་འཚམ་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ : རྒྱས་པ་ (《ཁ》《ལུ》 བརྟོན་པ་) ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ས་ལ། སྨོན་པ་མི་འདོར། ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེད། ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་ཙམ་ལ་བསྟན་པོ། །དེ་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས། དོན་བསྡུ་ན་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། སྨོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱང་པ་དང་། འཇུག་པ་དོན་མེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལྷོག་པ་སྤང་བ་དང་། ཅི་ནུས་པའི་བསོད་ནམས་འབད་པས

བསགས་པ་ ཙམ་ གྱིས་ མཐར་ འཚང་ རྒྱ་ བ་ རྒྱལ་ པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་དང་། ལག་བཟང་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། ཐབས་ལ་ མཁས་ པའི་ མདོ་ ལས་ གསུངས་ པ་ ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྒྱས་བསྟན་གསུམ་པོ་དེ། ལས་དང་པོ་བས་ བསྟན་པ་ལ་བསླབ། དེ་བས་བློ་ཐུང་ཟད་འགྱོངས་པ་ན་འབྲིང་ལ་བསླབ། དེ་ནས་ མོས་ པ་ སྟོང་ པ་ དང་། ས་ཐོབ་ པ་ ཡན་ ཆད་ རང་ རང་ གི་ བསླབ་ པ་ མཐའ་ དག་ ལ་ བསླབ་ བོ། །འདི་ ཤེས་ ནས་ གཞུང་ དང་ མི་ འགལ་ ལ་ འཇུག་ པ་ དེ་ བས་ ཆུང་ ངུ་ འཚང་ རྒྱའོ། །སྟོ་ དོན་ གཉིས་ པ་ བྱུང་ བ་ ཕྱིར་ བཅོས་ པའི་ ཐབས་ ནི། གལ་ཏེ་ འབད་ ཀྱང་ ཐུན་ ཚོད་ འདས་ ཏེ་ ཙ་ བའི་ ལྟུང་ བ་ བྱུང་ ན་ སྐར་ ཀྱི་ ལ་ འགྱོད་ པས་ བཤགས་ པ་ བྱས་ ལ་ ཕྱིས་ སེམས་ བསྐྱེད་ སྟར་ བྱང་། དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ འགལ་ ཞིག་ ལན་ བདུན་ ལས་ ཐལ་ ན་ མི་ སྐྱེའོ་ ཞེས་ གསུངས་ པ་ ནི་ ཅ་ ཅང་ ཁྲེལ་ མེད་ པར་ ཀྱུར་ པར་ དོགས་ ནས་ གསུང་ བར་ ཟད་ ཀྱིས། ཡང་ དག་ པར་ ན་ ལུང་ དང་ རིགས་ པས་ འཐད་ པར་ མ་ སེམས་ སོ། །ཐུན་ ཚོད་ མ་ འདས་ པར་ འགྱོན་ པས་ ཟིན་ ན་ མི་ འཚོར་ ཏེ། སྐབས་ དེར་ སེམས་ ཀྱིས་ བསྟན་ ལ་ དུས་ དེ་ ཉིད་ དམ་ ཕྱིས་ བཤགས་ ཀྱང་ རུང་ སྟེ། ཉེས་ པ་ ལྟུང་ བ་ གང་ དུ་ འདུ་ བ་ དོས་ གཟུང་། སྐར་ ཀྱི་ ལའང་ འགྱོད། ཕྱིས་ མི་ བྱེད་ པར་ སྡོམ་ པས་ ཉེས་ པ་ མེད་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ འམ། དགོན་ མཆོག་ གི་ མདུན་ དུ་ ཐལ་ མོ་ སྐྱེར་ ལ། རིགས་ ཀྱི་ བུའམ་ ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ བདག་ ལ་ དགོངས་ སུ་ གསོལ། བདག་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ མིང་ འདི་ ཞེས་ བཀྱི་ བ་ ལ་ ཉེས་ པ་ འདི་ ལྟ་ བུ་ ཞིག་ བྱུང་ སྟེ། བདག་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ མིང་ འདི་ ཞེས་ བཀྱི་ བའི་ ཉེས་ པ་ དེ་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ འམ་ ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ སྐྱེན་

སྟར་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་སོ། །མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་མ་བཤགས་ན་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །ཡུལ་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། འཆགས་པ་པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ནི་ཕེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤགས་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་དགེ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱིས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་པས། །ལྟུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ། །ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང་ལྟུང་བ་འདགས་པས། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་རང་གིས་འཛིན་པ་བདེ་བ་དེ་དང་དེ་བྱས་པ་ལ་ལྟུང་བ་ལ་གསོག་འཇོག་མི་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བླང་བའི་འཐད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ལེན་པའི་ཚོ་ག་དང་། བླང་རྣམ་ནས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་ག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལུང་སྤྱོར་འགའ་ཞིག་ཁོ་བོས་ལོག་ས་ཁྱིས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །མ་ལུས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཇི་སྙེད་པ། ། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། །འཇམ་དཔའི་དཔལ་ལས་ཐོབ་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུང་། །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་འཇམ་བྱའི་གླིང་གི་ཆ། །གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་སྙིང་པའི་འབྱུང་གནས་ན། །ཆོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བྱ། །དེ་ལ་འཇམ་པའི་དཔལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདི་བསྐྱེད། །དེ་ནས་དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང

ཕྱོགས་འདིར། །དམ་བཅའ་དོན་ཏུ་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་ཤིང་། །ཀུན་རྫོབ་བསྟུབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འགའ་ལ་ཚུལ་འདི་བྱུང། །དེ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོས་ཡང་ཡང་ཐོས་ཤིང་ཐོབ་པ་དང་། །འདྲིས་ཤིང་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས། །བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱིས། །དེང་སང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡི། །བསྟན་པ་སྟོན་ཀའི་སྒྲིན་བཞིན་དེངས། །སྐྱེ་བོ་དམ་བཅའ་བརྟན་ཡང། །དུས་ཀྱི་བ་མོས་རྟེང་བར་གྱུར། ། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡི། །འགྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མེལ་ཚེ་བས། ། སྟོང་བའི་ཚོམ་ཀུན་མ་མཐོང་བས། །བསྟུབ་པ་དམ་བཅའ་རིན་ཆེན་འཆོར། །ཞལ་ཆེར་ལྟ་བ་དབུ་མའི་ཚུལ། །འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་རྟེས་འབྲང། ། སྟོང་པ་སེམས་ཙམ་སྒྲ་བའི་གཞུང། ། ཐོགས་མེད་བཞེད་པའི་ སེམས་བསྐྱེད་མཛད། ། འདིར་ནི་ལྟ་སྟོང་མ་འཁྲུལ་ཞིང། ། ཕན་ཚུན་ཐུན་ཚགས་མ་ཡིན་ལ། ། རྟེ་ལྟར་བཤད་བཞིན་ཉམས་ལེན་པ། ། རྟོགས་པའི་ སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། ། ས་ས་ཐར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ལྟན། ། བྱང་ཆུབ་ སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ཤེས། ། དད་ཅིང་བསྟུབ་པར་ནུས་པ་ལ། ། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་ སེམས་བསྐྱེད་ཐུན། ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། ། ས་ངས་རྒྱས་ས་བོན་བཞག་པའི་ཕྱིར། ། ཁྱོད་པོ་སྲིག་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང། ། དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ སེམས་བསྐྱེད་གནང། ། དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི། ། དེང་ སང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ལ་ཡོངས་མ་གྲགས། ། འདི་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ། དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་མ་ཟས་རྣམས་ངེས་པར་བྱ།། གསུང་རབ་གང་ངས་རིའི་ངོས་ལས་ལེགས་བྱུང་ཞིང། ། རྒྱལ་སྲས་སྐལ་ལྡན་ཤིང་ཏ་ དང་འདྲིས་ནས། ། ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཞུགས་པ། ། སེམས་བསྐྱེད་ཆུ

གཅང་དྲི་མ་མེད་པ་འདི། །བསྟེན་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་ འགྲོ་བ་ སྲིད་ པའི་ ལམ་ ཞུགས་ རྣམས། །འཇམ་ པའི་ དཔལ་ ཀྱི་ དགོངས་ དོན་ ལེགས་ ; སྨྲོད་ད (《ཀ》《ཁ》རྟོགས་ཏེ)། །ཇོ་གས་པའི་ སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཕྱིར་ དུ་ ཐོབ་ པར་ ཤོག ;ཕེགས་ པ་ ཆེན་ པོ་ དབུ་ མའི་ ལུགས་ ཀྱི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ ཆོ་ ག ཤ་ཀ་ཡའི་ དགེ་ སློང་ སྟོ་ སྟོད་ འཛིན་ པ་ དཔལ་ ས་ སྐྱའི་ བཏུ་ ཏུས་ ལེགས་ པར་ ཐུར་ བའོ།། ||

༦༥། །བྱང་ཆུབ་ ཀྱི་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ ཆོ་ ག་ཡི་ ལུང་ སྨྲོར་ བཞུགས། ।

༦༥། །བླ་ མ་ དང་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ ལས་ བྱུང་ བ་ ཡི། །ས་ངས་ རྒྱས་ རྣམས་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ནས། །སྐྱབས་ སུ་ བཏ་ པའི་ ལུང་ སྨྲོར་ རྣམས། །མདོ་ ཙམ་ འདིར་ ནི་ བྲི་ བར་ བྱ། །བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ། ཡང་ དག་ པར་ བླང་ བ་ བརྟ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ སྐྱེ་ བའི་ རྒྱུ་ ནི་ མདོ་ སྡེ་ རྒྱན་ ལས་ གྲོགས་ སྟོ་ བས་ རྒྱ་ སྟོ་ བས་ རྩ་ བའི་ སྟོ་ བས། །ཐོས་ སྟོ་ བས་ དགེ་ བ་ གོ་ མས་ པ་ ལས། །མི་ བརྟན་ པ་ དང་ བརྟན་ བྱུང་ བ། །གཞན་ ཀྱིས་ བསྟན་ པའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ འདོད། །ཅེས་ པ་ དང་། ཆོས་ བཅུ་ པའི་ མདོའི་ དོན། བསླབ་ བཏུས་ ལས། དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པའམ་ དེའི་ ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ བསྐུལ་ བ་ ལས་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ འདི་ ནི། བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ ལ་ མོས་ པའི་ རྒྱུ་ དང་ ཡོངས། །བསྟན་ པ་ ཐོས་ ནས་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ནི་ རྒྱུ་ གཉིས་ པའོ། །སེམས་ ཅན་ ཀྱི་ སྡུག་ བསྔལ་ ཐོས་ ནས་ སྙིང་ རྗེའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ནི་ རྒྱུ་ གསུམ་ པའོ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པའི་ ཡོན་

ཏན་མཐོང་ནས་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང། དགེན་མཆོག་ཏ་ལ་ལའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང། ।རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་ཅིང་། ।བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། ।སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ སེམས་སྐྱེའོ། ।ཞེས་གསུངས་སོ། ।སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའང་དབྱེ་ན་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། ।གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། ।རྡོ་རྗེ་རི་སྣྲན་བཤེས་གཉེན་དང། ।ཡིད་བཞིན་བོར་བ་ཉི་མ་ཟླ། ।རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། ।བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཚུ་དང་ནི། ।སྒྲ་སྙན་ཚུ་བོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱི། ।རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། ।ཞེས་སོ། ।ས་མཚ�་ཀྱི་དབྱེ་བ་ན་བཞི་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ས་རྣམས་ལ། ।མོས་དང་ལྷག་བསམ་དགའ་བ་དང། ।རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་ འདོད། ।དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། ।ཞེས་སོ། ।ཡོ་བོས་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། བཏང་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སོ། ।ཞེས་བས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ བཏང་ལས་བྱུང་བ་དང། དོན་དམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། ।དང་པོ་ལའང (《ཞ》《ལ》+ཆོས་གསས་དབྱེ་ན་) སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། ।རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ।བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་ སེམས་དང་ནི། ।བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་སོ། ।དོན་དམ་ སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཡང། སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བྱང་ ཆུབ་ སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ ཐེམས་ བསྐྱེད་ ནས། ।དོན་ དམ་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ ཐེམས་ བསྟོམས་ པའི་ སྟོ་ བས་ ཀྱིས་ ཐོ་ མས་ པར་

བྱས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། (《ཞ》–ཞེས་གསུངས་……བྱ་སྟེ།) དེས་ན་དེའི་རང་
བཞིན་བཤད་པ། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བདག་དང་ཕུང་སོག
ས་རྣམ་རིག་གི། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་ཤིང་། །རྒྱ་ཆེ་སྟོང་ཉིད་མཚན
ཉིད་བཞིད། །སྟེང་རྟེས་བརླན་པའི་ སེམས་ ཀྱིས་ནི། །འབབ་དེ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ
ཉིད། ། །ཅེས་ པ་ དང་། མདོ་ ལ་ རྒྱུན་ ལས། རྟོགས་ པའི་ ས་ངས་ རྒྱས་ རབ་ མཉེས
བྱ། ། །བསོད་ནམས་ ཡེ་ ཤེས་ ཚོགས་ རབ་ བསགས། །ཆོས་ ལ་ མི་ རྟོག་ ཡེ་ ཤེས
ནི། ། །སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ
པར་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་པས།
ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་། མདོ་ དགོངས་ པ་ ཅེས་ པར་ འགྲེལ་ པ་ ལས་ གསུངས་ པའི
ལུང་ དབྱ་ ཆ་ སྒོམ་ རིམ་ ལས། དེ་ ལྟར་ ཀུན་ རྫོབ་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ བསྐྱེད
པའི་ ཕྱིར་ འབབ་ པར་ བྱའོ། །དོན་ དམ་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ དེ་ ནི་ འཛིག་ རྟེན
ལས་ འདས་ པ་ སྟོང་ པ་ མཐའ་ དག་ དང་ བྲལ་ བ་ ཤིན་ ཏུ་ གསལ་ བ་ དོན་ དམ
པའི་ སྟོང་ ཡུལ། ཏི་ མ་ མེད་ པ། མི་ གཡོ་ བ། རྒྱང་ མེད་ པའི་ མར་ མེའི་ རྒྱུན་ བཞིན་ དུ
མི་ གཡོ་ བའོ། །དེ་ འགྲུབ་ པ་ ནི་ རྟག་ ཏུ་ གཟུགས་ པས། ཞི་ གནས་ དང་ ལྷག་ མཐོང་ གི
རྣལ་ འབྱོར་ གོ་མས་ པར་ བྱས་ པ་ ལས་ གྱུར་ ཏོ། །ཞེས་ གསུངས་ པས། དོན་ དམ
ས་ ཀ ས ད ས ( ) ( ) ( )

བ་ཡིན་གྱིས། རྒྱ་གར་ལས་མ་བསྒྲུར་བས་མ/ཁས་པ་རྣམས་ལུང་དུ་བྱེད་
པའང་དཀའོ། །སེམས་བསྐྱེད་མ་བྱས་པས་མི་དགེ་བའི་ལས་མང་དུ་བྱས
ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་གང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི།
མཛོད་ལས། ཏིལ་སྦྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང། ।ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད
གྱུར་པ། ।རྒྱ་བྱར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། ।གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཀུན་འགྱུར། ।ཞེས་སོ། ।
: ཀུ་ཚོ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ཚེ་ཡང། (《ཀ》《ལ》 ཚ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ
བའི་ཚེ་ཡང།) དེ་ཀྱིད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། ।འདོད་ལྷའི
ཚེ་དང་ཀྱིན་ཞག་མཉམ། ।ཞེས་སོ། ।དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་མི་ནུས
པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་དཔོན་གྱུ་ཐུབ་ཀྱིས། མི་གཅིག་ཀྱིན་རེ་མདུང་ཐུང་སུམ
བརྒྱ་ཡིས། ।རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། ।དེས་ནི་དམྱལ་བའི
སྡུག་ བསྔལ་ རྒྱང་ དུ་ ཡི། ।དཔེར་ ཡང་ མི་ བཟོད་ རྒྱུར་ ཡང་ མི་ མཆིའོ། ।
ཞེས་ སོ། ।འདོད་ ལྷའི་ ཚེ་ ནི། ། །

ཆེར་ལྟོགས་པ་ཡིན། །མི་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ཡིད་མི་བདེ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་མ་ཡིན་
རང་བཞིན་གྱིས་ལྟའི་དཔལ་ལ་སྟང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་རྣམས་འཆི་
འཕོ་ཞིང་ལྟང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པས། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་མི་ཡང་ཕྱང་
ཟད་བདེ་བར་སྣང་ཡང་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་འཛིན་ལས།
བདེ་འགྲོ་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཤིང་། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་ཕྱས་ནས། །ཤི་ནས
ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟད་རྣམས་ སྙལ̈ལ̈ང̈ ། ཞེས̈ སོ̈̈ ། སོ̈̈ལ̈ བ̈
དཔོན̈ ཀུ̈̈ སོ̈̈ ཀ̈ྱ̈ ང̈ ། ཐ̈ ས̈ ཕ̈ ོ̈ ལ̈ ཁ̈ ེ̈ ན̈ ས̈ ◌ ◌ ◌

བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེལར་ཡོན་དབྱལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་སྟེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྐྱེ་དབང་འགོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ཚེ། ཁེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་ལ། ཁྱོད་བཞི་དག་ནི་དབྱལ་བར་བྱས་ནས་ཀྱང། ཁངས་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཁབདེ་གཤེགས་གྲགས་བྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཚེ། ཁེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་བའི་ཏོག་དེ་ལ། ཁགཙུག་ལགཁང་ནི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང། ཁངས་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཁབདེ་གཤེགས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་འགོར་སྐྱར་ཚེ། ཁེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣང་བའི་འོད་དེ་ལ། ཁེ་ཏཱ ཏ ཡ ཁང་ བཟང་ས་ ཕུལ་ ནས་ ཀྱང། ཁངས་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། ཁེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ སྣང་ མཛད་ བསྟན་ བའི་ ཚེ། ཁེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ བཀོད་ པའི་ རྒྱལ་ པོ་ ལ། ཁགོས་ དག་ བདག་ ཉིད་ བཅོངས་ ཏེ་ སྐྱར་ ནས་ ཀྱང། ཁངས་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། ཁེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཀུ་ ནོ་ ཨ་ རྒྱལ་ པོ་ ཡི། ཁོ་ ཉའི་ ཚེ་ ན་ བདེ་ གཤེགས་ རྒྱལ་ ཀ་ ཡི། ཁཤེས་ གཉན་ དེ་ ལ་ ལན་ ཅིག་ བསྐོར་ བྱས་ ནས། ཁངས་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། ཁབདེ་ གཤེགས་ རྒྱང་ ཤུགས་ ལྡན་ གཤེགས་ ཏྲི ཀ ཁྲིལ་ལེ་ ཚེ། ཁེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཡོན་ ཏན་ གྲགས་ པ་ དེ་ ལ་ ནི། ཁསོལ་ ལ་ ཡབ་ དག་ གིས་ ལན་ ཅིག་ གཡབ་ ཀ་ བྱས་ ནས་ ཀྱང། ཁངས་ པོ་ ཉིད་ ཏུ་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། ཁབདེ་ གཤེགས་ དོན་ ཀྱི་ བློ་ གྲོས་ ལྡན་ མངོན་ ཤེས་ པ་ པོ། ཁབྱམ་ ཟེའི་ ཚེ་ ན་ དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ལྡ་ མཆོག་ གི ཁ ཞབས་ ལ་ མགོ་ བོ་ དག་ གིས་ ཕྱག་ ནི་ འཚལ་ ནས་ ཀྱང། ཁངས་ པོ་ ཉིད་ ཏུ་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། ཁབདེ་ གཤེགས་ འོད་ ཟེར་ ཆེན་ པོ་ ལག་ ཏུ་ ཕུའི་ ཚེ། ཁེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ མཆོག་ ཏུ་ བསྟན་ ནས་ ལ། ཁསྐྱ་ རུ་ ར་ དག་ ཏབྱལ་ ཏ་ བྱས་ ནས་

ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བདེ་གཤེགས་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་སྣན་བའི་ཚེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གེའི་ངར་ལ། །ཨ་རྡུར་དགེ་དབྱལ་བ་ བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །བདེ་ གཤེགས་ འོད་ ཟློ་ གྲོང་ ཁྱེར་ བཏེན་ པའི་ ཚེ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ འོད་ མཐའ་ཡས་ དེ་ལ། །ཐུ་ཡི་སྒྲོན་མེ་ དག་ནི་ ཕུལ་ནས་ཀྱང་། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །བདེ་ གཤེགས་ བསོད་ ནམས་ གཟི་ བརྗིད་ ལྷ་ འཚོང་ ཚེ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ མཁས་ པས་ བསྟན་ པ་ ལ། །ལྷུང་ བཟེད་ བཀྲ་ ཕྱིར་ ལྷ་ བའི་ གོང་ བུ་ ཕུལ། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ སེང་ གེ་ དག་ གིས་ ནི། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ང་ རོ་ སྙན་ དེ་ ལ། །ཕྱག་ དར་ ཁྲོད་ ཀྱི་ ལྟན་ པ་ ཐལ་ མོ་ ཅམ། །ཕུལ་ ནས་ དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །ང་ ནི་ སྟོན་ ཚེ་ དམན་ པར་ ཀྱུར་ པ་ ན། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ ཤ་ཀྱ་ ཐུབ་ དེ་ ལ། །འཇམ་ གང་ ཞིག་ ནི་ དབྱལ་ བ་ བྱས་ ནས་ ཀྱང་། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །བདེ་ གཤེགས་ གྲགས་ པ་ ཐ་ གར་ ཀྱུར་ བའི་ ཚེ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ གླིང་ གི་ སྒྲོན་ མ་ ལ། །རས་ ཀྱི་ ཁ་ ཚར་ དག་ ནི་ ཕུལ་ ནས་ ཀྱང་། །དང་ པོར་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ ནི་ སེམས་ བསྐྱེད་ དོ། །ཞེས་ པ་ དང་། ། དེ་ ལྟར་ ས་ངམ་ རྒྱས་ རྣམས་ ལ་ ཆུང་ ངུ་ ཡི། །ཡོན་ ཕུལ་ རྣམ་ པར་ སྨྲིན་ པ་ འདི་ དག་ ཡིན། །འགོར་ ཚེ་ དེ་ ཡི་ འབྲས་ བུ་ དེ་ འདྲ་ ན། །མཁས་ པ་ ས་ ཞིག་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ མི་ བསྐྱེད། །ཅིས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཕན་ ཡོན་ དང་ བཅས་ པ་ ཏུ་ མ་ གསུངས་ སོ། །དབུ་ མ་ པའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ གང་ ཟག་ སོ་ སོར་ ཐར་ པའི་ སྟོམ་ པ་ དང་ མི་ ལྡན་ པ་ རྣམས་ ལ་ ཡང་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ ལས། ། རྒྱལ་ བ་ ཕན་ བཞིད་ གྲོང་ དཔོན་ གྱུར་ པའི་ ཚེ། །དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ

བསོད་ནམས་འོད་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་སྨོག་གཅོད་སྟོམ་པ་བླང་ནས་ཀྱང་། ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། སྨོན་དཔོན་ཀུ་སྐྱབ ཀྱིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །སེམས་བསྐྱེད་བཅུག་ཅིང་ བརྟན་བྱས་ན། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རྒྱ ལྟན་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྨྲོར་བ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ ཀྱི་དོན་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་གོས་སོགས་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་མངོན་སུམ་ མངོན་པར་མཆོད། །ཅེས་འབྱུང་བས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་དང་པོར་ཕྱག ནི། །སྨྲོད་འདུག་ལས། །དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ། །ཞིང་རྡལ་ཀུན་ཀྱི་གྲངས་སྟེང་ཀྱི། །ལུས་བཏུད་པས ནི་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་སོ། །ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ཡང་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རྒྱ མཚོ་རྣམས་ལ་བདག །བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད། བསྟོད་དབྱངས ཟླན་གྱིན་དེ་དག་ལ། །དེས་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ཀྱར་ཅིག །ཅེས་སོ། །བདག་པོས མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ནི། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་ པའི་ཆོས། །དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་ ས་དང་རྒྱས་ཐུབ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ ལ་ ལེགས་ པར་ མཆོད། །མེ ཏོག་འབྲས་བུ་རི་ལྟེང་ཡོད་པ་དང་། །སྨན་ཀྱི་རྣམ་པ་ གང་དག་ཡོད་ པ་དང་། ། འཛིག་རྟེན་རིན་ཆེན་རི་ལྟེང་ཡོད་པ་ དང་། །ཆུ་གཙང་ཡིད་ དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། ། རིན་ཆེན་རི་བོ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །ནགས་ཚལ་ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས ངག་ལ་ བར། །ལྷོན་ཤིང་ མེ་ཏོག་ རྒྱུན་ ལྡན་ ལ་ ལ་ དང་། །ཤིང་ གང་ ཤུགས

བཟང་ཡལ་གཅ་དུད་པ་དང་། །ལྷ་ སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་དྲི་དང་ནི། །སྲོས་དང་ དཔག་བསམ་ཤིང་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་། ། མ་རྨོས་འགྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པ་ དང་། ། གཞན་ ཡང་ མཆོད་ པར་ འོས་ པའི་ རྒྱུ་ རྣམས་ ནི། །མཆོ་ དང་ ཕྲེང་ བ་ བདུན་ བརྒྱད་ པ་ དང། །དང་ པ་ ཤིན་ ཏུ་ སྒྲ་ སྙན་ ཡིད་ འོང་ ལྷན། ། ནམ་ མཁའ་ རབ་ འབྱམས། །བམས་ ཀྱི་ མཐས་ གཏུགས་ པ། ། ཡོངས་ སུ་ གཟུང་ བ་ མེད་ པ་ དེ་ དག་ཀུན། །བློ་ཡིས་ བློངས་ནས་ ཕྱབ་ པ་ སྟེས་ ཀྱི་ མཆོག ། སྒས་ དང་ བཅས་ པ་ རྣམས་ ལ་ ལེགས་ འབུལ་ ན། ། ཡོན་ གནས་ དམ་ པ་ ཕྱགས་ རྗེ་ ཆེ་ རྣམས་ ཀྱིས། ། བདག་ ལ་ བརྩེ་ དགོངས་ བདག་ གི་ འདི་ དག་ བཞེས། །བདག་ ནི་ བསོད་ ནམས་ མི་ ལྡན་ བཀྲེན་ ཆེན་ ཏེ། ། མཆོད་ པའི་ ཚོར་ གཞན་ བདག་ ལ་ ཅང་ མ་ མཆིས།། དེས་ ན་ གཞན་ དོན་ དགོངས་ པའི་ མགོན་ ཀྱིས་ འདི། ། བདག་ གི་ དོན་ སླད་ ཉིད་ ཀྱི་ མཐུས་ བཞེས་ ཤིག ། ཅེས་ པ་ དང། ། ལུས་ ཀྱི་ མཆོད་ པ་ ཡང། ། རྒྱལ་ དང་ དེ་ ལྟས་ རྣམས་ ལ་ བདག་ གིས་ ནི། ། བདག་ གི་ ལུས་ འདི་ རྣག་ ཏུ་ འབུལ་ བར་ བགྱི། ། ཞེས་ ཐུགས་ ཁ་ ལ་ ཕ་ ཆ་ ཁ ། ། ཕ ། ། །

གཤེགས།། །མགོན་པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། །ཅེས་སོ། །འཇམ་
དབྱངས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཚུལ་ཡང། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལ་ལས། མེ་
ཏོག་ཕལ་ཆེར་མེ་ཏོག་བླུ་རེ་དང། །མེ་ཏོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྲི་
ནས།། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་བཀྲམ་བྱས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག
རྒྱལ་བ་མཆོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་མཆོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཆོད་པ་རྟེན་དང་གཞི་དང་ནི། །རྒྱུ་མཚན་དང་ནི་ཡོངས
བསྟོ་དང། །རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང། །གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ
བསྟན།། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི
མཆོག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ལས་ལེན་རྟོགས་པ་ཟིལ
གནོན་པ། །དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཕྱག་པ
མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྒྲུབས་རབ་སོང་བ་གང། །དེ་ནི་སྒྲུབས་སུ་སོང་བ
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང། སྟོག་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས
ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱན་མོང་དུ་བྱ་སྟེ། བསླབ་བཏུས་ལས། སྟོག་པ
བཤགས་པར་བྱ་བ་དང། །བསོད་ནམས་རྟེས་སུ་ཡི་རངས་དང། །སངས་རྒྱས
བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་ཡང། །གཞན་དང་བདག་གི་སྡུ་ཕྱིན་ཡིན། །ཡོངས་སུ
བསྟོ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན
།ཐམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོ། ། :
རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷུད་པ་ལས། ལྷོ་ང
གསུམ་རི་རབ་སྲང་ལ་གཞལ་བས་ཚད་གཟུང་རྒྱང། །རྟེས་སུ་ཡི་རངས་དག་པ་དེ
ནི་དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་སོ། །སྨོན་བ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པར་ཡང། ।(《ལུ》

–རྟེས་སུ……བར་ཡང། ।) སྐྱན་ གྱི་ ཐུ་ ཀི་ ཏ্ཏ ལོ་ ཀྱི་ ཆུལ་ པོའི་ མདོ་ ལས། ཆུ་ ཀོ་ མ་ ལུས་ པ་ ལ་ གནས་ བསྟན་ ལས་ བསྐྱབ་ པའི་ ཁུར་ ཁྱེར་ བར་ ལྷོ་ བ་ དེས་ ནི་ ཕྱག་ ཏུ་ བ་ དང་། མཆོད་ པ་ དང་། ལྷ་ཁ་ ལ་ ཅཱཀ་ ཀ་ དང་། བསོད་ ནམས་ ལ་ རྟེས་ ལུ་ ཡི་ རང་ བ་ དང་། ས་ངས་ ཆུས་ ལ་ བསྐྱལ་ ཀ་ དང་། གསོལ་ ཀ་ གང་ཟ་ ཀ་ དང་། ཏིང་ ཚུབ་ ཏུ་ བསྟོ་ ཀ་ ཏུས་ ལ། ད་ གེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ ལ་ གསོལ་ ཀ་ གང་ཟ་ སྟེ། དེའི་ ཚོག་ རྟེས་ ལུ་ བརྗོད་ དོ། ।ཞེས་ སོ། ।སེམས་ བསྐྱེད་ ཀ་ ད་ངོས་ གཞིའི་ དུས་ ལུ། བསམ་ ཀ་ ལྷུང་ ཀ་ ཡང་། ལྷོ་ད་ འཇུག་ ལས། ལུས་ ངང་ ངེ་ བཞིན་ ལོངས་ ལྷོ་ད་ ངང། ।དགེ་ ཀ་ དུས་ གསུམ་ བསགས་ པ་ རྣམས། ।སེམས་ ཅན་ ཀུན་ ཀྱི་ དོན་ བསྐྱབ་ ཕྱིར། ।ཞང་ ཀ་ མེད་ ཀར་ གཏང་ ཀར་ བྱ། ।ཐམས་ ཅད་ བཏང་ བས་ མ་ ངན་ འདའ། ।བདག་ ཏྲི་ མ་ ངན་ འདས་ ཀ་ བསྐྱབ། ।ཐམས་ ཅད་ གཏང་ ཀར་ ཆབ་ ཅིག་ ལ། ।སེམས་ ཅན་ རྣམས་ ལ་ ཀཏང་ ཀ་ མཆོག ।བདག་ ཀིས་ ལུས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ལ། ।ལུས་ འདི་ ཅི་ དགར་ ཕྱིན་ ཟིན་ ཀྱིས། ।རྒྱ་ ཏུ་ གསོད་ དམ་ སྟོད་ ཡའམ། ।བཏེག་ བཅོག་ ཅི་ དགར་ བྱེད་ ལ་ རག །བདག་ ལ་ དམིགས་ ནས་ ནམ་ དུ་ ཡང། ।འགའ་ ཡང་ དོན་ མེད་ མ་ གྱུར་ ཅིག །བདག་ ལ་ དམིགས་ ནས་ གང་ དག་ ཀིས། ཁོ་ཤམ་ དང་ ཀའི་ ས་ཁམས་ ཐུང་ ཀ། །དེ་ ཉིད་ རྒྱ་ ཏུ་ དེ་ དག་ ཀི ।དོན་ ཀུན་ བསྐྱབ་ ཀའི་ ཆུར་ ཀྱུར་ ཅིག ।ཀན་ ད་ ཀ་ ནས་ ཁ་ ཟེར་ ར་ མ། ।ཀང་ ད་ ཀ་ ཀོར་ ཀ་ ཏེ་ ཀ་ ལ། ।ད་ ཀཞན་ ཕྱར་ ཀ་ ཀཏོང་ ཡང་ རྩང་ ། ।ཐམས་ ཅད་ ཏུ་ ཆུ་ ལྷ་ ལ་ ལྷན་ ཀྱུར། ।བདག་ ནི་ མགོན་ མེད་ ཆེ་ ཆེ ། ।ལམ་ ཞུགས་ ཆེ ། ।ལ ।ལ ।ལ

མེ་དང། །) བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྱན་འདོད་པ། །ཀུན་གྱི་བྱན་དུ་འགྱུར་བར་
གོག །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བྱམ་པ་བཟང། །རིག་སྔགས་གྲུབ་པའི་སྨན་
ཆེན་དང། །དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་འདོད་འཇོར་
གྱུར། །ས་ས་ས་ཁགས་འགྲུང་བ་ཆེན་པོ་དང། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ
བར་ཡང། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང
གོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ལ
རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་བར་དུ། །བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུར་ཡང
གོག །ཅེས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་ཅི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག
ནི། ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། འགོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྟོན
གྱི་མཐའ་མ་ཇི་སྲིད་བར། །དེ་སྲིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ། །སྨྲོད་པ་དཔག་ཡས
སྦྱོད་པར་བྱ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྦྱན་སྔ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས
བསྐྱེད་དོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་གཉིས་ཏེ། །དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ལས་གྲོལ
བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །སྨྲོན་འཇུག་ངུས་གཅིག་ཁས་ལེན་ པ་ ཡང། ། སྨྲོད་ འཇུག
ལས། ཇི་ལྟར་ སྟོན་ གྱི་ བདེ་ གཤེགས་ ཀྱིས། །བྱང་ ཆུབ་ ཕྱགས་ ནི་ བསྐྱེད
པ་ དང། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ ངལའི་ བསླབ་ པ་ ལ། །དེ་ ངག་ རིམ་ བཞིན་ བསླབ་ པ
ལྟར། ། དེ་ བཞིན་ འགྲོ་ ལ་ ཕན་ དོན་ དུ། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ ནི་ བསྐྱེད་ བཀྱི
ཞིང། ། དེ་ བཞིན་ ཏུ་ ནི་ བསླབ་ པ་ ལའང། །རིམ་ པ་ བཞིན་ ཏུ་ བསླབ་ པར
བཀྱི། ། ཞེས་ སོ། ། །

ཆུབ་ སེམས་ བསྐྱེད་ ནས། །མཇུག་ ཀྱང་ རྒྱས་ པར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར། །སེམས་ ནི་ འདི་ ལྟར་ གཟེངས་ བསྟོད་ དོ། །ཞེས་ སོ། །ཕན་ ཡོན་ མདོར་ བསྟན་ པ་ ནི། དམན་ པ་ མཆོག་ ཏུ་ བསྐྱར་ བ། གསེར་ འགྱུར་ ཕྱི་ ཡི་ རྣམ་ པ་ མཆོག་ ལྟ་ བུ། །མི་ གཙང་ ལུས་ འདི་ བླངས་ ནས་ རྒྱལ་ བའི་ སྐུ། །རིན་ ཆེན་ རིན་ ཐང་ མེད་ པར་ བསྐྱར་ བས་ ན། །བྱང་ཆུབ་ སེམས་ཞེས་ བྱ་ བར་ རབ་ བརྟན་ ཟུང་ ། །ཞེས་ སོ། །རྟེད་ དཀའ་ ཞིང་ ཕན་ ཡོན་ ཆེ་ བ་ ནི། འགྲོ་ བའི་ དེད་ དཔོན་ གཅིག་ ལུ་ ཚད་ མེད་ བློས། །ལེགས་ པར་ རབ་ ཏུ་ བརྟགས་ ན་ རིན་ ཆེ་ བ། །འགྲོ་ བའི་ གནས་ དང་ བྲལ་ བར་ འདོད་ པ་ རྣམས། །རིན་ཆེན་ བྱང་ཆུབ་ སེམས་ལེགས་ བརྟན་ པར་ གཟུང་ ། །ཞེས་ སོ། ། འབྲས་ བུ་ ཟད་ མི་ ཤེས་ པ་ ལ་ ལོངས་ སྤྱོད་ པ་ ནི། དགེ་ བ་ གཞན་ ཀུན་ ཚུ་ ཤིང་ བཞིན་ དུ་ ནི། །འབྲས་ བུ་ ཕྱུང་ ནས་ ཟད་ པར་ འགྱུར་ བ་ ཉིད། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ ཀྱི་ ལྷོ་ན་ ཤིང་ རྟ་ བར་ ཡང་ ། །འབྲས་ བུ་ འབྱིན་ པས་ མི་ ཟད་ འཚེལ་ བར་ འགྱུར། ། ཞེས་ སོ། །འོས་ པའི་ སྟོག་ པ་ ཟིལ་ གྱིས་ གནོན་ པ་ ནི། སྟོག་ པ་ སྟོ་ བས་ ཆེན་ མི་ བཟད་ བྱས་ ན་ ཡང་ ། །དཔའ་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ འཇིགས་ པ་ ཆེན་ པོ་ ལྟར། །གང་ ལ་ བརྟེན་ ན་ ཡུད་ ཀྱིས་ སྟོ་ ལ་ འགྱུར་ བ། །དེ་ ལ་ བག་ ཅན་ རྣམས་ ཀྱིས་ ཅིས་ མི་ བསྟེན། །ཞེས་ སོ། ། །མ་ ཏིས་ པའི་ སྟོག་ པ་ དྲུངས་ ནས་ འཁྱིན་ པ་ ནི། དེས་ ནི་ དུས་ མཐའི་ མ་ བཞིན་ སྟོག་ ཆེན་ རྣམས། །སྐད་ ཅིག་ གཅིག་ གིས་ ཏིས་ པར་ ཐེག་ པར་ ཕྱེད། །ཅིས་ སོ། ། ཕན་ ཡོན་ དེ་ དག་ ལུང་ དང་ སྦྱར་ ཞིང་ དཔེས་ བསྟན་ པ་ ནི། དེ་ ཡི་ ཕན་ ཡོན་ དཔག་ ཏུ་ མེད་ པ་ དག །བྱམས་ མགོན་ བློ་ དང་ ལྡན་ པས་ ནོར་ བཟང་ བཤད། །ཅིས་ པའི།། བྱམས་ པས་ ཇི་ ལྟར་ བཤད་ པའི་ ཚུལ་ ཅུང་ ཟད་ ཆོ་ གའི་ ཡི་ གེ་ ལས་ གསལ་ ལོ། ། བྱམས་ པའི་ རྣམ་ ཐར་ ལས་ ཀྱང་ ། མར་ མེ་ གཅིག (《ལུ》 +ལྷན་) ཞང་ པར་ བཏུག་ པ་

ན། ལོ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ སེམས་ བསྐྱེད་པའི་མར་མེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ སེམས་ནི་ : ཁམས་ཀྱི་ (《ཀ》 –ཁམས་ཀྱི་) བསམ་པའི་ཕྱིབས་པོ་དང་། མ་རིག་ པའི་མུན་པར་བཞུགས་པ་ན་བསླལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསགས་པའི་ལས་དང་ ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ བ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དཔེར་ན་གང་ཞིག་ཆོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན་དུ་འཛིན་པའི་གྱུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ ཀྱིས་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྙིང་རྗེའི་ཆོར་བུ་ རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཅོད་པན་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ རྣམས་ལ་ཉན་ཐོང་དང་ཉན་འཁྱོས་གནོད་པར་བྱ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ ས།ཁ །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ དེ་ འཕགས་ པ་ ལ་ ཡིན་ནམ་ སྙམ་ ན། ས་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པས་ བསྟན་པ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རི་རབ་དང་མཉམ་པ་དབུལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ སྐྱེ་ ཞིང་ དེ་ ལས་ ས་ངན་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ རྣམས་ སྐྱེའོ། །ཞེས་ ས། །དགོན་ མཆོག་ཟ་མ་ཏོག་ལས་ཀྱང་། ཀ་ལ་པི་ཏྲའི་ ཕྱ་གུ་ སྨོ་ ངའི་ སྒྲུབས་ ཀྱི་ ནང་ ན་ འདུག་ པ་ ཕྱོ་ ང་ མ་ བརྟེལ་ ཞིང་ སྒྲུབས་ ནས་ མ་ ཕྱུང་ ཀྱང་ ཀ་ ལ་ པི་ཏྲའི་ སྒྲ་ ཉིད་ དུ་ འབྱིན་ ཏོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ མ་ རིག་ པའི་ ཕྱོ་ ངའི་ སྒྲུབས་ ཀྱི་ ནང་ ན་ འདུག་ པ་ བདག་ ཏུ་ ལྟ་ བ་ མ་ བརྟེལ་ ཞིང་ ཁམས་ གསུམ་ ལས་ མ་ ཕྱུང་ ཡང་ སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ སྒྲ་ སྟོང་ པ་ ཉིད་ ལ་ སོགས་ པ་ འབྱིན་ ཏོ་ ཞེས་ སོ། །སྐྱེ་ དགའ་ བ་ མ་ ཡིན་ ནམ་ སྙམ་ ན་ མ་ ཡིན་ ཏེ། བསླབ་ བཏུས་ ལས། དཔའ་ བར་ འགྲོ་ བའི་ མདོ་ ཏྲངས་ ཏེ།

གཡོ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་ན་དགེ་བ་འགའ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་སོ། ། དེས་ན་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ རིན་ པོ་ ཆེ་ བདག་ ལ་ སྐྱེས་ པ་ ཡང་ རྟེན་ པར་ དཀའ་ བ་ ཐོབ་ སྟེ། སྤྱོད་ འཇུག་ ལས། ལོང་ བས་ ཕྱུག་ དར་ ཕུང་ པོ་ ལས། །ཇི་ ལྟར་ རིན་ ཆེན་ རྟེན་ པ་ལྟར། །དེ་ བཞིན་ ཅི་ ཞིག་ ལྟར་ སྟེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་ སེམས་ནི་ བདག་ ལ་ སྐྱེས། །འགྲོ་ བའི་ འཚེ་ བདག་ འཇོམས་ བྱེད་ པའི། །བདུད་ རྩིའི་ མཆོག་ ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་ བའི་ དབུལ་ བ་ སེལ་ བ་ཡི། །མི་ཟད་ གཏེར་ ཡང་ འདི་ ཡིན་ ན། །འགྲོ་ བའི་ ནད་ རབ་ ཞི་ བྱེད་ པའི། །སྨན་ གྱི་ མཆོག་ ཀྱང་ འདི་ ཡིན་ ནོ། །སྲིད་ ལམ་ འཁྱམ་ ཞིང་ དྲུབ་ པ་ ཡི། །འགྲོ་ བའི་ ངལ་ ཟོའི་ ལྕོན་ ཤིང་ ཡིན། །འགྲོ་ བ་ ཐམས་ ཅད་ ངན་ འགྲོ་ ལས། །སྒྲོལ་ བར་ བྱེད་ པའི་ སྒྲ་ སྒྱུགས་ ཡིན། །འགྲོ་ བའི་ ཉོན་ མོངས་ གཏུང་ སེལ་ བའི། །སེམས་ ཀྱི་ ཟླ་ བ་ ཤར་ བ་ ཡིན། །འགྲོ་ བའི་ མི་ ཤེས་ རབ་ རིབ་ དག །དཔྱིས་ འབྱིན་ ཞེ་ མ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན། །དམ་ ཆོས་ འོ་ མ་ བསྲུབས་ ཕ་ ལས། ། མར་ ཀྱི་ ཉིང་ ལ་ ཕྱུང་ བ་ ཡིན། །འགྲོ་ བའི་ འགྲོན་ པོ་ སྲིད་ པའི་ ལམ་ ཆུ་ ཞིང་། ། བདེ་ བའི་ ལོངས་ སྤྱོད་ སྤྱད་ པར་ འདོད་ པ་ ལས། །འདི་ ནི་ བདེ་ བའི་ མཆོག་ ཏུ་ ཉེར་ གནས་ ཤིང་། །སེམས་ ཅན་ མགྲོན་ ཆེན་ ཚོམ་ པར་ བྱེད་ པ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ སོ། །སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ཡང་ དང་ ཡང་ དུ་ བླངས་ ན་ ཡང་ བསོད་ ནམས་ འཕེལ་ བ་ ཡིན་ ཏེ། ཆུལ་ པོ་ ལ་ གདམས་ པའི་ མདོ་ ལས། ཆུལ་ པོ་ ཆེན་ པོ་ བླ་ ན་ མེད་ པ་ ཡང་ དག་ པར་ ཟློག་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ གཅིག་ གིས་ ཀྱང་། དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ གྲངས་ མེད་ དཔག་ ཏུ་ མེད་ པ་ ལ་ སོགས་ པར་ འགྱུར་ ན། གང་ དེ་ ལྟར་ མང་ དུ་ བྱེད་ པ་ ལྟ་ ཅི་ སྨོས། ཞེས་ སོ། །སེམས་ བསྐྱེད་ པའི་ བསྟན་ བྱ་

ནམ་མཁའི་སྟེང་པོའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བསྟན་བཅུས་ལས། རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲིག་པ། ཕས་ཕམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད། ཁམ་བའི་ཆོས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པ། གཞན་པར་ཕྱུག་པས་གསུངས་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སློང་ལའང། རྡུར་སྐྱེ་འཕྲིག་དང་བཏེག་པ་དང། བཙོན་རར་འཛུག་པར་བྱེད་པ་དང། རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་ དང། སྲོག་ དང་ ཐལ་ བྱེད་ གསུམ་ པ་ ཡིན། ཁམཚམས་ མེད་ ལྔ་ པོ་ བྱེད་ པ་ དང། ཁོག་ པར་ ལྔ་ ཀ་ འཛིན་ པ་ དང། ཁྲོད་ ལ་ ས་གས་ པ་ འཛིག་ པ་ སྟེ། ཇི་ བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། ཁྱོ་སྦྱངས་མ་བྱས་ས་མས་ཅན་ལ། ཁྱོང་པ་ཉིད་ ནི་ བཟློད་ པ་ དང། ས་ངས་ རྒྱས་ ཉིད་ ལ་ ཞུགས་ པ་ དག ཁྲོགས་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ བཟློག་ པ་ དང། ས་ ས་ཤར་ ཐར་ པ་ ཡོངས་ སྤངས་ ཏེ། ཕེག་ པ་ ཆེ་ ལ་ སྟོར་ བ་ དང། ས་ལ་ པའི་ ཕེག་ པས་ ཆགས་ ལ་ ས་གས། ཁྱོང་ བར་ འགྱུར་ བ་ མིན་ ཞེས་ འཛིན། ཕ་ རོལ་ དག་ ཀྱང་ འཛིན་ འཛུག་ དང། རང་ གི་ ཡོན་ ཏན་ བཟློང་ པ་ དང། ཁྱེད་ པ་ དང་ ནི་ བཀྲར་ སྟེ་ དང། ཆོགས་ བཅད་ ཀྱི་ ཡིས་ གཞན་ སློང་ དང། བདག་ ནི་ ཟབ་ མོ་ བཟོད་ པའི་ ཞེས། ཁོག་ པ་ ཉིད་ ནི་ ལ་ བ་ དང། དགེ་ སློང་ ཆད་ པས་ གཅོད་ འཛུག་ དང། དགོན་ མཆོག་ གསུམ་ གྱི་ ལྷན་ བྱེད་ དང། ནོར་ བཀུས་ ལྷན་ པ་ ལེན་ བྱེད་ དང། ཞི་ གནས་ འདོར་ བར་ བྱེད་ པ་ དང། ཡང་ དག་ འཛོག་ གི་ ལོངས་ སྤྱོད་ རྣམས། ཁ་ ཏོན་ བྱེད་ ལ་ ལྷན་ པ་ རྣམས། ཇི་ དག་ ཀ་ བའི་ ལྷུང་ བ་ སྟེ། ས་ལམས་ ཅན་ དམྱལ་ བ་ ཆེན་ པོའི་ ཀུ། ཨི་ ལམ་ འཕགས་ པ་ ནམ་ ལྷོང་ པོའི། ཨདུན་ ཏ་ འདུག ལྷ་ ཀུན་ བཤགས་ བྱ། ཁྱང་ ཆུབ་ ས་ལམས་ ནི་ ཡོངས་ འདོར་ དང། ཆགས་ དང་ ས་ར་ ལྷ་ མི་ བཟད་ པས། ཁྱོང

ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དང། །བསྒྲིམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ན། །སེམས་ཅན་ལ་
ནི་མི་བཟོད་པར། ཁྲོས་པས་སེམས་ཅན་བརྡེག་པ་དང། ། ཁྱོན་མོངས་པ་དང
གཞན་མཐུན་པས། །ཆོས་ལྟར་བཅོས་པས་བརྡོད་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། ནག་པོའི
ཆོས་བཞི་དང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ནག
པོའི་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གང་ཞེ
ན་བླ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྟུ་བ་དང། གཞན་འགྱོད་པ་མེད་པ་ལ་འགྱོད
པ་སྐྱེད་པ་དང། ཕེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བསྟུགས
པ་དང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་འབྱིན་པ་དང། ། སྐྱུ་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ
བར་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན
ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང
བརྡེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བཞིན་དུ་བརྫུན་མི་སྨྲ་བ་དང། གཡོ་སྐྱུ་མེད
པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་དང། བྱང
ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ སྟོན་ པར་ འདུ་ ཤེས་ བསྐྱེད་ ཅིང་ དེ་ དག
གི་ ཡང་ དག་ པའི་ བསྟུགས་ པ་ ཕྱོགས་ བཞིར་ བརྡོད་ པ་ དང། ། སེམས་ ཅན
རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཉི་ཚེ་བའི་ཐེག་པར་མི་འདོད་པར་བླ་ན
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། ། ཞེས་སོ། ། ཞེས་བསྐྱེད
པའི་བསླབ་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ཆུལ་ཕོ་ལ་གཙམས་པ་ལས་ཀྱང། ། ཆུལ་ཕོ
ཆེན་ཕོ་འདི་ལྟར་ཁྱེད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུ་སྨྲིན་པ་ནས།
ཤེས་ རབ་ ཀྱི་ བར་ ལ་ བསླབ་ པར་ མི་ ནུས་ ཏེ། ། དེ་ བས་ ན་ ཆུལ་ ཕོ་ ཆེན་ ཕོ
ཁྱོད་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང།

སྨོན་པ་རྣམ་པར་རྒྱུན་དུ་བྱན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྨོན་མས་ཤིག གཞན་
གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས་ཀྱང་སངས
རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང། ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས
ཅད་ལ་ཕྱག་ཅིག ཕྱག་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས
ཤིག དེ་ནས་ སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ ས་ཡངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཆོས་ ཡོངས་ ས་ རྫོགས
པར་འགྱུར་བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོས་ཤིག རྒྱལ
པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱང་བྱེད་ལ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས
པར་ མི་ འགྱུར་ ལ། བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ ཆོས་ ཀྱང་ ཡོངས་ ས་ རྫོགས་ པར་ འགྱུར
རོ། །ཞེས་ སོ། །འདི་ ནི་ བསླབ་ བྱའི་ རྩ་ བ་ ཡིན་ པས་ ནམ་ ཡང་ སྤང་ བར་ མི་
བྱའོ། །སྨོན་ པའི་ སེམས་ མ་ བཏང་ ན་ ཉེས་ པ་ འགལ་ ཞིག་ ཏུང་ ཡང་ བྱང
ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ ཡིན་ ཏེ། འཕགས་ པ་ བྱམས་ པའི་ རྣམ་ པར་ ཕར་ པ་ ལས།
རིགས་ ཀྱི་ བུ་ འདི་ ལྟ་ སྟེ། དཔེར་ ན་ རྫོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཆེ་ ནི་ ཆགས་ ཀྱང་ གསེར་ ཀྱི
རྒྱན་ ཐམས་ ཅད་ ཟིལ་ ཀྱིས་ གནོན་ ཅིང། རྫོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཆེའི་ མིང་ ཡང་ མི་ འདོར
ལ་ དབུལ་ བ་ ཡང་ རྣམ་ པར་ བློག་ གོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པའི་ སེམས
བསྐྱེད་ པའི་ རྫོ་ རྗེ་ རིན་ པོ་ ཆེ་ ནན་ ཏན་ དང་ ཐུལ་ ཡང། ཉན་ ཐོས་ དང་ རང་ སངས
རྒྱས་ ཀྱི་ ཡོན་ ཏན་ ཐམས་ ཅད་ ཟིལ་ ཀྱིས་ གནོན་ ཅིང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི
མིང་ ཡང་ མི་ འདོར་ ལ། འགོར་ བའི་ དབུལ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱང་ རྣམ་ པར་ བློག
གོ། །ཞེས་ སོ། །ཉམས་ པ་ ཕྱིར་ བཅོས་ ལ་ ལྟུང་ བཤགས་ དང་ ཡི་ ཁེ་ བརྒྱ་ པ
ལ་ སོགས་ པས་ སྟོག་ པ་ སྦྱོང་ བ་ ཉིད་ བྱ་ སྟེ། སྦྱོང་ འཇུག་ ལས། ཉིན་ དང་ མཚན་ མོ
ལན་ གསུམ་ དུ། །ལྷུང་ པོ་ གསུམ་ པ་ གཙོན་ བྱ་ ཞིང། ।རྒྱལ་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས

བརྟེན་ པས། །ལྷུང་ བའི་ ལྷག་ ཆ་ དེས་ ཞི་ བྱ། །ཞེས་ སོ། །སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ ལེན་ དུ་ འཛིག་ པ་ ལ་ ཡང་ བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ སེམས་ མི་ འདོར་ བའི་ རྒྱ་ཡིན་ ཏེ། ས་ཡང་གསོ་ཞུས་ པའི་ མདོ་ ལས། གྲོང་ དང་ གྲོང་ ཁྱེར་ རྣམས་ སུ་ ཡང་། ། གང་ ཏུ་ གནས་ པའི་ ཡུལ་ རྣམས་ སུ། ། བྱང་ ཆུབ་ ལ་ ནི་ ཡང་ དག་ འཛིན། ། དེས་ ནི་ སེམས་ འདོར་ མི་ འགྱུར་ རོ། ། ཞེས་ པ་ དང་། ཡང་ དེ་ ཉིད་ ལས། སེམས་ ཅན་ ཐམས་ཅད་ ཐར་ བྱའི་ ཕྱིར། ། བྱང་ ཆུབ་ དོན་ དུ་ སེམས་ བཏུད་ པ། ། དེས་ ནི་ ཆོས་ རྣམས་ བསྟུས་ པ་ ཐོབ། ། དེས་ ན་ དག་ པ་ འཐོབ་ པར་ འགྱུར། ། ཞེས་ སོ། ། ཆོས་ འདོད་ པའི་ (《ཞ》《ལ》 +སེམས་ཅན་ཀྱི་) དོན་ ཀྱི་ ཕྱིར་ ཡུལ་ རྣམས་ སུ་ འགྲོ་ ཞིང་ ཡང་ བསྟན་ པར་ བྱ་ སྟེ། ནམ་ མཁའ་ མཛོད་ ཀྱི་ མདོ་ ལས། ཞི་ བ་ དང་ ནི་ དུལ་ བ་ དང་། ། གྲོལ་ བས་ གྲོང་ དུ་ ཞུགས་ ནས་ ཀྱང་། ། སེམས་ ཅན་ གང་ དག་ ཆོས་ ཆོལ་ བ། ། དེ་ དག་ ལ་ བདག་ ཆོས་ སྟོན་ ཏེ། ། ཆོས་ འདོད་ པ་ ནི་ རྟོགས་ ནས་ སུ། ། ཤིན་ ཏུ་ རིང་ དུ་ འདང་ མཆི་ བར་ བགྱི། ། ཆོས་ ལ་ དགའ་ ཞིང་ ཆོས་ རྟེད་ ནས། ། ལུས་ ཅན་ རྣམས་ ཀྱི་ དོན་ ཡང་ བགྱི། ། ཞེས་ སོ། ། དམ་ པའི་ ཆོས་ འཛིན་ པ་ ནི་ མཆོག་ ཡིན་ ཏེ། ། དཔལ་ ལྡན་ ས་ཡ་ གཱ་ ས་ ཞུས་ པ་ ལས་ ཀྱང་། ། བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའི་ སྨོན་ ལམ་ གཏན་ ཀློ་ ཀློ་ ཀྱང་ གི་ ཏེ་ ཆ་ ཤ་ ཀ་ ཅིག་ ཀི་ ནང་ ན་ འདུ་ སྟེ། ། འདི་ ལྟ་ སྟེ། ། དམ་ པའི་ ཆོས་ ཡོངས་ སུ་ འཛིན་ པར་ རོ། ། ཞེས་ སོ། ། ཏིང་ ངེས་ ཟུང་ མཚོ་ ཞུས་ པ་ ལས་ ཀྱང་། ། དེ་ བཞིན་ གཤེགས་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ ཆོས་ འཛིན་ པ། ། ཁྱོད་ ཀྱང་ ཁ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ཡོངས་ སུ་ གཟུང་ བར་ འགྱུར། ། ལྷ་ ངང་ ཀློ་ ངང་ མི་ འམ་ ཅི་ རྣམས་ ངང་ ། ། བསོད་ ནམས་ ཡེ་ ཤེས་ ཀྱིས་ ནི་ ཡོངས་ སུ་ གཟུང་། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ ཆོས་ འཛིན་ པ་ ལ་ བརྩོན་ པར་ བྱའོ། ། བྱང་ ཆུབ་ ཀྱི་ མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ བསྐྱེད་ པ་ ལུང་ དང་ སྒྲུབ་

བའོ། ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྗེས་སློབ་
པ། ། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཞེ་བ་ལྟ། ། ཇི་ཏྲ་རི་ཡི་ཆོ་ག་བཞིན། ། ཕེག་པ་ཆེན
པོ་དགུ་མ་ཡི། ། སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་རབ་གསལ་བར། ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ্ڈི
ཏས། ། འགྲོ་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བཀོད། ། རྒྱལ་འདི་ཀུན་མཁྱེན་ལུང་གིས
གྲུབ། ། འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད། ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་སྐྱོན
མེད་པ། ། ལམ་འདིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྲོལ་ཤོག ། བྱང་ཆུབ་ (《ཀ》《ལུ》 +ཀྱི
མཆོག) ཏུ་ སེམས་བསྐྱེད་པ་ ལུང་དང་ སྒྲུབ་ བ་ ཐོ་གས་ ས། ། བསལ་ ཁ་ ད་ ང་ ས ེ ম ས
ཅ ན ་ ཐ ম ས ་ ཅ ད ་ ལ ་ ཕ ན ་ ཚ ར ་ ཀ ྱ ར ་ ཅ ི ག ། ། །

༦༥། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོད་པར་བརྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོད་པ་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་སྭস্তি་ས།ཏ། ཏ্ম་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་བླ་གྲོས་བདེ་ཆེན་ལས་བྱུང་བ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་འཆང་མཛོས་པའི་སྐུ། །ཚུ་སྐྱེས་བསེལ་ཟེར་ཅན་དབུས་སྐྱིལ་མོ་ཀླུང་བཅས། ： ཀུན་ནས（《ལུ》–ཀུན་ནས）རོལ་པའི་འགྱིང་བག་ཅན། །གྱར་གྱུམ་མདོག་ཅན་ཟུར་ལྡན་ལྟ་བ་སྟན་གོང་ཡུན্ལ་གྱིས་མཛོས་ཤིང་། །སྟོ་ཚོགས་རིན་ཆེན་རབ་སྦྱས་ལྟ་ཡི་ནས་བཟས་སྟོང་གཡོགས་ལེགས་པར་བགོས། །ཕྱག་གཡས་མཁའ་ལྟར་སྟོ་བའི་རལ་གྲི་ཚ་ཟེར་ཅན་འོད་རབ་འཕྲོས་པས། །མྱུན་པའི་ཕྱིགས་པོ་དྲལ་ཞིང་བདུད་བཅོམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་ཕུགས་ཚུད་ཅིང་། །གཡོན་གྱི་ཡུན্ལ་འདབ་བརྒྱད་རྒྱམ་རྒྱས་མཁྱལ་པའི་ངོས་སུ་རབ་རྒྱས་པ། །གེ་སར་སྟེང་པོ་དྲི་མེད་སྟེང་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་བསྟན་མས། ཁྱོད་གཙུག་མི་བསྐྱོད་སྐྱོབ་པས་རབ་མཚན་རྡོ་རྗེ་རྟོན་པོ་ཡི་གེ་དྲུག །བཞད་པའི་གང་རྒྱུངས་ཅན་གྱི་ཞལས་རྡུལ་ཡིད་འོང་ཁོ་བོའི་སྲོ་བོར་ཞོག ཁྱོད་སྐུ་བདག་ལུས་སྟེང་གི་འགོར་ལོར་རྒྱམ་བསམས་གང་གི་ཚགས་སྡང་སོགས། །ངན་སེམས་ཐ་ཚད་དམ་པས་སྨད་པ་དེ་ཀུན་མགོན་པོས་བཟོད་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་སྲས་ཕྱ་བོའི་རྒྱམ་ཐར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བདག་ལ་ཉེར་སྟོལ་མཛོད། །ཡབ་གཅིག་ཉིད་ལས་ལྟ་གཞན་དག་ལ་རེ་བ་མ་འཆིས་སྐལ་ངན་བདག། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏু་འཇམ་དབྱངས་གྱས་བས་བསམས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི

ཕྱག་རྒྱ་རྗེའི་ཤུགས། །ཁྱོད་ཟད་མེད་སྟོམ་འོན་ཀྱང་ཐུར་ཌན་རང་གི་ཉེས་པས་བསྡུད་པར་ཟད། །དེ་དུང་ཁྱོད་མཉེས་མ་ཐུར་བར་དུ་སྒྲུབས་གཞན་འཚལ་ (《ལུ》ཚོལ་) བར་མ་ཐུར་ཅིག །(《ཞ》+དུས་རྒྱས་ལས་ཀྱན་ཏུ་ཕྱིར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཀུན་ནས་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་ཐུར་ཅིག) བཅོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་འཛམ་བཱའི་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོད་པ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྒྲུར་བཞི།། ||

༦༥། ।རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྟོད་པ་བཞུགས་སོ། ।

༦༥། ।བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཕྱིད་པའི་འཕྲི་ཤིང་དྲ་བ་དལ་མཛད་དེ། ।ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞི་ལམ་མཆོག་སྒྲོགས་པ། ।ཆུང་གཉིས་དབང་པོ་ཉེ་བར་བརྟེས་པ་ཡི། ।གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་རྒྱལ། ।བློ་ཁོས་དཔག་ཡས་ཚོག་གི་གཏེར་མདའ་བ། ।འགྲོ་བའི་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། ।ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། ।རྒྱམ་ཐར་མེ་ཏོག་གུས་པས་བརྒྱུ་བར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་སྦྱངས་པའི་ཤེས་བྱ་ལ། ।རྒྱམ་པར་མཁས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ।ཡང་དག་ཚིག་འབྲུ་དོན་བཅས་གཞན། ।འཐད་བཅས་མཁྱེན་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། ।གང་ཞིག་ཕྱན་ཚོགས་མི་ཟད་མངའ། ।དེ : ལའང (《ལ》ཡང) འཇིག་རྟེན་སྟོང་མི་འཇུག ।དེ་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། ।སྟོས་བྱལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་དོན་འདི་ལ་རྒྱུ། ।ཐ་དད་ཡོད་ཅེས་གང་གསུངས་པ། ।དེ་ལ་མཁས་པ་བྱེ་བས་ཀྱང། ।ཆོས་དང་མཐུན་པར་བརྒལ་མི་

ནུས། ། །མན་ལ་ཚེ་ཆོས་རྣམས་གླེགས་བམ་གྱི། །ཚུལ་གྱིས་བོང་དུ་ཆུད་གྱུར་པ།། ངེ་ཡི་མོད་ལ་ཆོས་ཀུན་གྱི། ། དེ་ཉིད་གཟིགས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མཚན་བརྗོད་ལ། །ཡང་སྲིད་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཏུ། ।ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་སྐྱེ་བ་འདིར། ।རང་བྱང་ཉིད་དུ((《ལུ》 ཀྱིས) མངོན་རྟོགས་གྱུར། ।དེ་ལ་རྟོག་གེ་བདག་འདུ་ཡི། ।བློ་ཡང་ཕ་ཚོམ་མི་འཇུག་སྟེ། ।གཏན་ཚིགས་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ། ।དེ་བས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་འཚལ། ।གང་ཕྱིར་རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་ཤིང།། སྒྲ་ལ་རྣམ་པར་མཁས་པས་ཀྱང། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ལ་སྨོན་འདོད་ཞེས། ।ཆོས་བཞིན་བརྒལ་དུ་མ་མཆིས་པ། ।དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ཁ། ।རྣམ་པར་དག་པར་ཁོ་བོས་འཚལ། ।མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ।བསྟན་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ལ་ཡང། ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལས་མི་འདའ་ཞེས། ।དེས་པར་གསུང((《ལུ》 འགྱུར) བ་དེ་ལས་གཞན། ।མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་འགྱུར། ।དེ་འདྲ་ཁོ་ན་ལེགས་གསུངས་པས། ཁྱོད་གསུང་ཕྱབ་པ་ཁོ་ན་འདྲ། ।བསྐལ་བའི་དོན་ཡང་ལེགས་གཟིགས་པས། ।དཔང་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।ཡི་གེས་འདུལ་ལ་ཡི་གེ་དང། ।ཆོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་ནི།། འཚོ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཚོ་བྱེད་གཞུང། ।ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། ।གང་གིས་ཐན་དགོངས་ཕྱག་རྗེ་ཡིས། ।ཉེ་བར་ཐན་ལ་དེ་སྟོན་པ། ।སྟོན་མཆོག་ཁྱོད་འདྲ་མ་མཐོང་སྟེ། ।ཀུན་མཁྱེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ས་ཡིན་གཅིག་ཟླ། ।ལྟ་དང་གྲུབ་པ་རིག་འཛིན་གཅོ། ।ལྟོ་འཕྱེའི་དབང་པོས་ཉིར་བསྟེན་ཅིང། ।ཆུལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མཐུན་པར་བསྟན((《ལུ》 གསུངས)། ।དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ། ।དད་པས་འཇུག་པ་སྨོས་ཅི་འཚལ། ।ཐུགས་པ་དེ་དག

དགེ་སྦྱོང་ན། །ཀུན་ནས་དོན་ལྡན་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །སྟོམ་བརྩོན་ཁྱོད་ནི་ཐོས་པ་
དང་། །དོན་ཡོད་མཐོང་ན་ཉམས་སུ་འཚེལ། །བསྟེན་ན་དགེ་ལེགས་རིན་ཆེན་
གཏེར། །སྟོལ་མཛད་གཅིག་ཏུར་ཐུར་པ་ལགས། །ཡོན་ཏན་མེད་ལ་སྨོ་བཏགས་
ནས། །སྐྱེ་བོ་ངན་རྣམས་ཡོན་ཏན་སྨྲགས། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཁྱོད་མཁས་རྣམས་
ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །མང་དུ་ཐོས་པས་བློ་གསལ་བ། །
གྲགས་(《ཀ》ཏེགས)ལྡན་སྟོམ་བརྩོན་དབང་རྣམས་ཀྱི། །བློ་གོས་མཐོང་བས་ཁྱོད་
ལ་སྨར། །དད་པའི་མེ་ཏོག་ཕུས་པར་འགྱུར། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་པས་ཕྱགས་
དག་པ། །བློ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་རྣམས་ཕྱགས་རྗེས་མི་གཏོང་
བ་(《ལ》བའི)། །བརྩེ་ཆེན་ཁྱོད་ལ་སྙིབས་སུ་མཆི། །ཇི་ལྟར་འབད་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་
དྲིན། །ཡོན་པར་འགྱུར་སྙམ་མི་བཀྱེད་དེ། །གང་གིས་ཁྱོད་དྲིན་འདི་འདྲ་ཞེས། །
རྣམ་ཐར་བསམས་ན་མཆི་མ་དཀྱུ། །བཟང་ལ་བར་འོས་མིན་ཆོར་ས་མི་མངའ། །ཏྲི-
ম্ম মেদ্ ল্ব্ব্ব

ཤོག ། དེ་ལྟར་བསྟོད་འདི་དཔལ་ལྡན་ཀུན་དགའ་ཡི། ། རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྒྲོལ་
འདི་ལ་གང་དགེས་པ། ། བློ་གསལ་དེ་ལ་བློ་མའི་ཕྱག་རྟེ་ཡི། ། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
པའི་ : ཏྲིན་ཏྲཱ(《ལུ》 དམ་པ) འཇུག་ པར་ གྱུར། ། འཕགས་ པ་ འཇམ་ པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ ཞབས་ ཀྱི་ ཟེའུ་འབྲུ་ ལ་ སྤྱི་ བོས་ རེག་ པས་ ཤེས་ བྱའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ ལ་
མངའ་ བརྟེས་ ཤིང་། གདུང་ བརྒྱུད་ རྣམ་ པར་ དག་ པའི་ དགེ་ བསྟེན་ གཟུགས་ པ་ རྒྱལ་
མཚན་ ལ་ བསྟོད་ པ་ བདུ་ སྦྱོང་ པ་ ཀུན་ དགའ་ རྒྱལ་ མཚན་ གྱིས་ སྦྱར་ བ་ རེ་ ཞིག
རྫོགས་སོ།། །।

༦༦། །བདག་པ་ལ་བསྟོད་པ་བཞུགས། །

 ། : བླ་ མ་ དམ་ པའི་ ཞབས་ ལ་ སྤྱི་ བོས་ གྱས་ པས་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ།། (《ལུ》 ནམ་གྱ་ར་ཐ།) དད་ པའི་ ཚུ་ ལས་ ཚོག་ གི་ མེ་ ཏོག་ འདི། ། དཔལ་ ལྡན་ བདག་ གཟུགས་ པའི་ ཞབས་ པད་ ལ། ། གྲུས་ པས་ གཏོར་ རོ་ འདི་ ལས་ དགེ་ བ་ གང་། ། གྲུབ་ པ་ དེ་ ཡང་ ཐེམས་ ཅན་ རྣམས་ ལ་ སྦྱིན། ། དཔལ་ ལྡན་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ ཤེས་ བྱ་ འདི (《ལུ》 ནི) ། ། མ་ ལུས་ ཕྱག་ ས་ ཆུད་ གྱུར་ ནས། ། བསྟན་ བཅོས་ ཐམས་ ཅད་ མཛད་ པ་ ལ།། མངའ་ བརྟེས་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ། འཇིག་ རྟེན་ ཀུན་ གྱི་ རྒྱན་ གྱུར་ ཏེ། ། ཤིང་ རྟ་ ཆེན་ པོ་ ཞེས་ ས་ གྲགས། ། དཔལ་ ལྡན་ ཆོས་ སྐྱོང་ མཚན་ ལྡན་ པ། ། འཇིགས་ བྱེད་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ། : ཤེས་ བྱ་ ཀུན་ ལ་ མངའ་ བརྟེས་ པས། ། རིག་ པ་ ལམ་ མེར་ ཀུན་ ཏུ་ གསལ། ། རང་ གཞན་ ཆོལ་ བ་ སྟོང་ ཕྱག་ གིས། ། མི་ རྟེ་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ། (《ལུ》 –ཤེས་ བྱ·····འཚལ་ ལོ། ।) འཚང་ རྒྱ་ རྒྱ་ མ་ པའི་ བྱ་ བ་ ཡིས། ། ཞིན

པར་དགེ་འདུན་ལེགས་བསྡུས་ནས། །མཚན་མོ་བརྒྱན་པས་གྲོལ་བཏེགས་པ། ། ཨཱ་ཙཱ་ཡ་ཡ་ཁ ཁ ཁ

འགྲོ་ལ་བརྩེ་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་མཚན། །ཐོས་བས་སྟོག་ལས་ : རྣམ་གྲོལ་ (《ལུ》 གྲོལ་ འགྱུར་) བར། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་བའི་དམ་པ་མཛད། །དེ་བས་འགྲོ་འཚག་ཉལ་བ་ དང་། །འདུག་ནའང་རྒྱ་ཁ་ཁྱོད་ཏན་པ། །ཇི་སྲིད་ཁྱོད་མཚུངས་མ་གྱུར་པར། ། དེ་སྲིད་བདག་ནི་མི་གཏོང་བས། །འདི་ལ་བྱིན་རླབས་ཅིས་མི་འགྱུང་། །བླ་མས་ ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་གནང་། །གཏན་ཚོགས་བཟང་པོ་འདི་ལ་མཛོད། །དེས་ན་ བདག་བློ་འགྱུར་བ་མེད། །ཕྱགས་རྗེ་མངའ་བ་ཁྱོད་ལ་འདིས། །ཉི་མ་རེ་རེ་གང་ བསྟོད་པ། །དེ་ལའང་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། །གདོན་མི་ཟ་བར་འཇུག་པར་ ཤོག །རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་བཅུ་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། བཏྲི་ཏ་ཀུན་ དགའ་རྒྱན་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། དཔལ་ས་སྐྱའི་ : གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ (《ལུ》 དགོན་པར་) ཁ་ཏོན་དུ་བཀྲིས་པའོ།། །।

༦༥། །ཕྱོགས་བཅུའི་ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་བཞུགས་སོ། །

༦༥། །ཕྱོགས་བཅུའི་ས་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག ། བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཅོ་བ་ དང་ལྔན་གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ མངའ། ། །

དང་དེ་སྒས་རྣམས་ལ་འཕྲིན་འདི་ཞུ། །བདེ་བྱེད་ཚངས་དབང་ལྷར་བཅས་འཇིག་
རྟེན་གྱིས། །གང་གི་སྙན་པ་ས་གསུམ་རབ་བསྒྲགས་པ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །ཞབས་པད་དྲི་མ་མེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་སྟེ་ཕྱག་རྗེའི
སྙན་ལྟན་པ། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། །འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ
གཟིགས་པ་ལ། །མགོན་པོ་བདག་ནི་ཞུ་བར་འཚལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང
ཆུབ་ཕྱག། །གཞན་གྱི་དོན་སྒད་ཁོ་ནར་བསྒྱེད། །དེ་རྗེས་བརྩོན་པས་གྲངས
མེད་གསུམ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྟོས་མེད་བསྒྲུབས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར
ཁྱོད། ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བཏེགས་མཛད་དེ། །རྒྱམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། །
རྒྱང་བྱུང་དམ་པ་རབ་བསྐོར་ནས། །དེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས། །འཕགས
པའི་དགེ་འདུན་ཀུན་བསྡུས་ཏེ། །ངེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ནས། །ཆོས་འདི་ཁྱོད
ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན། །དེས་ན་ (《ལུ》ནས) ཆོག་དོན་མ་ཉམས་པར། །ངས་ཕན་བསྟན་པ
ཟུང་ཤིག་ཅེས། །གྲས་ཀྱི་མཆོག་ལ་གཏད་མཛད་དེ། །ལྷ་བཏུ་ཕ་མའི་བསྟན་པ
ཡང། ། །སྲེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་གཏད། །དེ་ཡི་བསྒྲབ་པའི་བྱ་བ་ཀུན། །ལྷུར
བཅས་འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་དང། །སྲོན་བདག་སྟོབས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ནན
ཏན་གྱིས་ནི་ལེགས་གཏད་ནས། །མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདའ་ཚུལ་བསྟན། །དེ་རྗེས
འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་དང། །ཆོས་ཆུལ་རྣམས་དང
སྲོན་བདག་ནི། །སྟོབས་ལྟན་དང་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གྱས
པས་བསྒྲུངས། །དེང་ས་ངར་སྐྱེགས་མའི་དུས་འདི་ན། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕལ་ཆེར
ནུབ། ། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། །ངན་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན
པ་དགྲུགས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི། །ཀ་བ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི། །ངན

རྟོག་ཕུན་བས་རྣམ་པར་ཁྱབ། །དགེ་སྦྱོང་ཕལ་ཆེར་ཐོས་པ་ཉིད། །ཐོས་པ་དེ་དག་
བརྩོན་པ་ཉིད། །སྟོམ་བརྩོན་ཕལ་ཆེར་བཀུར་བ་ཉིད། །བཀུར་བ་དེ་དག་སྟོམ་
བརྩོན་ཉིད། །སྒྲིན་བདག་ཆོས་ལ་དད་པ་ཉིད། །དད་པ་ཅན་གྱི་མཆོད་བྱ་དམན།།
མཆོད་པ་དེ་དག་ལོག་འཚོའི་རྒྱུ། །གལ་ཏེ་ལོག་འཚོ་མི་ཟ་བའི། །ཆོས་བྱེད་དེ་
དག་དམན་དམན་འདུ། །ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་དད་ན་ཡང། །སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་
རྒྱུ་སྟ་བཞི། །ས་ངས་རྒྱས་གསུང་རབ་ངོ་མཚར་ཅན། །དེ་དག་བཞི་མདོའི་རྫ་
བཞིན་དོར། །བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྫུན་ཚིག་ལ། །ཕྱབ་པའི་བཀའ་བས་གྱས་པར་
འཛིན། ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང། ། །ཐོགས་མེད་དང་ནི་དབྱིག་གི་
གཉེན། ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆོས་གྲགས་སོགས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ
ངང། ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་བདུན་པ། །འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི། །
གསུང་རབ་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྣམས། །དུག་བཞིན་འབད་པས་སྒྲངས་ནས་ནི། །
སྐྱེས་བུ་རྫུན་མས་སྒྲུར་བ་ཡི། །ལོག་རྟོག་རྣམས་ལ་ཆེར་འབད་ནས། །གྲུབ་ཐོབ
རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཞེས། །བླུན་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད། །འཇིག་རྟེན་ཤེས
རབ་ལྟན་པ་དགོན། །བསོད་ནམས་ལྟན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉིད། །དེས་ན་དམ་ཆོས་རིན
པོ་ཆེ། ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་འཛིན་པ་དགོན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཤུགས་ཡི། །བསྟན
པ་ནུབ་པར་དོགས་པ་དང། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུང་ཕྱིར་དང། །གཞན་ལ
ཕན་པར་བསམས་ནས་ནི། །ལུང་དང་རིགས་པ་ཕལ་ཆེར་སྒྲངས། །དེ་ཡི་སྟོབས
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གནད། །འགྲུལ་པ་དང་ནི་མ་འགྲུལ་བའི། །རྣམ་གཞག་ཐུང་ཟད
བདག་གིས་གོ །འདི་ལ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས། །མཁས་པ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ
དང། ། །གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག །མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་སྒྲུན་ལྟན

པ། ། དེ་དག་ཀུན་ནི་དཔང་པོ་ལགས། ། དེས་ན་བདག་གི་འཐད་མི་འཐད། ། རེ་ཞིག་གསས་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཕྱིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འདི་སྐད་འབྱུང། ། དགེ་སློང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ། བསྲེགས་བཅད་བདར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ། བློ་བར་བྱ་ཡི་གླུས་ཕྱིར་མིན། ། ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས། ། བསྟོད་འོས་སྨད་པར་མི་བྱ་ཞིང། ། སྨད་འོས་བསྟོད་པར་མི་བྱ་ཞེས། ། གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བཞག ། སྨོན་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། ། དད་པ་མེད་པ་གཅོ་བོའི་སྒྲ། ། ལྟག་དང་ཤིན་ཏུ་གོལ་བའི་གནས། ། གང་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཚད་མས་གྲུབ། ། གཡས་པས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུར་བ་མིན། ། ཞེས་གསུངས་དེ་ཡང་བདེན་པར་རྟོགས། ། དེ་བཞིན་སྡེ་སྣོད་ཐམས་ཅད་དང། ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས། ། འཕྲལ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་པས་བཀག ། མ་འཕྲལ་བ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་མཛོད། ། དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བསྒྲུང་འདོད་ནས། ། བདག་ཀྱང་དེ་ཡི་རྗེས་འཐད་ཏེ། ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཐུང་ཟད་བྱས། ། དེ་ལ་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་ཡི། ། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཕལ་ཆེར་དགའ། ། ཐོས་མེད་བློ་གྲོས་བྱལ་བ་ཡི། ། ཆགས་སྡང་ཅན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྨོད། ། བདག་གི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ལ། ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་སུ་གསོལ། ། གལ་ཏེ་ལོག་པར་སྒྲ་ན་ནི། ཕྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་ཁྲེལ། ། འོན་ཏེ་བདེན་པར་སྒྲ་ན་ནི། ཕྱིད་ཀྱི་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད། ། སྒྲ་ཚད་སྡེ་བ་སྟོང་ལྡན་བདག་དང། ། ཁོག་རྒྱན་མིང་གི་ངེས་བརྗོད་སོགས། ། ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས། ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲུབས་པའི། ། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན། ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་དེ་ཤེས་ (《ལུ》 སྒྲུས) པའི། ། རྒྱུད་སྡེ་འཛིན་རྣམས་མཁྱེན་པར་

གསལ།། །དེ་དག་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་ནི། །ཤ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་མེད།། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ནི། །རང་རང་གཞུང་དང་མཐུན་ན་ཡིན། །མི་མཐུན་པ་ དེ་ཟབ་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གསུས་གསུང་དང་ མ་འབྲེལ་ཕྱིར། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ (《ལུ》རྣམས) ཟབ་པར་འགྱུར། །རྣམ་དབྱེ་འདི་ལྟར་འཐད་མི་འཐད། །སངས་རྒྱས་ རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དགོངས། །ཐུན་ལ་ཡི་གེ་མིང་དང་ཚིག །ངག་དང་རབ་ཏུ་ བྱེད་ པ་ སོགས། །ཆོས་ ཀྱི་ ཕུང་ པོའི་ བར་ ཏུ་ ཡང་། །ཚིག་ བཟང་ བ་ དང་ དོན་ བདག་ཉིད་པ། །བདེན་ པ་ དང་ ནི་ སྟོན་ པ་ སོགས། །ཡོན་ ཏན་ ཀུན་ ལྡན་ ཕྱག་ ཕུབ་ པའི་ གསུང་།། །ཡི་ གེ་ ལ་ ནི་ རིང་ ཐུང་ དང་། །ཤིན་ ཏུ་ རིང་ དང་ མཐུག་ ཏུང་ དང་། །དྲག་ ཞན་ དང་ ནི་ ཕྱི་ ཡང་ དང་། །ཞུ་ ཏད་ ཙ་ ནུ་ཏ་ ར་ སོགས། །བོད་ ལ་ ཀྱགས་ པ་ མེད་ སྟོ་བས་ ཀྱིས། །ཕལ་ ཆེར་ དག་ པ་ ཤིན་ ཏུ་ ཉུང་། །དེ་ ལ་ བདག་ གིས་ རིང་ ཐུང་ སོགས།། །རྣམ་ དབྱེ་ ཐུ་ དང་ མཐུན་ པར་ བཀྲིས། །དེ་ ལ་ ཐུ་ ཐྲོར་ མི་ ཤེས་ པས། ། ཕལ་ ཆེར་ བདག་ ལ་ འགལ་ བར་ འཛིན། །ཐེ་ ཐྲོར་ ལ་ ནི་ ཕྱི་ ཡང་ དང་། །ངལ་ སོའི་ གནས་ སོགས་ གཞུང་ ལུགས་ དང་། །ལེགས་ པར་ བསྟུན་ ནས་ བཀོད་ པ་ ལ། ། ཐེ་ བ་ ཐྲོར་ མེད་ རྣམས་ ཐེ་ ཚོམ་ ཟ། །ཚིག་ གི་ རྒྱན་ དང་ མངོན་ བརྗོད་ སོགས། ། མ་ཁས་ པའི་ གཞུང་ དང་ མཐུན་ པར་ བྱས། །དེ་ ལ་ ཐུན་ པོ་ རྒྱུ་ ཀྱིས་ ཕྱོགས། །ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ དབྱེ་ བསྟུ་ དང་། །མངོན་ སུམ་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པ་ ལ། །སྟོང་ བ་ དང་ ནི་ ས་ལ་ བ་ དང་། །འབྲེལ་ བ་ དང་ ནི་ འབྲེལ་ མེད་ སོགས། །ཐུ་ དང་ རྟོག་ པ་ འཇུག་ ཚུལ་ ལ། །ལུང་ དང་ རིགས་ པ་ མི་ འགལ་ ཞིང་། །ཆོས་ ཀྱི་ གཞས་ པའི་ སྟེ་ བདུན་ ལྟར།། །བདག་ གིས་ ལེགས་ པར་ བརྗོད་ པ་ ལ། །ཚད་ མ་ ལྟར་ སྟོང་ ཐུ་ རྣམས་ ཆོ་ ལ། ། ཁྱོད་ ཀྱི་ འདུལ་ བའི་ སྟེ་ སྟོད་ ལ། །སྟུད་ མཛད་ ཕྱི་ མས་ སྟེ་ པ་ བཞི། །ཐུགས་ རིགས་ རྣམ

པ་བཞི་དག་གིས། །འདུལ་བ་ལུང་རྣམས་སྟེ་བཞིར་བསྡུས། །དེ་ལ་སྟེ་པ་བཅོ་
བརྒྱད་ཀྱིས། །གནང་བཀག་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་གསུངས། །དང་པོར་ལེན་པའི་ཆོ་
ག་དང་། །བར་དུ་བསྡུད་པའི་གནང་བཀག་དང་། །ཕྱི་མར་སྟོམ་པ་གཏོང་ཚུལ་
དང་། །བྱིན་རླབས་དང་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི། །ཆོ་གའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ། །
སྟེ་པ་བཞི་པོ་མི་འདྲ་བའི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དུ་མ་མཐོང་། །ཡང་རོལ་ཕྱིན་དང་
གསང་སྔགས་ཀྱི། །ཐེག་པའི་རིམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམ་གཟུང་
བའི་ཕྱིར། །གནང་བཀག་དབྱེ་བ་དུ་མ་སྣང་། །དེ་དག་བདག་གིས་ལུང་བཞིན་
བཤད། ། །དེ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཡི། །ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་ཞེས་བྱ་བ། །འདོད་
པ་དེ་དག་བདག་ལ་གཤེ། །དོན་དམ་ཞེས་བྱའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས
ནི་ཐོབ་ཅེས་གསུངས། །ཆོ་ག་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མེད། །དེ་སྐད་བདག་གིས
བཤད་པ་ལ། །ཚགས་སྡང་ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྨྲ། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ
ག་ལས། །སྐྱེ་ཕྱིར་བརྟ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཐེག
ཆེན་ཀྱིས། ། །ཉན་ཐོས་རྫ་བའི་སྟེ་བཞི་ལ། །སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ཐ་དད་ཡོད། །ཐེག
ཆེན་པ་ལའང་སེམས་ཙམ་དང་། །དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་གཉིས་སྣང་། །
བདག་གིས་དེ་དག་ཕྱི་སྟེ་བཤད། །དེ་ལ་སྟེ་སྣོད་མི་ཤེས་པའི། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར
བདག་ལ་ཆོལ། །དེ་ཡི་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས། །བདག་གཞན་བརྟེ་བའི་བྱང
ཆུབ་སེམས། །ལུང་དང་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པ་ལ། །འཇིག་རྟེན་པ་དག་བཞད
གད་བྱེད། ། །དེ་ཡི་བསླབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་གསུང་གསུངས་བཞིན
བདག་གིས་བསྒྲུབས། །འདི་ལའང་བདེན་པར་འཇོན་པ་དགའ། །དེང་སང
སྔགས་ལ་མོས་པ་མང་། །གསང་སྔགས་སློབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །ཐུགས་ལ་རྣམས

ཀྱིས་འབད་ན་ཡང། །རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་ཤེས་དཀའ་ན། །ཟླུན་པོ་མ་བསླབས་
པ་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་གཏ་ལ་ཤེས། །དང་པོ་མཁས་པ་མི་བསྟེན་
པར། ། །ཕྱི་ནས་སློབ་མ་སྡུད་པ་མཐོང། །དེ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལ། ।
ནོར་བའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་མཐོང། ।བདག་གིས་བཤད་པ་བདེན་མི་བདེན། ।
རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་གསན་དུ་གསོལ། ।གལ་ཏེ་གསང་སྔགས་མི་བསློམ་ན། ।
དབང་བསྐུར་མེད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། ।གསང་སྔགས་བསློམ་ལ་མོས་གྱུར་ན། ।
ཅི་ནས་དབང་བསྐུར་དགོས་པར་གསུངས། ।ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེ་ལས། ।
དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། ।ཁྱེ་མ་བཅོར་ཡང་མར་མེད་བཞིན། ।གང་
ཞིག་རྒྱུད་ལྡང་ངན་རྒྱལ་ཀྱིས། ।དབང་བསྐུར་མེད་པར་འཚང་བྱེད་པ། ।སྨོན་དཔོན་
སྨོན་མ་ཤི་མ་ཐག ।དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་སྐྱེ། ।དེ་བས་འབད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ।ཟླ་མ་ལས(《ལ》ལ་)ནི་དབང་ནོད་ཞུ། ।ཞེས་གསུངས་རྗེ་རྗེ་
ཕྱེང་བ་ལས། ।དབང་བསྐུར་མེད་པར་རྒྱུད་འཚང་པ། ।དེ་དོན་ལེགས་པར་ཤེས
ན་ཡང། ।སྨོན་ དཔོན་ སྨོན་ མ་ མཚུངས་ པར་ ནི། ।ཤི་ ནས་ ཏུ་ འཚོད་ ཆེན་ པོར
ལྟུང་། ། ।ཞེས་ གསུངས་ དམ་ པ་ དང ་ པོ་ ལས། ।དབང ་ བསྐུར ་ མེད ་ པར ་ རྒྱུད ་ འཚང ་
དང ་ ། ། །

《ལུ》 དེང་ཕར) བློ་ལྡན་ལེགས་བསྒྲབས་པ། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ནི།། དབང་བསྐུར་མཛད་པ་ཉང་བར་སྟོང་། །ཟླུན་པོ་ཆེ་གা་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སྨོན་ལམ་པའི་ཚོགས་བསྡུས་ནས། །སྒོ་བ་མ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ལ། །སྒྲོར་དངོས་རྟེས་ཀྱི་ཆོ་গ་ཀུན། །ཉམས་པའི་དབང་བསྐུར་བྱེད་པ་ཐོས(《ལུ》 མཐོང)། །དེ་ཡི་སྐྱགས་དང་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོ་গའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པ་མེད། ། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་མཆི། ཁྱེད་ཀྱིས་གསང་བ་སྤྱི་ཚུད་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་རྣམས་ལ། །ལྟ་དུས་བྱ་བ་དུས་བཞིན་སྤྱད། །གཞན་དུ་ཆོ་গ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །གྲུབ(《ལུ》 ལྷུབ)པ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་གིས་ནི། །ཆོ་গ་ཅུང་ཟད་འགྲུལ་པ་ལའང། །དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བར་མ་གསུངས་ན། །དེང་ཕང་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་བདུད་ཀྱིས་བསླུས། །དེ་སྐད་བདག་གིས་ཆོ་গ་ཀུན། །དག་པར་བཤད་ལ་ཁྲོ་བ་མང་། ཁ་ཅིག་ཕག་མོའི་ཕྱིན་རྟགས་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བསྐུར་དང་། །གཏོར་མའི་ དབང་ བསྐུར་ ལ་ སོགས་ པ། །བརྟུན་ མས་ སྟོར་ བའི་ ཆོ་ গ་ ལ། །ཟླུན་ པོ་ འཇུག་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །སྲེ་སྟོད་འཛིན་པར་རྟོམ་པ་ཡི། །སྟེང་མེད་རྣམས་ཀྱང་ འདི་ ལ་ དད། ।འདི་ འདྲ་ གལ་ ཏེ་ ཆོས་ ཡིན་ ན། ।དེ་ ལས་ ཆོས་ མིན་ གང་ ཞིག་ ལགས། ། ।མདོ་ ཀྱུད་ ཀུན་ ལས་ འདི་ མ་ གསུངས། ཁ་ ཅིག་ གང་ ཟག་ དབང་ པོ་ རབ། ། ।ཕག་ མོའི་ དབང་ གིས་ སྨིན་ ཞེས་ ཟེར། ।གང་ ཟག་ རབ་ འབྲིང་ ཐམས་ ཅད་ ལ། ། ।ཕག་ མོའི་ སྨིན་ བྱེད་ བཤད་ པ་ མེད། ।གལ་ ཏེ་ ཡོད་ ན་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ དཔང་། ।ལས་ ཆོག་ མགོ་ ལ་ བཞག་ པ་ ཡིས། ।དགེ་ སྦྱོང་ འགྲུར་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ དང་། ཁྱིམ་ པས་ མཁན་ སྦྱོབ་ བྱས་ པ་ ལ། ।བསྟེན་ ཕྱོགས་ འཕྲུང་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ ཐོས། ।འདི་ ལ་ མཁས་

རྣམས་བཞད་གད་བྱེད། །ཕག་མོའི་དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་ལ། །དེང་སང་བཞད་
གད་བྱེད་པ་མེད། །གསུང་རབ་ཚད་མར་བྱེད་ན་ནི། །དེ་འདྲའི་རབ་ཏུང་ཆོ་ག
དང་། །འདི་འདྲའི་དབང་བསྐུར་བཤད་པ་མེད། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་འགྲུལ་བས
ན། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་མ་བྱེད། །འདི་འདྲའི་ལོག་རྟོག་བཀག་པ་ལ། ।
ཆགས་སྡང་ཅན་རྣམས་བདག་ལ་ཚོལ། ।བདག་གིས་སྨྲས་པ་བདེན་མི་བདེན། ।
སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ।གཞན་ཡང་གང་རིའི་ཁྲོད་འདི
ན། ། །རབ་གནས་སྨྱོན་སྲེག་གཏོར་མ་དང་། ।རོ་སྲེག་དང་ནི་བདུན་ཚོགས་དང་।।
བར་དོ་དང་ནི་འཕོ་བ་དང་། ।དགེགས་བའི་བྱ་བྲག་མང་པོ་ལ། ।ཀ་ལྱའི་ཆོ་ག
བྱེད་པ་རྣམས། ।ཕལ་ཆེར་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ། ।ལྷག་ཆད་ནོར་བ་མང་པོ
མཐོང་། ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། ।གཏོད་པར་བསམས་ནས་བདག
གིས་བཀག ।དེ་ལའང་མདོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་ཞིང་། ।བླ་མ་ངན་ལ་གུས་པ་ཡི། ।ཐུན
པོ་ཕལ་ཆེར་བདག་ལ་སློབ། ।འདི་ལའང་བདག་ཆོག་བདེན་མི་བདེན། ।མགོན
པོ་སྲས་དང་བཅས་རྣམས་དགོངས། ।རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོའི་ལག་ལེན་ཡང་། ।དེང
སང་འཆོལ་བར་སྤྱོད་པ་མང་། ।དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པའི། ।ཆོ་ག་བྱ
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིན། ।དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡི། ।རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་སྤྱོར་བ
མཐོང་། །དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལ་ཡང་། ।ཆོ་ག་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་མང་། ।
དགེས་རྡོར་བའི་མཆོག་ལ་སོགས་པ། ।དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡུལ་ཕྱུང་ནས། ।མི་ཡི
གཟུགས་བརྟན་འཛིག་པ་མཐོང་། ।སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་སྦྱང་གཞི་དང་། ।སྤྱོང་བྱེད
འཕྲོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད། ।མི་ཡི་ལུས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མེད། ।གལ་ཏེ་ཐུན་མ
སངས་རྒྱས་ཤིད། ।ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡིས་ཚོག ।མིན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས

ཀྱི་ཡུལ། །ཕྱུང་ནས་མི་ཡི་གཟུགས་འཛིགས་པ། །སྲིག་པའི་ས་བོན་མི་ལྷུའམ། ། འདི་འདྲའི་ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག །མ་བཀག་ན་ནི་བསྟན་ལ་གནོད། །བཀག་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གཟན། །གསུང་རབ་ཚད་མར་མི་བྱེད་ན། །དགེ་སློང་དང་ནི་དབང་བསྐུར་ལ། །སོགས་པའི་ཆོ་ག་ཅི་ཞིག་དགོས། །གསུང་རབ་ཚད་མར་བྱེད་ན་ནི། །དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་ཆོ་ག་རྣམས། །མདོ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་ཅིས་མི་བྱེད། ། འགལ་ཞིག་འཕྲལ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། །བསྟེན་བཀུར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་འཕྲལ་པ་ཉིད། །བྱེད་པ་བདུད་ཀྱིས་བསླུས་པ་ཡིན། ། དམ་ཚིག་དང་ནི་སྡོམ་པ་ལ། །ཁོར་བའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་མཐོང། །དེ་དག་བཀག་ལའང་ཁྲོ་བ་མང། །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཉིད་དཔང་པོ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལམ། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ་གསུངས། །དེ་ལ་རིམ་གཉིས་མི་དགོས་ཞེས། །གསང་སྔགས་བསྟོམ་པ་ཕལ་ཆེར་སྨྲགས། །དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་གིས་བཀག །དེ་ལའང་དེ་ཡི་རིགས་ཅན་ཁྲོ། །བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང། །སྤྱང་གཤེ་སྤྱོང་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པའི། །ཆོ་གའི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར། །རང་བཟོའི་དཀྱོངས་བསྐྱེད་བསྟོམ་པ་མཐོང། །བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར། །སོན་པའི་གང་ཟག་ཡང་རབ་ཀྱིས། །ཇོ་གས་རིམ་གཅོ་བོར་སྤྱང་པའི་ཆོ། །དཀྱོངས་བསྐྱེད་གསུངས་ཀྱི་ད་ལྟ་མིན། །དཔེར་ན་ཁ་ཟས་ཟས་དཀྱོངས་བསྐྱེད་ལ། །སྟོན་དུ་འཚོག་ཆས་མི་དགོས་སམ། །སྟོན་དུ་ཆོག་ས་ཐྱོར་མ་བསྟོམས་པའི། །བར་ཚད་མེད་ལམ་དཀྱོངས་བསྐྱེད་དང། །ས་བཅུ་རིམ་ཀྱིས་མ་བགྱོད་པར། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་ཕྱེད་བཞིན། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་མ་ཐུབས་པའི། །ལྟ་ཐོམ་དཀྱོངས་བསྐྱེད་དེ་དང་

འདུ། །ཆོ་ག་ བཞིན་ དུ་ སྟན་ བཟླས་ ན། །གསང་ སྟན་ ཆུལ་ པོ་ ཆེ་ འདིར་ འགྲུབ། །ཆོ་ ག་ ཨེད་ ན་ ཐུགས་ བཟང་ ཡང་། །ཟླ་ བར་ དགོས་ པ་ ཆུང་ ངར་ གསུངས། །རྒྱམ་ དག་ ཆུལ་ བཞིན་ ཤེས་ པ་ ཡིས། །གཏུམ་ མོ་ ཡེ་ ཤེས་ སྐྱེ་ བའི་ ཕབས། །རྒྱམ་ དག་ ཨེད་ པའི་ གཏུམ་ མོ་ ནི། །དྲོད་ ཙམ་ སྐྱེ་ ཡེ་ ཡེ་ ཤེས་ མིན། །དྲོད་ སྐྱེ་ བ་ ཡི་ གཏུམ་ མོ་ ནི། །སྲུ་ ཐེག་ ལུགས་ ཡིན་ ངེད་ ཀྱི་ མིན། །དེ་ བཞིན་ ཏུང་ དང་ འཕྲལ་ འགོར་ སོགས། །སྲུ་ ཐེག་ ཏེད་ དང་ ས་ངས་ ཆུས་ པའི། །རྒྱམ་ གཞག་ མཚུངས་ པ་ འདུ་ བ་ ཡོད། །གསེར་ དང་ ར་ གན་ འཕྲེད་ པ་ ལ། །འདྲེས་ པ་ ཨེད་ ན་ ཕྲེད་ པ་ དགའ། །ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ བསྟོམ་ པ་ ཡང་། །དབང་ ལས་ ཐུང་ བའི་ ཡེ་ ཤེས་ དང་། །རིམ་ གཉིས་ ཏིང་ འཛིན་ ཁྲོད་ པར་ ཅན། །ཡིན་ ཞེས་ ཁྲེད་ ཀྱི་ གསུང་ ལས་ འཐུང་། །ཁ་ ཅིག་ དགར་ པོ་ ཆེག་ ཕྱབ་ ལ། །ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོར་ ངོ་ སྦྱོང་ ཁྲེད། །ཤོར་ ས་ བཞི་ དང་ གོལ་ ས་ གསུམ། །སྒྲུབ་ ལ་ གཉུག་ ཨ་ བསྟོམ་ པར་ ཏྲ། །ཁྱམ་ ཟེ་ སྐྱེ་ ཁ་ ལ་ ལ་ ཡ་ ཡ། །ས་ ཨ་ ཨ་ བཅོས་ ལ་ ཕྱག་ ཕར་ བཞག །འདི་ ལ་ ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ ཟེར།། འདི་ ངོན་ ཐུགས་ ན་ འདི་ ལ་ ཕར་ མཐོང། །ས་ ཨར་ ཐུགས་ ན་ ཐ་ ལ་ ཀ་ ཡིན། །སྐྱེ་ ཕར་ ཐུས་ ན་ ཐཅོས་ ཕར་ ཤུར། །དེ་ ཕྱིར་ འདི་ ལ་ ངས་ སྐྱོན་ ཡོད། །དོན་ ཀྱི་ སྐྱོན་ ཡང་ འདི་ ལ་ ཕར་ མཐོང། །གོལ་ ས་ གསུམ་ པོ་ ཐུན་ ཙམ་ ཀྱིས། །ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོར་ འགྲུར་ ན་ ནི། །ཀུན་ ཐོས་ འགོག་ ཐབས་ ཅིར་ འགྲུར་ ཏེ། །ཤོར་ ས་ བཞི་ པོ་ སྒྲུབ་ སྟམ་ བའི། །རྒྱམ་ ཏོག་ ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན། །ཏོག་ ཀ་ ཡིད་ ན་ སྒོང་ མི་ ནུས། །ཏོག་ ཀ་ ཡིད་ ཀྱང་ སྒོང་ ནུས་ ན། །ས་ལས་ ཅན་ ཀུན་ ལ་ འཐད་ ཡིད་ པར། །ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ ཅིས་ མི་ སྐྱེ། །དེས་ ན་ ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ ཉིད། །ཡིན་ ན་ ཤོར་ ས་ གོལ་ ས་ ཡིད། །ཡོད་ ན་ ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་ ཡིན། །དེ་ ཕྱིར་ འདི་ འདྲའི་ ཚོས་ ལུགས་ ཀྱི། །ཕྱག་ ཆུ་ ཆེན་ པོ་

གསུངས་པ་ མེད། །དེས་ན་ ཕྱིད་ ནས་ མ་ གསུངས་ པའི། །ཕྱག་ ཕྱ་ ཆེན་ པོ་ དེ་ (《ལུ》 ཏེད་) མི་འདོད། །དེ་སྐད་བདག་གིས་བསྟན་པ་ལ། །ཕྱིད་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ རྣམས་ ཁོ། ཁོ་ ཀ་ ཏེ་ དང་ བདག་ གང་ བདེན། ।ཕྱལ་ ཀ་ ས།ས་ བཅས་ དགོངས་ ས།ু གསོལ།ু ।ཕེག་ ཀ་ ར།མ་ དགུའི་ རྣམ་ གཞག་ ཀི ।འཁྲུལ་ ངང་ མ་ འཁྲུལ་ དབྱུང་ ཀ་ ལ།ু ।ু ।ཕྱིད་ སྟེའི་ རྣམ་ དབྱེ་ མི་ ཤེས་ པའི། ।སྐྱེ་ བོ་ ཐལ་ ཆེར་ བདག་ ས།ན་ འཇིན། ।འདི་ ཡང་ གང་ བདེན་ གང་ བརྫུན་ པ། ।འཕགས་ པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ དགོངས་ ས།ু གསོལ། ।ཁ་ ཅིག་ ས་ངས་ ཕྱིས་ གསུང་ རབ་ ནི། ।དེས་ ངོན་ གཅིག་ ཏུ་ ཁོ་ ན་ ཡིན། ।དགོངས་ པ་ ངང་ ནི་ ལྷེ་མ་ དགོངས་ མེད། ।ཇི་ བཞིན་ ཇི་ བཞིན་ མ་ ཡིན་ པའི། ।སྒྲ་ ཡང་ གཉིས་ ས།ু གསུངས་ པ་ མེད། ।གལ་ ཏེ་ གསུངས་ ན་ ས་ངས་ ཕྱིས་ ཀྱང་། ।བརྫུན་ གསུང་ བར་ ནི་ ཐལ་ འགྱུར་ ཟེར (《ལུ》 ཞེས)། ।བདག་ གིས་ དྲང་ ངོན་ ངེས་ ངོན་ ལ། ।སོགས་ པའི་ རྣམ་ གཞག་ ལེགས་ པར་ བཤད། ।དེ་ ལའང་ སྟེ་ སྟོང་ མི་ ཤེས་ པའི། ।སྐྱེ་ བོ་ འགའ་ ཞིག་ བདག་ ལ་ ཆོལ། ।གང་ བདེན་ ཁྱེད་ ཀྱིས་ གཟིགས་ ས།ু གསོལ། ཁྱེད་ ཀྱིས་ བདེ་ གཤེགས་ སྟེང་ བོའི་ སྒྲ། ।ཁ་ ཅིག་ ངེས་ པའི་ ངོན་ དུ་ བཤད། ।བདག་ གིས་ དྲང་ བའི་ ངོན་ ཏུ་ ནི། ।ལུང་ དང་ རིགས་ པས་ བསྒྲུབས་ ཏེ་ བཤད། ཁྱེད་ ཀྱིས་ ཆོས་ རྣམས་ དབྱ་ མར་ གསུངས། ।ཡོད་ དང་ མེད་ སོགས་ མཐར་ འཛིན་ བཀག ཁྱེད་ ཀྱིས་ གསུང་ བཞིན་ བདག་ གིས་ ཀྱང་། ।འཚང་ བའི་ ཚེ་ ཡང་ ཡོད་ མེད་ བཀག ।གནས་ ལུགས་ བསྟོམ་ ནས་ ཡོད་ མེད་ ཐོ་ལ། ।བསྟོ་ བའི་ ཚེ་ ནས་ ཡོད་ མེད་ འདས། ।ཡོད་ འཛིན་ ལ་ ནི་ མཚན་ མ་ ཡི། ।དུག་ ཅན་ ཡིན་ ཞེས་ ཁྱེད་ ཀྱིས་ གསུངས། ।དེས་ ན་ བདག་ གིས་ བཤད་ པ་ དང་། ।བསྟོ་ བ་ དང་ ནི་ བསྟོ་ བ་ ཡང་། ।ཡོད་ མེད་ ལ་ སོགས་ དམིགས་ པའི་ དུག ।སྲིན་ པའི་ ཚོ་ ག་ དུག་ མེད་ བཀྱིས། ।དེ་ ལ་ ལུ་ ས্ট্ঠগ্ঠ ঠ্ঠ্ঠ্ঠ ঠ্ঠ্ঠ ঠ্ঠ্ঠ

དང་། ། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེའི་ལུགས། ། འདོད་པ་དེ་དག་བདག་ལ་ཆོ་ལ། ། འདི་དག་ཀྱང་ནི་བདེན་མི་བདེན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོག་པར་ཕྱི་སྟེ་གསུངས། ། ས་དང་ལམ་གྱི་རྟོག་གཞག་ལ། ། འགལ་ཞིག་ས་ལམ་མི་དགོས་ཟེར། ། ལ་ལ་གསང་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་གཉིས། ། མཐུན་པ་དང་ནི་མི་མཐུན་པའི། ། རྟོག་ཏྲི་ཕལ་ཆེར་འགྲུལ་པ་མཐོང་། ། མ་འགྲུལ་པ་ཡི་རྟོག་གཞག་ལ། ། མདོ་ཀུན་རྟོག་ལས་འགྲུང་བ་བཞིན། ། ཆ་མཐུན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི། ། ཕྱི་ནང་ས་ལམ་བདག་གིས་བཤད། ། ཤེས་རྒྱན་ཏ་ཡན་ཏ་ར་དང་། ། གཙས་ཅན་ཅ་ཏ་ལ་སོགས། ། ཕྱི་དང་ནང་གི་གནས་ཆེན་རྟོག། ། ས་བཅུ་ལ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། ། རྒྱུད་སྡེ་ལེགས་པར་མ་བསྟན་པས་པའི། ། ཁྱོད་པོ་རྟོག་ཀྱིས་དེར་མ་གོ ། ། དེས་ན་ས་ལམ་མི་བསྟོད་པར། ། ཡུལ་ཆེན་ཆོལ་བའི་གང་ཟག་མང། ། དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དང། ། འགལ་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་བཀག ། ། དེ་ལའང་དེ་འདྲའི་ལུགས་ཅན་རྟོག་པས། ། བདག་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་སྣང། ། དེ་བཞིན་ས་ངས་རྒྱས་ས་ལམ་ཡང། ། ཉན་ཐོས་ཕར་ཕྱིར་གསང་སྔགས་ལ། ། འགལ་ཞིག་མཐུན་ཞིང་འགལ་ཞིག་ལ། ། མི་འདྲའི་རྟོག་གཞག་ཟབ་མོ་ཡོད། ། ཁྱོད་པོ་རྟོག་ཀྱིས་འདི་མི་ཤེས།། བདག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་ཟླགས། ། དེ་ལའང་ཆགས་སྡང་ཅན་རྟོག་ཁྲོ། ། འདི་དག་སུ་དང་སུ་བདེན་པ། ། ས་ངས་རྒྱས་སྟོན་ཀྱིས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ། ཆོག་གི་སྟོར་བ་འཆད་པ་ལ། ། འབྲུ་མང་པོ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུ། ། བ་གཉིས་པ་དང་ཟླས་དབྱེ་བ། ། གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་ཆོག་སྟོར་ནི། ། བདག་གིས་སྐྱ་དང་མཐུན་པར་བཤད། ། ལེགས་པར་སྟོར་ལ་བོད་སྐད་དུ། ། མཁས་པས་སྟོར་བ་ཐམས་ཅད་དག ། ། སྐྱ་མི་ཤེས་པས་བསྐྱོར་བ་ལ། ། ཆོག་དོན་ཧོར་བ་ཅི་དེགས་མཐོང། ། དེ་

འདུ་བདག་གིས་བཅོས་ནས་བཤད། །སྣོ་ཅོག་སོགས་ཀྱི་བསྣུར་བ་ལ། །འགལ་ཞིག་སྣ་དང་ཐུང་མི་མཐུན། །འགལ་ཞིག་དོན་འགྱུར་དག་ཏུ་བྱས། །འགལ་ཞིག་བརྡ་ཏིང་གོ་བ་དཀའ། །འགལ་ཞིག་སྒྲ་མ་བཅོན་པར་བྱས། །ལ་ལ་གསར་བཅད་དག་གིས་བཅོས། །ལ་ལ་ཆུ་སྣོད་སོར་བཞག་སྟང། །ལ་ལ་ཁমས་ཀྱི་ཏེ་ཏག་གིས། །ཆུ་སྣོད་གཅིག་ལའང་བཤད་ཚུལ་གྱིས། །བོད་ཀྱི་སྒྲ་འགྱུར་ཐ་དད་སྟང།། འདི་འདྲའི་ཚོག་དོན་འདུ་མི་འདྲ། །དེ་དག་ལེགས་པར་དཔྱིས་ཕྱིན་པ། ཐུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨྲོས། །མཁས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཤེས་པར་དཀའ། ། དེ་དག་བདག་གི་ཐ་སྙད་ལ། །སྒྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཆགས་སྡང་དང་། །ཐུན་ཕྱིར་བདག་ནི་ཁྱད་དུ་གསོད། ।འདི་འདྲ་བདག་གིས་ཤེས་མ་ཤེས། ।མགོན་པོ་སྒས་དང་བཅས་པས་མཉེན། ।འགྲོ་བ་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་འཕྲིན་པ། ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་བསྟོད། ।བདག་གིས་ཆོས་མིན་སྒྲུབ་ཕྱུང་བས། ། འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་བདག་ལ་སྨོད། ।ཁངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེ་ལ། ।འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་རྟེས་མི་འཛིན། ।སྒྲ་བྱེད་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་གྱི། ། རྟེས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་འབྱང། ।ཀྱི་མ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་མི། ।ལྟ་སྐལ་ཆད་པས་འཚུང་པོ་སྐྱབ། ། དེ་ལྟར་དོན་དང་ཚོག་དག་གིས། ।འཁྲལ་དང་མ་འཁྲལ་དཔྱད་པ་ལ། ।ལུང་དང་རིགས་པ་མི་འགལ་བར། ।བདག་གིས་དགག་སྐྱབ་བགྱིས་པ་ལ། ।འཇིག་རྟེན་ཕལ་ཆེར་ཆགས་སྟང་གི ।བསམས་པས་བདག་ལ་སྨོད་མོད་ཀྱི། ।ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྤྱན་མངའ་བ། ཕྱིད་ནི་བདག་ལ་དགྱེས་པར་བསམས། ।འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འདི་སྐད་དུ། ।ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། ।ཐོང་པའི་དོན་དུ་མ་གསུངས་མོད། ।འོན་ཀྱང་འདིས་ནི

གཞན་ལྟ་རྣམས། །མེ་ཡིས་བུད་ཤིང་བཞིན་དུ་བསྲེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་
ཐོག་ཏུ་བབ། ।བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་པའི། ।བསམས་པས་བསམ་བཟང་པ
མ་ལགས་མོད། ।འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་བཞིན། ।བཟང་པས་གཞན་གྱི་ཆོས
ལུགས་བསྲེགས། ।ཕྱི་སྣུད་དང་པོར་བཞག (《ལུ》བཏབ) པ་ན། ।ཡ་ཡོ་ཅན
རྣམས་སེམས་ལ་གཟན། ।དེ་བཞིན་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་བསྒྲབས་པས། ।ཆོས་ལྡན
བཅོས་རྣམས་མཉེས་མ་གྱུར། ।བདག་ལ་ཆགས་སྡང་མ་མཆིས་མོད། ।འོན་ཀྱང
བསྟན་པ་བསྲུང་འདོད་པས། ।བདེན་པར་སྨྲས་ན་ཕ་རོལ་ཁྲོ། ।བརྫུན་པར་སྨྲས
ན་སྟོག་པ་ཕྱི། ।ང་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ། ।ཐལ་སྦྱར་ནས་ནི་དོན་འདི
ཞུ། །བདག་གིས་བདེན་པར་སྨྲས་ལགས་སམ། ।འོན་ཏེ་བརྫུན་པར་སྨྲ་བར
བཀྲི། །གལ་ཏེ་བདེན་པར་སྨྲས་ན་ནི། ।བརྫུན་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲོ། ।དེ་སྟེ
བརྫུན་པར་སྨྲས་ན་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་དུ་དོགས། ।གཞན་ཡང་བསྟན
པ་བསྲུང་ན་ནི། ।ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་སྲུན་དགྱུར་འཚལ། ।འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན
སེམས་བསྲུང་ན། ।ཆོས་ལོག་ལ་ཡང་བསྟོད་འཚལ་ལོ། ।བདེན་པར་སྨྲས་ན
གཞན་སེམས་བསྲེགས། ।བརྫུན་པར་སྨྲས་ན་བསྟན་པ་འཇིག ।སྨྲ་བ་སྒངས་ན
དོན་མི་རྟོགས། ।དེས་ན་དམ་བའི་སྡོམ་པ་དཀའ། ।ཕེ་ཅ་ཞེས་བྱའི་དྲང་སྲོང
མཆོག །དེ་ཡིས་གསོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བཀག ।དེ་ཚེ་ཤ་ལ་དགའ་བ་ཡི། ।
གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསད་ཅེས་གྲགས། ।: དེང་ས་ན་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ། ।
(《ཞ》–དེང་ས་ནང……དེ་ལ། ।) ཕེ་ཅ་གཏུགས་པའི་ས་ཞེས་ཟེར། ।(《ཞ》+ཏིང་ངེ་འཛིན
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། ।) དམ་ཆོས་སྨྲ་བའི་དགེ་སློང་མཆོག ।མེ་ཏོག་ཟླ་མཛེས་ཕྲགས་རྟེ
ཅན། །དམ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེ་ལན་ཀྱིས། ।རྒྱལ་པོས་ཆད་པས་བཅད་ཅེས

ཐོས། །གཞན་ཡང་བདེན་པར་སྨྲས་པའི་རྒྱུས། །སྨྲ་བ་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། ། ལོག་པར་འཛིན་པ་མང་ལགས་པས། །ཕྱོགས་རྣམ་བས་བསྟན་དུ་གསོལ། ། ད་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་ས་ཡིས་རྒྱས་དང་། །ས་ཡིས་རྒྱས་སྲས་བཅས་དགོངས་པར་ཞུ།། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་གསོལ་བ་འདེབས། །ས་མས་ཅན་རྒྱད་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས། ། བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བཟློག་ཏུ་གསོལ། །རྣམ་པ་གྱུན་ཏུ་ཁྱེན་ཀྱིས་རྟོངས། །ཕྱིན་མོང་བ་དང་ཕྱལ་ཐུང་ཆོས། །རང་གཞན་དོན་གྱུན་བརྟེས་ནས་ནི། །ས་མས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོོན་པ་ཡང་པ། །སྟོན་མཆོག་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ས་ཡིས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐུ། །གཅིག་ཏུ་བསྟོས་པ་འཇམ་པའི་དཔལ། །དགེ་བསྟེན་མཆོག་གི་སྐུར་བསྟན་ནས། །བདག་གི་འགྲུལ་པའི་ཏ་བ་བཅད། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་འདི་ཉིད་ནི། ། ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས། །མཁའ་ལས་དེ་ལྟའི་གསུངས་བསྒྲགས་པ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལ་ལ་ས་ཡིས་རྒྱས་གསུང་རབ་བོར། །ལོག་ལྟའི་ལུང་པས་ཞིབས་པ་ཡང་། །ཡང་དག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས། །སྨོན་པ་ཕལ་ཆེར་གྱས་པས་བསྟེན། །སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། །ས་ཡིས་རྒྱས་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ཡི། །བློ་མ་དམ་པ་རྣྱེད་ན་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དང་པ་ཉིད། །ས་ཡིས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་སྐུ། ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྐུར་བསྟན་པ། །བདག་གིས་ལེགས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་སྨོན་ལམ། །མཐོང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །མ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་གྱུར། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་སྦོ། ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་དབང་བསྐུར་བ། །དེ་དོན་ལེགས་པར་བརྟ་འཕྲོད་པ། ། དེ་ཚེ་སོམ་ཉི་མེད་པར་གྱུར། །གསུང་མཆོག་ཁྱོད་ལ་སྨྲོས་ཕྱག་འཚལ། །སྐུ་ཚེའི

འདུ་བྱེད་གཏོང་བ་ན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་མཆོག །ཆན་ཏན་གྱིས་ནི་
བཀའ་སྩལ་པ། །འབད་པས་ཅི་ནུས་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་དེ
གྲོལ། ། དེས་ན་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡི། ། བཀའ་སྩལ་དེ་དག་ཅི་གསུངས
བཞིན།།ཐུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐོག་ཏུ་བབ། ། བདེན་གསུང་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི།།
ལས་ཀྱི་ཆུ་བོས་བདས་པ་ན། ། སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དཀའ། ། དེས་ན་སྟོག
པའི་ དབང་ གྱུར་ པའི། ། ཉེས་ པ་ བཀྲ་ བའི་ འཇུག་ ངོགས་ མཆོག ། འཇིག ཏེན
མགོན་ པོས་ གཟིགས་ སུ་ གསོལ། ། ཁྱོད་ ལ་ ཐལ་ སྦྱར་ གྱས་ བཏུད་ དེ། ། ཁྱད་ གི་ ཁོང
ནས་ འཇིགས་ སེམས་ ཀྱིས། ། སྟོག་ པ་ དེ་ དག་ ཐམས་ ཅད་ ནི། ། ཡང་ ནས་ ཡང་ ཏུ
བཤགས་ པར་ འཚལ། ། མགོན་ པོ་ ས་ལས་ དང་ བཅས་ རྣམས་ ཀྱིས། ། འགྲོ་ ཀ་ ཀུན་ ཀྱི
ལྟོག་ པ་ ཡི། ། ས་ ཐོན་ ཏུང ནས་ དགྱེ་ ཏུ་ གསོལ། ། ཐུགས་ རྗེ་ མངའ་ བའི་ ཐུགས
ལྡན་ པའི། ། མགོན་ པོ་ ཡུད་ ཙམ་ དགོངས་ སུ་ གསོལ། ། འགྲོ་ ཀ་ ཤེས་ རབ་ མིག་ དང
བྲལ། ། ཡིད་ བརྟན་ བྱམས་ པའི་ གྲོགས་ ཀྱིས་ བསྐྱེས། ། ཉམ་ ཅའི་ ལམ་ ཏུ་ རྣམ་ པར
འཕྱམ། ། སྔགས་ བསྟལ་ ཁུར་ ཀྱིས་ ཤིན་ ཏུ་ ཧོན། ། ཕྱོགས་ (《ལུ》 ཕྱོགས) ཀུན་ དགྱ
བོས་ ཞེབས་ པས་ ན། ། ཀ་ སྐམ་ མིག་ ཙ་ ཞན་ ཀྱུར་ པ། ། སྔགས་ པའི་ སྒྲ་ ཐུགས་ ཐུ
ཚོགས་ འདོན། ། མགོན་ མེད་ སྐྱབས་ ཀྱང་ མ་ མཆིས་ པ། ། འཇིག ཏེན་ འདི་ ལ
གཟིགས་ སུ་ གསོལ། ། ཁྱོད་ ཀྱིས་ དང་ པོ་ འདི་ སྐད་ ཏུ། ། ང་ ནི་ མགོན་ མེད་ ཕྱེད་ ཅག
གི ། ། མགོན་ ཏུ་ ཀྱུར་ ཞེས་ གསུངས་ པ་ གང་། ། ཐུགས་ དམ་ བརྟན་ པའི་ ཐུགས་ རྗེ
ཅན།། ། དེ་ ལ་ མགོན་ མེད་ བདག་ ཅག ཐུགས། ། ལས་ ཀྱི་ ཤུགས་ ཀྱིས་ བཏྲོག
དཀའ་ བའི། ། ཐུགས་ བསྟལ་ ཆུ་ བོ་ ཤིན་ ཏུ་ འཇིགས། ། མགོན་ པོ་ བདག་ ཅག ཐུགས
ཐར་ ཞུ། ། ང་ ཏུང་ བདག་ ལ་ ཞུ་ བ་ མཆིས། ། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ བཏུན་ པས་ གཟིགས་ ས

གསོལ།། །མ་གཏ་རྒྱ་དང་ཀོ་ས་ལ། །བཅུ་ལ་དང་ཡངས་པ་ཅན། །འཕགས་ཀྱལ་
དང་ནི་འཁོར་མོ་འཛིག །ས་ར་སྒྲའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ། །ཡུལ་འདིའི་གཙུག
ལག་ཁང་དང་ནི། །སྟོམ་བཅོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་རྣམས་དང། ། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས
བསྟན་པ་དང། །ས་མས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ། །རེ་ཞིག་གཟིགས་པར
མཛད་དུ་གསོལ། །ཕྱུ་རྒྱན་ཏྲ་ལན་ཏྲ་ར་དང། །ཀོངྐ་ན་དང་ས་ཧ་ཏྲའི་ཡུལ། །ཀ་ཆེ
དང་ནི་ཀ་ཤ་སོགས། །མ་ཀ་དང་ནི་ལི་ཡི་ཡུལ། །དེ་བཞིན་ཏོར་དང་ཏོར་ཆེན་པོ།།
ཏ་ལ་ཤན་དང་ཞེ་བའི་ལྷོངས། །རྒྱ་ནག་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོ་དང། །གཱཪ་ར་དང་འདོད
པའི་གཞུགས། །ཟངས་གླིང་དང་ནི་གསེར་གྱི་གླིང། །ཟླ་བའི་གླིང་དང་ས་ཅོའི
གླིང། ། །ཉིན་བ་རབ་ལ་སོགས། །ལྷོ་དང་ནུབ་ན་གནས་པའི་ལྷོངས། །སྟོན་ནི
ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཞི། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ཡུལ། །ཕྱུབ་པས་བོད་དང
བོད་ཆེན་ཞེས། །ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འདིར། །ང་ནི་མ་ངན་འདས
གྱུར་ནས། །ལོ་ནི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ན། །དམ་ཆོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཅེས་གསུང།།
དེར་ནི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་དང། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། །ཉན་དང
འཚང་དང་ཐུབ་པ་ལ(《ལུ》 ཡང)། །ང་ཡིས་སྦྱན་ཀྱིས་གཟིགས་ས་ཞེས། །འགྲོ
མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་མཛད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ད་ལྟ་ཡི། །སྒྲ་བོ་འདི་དག
བསོད་ནམས་ཞན། །དུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྨེགས་མར་གྱུར། །སངས་རྒྱས་བསྟན
པའི་གཞུགས་བརྙན་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚུད་ཀྱང་གསལ། །དེ་ཡི་སྟོབས
ཀྱིས་ས་ཅམས་ཅན་རྣམས། །ཤིན་ཏུ་བརྩག་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང། །རྟོན་པས
བདས་པའི་རི་དྭགས་ལྟར། །སྐྱག་པས་ཡིག་ཙ་རིག་ཅིག་པོ། །འཛིགས་པའི
དབང་གིས་གོམ་པ་འཁྱོར། །བཀྲེས་པས་ལྷོ་བ་རབ་ཏུ་ཆྱོང། །རྒྱུང་དང་གྲང་བས

གཏུངས་པའི་ལུས། །འགའ་ཞིག་ནད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅོམ། །ལ་ལའི་ཉེ་དུ་འཕྲིལ་བས་བརླག། །འགའ་ཡི་ལམ་ཡང་རྣམ་པར་བཀག། །འགའ་ཞིག་ཤེས་པ་འཕོམས་ནས་སྣང་། །བསོད་ཟད་རྣམས་ལ་གདོན་ཡང་སྣང་། །སྟོན་ཚད་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་ཡི། །ལས་ངན་སྨིན་པ་བདག་ཅག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཐུགས་བཅས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་མཐོ་རིས་ཞེས། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་འགྲོའི་བསྟན་པ་མཛད། །འོན་ཀྱང་མཐོ་རིས་སྡུག་བསྔལ་འདི། །མགོན་པོ་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འཚལ་ལོ། །གང་ (《ལུ》 གཞན) ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས་ཀྱང་ནི། །སྐྱབས་དེ་དག་གིས་བསྟུ་བར་མཐོང་། །བསྟུ་བ་མེད་པ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག །སྐྱབས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་གནས་ལ་ཡང་། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པས་ཡུད་ཙམ་གཟིགས། །ཡང་སོས་དང་ནི་ཕིག་ནག་དང་། །བསྟུས་འཇོམས་དང་ནི་དུ་འབོད་སོགས། །མནར་མེད་ཁྱོད་པ་བཟོད་དཀའི་བར། །མེས་བསྲེགས་མཆོག་ཆའི་ཆར་ཕབ་པས། །ཉམ་ཆུང་མཁན་སྣ་འཕྱིན་པ་ཙམ། །སྟུག་སྐད་འཕྱིན་པར་མི་ནུས་པ། །ཚ་བའི་ས་མེས་དམྱལ་རྣམས་ལ་གཟིགས། །ཆུ་བུར་ཅན་སོགས་འཁྱགས་པ་ཡིས། །ལུས་གས་འགྱལ་ཉམས་མ་མཆིས་པ། །འདི་འད�་ས་མེས་དམྱལ་ཏེ་ལྟར་གསོ། །མགོན་པོ་ཡི་དགས་བཀྲིས་སྐོམ་གྱིས། ། གཏུངས་པས་ཡུན་རིང་ཉམ་ཐག་པ། །བཟའ་བཏུང་འདོད་པའི་ཚོ་ཏེ་ཅན། །འདི་ལ་ཏེ་ལྟར་བགྱི་བ་གསུངས། །བཅོ་ལྔ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དུད་འགྲོའི་གནས་ཀྱང་གཟིགས་སུ་གསོལ། །ཞན་ཚུན་ཟ་བས་རྣམ་པར་འཇིགས། ། འགའ་ཞིག་བསྲེགས་ཏེ་གསོད་པ་མཐོང་། །འགའ་ཞིག་བཟུང་ནས་ཁུ་ལྟེ་འབྱིན།། འདི་ལ་མགོན་པོས་ཐུགས་རྗེ་མཛོད། །ལྟ་མིན་ལྟ་ཡི་གནས་ན་ཡང་། །མཐོ་རིས

སྤྱན་བསྟལ་བས་མ་ལས་འདས། །ཐོག་མར་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ནས། །ཐ་མར་
སྤྱན་བསྟལ་གྱིས་བཅོམ་སྟེ། །སྟེ་སྤྱན་འདོན་ཞིང་ངན་འགྲོར་མཆི། །བཅུ་ལྡན
ཀུན་ནས་གཟིགས་སུ་གསོལ། །སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྡུག་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས
རྗེ་མི་འཛིན་ན། ।འགྲོ་བ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ། ཕྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་འཛིན་ལགས
སམ། །སྨན་པས་ནད་པ་གསོ་བ་དང་། ।མགྲོན་པོ་དག་ལ་སྐྱེལ་མ་དང་། ।ལོང
བ་དག་ལ་དམིགས་ཏུ་དང་། ।ཕོངས་པ་དག་ལ་སྦྱིན་བདག་དང་། ।གསོད་པར
ངེས་ལའང་སྐྱོབ་པ་མཛོད། ।ཟླུན་ཞིང་སྟེང་རྗེ་ཤས་ཆུང་བ། ।ཁུས་པ་མེད་པའི་སྐྱེ
བོ་ཡང་། ।འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ཡི། ।ཕན་པར་བརྩོན་པར་བགྱིད་ལགས་ན།
ཁྱོད་ནི་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ।བཅུ་བས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཕན་བཞེད། ।ཁུས
པ་དཔག་ཏུ་མེད་མཆིས་པ། ।དེས་ན་ཕན་འདོགས་མཛད་པར་རིགས། ।འགྲོ་བ
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ། ।སྨྱོད་ཕྱིར་ཕན་པར་མི་ནུས་ན། ।དང་པོ་ལས་ལ་འཇུག་པ
ཉིད། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིས་མི་འགེགས། ।དེ་ཡང་དགག་པར་མི་སྨྱོད་ན། ।
ང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས། ।འགོར་གྱི་ནང་དུ་ཁེང་གེའི་སྒྲ། ।བསྒྲགས་པའི
དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། ।འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་མ་སྟེགས་དང་། ।བདུད་ཀྱི
ཕྱོགས་རྣམས་ཏོལ་ན་ནི། ।དེ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལན། ।བདག་གིས་ཇི་ལྟར
གདབ་པར་བགྱི། ཁྱོད་ནི་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས། ।ཚུད་མེད་བཞི་ཡི་ཐུགས
དང་ལྡན། ।ལྟ་ཡི་མིག་དང་རྒྱ་འཕྲལ་སོགས། ।མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་ཐོགས་མི
མངའ། །དེ་སྐད་བྱམས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ། ।རྒྱ་འཕྲལ་གྱིས་ནི་ཅིས་མི
འདུལ། །གཏུག་པ་ཅན་ལ་ཆུལ་སྒས་ཀྱིས། ।རྒྱ་འཕྲལ་གྱིས་ནི་མ་བསྟོགས་ན།।
ཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱོད་ཉིད་གསུངས། ।ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ལ་མངའ་འགྱོར་བ།

ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་འདི་མངའ་ན། ཁྱུལ་སྲས་རྣམས་ལའང་མི་མཚུངས་སམ། ཁལ་
ཏེ་འགའ་ཞིག་དེ་སྐད་འདྲི། ཁེ་ལ་བདག་གིས་ཇི་སྐད་གླེང། ས་ལྷོ་བས་བཅུའི
ལྷོ་བས་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད། བདུད་ཀྱི་ལྷོ་བས་ཀྱང་འཇོམས་མཛད་ན། ས་ལྷོ་བས་ཆུང
རྣམས་ཀྱིས་གཞན་འཚེ་བའི། ས་ལྷོ་བས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིས་མི་འཇོམས། དབང
བཅུ་དག་ལ་དབང་མཛད་པའི། མགོན་པོས་འགྲོ་ཀུན་སྐྱོབ་མཛད་ན། འགྲོ་བ
དབང་མེད་འདི་དག་ལ། : ཁྱོད་ཀྱི་དབང་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ལགས། ། (《ཀ》–ཁྱོད་ཀྱི
ལྟར་ལགས། ।) མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཡོད་པ་གཞན་དུ་སྐྱར་བ་སོགས། ।
ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ལྷན་པ། ཕྱིད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དུས་ལ་བབ། ཁམ་མཁའ
མཛོད་ཀྱི་ཏི ང ཇཱིན་ཀྱིས། འགྲོ་བའི་ཕོངས་པ་ སེལ་མཛད་པ། འདི་ལྟར
ཕོངས་པ་གཟིགས་ནས་ནི། ཏིང་ཇཱིན་དེ་ལ་འཇུག་ཏུ་གསོལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱགས
རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་དྲུག་གཟིགས། བཟློལ་བ་མི་མངའ་ཆོས
ཉིད་ཀྱང། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་རྒྱུ་ཏུ་དགོངས། ཁྱོད་ནི་ཉོན་མོངས་མི་མངའ་བ།།
རང་ དང་ གཞན་ ཀྱི་ ཉོན་ མོངས་ འཇོམས། ད་ ལྟའི་ འགྲོ་ ཀ ཉོན་ མོངས་ པ། །
འཇོམས་ ཕྱིར་ ཁྱོད་ ལ་ གསོལ་ ཀ་ འདེབས། །དཔའ་ བར་ འགྲོ་ བའི་ ཏིང་ ཇཱིན་
སོགས། །རྣམ་ པ་ ཀུན་ ཏུ་ བརྟེས་ ཁྱོད་ ཀྱི། །ཕྱིན་ ལས་ འཕད་ པ་ ཅི་ ཞིག་ འཚལ། །
དེ་ སྐད་ བདག་ ཅག་ རྟེས་ སུ་ བཟུང་། །འཇིགས་ པ་ མེད་ པའི་ ཆོས་ བཞི་ བརྟེས། །ལུ
སྟེགས་ ཀཱུན་ ཀྱིས་ མི་ ཇ ི་ བའི། །འགོར་ དུ་ ས་ཅང་ གཱི་ ས ྲ ོ ས ྲ ོ གས་ པ། །འཇིག་ ཏེན
ཀུན་ ལ་ གསལ་ བར་ མཛོད། །ས་ངས་ ཀ ྱ ས་ ཁོ ་ ནའི་ ཆ ས ། །ཏ ྲ ུ ག ་ ཕ ྱ ག
གཞིས་ དང་ གསུམ་ གཞིས་ ལྷན། །འཇིག་ ཏེན་ འཇིག་ ཏེན་ འདས ་ ཕ ་ ཡི ། །ཏ ླ ་ ཆ
ཁྱོད་ ལ་ བདག་ གསོལ་ འདེབས། །ཐབས་ མཆོག་ དག་ གིས་ ལེགས་ བསྒྲུབས་ པ། །

ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མངོན་བསམས་ན། ། བསམ་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ལྟར་སྣང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐུར་སྣང་། །སྣུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །རྒྱལ་སྲས་མཆོག་ལ་ལོངས་སྐུར་སྟོན། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་པར། །འགྲོ་ལ་སྒྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འགྱེད། །སྐྱེ་བའི་སྒྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་དུ། །ལྷ་རྣམས་གཏུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བཞུགས། ། ། : བཟོ་ཡི་ སྒྲུལ་ པས་ ཏེ་ ཟ་ ཡི། །རྒྱལ་ པོ་ རབ་ དགའ་ རྣམ་ པར་ བཏུལ། ། ། (《ཞ》 –བཟོ་ཡི·····པར་བཏུལ། ।) མཆོག་ གི་ སྒྲུལ་ པ་ སྣ་ ཚོགས་ པས། ། གཏུལ་ དགའ་ འགའ་ ཞིག་ གཏུལ་ བའི་ ཕྱིར། །རྣམ་ པ་ སྣ་ ཚོགས་ ངོ་ མཚར་ རྒྱད། ། འཛིག་ རྟེན་ སྐྱོང་ རྣམས་ འདུལ་ བའི་ ཕྱིར། །རི་ རབ་ ར་ ཡི་ རྩེ་ མོ་ ཐུ། །སྒྲུལ་ པའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ ཆེན་ པོ་ དེར། །དབང་ བསྐུར་ མཛད་ ནས་ རྣམ་ པར་ བཏུལ། །བདུད་ ཀྱི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ འདུལ་ བའི་ ཕྱིར། །རྡོ་ རྗེ་ ལྟ་ མོ་ ཆོག་ ཀྱིས་ བསྐོར། །མི་ ཡི་ འགྲོ་ བ་ འདུལ་ བའི་ ཕྱིར། །གཞོན་ ནུའི་ ངལ་ རྩེད་ སྐྱ་ ཆོག་ མཛད། །དཀར་ ཕྱབ་ དཀར་ བ་ སྦུན་ དབྱུང་ ཕྱིར། །ཁྱེད་ ཀྱིས་ ལོ་ དྲུག་ དཀར་ བ་ སྦྱོད། །རྒྱལ་ པོ་ ཟས་ གཙང་ སྟོན་ པ་ཅིས། །ལྷ་ ཀླུ་ ཡ་ ན་ ནི། ཁྱོད་ སྐུ་ ནི་ མོར་ ཁྱེས་ པས་ བཏུལ། །འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ཀྱི་ ཆོ་ འཕྲུལ་ ཀྱིས། །ལྷ་ དང་ བཅས་ པའི་ བདུད་ ཀྱི་ སྡེ། །བཏུལ་ ནས་ ཆོས་ ཀྱིས་ གོ་ལ་ བར་ མཛད། །རྒྱལ་ པོ་ ཆ་ སྒྲོས་ དགྱ་ ཡི་ ཐེག ।རས་ ཡུག་ ཆེན་ པོའི་ གདམས་ པས་ སྦྱངས། ।དགེ་ སློང་ དགྱ་ བཅོམ་ འགྲོ་ བ་ དང་། ।དམ་ལ་ བར་ བསྐྱེ་ ནས་ ཕྱི་ ནས་ གསོ། ।ཕུག་ ན་ ཏོ་ ཏེ་ ཐོབ་ ཆེན་ ཀྱིས། ।དབང་ ཕྱུག་ ཆེན་ པོ་ བསད་ ནས་ བཏུལ། ।བདུད་ ཀྱི་ དགྱེ་ རྒྱས་ རྣམས

བསྟེགས་ནས་བཏུལ། །ལྷ་མོ་ནམ་གྱུ་བསྟོད་པས་བཏུལ། །སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེ་དང་། །རིག་སྔགས་སྨྲོར་བའི་ཚོ་གཏ་དང་། །རི་ལུ་སྨན་ཀྱི་སྨྲོར་བ་ཡིས།།
སྟུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ལེགས་པར་གསོས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཐུགས་རྗེ་ཅན།།
ཚེ་འཕྲལ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་མཛད་པ། །དེ་དག་ཀུན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཐུ
གཅིག་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་ཞེས་གྲགས། །མཁན་ཡོད་ལ་སོགས་གཏུལ་དཀའ་བ།།
གཏུལ་ཕྱིར་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་སོགས། །ཁན་ཐོས་ཆེན་པོ་མངགས་པ་མཛད། །རིགས
དང་བྱ་ཕྱིར་འཆར་ཀ་དང་། །ཡུལ་ཅན་ (《ལུ》 གཞན་) རྒྱལ་པོ་གཏུལ་བའི་ཕྱིར། །
འཕགས་པ་ཀླུ་ཌྲ་ཡ་ན་སོགས། །གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་གྱུར་པ། །དེ་འདྲའི་ཚུལ
གྱིས་ཐམས་ཅད་བཏུལ། །དེ་ལྟའི་ཕྱིན་ལས་བསམ་ཡས་པ། །མཐོང་ངམ་ཐོས
པར་གྱུར་ན་ཡང་། །སུ་ཞིག་ངོ་མཚར་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །སྟོན་གྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་འདྲའི
ཆ། ། །ད་ལྟའི་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། །མགོན་མེད་འདྲེན་པ་མ་མཆིས་པ། །གྲྭན
ཞིང་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་འཚལ་བ། །རི་དྭགས་རྒྱ་ཆུ་ལྟར། །ས་ཆེན་ཅན་ཅིའི། །ས་ཅན
རྣམས་ལ་མི་གཟིགས་ན། །ཐུགས་རྗེ་མཁའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དེ། །ཇི་ལྟར་ལགས
པས་གསུང་དུ་གསོལ། །ཁྱབ་འཛུག་འཛིག་རྟེན་ཕན་འདོད་པས། །དགའ་བྱེད
དགའ་བྱེད་དག་སྟ་ཅན། །མི་ཡི་ཞིང་གི་མི་ཐུང་སོགས། །རྣམ་པར་འཕྲལ་པ་དུ
མ་ཡིས། །ཆོས་མིན་བྱེད་པའི་གཏུག་པ་ཅན། །འབངས་པ་ཆེན་པོས་བཏུལ་ཞེས
གྲགས། ། །དེས་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད
མོད། ། །འོན་ཀྱང་ཕན་པའི་སྟོང་པ་འདི། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་གཟིགས་སུ་གསོལ།།
བཏུ་ཕྱིན་གཙུག་ན་ཐུ་བ་དང་། །དབྱིག་གི་སྟེང་པོ་ཕྱིན་ཟའི་བདག །ཁོར་ལྟ་ཀླུ
རྒྱལ་མ་ངོས་པ། །ཁོར་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །དེ་དག་འཕགས་པའི

ཆོས་མ་ཐོབ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་མེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རང་རང་གི །
ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན། །ཞི་བྲོ་གཟའ་སྐར་མ་བཅོལ་ཡང། །མཁའ་ལ
རྒྱུ་ཞིང་ས་སྟེང་སྐྱོང། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང། །སེམས་མེད་ཀྱང
ཞི་རེ་བ་སྐོང། །མགོན་ཁྱོད་བྱང་རྩྭ་སྨྱོད་པའི་ཚེ། །ལྟ་ཡི་དབང་པོར་འགྲུངས་པ
ན། །འཇིག་རྟེན་ཚང་ལ་དགའ་བ་དག །འབད་པ་ཆེན་པོས་ཟློག་པར་མཛད། །
ཚངས་པའི་རྒྱལ་པོར་ཁྱོད་འགྲུངས་ཚེ། །ལོག་ལྟས་ཟིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །ངོ
མཚར་ཅན་གྱི་སྐྱར་བསྟན་ནས། །དེ་ཡི་ལོག་ལྟ་བཟློག་ཅེས་གསུངས། །བྱང་རྩྭ
ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན། །འབད་པས་ཟུ་འཕྲལ་བསྟྲུབས་ནས་ཀྱང། །མི་དགེའི
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི། །རྒྱལ་པོ་འཕོར་བཅས་ཆོས་ཀྱིས་བཏུལ། །དེ་ལ
སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་རབས། །རྟེམ་པ་སྟ་ཆོགས་རྣང་བྱང་མཛད། །འགྲོ་བ་གཞན
གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་ཕྱིར། །ཞིང་གྱི་སྐྱ་ཡང་བཏང་བ་མཚར། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཡི
དུས། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལས་མ་བརྒལ་ཡང། །བྱང་རྩྭ་སྨྱོད་པའི་གནས་སྐབས
ནི། །བདག་ཅག་ཕན་པ་དུ་མས་བསྐྱངས། །ད་ནི་འབྲས་བུ་མཆོག་བརྟེས་ནས།།
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གཟིགས་བཞིན་དུ། །སྡུག་བསྔལ་ཅན་ལ་མི་གཟིགས་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གང། །ཉམ་ཐག་འཇིགས་པས་བདས་པས་ན། ཁྱེད་ལ
སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞིང་འདོས། །འདོས་པ་དེ་བར་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །སྐྱེན་རས་གཟིགས
ཀྱང་ཅི་ཞེག་སྐྱོན། །སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྟྲོད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕན་པར་མི་སྟྲོར
ཀྱང། ། འདོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དེ་ལ། །བཀའ་ཙམ་སྟལ་ན་ཅིར་འགྱུར
ལགས། ། །

གསུང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཁྱེད། །བདག་ཅག་འགྲོ་ལ་མི་གཟིགས་ན། ། ད་ནི་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཀྱེ་མ་སྐྱབས་གཞན་གང་ལ་བགྱི། །ཇི་ལྟར་སྣུལ་བའི་ རྒྱལ་པོ་འགལ། །ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་སྣུལ་བ་བརྟེན། །སྣུ་མའི་མཁན་པོ་སྣ་མ་ཡི། ། དཔྱང་གིས་འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་སྒྲོལ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུ་འཕྲལ་གྱིས། ། འཇིགས་པ་ཀུན་ལས་བསྒྲལ་དུ་གསོལ། །མགོན་ཁྱོད་ཀུན་ལ་ཆན་མཛད་ཀྱང་། ། བདུད་དང་ཆུ་སྲེ་གསོ་དགྲ་བཅིན་ལྟ། །ལྟས་བྱིན་ལེགས་བའི་སྐར་མ་སོགས། ། སྟོན་པ་མར་གྱུར་ཀྱང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། །སེམས་ཅན་མོས་པ་སྟ་ཚོགས་པ། །ཀུན་ མཁྱེན་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐུ་ན། །བདག་འདུ་ངན་པས་སེམས་ཅན་དོན། །བསྒྲུབ་ པར་འདོད་པ་བཞད་གང་གནས། །ན་བའི་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་དུ། །མ་ནི་གདུང་བ་སྐྱེ་ བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་ལ་ཁྱད་པར་བརྟེ། ། དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཚིག་ཁྱམས་པས། །ཐུན་པོ་བདག་ནི་སྨོན་པ་སྐྱེས། ། བཞད་གང་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ། །ཇི་ལྟར་གླེངས་ཀྱང་མི་ཁྲོ་བའི། །ཁྱིམས་འདི་ ཚོས་རྒྱལ་སྲ་མ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་བདེ་བའི་དོན་དུ་བཅས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ ཀྱི་བློས་གང་ལ། ཁྲོ་རྒྱལ་ཐུགས་རྗེ་ལྟན་པ་ཡིས། །གཞན་དུ་བསྒྲལ་ནས་སངས་ རྒྱས་ཀུན། །ཅི་བར་བྱིན་གྱིས་བློ་ཆེས་གསུང་། །དེ་ལྟར་ཁྱེམས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ ཅན། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་ཡང་དང་ཡང་། །མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞུ་བའི་འཕྲིན། ། བདག་ནི་སྟྲ་བཏོལ་སྐྱེས་བར་ཐུར། །དེ་ལྟར་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་འདི། །གསས་ ནས་འདི་ཡི་འཕྲིན་ལན་ཞིག །འགྲོ་ལ་དངོས་སུ་མི་གསུང་ཡང། །འཕྲིན་ཀྱིས་ གདམས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཚལ། །བཀའ་ དྲིན་ཡང་ནི་བྱན་ཞིང་མཆོས(《ལུ》 འཚལ)། །དེ་སྐད་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེང་ཀྱི། །ལུས

བཏུང་བས་ནི་སྦྱིས་ཕྱག་འཚལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཉིད་དོན་ཅན། ལུས་དང་བློ
ན་མེད་པ་ཡི། མཆོད་པའི་སྦྱིན་ནི་མཐའ་ཡས་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་མཚོད
པར་བགྱི། ལས་ཀྱི་རྣྲང་གིས་འདས་པས་ན། ཁྱེག་པའི་རྒྱ་མཚོར་བདག་ཅག
ལྟུང་། ། དེ་སྲིད་ཉེས་པར་སྡུད་པ་རྣམས། རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟཱཀས་པར་འཚལ།། ཞ
ལ་ཏ་རྒྱལ་བའི་སྲོག་ཆ་ཀ་ངང། ། རང་རྒྱལ་ངང་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། ། རྒྱལ་བ
རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡི། ། བསོད་ནམས་ཀུན་ལ་ཡི་རང་ངོ། ། ཞ་ལ་ཏ་ཉན
ཐོར་གཟིགས་ནས་ནི། ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་མི་མཛད། ། བདག་ཅག་ལྟག
བཅས་ཞ་ལ་ཏ་རྣམས། ། ཆོས་གསུང་ཕྱིར་ན་བསྐུལ་བར་གསོལ། ། སངས་རྒྱས
ཞབས་ལྟུང་བ་ཆེད་དགའ་བར། ། བསྟན་ཕྱིར་མ་ཏན་ཞལ་ཞབས་པ། ། དེ་ལ་ཞ་ལ་
ཏ་གནས་ཀྱི་བར། ། ཞགས་པའི་དོན་དུ་གཞུགས་སུ་གསོལ། ། བསྐུ་བ་མི་མཛད
སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག ། སྲིད་པའི་ཞ་ལ་ཐོབ་པ་གསུམ། ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང
པོའི་བར། ། རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ། ཞགས་ཀུན་བདེ་ལ་ཞགས་སྦྲད
དུ།།ཞངས་རྒྱས་ཐུན་ཐུན་བདག་མཆིས་ཏེ། ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ས་ཟམས་བསྐྱེད
ནས།། ། ཐོ་ཡོ་ཐ་ཀ་ཆོ་ཅ་ཐུ་ཡར་བགྱི། ། དགེ་བ་འདི་དང་དགེ་བ་གཞན། ། ཡོད
ལེད་ཞ་ཏ་ཆེ་ཐ་ཀ ། ། ཞ་ལ་ཏ ། ། ཞ ། ། ཞ ། ། ཞ

བས་ཡིད་བསྒྲུར་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །གང་ཞིག་ཕོ་ཕོར་མ་
བརྟགས་པའི། །བཏང་སྙོམས་ཁྱོད་ལ་མི་མངའ་མོད། །ཕོ་ཕོར་བརྟགས་ནས་
བཏང་སྙོམས་སུ། །འཛིག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ལས་བྱུང། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་
བཞག་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ། །བདག་གིས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས།
ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་བར་བགྱི། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་ཁྱོད་ཀྱི། ।
གནས་མ་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ལས་ལྟོག། །དེ་དག་མདུན་དུ་བདག་ཕོར་སྟེ། ।ཆོས་ཀྱི་སྐྱོང
ད་འགྱུར་བར་བགྱི། ।ལས་ནི་བདག་གིར་བྱའོ་ཞེས། ।སྟུག་བསྔལ་ཚོར་བ་མི
བཟད་པ། ।དེ་ལ་(《ལུ》 དག) ཐབས་མཁས་ཕྱག་ཕ་རྡེ་དང། ।ལྷན་ཡང་གསོ་བྱ
མིན་ཞེས་གསུངས། ཁྱོད་ཀྱིས་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པ། ।དེ་དག་རྒྱང་དུ་བ་དག་ཕོང
སྟེ།།ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ ।ལ ; ། ། ། ། ། ། (《ཁ》 –ལ ।) ལ ।ལ ।ལ ।

ཐམས་ཅད་བསལ་དུ་གསོལ། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་བསླུལ་བའི། །འགྲོ་བ་
གང་དག་མཆིས་པ་དེར། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཕྱིན་ལས་བས། །ལྷག་པར་ལྷུར་
ནས་དོན་ཁྱེད་ཀོག །བདག་གི་ཞུ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་འདི། །མ་བརྗོད་ཀྱང་ནི་
ཕྱགས་ལ་གསལ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ཚོགས། །བསལ་ཕྱིར་ཁྱེད་ལ
འཕྲིན་འདི་ཞུ། །བདག་དང་འདྲ་བའི་ཚེས་སྣ་བ། །བདེན་པར་སྣས་ན་ཕ་རོལ
ཕོ།།།བརྗུན་པས་སྟོག་ཏུ་འགྱུར་དོགས་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཕྲིན་ཡིག
ལགས།།།བདག་ཀྱང་སྟོན་སྣང་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡིས། །སྨྲེགས་མའི་དུས་སུ
(《ལུ》འདིར)གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྐྱེས། །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་ཟེས
བཟུང་བས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་དད་པའི་བློ་གྲོས་སྐྱེས། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱོད
ཀྱི་གསུང་བསླུབས་པས། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་བདག་ལ་མཁེས་མ་ཐུར། །འདི་ལ
དགོངས་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་གང་བདེན་པ། །རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་འགྲོ་ལ་གསལ་བར
མཛོད།། །བདག་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི
བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། །ཡང་དག་བློ་མ་དམ་པ་མཁེས་བྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཀུན
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བར་མཛོད། །དགེ་བ་འདི་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཞན། ।
བདག་དང་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་གང་བསྒྲུབས་པ། །ཡོད་མེད་ལ་སོགས
དམིགས་པའི་དུག་སྦྱངས་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་ཕོ་བ་པར་ཤོག
ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་དུ་ཞུ་བ
སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ཉམས་སྒྲུར་བ་ཛྷོགས་སོ།། ||

༦༥། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བའི་ཡི་གེ་བཞུགས་སོ། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཅོ་བས་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར། །མ་བས་པའི་ཕྱིར་ན་བདེན་པ་སྟོན། །སྲུ་ཕྲེགས་གཞན་གྱིས་ མི་ བསླུ་ལ་ བའི། །སྟོན་ མཆོག་ ཁྱོད་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། །ཕྱོགས་ བཅུ་ ན་ བཞུགས་ པའི་ བླ་ ཆ་ དམ་ པ་ ཡང་ དག་ པའི་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ རྣམས་ དང་། སངས་ རྒྱས་ དང་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ མངོན་ སུམ་ གྱི་ སྤྱན་ དང་ ལྡན་ པ་ རྣམས་ ： བདག་ (《ལུ》 བདག་ཅག) གི་ དཔང་ དུ་ གྱུར་ པ་ ལགས། གཞན་ ཡང་ དེང་ སང་ གི་ དགེ་ བའི་ བཤེས་ གཉེན་ ཆོས་ སྐྱ་ བ་ རྣམས་ དང་། སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ བསྟན་ པ་ ལ་ ལྷག་ པའི་ བསམ་ པ་ དག་ ཐམ་ པོ་ ལགས། ཁྱེད་ ཀྱི་ ཐུགས་ ལ་ དོན་ འདི་ ཞུ་ བ། བདག་ གིས་ རྒྱ་ གར་ དང་ བོད་ ལ་ ཡོངས་ སུ་ གྲགས་ པའི་ སྡེ་ སྣོད་ གསུམ་ དང་། རྒྱུད་ སྡེ་ ཐཱ་ ལྷུང་ དང་ རིགས་ པ་ དང་། གདམས་ ངག་ དང་། རྗེས་ སུ་ གདམས་ པ་ ཕལ་ མོ་ ཆེ་ ཕྱོགས་ ཤིང་ འདྲིས་ པར་ བགྱིས། དེ་ ལ་ བདག་ གིས་ བསྟན་ པ་ ལ་ འཛིན་ པའི་ རིམ་ པ་ འདི་ ལྟར་ གོ་ བས། འཕད་ མི་ འཕད་ ལེགས་ པར་ དཔྱད་ པར་ ཞུ། ཕོ་ གམ་ སྐྱབས་ འགྲོ་ ཙམ་ ཞུས་ ན། སངས་ རྒྱས་ པའི་ ཁོངས་ སུ་ མི་ རུང། ཆོས་ བསྐྱེད་ ཙམ་ བྱས་ ན། ཕེག་ པ་ ཆེན་ པོའི་ ཁོངས་ སུ་ མི་ རུང། དབང་ བསྐུར་ མ་ བྱས་ ན་ གསང་ སྔགས་ པའི་ ཁོངས་ སུ་ མི་ རུང་ པར་ གོ ། (《ལུ》 +དེ་ ཡང) འཇམ་ དཔལ་ རྩ་ བའི་ རྒྱུད་ ལས། ། གང་ དག་ དགེ་ སློང་ གི་ ལྟེམ་ པ་ མ་ ཕོད་ པ་ དེ་ དག་ ལ་ དགེ་ སློང་ གི་ མིང་ མི་ གནས། ། བྱང་ ཆུབ་ (《ལུ》 +ཀྱི) མཆོག་ ཏུ་ སེམས་ མ་ བསྐྱེད་ པ་ དེ་ དག་ ལ་ བྱང་ ཆུབ་

སེམས་དཔའི་མིང་མི་གནས། གང་དག་དགེ་ལ་འཚོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྐུར་བ་
མ་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་གསང་སྦྱགས་པའི་མིང་མི་གནས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་གཞི་སྣྲབས་འགྲོ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་
གི་སྣྲབས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ། དེ་ལམ་གྱི་བདེན་པས
སྣྲངས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ན་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཞི་དེ
ལ་བརྟེན་ནས་སྣྲབས་འགྲོ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཁུང་ཟད་ : ཡོད་དོ། ।(《ལུ》ཀྱིས་ཁྱད
པར་དུ་འཕགས།) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣྲབས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ། སྡོམ་པ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ། དེ་ལམ་ལ་རོལ
(《ལུ》+ཏུ) ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་སྦྱངས་ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ན་འཚངས་རྒྱ
འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གྱི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་མཐོང། ཕྱི་ན
མེད་པའི་སྣྲབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས། རིག་པ་འཛིན་པ་གསང
ས্ব্ধাস་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ། དེ་དབང་བསྐུར་གྱི་དུས་སུ་ཐོབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ཐོབ་པར
གསུངས་པ་མ་མཐོང། དབང་བསྐུར་གྱི་སྡོམ་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱངས
ན་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་ཏེ། རབ་ཚེ་འདི་ལ་འཚངས་རྒྱ། འཕྲིང་འཚེ
ཀཱཧམ་བར་དོར། ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཚད་ན་འཚངས་རྒྱ་བར
གསུངས། དེས་ན། དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་ངོ་རྩེ་ཡི། །སྨོན་དཔོན་ལ་ནི་དེ
བཞིན་གཤེགས། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས། །དུས་གསུམ
དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་བྱ་བ་དང། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས
དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་ (《ཀ》+ངོ་རྩེ) སྨོན་དཔོན་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ
བའི་ལན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དང། (《ཀ》+ངོ

རྟེ།) སྟོབ་དཔོན་གྱི་བ་སྒྲའི་བུ་གཅིག་ལ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས།། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་ལས་ཀྱང། གང་ལ་དབང་རབ་མཆོག་ཐོབ་པ། ཁེ་ནི་བླ་མར་ཡོངས་སུ་གཟུང། ཁྱེས་བྱ་བ་དང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། ཁྱེ་མ་བཅོར་ཡང་མར་མེད་བཞིན།། ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ཁའི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། ཁེས་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བབས་འདི་ལྟར་འཕད་མི་འཕད་ངས་བཤད་པ་དང། མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་མཐུན་མི་མཐུན་ལེགས་པར་དཔྱད་པར་ཞུ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས། ཉན་ཐོས་ལ་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི། ཆོ་སྒྲོ་ཏ་དང། ཕ་ཀྱི་ཏ་དང། ཙ་བ་ཐུཾ་ཤ་དང། ཕེ་ཤ་ཙེ་ཀ་ཁེས་བྱ་བ་སྐད་རིགས་བཞི་གསུངས། དེ་ལས་གྱིས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྟེང། དེ་དག་ལ་གནང་བཀག་མི་འདུ་བ་དུ་མ་མཐོང་། : དེ་དག་གི་དང་པོར་ལེན་ཚུལ་དང། བར་དུ་བསྡུང་ཚུལ་དང། གནང་བཀག་གི་དབྱེ་བ་དང། ཕ་མར་གཏོང་ཚུལ་དང། ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཕབས་རྣམས་སོ་སོའི་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཕན་ཚུན་བསྟེར་མི་རྩད་ཁེས་བདག་གིས་བཤད། (《ཁ》 –དེ་དག……ཐིས་བཤད།) བོད་དུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྣ་བའི་འདུལ་བ་མིན་པ་མ་བསྟན། ལུགས་འདི་འཕད་མི་འཕད། སྟེ་པ་ཐ་དད་བཀག་པའི་འགོར་ལོ་དང། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་དང། སྟོང་འཇུག་གི་ཤེས་རབ་ལེའུ་དང།། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དང། ཇོག་གི་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་གསུངས་པ་དང། དས་བཤད་པ་མཐུན་མི་མཐུན་དཔྱད་པར་ཞུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་མམ་བསྟེད་ལ། དོན་དམ་ས་མམ་བསྟེད་བསྟོམས་པ་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་ཀྱི། ཆོ་ག

ལས་སྒྲ་བར་གསུངས་པ་བདག་གིས་མ་མཐོང་། ཀུན་ཛོད་པ་ཞེས་བསྒྲེང་ཆོ་ག་ ལས་སྒྲ་བར་གསུངས། དེ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་མི་ འདོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ལའང་ས་ཞེས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས་ སྣང་། ས་ཞེས་ཅམ་པའི་ལུགས་དེ། ས྄ཁ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་ པ། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས། ད་ལྟ་བཀའ་གདམས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ ལ་ས་ས་ར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་རྟེན་དུ་དགོས་ལ་སྡེ་ཚྭ་ཀྱི་མ་མོ་རྣམས་ ཤེས་དགོས། དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ས་ཞེས་བསྒྲེང་བྱ་བར་མ་གསུངས། དབུ་མ་ པའི་ས་ཞེས་བསྒྲེང་འདི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས། ཐུགས་ཧཱུ་ན་ས་འཇུག་ བ་ཆོས་རྗེ་ས་སྒྲ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུགས་དེ་ལགས། དབུ་མ་པའི་ ལུགས་ལ་ས་ས་ར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་རྟེན་དུ་མི་དགོས། བྱང་ཆུབ་ས་ཞེས་དཔའི་ ཐེ་ཚྭ་ཀྱི་མ་མོ་མི་ཤེས་ཀྱང་ས་ཞེས་བསྒྲེང་སྒྲ། འདི་དག་གི་ཆོ་ག་དང་། བསླབ་ བྱའི་ཁྱད་པར་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ ས་ཞེས་ དཔའ་ ཐེ་ཚྭ་ ཀྱི་ ཤ་ ཉ་ དང་ ། བསླབ་ བཏུས་ དང་ ། ཐུགས་ ཀུ་ གསལ། ངེད་ ཟིར་ ཏ་ དང་ གཞུང་ དུ་ མ་ ནས་ ཚགས་ ཀ་ མཐུན་ མི་ མཐུན་ དཔྱད་ པར་ ཞུ། གསང་ ཐུགས་ ཀྱི་ དབང་ བསྐུར་ ལ། ཆུང་ ཐེ་ ཚན་ ལ་ དབང་ བསྐུར་ ཀྱི་ བཅས་ མི་ འདུ་ ཀ་ ཚན་ ཐུན་ ། ནང་ གསེས་ ཀྱི་ དགེ་ ཀ ། དགེས་ རྡོར་ བདེ་ མཆོག་ ལ་ ས་ཁ་ ཐ་ དང་ ཀ་ ཅུང་ ཟད་ མཐོང་ ། ཐུན་ ས་ལོ་ ཀ་ ལའི་ ལས་ ངག་ ཡིད་ གསུམ་ དང་ ། ས་ངས་ ཆུས་ ཀྱི་ ས་ གསུང་ ཐུགས་ ཀ་ ཅིག་ ཏུ་ བསྲེས་ ནས་ ས་ངས་ ཆུས་ ཆ་ ཐོབ་ ཀྱི་ བར་ ད་ ལ་ འབྲལ་ བའི་ རྟེན་ འབྲེལ་ བསྒྲིག་ ཤེས་ ན། དབང་ བསྐུར་ ཕྱིན་ ཅི་ ཆ་ ལོག་ ཀ་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར། དེ་ ལྟ་ བུའི་ ཆོ་ ག་ ལ་ ཤེས་ པའི་ ཕྱིན་ ཏླབས་ དང་ ། ཆོས་ ས྄ཀོ་ དང་ ། ཀཏྟ་ དབང་ ལ་ ས་ཁ་ ཐ་ ས྄ཀྱེ་ ཏྲེ་ ཀྱི་ དབང་

བསྐྱར་དུ་བཤད་པ་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཏོན་མེད། རེད་ཟེར་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ རྒྱུད་གཉིས་མཐུན་མི་མཐུན་དཔྱད་པར་ཞུ། རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་ན་རེ། འགོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པས་ལན། རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་ན་འཚང་རྒྱ། དེའི་ཕྱིར་ སེམས་ངོ་འཛིན་ན་དཀར་པོ་ཆེན་གྱུབ་ཡིན། འདི་ཡི་གཞུང་འཛུགས་པ་ལ་སེམས་ ངོ་འཛིན་པ་ན་ཉལ་བས་ཆོག་ཟེར་ནས། བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འགོར་ལོ། དེའི་ གནད་སྟོན་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ལོན། དེའི་གེགས་སེལ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ ཡང་ལོན། དེའི་གདམས་ངག་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱབ་ཤ་ དེ་ལུང་གིས་ སྒྲུབ་པ་ལ་མདོ་སྡེ་བཀྱད་ཅུ་ཁྲུངས་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བྱས། དེའི་ལུགས་ ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཡང་ཡས་འབབ་དང་ མས་འཛོག་ཅེས་བྱ་བ། ཅིག་ཅར་བ་དང། རིམ་ཀྱིས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རེད་ཀྱི་འདི་ཁྱོད་ནམ་མཁའ་ ལས་བབ་པ་དང་འདྲ། ཅིག་ཅར་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། ।དེ་དག་ནི་སྒོམ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱ ལས་སྲུན་ཕྱིང་ནས། དབུ་མ་བསྒོམ་རིམ་གསུམ་དང། དབུ་མ་སྣང་བ་ལ་ས་ཧགས་ པའི་ བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ མཛད་དོ། ।དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ཀྱིས། ཁོའི་ཆོས་ལུགས་རྣམས་གཏེར་དུ་སྒས་ནས། དཔལ་ཆད་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་ དཀར་པོ་ཆེན་གྱུབ་སུ་བྱེད་ (《ལུ》+པ) ལ་ཆད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁྲིམས་བཅས། འདི་ དག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས། རྒྱལ་བཞེད། དཔལ་བཞེད། འབངས་བཞེད་རྣམས་ མཐུན་པར་ སྣང་། བདག་གིས་ ཀྱང། སྒོམ་ དཔོན་ ཀ་ མ་ ལ་ ཤྲཱ་ ལའི་ ཐུགས་ ས་ འབྲངས་ནས་བཤད། མདོ་ རྒྱུད་ བསྟན་ བཅོས་ ཀྱི་ དགོངས་ པའང་ འདི་ ཡིན་ པར་ མཐོང་ །(《ལུ》 ཀོ) དཀར་ པོ་ ཆེན་ གྱུབ་ ལ་ ཤེས་ ཏུ་ ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པ་ ཨི་ ཏི་ ཁྱོད།

གསང་སྔགས་ཟམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁས་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གོ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱུབ་པར་གོ །དེའང་སྟོང་
འཇུག་ལས། སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྒྲ་མ་དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །
རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་ནས་པ། །གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་
རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་
ལས།། །དེ་ལས་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ : དུ་མ་ (《ལུ》 -དུ་མ་)དང། བཅོ་ལྔན་སྒྲུག་བསྔལ་གཞོམ་
འདོད་པས། ।ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོར་མཛད། ।ཐབས་བྱུང་དེ་ནི་ (《ལུ》
རྒྱ)ལྷག་གྱུར་པ། ।དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང། (《ཀ》
《ལུ》 +མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།) ཇི་ལྟར་མདུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ।གོས་ལ་ཚོན་བཀྲ་མི་
བཀྲ་བ། ।དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ན། ।ཁྱོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་མི་བཀྲ།། ।
ཞེས་བྱ་བ་དང། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང། ।
བསླབ་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། ।དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། ।དེ་ལ
གཞུག་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ।གང་དག་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས། ।ཐབས
དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལ། ।བསླབས་ནས་བླ་མེད་ཐེག་པ་ནི། ।འདུས་མ་བྱས་པ
དེ་འཐོབ་བོ། ।ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ། བསྟན་བཅོས
ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ
གཏོགས་པ། དཀར་པོ་ཆེག་ཐུབ་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་ : མ་གསུངས (《ལུ》བཤད་པ
ཡ་ཡཕོང) ། མདོ་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་གམ་བསྐོར་བ་ཅམ་དང། ཡེ་ཏོག་རེ་ཕུལ་བཙམ།
གཟུངས་རེ་བཏོན་པཙམ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཅམ་བརྗོད་པཙམ། མོས་གུས

རེ་བྱས་པའམ། སྟེང་རྟེ་རེ་སྐྱེས་པའམ། སྟོང་ཉིད་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བར་
གསུངས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ནི་དགོངས་པ་དང་། ལྷེམ་དགོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའི། སྒྲ་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཡོངས
རྫོགས་ན། །བདག་ཉིད་བསྟེམས་ཤིང་བློ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
ངོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་སྒྱུན་མ་འཚོགས་ན་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་མི་འབྱུང་ལ། ས་བོན་དང
ཆུ་ལུད་མ་འཚོགས་ན། ཞིང་གི་སྟོན་ཐོག་མི་འབྱུང། རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་མ
འཚོགས་ན། ཇོག་ས་བའི་ས་ངམས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བར་གོ །གྱི་ས་ཞེམས་ངོ་འཕྲོད་པ
དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་བཟང་ངན་གཉིས་སུ : སྣང (《ལུ》འགྱུར་ཏེ)། ཐབས་ཀྱིས
ཡོན་ཏན་ཇོག་ནས་ཞེམས་ངོ་འཕྲོད་ན་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ལ། ཐབས་ཀྱིས
ཡོན་ཏན་མ་ཇོག་པར་ཞེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང། ཉན་ཐོས་ཀྱི
དགྲ་བཅོམ། འཕྲིང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས། ཐ་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས
སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཞེས་ན། ཤེས་རབ་ཆུང་ནམས
ཕྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས། དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་ལ་སྟེ
མ་འོང་དགོས་ཀྱང། འོང་ལུགས་བཟང་ངན་གཉིས་ཡོད། སྟོང་བ་ཇོག་ནས་སྟེ
མ་བྱུང་ན་ལོ་ལེགས་འབྱུང། མ་ཇོག་པར་སྟེ་མ་བྱུང་ན་ལོ་ཉེས་འགྱོ། དེ་བཞིན
དུ་ཞེམས་ངོ་འཕྲོད་པའང། དུས་ཆོད་ལ་འཕྲོད་པས་ཆོག དུས་མ་ཡིན་པར
འཕྲོད་པ་ལ་གྲོགས་མེད། འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། ནམ་མཁའི་སྟེང་པོའི་མདོ
ལས། བློ་སྦྱང་མ་བྱས་ཞེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྲོགས་པ་དང་། །ཞེས་བློ
མ་སྦྱངས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ཆ་ལྟུང་འབྱུང་ན། སྟོང་ཉིད་གོ་ན་སྨོས་ཅི
དགོས། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཤྲ་རིའི་བུས་ཆོས་བཤད་ན་དགྲ་བཅོམ

ལྟ་བརྒྱར་འགྲོ་བ་ཞིག་ འཇམ་དབལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པས། དགེ་ལ་བ་པ་ལྟ་
བརྒྱར་སྐྱེས་པའང། ཡོན་ཏན་མ་ཕྲོགས་པར་ཞེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར
གསུངས་ པ་ཡིན། དེས་ན་ རྒྱུད་ལས་ རིམ་ གྱིས་ པ་ དང་། ཅིག་ ཅར་ བ་ གཉིས
གསུངས་ པ་ ནི། བསྟེན་ གནས་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྟོམ་ པ་ དང་། ཉན་ ཐོས། ཞེམས
ཙམ། དགེ་ མའི་ ལྟ་ བ་ ལ་ རིམ་ གྱིས་ སྒྲུབས་ནས། ཕྱིས་ དབང་ བསྐུར་ ཏུ་ སྟེ། ལམ
རིམ་ གཉིས་ ལ་ སློབ་ ན། རིམ་ གྱིས་ ཕ་ ཞེས་ ཏུ་ ལ། དང་ པོ་ ཉིད་ ཏུ་ གསང་ སྔགས་ ཀྱི
དབང་ བསྐུར་ ཏེ། རིམ་ ཕ་ ཞིས་ ལ་ སློབ་ (ཞུ། +ཏུ་ རྩ) ཕ་ ལ་ ཅིག་ ཅར་ ཕ་ ཞེས
ཟེར་ ཏེ (ཞུ། ཀྱི)། དེང་ ས་ངང་ གྱགས་ ཕའི་ རིམ་ གྱིས་ ཕ་ དང་། ཅིག་ ཅར་ ཕ་ ནི་ ལྟ་ ཕ
ཡོ་ རྒྱུད་ ནས་ ཀུན་ ཏུ་ ཕ་ ཡ་ ཕ ཕ ཕ ཡ ཕ ལ ཕ ལ ཕ ལ

བསྟན། ། དེ་ལྟར་བཏགས་པས་སྟུག་བསྔལ་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང། ཡོད་
དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཅིག་དང་མི་གཅིག་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན
ནོ། ། དེ་ལྟར་ མཐའ་ གཉིས་ རྣམ་ པར་ སྤང་ བྱ་ སྟེ། །མ།ཁས་ པས་ དབུས་ ལའང
གནས་ པར་ མི་ བྱའོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང། ཡོད་ དང་ མེད་ ཅེས་ བྱ་ ཀ ཁྱོད་ ཀ ལ་ ། ।
གཅིག་ དང་ མི་ གཅིག་ འདི་ ཡང ཁྱོད ཀ ཡིན། ।ཁྱོད ཀ ར་ འགྱུར ཀ ས ལ ། ।
ཁྱོད ཀ ལ ། ।ཁྱོད ཀ ལ ། ।ཁ ལ ། ।ཁ ལ ། ।ཁ

བསོད་ནམས་ལས་འདས་པ། །དེ་ཡིས་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་ལས། །དེ་ནི་ཐར་པ་
དམ་པར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་ལས
ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་ : ཡོངང (《ལུ》 ཡིའི་མདོ་དང་)། ལང
ཀར་གཤེགས་པ་དང་། ཕྱག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལ
སོགས་པ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་དང་དོན་ལ་གསུངས་པར་མཐོང་། ང་ཟེར་བ
དང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པ་གཉིས་མཐུན་མི་མཐུན
དཔྱད་པར་ཞུ། གཞན་ཡང་ངེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་དང་
བོད་གཞན་ཟེར་བའི་ལུང་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་བ་འདིར་གང་བདེན
དཔྱད་པར་ཞུ། མན་ངག་ལའང་། དབང་བཞི་མན་ངག་གི་གནད་དང་། ལམ
རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནད་ལའང་། ང་ཟེར
བ་དང་གཞན་འདོད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་། ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག
ལ་ཡང་། གསང་སྔགས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་དང་། ས
བཅུའི་བསྒོམ་ལྡན་གྱི་མི་འདྲ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག
མི་འདྲ་བ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང
སྔགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལའང་། ངེད་འདོད་པ་དང་གཞན་ཟེར་བ་གཉིས
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་གདའ་བས། འདི་དག་ཚོག་དང་དོན་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས
པ། ལུང་དང་རིགས་པའི་གནད་ལ་མཁས་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གསང
སྔགས་ཀྱི་དོན་ལ་མ་ཟློངས་པ། གཞུང་དང་གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འགལ་བར
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཤེས་པ། དང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཀྱིས་མདོའི་ཚ་ཕྱེད་པ། :

དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་གནད་མ་འགྲུལ་བར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་འཛིན་ཤེས་པའི་མཁས་པ། དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། (《ཞ》–དགོངས་པ·····རབ་ཅན།) ཆགས་སྡང་མེད་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པ། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་གདོན་ཀྱིས་བློ་མ་བསླད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕེགས་པར་གཟིགས་ལ། ངེད་ཟེར་བ་དང་གཞན་འདོད་པ་གཉིས་གང་བདེན་དབྱུད་པར་ཞུ། ངེས་དོན་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ན། དྲང་དོན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཡང་མི་སྐྱོན། དངོས་པོ་སྟོངས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་ན། རིགས་པ་ལྟར་སྟང་དང་འགལ་ཡང་མི་སྐྱོན། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་མི་འགལ་ན། གཞན་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཡང་མི་སྐྱོན། དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བྱས་ལ་(《ལུ》ནས་) ཐུགས་ཀྱིས་དཔྱད་ཏེ་དགོངས་པར་ཞུ། མ་དཔྱད་པར་རི་བོང་གི་ཅལ་བཞིན་གཡམ་རྒྱུགས་སུ། བདེན་མི་བདེན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བཅས་ལ་གནོད་པ་དང་། རང་ལ་སྡིག་པའི་ཁུར་ལྷི་ཞིང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་དུ་འགྱུར་བར་གོ ।དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་མ་བསྒྲུབས་ན (《ལུ》+འང·)। ཡུལ་བརླག་པར་འགྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་མ་བསྒྲུབས་ན། འཇིག་རྟེན་བརླག་པར་འགྱུར་བ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བ་ལ་འབད་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་གསུངས་ན་བླ་མ། དེའི་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབས་ན་སྐྱོབ་མ། དེ་དག་གི་མཐུན་པའི་ཡོ་བྱད་བསྒྲུབས་ན་ཡོན་བདག ངེ་ལྟ་བུ་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ।འཕྱིན་འདི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ

ལ། ། མོས་པའི་སྟེ་སྨོན་འཛིན་པ་དང་། ། བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་མཁས་རྣམས་དང་། ། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་། ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཚོགས་བདེན་ན། ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་ཞེས་གསུངས། ། འོན་ཏེ་འདི་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ན། ། ལུང་དང་རིགས་པས་སྲུན་ཕྱུང་ཤིག ། གལ་ཏེ་བདག་གི་བདེན་བཞིན་དུ། ། བླུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུས་ནས། ། བདག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ན། ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་སུ་གསོལ། ། བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུག་ཆོས་ནས། ། སྨན་པ་མཁས་ལ་ཁྲོ་བ་ལྟར། ། བླུན་པོ་ཆོས་ལོག་སྦྱོང་པ་ཡིས། ། མཁས་ལ་ཁྲོ་བ་འདི་རེ་མཚར། ། དེས་ན་ཕྱོགས་པའི་ས་ཐམས་ཆུས་ཀྱི། ། བསྟན་པ་ཕྱི་དྲོའི་ཉི་མ་འདྲ། ། སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་ལུག་པ་དག ། མགོ་བོ་བཏེག་ནས་ཉང་སྣ་འཕྱིན། ། མཁས་དང་མཁས་པ་བསྟན་པའི་སྣུབ་པ་པོ།། ས་ཐམས་ཆུས་བསྟན་ལ་གཅེས་པར་གང་འཛིན་པ། ། དེ་དག་ཀུན་ལ་བདག་གིས་འཕྱིན་འདི་སྦྱིང་། ། གཞུ་བོར་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱོད། ། སྟེ་སྨོན་འཛིན་པ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འཕྱིན་དུ་ཕུལ་བ་འདི་རེ་ཞེག ཟླ་གས་སོ།། །།

༦༥། །: ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པར་འཚད་དགོས་ཚུལ་བཤད་གསལ (《ལུ》སྐོས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་མདོར་བསྡུས)། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྙི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། མ་གས་པ་རྣམས་ལས་སྟེ་སྨོད་མང་ཐོས་ཤིང་། །བླང་དོར་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཅན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་སྦྱང་ལྡ་བ་དག་པ་ཅན། །ཀུན་དགའི་མིང་ཅན་དགེ་སློང་འདི་སྐད་སྨྲ། །ཤུཀ་ས་ཅང་གེའི་བསྟན་པ་ནི། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རབ་ཏུ་གསལ། །དེ་ནས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ཨ། །སྐད་གཉིས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུར། །དང་པོ་དག་ཅིང་དར་བ་ལས། །དེང་ས་ང་ཕལ་ཆེར་ནུབ་པར་གྱུར། །དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་འདོད་པས། །བདག་གིས་སྒྲ་དང་ཚད་མ་དང་། །སྟོན་བག་སྟེབ་སྦྱོར་ཚིག་གི་རྒྱན། །སྟེ་སྨོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི། །ཕྱི་དང་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེར་ཐོས། །ཐོས་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྦྱངས། །གྲུབ་མཐའ་འགྲུལ་དང་མ་འགྲུལ་བའི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཁས་པས་མཛད། །དེ་ཡི་རྟེས་སུ་བདག་གིས་ཀྱང་། །ལུང་དང་རིགས་པས་ཕྱང་ཟད་དཔྱད།།།མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་གེ་ལ། །ཐུབ་དང་བྱེ་བྲག་ཡོན་ཏན་སྨྲ། །འཕྲེལ་བ་ལ་ས་ཐོགས་དོན་ལ་འདོད། །ཁོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། །ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡོད། །དེ་དག་བདག་གིས་ལེགས་པར་བཀག །དེ་བཞིན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྨོད་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་མདོན་པ་དང་། །རྣམ་རིག་དབུ་མའི་གཞུང་

ལུགས་དང་། །གསང་སྦྱགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ལ། །འགྲེལ་པར་འཆད་པ་མང་དུ་ཐོས། ། ། ། ། ། : ས་སོར་ཕར་བའི་སྟོམ་པ་དང་། ། (《ཞ》 –ས་སོར་.....པ་དང་། ।) སེམས་བསྐྱེད་དང་ནི་དབང་བསྐུར་ལའང།། མདོ་རྒྱུད་དང་ནི་མི་མཐུན་པའི། །ཆོ་ག་མཛད་པ་ཐུང་ཆད་མཐོང་། །རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། །རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི། །ཕྱི་དང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་ལ། ། ཕྱབ་པའི་གསུང་དང་མི་མཐུན་པའི། །རྣམ་པར་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་། (《ཞ》 +ལ་ལ་བདག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ।བསྟོ་བ་སོགས་ལ་གཞན་དག་གིས། ।མཛད་པ་འགའ་ཞིག་ མ་ཚང་སྐད། ।གཞུང་བཞིན་བྱས་ན་ཚད་པ་མེད། ।) དེ་འདྲའི་ལུགས་ཀྱི་གྲྭབ་མཐའ་ལ། ।དེ་དག་འཐད་དང་མི་འཐད་ཅེས། ।ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད། ।དེ་ལ་ འགའ་ཞིག་ལེགས་ཞེས་ཟེར། ।འགའ་ཞིག་ མི་འཐད་ཅེས་སུ་སྨྲ། ।འོན་ཀྱང་ འཐད་དམ་ མི་ འཐད་ པ། ।ཤེས་ རབ་ ལྟན་ པས་ ལེགས་ པར་ དཔྱོད། ।གལ་ ཏེ་ རིགས་ པས་ འཐད་ ན་ བླང་། ।དེ་ ལྟ་ མིན་ ན་ དོར་ བར་ བྱ། ।ལེན་ ཡང་ ལུང་ དང་ རིགས་ པས་ བླང་། ।ལུང་ ཡང་ ངེས་ དོན་ ཚད་ མར་ གཟུང་། ।དྲང་ བའི་ དོན་ ལ་ ཡིད་ མ་ རྟོན། ।རིགས་ པ་ འདི་ ཡང་ ངེས་ པོ་ སྟོབས་ ཞུགས་ གཟུང་། ।རིགས་ པ་ ལྟར་ སྣང་ སྲིད་ པོ་ མེད། ।དེ་ ལྟར་ དགོངས་ པ་ བརྟགས་ ནས་ ནི། ।བླང་ དོར་ བྱེད་ པ་ མ་ཁས་ པའི་ ལུགས། ।ཆུ་ སྟེགས་ གཞུང་ དང་ ཆགས་ པོའི་ ལུགས། ।གཙོར་ བྱེད་ ཐུན་ པོའི་ རྣམ་ ཕར་ ཡིན། ।སྐྱེ་ བོ་ དམ་ པས་ དམ་ པའི་ ཆོས། ।ཆོས་ ལུགས་ དམ་ པ་ གཟུང་ བར་ བྱ། ।

དེ་ ལྟར་ བྱས་ ན་ དམ་ པའི་ ཆོས། ।དགོངས་ པ་ དམ་ པ་ འགྲུབ་ པར་ འགྱུར།། ।।

དེས་ན་ བདག་ གིས་ ས་ངམ་ ཆུས་ བཅོམ་ ལྟན་ འདས་ ཀྱི་ མདོ་ རྒྱུད་ དྲི་ ཟ་ ཞེད་

པ་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ། གྲུབ་ཐོབ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲོད་པར་བྱ་བ་འདི་བློ་མ་དམ
པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་ཞིང་ : ལུང་དང་། (《ལུ》 –ལུང་དང་) རིགས་པས
འདི་ལྟར་འཐད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན
ནོ།།དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གིས་བཤད་པ་འདི། ལུང་དང་རིགས་པ་དང
མཐུན་མི་མཐུན་གཟུ་བོའི་བློས་དཔྱད་པར་ཞུ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྨྲས
བ་འདི་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། ||

༦༥། །རྟོགས་ལྡན་རྒྱན་བོའི་དྲིས་ལན་བཞུགས། །

༦༥। །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དཔྱངས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ
ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་རི་བོ་རྩེ་ལྟར་ལེའུར་ནས་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེ་ན་སྟོམ་བྱེད་ཀྱིན
གནས་པའི་རྟོགས་ལྡན་རྒྱན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་རྗེ་པ་ལ་བསྟོར་བ་དང
ཕྱག་མཉེ་བོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་པའི་ཞལ་ནས། རྟོགས་ལྡན་པ་བསྟོར
ཕྱག་ཀྱང་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། གནས་འདི་འདྲ་ན་འདུག་པ་ལ་གཏམས་བག་ཟབ་མོ
ལ་བརྟེན་པའི་སྟོམ་སྒྲུབ་ཅིག་བགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཙམ་གསུང་གིན་འདུག་རྟོགས་ལྡན
པ་དེས་བསམ་མཚོ་ཞིག་བཏང་སྟེ་རང་གི་གནས་ནས་དར་ཡུག་དཀར་པོ་ཞིག
བླངས་ཏེ་ཆོས་རྗེ་པ་ལ་ཕྱལ་ནས། ཆོས་རྗེ་པ་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ཕེག་པ
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟོམ་དུ་བཞེད་དམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ
ལགས། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། འདིའི་སྒྲ་ཚུལ་དང། ས་ལམ་བགྱོད

ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། བདག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཞིག་གནང་བར་ཞུ་ཞེས་ཞུ་ཡིན་འདུག་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་པ་ཕྱགས་དགེས་ཏེ། ཇོ་བོ་པའི་ཀུ་ཏོ་རྗེའི་དབང་བསྐུར་མཛད་ནས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་གྲུབ་དང་། ཏོག་ཙེ་པའི་བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་གདམས་ངག་ཚང་བ་གཅིག་གནང་ནས། ངེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན། གྲུབ་ཐོབ་མ་སྒོ་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་མཛོད་དང་མི་བསྒྲུ་བར་ཡོང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེས་བཤད་པ་ཅན་མདོར་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་ཕྱགས་ལ་ཞོག་གསུངས་ནས། སྒྲོར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་བཀའ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་ཀྱང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཤིང་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བཤད་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་བཤད་པས། ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་བསྟོམ་པར་མི་འདོད་དོ། ཁེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རྟོགས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཟབ་མོ་བཤད་ཀྱང་། རྟོགས་བྱེད་ཐབས་ལམ་ཟབ་མོ་མ་བཤད་པས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཐད་པ་ཡིན། དབེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཀྱང་། ཁོ་གས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བཤད་པས་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་པ་བཞིན། མི་ཟློན་པོ་ལ་བ་ལང་དུ་འདོགས་པ་ལྟར། དེ་དག་གི་ལྟ་བའི་བསྟོམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འདོགས་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་མི་བརྟེན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འགྱུར་བའི། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་དགྱེས་པ་དང་། ཁྲོག་དང་བཙོད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། ཁྱེ་ཆའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་

བྱ་དང་། །ཕྱི་ཕབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །རྟོལ་འབྱོར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག། ཕེ་ལྷོ་ཡི་གེ་དེ་ལ་འདུད། ।ཕྱི་རབ་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདས། ।ཕྱི་ཕབ་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན། ।རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། ।ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་འདུད། ।ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཉིད་གཞུག་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རྟོགས་ཚུལ་སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཕྱི་ཕབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྨོ་ནས་རྟོགས་བྱའི་ངོ་བོར་རྟོལ་འབྱོར་རྒྱང་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སྣང་སྟོང་རྒྱང་འཛིན། རིག་སྟོང་རྒྱང་འཛིན། བདེ་སྟོང་རྒྱང་འཛིན། བདེ་ཆེན་རྒྱང་འཛིན། ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས། ས་ས་ར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ས་གསལ་བ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། བླ་མ་ལེགས་པར་མཉེས་བྱས་ཏེ། ।ཡང་དག་དབང་བསྐུར་རབ་མཛོས་ནས། ।དེ་ཉིད་དོན་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ། ।ཞེས་པ་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། ཕྱི་ནས་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་པ་དང་། གོལ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ། ।རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ।གཅིག་ནི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། ।གཞན་ནི་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡིན། ।ཞེས་གསར་སྦྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། ।ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དོན་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དག ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ।རྒྱ་ནི་ལགས་པའི

རྒྱ་ལས་གྲོལ། །ཞེས་གསང་ནྲ་ཏ་ཡ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ལེ་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་འགྲེལ་པ་སྟེ། ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་སྣད་ལ་མ་ཀ་མ་ཏ་ཞེས་པ་ནི། བོད་སྐད་དུ་མ་ཀ་ཆེན་པོ། : འདིར་ཕྱག་གི་སྐད་དོད་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བཀས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས། སྟོན་གྱི་ལོ་ཐུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ཞེས་པའི་ཚིག་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཐུ་ཀ་ལ་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་འདས་པའི་སྐད་དོད་མེད་པ་ལ་བོད་སྐད་ལ་འདས་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྒྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་གི་བཤད་པ་འོང་དོན་མེད་པ་ལ་ཕྱག་ནི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པ་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་བརྗོས་མ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ལེ་སོགས་ལ་ཚིག་འདི་དག་མེད། (《ཀ》–འདིར་ཕྱག·····དག་མེད།) མུ་དྲ་རྒྱ་དང་། ཏ་ཐཱ་ཏ་ཏ་ཡ། ཨཱ་ཏ་ཡ་ཏ་ཡ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདིར་རྒྱ་ཆ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་ཙ་ལ་ཏ་ཐུ་ཏེ། ཐུགས་གང་བ་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཞེས་ཏེ། ཁྱོད་གསུམ་རོ་གཅིག་ཕྱག་ཆེན་པོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ངང་དུ་ཐུགས་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དོན་གྱི་ལྟ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ।སྒྲུ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནི། གང་ཟག་སྐལ་བཟང་འགའ་ཞིག་ལ་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་དུས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲུ་བ་ཡང་ཡོད་མོད། ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཐབས་བསྟོམ་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཤིང་། ཐོག་མར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་སྟང་སྒྲོས་ནས། ཕྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་སྟང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཆ་མཐུན་པ་དུག་ཅན་དང་། འབའ་ཞིག་པ་སྒྲོན་ཅན་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན། དུག་ཅན་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་གོ་རྫོགས་དང་། བསྒོམས་བྱུང་གིས་བསྟུས་པ་རྣམ་རྫོག

གི་ཐ་རྣབས་མ་ཡལ་བཞིན་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་བན་བུན་སྐྱེས་པ་ཡིན། འབའ་ཞིག་པ་ནི་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ : པ་དང། ས་སོར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག (《ཞ》–པ་དང།……འབའ་ཞིག) ཏུ་གྱུར་པ་དང། སྣང་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང། ལུས་ལ་བདེ་དྲོད་དང། འཕར་གཡོ་དང། ངག་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དང། སེམས་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྣང་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ་སྨོ་གསུམ་གྱི་ཉམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་ཚོགས་ཏྲག་འགགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་ཚེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན། ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྨོན་བྱེད་དབང་བསྐུར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཉམས་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་རྟོགས་པ་ཡན་ཆད་ཕེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། བརྟག་གཉིས་ལས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཕྱུང་ཡང། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པ་ནམ་ལངས་ནས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུའི་དབེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་སྟོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བརྗོད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཛིན་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གོམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་དེ་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྒོམ་

བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནས་ས་བཅུ་གསུམ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སྒྲ་བཞི་
ཡི་ཤེས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྣོབ་ལམ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་སྟོང་ལམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དབེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང། ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ཚེ་འདིར་མངོན་
དུ་བྱེད་པར་འདོད་ན། རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་སྟོད་པ་དང། ཉེ་རྒྱུ་སོགས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ལྟར་ཚེ་འདིར་འགྲུབ
པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དབེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་སྟོད་པ་མ
གྲུབ་ན་ འདའ་ཀ་ མ་ དང། བར་དོའི་གཏམས་ངག་གིས་ འགྲུབ་ པར་ བཤད།
འགའ་ ཞིག་ གིས། ཕྱག་ རྒྱ་ ཆེན་ པོ་ ཆིག་ ཆོད་ ལ། །ས་ ལམ་ རྫི་ བའི་ ཟླ་ཌས་ ཀ
འགྲུལ། །ཞེས་ བྱ་ ཀ་ ནི་ འགྲུལ་ ཀ་ སྟེ། མཚན་ ཐཙྪ་ ལས། མགོན་ པོ་ ས་ ཐཙྪ་ཡི
ངང་ ཕྱུག་ སྟེ། ।ཞེས་ བྱ་ ཀ་ ངང། ཙ་ ཏྲ་ ན་ ལས། རབ་ ཏུ་ དགའ་ ངང་ ཏྲ་ ཙ
ཡིད། ।ཁ་ཅིག་ཏོད་ བྱེད་ ཏོད་ འཕྲོ་ ངང། ।ཤིན་ ཏུ་ ས་ཡ་ ཡ ।ལེགས་ ཤ ।
ཏ ངང ། ।ལ ।ལ ।ལ

ཏུས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལ་སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་ཁམས་བྱ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྱའི་ས་ཞིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཞིས་ཀུན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩམ་པར་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང། དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ། རིན་ཆེན་ས་ཞིས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །ས་ངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ས་ཅན་མེད། །རྩམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་དོན་ནམ། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང། རྩམ་དག་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་དང། །འགོར་བ་རྩམ་པར་རྟོག་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ས་ཞིས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན། རྟོགས་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་འདི་དག་ཐུགས་ལ་ཞོག་ལ་སྒྲུབ་པ་མཛོད་དང། ཕན་ཐོགས་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་འོང་གསུངས་ནས་ཆེད་གཉིས་མཛད་ཅིང་འདུག རྟོགས་ལྡན་རྒྱན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མིག་ཐུར་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་རྗེ་པའི་གསུང་ལ་ཡང་ཡང་ནན་ཆགས་བྱས་ནས་བོ་ཇི་ས་ཏོ་རྒྱ་ལྟར་བྲིས་པའོ།། ||

༦༥། །རྟེལ་ལ་ཕྱི་བའི་ཞུས་ལན་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་ སྭསྟི་ ས་ཏཱ། བླ་ མ་ དམ་ བའི་ ཞབས་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། །དམ་ བའི་ དོན་ ཏུ་ ཆོས་ རྣམས་ ཀུན། ।རང་ བཞིན་ གདོད་ ནས་ ཅི་ བར་ ཞི། ।དེ་ ལ་ ཡོད་ མེད་ དབྱེ་ བ་ མེད། ।དེ་ ཕྱིར་ སྟོས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ བྱལ། ।དོན་ དམ་ རྟོགས་ ན་ འགོར་ བ་ དང་། ।ཕྱི་ ངན་ འདས་ པ་ གཉིས་ སུ་ མེད། ।འཇིག་ རྟེན་ པ་ ཡིས་ འགོར་ བ་ དང་། ।ཕྱི་ ངན་ འདས་ པ་ གཉིས་ སུ་ བཏགས། ।ཡང་ དག་ ཞུ་ བ་ ལུང་ སྟོན་ ཕྱིར། ।ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ ལ་ ཡེ་ ཤེས་ མངའ། ।ཆོས་ དབྱིངས་ སྟོས་ བྱལ་ བཏེགས་ པས་ ན། ।ཡེ་ ཤེས་ མེད་ པར་ གསུངས་ པའང་ ཡོད། ।དེས་ བའི་ དོན་ གྱི་ མདོ་ སྡེ་ ལས། ।སངས་ རྒྱས་ རྣམས་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས་ ནི། ।ཡོད་ མེད་ མཐའ་ ལས་ གྲོལ་ བར་ གསུངས། ।སངས་ རྒྱས་ དགོངས་ པ་ དེ་ ཉིད་ ཡིན། ।དྲང་ བའི་ དོན་ དང་ ངེས་ པའི་ དོན། ।མདོ་ རྒྱུད་ རྣམས་ ལ་ ཡོད་ མེད་ དེ། ।གཉི་ ག་ མེད་ ཅེས་ གང་ གསུངས་ པ། ।དེ་ དག་ ཕྱིད་ ཀྱིས་ མཁྱེན་ པར་ གསལ།། །རྟོགས་ ལྡན་ སྒྲུབ་ པ་ ལ་ བརྩོན་ པ། ।བླ་ མ་ ལ་ གུས་ བརྩལ་ ཞུགས་ ཅན།། དམ་ པ་ ཕྱིད་ ཀྱིས་ དྲིས་ པའི་ ལན། ।མདོར་ བསྡུས་ པ་ འདི་ ལེགས་ པར་ དགོངས། ། ས་སྐྱ་ པཎ་ཆེ་ ཏས་ བླ་ མ་རྟེལ་ ལ་ ཞུ་ བ་ ལ་ ཞུས་ ལན་ དུ་ གསུངས་ པའོ།། །।

༦༥། །ཞང་ལོ་ཐུ་བ་ལ་གདམས་པ་བཞུགས། །

༦༥། ། : ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྷཾ། («ལ» -ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྷཾ།) ན་མཿཥྱ་མ་ཥ་ཥ་ཡ། རྣམ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཆུ་གཅོང་ལས་འཕྲུངས་པའི། ཆོས་གོ་མེ་ཏོག་སྟན་ཆོག་ཟེའུ་འཕྲུ་ཅན། ཤ་ཟླ་གསལ་བྱང་བ་དགའ་བའི་དཔྱིད་འཕྲུང་བའི། ཕྱེང་མཛོས་འདི་ནི་མཁས་པའི་མགལ་ཆུན་ཡིན། ཁང་ཞིག་དགའ་བས་རིང་ནས་མངོན་དགོངས་ཤིང་། ། ཡིད་གཅུགས་ཀྱང་པས་ཤིན་ཏུ་རྟེས་འབྲེལ་བ། ཁྱེད་ལ་རྟེས་སུ་གདམས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་གཟུ་བོའི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱོད། ।མངོན་དུ་ཀྱང་ན་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། ।ལྷོག་ཏུ་ས་ཕོང་ན་རྣམ་པ་བཏུས་སྟོང་ལ། ।ཉེ་བར་བསྟན་ན་མེ་ལྟར་སྲེག་པ་ཡི། ।སྐྱེ་བོ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་བརྟན་འཚལ། ।རང་ལུས་འདི་ཡང་སྐད་ཅིག་འཇིག་ཆོས་ཅན། ।གྲུས་པར་བྱས་ན་ཕྱིར་ཞིང་སྲེད་འཕེལ་ལ། ། འབྱོར་པར་ཀྱང་ན་ངན་འགྲོ་སྐྱེད་པའི་གཞི། ।ས་ཞེས་ཤེས་སུ་ཞིག་འདི་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། ।བློ་གསལ་ཕལ་ཆེར་ཀུན་པ་གཅོར་འཛིན་ལ། ।དགེ་སྦྱོང་ཆོ་གས་ཀྱང་འཆོ་བའི་རྟེས་འབྲང་ཞིང་། ।མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ལ་ཞེན་པས་ན། ।ཀྱེ་མ་སུ་ཞིག་རྒྱལ་བ་མཉེས་པར་བྱེད། ।འདོད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ཟང་ཟིང་བསྐྱེས་པས་གཡེངས། ।མི་ མཁས་ པ་ དག་ ཐོས་ མེད་ སྐྱེ་ པའང་ མཐོང་། ।མཁས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ བདག་ ཏུ་ ང་ རྒྱལ་ ན། ।འདི་ ན་ ཕུན་ ཆོགས་ སྐྱེ་ བོ་ སུ་ ཞིག་ ཡིན། ཁྱོད་ ཀྱང་ རང་ གི་ རྣམ་ ཐར་ ཏུ་ མ་ ཞིག །སྟོམ་ བརྩོན་ དགེ་ འདུན་ འདུས་ པའི་ ཆོགས་ ནང་ དུ། ། དམ་ བཅས་ སྐྱེ་ ཐ་ ཁས་ ལེན་ ངོ་ མཚར་ མོད། ।གཡེལ་ བས་ ལྟོད་ ན་ ཉམས

པར་གྱུར་ཏ་རེ། །ཕྱི་ཡི་རྣམ་གཞག་རྫུ་ལྟར་དོར་ནས་ནི། །མ་བས་པ་སྟེ་མས་
བསྟུར་བ་ཟུར་བཅོས་ཏེ། །འཕྲལ་སྣང་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་བློ་བསྟུར་བ། །འདི་
དག་སྐད་གཏེས་སྟེ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །རྣམ་དག་མ་བས་པ་འཇུག་པའི་
ལམ་མེད་པར། །གོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་འདུས་ནང་དུ། །ཟུར་གྱིས་བལྟ་དང་མཐོ་
ཀྱོག་བཞད་གད་ཅན། །ཆགས་སྡང་རང་བཟོ་འཚད་པར་དམ་པས་ཁྲེལ། །ཟས་
དང་ : ནོར་ངོར(《ལུ》 ངོར་དགས)འགོར་རྣམས་དགའ་བསྐྱེད་དེ། །རྣམ་པར་
འཕྱེན་པས་ན་ཚུང་མཀུ་བར་བྱས། །རྣམ་འཕྲལ་དུ་མས་ཡོག་པར་འཚོ་བ་ཡི། །
དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐག་རེ་རེང། །མང་དུ་ཐོས་པའི་འོད་ཟེར་སྟོང
གསལ་ཞིང་། །ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་སྟོན་གྱིས་མ་བསྟྲིབས་ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས
འཆལ་བའི་སྒྲ་གཅན་ལས་གྲོལ་བའི། །དམ་པ་ཉི་མ་དེ་ལ་བདག་ཀྱང་དད། །དེ
སྣང་མཁས་རྣམས་མཀུ་བར་འདོད་ན་ཁྱོད། །རང་གིས་བསྟུབ་པར་ནུས་པའི
གཞུང་ལུགས་གཅིག །ཚིག་དོན་བཅས་པ་བློ་ལ་ཏེས་པ་དང་། །སྒྲུབ་དང་གཞན
ལ་ཕན་པའི་བརྩལ་ཞུགས་ཟུང་། །བདག་ཀྱང་བརྟན་གྱིས་གཞན་གྱི་བློ་བསྟུར
ཏེ།།།འགོར་དང་ཟང་ཟིང་བསྟུབ་པ་མི་དྲན་མོད། །འོན་ཀྱང་འཇོམ་མེད་སྟ་བའི
ངང་ཚུལ་བས། །འདི་ལ་འགལ་གང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །དཔལ་ལྡན་ས
སྐྱ་བཏྲི་ཏས་ཞང་ལོ་ཙྭ་བ་ལ་གདམས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཏུ་གསུམ་པའོ།། །།

༦༥། །བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ་བཞུགས། །

༦༥། ། : འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། («ལུ» ས་སྐྱ) བསྟན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྦྱོང་བ། བློ་གཏོས་གསས་ལྷན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བསྟན་ལ་ཕན་འདོད་ཅིང་། །མང་དུ་ཐོས་དང་སྒྲུབས་པ་མི་ཚུད་བ། །བཅུ་བས་ལེགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་དེས། །གང་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ། །རབ་དགའ་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་དྲི་ཟ་དང་། །གྲུབ་པ་རིག་འཛིན་གཙོ་བོ་མཆིས་རྣམས་ལ། །རིང་ནས་དགོངས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་འདི་སྦྱོང་བོ། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྐྱོན་འདི་ཐུབ་པ་ཡི།། སྟོན་དུ་བསྲུང་བར་ཞལ་ཀྱིས་བཞེས་པ་ན། །ང་དང་བཀའ་མཆིད་གོ་སྐབས་མ་རྟེད་པས། །བདེ་བར་བཞུགས་ས་མ་བསྟན་ལ་མངའ་མཛད་པ། །བདག་ཅག་ལུས་ལ་(«ལུ» ལྷ) བདེ་བར་མཆིས་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡི། །མཇུག་ཏུ་སྐལ་བ་ངན་པ་བདག་སྐྱེས་པས། །སེམས་ལ་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ། །ས་ངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་གཉེན་གཅིག་ཏུ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དགེ་ལེགས་རིན་ཆེན་གཏེར། །སྐྱེ་རྒྱའི་ཕོངས་སེལ་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ།།བསྟན་པ་འདི་ལ་རྒྱ་འཕྲིན་ཤིན་ཏུ་མང། །ལྟ་མིན་ཕྱོགས་ཐུན་ལང་ཚོ་གསར་བུ་ཅན། །དུར་སྟྲིག་འཚང་བ་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་པ། །བསམ་པ་མ་ཞི་ཉེ་བར་མ་དུལ་བའི། །དགེ་ཚོགས་འདུས་ནས་ལྟ་རྣམས་འཇོམས་པ་མཐོང་། །སྐྱེ་བོའི་རྣོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཀླུང་མང་འདུས་ཤིང་། །ཕྱོགས་བཞི་ནོར་ཀྱི་ནོར་བུས་རབ་གང་བ། །

དོན་མཐུན་ལྟ་འཕྲེའི་དབང་པོས་ཉེར་བསྟེན་པའི། །ཆོས་དུས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་
གཡུལ་ངོ་བཀྲི། །དགེ་ལེགས་ལྟ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་གཞོམ་བྱའི་ཕྱིར། །ད་དུང་ལྟ་
མིན་རྫོད་པ་ཡོངས་མ་དོར། །གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་རོལ་མཚོ་བདུན་པོ་དང་། །
གནས་དང་དབེན་གནས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། །མཁན་སློབ་ཀྱི་ཟླའི་འོད་ཟེར་
གཞོམ་བྱའི་ཕྱིར། །ལྷོག་གྱུར་བརྟན་གྱི་སྒྲ་གཅན་མུན་པས་བསྒྲིབས། །དེར་ནི
(《ལུ》ཡང) ཉམས་དགའི་བདུད་རྩི་ཐོབ་མོད་ཀྱི། །སྟན་པའི་མགོ་དང་བླལ་བས
མ་བརླག་གམ། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་སྟན་གྱགས་ཀ་ལ་ཞེས། ཁྲོལ་དང་བླལ
རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་སྲེད་པ་ཡིས། །གོང་ནས་གོང་དུ་དཔྱང་ཆོགས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །
གྱགས་པ་ལྟ་དབང་རྩང་ནས་གཞོམ་བྱའི་ཕྱིར། །སྲུན་འབྱིན་བརྩོན་རྣམས་རྫོ་ལ
ལྟུན་པོའི་རྩེར། །མགོ་གཅོད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དུ། །དབེན་གནས
བལྟ་ན་སྟག་པའི་སྒོ་བསྟམས་ནས། །ས་གཞི་མིག་སྟོང་དག་དང་ལྡན་པ་ལ། །ངོ
ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དོར་བའི་གོ་ཀྱོན་ནས། །གྱགས་མིན་ཐོབ་པ : ཆོ་བའི (《ལུ》མིན
པའི) མཆོན་ཐོགས་ཏེ། །ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཞེ་སྡང་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྒྱོབ་སོང་སྒྲ
ཡི་ངར་ཆེར་སྒྲོགས་ཤིང་། །ཐོབ་ཀོར་ཡོངས་འདུའི་ལྟོན་ཤིང་ལ་དམིགས་ནས། །
སྟོམ་བཅོན་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་ཕམ་པར་བྱེད། །ཤིང་རྟའི་ཚལ་དུ་བཞོན་པ་དུ་མ་རྒྱུག
རྫུ་འཕྲུལ་ཚལ་དུ་འཕྲུག་ལོང་དུ་མ་བྱེད། །འདྲེས་པའི་ཚལ་དུ་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས
སྒྲུབ། །དགའ་བའི་ཚལ་དུ་བཞད་གད་དགའ་བས་དགོད། །རང་ཕྱོགས་ཕམ་ནས
མཆོན་ཆ་ནོར་བཞིན་ལེན། །ཕ་རོལ་བཅོམ་ནས་རྒྱང་བཞིན་ཕྱོགས་སུ་འཕེན། །ཐུང
ཟད་ཕམ་ནས་ངོ་འཛུམ་སྟོན་བཞིན་སྟུད། །རེས་འགའ་རྒྱལ་ནས་ང་རྒྱལ་འབྲུག་ལྟར
སྒྲོགས། །འགའ་ཞིག་གྱགས་ནས་རྣམ་འགྱུར་གློག་བཞིན་འགྱུ། །རྟེས་སུ་གདམས

ན་ཆོག་ངན་ཐོག་ལྟར་འབེབས། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ། ། ཆོས་ལ་བརྩལ་བ་དུས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཆོགས་པ་ཚངས་པར་སྟོད་པ་སྨད་ པ་ཐུག ། །ལོག་ཏྲོའི་གོ་ཆ་ཤིན་ཏུ་ས་ཀྱོན་པས། །འདི་ལ་ལྟ་ཡི་ཐ་ཆེན་ཀུན་ དགའི་ཆོག ། །ཆོས་ཀྱིས་ མཐོ་ བ་ དུས་ སུ་ བརྟུངས་ མོད་ ཀྱང་། །ད་ ད་ དང་ གནས་ སྐབས་ཤེས་ པར་ མི་ འགྱུར་ཞིང་། །ལོག་ པར་ ཏུ་ ཀ་ བཏོན་ པར་ མ་ ཀྱུར་ ཀྱིས། ། འདི་ཡིས་འཐབ་ བྱལ་ལྟ་ཡི་ ཆོགས་རྣམས་ངང་། །ས་སྟེང་འོག་མིན་ བར་ ད་ ཀུན་ བའི་ ལྟ། །ཐམས་ ཅད་ འདུས་ ཤིང་ ལྟ་ མིན་ འདི་ རྣམས་ ཀཱཊ་ཨ། །ཆོ་ ངས་ ཀུ་ མཆོ་འི་ འགྱམ་ ད་ བསྐྱེད་ པར་ བྱ། །འདི་ ངག་ ཅིང་ སྟོ་ཨས་ ཐཱ་ ཀ་ ལ་ ཨ ས ། ། །

༦༥། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ (《ཀ》 +གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་ གདམས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཐོར་བུ་གཉིས་) བཞུགས། །

༦༥། ।(《ལུ》 +ཡང་) སྨྲས་པ། ཕུང་ཟད་དབེན་ན་རྒྱན་པོ་དུ་མ་འགྱེད། ། བག་ཙམ་རྟེད་ན་ཁ་ལ་མཆོད་པར་འགྱུར (《ལུ》 འགལ)། ।འགའ་ཞིག་མཐོང་ན་ ཆོག་ངན་སྡུ་ཆོགས་སྨྲ། ।རྒྱ་མཚན་ཆུང་དགས་འཕྲུག་ལོང་དུ་མ་བྱེད། ।རང་གཞན་ རྒྱུད་རྣམས་མི་ལྟར་སྲེག་པར་བརྱོན། ।དེ་ལ་སྨྲས་ན་བོང་ནས་རབ་ཏུ་འཕྲུག ། གླང་ཆེན་ཐོས་པ་ (《ལུ》 འདུ) ལྷགས་ཀྱི་མེད་འདུ་བ། ।གོལ་བ་གཞོན་ནུ་རང་ལ ཆགས་པ་ཁྱེད། ।རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱས་བསྟོར་ཀྱང་། ।རྟེས་སུ་འཛིན་ ཐབས་ནུས་པ་ཡོད་རེ་སྐྱན།། །।ཡང་སྨྲས་པ། བཏུ་ཚར་མཉན་པས་ཆོག་ཙམ་ ཤེས་པ་ཅན། ।མང་དུ་བཤད་པས་འདོན་པ་གོམས་པ་པོ། ।ལེགས་པར་གཏུགས་ ན་བླ་མ་དཔང་བྱེད་པའི། ।མཁས་པ་འདི་དག་ཚུ་ཤིང་སྟེང་པོ་འདུ། ।སྒྲ་དང་ཚད་ མ་དེ་བཞིན་སྲེབ་སྦྱོར་དང་། ।སྟན་བག་ཟློས་གར་དང་ནི་ཆོག་གི་ཆུན། ।མིང་གི་ ངེས་བརྗོད་ཏུས་སྦྱོར་དབེ་སྲེལ་བ། ।ལེགས་ཏོགས་བྱང་ཕྱོགས་འདི་ན་ཁོ་བོ་ ཙམ།།ཀ་ཡི་སྨྲ་ཆུམས་ཕྱོགས་ཡིད་རིང་སྦྱོངས་དང་། ।ཤེས་བྱ་འདི་ཀུན་ཤེས་པ་ལྟ་ ཞོག་གི ।གང་གི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་། ।སྟོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ ཡོད་རེ་སྐྱན། ।མཁས་པ་མཁས་པའི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་ལ། ।(《ཀ》 《ལུ》 +ཤེས་ བྱ་འདི་དག་ལེགས་པར་ཏོགས་པར་དགོས། ।) གང་གི་ཕྱོགས་ཙམ་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེས། ། མཁས་པའི་མདུན་སར་མཁས་ཞེས་ཏོག་ཏུ་མི་བྱ།། །।

༦༥། །མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་གནང་བའི་ཡི་གེ་བཞུགས། །

༦༥། ། : ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྷཱ། (《ལུ》 –ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྷཱ།) མི་ཉག་གི་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མའི་མཆོད་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྲོག་ཤིང་ཆེན་པོ་གྱུར་པ། དཔལ་སྟེ་ཆེན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་གཞུག་མར་བཞུགས་པའི་མཁན་སློབ་ཞལ་བཞུགས་པ་རྣམས་པས་དགེ་མཛད། དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ། རྣམ་དག་ཆོས་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཚབ་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཐ་གྱུར་ལེགས་བལྟམས་ཤིང་། །མི་མཚུངས་བློ་ཅན་མཁས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲོགས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་འདབ་མ་ཅན། །སྟོམ་བཙོན་དམ་པ་བྱང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས(《ལུ》 རྣམས) ལེགས་བཤད་སྒྲང་རྩི་ཕྱིར་ཕྱིར་བསྟེན་པ། །སྟེ་ཆེན་བསྟན་རྩ་བརྟློའི་འབྱུང་གནས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་བློ་གསོས་གསལ་ལྟན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་དྲི་བདུ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ། །རབ་ལྟང་མཁྱེན་བརྩེའི་མཆེ་བ་རྩོ་བ་ཅན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཁྱོད། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བའི་རལ་པའི་ཚོགས་མང་རབ་འཕྲུགས་བགེ་ལ་ཉལ་བའི་མིག་དམར་བ། །འཇོན་པའི་ཐྲར་མོ་ཏོ་ཏྲེའི་རྩེ་ལྟར་རྩོ་བ་དང་བཅས་ཀུན་ནས་ལྟང་བའི་ཡན་ལག་ཅན། །ཕྱ་རྒྱས་ཚོགས་ཀྱི་མཆེ་བས་རབ་གཏམས་བདག་ཏུ་འཇོན་པའི་ཁ་སྐོ་ཀུན་ནས་ཕྱེ། །སྲིད་པའི་རི་དྭགས་རབ་བསྟེགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱུགས་བདག་ཉེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག ཁྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་སྐྱེན་པ་ཡི། །གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཕུལ་དུ་བྱུང

བ་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་ཀྱིས་རབ་བསྒྲགས་པ། །རིང་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཇི་
བཞིན་ཞེ་བར་ཁྱམས་པས་ཁོ་བོ་ཡི། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་དབྱར་གྱི་ཚུ་བཞིན་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར། །དེ་སྣད་མཆོད་འོས་སྟོམ་བཙུན་ཁྱེད་རྣམས་ལ། །
དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཚོགས་གི་མེ་ཏོག་གི །ཕྲེང་བ་སྒྲོལ་ལེགས་ངག་གིས་རབ
བརྒྱས་པ། །འདི་ནི་དགེ་བ་སྒྲོལ་ཕྱིར་བདག་འབྱུལ་ལོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི
བསྟན་པ་རིན་ཆེན་གཏེར། །འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་ལེགས་གནས་པ། །དགེ
འདུན་དགེ་ལེགས་ཆོགས་སྨོར་འཛུག་རྣམས་ལ། །རྟེས་སུ་སྟོན་པའི་བཤེས
གཉེན་དེད་དཔོན་མཆོག །ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་དགྱེ་གོས་ཞབས་བཏུན་ཞིང་། །
གདུང་རྒྱུད་དག་པའི་སྲོ་གཙུག་རབ་མཛོ་བ། །ཕས་ཆོལ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ
གླང་པོ་ཆེ། །ཡང་དག་ལམ་འཛུད་ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ་པོ། །དགེ་ལེགས་ཆར་རྒྱུན
ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །ཟབ་ཡངས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུག་སྒྲ་སྟོང་སྒྲོགས་ཤིང་། །
གདུལ་བྱའི་ལོ་ཏོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་མཛད་པ། །སྟོམ་བཙུན་ཆེ་ཁྱེད་ཆར་གྱིན་ཆེན་པོ
ལགས། །མཁས་པའི་ (《ལུ》+ཐ) སྒྲོབ : གྲྭའི (《ལུ》ཀྲ་པའི) ཚལ་ དུ
(《ལུ》-དུ) རབ་འབྱུངས་ཤིང (《ལུ》-ཤིང) ། །དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཆབ་ཀྱིས
ལེགས་བསྒྲུབ་པ། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འདབ་མ་ཅན། །ཕན་བདེའི
འབྲས་འབྱིན་དཔག་བསམ་ལྷོན་ཤིང་ཁྱེད། །ཕྲེ་བ་ཀུན་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སྐྱེ། །
ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གཙུག་གི་ཏོར་བུར་གྱུར། །དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བྱའི
དམ་པ་སྐྱེ། །མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་དཔག་བསམ་ལྷོན་པའི་ཤིང་། །དེ་སྣད་ཁྱེད་ཀྱི
མཛད་པར་བགྱི་བ་ནི། །དེ་དུང་སྟོམ་བཙུན་འབྲུམ་ཕྲག་ལྷག་པ་དང་། །མཁས
པའི་སྒྲོབ་གྲྭ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་དང་། །ལེགས་བཤད་ཆོལ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་འགའ་ཞིག

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་སྒྲེལ་བ་དང་། ཡུན་རིང་རྟེད་དང་བཀྲར་སྟེ་
གྲགས་ལྡན་པས། ཁྱོ་བོ་ཀུན་ལ་སྨན་ (《ལུ》 གནས) པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག
ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཙོན་པར་ཞུ། ཁོམ་བཙོན་བདེ་ལ་ལེགས་པར་གནས
བྱའི་ཕྱིར། ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཀུན། ངན་ཚུལ་ལ་གཟུ་བོའི
ལམ་ཉིད་ཀྱིས། ཆུམ་པར་དབྱུད་ན་བསྟན་པ་འཛིལ་ལགས་གྱང་། མཚན་མ
ཅུང་ཟད་མངོན་ཕྱོགས་ཉིད་བྱས་ནས། ངན་ས་སྟོང་དག་པ་བསྟེལ་བར་མཛད
ལགས་ན། ཆུམ་ཐར་དག་པའི་གྲངས་སུ་བགྲང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཕད་པ
རིགས་པའི་སྒྲུན་ཀྱིས་གཟིགས། ངན་ས་སྟོང་ལྟོད་པའི་ལུས་ངག་མ་བསྡུམས
ཤིང་།།བློ་ངན་ཐོས་པའི་ནོར་དང་མི་ལྡན་པ། འཚལ་ཞིག་བཙུ་བས་རྟེས་སུ
འཛིན་པ་ཡང་། བསྟན་པའི་ཚེར་མར་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་མཆི། ཁྱོད་པར་འདོད
པའི་ངན་སྟོང་བློ་གྲོས་ཅན། ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྡུམས་པ་ཡུལ་ནས་བགྲོད་མིན་པ། །
དེ་དག་འགོར་ངང་འཕྱོར་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། ཁ་ལས་པའི་མདུན་ས་བཏང་ན་ཅིས
མི་ལེགས། ཤིན་ཏུ་ཁ་ལས་ཀྱང་གྲགས་པ་མ་ཐོབ་ལ། ཁྱེད་བདག་ཉིང་ཞིང
འགོར་ངང་མི་ལྡན་པ། ངེ་ངག་གཅུག་ལག་ཁང་བཟང་སྟེ་ཆེན་གྱི། ཁོ་ས་ཁོའི
འཚང་ཐོར་སྟུལ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལགས། ངབང་ཐོ་ཏུལ་བ་བསླབ་པའི་ཁྲིར་འཛོན
པ། ། བསོད་སྟོམས་ཆུ་བས་ཁ་ཟས་མི་འཕྲོད་ཅིང། གནས་མལ་གོས་དང་སྨན
ཀྱིས་ཕོངས་པ་ཡི། ཁོམ་བཙོན་དེ་དག་བདག་གིར་མཛད་པར་གསོལ། ཁ་ལས
པ་མ་ཁ་ལས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐོར་བ། ཆེ་བའི་ཆེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེ་རྒྱས
ལ། ། དེ་སྐད་གསོལ་བ་ཀུན་དགའི་ཆུལ་མཚན་དཔལ། ཁབཙང་ཐོ་ཞེས་བྱར
གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལགས། ད་དུང་ཞུ་བར་གསོལ་བ་མཆིས་མོད་ཀྱི། འོན་མཐུན

འདི་དག་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདག་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མང་བས་ན།། རེ་ཞིག་གྱས་པའི་མཚན་མ་འདི་འབྱལ་གྱིས། །བརྩེ་བས་བདག་དང་བདག་གི་རྗེས་འཐང་བ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་བགྲོད་གྱུར་རམ། །དུས་དང་དུས་མིན་ཇི་ལྟར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཞུ། ། དཔལ་སྟེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་བཞུགས་པའི་མཁན་སློབ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་མཛད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་གནས་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་གསོལ་བ་ལགས། ཡི་གེ་མི་འཁྱར་པའི་རྟེན་ཁ་ཆེའི་གྱར་གྱམ་ཞོ་བཅུ་གསུམ་འབྱལ།། །།

༦༥། །ཉི་མ་ལ་སྦྱོང་བ་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷཾ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ། ཉི་མ་ལ་སྦྱོང་བ། ཁྱོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་ངད་པས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁོངས་སུ་ལང་ཚོ་རྒྱས་པའི་སྦྲིན་འདུས་པ། །ངན་རྟོག་རྒྱང་དམར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་འཕྲུག་རྣམ་འགྱུར་གློག་ལྟར་འགྱུ་བས་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །ཚོག་ངན་སེར་བ་རྒྱུབ་སྦྱོང་རྟོ་རྡེའི་ཆར་འབེབས་དགེ་ལེགས་ལོ་ཏོག་ཕར་པའི་ཁང་བཟང་རབ་འཛོམས་པའི། །འཛིགས་ཆེན་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་བང་མཛོད་འཕེལ་འདོད་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་གནས་རྣམས་བསྲུང་བར་ཅིས་མི་བརྩོན།། །།

༦༥། །ཤོ་དགོན་པ་འགྲོ་མགོན་རིན་ཆེན་ལ་སྦྱོང་བ་བཞུགས། །

༦༥། །ཨཹ་ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ། བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བདེན་པར་སྣང་བ་འཕགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་འགོར། །འདུས་པའི་གཙུག་ན་སྟོང་ཉིད་ས་ཆེ་གཤེ། །རྒྱལ་བྲལ་དཔག་ཡས་འཇམ་པའི་ཡན་ལག་གིས། །སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཇི་བཞིན་ཚོས་སྒྲ་ཞིང་། ། གྲྭབ་པ་མཚོག་བརྟེས་དུ་མ་བཞུགས་པའི་གཞི། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་ལེགས་གནས་པ། །སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་དེ་ཡི་སྦྱོང་ཡིག་འདི། །འདམ་པའི་གདན་ས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གཞི། །རྗེགས་ལྡན་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གང་བ། །གྲྭབ་པའི་གནས་མཚོག་ཤོ་དགོན་དབེན་གནས་སུ། །བཞུགས་པའི་འགྲོ་མགོན་རིན་ཆེན་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏཱ་ལས་ཉམས་རྒྱམ་པར་དག་པ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་སྟར་ཁམས་ཀྱི་ཆ། རྒྱ་གྱུང་དལ་ཀྱིས་འབབ་པ་ཟླ་ཆབ་དཀར་མོའི་ངོགས། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཁང་དུ་མ་དང་ལྡན་ཞིང་། འབྲུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། ཁོར་ཡུག་གི་རི་བོ་རབ་ཏུ་མཐོ་ཞིང་། ས་གཞི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྡན་པའི་ངོས་ལ་འཇམ་པའི་སྒང་ལྷོངས་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་སྣང་བ་ཅན་ནི་ནགས་ཚལ། ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཛེས་པའི་བྱ་རྒྱུས་སྐྱན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་པ་དང་བཅས་པས། དགའ་བའི་ཚལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱན་པ་ལྟར། ལྟའི་བུ་དང་བུ་མོ་རྒྱས་ཀྱང་ཡིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་གནས།

ཉམས་མྱོང་དང་རྟོགས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དབེན་གནས་དམ་པ། དཔལ་ཀྱི་ཤོ་དགོན་ན་བཞུགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསླུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། རྟོགས་པ་དང་མཁྱེན་བརྩེའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་བཞི་ཕྱག་ཏུ་འབྱུལ་བ། ཁྱེད་ཀྱིས་བློ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ས་ཐང་རྒྱས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པས། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དྲུང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕགས་མོ་གྲྭབ་པས་གཏུགས། གདམས་ངག་དང་རྟོས་སུ་བསྟན་པ་མཚོས་པའི་དབང་གིས་ངེད་ལ་ཡང་བརྒྱུད་པའི་བླ་མར་བཟུང་ནས། ངེད་ཀྱི་བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གཉེར་མཛད་ཅིང་། བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་དུ་བཞུགས་ནས་ས་སྐྱ་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མཛད་བྱ་བ་ཁྱེད་རང་གི་སློབ་མ་སྟོན་པ་ཚུལ་གཞོན་ངག་ལས་ཐོས། དེ་ལ་དགའ་ཞིང་རྟོས་སུ་ཡི་རངས། སླད་མ་ངེད་ལ་ཏོར་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བླ་མཆོད་ལ་འོང་དགོས་བྱ་བའི་གདན་འདྲེན་ནན་ཅན་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་དལ་འགྲོ་བ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བླ་མཆོད་རྒྱུ་དང་། མི་གོ་ཆོད་འགའ་འདབ་ནོར་དང་ངེད་ཀྱི་ཐུ་ལ་བཏང་ནས་རྒྱལ་པོའི་གསེར་ཡིག་དང་འཇའ་ས་ཞུས་ན་ང་ལྟ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་ལ་འཐད་ན་ངེས་རོགས་ལྟན་གང་དགོས་བྱེད་པ་ལགས། ངེད་གར་ཡོད་ཀྱི་སྟོན་ལ་མི་ཐོང། ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་མ་སྟོན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་ཡོད། ཁྱེད་ལ་ཡང་མོས་གུས་དང་རེ་གཉིས་ཀ་ཆེ་བར་གདའ། ཁྱེད་བསྟན་པའི་སྲོར་ཞུགས་ཚད་རྣམས་ལ་སྐྱ་གཅིས་པ་ཉ་དང་ཆོས་བརྒྱད་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད་མང་བ་རེ་མཛད་པར་ཞུ། ཡིག་རྟེན་དུ་ངེད་ལ་ཡུ་ཅོ་རྒྱལ་པོས་ཁོང་རང་གི་ཐུགས་དམ་དུ་བཞེངས་ནས་ངེད་ལ་ཕྱལ་བའི་གསེར་སྦྲད་ཡིག་ཤོག་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། གླེགས

ཤིང་གི་རྒྱབ་ཏོས་ལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟོར་བ་དང་། ལྷུམ་ཙྪེདས་དང་། པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་
གནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། ཚོའུ་ཟི་དམར་པོ་དང་། བེའུ་རས
དཀར་པོའི་ན་བཟའ་ཅན་གནས་འབུམ་ཅིག་དང་དོ་མཉམ་ཟེར་བ་ཞིག་ཕྱུགས
དམ་དུ་འབུལ། གཞན་དུ་མི་གཏང་བར་ཞུ། རས་དར་ཚོན་མ་ཡ་བ་ལེགས་པ
ཞིག་དང་། ཀ་རའི་གླང་པོ་ཆེ་ཞིག་འབུལ་ཞིང་མཆིས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས
བཅས་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ། །བདག་འཛིན་བྱད་ཤིང་བསྲེག་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ། །མ
རིག་མུན་པ་བསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲོན། །ཟབ་མོའི་དོན་སྟོན་གསུང་རབ་དྲི་མ
མེད། ། །སྡུག་བསྔལ་ནད་ཀུན་སེལ་བྱེད་སྨན་གྱི་མཆོག། །ཞལ་གསུང་ཕ་རོལ་ཕྱིན
གཞུང་ སྲུམ་བརྒྱ་པ། །མཐིང་ཤོག་གཞི་ལ་གསེར་ཡིག་ཁྱད་པར་འཕགས། །
གླེགས་ཤིང་ངོས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྐུ། །འཛམ་བུའི་གསེར་ལས་བཟོ
གནས་དུ་མས་བརྒྱན། །དབུས་གཙང་མཐིལ་ན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདི། །དགེ
འདུན་རྒྱ་མཚོ་འདུ་བའི་ཚོ་བྱང་དུ། །མི་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་འབུལ།། །
ཀ་ཤིའི་རས་དང་ཀ་རའི་གླང་པོ་མཆོག །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་གྱུར་ན་ཡང། །
དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་རིང་ནས་བསྐྱར་བ་འདི། །མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་ཏུ
ཕྱིན་ནས་ཀྱང། །དྲངས་ཤིང་དགེས་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་བཞེས་ནས་སུ། །གཞན
ཕན་ཕྱགས་ལས་ཆུང་ལ་མི་གཞོལ་ཞུ། །འདིར་སྨྲས་པ། རྟོགས་པ་ཆུ་མཛོས་ཡོན
ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །ཕྱིན་ལས་བསེལ་འོད་ཁོན་མོངས་གཏུང་བ་ སེལ། །
སྟོབ་མ་ཀུན་ཏུའི་ཚལ་རབ་རྒྱས་མཛད་པ། །སྐྱེས་མཆོག་རི་བོང་འཛིན་པ་རྒྱལ་གྱུར
ཅིག །དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༦༥། །ཤོ་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བ་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་སྭསྟི་ཞི་ཏཱུ། བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བསོད་ནམས་ཆུ་གཏེར་ཡོན་ཏན་བཏྱོའི་ཚལ། །ཞན་བདེའི་ཏྲི་བཟང་དགེ་འདུན་ཐུང་བས་བསྟེན། །ཏིང་འཛིན་སྦྲང་རྩིས་སྐྱེ་རྒྱའི་གཏུང་ཞེལ་བ། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་རྣག་ཏུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དམ་པ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུ་བའི་གནས། །བདེ་གཤེགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་འཛིན་པ། །དབེན་གནས་དབེན་ལ་དགའ་བ་འདུ་བའི་གཞི། །དགོན་པའི་དམ་པ་ཤོ་དགོན་ཞེས་སུ་གྲགས། །དེར་གནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དོན་འདི་སྦྱིང། །སྟོམ་བཅོན་དམ་པ་ཏིང་འཛིན་མཆོག་བརྟེས་པ། ། ། ། ཡང་དག་ལམ་སྟོན་འགྲོ་ལ་བུ་བཞིན་བརྩེ། །བསྟན་པའི་མཛོད་འཛིན་བླ་མ་དམ་པ་དེ། །ཞི་བར་གཤེགས་ཞེས་བདག་གིས་རིང་ནས་ཐུམས། །དེ་ལ་གཤེགས་དང་བཞུགས་པ་ཡོངས་མི་མངའ། །གཤེགས་དང་བཞུགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐུན་པོས་བཏགས། །དམ་པའི་དོན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཞི། །བཅོན་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་དོན་འདི་ལེགས་མཁྱེན་མོད། །འོན་ཀྱང་སྙིགས་དུས་བསོད་ནམས་ཞན་པ་དང། །རྩོད་པའི་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐུན་པས་ན། །དམ་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་ཞན་པའི་ཕྱིར། །འདས་པ་ཡི་ཞེས་གཏུང་བ་མི་བཟད་སྐྱེ། །འཕྲལ་པའི་སྣང་ངོར་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཡང། །སྟོན་ཀའི་ཚར་བཞིན་ཀུན་ནས་འབྲི་བ་མཐོང། ། ། །

ན། ། རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་གདོངས་ཅེས། ། རིང་ནས་གནས་པ་བདག་གསོལ་འདེབས། ། དབལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཁྱེ་ཏས། ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཡི་ཆ་གནམ་འཕང་མཐོ་ཞིང་རྒྱར་ཡངས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ། རི་བོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་ངོགས། ཕྱི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་དང་། སྣ་སྣན་པའི་བྱ་དུ་མས་གང་བ། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་གནས། དབལ་ཀྱི་ཤོ་དགོན་ན་བཞུགས་པའི་རིན་ཆེན་གདན་ས་བས་དབུ་མཛད་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སྦྱོང་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བརྩེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་བློ་མ་དམ་པ་དེ་ལ་འདས་གྲོངས་མི་མངའ་ཡང་། སྐྱེ་བོ་རྣམ་འཛིན་ཅན་རྣམས་དང་ཉིད་ཕྱིར། བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ། ས་ངམས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་མགོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དགོངས་ལ་ཐུགས་ཁྲལ་མི་མཛད་པར་ཞུ།། །།

རྟ་ས་དང་བཀྲར་ཐྲི་ལ་སོགས་པའང། ། མཆོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ། ཡང་དག་བྱ་མ་དམ་པ་ལ། ། བསྟུན་པའི་མཆོད་པ་དེ་བས་ལྟག ། དེ་སྐད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་དང་། ། རྒྱམ་གྱོལ་ཡེ་ཤེས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། ། ཁྲོམ་བཙུན་དགེ་འདུན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། ། ས་ངམས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། ། བྱ་མ་དམ་པ་མཁན་བྱའི་ཕྱིར། ། ཡང་དག་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན་པ་ཡིས། ། རྒྱམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟོན་མཛད་ན། ། བྱ་མ་ཐུབ་པ་མཁན་པར་འགྱུར། ། ཕྱིང་ཡིག་ཚ་ཟེར་བྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། ། འགྲོ་བའི་ནུས་བསལ་ཆུན་པའི་ཚོགས་བསལ་ཏེ། ། དགེ་

འདུན་བརྩོལ་ཆོགས་རྣམས་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གསལ་གྱུར་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་དམ་བར་བྱང་ཆུབ་པ། །མཁན་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད། །ལོག་ལྟང་མགོན་མེད་ཕོངས་བའི་སྐྱབས་གྱུར་པ། ། ཀུན་མཁྱེན་འགྲོ་མགོན་དེ་ཡི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཆབ་ཀྱིས་ལེགས་གང་ཞིང་། །ལུང་རིགས་མན་ངག་རིན་ཆེན་གཏེར་གྱིས་ཕྱུག །ཡིད་བཞིན་མཆོ་འདུ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་ནས། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ལས་སྟེ་སྟོད་མང་ཐོས་ཤིང།། བླང་དོར་ལེགས་པར་ཕྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྡན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་བསྡུངས་ལྡ་བ་དག་པ་ཅན། །སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་དེ་ཡི་སྲིང་ཡིག་འདི། །བྱམས་པའི་ཐུགས་དགོངས་ཕན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །ཤར་ཕྱོགས་སྨར་ཁམས་ཞིང་ན་ལེགས་བཞུགས་པ། །སྟེ་དགོན་ཡོན་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ།། །།

༦༦། །བོད་ཡུལ་ལ་བསྟན་པ་བཞུགས། །

༦༦། །ཚོ་ས་ལྷི་ས་ཀློང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་བླ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ། །ཞི་ཟེར་ཕྱ་བའི་ཆ་ཤས་འཇུག་པ་ལྟར། །གལེང་བ་མེད་པར་རྩེ་གཅིག་གིས་བཏུད་པ། ། །བདག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ནུས་པས་རྟོགས་པ་ཡི། །ས་ངམས་རྒྱས་ཚོག་གི་ཕྲེང་བས་བསྟོད་བགྱི་སྟེ། །ས་སྟེང་དཔག་བསམ་ལྷུན་ཤིང་རབ་བསྐྱེད་ཅས། །ལྷུག་ཕྱན་ལྷུ་གཡི་ཚོགས་རྣམས་ཅིས་མི་སྐྱེ། །དབུས་ཀྱི་གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་བུའི་གླིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ཀྱི་རིག་པས་མངོན་པར་

མཛོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟླ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་གཙས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་བརྒྱན་པའི་ཁྲོད། ལྷ་རྫས་ཀྱི་ནོར་བུ་ཉེ་བར་འབར་བ་འཕྲིགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟར། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི། རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པ། ས་འི་ཆ་གླང་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མཐོ་ལ་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པའི་སྒྲོན་མེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟའ་ལས་ཐར་པ་ལྟར་རྟུལ་དང་བྲལ་བས་གཙང་བའི་འཇུག་ངོགས་དང་ལྡན་པ། བསོལ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཉེ་བར་སྒྲོགས་པའི་ཆུ་གླང་དྲི་མ་མེད་པ་འབབ་པ་དང་ལྡན་བའི་འགྱམ་ངོགས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཉེ་བར་བསྐྱེངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར། ཐུགས་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐལ་པ་བཟློད་ཀྱི་མི་ལང་བར་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་རྟུལ་དང་མཚུངས་པ་འབྱོངས་པས། སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ། སྟན་བཀ་ཤི་ལོ་འདབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉེ་བར་འཕྲིགས་པ། གྲགས་པའི་རྩྭ་གོས་བསྐྱོད་པའི་དྲེའི་ཚོགས་ལ་ཐུ་ཚོས་གསལ་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་བྱང་བའི་ཕྲེང་བ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔྱིད་འཕྲོག་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་ཚོག་གི་རྣམ་པར་གཡོ་བའི་དར་དིར་གྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏི་བས་ཀུན་ནས་ཁྱབ་པ། བསོད་ནམས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་གླང་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་བ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དྲེགས་པའི་ལྟ་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཏུད་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ལ་བདག་ཀྱང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་

ལྷན་པས་ལུས་ཀྱི་བར་བཏུང་བའི་ཡན་ལག་མཆོག་གིས་གཏུགས་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱ་
བར་འཇུག་པའི་ཚོག་གི་ཕྱིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྟོད་ཅིང་གྱས
པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་མཚན་ཞིང་། །ཟླ
ཟེར་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁོ་བོའི་བློ་གསལ་དྲི་མེད་ཆུ་གཙང་ལས། །ཐུང་བའི་བསྟོད་ཚིག
བདློའི་ཕྱིང་མཛེས་པ། །ལེགས་སྦྱར་ངག་གི་ཟེའུ་འབྲས་རབ་བརྒྱན་པའི། །ཕྱིང
བ་འདི་ནི་ཛྷོག་ས་ངམ་རྒྱལ་ལ་འབུལ། །དེ་ལྟར་སྨོ་གསུམ་མཁའ་ལྟར་དྭངས་པ
ལ། །ཤར་བའི་བསྟེན་ལེགས་ཚོག་གི་བསོལ་ཟེར་ཅན། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་ལྟར
དཀར་དགེ་བ་ གང་། །དེས་ནི་འགྲོ་ཀུན་འཇམ་དབྱངས་འདྲ་བར་ཤོག ། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཞན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་ལ་རེག་པས་བློ་གྲོས
གཙང་བའི་འགོན་ཏོ་སྒས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོ་བཅུ་དགུ་ལོན་པའི་ཚེ
དཔལ་ས་སྐྱའི་དབེན་གནས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱར
བའོ།། །།

༦༥། །ཤ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཞུགས། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དཔང་རྒྱང་དུ་བདུད་སྡེ་དགྱེང་བཅས་ས་དང་མཁའ་ལ་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །རྗོ་རྗེ་ (《ལུ》 +རལ་གྲི) མདུང་ཕྱང་དང་ནི་འཕོར་ལོ་མེ་དང་ : རི་དང་ (《ལུ》 –རི་དང་) གང་ས་རིའི་ཕྲེང་བས་ཆར་འབེབས་པ། །རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བྱེད་སྟོང་བས་ལྡན་མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་བྱང་ཆུབ་བཟློག་ཕྱིར་བཙོན་པ་ན། །བྱམས་པའི་ཕྱགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐམ་མཛད་རྫོགས་པའི་ས་ངན་རྒྱས་གང་བཏེད་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་དུ། །བསམ་དང་སྨོན་བ་ཕུན་ཚོགས་པས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པར་ཕྱགས་བསྐྱེད་ཚེ། །ས་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས། །སྨྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་བསྒྲུབས་ཤིང་། །བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་གོམས་པར་མཛད། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས།།ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །འགྲོ་མགོན་དང་པོ་བལྟམས་པ་ན།།འཇིག་རྟེན་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ། །བདུད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དོགས་པ་སྐྱེས།། །མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་མཐའ་དག་སྣྲག །དེ་སྣད་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། །ཉི་མའི་འོད་བཞིན་ཕྱིན་ལས་མངའ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བསྟུན་བའི། །རྩ་ལག་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཕང་གཅིག་སྟེ། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་བསྒྲགས་པ་ན། །ཚངས་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལྷགས་པར་གྱུར། །ལྷ་ཡི་བླ་མ་ལ་ལྷར་ཁྱེམ། །ཕྱབ་པ་ཆུང་མིག་གོག་མཁར་དང་། །དྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་གནས་འཇོག

སོགས།། །གྲགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཀུན། །ཆོས་ཀྱིས་ཕམ་མཛད་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྟེས་ནས། །འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ངོ་མཚར་ཆེ། །སྲིད་པའི་སྡེད་ལས་མ་གོལ་བར། །སྐུ་སྲོག་བཏང་བས་བ་སྤྱ་ལྟང། །ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་མི་གཟིགས་པར། ཁྱེད་ལ་ཕན་པར་བྱའོ་ཞེས། །མགོན་མེད་བདག་ཅག་རྗེས་གཟུང་བ། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །རྒྱལ་བས་བདུད་སྡེ་བཏུལ་བ་དང་།། །མུ་སྟེགས་མ་ལུས་ཕམ་མཛད་དང་། །ཉན་ཐོས་སློབ་མ་གྲངས་མེད་བཀྲོལ།། །རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་ལུང་བསྟན་མཛད། །དེ་འདྲའི་ལེགས་ཚོགས་མཐོང་བ་རྣམས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉིས་བས། །བྱང་ཆུབ་སྦྱང་དུ་འཇུག་པ་བདག། སྨོན་ཡང་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས། །སྨོན་མ་ཤ་ར་དཔེ་ཏིའི་བྱ། །བྱམས་པ་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མཛད། །ས་མས་ཤེས་སུ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྨོས་ཅི་འཚལ། །སྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཁྱེམས།། །སྐུ་རིངས་ཤར་བའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱིས། །བདུན་གཞན་ཀྱི་འོད་ཟེར་གོ ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་ཆོས། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་བརྟེས་པས། །བཞེད་པའི་ཕྱིན་ལས་དོན་བཞིན་དུ། །གྲུབ་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤཱཀྱའི་རིགས། །བུ་རམ་ཤིང་པའི་གདུང་བརྒྱུད་ལས་འཕྲུངས་པ། །བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྟོད་པ་ཡིས། །འགྲོ་བས་ཀུན་མཉེན་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་ལྔ་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཁྱེ་ཏུས་ལྡན་གཏུག་ལགས།ཁང་དུ་སྦྱར་བ : ཏོ(《ལུ》 དང་ཕོད)།। ।।

༦༥། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ལ་ བསྟོད་པ་བཞུགས། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བའི་རྩ་ ལག་འཕགས་པའི་གཙོ་དང་ལྷ་དབང་གྱུར་པ་རིག་འཛིན་གྱི། །བསྟོད་ཚིག་སྒྲ་ ཚོགས་དག་གིས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་རྒྱུན་དུ་ཁྱོད་བསྟོད་མོད། །བདག་ཀྱང་ཕྱབ་ དབང་ཇོ་གས་པའི་ཐབས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་ཕྱིར་གསོལ་བ་ཡི། །ཚིག་གི་མེ་ཏོག་ སྐྱེན་པའི་དྲི་ལྡན་སྤྲོ་བའི་སྙིམ་པས་གྱས་པར་མཆོད། །སྲིད་མེད་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ ས্ত্রুপ་ཤིང་སྲ། །རྩེ་གསུམ་འཚང་བ་བརྟློའི་སྐུ་གནས་ཅན། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ འཇིག་རྟེན་དོན་གཉིས་བ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མཆོད་བྱར་འཇོན། ། གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་མཆོག །སྐྱོན་བལ་ཕྱབ་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ གཟིགས་པ། །རྒྱལ་བའི་སྲོག་པ་མ་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ས্ত্রুས། །མ་ཁས་པ་མཐའ་དག་ ཟས་གཙང་ས্ত্রুས་ལ་དད། །སྐུ་ལ་སྐྱོན་མེད་གསུང་རབ་ཚངས་པའི་དབྱངས། ། ཕྱགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྨོངས་པ། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་ཕྱིན་ལས་ལྷུན་ གྱིས་གྲུབ། །ཚད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བདག་སྐྲབས་མཆི། །(《ལུ》 +གཤགས་རྒྱལ་ཡོངས་ བསྟོད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་པ།) སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན། །ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བའི་ འཕྲུལ་འཕོར་མ་ཞིག་པར། །དེ་སྲིད་སྐྲབས་ཀྱི་དམ་པ་སྐྱོབ་མཛད་ཤྱོད། །སྐྱེ་བོ་ ཀུན་གྱི་སྐྲབས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས། །བདག་ཀྱང་སྡུ་མའི་བྱེད་པ་འགལ་ཡི་ རྒྱས། །སྨོངས་པ་འདུས་པ་གང་རིའི་ཁྱོད་འདིར་སྐྲེས། །ཐུགས་ལ་དགའ་བ་ཐུགས་

པོ་མཆོད་བྱར་འཛིན། །མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གཞི་མདོའི་རྒྱ་དང་འདྲ། །འོན་ཀྱང་བཤེས་གཞན་དམ་པས་བཟུང་བ་དང་། །སྒྲུབས་གསུམ་དེ་མེད་ཕྱིན་ལས་རྣམ་དག་པས། །མཁས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འགའ། །ས་ས་རང་གིས་རིག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས། །སྒྲ་དང་ཚད་མ་ཆོག་གི་སྟེབ་སྦྱོར་ལ། །གང་གི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རབ་སྦྱངས་པ། །སྐད་གཞིས་སྒྲ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ། བཟང་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་རྒྱུན་དུ་དད། །བདག་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རབ་མཁས་པས། །རྟོགས་པའི་ས་བདས་རྒྱས་གསུང་གི་མཛོད་བཟང་སྟེ། །ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་གྱུར་ཅིག ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་པ། གཙང་ལ་སྟོད་གྲོམ་པ་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་གནས་པ། འཛད་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། རྩོམ་པའི་གནས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྦྱར : བདེ (《ལུ》བ་གཞིས་པའོ) ||| |||

༦༥། །: འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཕྱག་རྡོར་ཏོ་ལ་བསྟོད་པ་ཚོགས་བཅད་བཅུ་གཅིག (《ལུ》འཕགས་པ་ལྷ་ཏེའི་གསོལ་འདེབས) བཞུགས། །

᠅᠅᠅

སྐྱབས། ། རྒྱ་མ་སུ་ཞིག་མཛད་པར་འགྱུར། ། ཆོ་འདི་ (《ལུ》ཡང) སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ འཛད། ། ལུས་ ཀྱང་ ཞེ་ ཆ་ རེ་ རེས་ ཆགས། ། གཞན་ རྣམས་ ལས་ ཀྱིས་ ས་ ས་ཁ་ འབྲལ། ། དེ་ བཞིན་ ཕུང་ པོ་འང་ ས་ ས་ཁ་ འཛིག ། འགྲོ་ བའི་ ཕན་ བདེ་ འགྲུང་ བའི་ གནས། ། བདེ་ བར་ གཤེགས་ པའི་ བསྟན་ པ་ ཡང། ། མར་ མེ་ སྐྱེ་ ཟད་ ཏུ་ བཞིན་ དུ། ། རིང་ པོར་ མི་ ཐོགས་ ནུབ་ པར་ འགྱུར། ། ས་ངས་ ཆུས་ བསྟན་ པའི་ སྲོག་ འཛིན་ པའི། ། སྲེ་ སྨྲོད་ འཛིན་ པ་ ཕལ་ ཆེར་ འདས། ། དེ་ ནི་ ཐུབ་ པའི་ དགོངས་ མིན་ པའི། ། ཆོས་ ལྡན་ བཅོས་ པ་ དུ་ མ་ བྱུང། ། ཆོས་ སྣ་ རྣམས་ ལའང་ ཏི་ ལྡན་ དགོངས། ། བདག་ གིས་ བགྱི་ བ་ གང་ ཞིག་ ལགས། ། སེམས་ ཅན་ རྣམས་ ལ་ ཏི་ ལྡན་ གཟིགས། ། ཐུགས་ རྗེ་ མངའ་ བས་ གསུང་ དུ་ གསོལ། ། ཐུགས་ རྗེ་ ཆེན་ པོ་ ཐུགས་ རྗེའི་ བདག་ ཉིད་ ཅན།། (《ལུ》 +བདག་ དང་ འགོར་ བའི་ སེམས་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ཀུན། ། ཐུགས་ རྗེ་ ཆེན་ པོས་ རྗེས་ སུ་ འཛིན་ གྱུར་ ཅིག།) སྒྲུན་ རས་ གཟིགས་ ལ་ བསྐུལ་ ཞིང་ གསོལ་ བ་ ཡི། ། དགེ་ བ་ འདི་ ཡིས་ བདག་ དང་ འགྲོ་ བ་ ཀུན། ། ཐུགས་ རྗེ་ མངའ་ བས་ རྗེས་ སུ་ འཛིན་ (《ལུ》 སྒོ་ངས) གྱུར་ ཅིག ། འཚགས་ པ་ འཛིག་ རྟེན་ དབང་ ཕྱུག་ ཐུགས་ རྗེ་ ཆེན་ པོ་ ལ་ གསོལ་ བ་ འདེབས་ པའི་ ཚོགས་ སུ་ བཅད་ པ་ བཅུ་ གཅིག་ པ། ། དཔལ་ ལྡན་ ས་ སྐྱ་ པཎ་ཁྲི་ ཏས་ སྐྱོང་ བ་ རྫོགས་ སོ།།

༦༥། །ལྷ་ས་འི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་ བཞུགས། །

༦༥། །བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟླ་བ་ཁ་བ་ ཀུན་གང་ས་དེའི་མདོག ། དྲི་མེད་མ་ཏེག་ཏོ་ཕལ་དུང་འདྲའི་སྐུ། །འཇིག་རྟེན་ དབང་ཕྱུག་དྲི་མས་མ་གོས་པ། །ཐུགས་རྗེ་མཉན་ཏ་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། ། འདིར་སྨྲས་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྷོངས། སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁར་ རི་བོང་འཛིན་པའི་བསིལ་བའི་འོད་ཟེར་ཤར་བ་ལྟར། ཆེས་ཆེར་དཀར་བའི་ གངས་རི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ། རིའི་སྨན་ལྷོངས་ ཁ་བའི་དུམ་བུ་འཕྲིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཏམས་པའི་ས་གཞིའི་ངོགས་ལ། བཏྲའི་ ཙ་ལག་སྐྱེ་ཀྱའི་སྒྲོན་མ། དཔལ་ཀུན་ཏུ་འབར་བའི་ཚ་ཟེར་ཕོག་པས་རབ་ཏུ་བཞུ་ བའི་ཆུ་ཀླུང། བསིལ་ཞིང་དྭངས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་སྙན་པ་སྒྲོགས་པ་ ཏུ་མ་འབབ་པ། རིམས་ནད་རབ་ཏུ་འཕྲོགས་པའི་སྨན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཙ་ ཐ་དང། སྟོང་བུ་དང། ཤུན་ལྷགས་དང། ལོ་འདབ་དང། མེ་ཏོག་དང། འབྲས་ བུ་དུ་མའི་སྐྱེ་གནས། རྩ་རྩེ་དང། ནོར་བུ་དང། སྲུག་དང། ཆུལ་པོ་འཕྲིལ་བ་ དང། ཙན་ཏྲེལ་དང། དཏུལ་དང། ས་ལེ་ས་ལ་ས་ཕོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ ཏུ་མའི་འབྱུང་ཁུངས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བྱང་ཕྱོགས་ དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆར་ཆུས་པར་འགྱུར་བ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་བོད་ཀྱི་སའི་ ཆ་འདིར། སྨོན་ལམ་གྱུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་

ཞིང་བསྟེན་བགྲོང་བ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འགོར་
བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་
དེད་དཔོན། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་དང་སྐྱོབ་པ་བླ
ན་མེད་པ་སྒྲུན་རས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར
ལེགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ། བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཐུབ་པའི
གསུང་རབ་ཆར་སྒྲིན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། །མཁས་པ་ཆོགས་པ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ནས
བྱུང་། ། །བློ་གསལ་དྲངས་པའི་ཆུ་གཅོང་སྟོང་འདྲེས་པའི། ।དཔལ་ལྡན་ཀུན
དགའི་གཉན་ཆུན་ཕྱོགས་འབབ། ।བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་འཛུག་པ་དེ།।
བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་འཚུ་འདོད་ཀྱང་། ।སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་གཅོང་རོང
ནང་ཞུགས་ཤིང་། ।སྨྲོབ་མ་འདུས་པའི་ཆུ་ལོན་དམ་པས་ན། ।སྟེ་བཞིའི་ཡུར་བར
རེ་ཞིག་ཆུད་པར་དཀའ། ।ཕྱི་ནས་གོ་སྐབས་ཅི་གཅ་པ་ལེགས་བསྒྲུབས་ཏེ། ।སྐ
ཚོགས་ཐབས་ཀྱི་ཐོ་ཆུན་འཕྲལ་འགོར་ལ། ।བྱེད་པ་དམ་པའི་སྐྱེས་བུས་ཕྱིར
བསྐུལ་ནས། ।བྱ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཆུ་རྒྱུན་རབ་ཕབ་སྟེ། ।དགོས་པ་མཆོག་གི་ལྟུམ
རར་ལེགས་བཅུས་ནས། ।ཕྱིན་ལས་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཐུར་སྒྲིན་པར། ।རྒྱལ་དང
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། ।སྒྲ་བ་ངན་ཡིན་རྟོག་གི་པ་ང་སྒྲ་བ་ཅན
འཇོམས་ང་འདྲ་མེད། ।སྟེབ་སྦྱོར་ངས་ཤེས་སྟན་ངག་ང་ཉིད་མངོན་བརྗོད་འཆད
ལ་འགྱན་མེད་ང། ।དུས་སྦྱོར་ང་མཁས་ཕྱི་ནང་ཀུན་རིག་རྣམ་དཔྱོད་ཏྲི་ཥོས
མཚུངས་མེད་ང། ।དེ་འདྲ་གང་ཡིན་ས་སྐྱ་པ་སྟེ་མཁས་པ་གཞན་དག་གཟུགས

བརྟན་ཡིན། །ལྷ་ སའི་ བདེ་ བར་ གཤེགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལ། །རབ་ ཏུ་ བསྟན་གས་ པའི་ ཚོགས་ འཁོར་ གྱིས་ ཤིག་ ཅེས། །བློ་ གྲོས་ གསལ་ ལྡན་ ཐུ་ མ་ ལ་ གྱུས་ ཡིད། །ཆོས་ སྐྱ་ ཆོས་ ཀྱི་ དཔལ་ གྱིས་ བསྐུལ་ ནས་ བྱིས།། །।

༦༦། ।འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ བསྟོད་ པའི་ རྣམ་ བཤད་ བཞུགས། ।

༦༦། ।ཐུ་ མ་ དང་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ।ཐུ་ གྲོས་ གཙུག་ ན་ ཡོན་ ཏན་ ནོར་ ཐུའི་ འོད་ གསལ་ ཞིང་། ।བདེན་ གཉིས་ རོ་ འཛིན་ སྟོང་ ཉིད་ ཕུང་ སྒྲའི་ སྒྲ་ སྒྲོགས་ ལ། ।མཁྱེན་ བརྩེའི་ ཚ་ ཟེར་ ཕལ་ ཆོལ་ སྐྱེ་ བོས་ མི་ བཟོད་ པ། ।ཐུ་ གསལ་ རྒྱ་ མཚོའི་ རྒྱན་ ཀྱང་ དཔལ་ ལྡན་ ཀླུ་ དབང་ རྒྱ། ।གང་ གིས་ རྒྱལ་ བའི་ ཡེ་ ཤེས་ ཆུ། ।གཉིང་ དཔག་ དཀའ་ བའི་ རྒྱ་ མཚོ་ ལ། ।དེ་ ལྟ་ ཏེ་ མཁྱེན་ ཏེ་ ལྟ་ ན་འང་། ।དང་ བས་ ཏེ་ ངོན་ ཏེ་ ཡིས་ དཔགས། ।འདི་ ངོན་ རྒྱས་ པར་ ཐུ་ ཞན་ པ། ।བདག་ གིས་ དབྱེ་ བར་ མི་ ནུས་ ཀྱང་། ।དམ་ པའི་ གྲོགས་ ཀྱིས་ བསྐུལ་ བའི་ ངོར། ।ཕྱིང་ ཟད་ སྒྲེལ་ བའི་ རྣམ་ བཤད་ བྱ། ।འདིར་ ཐུང་ ཙུབ་ ས་མས་ དཔའ་ ས་མས་ དཔའ་ ཆེན་ པོ་ འདིའི་ སྒོ་ གསུམ་ ཀྱི་ ཡོན་ ཏན་ གང་ ཅིའང་ རུང་ བའི་ ཚ་ ཤས་ ཙམ་ ཡང་ བདེ་ བར་ གཤེགས་ པ་ རྒྱ་ མཚོ་ དག་ གིས་ བསྟན་ པར་ མཛད་ ཀྱང་ བས་ པར་ འགྱུར་ བ་ མི་ མངའ་ མོད། ། དེ་ ལྟར་ ན་འང་ ཀུན་ ཟོད་ ཀྱི་ ཚ་ ནམ་ པར་ བཟུང་ སྟེ། ཡོན་ ཏན་ ཀྱི་ རིགས་ མདོ་ ཙམ་ ཞིག་ བསྟུ་ བར་ བཞེད་ ནས་ བསྟོད་ པ་ འདི་ མཛད་ དོ། ।འདིའི་ རྣམ་ པར་ བཤད་ པ་ ཡང་། ། སྒྲའི་ བཤད་ པ་ དང་ ཏེས་ ས་ བསྡུན་ ནས་ སྒྲ་ ཇི་ བཞིན་ པ་ དང་ ཇི་ བཞིན་ མ་

ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་རྗོ་རྗེ་ཕེག་པ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་འདུ་བར་རྫོགས་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྗོ་རྗེ་ཕེག་པ་ལས་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་ཕྱན་མོང་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བས། འདིར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་གཞུང་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལས་ཐུང་ཟད་ཅིག་ལྟག་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཏན་ཝི་ཀ ཀ ཀ

བརྟོད་ཅེས་སྒྲོལ་ལོ། །གང་ལ་བསྟོད་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིམ་པ་
བཞིན་སྨོས་པ། འཇམ་དཔལ་འཇམ་དབྱངས་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དུས་
གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་དེ་དག་གི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་སྨོན་དཔོན་ཡིན་ལ། དོན་གྱིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་
དཔལ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བླ་དྭགས་སོ། །སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་ཚོགས་བླ་དྭགས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྙིང་རྗེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་ལ་བདག་ཁོ་ནར་མ་
ཟད། ཕ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀྱང་མཆོད་དོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དྲག་པོ་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི(《ལུ》 +འི)དངོས་སུ་དྲག་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་
བྱེད་ནི་ཁྱབ་འཇུག་ དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་ཚངས་པ། ཐེག་བྱེད་མེ་ལྟ། མིག་སྟོང་བརྒྱ
བྱིན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཕྱག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དུ་ན་དྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ
ལྟར་འདོད་ཆགས་དང། ཞེ་སྡང་དང། གཏི་མུག་དང། ཕྱག་དོག་དང། ང་རྒྱལ
ཡིན་ལ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ནི་ལྟ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དག
ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེགས་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་ཐུ་མ་ཏི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ
ཡང་ཐུ་ཏ་ནི་འཆི་འཕོ། དཱ།ཁ་མ་ན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཕོར་བའི
རྒྱ་ཁོན་མོངས་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ན་ཞེ་བར
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་ལས
འདས་པས་ཀྱང་མཆོད་པ་ནི། ས་ངམ་རྒྱས་ཞེས་པ་ཐྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ
ལས་ངེད་ས་ངམ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཡབ་ཅེས་པ་དང། བྱམས་པས་སྨྲས
པ། ང་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཀང་སྟེ་རྡོ་ཤ་གཅིག་ཏུ་བལྟས

ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ གོམ་ པ་ འདོར་ འཇོག་ ཀྱང་ མི་ ཤེས་ སོ་ ཞེས་ པ་ དང་། ཤ་ རི་ བུ་ ལ་ སོགས་ པ་ དགྲ་ བཅོམ་ པ་ ལྟ་ བརྒྱ་ ཙམ་ འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ གསུང་ མཉན་ པའི་ ཕྱིར་ ལྷགས་ སོ་ ཞེས་ པ་ དང་། བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱིས་ བཀའ་ སྩལ་ པ། རྒྱལ་ པོ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ འགྱོད་ པ་ ནི་ ཕྱོགས་ བཅུའི་ སངས་ རྒྱས་ རྣམས་ ལ་ བསྐལ་ པར་ བཤགས་ ཀྱང་ མི་ འདག་ གི་ འོན་ ཀྱང་ འཇམ་ དཔལ་ གཞོན་ ནུར་ གྱུར་ པ་ ལ་ སྐྱབས་ སུ་ སོངས་ ཤིག་ དང་ དེས་ སྟོན་ པར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེས་ གསུངས་ པ་ བཞིན་ ནོ། །དེས་ ན་ བདག་ ཀྱང་ སྟན་ དགེ་ མེ་ ཏོག་ སྟེམ་ པས་ མཆོད་ ཅེས་ སྨྲ་ ལ་ ཏེ། སྟེམ་ པའི་ མེ་ ཏོག་ ལ་ དབྱིབས་ ལེགས་ པ་ ཏྲི་ ཞིམ་ པ་ ཞེ་ བར་ མཁོ་ བའི་ ཆོས་ གསུམ་ ཡོད་ པ་ ལྟར། བསྟོད་ པ་ འདི་ འདང་ བསྟེན་ ལེགས་ ལས་ རྣར་ སྟན་ པ། ངོན་ དང་ ལྡན་ པས་ ཡིད་ དུ་ འོང་ བ། སྐྱབས་ སུ་ བཅུ་ པས་ ཞེ་ བར་ མཁོ་ བའི་ ཆོས་ གསུམ་ དང་ ལྡན་ པས་ བསྟོད་ དོ་ ཞེས་ པའོ། །ད་ ནི་ བསྐྱེད་ པའི་ རིམ་ པ་ སྐྱའི་ ཡོན་ ཏན་ ལས་ དཔག་ ཏུ་ བསྟོད་ པ་ ལ། ཐོག་ མར་ ཨ་ ར་ པ་ ཙ་ ན་ ཞེས་ གང་ གྲགས་ པ་ དེའི་ ཡོན་ ཏན་ ནི་ བཅོ་ མའི་ གསེར་ དང་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ སྟེ། འདིའི་ དོན་ ཡང་ མདོ་ ལས། དུ་ བ་ ལས་ ནི་ མེར་ ཤེས་ ཤིང་། །ཚུ་ སྐྱར་ ལས་ ནི་ ཚུར་ ཤེས་ ལྟར། །བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ དཔའ་ བློ་ ལྟན་ གྱི། །རིགས་ ནི་ མཚན་ མ་ དག་ ལས་ ཤེས། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ཁ་ དོག་ དང་ ཕྱག་ མཚན་ ལ་ སོགས་ པའི་ ཁྱད་ པར་ ལས་ ཡོན་ ཏན་ གྱི་ བྱེ་ བྲག་ གོ་ བར་ ནུས་ པ་ སྟེ། བློ་ མས་ སྟོན་ པར་ འགྱུར་ བ་ དང་ ཡི་ གེ་ མངས་ པས་ འཇིགས་ པས་ དེའི་ རིགས་ ཅན་ མཐའ་ དག་ འདིར་ མི་ བྱེའོ། །འཇམ་ དཔལ་ གྱི་ བྱེ་ བྲག་ གཞན་ ལ་ བསྟོད་ པ། རབ་ དཀར་ ཙན་ ཏྲི་ ལ་ དང་ ཞེས་ པ་ སྟེ། འཇམ་ དཔལ་ དཔལ་ བོ་ གྲུབ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ གང་ ཟུར་ ལ་ ལྟ་ ལ། ཁ་ ཅིག་ ཏུ་ ལ་ ལ་ ཙན་

རྣམ་ལྔར་སྟོན་པ་དང། མ་ཀུད་ལྔར་ལྷུང་བ་དང། ལོ་ཁྲི་ལྔར་དམར་བ་དང། གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་ཤེལ་ལྔར་ཕྱེད་གཟུགས་དང། ཕུག་རོན་གྱི་མཐིན་པ་ལྔར་དུ་མའི་མདངས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི (《ལུ》–ཀྱི) གོམ་པ་གཅིག་གིས་གནོན་པར་ནུས་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བརྟེས་པས་ཕུག་མཚན་དུ་མས་སྐྲག་པའོ། །མཚན་གྱི་དོན་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་ནས་ས་ངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་ཡང་། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ དུས་གསུམ་ དུས་མེད་རྟོགས་པའི་བརྡར་ས་ངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ : སྐྱེད་པའི་ (《ལུ》 ཀྱི) ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོས་པ་ལོ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལྟར་སྣང་བས་ཁྱོས་པའི་གཟུགས་སུ་འཛིན་ལ། ཚངས་པར་སྟོད་པ་གཞོན་ནུའི་ས་པ་ཡིན་པས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་ཞེས་སྨོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒན་རབས་སུ་གྲགས་པ་སྟེན་རས་གཟིགས་དང། ཕུག་ན་རྡོ་རྗེ་དང། ཀུན་གྱི་སྒྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བླ་མ་སྟེ་བཅུན་པ་བླ་བས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཁྲོ་བོའི་ཆ་ལུགས་ལ་བསྟོད་པ་འཇམ་པའི་མཚན་ལྡན་ཞེས་པ་ཟླ་ཀ་གཉིས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གདུག་ཅིང་གཏུམ་པའི་ས་ལས་ལྡན་ལ། ।ཞེ་བ་ཉེ་བར་མི་སྟོར་ཏེ། ।འདི་མཉྫེན་ཏོ་ཏྲ་འཆར་བ་ཡིས། ཁྲོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐྱར་ཐུར། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། ।གདུལ་བྱ་འགལ་ཞིག་ལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཅེས་བྱ་བར་ཐུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འཇམ་པའི་དབྱངས་འདི་ནི། ཁྲོ་བོར་ཐུར་ན་གཤིན་རྗེ་གཤེད། ।དེ་མཐོང་ནས་ནི་ཁྲོ་བོ་གཞན། ।ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་ཡག་ཆ་ཤོར། ।ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་དགོངས་ནས་བསྟོད་
པ། ལ་ལར་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀ་གཉིས་ཏེ།
འདིའི་དོན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཡིས། ཁྱོས་པ
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་སྡུག་བ། ཅིས་ན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འགྱུར། ཁྱུ་ཚོགས་གཟུགས
ཆོར་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཇམ་པའི
དབྱངས་ཉིད། གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་ལ། དེ་ཉིད
འདུས་པའི་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་སངས་རྒྱས་ནས
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ལ། གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར
བསྟན་ནས། སྒྲུལ་པ : སངས་རྒྱས (《ལུ》རྒྱར) འགྱེད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་ལ
ལར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོ་སྟེ། དགེ་སློང
དང། དགེ་བསྙེན་དང། ལ་ལར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆེན་པོར་སྒྲུལ་པ་དང། སོགས
ཀྱི་སྐྱེས། རི་བོང་དང། ལྷག་དང། ས་དང། ཆུ་ལ་སོགས་པས་དོན་མཛད་པ་སྟེ།
ཏི་སྐད་དུ། རི་བོང་ལྷག་དང་ས་ཅང་གི་དང། ।གླང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡང། ।
ལྷོང་རྟེས་ཕན་པའི་ས་ཅམས་ཀྱིས་ནི། ।ཕྱག་རྒྱ་གྱུབ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ।ཞེས་པ
བཞིན་ནོ། ।ཀ་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ལ་བསྟོད་པར་བཞེད་ན། འཇམ
པའི་གསུང་ལྡན་རིག་བྱེད་འདྲེན་པའི་དབྱངས། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས
ཏེ། འདིའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་གི་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ
མས་ཅམས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཅལ་བར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཇམ
པའི་གསུང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལས་མ་ཧཱ་གི་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྒྲ
ལས་དྲངས་ན། ན་མོ་མ་ཧཱ་ཥ་ཀ་ཡ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། ཨོཾ་ཁ་ཀི་ཁ

རི་ཚུཾ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་
སོ།།གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་འདྲེན་པ་ཞེས་པ་ནི་བྱམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་རིག་བྱེད་འདོན་
པའི་ཐོག་མར། ཨོཾ་ ཞེས་ པ་ ནས་ འདྲེན་ པས་ ན། ཨོཾ་ ཀྱི་ དོན་ དེ་ གསང་ སྔགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིའང་ཐོག་མར་སྒྲུར་རོ། །ཡི་གེ་ལྔ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་སྒྲོ་ཞེས་པ
ནི། ཨ་ར་པ་ཚ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་སྒྲའི་བཤད་པ་མདོ་རྒྱུད་དག་ལས
བཤམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཅིག་གསུངས་ལ། སྒྲ་པ་དག་གིས་བཤད་ན་ཨེས་བྱ་ཇི་ལྟ
བ་དང་ཇི་སྙེད་ (《ཀ》+མཉམ་) པ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས་ཡང། འདིར་འབྱུམ་དང་ཀེ་ཏྲི་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད
ན། ཨ། ཨ་ནུཏ্ཏ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། ར། བི་ར་ཛ་ནི་རྡུལ་དང་བྲལ་བ། ཝ། པ་ར་མ
ཨ་ཐ་ནི་དོན་དམ་པ། ཚ། ཨ་ཙ্ཙ་ཏ་ནི་འཆི་འཕོ་མེད་པ། ན། ནྱ་མ་ཏོ་ཀ་ཏ་ནི་མིང
མེད་ཅིང་མིང་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད
ཀྱི་སྒྲོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་དག་ལས།
ཨ། : ཨ་ནུཏ্ཏ (《ཀ》 ཨདམ) ནི་བདག་མེད་པ། ར། ནྱ་ག་ནི་འདོད་ཆགས་དང
བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། གཞན་ལས་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་དུ་མ
ཞིག་འབྱུང་མོད་ཀྱི་མ་བྲིས་སོ། །བློ་མཚོག་ཡི་གེ་གཅིག་པ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ
ལས་བློ་ལ་ཏྲི:ཞེས་ཟེར་བས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་འདི་སྐད་སྨྲོན་ཏེ། རིག
བྱེད་ཀྱི་ཨོཾ་དང་ཡི་གེ་ལྔས་ཨ་ར་ཚ་ན་དང། བློ་མཚོག་གིས་ཏྲི:སྟེ། བཅོམ་ལྡན
འདས་ ཀྱིས་ གསང་ སྔགས་ ཀྱིད་ བསྟན་ པ་ ཡིན་ ནོ། ། ཨོཾ་ ཀྱི་ ང་ རོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ
སོགས་ པ་ ནི་ ཁྲོ་ ཐོའི་ གསང་ (《ཀ》 –གསང) ཕྱིགས་ ཏེ། དེ་ ཡང་ ཡི་ གེ་ ས་ཡམ་ ཆུ་ ས
གཉིས་ པ་ དང་ བདུན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ དུ་ མ་ ཞིག་ ཀྱིགས་ ཏེ། འདིའི་ དོན་ གཏིང

དཔག་དཀའ་བས་རབ་ཟབ་ཅེས་སྨོས་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་བྱེའོ། །གཞན་ཡང་མཚན་གྱི་སྒྲས་སྐུ་བཞི་ལ་བསྟོད་པ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་ཡང་མདུན་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ་པའི་སྒྲས་རྡེན་སྦྱོས་བྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཇོ་ཇེའི་སྒྲས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དང་། དཔལ་གྱི་སྒྲས་གཞན་དོན་ལུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་སྒྲས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་སྐུ་དང་ལོངས་སྐུ་ནི་གཞུང་ཉིད་ལས་འཇམ་པའི་ངང་ལས་ཞེས་པ་དང་། ཇོ་ཇེའི་སྐུ་ཞེས་པས་བདེས་སུ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱི་ཞེས་པ་དཔལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཙ་ར་པ་ཙ་ན་ཞེས་པའི་ང་རོ་ལྟ་བུའོ་ལ། དེ་ཉིད་ཁྲོ་ཁ་ཞེས་པ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་གྱི་དོན་ : གྱིས་ཡོན་ཏན་ (《ལུ》-ཀྱིས་ཡོན་ཏན) གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ཡིན། ། འཇམ་དཔལ་འཇམ་དབྱངས་འཇམ་པའི་ཇོ་ཇེ་ལ། །དད་པས་བསྟོད་པ་འདིས་ནི་བཤད་པར་བགྱི། །ཞེས་སྔར་སྨོས་པའི་དོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་དགོངས་ (《ལུ》 དགོས) པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་བརྒྱའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ། དེའི་དོན་ཡང་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་བརྒྱའི་ཀུན་གྱང་གི་མཚན་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བརྗོད་པ་བས། གང་གིས་འཇམ་དཔལ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདེན་པར་གསུངས་ཀྱིས

ཞེས་བྱ་བ་སྦྱོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ (《ཀ》 བསྟོད་) པ་ནི། སྐོམ་པས་ཉེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པར་སྣང་། །དེ་ནི་འདི་ : སྟོམ་དུ་དེ་ (《ཀ》 –སྟོམ་དུ་དེ་) ལྟ་བའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེས་ཞེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟོམ་ན། དེའི་རྟོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདིའི་དོན་ཕྱག་པ་འདིར་མ་ཞུགས་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་སྲིད་པ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྙིག་བསྟལ་གྱིས་གཏུངས་པ་ཕྱུགས་རྟའི་བསིལ་ཆེར་གྱིས་ཞི་བར་མཛད་ལ། ཆོས་འདི་བར་གཏོགས་པ་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་རང་དགའ་བའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས། མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་ཕྱུགས་སུ་ཆུད་པའི་བློ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐྱ་གསུང་ཕྱུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གང་ལ་ཅིས་འདུལ་དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་ (《ལ》 པས) ཞེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་འགེངས་པས་ན་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་དང་ཤུགས་སུ་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་པར་ (《ལ》 པའི) སྐབས་སུ་བབ་པའི་བསྟོད་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས། མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ནི། འབྲས་བུ་འཇམ་དཔལ་ཡང་ཉི་མ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་འཚར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་ཆུང་འཇུག་ཀྱང (《ལ》 –ཀྱང) སྒྲོན་མ་བཞིན་མ་རིག་པ་སེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གང་ཟག་བདག་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ལྟར་ཞེམས་ཅན་གྱི་མགོན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་གསུམ། དེ་ལྟར་དང་། སྒྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་ཏེ། ། དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་སྟོན་པ་གཞུང་ཡི་གཤེའི་དོན་བཤད་ནས། ཤུགས་ལ

སྟོན་པ་ངག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་མེད་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང། བཅོ་མ་གསེར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དངོས་གཞི་ལམ་བསྟོད་པའི་རིམ་པ་ཡར་པ་ཙ་ན་དང་དཔའ་བོ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་ མཐའ་ངག་ དང། འཇམ་ པའི་ མཚན་ ལྡན་ ཞེས་ པ་ ལ་ སོགས་ པས་ རྗེ་ རྗེ་ འཇིགས་བྱེད་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ དང་། དེ་ལྟར་ལམ་ བསྟོ̀མས་ནས་ གསང་ སྔགས་ ཟློས་ པ་ན། འཇམ་ པའི་ གསུང་ ལྡན་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པས་ ཞི་ བའི་ སྔགས་ དང། ཚོ̀ ཀྱི་ ང་ རོ̀ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཁྲོ̀ ཁ̀ ཁ̀ ཁ

འདི་ནི་གང་ལ་བསྟོད་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལས་འདི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྒོ་བས་པ་བརྟེས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་བགེ་གི་ཐུ་ཆེར་གང་། །བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི
ངོགས་སུ་ལེགས་སྦྱོས་པས། །ཚོགས་གི་ཀུ་མུད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལས། །བྱུང་བའི
དོན་འདི་སྣང་ཕྱིའི་དམ་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་མཐོང་བས་ཡང་དག་ཉིད་རྟོགས་ལ།།
དེ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་དོན། །ཉེར་རྟོགས་ཚོগ་གི་སྒྲོན་པ་མི་ཟད
པ། །འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར། །དྲན་པས་སྒྲོ་བའི་ཚུ
གླུང་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །བསམས་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མི་འཛིགས་ལ། ། །
བསྟོམས་པས་ཡང་སྲིད་རྣམ་པར་གྲོལ་འགྱུར་བ། །བློ་མཆོག་ཕྲེད་ལ་ སུ་ཞིག
བསྟེན་ མི་བགྱིད། །བདག་ཐྲོའི་འདམ་ རྫབ་ཤིན་ ཏུ་ མི་ གཙང་ ཡང། །ཐུ་ མའི
གསུང་ རབ་ ས་ བོན་ དྲི་ མེད་ པས། །ཚོགས་འཕྲེལ་ མེ་ ཏོག་ དྲི་ ངད་ ལྟན་ པ་ འདི། །ཐྲོ
གས་ལ་བྱང་བས་བསྟན་ན་དག་ བར་ འགྱུར། །དཔལ་ལྷན་ ཡོན་ ཏན་ དཔག་ ཡས་ དྲི
མེད་ ནོར་ ཐུའི་ ཕྲེང་ བས་ མངོན་ སྤྲས་ རྒྱལ་ ཡུམ་ གྱི། །རྣམ་ ཐར་ ཟབ་ ཡངས་ ངོ
མཚར་ རྒྱད་ ཐྲོད་ སྤྱོད་ པའི་ དམ་ པ་ ཕྱོགས་ ཅམ་ རྣམ་ བཤད་ པ། །ལེགས་ པར་ ཕྱེ
ལས་ བདག་ གི་ རྒྱུད་ ལ་ བསོད་ ནམས་ རྣམ་ དག་ མཁའ་ ལྟར་ མུ་ མེད་ གང་། །ཐོབ་ པ
དེ་ཡིས་འགྲོ་ ： བས་ཀུན་ དགའ་ བ་ ཡི་ （《ཞ》《ལུ》 ཕ་ འདི་ ཀུན་ དགའ་ བའི་ ） རྒྱལ་ མཚན
མཆུངས་ པ་ མེད་ འཛིན་ ཤོག །བདག་ ཉིད་ ཆེན་ པོ་ གྲགས་ པ་ རྒྱལ་ མཚན་ ཀྱིས
མཛད་ པའི་ འཇམ་ པའི་ དཔལ་ ཀྱི་ བསྟོད་ པའི་ རྣམ་ པར་ བཤད་ པ་ ཡི་ ཀེ་ ཧུང་ དུ་ ཞེས
བྱ་ བ། མཛད་ པ་ པོ་ དེ་ ཉིད་ ཀྱི་ ཞབས་ ཀྱི་ ཟེའུ་ འབྲུ་ དམ་ པ་ སྟོ་ བོས་ གྱས་ པར་ ལེན
པ། ཤ་ཀྱའི་ དགེ་ བསྟེན་ བཙུ་ སྟོད་ པའི་ གཙུག་ ལག་ ལ་ མ་ རྨོངས་ པ་ དེས་ མངོན་ པར
སྒྲུབ་ བའོ།། ||

༦༥། །: ཕྱག་མཚན་རི་མོའི་བསྟོད་ཚིག (《ལུ》འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ ཕྱག་མཚན་རི་མོའི་བསྟོད་པ་བསྡུས་དོན་འགས་བས་མཛད་པ)

བཞུགས། །

༦༥། ।(《ཞ》《ལུ》+ཨོཾ་སྭ་སྟི་སིདྡྷཾ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། །བདེ་གཤེགས་སྟོན་པ་ས་གསུམ་སྟན་པར་གྱུགས། །འགྲོ་བའི་སྨྲོན་མ་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གཏེར།། མ།ཁས་པ་འདུས་བའི་ཚོགས་སུ་གསལ་མཛད་པ། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །མི་ཤེས་རབ་རིན་ཆེལ་བའི་བློ་མིག་ཅན། །ལོག་ལྟའི་དྲ་བ་སྟོང་གིས་དཀྲིས་པའི་ས། །ཀློ་ཀློ་འདུས་པ་གང་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྟོན། །རིང་ཞིག་ལོན་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གསལ། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཐུགས་རྗེའི་ཐུགས་ཅན། །སྤྱོད་པ་དག་པ་སྟོན་ལམ་ཕེགས་སྦྱངས་པ། །ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པ་བརྩོན་པའི་བཀྲལ་ཞུགས་ཅན།། ལྷ་དབང་ཚོགས་ཀྱིས་དཔག་བསམ་ཤིང་འདྲ་བ། །གང་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་བའི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ས་ཆེན་སྐྱོང་བ་པོ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་ཅན་དེས་པས་འགྲོ་བ་འདུལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བསམ་ཡས་ལྷུན་ཀྱིས་གྲུབ། ।)སྟོམ་བརྩོན་དམ་པ་དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ། །བཏུལ་ཞུགས་གྲུབ་པ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དཔལ། །བློ་གསལ་དབང་པོ་པདྨའི་ངང་ཚུལ་སོགས། །སྨྲེ་གས་མའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། །བདེ་བར་བཤེགས་པའི་རིང་ལུགས་བློ་ན་མེད།། །ཞུ་ཆེན་སྒྲུར་ཏྲེད་མཆན་བྱའི་གནས་འདུག་པའི། །སྐྱོང་གཉིས་སྒྲ་བ : བློ་ཁྲོས་གསལ་ལྡན་པ། ।(《ཞ》《ལུ》–བློ་ཁྲོས་གསལ་ལྡན་པ། ।) : དེ་དག་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཏུ་གྱུར། །མི་ཡི་དབང་པོ་ཆོས་བཞིན་ས་སྒྲོང་བ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་ཅན་དེས་པས་འགྲོ་བ་འདུལ། །དཔལ་མཛངས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས

བསྐོར་ཏེ། །སྐྱེ་རྒུ་འདི་དག་བུ་བཞིན་ལེགས་པར་བསྐྱེངས།། (《ཀ》 –དེ་དག·····པར་
བསྐྱེངས། ; 《ཀ》 《ལུ》 +འགྲོ་བའི་མིག་ཐུར་པས། ཁོན་སྐྱ་ཧི་བཞིན་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ་ཡི། །ཁམས་
པས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་འཛིན། །དེ་ལྟའི་རྣམ་ཐར་མཆོག་ཏུ་རྒྱང་བྱུང་བ། །ས་སྟེང་རྒྱས་པ་ཀུན་ཏུ
རབ་གྲགས་པའི། །སྐོ་གསུམ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན། །མ་སྐྱེ་ཆེ་བའི་བདག་ཅན་དེ་དག་ལ། །
ཀུན་དའི་ཕྱིང་ལྟར་སོ་ཡི་ཟེལ་འབྱུ་ཅན། །ཕད་ལྟར་ཡངས་པའི་མིག་གི་འདབ་རྒྱས་པ། །སྟན་བགས་སྐྱུ་ཏྲིའི
ཏྲ་ངམ་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ། །དཔལ་ལྡན་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་ཚོགས་མཁན་ཀྱིས། །ཚོགས་བཟང་མེ་ཏོག་ཞེལ་མ
རབ་བཀོད་པ། །སྟེབ་སྐྱོར་མཏུད་པས་ཚོམ་བུར་ལེགས་བསྟམས་ཏེ། །ཡི་གེའི་རྒྱན་གྱི་ཐོར་ཅོག་ཡིད་འཕྲོག
པ། །སྟན་བགས་དབྱིབས་མཛེས་རྒྱན་པོ་རབ་སྟེལ་ནས། །འདི་འདྲའི་བསྟོད་བཟང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བཏུས་ཀྱིས།
འགྲོ་བའི་སྐྱོན་མ་ཤིན་ཏུ་བཏུན་ཏྲའི་ཕྱིར། །རྒྱས་མཁན་ངལ་བ་འབྱས་བུ་དང་བཅས་པ། །འདི་ལ་སྟན་རས
གཟིགས་པ་དཔལ་ཡོན་ཅན། །ཕྱན་ས་ལྟར་ཚོགས་འཛིན་བདེན་པའི་ཕྱིན་ལྟན་འགྲོ་མགོན་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ
བསམ་ཡས་ཕྱིན་ལས་ཅན། །གང་ཞིག་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ཀུ་དབང་དུ་ཟའི་གཙོ་བོས་ཀུན་ནས་དགའ་བས
ལེགས་མཆོད་པ། །ཐུབ་པ་ས་ལར་སྐྱ་ཡིག་འཁར་བ་དང་ཤུང་མིག་གིས་སྐྱར་ཐུ་ཡི་རབ་རིབ་ཀུན་ས་ལའི། །
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱོན་མེས་གསུང་རབ་གསལ་མཛད་སྟོན་མེད་ཞི་མ་དེ་ལ་བདག་དང་དོ།།) བདག
ཀྱང་སྟོན་སྐྱངས་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡིས། །སྐྱེགས་མའི་ཏུས་སུ་གངས་རིའི་ཁྲོད
འདིར་སྐྱེས། །འོན་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྟ་མའི་བསོད་ནམས་མཐུས། །ཤེས་བྱ་ཕལ
ཆེར་འབད་པ་ཙུང་ཏུས་ཤེས། །རྩོད་ཏུས་འདི་ན་མ་གས་པར་ཁས་ལྟེ་ཞིང་། །
ལན་བརྒྱར་འཆད་ངང་ཅན་ལ་མངོན་བརྩོན་པ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི
གནས་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཕྱོགས་རིའི་མིག་ཅན་ཡིན། །འཕགས་པ
འཇམ་དཔལ་གྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རི་མོ་འདི། གཙུག་ལག་ཁང་ (《ལུ》 +འདི་) ལ་ཕན
པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པས། དཔལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཊི་ཏས་བྱིས་པ་ཡིན། ཕུང་ཟད་རི

མོ་མ་མཛོས་ཀྱང། མཚན་མོར་ཕྱིས་པ་དང། ཕིར་ལ་སོགས་པ་མ་འཛོམ་པས་ལན་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད ： །ཅིས་པའི་ཡི་གེ་འདི་དང། ཕྱག་མཚན་འདི་བསམ་ཡས་ཀྱི་འགོར་ས་བར་པའི་གཡས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པ་ལགས། (《ཞ》 《ལུ》 པས་སྒས་ཀྱང་མི་སྒབ་པར་ཞུ། འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་མཚན་རེ་མོའི་ཚོགས་བཅད་ས་པཎ་གྱིས་མཛད་པ་འཕགས་པས་སྟེལ་བའོ།) བཀྲ་ཤིས་ པར་ གྱུར་ཅིག། །།

༦༦། །བུ་སྟོབ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བ་བཞུགས། །

 ༦༦། །ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷཱ། ཏྲ་མ་དང་མཚོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན། དབུས་གཙང་མངའ་རིས་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོན་མཆོད་རྣམས་ལ་སྦྱིང་བ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ དང། ས་མས་ཅན་ སྦྱི་ དང། སྒོས་ བོད་ སྐད་ སྒྲ་ ཐ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཕན་ པར་ བསམས་ནས་ཏོར་ནང་དུ་འོང། ངེད་འཚོད་མཁན་ལ་ཡོན་བདག་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དགེས། འཕགས་པ་སྒྲན་འདི་འདྲ་བའི་ཆུང་བ་ནས་ཁྱིད་ནས་འགོར་དང་བཅས་པ་ འོང་ བ་ ད་ ངེད་ ལ་ བསམ་ ཕ་ ཡིན། ཁྱོད་ མགོས་ ང་ ཐལ་ ཕ་ ཡིན། གཞན་ ཚོ་ ཏིང་ པས་ ང་ ཐལ་ ཕ་ ཡིན། ཁྱོད་ ངས་ ཀོས་ ཕ་ ཡིན། གཞན་ ཚོ་ སྒྲགས་ ནས་ འོང་ ཐ ཡིན། ད་ ངས་ མི་ ཤེས་ ཕ་ ཙེ་ ཡིན། འཕགས་ ཕ་ སྒྲན་ ཀྱིས་ སྟར་ ཡང་ ཀོ་ ཀྱི་ ཆོས་ ནི་ ཤེས་ པར་ འདུག ད་ དུང་ ཡང་ འཕགས་ པས་ ཀོ་ ཆོས་ སློབ་ པས། ཕྱག་ ན་ ཏོ་ ཏེས་ ཏོར་ ཡིག་ ངང་ ཏོར་ སྐད་ སློབ་ པས། ངས་ མི་ ཆོས་ ཀྱིས་ བསྐྱངས། ཁྱེད་ ཀྱིས་ ལུ་ ཆོས

ཀྱིས་བསྐྱེངས་ན་ཤ་ཀ་མུ་ནེའི་བསྟན་པ་ཡང་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་ཁྱབ་
པར་མི་འགྱོ་བ་ཨེ་ཡིན་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྲོས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ བསྟན་ པ་ དང་། སྒོས་ དཀོན་ མཆོག་ གསུམ་ ལ་ ཤིན་ ཏུ་ གུས།
ཁྱིམས་ལུགས་བཟང་པོས་འགོར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྐྱོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ
ཡང་ རིང་ ལ་ གཞན་ ལས་ ལྷག་ པའི་ ཐུགས་ ལ་ འདོགས་ པར་ བྱེད་། ཁོང་ གི་ ཞལ
ནས། ཁྱོད་ རང་ ཐུགས་ བདེ་ བར་ ཆོས་ ཤོད། ཁྱེད་ ལ་ གང་ དགོས་ ངས་ སྟེར་ བ་ ཡིན།
ཁྱོད་ བཟང་པོ་ གཏོང་ བ་ ངས་ ཤེས། ང་ བཟང་ པོར་ ཨེ་ གཏོང་ གནམ་ ཤེས་ གསུངས།
ཁྱད་ པར་ འཕགས་ པ་ སྒྲོན་ ལ་ ཐུགས་ འདོགས་ ཆེ་ བར་ འདུག ར་ ཤེས་ ཁྱིམས
ལུགས་ འཁྱུར་ ཤེས་ ན། རྒྱལ་ ཁམས་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཕན་ པར་ བྱ་ སྙམ་ པའི་ ཐུགས
དགོངས་ བཟང་ པོ་ ཞིག་ འདུག ཐུགས་ ཁྱེད་ ར་ ཞི་ ལྷ་ བོད་ ནུམས་ ལ་ ཁྱིམས
ལུགས་ ལེགས་ པར་ སྐྱོབས། སྐྱེ་ དུ་ འཛུག་ པ་ ངས་ ཤེས་ གསུངས་ པ་ དང་། རྒྱལ
པོ་ དང་ རྒྱལ་ བརྒྱུད་ ནུམས་ ཆེ་ རིང་ བའི་ སྨོན་ ལམ། རིམ་ གྱི་ ལ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས
འབད་ པར་ ཞུ། ཐུབས་ དོན་ ཏོར་ འདིའི་ དམག་ ལ་ གངས་ ལས་ འདས། འཛམ་ བུའི
གླིང་ ཐམས་ ཅད་ ཁོང་ གི་ མངའ་ རིས་ ས་ འདུག ཐུམ་ པའི་ བསམ་ པ་ གཅིག་ འདུག
ཁོང་ རང་ དང་ མཐུན་ པ་ ཚོ་ སྐྱིད་ ལ་ ཁོང་ རང་ དང་ མཉམ་ པར་ བྱེད། ཁོང་ ལ་ ཞེ
ཐག་ པས་ གང་ ཟེར་ ལ་ མ་ ཉན་ ན། ངོ་ བལ་ ཐ་ ཡིན་ ཟེར་ བའི་ མིང་ གི་ མི་ ཚོགས་ པ
ཏེ་ བརླག་ པར་ བྱེད་ པ་ ཅིག་ འདུག ཡུ་ གུར་ ཀྱི་ རྒྱལ་ ཁམས་ འདི་ ཡང་ མ་ བརླག
པའི་ གོང་ ཕན་ དུ། མི་ ཆོར་ ནུམས་ ཁོང་ གིས་ བླང་ དགོས་ ནས། ཡིག་ མཁན། ཆོར་ གཉེར
བ། བུ་ དགའ་ ཐམས་ ཅད་ ཁོང་ གིས་ བྱེད། རྒྱ། མི་ ཉག ས་ ཡོ་ ལ་ ས་ གས་ པ་ མ
བརླག་ གོང་ དུ་ ཏོར་ འདུ་ བཏང་ ཡང་ ཅི་ ཟེར་ མ་ ཉན་ པས། བརླག་ པའི་ ཏེ་ ལ་ འགྲོ

ས་མ་རྒྱུད་ནས་ངོ་བཡུལ་དགོས་བྱུང། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་ཅི་ཟེར་ཤན་པས་ད་ལྟ་ཐ་
དད་ས་ས་ན་ཏུ་དགའ། ཧོར་གཤེར། དམག་དཔོན། ཡིག་མཁན་ལ་ས་གཞས་ཀ
ཁོང་རང་གི་མི་ཚན་རེ་བསྐོས་པ་མང། འོ་སྐོལ་མི་སྡེ་ངན་ལ་ཀྱོང་བས་ཐབས་སྣ
ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཁྱོས་པས་ཐར་དུ་རེ། ཐག་རིང་བས་མི་ཡོང་དུ་རེ། འཐབ་ཐུབ
ཀུ་རེ་ནས། གཡོ་སྒྲ་ཟོལ་གསུམ་བྱས་པས་བརླག་ཀྱང་བརླག ཐ་དད་ས་ས་ནས
ངོ་བཡུས་པའི་ཚོ་མང། བོད་ངན་ལ་ཀྱོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུན་དང་གཡོག་གི་ཆེ
ཐག་མ་གཏོགས་པ། དཔོན་ཕོར་བསྐོས་པ་བརྒྱ་ལ་རེ་འགའ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང།
བོད་ངོ་བཡུས་པ་མང་ཡང་འདབ་ཆོར་ཁྱང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། མི་ཆེན་ཚོ་རྣམ
ས་མགུ་བའི་གནད་ཅིག་གིས། ན་ཞིང་ནི་ལོ་འགའ་ལ་སྟོད་དུ་དམག་ས་ཁ
མེད། ངས་ཅི་རེ་ཁྲིད་ནས་ངོ་བཡུས། འདིར་ཤིན་ཏུ་ངོ་བཡུ་ལེགས་པས། སྟོད
མཚའ་རིས་དབུས་གཙང་བ་ཆུམས་ངོ་བཡུས། ཅི་རེ་ཐ་དད་ཚོ་ཡང་ངོ་བཡུ་བར
ཡོད་བྱས་པས། ད་བར་ལ་དམག་མ་ས་ཁ་བ་ངེས་ཕན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་ཀྱི་མི
ཆུམས་དེ་ཚོ་མི་ཤེས་ཏེ་མཆིས། དེ་སྐབས་སུ་འདི་ན་མར་ངོ་བཡུས་པ་ཡིན་ཀྱང།
འདབ་ཆོར་ལེགས་པོ་མ་བྱས་པ་དང། ཟླ་མ་གཏད་པ་ཀུན་ལ་དམག་ཁྱབ་ནས་མི
ཆོར་ཐམས་ཅད་གཏོར་བ་དེ་ཁྱེད་ཆུམས་ཀྱིས་ཐོས་ཏེ་མཆིས། དམག་ཁྱབ་པ་དེ་ཚོ
ཡུལ་བཙན། མི་དཔའ། དམག་མང། གོ་ཆ་སྲ་ཞིང་མདའ་མཁས་པ་ཆུམས་ཀྱིས
ཐུབ་ཏུ་རེ་བྱས་པས་བརླག་འདུག མི་ཆུམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ། ཧོར་ཁོ་རང་ལ་ལག
དང་དམག་ཁྲལ་ཆུང། གཞན་ཚོ་ལ་ལག་དང་དམག་ཁྲལ་ཆེ་བསམ་སྟེ། གཞན་ཚོ
བས་ཧོར་རང་ལ་ལག་དང་དམག་ཁྲལ་ཆེ། དེ་དང་སྟོར་ན་གཞན་ཚོ་ཆུང་བར
གཏན། ད་དུང་ཡང་ཅི་ཟེར་ཀྱི་དགེ་ལ་ཉན་ན། ཁྱེད་ཆུམས་ཀྱི་ཡུལ། ས་ཕྱོགས

ཀྱི་མི་སྟེ། ས་ས་ཡིའི་དཔོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དཔོན་དུ་བསྐོས། ས་སྐྱ་པའི་གསེར་ཡིག་
པ་དང་དཔྱལ་ཡིག་པ་བོས་ལ། ངེད་ཀྱི་ད་ར་ཁ་ཆེ་འདི་བསྐོས་ན་འཐད་པ་ཡིན་
ཟེར་བའི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱིས་ལ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོའི་བང་ཆེན་པ་གོ་ཆོད་པ་ཆུང། དེ
ནས་དཔོན་ཀྱི་མིང། མི་སྟེའི་གྲངས། འདབ་ནོར་ཀྱི་ཚད་ཡི་ཀེ་ལེགས་པོ་གསུམ
ཀྱིས་ལ། གཅིག་ངེད་ལ་བསྐྱར། གཅིག་ས་སྐྱར་ཞོག་ གཅིག་རང་རང་གི་དཔོན
ཀྱིས་བཟུང། ཡང་ངོ་བལྟས་པ་འདི་ཡིན། མ་བལྟས་པ་འདི་ཡིན་ཟེར་བའི་ས
རིས་ལེགས་པོ་ཀྱིས། ཤན་མ་ཕྱེད་ན་ངོ་མ་བལྟས་པའི་ཞོར་ལ་བལྟས་པ་ཚོ་ཡང
བརླག་དོགས་ཡོད། ས་སྐྱ་བའི་གསེར་ཡིག་པས་ཡུལ་གང་ཡིན་པའི་དཔོན་དང
གྲོས་ཀྱིས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཕན་པར་ཀྱིས་ལ་རང་ཚོ་དབང་ཆེ་མ་བྱེད
ཡུལ་དཔོན་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྐྱ་བའི་གསེར་ཡིག་པ་དང་གྲོས་མ་བྱས་པར་རང་ཚོད་མ
བྱེད། གྲོས་མ་བྱས་པར་རང་ཚོད་བྱེད་པ་ཁྲིམས་ལ་མེད། ཞེས་པ་ལ་ཐུག་ན་འདི
ན་ཞུ་བ་དགའ། དེར་ཐམས་ཅད་བློ་མཐུན་པར་ཀྱིས། ཏོར་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བྱས
ན་ལེགས་པོ་འོང། གསེར་ཡིག་པ་བས་སྐྱེལ་དང་ཞབས་ཏོག་ལེགས་པོར་ཀྱིས།
འདི་ཡང་གསེར་ཡིག་པ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་གཞན་འདྲ་བའི་སྟོན་ལ་མ་བྱོས་ས་མ
འཐབ་བམ། གསེར་ཡིག་པ་ཚོ་ཉར་ལེགས་པོར་བྱས་ས་མ། ཉ་ལག་ཐུང་ངམ། ངོ
བལྟས་པ་ཆུ་མས་བརྟན་ནམ་བྱས་པ་དེ་ཚོ་སྟོན་ལ་འདྲ་བར་འདུག། གསེར་ཡིག་པ
དེ་མ་མཐུ་ན་གནོད་ཐུབ་པའི་གཏམ་གཏོང་བར་ངེས། མཐུ་ན་ཕན་ཐོགས་ཆུས་པ
ཅིག་གདའ། གསེར་ཡིག་པའི་ངག་ལ་མ་ཉན་ན་གང་བྱས་ཀྱང་དཀའ་བར
མཐོང། འདིར་མི་གང་དག་པ་དང་འདབ་ནོར་ཁྱེར་ནས་འོང་བ་ཚོ་བཟང་པོར
བཏང་བར་གདའ། རང་ཇི་ཚོ་ཡང་བཟང་པོ་བྱ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན། ངེད

རང་གི་དབོན་པོ་ཀུན་འདབ་ཆོར་བཟང་པོ་བཟུང་ལ་ས་སྐྱ་པའི་མི་དང་འགྲོགས་ལ་བྱོན། འདབ་ཆོར་འདི་ཙམ་ཞིག་འདབ་ཟེར་བའི་གྲོས་ཀྱིས། འདིར་ངས་ཀྱང་གྲོས་བྱེད། དེ་ནས་རང་ཡུལ་འོངས་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འོང་། སྤྱིར་ངས་ཀྱང་ན་ཤིང་ནས་མི་གཏང་ནས་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་བྱས་ནས་གྲོས་བསྟན་པ། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་མེད་པ་འདུག་བརླག་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱེད་ཐ་དད་ཆོ་ཅི་ཟེར་ཅན་པ་ཅིག་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཅི་ཟེར་བ་ཡིན་ཡང་མ་གོ ཁྱོས་ས་སྐྱ་པ་ཏོར་གསེབ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ་ངེད་ལ་མ་ཕན་ཟེར་བ་དེ་མི་གསུང་བར་ཞུ། ངས་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བསམ་པ་བྱས་ནས། བོད་སྐད་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཏོར་གསེབ་ཏུ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ཅི་ཟེར་ལ་ཅན་ན་ཕན་པར་འདུག ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་སྙིང་ཚུལ་མ་མཐོང་། ཐོས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ད་དུང་བཏུབ་པར་འོང་སྙམ་སྟེ། བདེ་བའི་འཕྲོ་ལ་གློ་ཐུར་དུ་འདྲེས་མནན་པ་ལྟ་བུའི་ཕིབས་གཏོན་ཅིག་བྱུང་ནས་དབུས་གཙང་གི་ཐུ་ཚ་དང་མི་ལ་ས་གོགས་པ་ཏོར་གསེབ་ཏུ་སོང་གི་དོགས། ངེད་ནི་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ང་ལ་འགྱོད་པ་མེད། ཐུ་མ་དགོན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་དང་བཀའ་དྲིན་ཀྱིས་ད་དུང་ལེགས་པོ་འོང་བ་ཡང་སྲིད། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཕེབ། རྒྱལ་པོས་ངེད་ལ་སུ་དང་ཡང་མི་འདུ་བའི་ཐུགས་ལ་བཏགས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་བོད། ཡུ་གྱུར། མི་ཉག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བཤེས་མི་ཆེན། ཡུལ་མི་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངོ་མཚར་ཆེ་སྙམ་ནས། ཆོས་ཉན་པ་དང་གྲས་པ་ཆེ་བར་འདུག ངེད་འདིར་འོངས་པ་རྣམས་ལ་ཏོར་ཀྱིས་ཅི་འདུ་བྱེད་སྙམ་པའི་དགོས་པ་མི་དགོས། ཐམས

ཅང་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་བཏགས་ནས་བཟང་པོར་ཡོད་པས། ངེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཐམས་ཅད་བློ་བདེ་བར་བཞུགས་པས་ཆོག འདབ་ཆོར་ལ་གསེར། དངུལ། གླང་པོ་ཆེའི་མཆེ་བ། ཤུ་ཏིག་རྡོག་པོ་ཆེ་བ། མཚལ། བཅོད། རྒྱ་ཏ། གི་ཤང། ལྷག་གཟིག་གྱང་གསུམ། ས་མ། བོད་ལྷམ། དབུས་ཕྱུགས་བཟང་པོ། འདི་ན་དེ་ཚོ་དགའ་བར་འདུག ལྷོར་ཆོར་ལ་འདིར་ཆོར་ཅིས་ཆུང་ཡང། རང་རང་གི་ཡུལ་ན་གང་བཟང་གི་ཆོར་ཐུས་འོང་བས་ཆོག་པ་ཡིན། གསེར་ཡོན་ན་གང་འདོད་འོང་བར་འདུག་པས་དགོངས་མཛོད། ས་ངར་ཆུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཏུ་ཆུས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༦༥། །བཀའ་གདམས་དོ་ཀོར་བའི་ཞུ་བ་ བཞུགས། །

༦༥། །ཨོ་ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ས་ངར་ཆུས་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ལ། །རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཚེན་ཁྱོད། །སྟན་པའི་གྲགས་པས་འཛམ་གླིང་ཁྱབ། །མི་ཡི་ས་ངང་གི་ཆུལ་གྱུར་ཅིག །བསྟན་པའི་ཆུལ་མཚན་ཁྱོད་ནུང་དུ། །དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་ས་ངང་གི་ཡིས། །ཏྲི་བ་ཌང་ཟད་ཞུ་བ་ལ། །སྟོགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ་པར། ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ས་མས་བསྐྱེད་ནས། །བླ་མས་གནང་བ་བྱིན་པ་དེས། །གསང་སྟོགས་ཉམས་སུ་བླང་རུང་ངམ། །གང་ཟག་སྟོམ་པ་སུམ་ལྡན་ཅིག །སྒོང་བླང་ཕན་ཚུན་ནང་འགལ་ཚེ། །སྟོམ་གསུམ་གང་གི་དབང་དུ་བགྱི། །སྐྱབས་འགྲོ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་དང་ནི། །དམ་ཚིག་རྩམས་ཀྱི་ཐུན་ཚོད་གང་། །གསང་སྟོགས་ཕ

རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞི། ཁྱད་པར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པ་
ཞུ། ། རིག་འཛིན་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་། སྟན་གས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས། །
དོན་ལ་འགལ་བ་ཅང་མཆིས་ས་མ། ।དབུ་ཚད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ।བདེན
གཉིས་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བཞེད། ।དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ।ཀུན་རྫོབ
ལེགས་པར་རྟོགས་ཙམ་ན། ।དོན་དམ་ལོགས་སུ་ཅང་ལུས་ས་མ། ।ས་ལ་གནས
པའི་བྱང་སེམས་ལ། ।མཁན་རྟེས་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད། ।ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི
ལྟ་བུ། ।རྟེན་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་ཚེ། ।ཆོས་སྐུར་བྱིན་ཀྱིས་བརླབ་པ་དང་། ।
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དགུག་པ་གཉིས། ।བྱིན་རླབས་ཁྱད་པར་ཡོད་ལགས
ས་མ།།ས་ངས་རྒྱས་པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། ।བསྟན་ཁམས་ལེན་ཅི་ལྟར་བྱེད། ।དེ
ཉིད་བཅུ་དེ་གང་ལ་བཞེད། ।གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་དེ་ལ། ।ས་ལམ་ངེས་པར
ཡོད་དམ་ཅི། ।ལྟ་སྐྱེའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཤེས་པས། ।གཅིག་འགྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ
མི་འགྲུབ། ।གཞན་ཡང་རིགས་ལྟ་ས་ཡིར་འབྱམ་དང་། ।གསོན་པོའི་ཐུམ་པ་བྱེད་པ
ལ། ། མི་མཉེས་ཟེར་བ་གཡར་ཀྱིས་ཁྱུམས། ।འདི་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཐུགས་ལ
ཐོགས། ། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། ।ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་གཉིར་བྱས
ནས། ། ཁམས་ལེན་ཆོས་དང་བསྟན་པ་ན། ।བློ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་རྣམས། ।
བར་ཤེས་གཉིན་དམ་པས་བསལ་བར་ཞུ། ।སྤྱན་སྔར་མཇལ་བར་སེམས་སྨོ་ཡང་། ।
ཀུན་དང་མ་ལྡན་རྗེ་མ་ཐོགས། ।ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཉེས་པ་ཡི། ।སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ
བཟོད་པར་གསོལ། ।འགྲོ་དོན་ཤར་དུ་མཛད་ནས་ཀྱང་། ।དབུས་གཙང་ཐུགས
ཀྱིས་མི་གཏང་བར། ।སྨོན་ཡང་མི་ཡི་ས་ཐེ་གི་ཁྲོད། ।བསྟན་པ་ཡུན་དུ་འཛིན་པར
ཞུ། ། བཀའ་གདམས་དོ་ཀོར་བའི་ཞུ་བ་དགེའོ།། །।

༦༥། །བཀའ་གདམས་དོ་ཀོར་བའི་ཞུས་ལན་ བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷཿ། བླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་བའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་སྡེའི་ལུགས། ། །གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིན་སྟོན་པའི། །འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །རིང་འོངས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཕོ་ཉ་ཡིས། །ཡང་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ངོར་བྱས་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཞུ་བའི་དོན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན། །ལན་ཅིག་བརྗོད་པ་འདི་ལ་དགའ་བས་ཉོན། །དང་པོར་དབང་གིས་མ་སྨྲིན་པར། ། སེམས་བསྐྱེད་ : ཡང་དག་ (《ཞ》 གནང་བ) ཐོབ་པ་དེས། ।(《ཞ》 +རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་པས། ।) བྱང་སེམས་རྣལ་མ་འབྱོངས་གྱུར་ན། །རྟེན་རྒྱལ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་སོགས། །བྱ་བའི་རྒྱུད་ནི་འགའ་ཞིག་བཏུབ། །བསླབ་གསུམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས། །སྟོམ་གསུམ་སྒང་བླང་ནང་འགལ་ཚེ། །དགག་བྱ་དང་ནི་དགོས་པ་གཉིས། ། གཙོ་བོ་གང་ཆེའི་ལུགས་སུ་བྱ། །སྐྱབས་འགྲོ་སྨོན་འཇུག་བྱང་སེམས་ཀྱང། ། ཕྱན་ཚོད་དག་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། ।ལུང་ཚོས་སྨྱོ་ཡི་དགོངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ས་ས་ཡི། །གཞུང་ནས་བཤད་པ་དག་དང་བསྟུན། །རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་དམ་ཚིག་ནི། །ཕྱན་ཚོད་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། །བྱ་བ་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག ། ། རྒྱུད་སྡེ་ཕ་མའི་ཁྱད་པར་ནི། །གཙོ་ཆེར་ཕྱིན་ལས་སྟོན་པ་དང་། །ཐབས་ལམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ་དགོངས། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཏེ་རྟེད་མའི་ལུགས། །གསར་

མའི་ : རྒྱུད་དུ(《ཀ》 ལུགས་ལ) མ་གྲགས་ཏེ། །ཁྱོས་སྣ་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། ། རང་གི་ལུས་ལ་གཅོར་བྱེད་པ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། །རྟེང་མའི་ནང་ན་དེ་སྐད་ཡོ། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་ནི། །མི་རིགས་བཞི་དང་དུས་ཚོད་བཞི། ། ཉོན་མོངས་སྤོ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་གཙང། །རིག་འཛིན་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། །རྩོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྤོར་ཞུགས་ཏེ། །གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཕྱིན་ལས་རྣམས། །མ་ལུས་གྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་། །ལྷན་པ་གཅིག་ལ་ཟེར་ : ཏེ་མཚོས(《ཁ》 འགྲུར་གྱང)། །སྟུགས་དང་ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །རྩོ་གས་འཚང་རྒྱ་བར་དོན་གཅིག་ཀྱང། །མ་སྨོངས་ཐབས་མང་དཀའ་མེད་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས། །སྟུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །དབུ་ཚད་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་འདི། །གྲུས་པས་ཁྱེད་ལ་ཞུའོ་སྐད། །འདི་དོན་སྙུ་བ་མང་ན་ཡང་། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྟོས་བཟུང་བས། །དོན་ལྷན་ཏོག་ལ་ཁོ་བོ་ཙམ། །རྒྱས་པར་རིགས་གཏེར་ནང་ན་མཆིས།། ཐ་སྙད་དུ་ནི་མི་བསྟུ་བར། །འདོད་པ་དེ་ནི་ཚད་མའི་ལུགས། །དབུ་མ་པ་ལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །རང་རྒྱུད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་ལ། །ཐལ་འགྱུར་པ་དག་ཐ་སྙད་དུའང་། ། བདེན་པར་མི་འདོད་མདོར་བསྟན་པའོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་དོན་ནི། །དོན་དམ་དུ་ནི་དབྱེར་མེད་པས། །གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མེད། །ཐ་སྙད་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ། །ལྷོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་འདོད། ཁྱོད་ཀྱི་ཏྲི་བ་བརྒྱད་པའི་ལན། ། དོན་དམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་སེལ་ཤེས་བྱར་འགྱོ་བའང་སྲིད། །ཀུན་རྫོབ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཙམ་ན། །དོན་དམ་ལོག་ས་ལ་ལུས་པ་མེད། །ས་ར་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །མཁྱམ་རྟེས་ཁྱད་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །སྟོང་བཅས་སྟོང་བ

མེད་པ་སྟེ། །བདག་གིས་རྟོགས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་མིན། །རྟོགས་ཤར་རས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །སྒྲ་གཟུགས་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ཀྱང་། །ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱིས། །མ་ཁན་པོའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་ལྟར། །འདི་ཡང་རྟ་རྟ་སྨོན་དཔོན་གྱི། །དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ལས། ། བཀའ་གདམས་འདུལ་བའི་སྨོར་ཞུགས་ནས། །རབ་གནས་རིམ་ལྟ་(《ལྟ》 གཉིས་) བདུན་ཚོགས་སོགས། །མཛད་ཀྱང་དཔལ་བ་དོན་མེད་ཡིན། །འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་དྲིས་པའི་ལན། །རབ་ཏུ་གནས་པ་ཁྱེད་དུས་སུ། །ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་གཞིར་བཞག་སྟེ། །གནས་ལུགས་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས། ། དེ་ལ་རབ་གནས་བཤད་པ་མེད། ། ། : དམ་ཚིག་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྤྱན་དྲངས་ནས། ।མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས་བསྟེམ་པ་ལ། ।རབ་གནས་དངོས་གཞིར་རྒྱུད་ལས་བཤད། ।ས་ངམ་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། ।མདོར་བསྡུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། ।འདུལ་བ་ཕར་ཕྱིན་གསང་སྔགས་གསུམ། ।ས་སོའི་གཞུང་དང་མི་འགལ་བར། ।ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཀའ་དང་མཐུན། ।འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཡི། ། །

བ་བསྟན་པ་ཡི། །བདུད་ཚོགས་ཡིན་པས་རྣ་བ་དགག། །(《ཀ》གང་ཞིག་རབ་གནས་བྱེད་
འདོད་ན། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྟེམ་པར་གཅེས། །བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན། །བསྟོམ་ན
སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་ཡི། །སྙིང་པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་སྟོམས། །དབང་པོ་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང། །ས་ལམ་སྒྲུབ
དགོས་ཐུར་དུ་འགྲུབ། །དབང་པོ་ངན་མེད་ས་ཡངས་རྒྱས་ཏེ། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པ་མེད། །འཕྲིན
དང་ཐབ་མ་རིམ་ཀྱིས་སོགས། ।) དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་། །ཆོ་གའི་ དེ་ཉིད་བཅུ
དང་ནི། །གཞན་ཡང་རྟོ་རྗེ་སྲོག་བ་དགོན་ལ། །ཉེ་བར་མཚོ་བའི་ དེ་ཉིད་བཅུ། །དེ
བཞིན་ དེ་ ཉིད་ ཁོ་ ན་ ཡི། ।དེ་ ཉིད་ བཅུ་ ཞེས་ བྱ་ ཀ་ ཡོད། ། : ངེས་ པར་ དེ་ ཉིད
བཅུར་ བཤད་ པ། ।དགོས་ པ་ ཆུང་ ངས་ འདིར་ ཆ་ བྱེས། ।(《ཀ》ཕྱན་མོར་དུ་ནི་གལ་ཆེ
བའི། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ དེ་རྣམས་ཡིན། ।བསྡུར་དང་ དབང་ བསྐུར་ གཉིར་ ཆ་ ལས་ ཀར་ དང། ।ཕྱིར་ བཟློག་ པ
 དང་ དགྱེ་ལ་ ལན་ ཚ་ ཐ ལ ། ।ཟླ ། ।ཟ ། ।ཟ ། ।ཟ ।ཟ ।ཟ

བསྐུར་བྱེད་ན་རྒྱ་དུས་སུ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་བམ་ཅི། །ཞེ་དགུའི་བར་
དུ་གཤིན་པོ་ལ། །བདུན་ཚོགས་ཆོ་ག་བཤད་པ་དེ། །རྣམ་ཤེས་བཀྲག་ནས་མཛད་
པར་གཏན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བཀྲག་པར། །གསོན་པོའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བའི་
ཕྱིར། ། འགལ་བ་མེད་དམ་སེམས་པ་ལ། ཁྱུས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་གཏོགས་པ། །རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པ་མེད་ངེ་མཆི། ।མདོར་ན་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ནི། ।རབ་བྱུང
འདུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱ། ।བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མདོ་དང་བསྟུན། ।གསང་སྔགས
རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ། ।ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་མ་སྐྱ་བར། ।ཉམས་ལེན་སངས
རྒྱས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབས། ।དལ་ན་འདི་བས་རྒྱས་པ་ཅིག ।བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོང
མ་བྱུང ।དེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཆེས་པ་དང། ཁྱོད་ཀྱང་གནས་ཀྱིས་བསྐལ་བའི་ཕྱིར། ।
ད་རེས་མཇལ་བ་མ་འགྲིག་པས། ।དྲིས་ལན་མདོ་རུ་བསྟུས་པ་ལགས། །སྟོམ
བརྩོན་ཁྱོད་རང་བྱོན་ཐུར་ན། ।འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་ཅིག ।ཅིས་ཀྱང་བྱེད
དགོས་ཡིན་མོད་ཀྱི། ।འོན་ཀྱང་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལ། ।ཚར་གཅིག་གཟིགས
པས་གསལ་བར་མཆི། ।བདག་ཀྱང་སྟོན་ཀྱི་བྱེད་པ་འགའ་ཡི་རྒྱས། ।བསྟན་པའི
ཉེ་མ་ཤར་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཚར། ।ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ
དེས། ། དད་ལྡན་དབུས་གཙང་རེ་བ་རབ་རྫོགས་ཤོག ।དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་བཀྲི
ཏས་ལན་དུ་གསུངས་པའོ།། ||

༦༥། །མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་བཏུལ་བའི་ (《ཀ》 +ཚེ་སྦྱར་བའི) ཆོགས་བཅད་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོ་ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ས্ལ্ལ্ ། རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ རྒྱ་མཚོའི་མཐས་ཀླས་ ས་ཆེན་ འདི་ན་ལྷ་ཆེན་པོ། །འཕྲོག་བྱེད་བྱན་བྱེད་དེ་དག་མཆོད་བྱེད་ཕྱབ་པ་དང་སྲོང་གཟུ་ སོགས། །རྒྱས་ པ་ གྲོག་ ཨ་ཁང་ བ་ དང་ གཟེགས་ ཟན་ ཆང་ ཨིག་ ས་ར་ སྒྲའི་ ཟླེས་ འཇུག་ ཡ། །ཐོར་ ཚུགས་ ཤིང་ ཤུན་ ལོ་ མའི་ གོས་ ཅན་ ཐལ་ ཏར་ དགུ་ ཀུ་ ཀུ་ ཤ་ ཐོགས། །རལ་ ཏའི་ ཁྲུར་ འཛིན་ ལྷུན་ལྷ་ ལེགས་ དཀྱིས་ ར་ དྲགས་ གཡང་ གཞིའི་ སྟོད་ གཡོགས་ ཅན། །སོ་ རིས་ གསུམ་ མཚན་ ཀྱི་ མོ་ ཅན་ མཆོད་ ཚངས་ ལྷུད་ མཆོད་ ཕྱིར་ ཐོགས་ ཤ་ འཚང་། །རིག་ བྱེད་ ཀུན་ ལྷུངས་ ངེས་ བཏོད་ འདོན་ ཨ་ཁང་ ལྷ་ ངང་ ལྷོབ་ ལྷོ་ ཤང་ ཨཱ་ ལ་ ལ་ ཀྱུན་ ཏུ་ དཀར་ ལྷུད་ ང་ ཀྱལ་ ཅན། །དེ་ ལ་ལའི་ ཚུལ་ ཅན་ མ་ ལྷ་ཁ་ ཀླུ་ ཏ་ཀཱ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ། །ངལ་ལ་ལ་ན་ ལ། བའི་ ཕེང་ གི་ ཐྲོ་ ཀོས་ ལ་ལ་ ངེས་ ངེས་ ལ་ ལ་ ལ་ ། ། བཏ་ ལ্ལ্ ཏ্ ཀ্ ཤ্ ཀ্ ལ্ ཀ্ ཐ্ ཀ্ ལ্ ལ্ ཀ্ ཐ্ ཀ্ ལ্ ལ্ ཀ্ ལ্ ལ্ ལ

བར་ཤོག །མང་ཡུལ་སྒྲིད་གྲོང་འཕགས་པ་ལྷ་ཏིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཞེ་བའི་ས་འི་ཆ། ཚོང་དུས་ཀྱི་དབུས་སུ། འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་ཕམ་པར་བྱས་ནས། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཙུག་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱང་བའི་དུས་སུ་སྣར་བའོ།། །།

༦༥། ། : ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པའི་ཚལ་ལ་ (《ཞ》 བ་ཀོ་རར་ཞེས་པའི་ སྒྲ་ལ་དྲངས་པའི་) བསྟོད་པ་བཞུགས། །

༦༥། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དོ་ཤལ་ཕྲེང་བ་སིལ་སིལ་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། །ལྟེ་བརྒྱའི་གཙུག་གིས་གང་གི་ཞབས་བཏུད་པ། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །སྒྲ་ཡི་ཚུལ་ཀྱིས་དོན་ལ་བསྟོད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བ་ཀོ་ར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་བར་བསྒྱུར་བས་བསྒྱུར་ན། བ་ནི་བ་ན་ལ། ཀོ་ནི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས། ཙ་ལ་ཆ་ཚུ་ཞེས་འབྱུང་བས་དགུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ཆུན་ན་ཕྱིན་པས། གུ་ཏར་འགྱུར་ལ། ར་ནི་ར་ཏ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལས། བ་ན། གུ་ཏ། ར་ཏ་ཞེས་བྱ་ལ། བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་པའི་ཚལ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་སྒྲ་ལས་སྒྲར་དྲངས་ཏེ། ཆུན་ཐ་དད་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པར་བསྡེབས་ལ་བརྗོད་ཀྱིས་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣ་བ་བླགས་ཏེ་མཉན་པར་གསོལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་གཏེར་ལས་བྱུང་བའི། །བར་ཞེས་གཅིན་ཀུ་ཟུད་བརྗེ་བའི་ཟེའུ་འབྲུ་ཅན། །བློ་གསལ་སྐྱེ་བོ་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་པས། །

གཙུག་ལག་ཁང་འདི་མཁས་པའི་བསྟི་གནས་ཡིན། །དོ་མཚར་ཆོས་སྒྲ་གཏྲིའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། །བློ་ གསལ་ སྐྱེ་ བོ་ རིགས་ པའི་ དཔལ་ སྟོན་ ལ། །འདུལ་ བའི་ ཐུགས་འཛིན་ ཀུན་ དགའ་ ར་ ཆ་ འདི། ། : ཏ ིམེད་ ཆོས་ སྒྲ་ ཀྱུན་ ད ུ་ སྒྲོགས་ ཕ ་ ཡིན། །ཡིད ་ ཀ ྱི ་ གཞི ་ ལ ་ ཏ ུ ་ ཐ ས ས ་ ཅ ད ་ འཛ ིན ། །མ ་ ལ ྷ ོ ར ས ་ ཏ ེ ་ ཀ ི ས ་ ཕ ེ ་ ལ ོ ་ ম ་ ཅ ན ། ། ནམ ་ ད ག ་ ལ ུ ང ་ ག ི ་ འ ཕ ེ ས ་ ཏ ུ ་ ས ྟ ོ ང ་ ལ ྟ ན ་ ཕ ། ། (《ཞ》 –ཏ ིམ ེད ་……ལ ྟ ན ་ ཕ ། ।) ཐ ེ ་ ग ས ལ ་ ལ ྷ ོ ན ་ ཕ ེ ་ ཚ ལ ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཕ ཀ ྱ ེ ན ་ ཕ ། ། ད ེ ་ ལ ྷ ར ་ ཁ ོ ་ ཐ ོ ས ་ ས ྒ ྲ ེ ན ་ ར བ ་ ཕ ཏ ྲ ག ས ་ ན ས ། ། ལ ེ ग ས ་ ཕ ར ་ ཕ ྱ ེ ་ ས ྟ ེ ་ ཕ ས ྱ ོ ར ་ ཕ ེ ་ ད ོ ན ་ འ ད ེ ་ ནི ། ། ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ས ྒ ྲ ེ ग ས ་ ཕ ེ ་ ग ཙ ུ ग ་ ལ ེ ग ་ ཁ ེ ན ་ ཞ ེ ས ། ། ས ྒ ྲ ེ ་ ཡ ི ་ ཚ ུ ལ ་ ཀ ྱ ི ས ་ ད ོ ན ་ འ ད ེ ་ ཏ ྲ ེ ग ས ་ ཕ ར ་ བ ྱ ། ། : ग ཅ ིग ་ ལ ས ་ ད ུ ་ ম ་ ད ུ ་ ম ་ ग ཅ ིग ་ ལ ཁ ྱ ོ ར ་ ཞ ིང ་ ། ། (《ཞ》 –ग ཅ ིग ་ ལ ས ་……ལ ཁ ྱ ོ ར ་ ཞ ིང ་ ། ।) ད ུ ་ ম ས ་ ད ུ ་ ম ་ ग ཅ ིग ་ ལ ས ་ ग ཅ ིग ་ ग ི ་ ཆ ། ། ཆ ེ ན ་ ད ང ་ ཕ ྲ ད ་ ན ་ ग ཞ ན ་ ད ང ་ ग ཞ ན ་ ལ ཁ ྱ ོ ར ་ ཕ ། ། ལ ས ུ ग ས ་ ལ ད ེ ་ ग ཞ ན ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཏ ྲ ེ ग ས ་ ན ་ ངོ ་ ম ཚ ར ་ ཆ ེ ། ། ཁ ྱ ོ ग ས ་ ཕ ་ ཆ ུ ལ ་ ম ཚ ན ་ ग ས ུ ང ་ ག ི ་ ম ན ་ ད ག ་ ག ི ། ། ཏ ྲ ེ ས ་ ས ུ ་ ལ ཏ ྲ ད ས ་ ཏ ེ ་ ཁ ོ ་ ཐ ོ ས ་ ར བ ་ ཏ ྲ ེ ग ས ་ ཕ ། ། ग ས ང ་ ས ྔ ग ས ་ ལ ཏ ྲ ོ ན ་ ཕ ་ ཀ ུ ན ་ ད ग ་ ལ ི ། ། ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ས ྒ ྲ ེ ग ས ་ ཕ ེ ་ ཚ ལ ་ ལ ་ ཕ ས ྟ ོ ད ་ ཕ ་ ཡ ི ན ། ། ཕ ་ ག ོ ་ ར ་ ཞ ེ ས ་ ཏ ུ ་ ཕ ེ ་ ས ྒ ྲ ་ ལ ས ་ ད ྲ ད ས ་ ཕ ེ ་ ཕ ས ྟ ོ ད ་ ཕ ། ། ཤ ེ ར ི ་ ད ग ་ ཕ ས ྟ ེ ན ་ ཀ ུ ན ་ ད ग ་ ལ ་ ཀ ུ ལ ་ ম ཚ ན ་ ད ཕ ལ ་ ग ྱ ི ས ། ། ལ ོ ་ ཇ ི ་ ཤ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ལ ོ ན ་ ཕ ེ ་ ཆ ེ ་ ས ྒ ྲ ེ ས ་ ས ོ ། ། ། ।

༦༥། །: རྡའི་བསྟོད་པ་སྒྲ་ལས་དྲངས་པ(《ཀ》 རྡ་ནགས་རི་ཁྲག་གི་ རྡ་བོ་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་) བཞུགས། །

༦༥། ཨོཾ་སྭস্তি་ས་ལ་ཡ། ལ་ད་ལ་ད་བང་ཀ ད་ལ་ད་ཀ ད་ལ་ད་ཀ ད ད ད

ཌཱཾ་ཌཱཾ་ཕཏ་ཕཏ་བདུད་ཀྱི་གླད་པ་འགེམས། །གང་གི་མཚན་མོ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དབང་བྱེད། ། འཚེ་མེད་བརྟེས་པ་དེ་ཡི་གསུང་རབ་རྒྱལ། ། གང་དག་སྒྲིན་སྒྲ་ཟེལ་གནོན་ཏ་པོ་ཆེ། ། སྒྲུབ་དང་བརྟུལ་རབ་བརྩོན་པའི་སྒྲ་པོ་དང། ། འདི་སྒྲ་ཐོས་དང་ཆེད་དུ་འཛིན་པ་གང། ། དེ་ཀུན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པར། ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གོ་འཕང་མཐོ་ཐོབ་ནས། ། ཆོས་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཆོས་མཛོད་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཤྲཱ་ཀ་ཏ་ཡ་ཐ་ཏ་ལ་ངེས་བསྟལ་ནས། ། སྒྲ་ལས་དྲངས་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་བཟོད་དོ། ། རྒྱ་ནག་རི་ཁྲོད་དུ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྒྲུར་བའོ།། །།

༦༥། ། དོད་མོ་རི་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྟན་པ་བཞུགས། །

༦༥། ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན། ། དོད་མོ་རིའི་གཙུག་ཁང་དུ། ། རྟེ་བཙུན་པའི་རི་མོ་ཞིག་མཛད་པའི་དུས་སུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ། ཡུན་རིང་དོར་བས་རི་མོའི་རྩམ་འགྱུར་རྩམས། ། ཐུགས་གསལ་ཀྱང་ལག་གིས་བསྒྲུབ་པ་དཀའ། ། འོན་ཀྱང་སྟོམ་བརྩོན་དམ་པ་ཁྱེད་བཞུགས་པའི། ། གནས་འདིར་ཐུགས་ལས་ཐུགས་པ་བསྟན་པ་ཅམ། ། ཐུགས་གསལ་ལྡན་ཆོག་གི་བསོལ་ཞིར་ཅན། ། ཕས་ཆོལ་རྒྱ་སྐར་ཏེ་བ་ཞིལ་གཤོན་པ། ། མཁས་པ་ཆུ་བར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་རྩམས་ཀྱང། ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་རིའི་མིག་ཅན་ཡིན། ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པས་སྒྲས་པ། ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། །།

༦༥། །ཕེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ བཞུགས། །

༦༥། །བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱུབ་པས་ ཆོས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། །ཇི་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན། །དེ་ལ་ དམིགས་པ་མེད་པ་ཡི། །ཡིད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྒྲུར་ཏེ་བསྟོད། །གང་གིས་སྦྱིན་པ་ཅི་ ཕྱས་པ། །དེ་དག་ཀུང་ནི་འདུས་ཕྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། །དེས་ན་ དེ་ལ་གཏུང་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དམིགས་པར་འཛིན་བཅས་པས། །བསླུ་པ་བྱེ་བ་ དཔག་ཡས་སུ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མངོན་བསྟེན་ཀྱང་། །གྲོལ་བ་མིན་ཞེས་ ཆུལ་བས་གསུང་། །དམིགས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བློ། ། །དེ་ལ(《ལ》 –ལ)འང་ གལ་ཏེ་མི་འཛིན་ན། །འདི་ཡིས་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྟེ་ཡིས། །ཁྱང་ཆུབ་དམ་པར་བླ་ མེད་རྟོག། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་འགྱུར་པའི། །ལམ་དེ་བཟང་པོ་མ་ལགས་ པར། །གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་དགོངས་པའི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་ གསུངས། །དེ་ལ་བསམས་ནས་མི་ཤེས་པ། །བདག་གིས་དང་པོར་རང་དོན་ དོར། །བདག་དོན་ཞེན་པའི་འདུན་པ་ཅན། །སེམས་ཁྱོད་གཞན་དོན་གཡེང་ཐུར་ ན། ། ཁྱོད་ནི་ཕྱི་ནས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་མེད་གཅིག་ཏུ་འགོར་བར་འཁྱམས། ། དེ་ལྟར་འབད་པས་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །བདག་གི་དོན་ལ་མི་ལྟ་བར། །གཅིག་ཏུ་བརྩེ་ བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། ། : གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོལ་བར་བྱ(《ལ》 –གཞན་ཀྱི་……བར་ ཅ།) །གཞན་དོན་གྱུབ་པས་བདག་གི་དོན། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་པས། །

གཞིས་ཀའི་དོན་ཀུན་ཕྱུན་ཚོགས་པའི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དེ་ནས་འགྲུར། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་སྦྱར་བའོ།། །།

༦༥། །ཞེན་པ་བཞི་བྱལ་གྱི་གདམས་པ་བཞུགས། །

༦༥། །བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒྲོར་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཐོབ། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འཕྲད། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བླ་སྒྲོས་ནས། དམ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅིག་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ལ་ཞེན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཅིག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོ་འདི་ལ་མ་ཞེན་པ། ཁམས་གསུམ་འགོར་བ་ལ་མ་ཞེན་པ། བདག་གི་དོན་ལ་མ་ཞེན་པ། དངོས་པོ་དང་མཚན་ལ་མ་ཞེན་པའོ། །དེ་བཤད་ན། ཆོ་འདི་ཆུའི་ཆུ་བུར་དང་འདྲ་བས། ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པས་ཞེན་པ་བྱ་རིན་མི་ཆོག ཁམས་གསུམ་འགོར་བ་འདི་ (《ཞ》 《ལ》 +ཐམས་ཅད་) དུག་གི་འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བས་འཕྲལ་ཞིམ་ཡང་ཕུགས་སུ་གཅོད་པ་སྐྱེལ། སུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཆོ་འཕྲུལ། རང་གི་དོན་ལ་ཞེན་ན་དགྲ་བོའི་བུ་གསོས་པ་དང་འདྲ། འཕྲལ་དགའ་དགའ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང། ཕུགས་སུ་རང་ལ་གཅོད་པ་སྐྱེལ་ངེས། དེས་ན་རང་དོན་ལ་ཞེན་ན་འཕྲལ་བདེ་ཡང་ཕུགས་བན་སོང་དུ་འགྱོའོ། །དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་དང་འདྲ། འཕྲལ་ཆུར་སྣང་ཡང་ཁར་བཏུང་རྒྱུ་མེད། འགོར་བ་འདི་བླ་འཕྲལ་པ་ལ་སྣང་ཡང། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད།

དེས་ན་འདས་པ་ལ་སེམས་མི་གཞུག མ་འོངས་པ་ལ་སེམས་མི་གཞུག ད་ལྟར་ (《ལུ》+ཐུང་) བ་ལ་རྟམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཞུག་པ་ཞིག་གོ་བར་བྱས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྱལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་མ་ཞེན་པས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ། ཁམས་གསུམ་ (《ལུ》+འགོར་བ) ལ་མ་ཞེན་པས་འགོར་བར་མི་སྐྱེ། བདག་གི་དོན་ལ་མ་ཞེན་པས་ཉན་ཐོས་པོ་ དང་མཚན་མ་ལ་མ་ཞེན་པས་སྒྲུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེན་པ་བཞི་བྱལ་གྱི་གདམས་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དགོངས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་སོ།། ||

༦༥། ।སྟུང་པ་སོགས་ཤེར་མདོ་འདོན་ཐབས་བཞུགས། ।

༦༥। ।རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ : ཕྱག་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ (《ལུ》-ཕྱག་རྗེ་ ------ལྡན་པ) རྟམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་འདོན་པར་འདོད་ན། ཐོག་མར་དགེན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་འདོན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་རིང་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བསམས་ལ། དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མདོ་འདོན་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། གང་ལ་

རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤར་རྒྱས་ལ་རང་བཞིན་མེད་དེ། གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དབང་པོ་འབྲིང་གིས་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན། དེ་ཡང་སྟོན་དུ་དྲན་པར་བྱས་ལ། མདོ་ཀློག་པ་ལ་ས་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། གཟུགས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་དབང་པོ་ཐ་མས་སྟོན་དུ་བརྗོད་བྲལ་དང་། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་དྲན་པར་བྱས་ལ། ཚིག་ཏུ་འདོན་པའི་སྒྲ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ (《ཀ》 《ལ》 +མདོ་) འདོན་ནོ། །དེའང་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། སྒྲ་ནི་སྒྲས་སྟོང་། ཞེས་པ་ལ་ས་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཡང་རུང་སྟེ། མདོ་ཐོན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །སྡུད་པ་ལ་ས་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་འདོན་པའི་མན་ངག་ས་སྒྲ་བཏྲི་ཏས་མཛད་པའོ།། ||

༦༥། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་ཐབས་བཞུགས།།

༦༥། । : ན་མོ་མཚུ་ཎྱ་ཡེ། ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་འདོན་པའི་མན་ངག་ནི། (《ལུ》 –ན་མོ་ཁགནི།) རང་གི་མདུན་དུ་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་ས་ཁང་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་ལྔའི་རྣམ་པ་ཅན། སྒྲུལ་པའི་སྐུའི་ཚ་ལུགས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བཀྲད་ཅུས་བཀྲན་པ། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བཞུགས་པ་སྟེ། ཆོས་འཆད། ཏིང་ངེ་འཛིན། མཆོག་སྦྱིན། (《ལུ》 +བདུད་འདུལ།) ས་གཅོན། སྐྱབས་སྦྱིན་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། ।གང་ཟག་ (《ཞ》 《ལུ》 –ཟག་) གི་བློ་ལ་དམིགས་པ་གསལ་བར་འདོད་ན་དཀར་པོ་བདུན་ནི་ཆོས་འཆད་ཀྱིས་བཞུགས་པ། སྟོན་པོ་བདུན་ནི་བདུད་འདུལ་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ས་ར་པོ་བདུན་ནི་མཆོག་སྦྱིན་ཀྱིས། དམར་པོ་བདུན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱིས། ལྷང་ཁུ་བདུན་ནི་སྐྱབས་སྦྱིན་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། ।དེའང་ཕྱོགས་རེ་རེར་མི་བཞུགས་པར། དཀར་པོ་གཅིག་གི་རྩར་སྟོན་ པོ་ དང། ས་ར་ པོ་ དང། དམར་ པོ་ དང། ལྷང་ ཁུ་ ས།ལ་ བས་ བཞུགས་ པ། དཀར་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པར་བསྟོམས་ན་བློ་ལ་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། ।བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱབ་དང་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཚ་མང་པོ་བཟུང་བ་སྣང་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲུལ་སྐུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚ་ལུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ।དེའང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་ལས་འབྱུང་བ། ཁྱོད་ནི་ : མཆོད་ཚ (《ཞ》 《ལུ》 འགོར་ལོ་) མཛད་མེད་པར། ।བྱམས་པའི་མཆོད་གང་ལགས

པས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་ (《ཀ》《ལུ》+ནམ་མཁའ་ལ་བས་མ་ལ། དངོས་སམ་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཕྱག་འཚལ་གསུམ་བརྗོད་པ་ནི། སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་རྟེན་) གྱི་ སྟོན་བས་ ཡིན་ ནོ། ། སངས་ རྒྱས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་འདི་དང་ ཞེས་ པ་ ནས་ བཟུང་ སྟེ། མི་ འཆབ་ བོ། ། ཞེས་ པའི་ བར་ ནི་ རྣམ་ པར་ ཐུན་ འབྱིན་ པའི་ སྟོན་ཆས་ཡིན་ལ། ལྷན་ ཚད་ བསྟམ་ པར་ བགྱི་ ལགས་ ས། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ ནི་ གཉེན་ པོ་ ཀུན་ ཏུ་ སྦྱོང་ ཕ་ དང་། ས་ོར་ ཆུང་ ཕའི་ སྟོན་ཆས་ ས། ། དེ་ དག་ ནི་ སྤྱིག་ པ་ བཤགས་ ཕའི་ ： ཕུང་ པོ་ ཞེས་ བྱ་ ཕའི་ (《ཀ》《ལུ》 –ཕུང་ པོ་ ཞེས་ བྱ་ ཕའི་) སྟོན་ཆས་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ ས་ངས་ རྒྱས་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ དེ་ དག་ བདག་ ལ་ དགོངས་ སུ་ གསོལ། ཞེས་ བྱ་ བ་ ནས་ བཟུང་ སྟེ། སྨྲིན་ པ་ ལས་ བྱུང་ ཕའི་ ཐས་ནས་ ཐ་ ཕའི་ ངན་ངོས་ ཀ་ ང་། ཚུལ་ ཁྲིམས་ ལས་ བྱུང་ ཕའི་ ཐས་ནས་ ཐ་ ཕའི་ ངན་ངོས་ ཀ་ ང་། བསྒོམ་ པ་ ལས་ བྱུང་ ཕའི་ ཐས་ནས་ ཐ་ ཕའི་ ངན་ངོས་ ཀ་ (《ཀ》 《ལུ》 +ཞེས་ བྱ་ བ་) གསུམ་ དུ་ འདུ་ ལ། གཞན་ ཡང་ འོག་ ནས་ འབྱུང་ ཕའི་ ཐས་ནས་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ རྟེས་ སུ་ ཡི་ རང་ བ་ ངང་། ； ཆོས་ ཀྱི་ ལགས་ ལ་ བསྐོར་ བར་ བགྱི་ ལ་ བ་ ངང་། ཐུ་ ཅན་ ལས་ མི་ འདའ་ བར་ གསོལ་ ཏ་ གདབ་ ཅ་ རྣམས་ ནི། ཐས་ནས་ ཀྱི་ ཕུང་ ཀ་ ཞེས་ བྱ་ ཡིན་ ལ། ཐུ་ ཅ་ རྣམས་ ནི་ ཡོངས་ སུ་ ཐུ་ ཅ་ ཞེས་ ཕའི་ ཕུང་ ཀ་ གསུམ་ ཕ་ ཡིན་ ནོ། ། དེ་ ལྟར་ ཕུང་ ཀ་ གསུམ་ དུ་ བསྡུས་ ལ། ངག་ ཏུ་ བརྗོད་ ཕའི་ ཆོག་ གི་ དོན་ ཐམས་ ཞེང་ ། ཐུ་ ཅ་ ཐ་ ནས་ སྟོག་ ཕ་ ཏ་ ཐ་ ལ་ ས་ོགས་ ཕ་ ཐ་ ཕའི། ། ཁ་ཕུང་ གི་ ཆོག་ དོན་ རྣམས་ ནི་ ཁ་ཕུང་ ཅིང་ ཏ་ ཏ ོགས་ ཕར་ ཐ་ ཕའི། ། ཕུང་ ཀ་ ཁ་ བདོན་ ཕའི་ མན་ ངག ས་ ལ ས ། ཕ ཏ ེ ད ས ་ ཆ ས ་ ཀ ས ་ ཕ ཏ ེ ད ་ ཕ ཏ ེ ག ས ་ ས ོ ། ། ། ।।

༦༥། །སྨྲོད་པ་རྣམ་དག་གི་ཚིགས་བཅད་བཞུགས།།

༦༥། །སྨྲོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ། བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་བླ་མ་མཆོག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བཞུགས། །ལུས་ཅན་རྒྱན་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ། །མ་གཏེ་མཉམ་བཞུགས་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། །

པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པས་བོས་ནས་ནི། །སྟན་པར་སྣྲ་བས་ཆོས་བཤད་དེ། །དོན་སྦྱོང་པ་ཡིས་ཞེམས་བཀུག་ནས། །དོན་མཐུན་པ་ཡིས་སྦྱོ་བ་བསྐྱེད། ། །དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་ཙོ་ནའི་དོན་དུ་བསྔོ། ། བསྐྲུན་པའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། ||

ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་དགེ་བ་བསྐྲུན། །སྨོན་པའི་ལམ་དུ་ཅིས་ཤེས་བསྐྱེད། ། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས། །བསྒོམ་པའི་ལམ་དུ་གོམས་པ་འཕེལ། ། མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ཀུན་རྫོགས་ཏེ། །ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་གནས་ནས། །བདུད་སྡེ་མ་ལུས་ཚམ་མཛད་དེ། །རྟོགས་པའི་ཕངས་ཆུས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ||

སྦྱོང་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི། །བློ་གྲོས་དམན་པའི་ཞེམས་ཅན་གྱིས། ། སྨྱར་དུ་ཕངས་ཆུས་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པ་ཡིས་སྨྲར། །སྦྱོང་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་བསམ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྨྲར་བའོ།། ||

༦༥། །སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣལ་དུ་མཚོན་པའི་མན་ངག་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ། ཐུ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཁྲི་ཤིང་བཅད། །སྟུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལས་བརྒལ། །གཅིག་ཏུ་བདེ་ལ་ཡིད་སྟོན་པའི། །ལམ་འདི་འགའ་ལ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཕྱི་རོལ་མཚན་མས་གཡེངས་རྣམས་ལ། །སེམས་ནི་ལས་རྒྱང་ཐོབ་དཀའ་ཡི། །དམིགས་པ་ཉིད་ལ་སེམས་གཏོད་དང་། །ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། །དམིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏད་ལེགས་ན། །དམིགས་པར་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་སྒང་། ། །དམིགས་པ་རབ་ཏུ་སྒངས་ནས་(《ཞ》《ལྷ》པ)ནི། །འཛིན་པའི་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་བརྟག །རིང་དུ་བསྲིངས་ན་མི་འགྲོ་ལ། །ཉེ་བར་བསྟེན་ན་མི་ཆགས་ཤིང་། ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མ་གྱུབ་པ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཐུང་ཟད་ཞེན། །ཇི་ལྟར་ན་ཡང་འགོར་བར་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཤེས། ། །འཆིང་བ་ཀུན་ལས་རིས་པར་གྱོལ། །འདི་མ་རྟོགས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ། ། །སྲོག་ཆད་སྟུག་བསྔལ་དུ་མས་གཟིར། །དཀོན་མཆོག་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པས། །སྣོན་ཆད་ཁོ་བོ་རྗེས་མི་འབྱང། ། ཁྱོད་ལ་བདེན་པར་གང་རྟོག་པ། །དེ་ལ་སྟུག་བསྔལ་བདེན་པ་འབྱུང། །སེམས་ཁྱོད་བརྫུན་པར་གང་གིས་ཤེས། །དེ་ཡི་སྟུག་བསྔལ་བརྫུན་དུ་ཟད། །སྐྱེས་བུ་གང་གིས་འདི་རིག་ན། །བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་

དུ།།འཕགས་བ་པ་ཡི་རྒྱུན་བཟློག་ནས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཕྲོན་པར་འགྱུར། ། རང་གི་སེམས་ངོས་བཟུང་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེ་ཏན་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།། །།

༦༥། །ཆགས་ལོངས་ཞུ་བ་བཞུགས། །

༦༥། །ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྷཾ། སྟོམ་པ་གསུམ་ལྡན་རིགས་པའི་གནས་ལྟ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །རྣམ་འགྲེལ་བློ་ལྡན་འདོད་པའི་ལྟ་ཡིས་རྟེས་སུ་གཟུང། །མཁྱེན་བརྩེས་ཆོས་ལོག་ཚར་གཅོད་སྐལ་ལྡན་རྟེས་འཛིན་པ། །ས་སྐྱ་པ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་བློ་མ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྡན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྲས། །སྒྲ་བསྒྱུར་ནག་ཆོ་ལ་སོགས་མཁས་བཙུན་གྱི། །གངས་ས་སྐྱ་རྒྱའི་བདེ་གཤེ་བསྟན་འཛིན་དག །འཕགས་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ཡང་ཐོག་ནས། །ཐུབ་བསྟན་དམ་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ཏུ་གཙོ་ཆེར་སྒྲིལ་བ་ཡི། །སྐྱེས་བུ་དམ་པས་བྱིན་རླབས་དགོན་གནས་མཆོག །ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱར་ནི།། ལུང་རིགས་རི་སྲུལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་མེད་པར། །དོན་ལྡན་ས་ཕུ་ཏོའི་ང་རོས་ལོག་སྟླ་བའི། །ཞ་ཚོགས་སྐྱག་མཛད་སྐལ་ལྡན་རང་རིགས་ལ་ཏུ། །རྩོད་ཏུས་མི་ཡི་ས་ཕུ་ཏོ་སྟུན་ལ་ཐུ། །ཤ་ཀྱའི་དགེ་སློང་ཁྱོད་ས་ལོག་ཏམ་པ་ཡི། །ཐུན་ཆུར་ཕོག་ཅིང་ཕྱབ་པའི་བསྟན་ལ་དད། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་ས་ལོག་ཁྱད་འཕགས་རྟེན་ཡང་མཐོང་། །སྒྲ་བསྒྱུར་མིང་ཅན་ཆོས་རྟེ་ཞུ་འཕྲིན་འབུལ། །ཕྱག་འཚལ་སྐྱ་ཁམས་བདེ་བའི་ཡི་གེ་ཡིས། །མཆོག་ཏུ་ཞུ་ལེགས་དེ་སྣད་སྐབས་ཀྱི་དོན། །ས་ངས་རྒྱས

བསྟན་པའི་བྱི་དོར་བསྟན་བཅོས་ཆེ། །སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་མཛད་ཅེས་སྟོན་དུ་
ཐོས། ། །ཁན་ཁིང་ལྷ་བར་འདོད་ཀྱང་ཡུལ་གྱིས་བསླལ། །ཡུལ་འདིར་དྲིས་ཀྱང
དཔེ་ཐོགས་མེད་ཅེས་གྲགས། །སྣྲད་ནས་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་ས་ཁའི་དཔེ། ।
རྒྱལ་ཟླའི་མར་ངོའི་ཚེ་གཉིས་ཉིན་མོ་བླངས། ।ཚོས་གསུམ་སྟ་ཏ་བཤད་པས་ཏོ་ཏ
ལ། ། །ཡིག་མཁན་སྟོན་ཆགས་རང་ཡང་གཡེང་བ་ཆེ། ।བློ་ནུས་ཆུང་བས་མཐའ
དག་མ་རྟོགས་མོད། ।གང་རྟོགས་ཕལ་ཆེར་དད་པའི་གནས་སུ་གོ ।འོན་ཀྱང་མ
རྟོགས་ཐེ་ཚོམ་གང་མཆིས་པ། ।ཁྱང་ཟད་ཅིག་ཞུ་དེ་དག་ལུང་བསྟན་གསོལ། ।
ཚོས་དབྱིངས་བསྟོ་རྒྱ་མིན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ।དོན་དམ་དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ
བསྟན། ། །རིམ་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འཚོར་བ་ཀུན། ।ནམ་མཁའ་ས་ས་ར
བརྡགས་མིན་ཞེས་གསུང་བ། ।ཁན་ཐོས་ཉིད་བཞེད་ཕྱན་མོང་མིན་པ་ཅི། ।དོན
དམ་དགེ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས། ।དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་པའི་དགོས་པ
གང་། ། །ཚོས་དབྱིངས་དགེ་མེད་ཙམ་ལ་དགེ་བ་ཞེས། ।འདོགས་རྒྱ་དགེ་མེད་མི
དགེར་མི་མཚུངས་སམ། ।ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པ་འདོད་ཆགས་བྱལ་བའི་དཔེ། ।
ཉིར་བསྟན་འདོད་ཆགས་བྱལ་བ་མཚན་ཉིད་ལ། ।གཏན་ནས་འདོད་ཆགས་བྱལ
བཞང་བཤད་པ་མེད། ।དེ་བཞིན་ཚོས་དབྱིངས་དོན་དམ་དགེ་བ་དངོས། ।བདེ
བསྐྱེད་སྟོར་འབྱུང་སོགས་སུ་བཤད་པཞང་མེད། ।ཐར་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ
ཞེས། ། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ཡུལ་མ་ལགས་སམ། ।ཚོས་དབྱིངས་མ་རྟོགས
ཚོས་གཞན་མེད་གསུངས་པ། ।དོན་དམ་ཚོས་དབྱིངས་དབང་བྱས་མ་ལགས
སམ། ། །བསྟན་བཅོས་དགོངས་པ་ཅན་དང་ཐད་ཀའི་སྒྲ། ।མིན་པར་འཆད་ན
འཕགས་པས་གསུངས་པ་ཡི། ।བསྟན་བཅོས་སྟོར་བའི་རྒྱ་དུག་མ་ཚང་བས། ।

འཕགས་པའི་རང་ཚོགས་གོང་འོག་མི་འགལ་ལམ། །བསྟོ་བ་བྱེད་ཚེ་ཆུ་ཕོགས་སྟྲེང་
བྱེད་པ། །སྟོན་ཚེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་རྣམས་ནཱ་ལ་ཡོད། །ལུང་ནས་གསུངས་
ཞེས་སྨྲ་ཞིང་བལ་ཡུལ་ནཱ་ལ། །དེས་སྟྲོང་ཀུན་མཛད་རེ་ཞིག་དབྱུད་པར་རིགས།།
མ།ཁས་པ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྒྲས་པ་ཡིས། །མཛད་པའི་ཚེ་གས་ཚོས་རྗེ་
ཤ*ཀ་དཔལ། །བཟང་པོས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ས་ཕམས་བསྐྱེད་མཛད། །དེ་ནི་བྱང་ས་དང
མཐུན་ཏེ་ལྟར་ལགས། །དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ས་ཕམས་བསྐྱེད་འགྲོ་ཀུན་ལ། །ཚོ
གས་བསྐྱེད་ན་སྐྱེ་བ་མདོ་ལྟ་སོགས། །སྨྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས
གསུངས་ཀྱང། །དེ་འདྲའི་ཚོ་ག་དེ་གང་བསྟན་བྱ་གང། །ས་ཕམས་བསྐྱེད་ཕོབ་ནས
བསྟན་ལ་མ་བསྟན་ས་ཀྱང། །རྒྱལ་བར་འགྱུར་ན་ཚོ་ག་སུས་ཕོབ་ལེགས། །འོན
ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྟས་མཛད་པའི། །བསྟན་བཅུས་སྟོང་འཛིན་བཞིན་དུ་བསྡུང
འཚལ་ན། །ཚོ་ག་བློས་ནུས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེས། །བསྟན་བ་བསྡུང་བ་ལྟ་ཞོགས
བསྡུང་མཚ�་ཀྱང། །ཤེས་པར་མི་ནུས་དེ་ལ་བཅའ་བ་ལས། །ཉམས་པའི་ཉེས
སོགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རམ། །བརྒྱ་ལ་ཕག་མགོའི་དབང་བསྐྱར་གསུང་སྲིད
ཀྱང་། །རྗེས་གནང་ཡིན་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་མིན་ཞེས་གསུང། །གལ་ཏེ་གསུངས
ན་དབང་དུ་བཏོད་པ་ལ། །འགལ་བ་ཅི་མཆིས་རྟོ་རྗེ་དཏེ་ལ་བྱ་པས། །སྟན་གཅད
པ་ལ་སྟན་ཀྱི་དབང་དུ་བཏོད། །དེས་ན་མ་གསུངས་བྱེད་ཉིད་མཚར་ཆེའམ། །
གསང་སྟན་གསར་ཏེ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱིས་ནི། །སྟྲོང་བའི་ཀུད་སྟེ་མང་སྟེ་གང
དག་ལགས། །ཚོག་གི་སྟེབ་སྟྲོར་གང་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང། །ཀུན་དང་མངོན
བརྗོད་ཕལ་ཆེར་གོ་བ་དང། །སྟེབ་སྟྲོར་དང་ནི་ཀུན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག །
གང་དང་གང་ཞིག་གང་དང་གང་ལ་གསན། །གཞན་ཡང་གསང་སྟན་ཀུད་སྟེ

བཞི་པོ་ལ། །ཉན་བཤད་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེར་གསས་ཞེས་འབྱུང། །ཉན་བཤད་ཡོད་
པའི་རྒྱུད་ཀྱང་དུ་ཞིག་མཆིས། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལ། །
མཁས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམ་བཤད་དུ་ཞིག་མཆིས། ।མཚན་བརྗོད་བཤད་པ
ལུགས་དྲུག་གང་དག་ལགས། ।དེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་དཔེ།།
དག་པ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་ཅི་གནང་ཞེས། ।མཛོམ་དགོས་མེད་པར་སྨྲ་བརྗོལ
བསྐྱེད་པ་ལགས། ।ཞུ་དོན་གཞན་ཡང་མཆིས་མོད་བཀྲ་ཤིས་གྲགས། ।མར་ངའི
ཚོས་ལྟའི་ཉིན་མོ་འགྲོ་ཟེར་ནས། ।མར་ངའི་ཚོས་བཞི་ཉིན་པར་འདི་དག་བྱིས
ཁོ་བོས་གྲས་པའི་བསམ་པས་ཞུས་པ་འདི། ।ཁོངས་ན་བཟོད་མཛོད་དགེ་བས
འགྲོ་བ་ཀུན། ।དགེ་བཤེས་དམ་པ་བསྟེན་ནས་ཐབས་མཁས་བཅས། ।ཤེས་རབ
གྲོལ་བའི་བློ་མས་བསྟོང་པར་ཤོག ।ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ལ། ཆགས་ལོ་ཙྪ་བས་ཞུས
པའོ།། །།

༦༦། ।ཆགས་ལོ་ཙྪ་བའི་ཞུས་ལན་བཞུགས། ।

༦༦། ।བླ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।
བདེ་བྱེད་ཆུར་ཉལ་རང་གྱུང་མེ་ཏོག་མདའ། ।མཚོ་གྱུང་བདག་པོ་ལམ་ནག་ཉི
མའི་བུས། ।གང་གིས་གསུང་རབ་རྟོག་པར་མ་ནུས་པ། ।ཟུ་རམ་ཤིང་པའི་གསུང
ལ་བདག་ཅག་དང་། ।བློ་ཆེན་སྟོམ་བཙུན་ལྷ་སྟོང་མང་འཛིན་ལ། ।སྐད་གཉིས་སྒྲ
བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་བཟང་པོས། ।ཇི་ལྟར་དྲི་བར་མཛད་པ་དེ་ཡི་ལན། ।ལུང་དང
རིགས་པའི་དག་གིས་ཐུང་ཟད་བཤད། ।དེ་ལ་དྲི་བ་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྟོ

: རྒྱུ་ (《ལུ》 རྒྱ་བ་) མིན་པ་བདེན་ཡང། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། དོན་དམ་པའི་སྟོག་པ་འགོར་བ་ཀུན། དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཀྱི་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཀོ་ནའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ (《ཁ》 《ལུ》 +ཡིན་) ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཉན་ཐོས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ས་ལྟར་ (《ལུ》 +བར་འདོད་) ཅིང་སྟོང་བར་མི་འདོད་རྣམ་ས་ལྟར་བར་འདོད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ས་ལྟར་བར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་རྣམ་ས་ལྟར་བ་འགོག་ཅིང་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་བར་བཞེད་དོ། ། : དེས་ན་དེ་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། ।(《ལུ》 –དེས་ན-----ཡིན་ནོ། ।)དྲྭ་བ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོས་བྱལ་ལ་དགེ་བར་འདོག་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གསུངས་པའི་ལན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགེ་བར་འདོགས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་སྟོག་པ་མེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་ནི་ཞུམ་པ་གཟེངས་བསྟོད་པ། དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་ངན་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི། ।གང་ཕྱིར་ཆོས་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། ।ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་སྐྱེད་ཀྱང་དགེ་བ་ཡིན་པ་ : ཇི་ལྟར་ཡིན (《ཁ》 《ལུ》 ཅི་སྟོ་) སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོ་བསྲེག་གི་བུ་བ་མི་བྱེད་པ་ལ་མེར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ།། འགོར་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་སྟོག་པར་འདོགས་པའི་དགོངས་པའི་གཞི་ནི། ཉེར

ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟུག་བསྟལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་འགོར་བ་ལ་སྙོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན (《ཞ》-ཡིན)། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། འགོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་པ་ཡིན་ན་བདེ་འགྲོའི་ལས་ཀྱང་སྡུག་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སྲིད་ཀྱང་སྡུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བས་འགལ་ལོ། །སྡུག་པ་གཅོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བཏགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དགོངས་པ་ཅན་དང་བཏགས་པ་བར་གྱུར་བོ། །ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འཆད་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས། དགོས་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བླང་དོར་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དངོས : ཀྱི་དོན་ (《ལ》-ཀྱི་དོན)ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་སུ་ཐལ་ཏེ། མདོ་ལས་དགེ་སྲིག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ན་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མིང : ངེར (《ལ》ངེ་ལྡར)བྱུང་བ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ།། ངེས་ན་དགེ་སྲིག་ཡིན་མིན་དང་བ་ལང་ཡིན་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟག་དགོས། མཚན་ཉིད་ མེད་ པའི་ མིང ཐམས་ ཅད་ མི་ བྱེད་ པོ་ ལ་ ཀ་ ལང (《ལ》+དུ་བཏགས་པ)ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ན་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་གདགས་སུ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་གང་ལའང་མེད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འཕགས

པས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ལྡན་གསུམ། ।དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། །མ་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཉི་ལྡན་མེད། ।དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་སློང་བཟང་བ་ཐོབ་ཡུས་བཞི་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བཟང་བ་ལ་འཇུག་ན་དགེ་སྲིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་ལ་མ་གསུངས་སོ།། ལས་བསྡུད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་ཡང་དེ་དག་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་སྨོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་དགེ་སྲིག་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགེ་སྲིག་མ་གསུངས་ཤིང་། སེམས་པ་དང་བསམ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། ।དེས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱུད་སྡེ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དགེ་སྲིག་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ།། ཆོས་མངོན་པར་ནི་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རིགས་པས་མ་བརྟགས་པར་ངེས་དོན་དུ་གཟུང་མི་རྩུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ।གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ནི། ।དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ།། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། ।བརྫུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।དྲི་བ་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགེ་བ་མེད་པས་སྟོག་པར་ཡང་མི་མཚུངས་སམ་གསུངས་པའང་དགོངས་པ་ཡོད་ན་གཙུག་ལག་ཡང་ཡང་དགོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་མ་བཏགས་ལ། འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ལ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྨྲོད་ཉེན་ཡོད། ।ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཅོམ། ।ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། ।དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་དང་བྲལ། ।ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ।གང་ཟག

འགའ་ཞིག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ : ཐམས་ཅད་ཀྱང་ (《ཀ》 –ཐམས་ཅད་ཀྱང་) སྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་དགེ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་གཏན་མེད་ : བར་བཞེད་ (《ཀ》 –བར་བཞེད་) པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བ་བཞི་པ་ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བཤད་ཀྱང་གཏན་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་བཤད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་དགེ་བར་བཤད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་དགེ་བར་བཤད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ངེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ལགས་མོད། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བཤད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་བཤད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མིང་དེར་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་མོད། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྟོ་རྒྱའི་དགེ་བར་བྱེད་ན་འཕྲལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ མི་ཐུན་པོ་ལ་བ་ལང་དང་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལ་མེར་བཏགས་པ་ལ་བཞོ་བཀལ་དང་ བཅོ་བསྲེག་རེ་བ་ལྟར་རྣམ་པར་འཇམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་བ་མཚན་ཉིད་ པ་ ཡིན་ པ་ འགོག་ གིས་ བཏགས་ པ་ འགོག་ པ་ མ་ ལགས། དེ་ ཀླ་ ཀ་ ཆོས་ ཀྱི་ དབྱིངས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་ བྱས་ པ་ མ་ ལགས་ ས་ མ། ཞེས་ གསུངས་ པའང་ དེ་ ཉིད་ ལགས་ མོད། དེ་ ལ་ དགེ་ བ་ བྱེད་ན་ ཏ་ ཅང་ ཐལ་ ཟེར་ བ་ ལགས། དེ་ ཏ་ ཏ་ ཀ་ : བསྟན་ བཅོས་ ཀྱི་ (《ཀ》 ཏ་ ཏ་ ཀ་) དགོངས་ ཀ་ ཅན་ ཏང་ ཐང་ ཀའི་ ས་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ ལ་ (《ལ》 +ལ) ། འོ་ ས་ ལ་ ཀ་ ས་ ཏ་ ཏ་ ཏ་ ཕ ། ནས་ ཏ་ ཕ ། ནས་ བཤད་ པས་ ག་ ལ་ ལ ། ག་ ཞ ། ནས་ ཏ ། ཕ ། ནས ། ཕ ། ནས ། ཕ ། ནས

བར་པོམ་ཡོར་དུ་དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཚད་པ་དེ་དག་འགྲུལ་པ་ལགས་མོད། ཏེ་བ་བདུན་པ་ཚུ་ཆོགས་སྒྲིང་བ་ལའང་ལུང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ནས་བཤད་པ་མ་མཐོང་། ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པའི་བྱམ་ཟེས་ཚུ་ཆོགས་སྒྲིངས་གདའ་སྟེ། བྱམ་ཟེ་དེ་རྣམས་མུ་སྟེགས་པ་ལགས་པས་ཁོ་རང་གི་རིག་བྱེད་ནས་འགྲུང་བ་བཞིན་བྱས་གདའ། དེའི་ལག་ལེན་མ་གོ་བར་སངས་རྒྱས་པ་ལའང་དགོས་སྟམ་ནས་བྱས་པར་གདའ་བས། བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་ཆོས་ཁྲིངས་མ་དར་བའི་དུས་ན་ཡོད་པ་མ་ཐོས། གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་མ་བཤད་པས་ནོར་པ་ལགས། བལ་པོ་ནའང་འདུལ་འཛིན་རྣལ་མ་མེད་པས་ : ཏ་པ་ཥི་ལ་ (《ལུ》 –ཏ་པ་ཥི་ལ་) ལག་ལེན་ནོར་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གདའ། ཆོས་གོས་ལ་ཆག་ཚད་མེད། ཞྭ་དང་ཤ་འགག་དང། བེར་ཕྱུགས་དཀར་པོ་གོན། དགྲྭ་པ་བསྲུབས་པ་ལ་གཏོ་བྱེད། ལ་ལ་ཟངས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་བྱེད། དགོངས་ཀ་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁྲུར་དགོས་ཟེར། ལྷུང་བཟེད་ལག་པས་མཆན་པར་བྱིན་ལེན་གྱི་གོ་ཆོད་པར་བྱེད། གྲིབ་ཆོད་སྒོ་བདོན་རང་གིས་བརྟོད། དེ་ལ་སོགས་པ་ནོར་བ་མང་པོ་ཡོད་པར་གདའ། དེས་ན་འོ་སྐོལ་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་མི་ཏཀ་ཆོ་བྱེད་པ་བས(《ཀ》 《ལུ》 +ཀུང་) སྟེ་སྟོང་ནས་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་པར་གདའ། མི་ཏཀ་བྱེད་པ་དག་བོད་ནའང་མདོ་བསྒྲལ་སྒོག་སྒྲ་མ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གདའ་སྟེ། མ་བཤད་པར་གདའ། ཁྱེད་རང་སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་ལག་ལེན་མོད། ཏེ་བ་བཏུད་པ་བླ་མ་ཙ་ཏ་ཡའི་ཆོ་གས་ཅེད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ས་ཕམས་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་དེ་བྱང་ས་དང་ཇི་ལྟར་མཐུན་པ(《ལུ》 –པ) གསུང་བཤད་། ཅེད་ཀྱི་མཁན་པོ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགའ་ཞིག

སེམས་བསྐྱེད་ཞུ་ཡིན་གདའ་བས། ཇོ་ཀུ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་དཔེ་རྒྱ་གར་དུ་ལུས་ནས་མེད་གསུང་། དེར་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་ཞུ་བྱས་པས་བསྟེན་གནས་མི་ཐུབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གང་ན་འོང་གསུངས་ནས་མ་གནང་། དགེ་སློང་གི་མཁན་པོ་ཞུ་བ་ཀུན་ལའང་འདུལ་བ་ཉན་ཁིང་བའི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་སྟོད་ནས་ནི་ཐུ་གསུངས་ནས་མ་གནང་། དབང་ཞུ་བ་ལའང་རྒྱ་ལྟུང་སྲུང་། རིམ་གཉིས་སྒོམ། རྒྱུད་སྡེ་ཕྱི་གས་རེ་སློབ་ནས་ནི་ཐུ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ནུས་གསུངས་ནས་མི་གནང་བར་གདའ། ཕྱིས་དད་པ་ཅན་ : ཚོ་མཆི་མ་ཕྱུང་ནས(《ལུ》 མདོ་ཕོ)ཡང་ཡང་ཞུས་པས་བོད་དཔེ་ཁྱེར་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་ཆོག་ལ་རྒྱ་ཡིག་གི་མཆན་བཏབ། བོད་ཀྱི་ སེམས་ཙམ་པའི་ ཡི་ ཀེ་ ལ་ དབུ་ མའི་ ལུགས་ ཀྱི་ སྟེགས་བཤགས་ལ་ སོགས་ པ་ བསྟན་ ནས་ འཛིན་ ཀྱིན་ གདའ། ཡུལ་ ཆོས་ ཀྱི་ དགེ་ སློང་ ཡུལ་ ཆོས་ ཀྱི་ སེམས་ བསྐྱེད་ ང་ བོད་ ཏུ་ འོངས་ པས་ ཆུད་ ཟོས་ གསུང་ ཞིང་ ཞུ་ མཁན་ ཀུན་ ལ་ མི་ མཉེས་ བཞིན་ མཛད་ ཀྱིན་ གདའ། ཨ་ ཐུ་ ཡའི་ སེམས་ བསྐྱེད་ ཀྱི་ ཆོ་ ག་ ངས་ མ་ མཐོང་ ལགས།། སེམས་ ཙམ་ པའི་ ཆོ་ ག་ ལ་ སྟོག་ ཕ་ བཤགས་ ཕ་ ལ་ སོགས་ ཕ་ དང་ ཡུལ་ ཡང་ སྐྱེ་ བོ་ ཀུན་ ལ་ ཐུང་ ན། ཐུང་ ས་ དང་ མི་ མཐུན་ པས་ མ་ དག་ པར་ མཆི། འོན་ ཀྱང་ མཁན་ པོས་ གཞན་ ཀྱི་ ང་ བསྲུང་ བས་ བོད་ ནས་ ཀྱང་ ངར་ ཕེབ་ ཅིང་ ཕ་ ལ་ ཕ་ ཡ་ ཡ་ ཞ་ ལ

ལ་མ་བསྟན་པས་ན་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ངམ་གསུངས་པཝང། འདི་སྨོན་
དཔོན་ཀུ་སྨྲ་བ་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་འཇུག་ཏུ་མཛད། དེའི་དོན་ཇི་ཏུ་རིས
བསྟན་ནས། ཡི་དམ་བླང་བར་མཛད་པའི་ཆོ་གའི་ལུགས་དེ་ལགས། ཡུལ་ཡང
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བར་གསུངས། ལྷུང་བཞང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
རྒྱལ་པོ། བློན་པོ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ ： ཆོས་ (《ཁ》གཙོ་ཆེ་བའི) རྟམ་གཞག་མཛད།
སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ཡང (《ལ》–ཡང) ས་སོར་ཐར་པ་ལཝང་ལྷུང་བ་བྱུང་བས
སྟོམ་པ་གཏོང་བ་དང། མི་གཏོང་བའི་ལུགས་གཉིས་གདཝ། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ
ཆེན་པོ་ལཝང་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལྷུང་བས་སྟོམ་པ་གཏོང
བའི་ལུགས་སུ་གསལ། དབུ་མ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀ་གདཝ། ཅིད་ཅག་སྨོན་པའི
སེམས་མ་བཏང་ན་ལྷུང་བ་གཞན་བྱུང་ཡང་སྟོམ་པའི་རྩ་བ་མི་གཏོང་བའི་ལུགས
དེའི་ཕྱེས་སུ་འབྱང་བ་ལགས། དེཝང་ས་ངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། ཏོ་ཕྱེ་རིན་པོ
ཆེ་ཆགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་རང་གི་རིགས་མི
འདོར། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པཝང་ནན
ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང། རང་ས་ངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན
ཅིང་རང་གི་རིགས་མི་འདོར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས
པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེས་སུ་འབྱང་བ་ལགས། འདིར་སྨྲོད་འཇུག་ལས
གལ་ཏེ་ཁ་ཅི་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། ।ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པཝང། སློན
པ་མ་ཉམས་པར་འཇུག་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཉམས་ན། ངན་སོང་དུ་ཕྱིང་ཟད་སྐྱེ
བར་གསུངས་ཀྱི་མཐར་འཚང་མི་རྒྱ་བའི་ལུང་མ་ལགས། ལྷུང་བས་རེ་ཞིག་ངན
སོང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སློན་པ་མ་ཉམས་ན་མཐར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་ལས།

ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །སྲིད་ཟློའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་དྲྭ་
འགྲོར་སྣྲེ། །དེ་ནཱ་ཏ་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་མེད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ
དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཏན་སོང་དུ། ।འགྲོ་ཞིང་ཕྱིར་ཏུ་ཐར
པ་དང། ।དེ་ནཱ་ཏ་སྟག་བཟློལ་ཆུང་དུ་ཚུད། ।སྐྱོ་བཅས་ཤེས་ཅན་ཡོངས་སྨིན
བྱེད། ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར (《ཀ》 +ར།) । སྲོད་འཇུག་ལས། དངོས་པོ་ཐལ་པ
ཙུང་ཟད་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྨོན་པ་ཉམས་ན་འཚང་མི་རྒྱ་བ་ལ
དགོངས་སོ། ।དེའི་ཕྱིར་ཤེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤངས་རྒྱས་ཐོབ་པར
བྱ་སྙམ་པའི་སྨོན་པ་མ་ཉམས་ན་འཇུག་པ་ལ། རིམ་གྱིས་སློབ་པས་འགོར་བ
མཐའ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་རྒྱུན་མ་ཆད་ན་ཟས་ནོར་ཞར་ལས་འབྱུང་བ
བཞིན་ནོ། ।དེས་ན་ཤེས་བསྟེད་ལུས་ཐོས་ཀྱང། སྨོན་པ་འཚོར་དགའ་བས།
མཐར་ཤངས་རྒྱས་པའི་དགོངས་པ་དེར་གདའ། བསླབ་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པའང
དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ।དེས་ན་ཤེས་བསྟེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྒྱས་བསྡུས་དང།
བཙོན་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་འཚང་རྒྱ་བ་སྔ་ཕྱི་འབྱུང་བས། དེས་ན་རིམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ
བའི་ : ཤེས་བསྟེད་ཀྱི་ (《ཀ》 –ཤེས་བསྟེད་ཀྱི་) ལུགས་ལ་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ :
བ་ལ་དགོངས་ (《ཀ》 –བ་ལ་དགོངས་) པའི་བསླབ་བྱ་ཆོ་མ་སྦྱར་བས་སྨོན་དུ་མི་འགྲོ
སྟེ། ། དཔེར་ན་རིམ་གྱིས་གསོ་དགོས་པའི་ནད་ལ་ཅིག་ཅར་སོས་པའི་སྨན་མ
བཏང་ཡང་སྨོན་དུ་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། ।དེས་ན་བསླབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ་དགོངས
པ་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་བསླབ་བྱ་མི་དགོས་པ་མ་ལགས། དེའང་སྨྲོད་འཇུག་གི
སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཚེ་གཤི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཤེམས་ནི་བསྟེད་བགྱི་ཞིང། ।ཞེས
སྨོན་པ་བླངས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཤེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། ।རིམ་པ་བཞིན་དུ

བསྟན་ པར་ བཀྲི། །ཞེས་ འཇུག་ ཀ་ ལ་ རིམ་ ཀྱིས་ སྟོན་ པར་ ཁས་ ཏྲངས་ ཀྱིས། བསྟན་ ཏུ་ ཐམས་ ཅད་ ད་ ལྟ་ ཉིད་ ནས་ སྟོན་ པར་ ཁས་ ཏྲངས་ པ་ མེད་ པས་ དམ་ བཅས་ཉམས་པའི་ (《ཀ》 《ཁ》 +ཞེས་པ་) མི་མཆི། སྟོན་ པ་ བཏང་ནས་ དགེ་ བ་ ཕྱ་ མོ་ ཅམ་ ཡང་ མ་ སྐྱེད་ ན་ དམ་ བཅའ་ ཉམས་ པའི་ ཞེས་ པ་ མཆིས་ མོད། འོན་ ཀྱང་ སྟོན་ པ་ གཏོང་ བའི་ རྒྱ་ ཤིན་ ཏུ་ དཀའ། འཇུག་ པ་ ལ་ དགེ་ བ་ ཕྱ་ མོ་ ཅམ་ རེ་ མི་ བྱེད་ པའང་ མི་ སྲིད་ པའི་ ཚོད་ ཅམ་ དུ་ མཐོང་ བས་ དབུ་ མའི་ ལུགས་ ཀྱི་ ས་མས་ བསྟེད་ གཏོང་ ཐ་ དཀའ་ བར་ གདའ། སྟོར་ ཚོ་ ཀ་ ལ་ ཕན་ ཡོན་ ཤས་ ཆེ་ བ་ དང་ གཅིག ཞེས་ དམིགས་ ཤས་ ཆེ་ བ་ དང་ གཅིག ཀ་ ཉ་ མཉམ་ པ་ གཅིག་ ལས། ས་ཡས་ བསྟེད་ འདི་ ཕན་ ཡོན་ ཤས་ ཆེ་ བར་ གདའ། འདི་ དག་ གི་ བསྟན་ ཏུ་ རྒྱས་ བསྡུས་ རྣམས་ མདོ་ དང་ བསྟན་ བཅོས་ ལ་ ས་ོགས་ པར་ གསལ་ ལོ། ། ཁྱེ་ ཐ་ བཅུ་ པ་ བརྒྱ་ ལ་ ཕག་ མགོ་ དབང་ (《ཀ》 +བསྐུར་) ལ་ ས་ོགས་ པ་ གསུངས་ ན་ དབང་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ལ་ འགལ་ བ་ ཅི་ མཆིས་ གསུངས་ པ་ ལ་ ཡང་། སྟོར་ ཕག་ མགོ་ དབང་ ལ་ ས་ོགས་ པ་ རྒྱུ་ སྟེ་ གང་ ནས་ ཀྱང་ བཤད་ པ་ མི་ གདའ། གལ་ ཏེ་ གསུང་ སྲིད་ ན་ ཏུ་ བ་ བཏགས་ པ་ མཐའ་ བཟུང་ བ་ ལགས། དཔེ་ ན་ མེ་ ལ་ བསིལ་ ཐ་ མེད། ཡོད་ ན་ མེ་ མ་ ཡིན་ སྐྱ་ མ་ ལ་ ས་ོགས་ པ་ གཞན་ ཡིན་ ཟེར་ ཐ་ དང་ འདྲ། དེ་ ལ་ དབང་ བསྐུར་ ལ་ སྟོར་ དངོས་ རྟེས་ གསུམ་ ཡོད་ པའི་ དངོས་ གཞི་ དབང་ མཚན་ ཉིད་ པ་ ལགས། སྐ་ གོན་ དང་ རྟེས་ གཉིས་ ཡང་ དབང་ བཏགས་ པ་ ཐ་ ཡིན་ ཏེ། དཔེ་ ན་ དགེ་ སྦྱོང་ གི་ སྡོམ་ པའི་ ཚོ་ ག་ ཟེར་ ཡང་ སྟོར་ ཐ་ བར་ ཆད་ ཏུ་ ལ་ ས་ོགས་ པ་ དང་། རྟེས་ བསྟན་ ཏུ་ བཅུ་ གཅིག་ བརྟེད་ པ་ ཚོ་ དགེ་ སྦྱོང་ གི་ སྡོམ་ པའི་ ངོ་ བོ་ འཛིགས་ པ་ མ་ ལགས། སྡོམ་ པའི་ ངོ་ བོ་ འཛིགས་ པ་ ལ་ གསོལ་ བའི་ ལས་ གཅིག་ དང་། བརྟེད་ པའི་ ལས་ གསུམ་ ལས་ མི་

གདའ། སེམས་བསྐྱེད་པའང་སྟོར་བ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། རྟེས་དགའ་བ་
བསྟོམ་པ་ཀུན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི
མ་ལགས། སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ཟིར་ཡང་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཚེ་གা་ལ་ཆོག་གཏེག་ལས
མི་གདའ། གཞན་ཐམས་ཅད་སྟོར་བ་དང་། རྟེས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ལ་མིང་བཏགས
(《ལུ》+པ) (《ཞ》+སྟོམ་པའི) གདའ། དེ་བཞིན་དུ་རྟེས་གནང་ལ་དབང་བསྐྱར
གྱི་མིང : བཏགས་ཀྱང (《ཞ》–བཏགས་ཀྱང) མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་བཏགས་པ་ཐ
ཡིན་ཏེ། ས་ཐུ་ཏ་ལས། དབང་དང་བཀས་གནང་ཐོབ་པ་ཡི། །བྱ་བ་བྱས་པས
རབ་འཇུམ་ཞིང་། །འགྲོ་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཤིན་ཏུ་སྙན་པའི་ཚིག་འདི
བརྗོད། །ཅེས་དབང་དང་རྟེས་གནང་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་ལ། བྱམ་དབང
བཅུ་གཏེག་ཅེས་བྱ་བར་མིང་འདོགས་པ་ནི་བྱམ་དབང་གི་ཡན་ལག་ལ་དེར་མིང
བཏགས་ པ་ ལགས། དཔེར་ན་ རྒྱལ་པོའི་ ཕོ་ ཉ་ བཅུ་ གཏེག་ ཟིར་ ཡང། གཏེག
དགོས། གཞན་འགོར་དུ་འགྲོ་བ་ དང་ འདྲ། ཡང་ དབང་ གི་ མིང་ བཏགས་ ཚད
དབང་ དུ་ འགྲོ་ ན། ས་ཐམ་ བཏུ་ པ་ ལས། ཕྲོག་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སྒལ་ ཆོད་ དབང
བསྐྱར་ཡིན། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། མདོ་ ལས་ དབང་ ཐོབ་ པའི་ བྱང་ ཆུབ་ སེམས་ ངལ
ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་། རྒྱལ་ རིགས་ སྲོ་ བོ་ ནས་ དབང་ བསྐྱར་ བཤད་ སྤྱགས་ ཀྱི
ངབང་ བསྐྱར་ དུ་ ཐལ་ བར་ འགྱུར་ ཏོ། །དེས་ ན་ མདའ་ གཞུའང་ ཆོས་ བཤད་ པའི
རྟེས་ ས་ གནང་ ཐ་ ལ་ ས་ོགས་ པ་ རྟེས་ གནང་ ཡིན་ ཀྱི་ ངབང ངངོས་ མ་ ལགས། ཕག
མགོའི་ ངབང་ བསྐྱར་ ལ་ ས་ོགས་ པ་ གསུངས་ པ་ ཞིག་ ཤད་ ན་ ཤད། ཤད་ ཤད
རིགས་ ས་ བསྡུ་ ངགོས་ ཏེ། ཤད་ གསུངས་ ཤད་ ཆེ་ ཐས་ ཐརྒྱན་ ཤད་ ཞིག
ལགས། ཏ་ ཐ་ ཐཅུ་ གཏེག་ ཐ་ གསང་ ས্ལགས་ གསང་ ཆ্ལ་ ལ་ ཐོད་ ཀ্ལས་ ས্ལར་ ཐའི

རྒྱུད་སྡེ་གང་ལགས་གསུངས་པའང་སྔགས་རྣམ་ལ་ལྟ་མོ་སྐྱེ་རྒྱུད་དང་། བྱམ་ (《ལྟ》བམ) རིལ་ཐོད་མཁར་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གདའ། གསར་མ་ལ་བོད་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ཏུས་འགྲུང་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། ར་ལི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་པ་ཞིག་གདའ་སྟེ། ཐམས་ཅད་གསལ་ཁ་སྟོན་ན་ཚོག་ཕྱག་བག་ཅམ་ཡོང་བར་གདའ་བས་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་དཔྱོད་མཛོད། ཏེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། སྔོན་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་གང་ཐོས། གང་ལས་ཐོས་གསུངས་པའང། སྔོན་སྦྱོར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། དྲང་སྲོང་དམར་ཕེར་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་རྒྱ་བ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་བའི་ལྟས་སྦྱར་བ་དང་། བྱམ་ཟའི་བཏྲི་ཏ་ས་ག་ཏ་ཎྜ་ལས་ཐོས་ལགས། རྒྱན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཏྲི་དང་། དབྱངས་ཅན་ཀྱི་མགུལ་རྒྱན་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚོ་ (《ལྟ》གཙོ) ས་ཡུ་ཤྲ་ལས་ཐོས། དེའི་འགྲེལ་བ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་དྲ་ན་ཤྲ་ལ་ལས་ཀྱང་ཐོས། སྐྱེས་རབས་མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་གཉིས་ལས་ཐོས་ལགས། ཏེ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ཉན་བཤད་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཏུ་ཞིག་མཆིས་གསུངས་པའང་གསར་འདུས་ལ་འཕགས་སྐོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ (《ཁ》ཀྱི) རྒྱན། ཕྱོན་ཤིང་སྟེམ་པའི་མེ་ཏོག་སྟེ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་ཐོས། འཕགས་སྐོར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོ་མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ་ཉིད་ལས་ཤུམས། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཏོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ། མངོན་བརྗོད་ཐུན་མ། ཁ་ཏ་ཀ་མངོན་འབྱུང། ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པ། ནལ་འབྱོར་མ་བཞི་ཁ་སྦྱོར། ཏོ་རྗེ་ཕག་མོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ། ཀྱེའི་ཏོ་རྗེའི་རྒྱུད་གསུམ།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པ་ཐིག་ལེའི་སྐོར་ཚོ། རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡ་ར་ལྷིའི་རྒྱུད་གསུམ། མགོན་པོ་མངོན་པར་འབྱུང་བ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གཞན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་རྩ་རྒྱུད
དང་འགྲེལ་པའི་ལུགས་གཉིས། དཔལ་མཆོག་དང་པོ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ
པའི་རྒྱུད། སྨོན་དཔོན་ཤཱཀྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ། ཐམས་ཅད་གསང་བ
སྨོན་དཔོན་ཤཱཀྱ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ངན་སོང་སྤྱོང་རྒྱུད་དེ་རྣམས
ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཉིད་ལས་ཐོས། དཔའ་བོ་གྱུབ་པ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་དང་། མཁན
པོ་ཆོས་རྗེ་པ་གཉིས་ལས་ཐོས། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། མིག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་རྟོག་པ་ཆེན
པོ་དང་། གསང་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཐོས།
རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ་ལས་ཐོས། བྱ་བའི་རྒྱུད་དགུང་པ་བཟང
པོ། ལེགས་པར་གྱུབ་པ། གསང་བ་སྙི་རྒྱུད། དོན་ཡོད་ཞགས་པ་དང་། གཙུག
ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ
གཉིས་ཀ་ལས་ཐོས་ལགས། དེ་བ་བཅུ་བཞི་པ་ཅི་ཐུག་ཏུ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི
འགྲེལ་པ་གང་གསལ་གསུངས་པའང་། འགྲེལ་པ་ཀུ་མུ་དཱ། རྣལ་འབྱོར་རིན་པོ
ཆེའི་ཕྲེང་བ། མུ་དཱི་ཕྲེང་བ། པདྨ་ཅན། དེ་རྣམས་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ལས་ཐོས། རྗོ
རྗེ་སྙིང་པོའི་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་བསྟོད་འགྲེལ
གཉིས་མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ལ་ལས་མཉན། གཞན་དགྱེས་པ་རྗོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ།
སྨོན་དཔོན་ནགས་པོ་པ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཀུ་ལི་ཤས་མཛད་པ་དང་། དེ་མིན་པ་ཡང
(《ལུ》–ཡང) འགྲེལ་པ་ཆང་ཆུང་མང་པོ་མཐོང་ནི་མཐོང་། ཐོས་ནི་མ་ཐོས་ལགས།
དེ་བ་བཅོ་ལྔ་པ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་པ་ལུགས་དྲུག་གང་ཡིན་གསུངས་པའང་།

སྨོན་བ་དཔོན་འཛམ་དཔལ་བཤེས་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་འགྲེལ་ཚུང་གཞིས། སྒྲིག་པ་རྣོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་བར་པ། ལམ་འབྲས་ཀྱི་བཤད་པའི་ལུགས་ཏེ་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ལས་ཐོས་ལགས། གཞན་དུས་འགོར་གྱི་བཤད་ལུགས་གཅིག་དང་། སྨོན་དཔོན་དབུ་མ་ལ་དགའ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་གཞིས་ཏེ། མཁན་པོ་ཆོས་རྗེ་པ་ལས་ཐོས་ལགས། སྒར་ཡང་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། ཁན་ཐོས་དང་ནི་ཐེག་ཆེན་གཞིས། །གཞི་དང་བསམ་པ་ཕལ་ཆེར་འགལ། ।ཁན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ། ।དབུ་མར་དེ་དག་སྟོང་པར་གསུངས། །དེས་ན་ཁན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་གཞིས། ।དངོས་པོའི་དོན་ལ་མཐུན་མི་སྲིད། །དགེ་སྦྱིག་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ।བཏགས་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། ।ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་གདགས་རྒྱུ་ཕྱིར།། བཏགས་པ་འདིར་ནི་དགག་བྱ་མིན། ।མེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཚ་བ་ལྟར། ।དགེ་སྦྱིག་མཚན་ཉིད་ལེགས་ཤེས་ནས། ।ཕྱི་ནས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱ། ।དུག་གསུམ་གྱིས་བསླུད་ལས་སྦྱིག་པ། ।དེ་ལས་བཟློག་པ་དགེ་བ་ཉིད། ।ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དགེ་བ་མིན། ।དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་རོ། ।མཛོད་ལས་དོན་དམ་དགེ་བ་སོགས།། །བཤད་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལོ། ।ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་དེ་འདྲ་བར།། །གསུངས་པ་བཏགས་པ་བ་ལ་དགོངས། ।དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅོད་བྱེད་ཡོད། ।ཉེ་བ་འགོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར། ।ཁན་ཐོས་དང་ནི་ཐེག་ཆེན་གཞིས། ।གཞི་དང་བསམ་སྦྱོར་འགལ་བར་གསུངས། ।བྱམས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ।ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་བསྒྲུབ་ཏུ། ।དེ་དག་མཆོག་དམན་ཁྱད་པར་ཆེ། ।འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གསུངས། ।ཁྱེ་བྱག་སྒྲ་བས་དོན་དམ་པའི། ।དགེ་བ

ལ་སོགས་བཤད་པ་དང། །རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་བདེན་དངོས་དང། །དུས་གསུམ་རྟ་ས་སུ་གྱུབ་པ་སོགས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་འགོག །དེ་ལྟ་མིན་པར་དེ་བདེན་ན། །ཞི་རོལ་ཕྱིན་པའི་སྒོས་བྱས་བྱལ་དང། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ཡི། ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་དང། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའང་འགྲུལ་པར་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་དགེ་ཡིན་ན། །དགེ་སྲིག་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པའང་འགྲུལ་པར་འགྱུར། །སྡུང་བཅན་འདས་པ་ཐར་ཆུས་ཀྱིའང། །སྟོང་ཡུལ་མིན་ཞེས་གསུངས་པའང་འགལ། །ཞི་རོལ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་སོགས། །སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུལ། །དེས་ན་ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དང། །གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པ་ལ། །གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་དང། །ཚོས་ཉིད་སྟོས་དང་བྲལ་བ་དང། །དགེ་སྲིག་ཀུན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པར་གསུང། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་དུག །སྐྱོན་མིན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོན་དུ་བཞེད། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་གཉིས། །ཐུན་མོང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ལགས། །དོན་དམ་དགེ་བ་དགོངས་པའི་གཞི། །སྲིག་བྲལ་ཙམ་ཡིན་དགོངས་པ་ནི། །ཞུམ་པ་གཟིངས་བསྟོང་དེ་དག་གི ། འཕད་པ་རྒྱུད་བླར་གསུངས་པ་བཞིན། །དགོངས་པ་མིན་ན་ལས་སུ་འགྱུར། ། ལས་མིན་དགེ་བས་འབྲས་འབྱིན་ན། །ངན་འགྲོ་མི་སྲིད་མི་འབྱིན་ན། །དགེ་བ་བཏགས་པ་མིང་རྫུང་ཡིན། །ཇི་སར་དོན་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་དང། །འགལ་བ་ཀུན་སྤྱོད་གསུང་བཞིན་བཤད། །དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟོག་ལ་སོགས། །དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་འགོར་བ་ལ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་མི་སྲིད་ཅིང། །འགོག་པ་ཐེག་ཆེར་ཀྱང་ལས་འགྱུར་ཏེ། །གསུམ་ཀ་ལས་སུ་གསུངས་ཕྱིར་

རོ། ། འགས་ མིན་ ན་ ཡང་ དེར་ བཏགས་ ན། །བཏགས་ པ་ ཡིན་ ཕྱིར་ དེ་ མི་ འགོག །
ཆོས་ ཀྱི་ དབྱིངས་ ལ་ མི་ དགེ་ བར། ། དགོས་ པ་ ཡོད་ ན་ གང་གས་ རྒྱང་ ཟོད། ། དགོས་
པ་ མེད་ ཕྱིར་ དེ་ ཆ་ གསུངས། ། ལ་ ལར་ རིགས་ ཆད་ ཅེས་ གསུངས་ པ། ། དེ་
འདྲའི་རིགས་ ཐུ་ བཤད་ ཏུ་ རྒྱུ། ། དགོངས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དེ་ འདྲར་ བཤད། ། ཟས་
དང་ འཕྲིན་ པའི་ ཆགས་ ཐལ་ ས་གས། ། ཆགས་ ཐལ་ མིན་ ཡང་ དེར་ བཤད་ པ། །
ཆོས་ ཉིད་ དགེ་ བ་ མིན་ པ་ ལ། ། དགེ་ བར་ བཏགས་ པའི་ ཡིན་ ཀྱི། ། དེ་ དག
ཆགས་ ཐལ་ མཚན་ ཉིད་ པར། ། བཤད་ པར་ ཁོ་ བོ་ མི་ འདོད་ དོ། ། ཆོས་ ཉིད་ སྟོང་ ཐུང
དགེ་ བ་ རྟ། ། གལ་ ཏེ་ ཞེད་ ཀྱང་ མི་ བཞེད་ ན། ། རིད་ ཀྱང་ དེ་ ལྟར་ འདོད་ པའི་ ཕྱིར། །
དེ་ ལ་ དྲི་ བ་ ཅི་ ཞིག་ མཆིས། ། སྟོང་ ཐུང་ མིན་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ན། ། དེ་ ཉིད་ མིན་ ཕྱིར
མིང་ མི་ འགོག ། ཆུམ་ དག་ ཡེ་ ཤེས་ སྟོང་ ཡུལ་ ལ། ། དགེ་ དང་ སྡིག་ པ་ གཟིགས་ པ
མེད། ། འགའ་ ཡང་ མཐོང་ བ་ མེད་ པ་ ཡི། ། ཚུལ་ ཀྱིས་ ཆོས་ ཉིད་ མཐོང་ ཞེས
གསུངས། ། དགེ་ དང་ སྡིག་ པ་ ལ་ སོགས་ པ། ། ཆོས་ ཅན་ གཟིགས་ པའི་ ཡེ་ ཤེས
ལགས། ། དེ་ དག་ རང་ ལྟོག་ ཆོས་ ཉིད་ ཀྱི། ། མིང་ གིས་ འདོགས་ ན་ མདོ་ དང
འགལ། ། ཆོས་ ཀྱི་ དབྱིངས་ ལས་ མ་ གཏོགས་ པའི། ། ཆོས་ མེད་ ཅེས་ གསུངས་ དོན
དམ་ ཡིན། ། ཀུན་ ཚོར་ བ་ དེ་ ཞིན་ ཉིད་ གང་ ཡིན། ། དེ་ ཉིད་ དམ་ པའི་ དོན་ ཀྱི་ ཕྱིར། །
ཞེས་ སོགས་ རྒྱས་ པར་ གསུངས་ པས་ ན། ། ཀུན་ ཚོར་ དང་ ནི་ དོན་ དམ་ ཀྱི། ། ཆོས་ ཀྱི
དབྱིངས་ ལ་ དབྱེ་ བ་ མེད། ། དེ་ ལ་ བསྟོ་ རྒྱུ་ དགེ་ བ་ ཞེས། ། འདོད་ པ་ འཕྲལ་ བར
འཚང་ པ་ ལགས། ། བསྟོ་ རྒྱ་ དགེ་ བ་ མ་ ཡིན་ ན། ། དགེ་ བར་ བཏགས་ པ་ ཅིད་ མི
འགོག ། ཁྱབ་ པོ་ ལ་ ནི་ བ་ ལང་ བཞིན། ། དགོངས་ པ་ ཅན་ དང་ དྲང་ བའི་ སྒྲ། །
བདག་ གིས་ ལེགས་ པར་ ཕྱེ་ སྟེ་ བཤད། ། གཞན་ དག་ རྣམ་ པར་ མ་ ཕྱེ་ བར། ། ཡོམ

ཡོར་སྐྱ་བ་དེ་གསུངས་རིགས། །འཕགས་པའི་གསུང་ལ་འགལ་བ་མེད། །འགལ་
བར་སྣང་ན་གཅིག་དང་དོན། །བསྟོ་བའི་ཚེ་ན་ཆུ་སྦྲང་བ། །ས་ངམ་ཆུས་པ་ལ་འདི
མ་གྱགས། །ཐམས་ཅད་སྨོན་ལམ་ཀྱིས་བྱམ་ཟེ་ལ། །མཛད་པ་མ་ཐུ་སྟེགས་མགུ་ཕྱིར
ཡིན། ། །བལ་པོའི་ས྄ོམ་བཙོན་ཕལ་ཆེ་ལ། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཤས་ཆུང་བས། །
ལག་ལེན་ལོག་པ་མང་དུ་གྱགས། །དེས་ན་སྟེ་སྨོད་གཅོར་བྱ་ཡི། །ཟླུན་པོ་ཆུམས
ཀྱི་ཟ་ཆོས་ མི་ འབྱངས། ། །ཏེད་ ཀྱི་ མཁན་ པོ་ ཆོས་ ཀྱི་ ཟ་ཆོ། །དང་ པོར་ ཆོ་ ག་ ད་ ཆ
ཆང་། ། །དང་ ལྷན་ ཕུམས་ ཀྱིས་ ཡང་ ཡང་ ཞུས། །དབུ་ མའི་ ས྄ེམས་ བསྐྱེད་ ཆང་
འདོད་ ཚོད། །ཇོ་ ཀྱང་ ད་ ཡི་ ད་ཕེ་ ཆ་ ཟ་ ། །ཕལ་ འབྱོར་ ས྄ོད་ བའི་ ས྄ེམས་ བསྐྱེད
འདི། ། །ས྄ོ་ ས྄ོར་ ཐར་ པ་ རིགས་ བདུན་ ཀྱི། ། ས྄ོ་ཆ་ ཕ་ ཚེད་ ལ་ ས྄ུར་ ཆི་ ཟུང། ། ། ལ
ཡིན་ ཡང་ ནན་ ཀྱིས་ ཞུས། ། ། ཆ ཚོ ཁོད ལ ཆ ཆ ཚོ ཁོ ། ། ཁ ཀ ཀ ཁ ཀ ཁ ཀ ཁ

པར་ཡང་འཚང་མི་རྒྱ། །འོན་ཀྱང་བསླབ་བྱ་བསླབ་པ་ལ། །དགོངས་ནས་དབུ་
མའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛད། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ནི་སྦྱང་བྱ་སོགས། །རྟོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་འཕེལ་པ་དང་། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཞུམ་པ་བཀག །ཟླ་བ་སྒྲོན་མར
དཔལ་བྱིན་དང་། །ཤན་པ་དགའ་བྱེད་སར་ཁྱས་ཐོབ། །དེ་ཀུན་རིམ་གྱིས
སྦྱངས་པ་ལས། །བྱང་གི་ཅིག་ཅར་སངས་མ་རྒྱས། །དེ་བཞིན་རིམ་གྱིས་བསླབ་པ
ལས། ། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་སྡེ
ལས། ། །ཆུ་ཙམ་སྦྱིན་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྦྱིན་པར
གསུངས། ། །ཕྱི་ནས་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སོགས། །གོམས་ན་དཀའ་བ་མེད་པར
བཤད། ། །དེ་འདྲའི་གསུང་གི་རྟེས་འབྲངས་ནས། །དབུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན
ལ་མཛད། །སྤྱོད་འཇུག་དང་ནི་བསླབ་བཏུས་ལས། །གསུངས་པ་གང་ཟག
མཆོག་དམན་ཀྱི། །བསླབ་བྱའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལ་དགོངས། །དང་པོའི་ལས་ཅན
གོ་ན་ལ།।དགོངས་ནས་དེ་དག་གསུངས་པ་མིན (《ཀ》ཡིན)། ।དབེར་ན་ཡན་ལག
བརྒྱད་པའི་སྨན། ।གསུངས་ཚད་ནད་པ་གཅིག་གོ་ནས། ।དུས་གཅིག་ཏུ་ནི་བཟའ
བྱ་མིན། ।དེ་བཞིན་བསླབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ।གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག
ཅར། ། །ཐམས་ཅད་བསླབ་པར་གསུངས་པ་མིན། ।སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱ
གསུངས་པ། ।ཞལ་ཆེར་གཏན་ནས་གཏོང་རྒྱ་མིན། ।བྱང་ཆུབ་རིང་བའི་རྒྱ་ལ
དགོངས། ། །དབེར་ན་ཤི་བ་བཟློག་པའི་རྒྱ། ।མང་པོར་བཤད་ཀྱང་དེ་དག
གིས། ། །ཚེ་བསྲིང་ནུས་ཀྱི་གཏན་ནས་ནི། ।གོལ་བ་མིན་པས་བཟློག་མི་ནུས། ।དེ
བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བའི་རྒྱ། ।མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་སྨོན་པ་ཉིད། ।བཏང
ནས་སངས་རྒྱས་འགོག་ནུས་ཀྱི། ।གཞན་གྱིས་གཏོང (《ཀ》《ཁ》ཕྱིང) གི་འགོག

མི་ནུས། །དེས་ན་ སེམས་བསྐྱེད་ཕོབ་པ་ཡི། །རྒྱ་བ་སྟོན་པའི་ བྱང་ཆུབ་ སེམས།། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་ ལ་ སོགས་ པས། ।བསྲུང་ བར་ མདོ་ ཀུན་ ཀུན་ གསལ་ བྱེད། ।བྱ་ གཞོན་ པའམ་ རིན་ པོ་ ཆེ། ।བདག་ པོ་ རྣམས་ ཀྱིས་ བསྲུངས་ པ་ བཞིན། ।སེམས་ ཙམ་ པ་ཡི་ ཆོ་ ག་ ལའང་། ।ཞན་ ཡོན་ འདི་ ཉིད་ འབྱུང་ སྟམ་ ན། ।ཆོ་ ག་ ཉམས་ ཕྱིར་ དེ་ མི་ འགྱུར། ।དེ་ ཡི་ འཕད་ པ་ གཞན་ དུ་ བལྟ། ।ཞག་ མགོའི་ དབང་ བསྐྱར་ གསུངས་ པ་ མེད། ।སྲིད་ ཀྱང་ ཤེས་ བྱ་ མཐའ་ འགོག་ ཡིན། ।དཔེར་ ན་ མེ་ ལ་ བསིལ་ བ་ མེད།། ཡོད་ ན་ དེ་ ནི་ མེ་ མ་ ཡིན། ।ཞེས་ སོགས་ ཚིག་ དང་ མཚུངས་ པ་ ལགས། ।དབང་ བསྐྱར་ དང་ ནི་ རྟེས་ གནང་ གི ཁྱད་ པར་ རྒྱུ་ ལྟའི་ དགོངས་ པ་ ནི། ।ཕྱི་ ནང་ རྟེན་ འབྲེལ་ ལེགས་ འགྲིགས་ པའི། ।ཆོ་ ག་འི ཁྱད་ པར་ དབང་ དུ་ གསུངས། ।དེ་ ཡི་ ཕྱི་ ནས་ ལས་ བྱ་ བའི། ।ཕྱིན་ ལས་ བསྒྲུབ་ པ་ རྟེས་ གནང་ སྟེ། ।ལྟ་ མཚོད་ པ་ དང་ ཆོས་ བཤད་ བཞིན། ।དེ་ ཉིད་ ཡང་ དག་ སྟོན་ པ་ རྣ། ।དབང་ དང་ བཀའ་ གནང་ ཐོབ་ པ་ ཡི། ། བྱ་ བ་ བྱས་ པས་ རབ་ འཛུམ་ ཞིང་། ।འགྲོ་ ཀུན་ དགའ་ བར་ བྱེད་ པ་ ཡི། ।ཤིན་ ཏུ་ སྟན་ པའི་ ཚིག་ འདི་ བརྗོད། ।ཉེས་ གསུངས་ འདི་ ཡི་ རིམ་ པ་ ནི། ।དགྱེལ་ འཁོར་ ཆོ་ ག་ རྣམས་ ས་ བལྟ། ।དེས་ ན་ མིང་ ལ་ རྣམ་ པ་ གཉིས། ।མཚན་ ཉིད་ པ་ དང་ བཏགས་ པ་ བ། ।རྟེས་ གནང་ ལ་ ནི་ དབང་ བསྐྱར་ དུ། ।གསུངས་ ཀྱང་ བཏགས་ པ་ ཉིད་ ཡིན་ ཏེ། ।དཔེར་ ན་ རྒྱལ་ པོའི་ སྐྱེས་ བུ་ བཞིན། ।སློབ་ དཔོན་ དག་ གི་ དབང་ བཙུ་ བཞི། ।གསུངས་ ཀྱང་ འགལ་ ཞིག་ ཡན་ ལག་ ལ། ।དེ་ ཡི་ མིང་ གིས་ བཏགས་ པ་ ཡིན།། །དགེ་ སློང་ བཙུ་ དང་ དགེ་ ཚུལ་ བཞི། ।དེ་ ལ་ དགེ་ འདུན་ བཙུ་ བཞི་ ཞེས། ། འཇིག་ རྟེན་ པ་ དག་ སྨྲོགས་ པ་ བཞིན། ।གལ་ སྟེ་ དབང་ ཞེས་ བཤད་ ཙམ་ ཀྱིས། ། དབང་ དུ་ གྱུར་ ན་ ཅ་ ཅང་ ཐལ། ।རྒྱུ་ ནས་ གསུངས་ པའི་ དབང་ བསྐྱར་ བ། ।ཡིན་

པ་འདིར་ནི་འགོག་མོད་ཀྱི། །མིང་དུ་བཏགས་པ་དགག་བྱ་མིན། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བཞིན། །དེས་ན་ཆོས་ནས་མ་གསུངས་པའི། །ཞག་མགོའི་དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་པ། །བྱེད་པ་མཚར་ཞེས་བསྟེངས་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ལགས། །ཆོས་ (《ཞ》ས) སྟོང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། །ལམ་ལྟ་བཀོལ་བ་ལ་སོགས་པ། །གསར་རྙིང་ཀུན་ལ་མང་པོ་ཞིག །བོད་ཆན་རྒྱམས་ཀྱིས་སྟོར་བ་མཐོང་། །སྲིད་བློ་ཡོན་ཏན་ཆེན་འཕྲུང་གནས་དང་། །དམར་ཕེར་དང་ནི་རྒྱལ་བའི་ལྷ། ། (《ཞ》+མདོ་དང་དེ་ཡི་དཔེར་བཤད་གཉིས། ।) བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དཔལ་ལས་ཐོས། །རྒྱན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དཏྲི་དང་། །དབྱངས་ཅན་མཁྱལ་རྒྱན་གང་ དགོངས་ (《ཞ》《ལ》 དགོས) པ། །དགེ་འདུན་དཔལ་ ལས་ ལེགས་ པར་ བསླབ།།ཀ།ཀ།ཀ

ངན་སོང་སྤྱོང་བ་ཡན་ལག་བཅས། ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ་ཆེ། །དེ་བཞིན་
གསང་བ་ཆེན་པོ་སོགས། །དབྱངས་པ་བཟང་པོ་ལེགས་གྲུབ་དང་། །གསང་བའི་སྤྱི
རྒྱུད་ལ་སོགས་པ། །མཚན་བརྗོད་བཤད་པ་ལུགས་དྲུག་དང་། །བཏགས་གཉིས
འགྲེལ་པ་ཀུ་མུ་དི། །མུ་དིག་ཕྲེང་བ་བདུན་ཅན། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བཤད་པ
རྣམས། །ས་སྐྱའི་འཛམ་མགོན་ཉིད་ལས་ཐོས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡན་ལག
བཅས། །བཏགས་གཉིས་བདེ་མཆོག་ཁྱང་དུ་ཡི། །འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྟོད
འགྲེལ་བཅས། །རྒྱམ་སྟང་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་བརྗོད་བཤད་ལུགས
རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག །མཁན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལས་ཐོས། །
འཛམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གྲུབ་པ་དང་། །དོན་ཞགས་གཅུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་དང་། །
ཛོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་ལ་སོགས། །ཕྱིན་ཐབས་བསྟན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
ཕྱ་རགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་ལས། ། ཡང་དང
ཡང་དུ་ལན་མང་ཐོས། །གསང་བ་ནོར་བུའི་ཕིག་ལེ་དང་། །ཛོ་རྗེ་ས་འོག་གསང
བ་རྒྱན། །ཛོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། །འདི་རྣམས་བོད་དུ་སྟོན་མ་འགྱུར། །
བདག་གིས་སྙ་ག་ཏ་ཎ་ལས། །ཐོས་ནས་བསྟུར་ཞིང་གཏན་ལ་ཕབ། །བདེ་བར
གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཉི་མའི་འོད། །མིག་ལྡན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དག་འཚོང་ཀྱི། །
ཡང་དག་སྟོང་བས་མིག་ལ་གྲོབ་བྱེད་པ། །སྐལ་བཟང་ལུགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྣམ
པར་སྤྲང། །དེང་སང་ཕྱབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ཡང། །འབབ་ཆུ་སྐམས་པའི་མཚོ
བཞིན་རྣམ་པར་བྱེ། །ཆོས་སྤྱོད་ཕལ་ཆེར་དེ་ཡི་སྲོག་ཆགས་བཞིན། །ཚེགས
གཉིས་བཟང་རྣམས་ཆུ་སྐྱར་བཞིན་དུ་ཆུ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀླ་ཀློས་རྣམ
པར་བཅོམ། །སྲིག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་ཕམ་པར་བྱས། །ཆོས་སྨྲ་རྣམས་ལ

ཆོས་མིན་སྣ་རྣམས་གཅེ། །སྲིག་ས་མའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འདི་འདྲ་ལྟོས། །དམ་ཆོས་འཛིག་པའི་ཚེ་ན་དམ་པའི་ཆོས། །འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་རབ་བཟང་བར་གསུངས།། །དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བསྒྲུངས་ནས་གཞན་ལ་སྟེལ་བར་མཛོད། །སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་གྲྭ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །མ་གས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་མ་མང་པོ་མེད། །ཁྱང་ཟད་དེ་དག་ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་བར་འགྱུར། ། དེ་དག་ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་བསྒྲུངས། །སྲིག་མའི་དུས་འདིར་ཆོས་ཏྭིད་མང་ན་ཡང། །ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང། །དེས་ན་ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཡི། །གང་ཟག་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས།། །ཐུབ་པའི་བསྟན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡི། །ཆོགས་པ་མང་ཡང་ཆར་མེད་སྟྲིན་དང་འདྲ། །ཆོས་བཞིན་སྦྱོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ལྟང་ཐུར་ཀྱང། །ཉི་ཟླ་ཇི་བཞིན་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་གསལ། །ཕག་རྣམས་མི་གཙང་ཁུང་དུ་མི་གཙང་ཟ། །མི་གཙང་མ་ཆེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། །དེ་བཞིན་དགེ་སློང་ལོག་འཚོའི་ཁུར་འཛིན་རྣམས།། །དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟགས་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས། །འདི་འདྲའི་ཚུལ་ལུགས་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི། །སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱོངས།། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ས་ངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཀ་དུང་ཟུང་ཟད་ཕན་པའི་གོ་སྐབས་མཆིས། །སྐད་གཉིས་སྣ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། །བཟང་པོས་སྐད་གཉིས་སྣ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ། །བཟང་པོའི་གསུང་ལ་དེ་སྐད་ལན་བཏབ་པའི།།ཀ་དགེ་བས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །ཇི་གས་ས།། ||

༦༦། །གླུ་བོ་ལོ་ཙྭ་བའི་ཞུས་ལན་བཞུགས། །

༦༦། །ཨོཾ་སྭস্ତি་སིདྷཱ། དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་སྡེ་སྟོང་འཛིན་པ་གླུ་བོ་ལོ་ཙྭ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་སྦྱིང་པ། ཁྱེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས། སྡེ་སྟོང་ལས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་དགྱེས་ཞེར་བ་ཁྱུམས། དེ་ལ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས། ཤིན་ཏུ་ཟོས་སུ་ཡི་རངས། སྦྱིར་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ནུབ། ཕྱི་བྱག་ཏུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ས་ངང་ནས་གདའོ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འཇམ་ཕྱའི་གླིང་འདིར་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཉམས། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕེལ། སྡེ་སྟོང་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་ཉམས་དམས། སྡེ་སྟོང་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་པ་རྣམས་འཕེལ། དེའི་སྨོན་བས་ཀྱིས་ཆོས་ནས་འཕྱུང་བ་བཞིན་མ་བཤད་ན་བསྟན་པ་ནུབ་འགྲོ་བར་གདའོ། ཆོས་ནས་འཕྱུང་བ་བཞིན་བཤད་ན་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་མི་མཐུ་བར་གདའོ། དེས་ན་བཤད་པ་རང་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའོ། འོན་ཀྱང་ཆོས་ནས་འཕྱུང་བ་བཞིན་བྱེད་ན་སྟོམ་པ་མེད་པར་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་བར་མའི་དགེ་བ་ཙམ་ལས་དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཕྱུང། དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་སྟོམ་པ་ལེན་དགོས་པར་གདའོ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་འདུལ་བ་དང་མཐུན་དགོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་མདོ་སྡེ་དང་མཐུན་དགོས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་དགོས། དེང་ས་ངང་ས་ས་

ཐར་བའི་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་ (《ལུ》+གསུམ་) བསླབ་བྱ་དང་བཅས་པ་
འདུལ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་མང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ལ་
སེམས་ཙམ་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་ཤེས་པར་སེམས་ཙམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་དབུ
མའི་སྲིག་བཤགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་དགེ་ཚུལ
དོན་དམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒོམ་པ་བསྒོམ་པས་སྟེ། ཆོ་ག་ལས་མི་སྟེ་བ
ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་དོན་དམ་སེམས་བསྟེད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད
བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྟེང
པོར་གསུངས་པ་ལ། ད་ལྟ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྒོམ་དུ་མི་བཏུབ་པ་ལ་སོགས
པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཤིགས་པ་མང། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལ་རྒྱུད་ལས་དབང
བསྐུར་གཅོ་བོར་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་བསྐུར་མི་བྱེད་པར
ཆོས་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕན་མགོའི་དབང་བསྐུར་ལ་སོགས་པས
ཆོ་སྒྲོ་འབྱེད་པ་མང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལས་སྒོམ་བྱེད་ན་སྨྲེན་གྲོལ
གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། རིམ་པ
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་ཤེས་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ་མང། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན
པོ་རང་ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་གི་ལུགས་རྟོག་པ་ཁ་ཚོམ་ལ་བྱེད་པ་མང་བར་གདའ
དེ་སྒོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་སོགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀག
པ་ལས་མོད། བསྟོ་བ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ
བྱས་ནས་དམིགས་པ་མེད་པར་མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་སྟོན་པ་ལས། གལ་ཏེ
མཚན་མར་བྱེད་ན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་མ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོ
བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། མཚན་ མ་ མེད་ པའི་ བསྟོ་ བས་ འཚངས་ རྒྱ་ བར

གསུངས་པ་ལ། དེང་སང་ཆོས་ཉིད་དམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་ཡོད་པའི་དགེ་བ་ཞེས་ཟེར་ནས་བསྟོ་བ་དུག་ཅན་དུ་གཏོང་བ་མང་བར་གདའ། སྨོས་སུ་ཁྱེད་གསུངས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཅོ་བོ་བདེ་མཆོག་བཏོན་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྐུ་འབག་གཅིག་བཙུག་ནས་འདུག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆུང་ནས་བླ་མ་དང་རྗེ་རྗེ་འཚང་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ་མཆི། དེ་ལ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆུང་ལས་གསུངས་ཀྱི་གཞན་ལས་མ་བཤད། གསང་སྔགས་སྨོ་ (《ཁ》《ལ》–སྐོ་) ལ་རང་གིས་དབང་བཞི་ཐོབ་པས་སྐུ་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། རིམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་པས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང། རྫོགས་པའི་རིམ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྒྲུབ་པའི་བླ་མ་ཞིག་རྫོགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱི། ད་ལྟ་རང་གིས་ཀྱང། དབང་བཞི་མ་ཐོབ་ན་རིམ་པ་གཉིས་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས། ཐ་ན་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཆུ་ཕྱེ་ལི་ཀླ་ལི་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་བླ་མ་རྫོགས་ཡིན་པ་ག་ལ་མཆི། དེས་ན་འོ་སྐོལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་བལྟས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཞུག་ན། དགེ་སློང་ཡིན་ན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབུས་སུ་བསྡད་པ་ལ་ལྟུང་བ་འོང་བ་ལགས་མོད། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་དུ་བྱེད་ན་ཞལ་དང་ཕྱག་གི་རྩམ་པ་དང། མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་ཚ་ལུགས་མ་ཚང་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐུ་མི་འགྲུབ་པ་ལགས་མོད། དེས་ན་འོ་སྐོལ་གསང་སྔགས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་དུ་བྱེད་པ་ལ་བླ་མ་དེ་འདྲའི་ཚ་ལུགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ

གཞན་ཏུ་ མི་ བདུབ། གསང་ སྦྱགས་ རྟེན་ འབྲེལ་ ཀྱི་ སྐུ་ བསྐྱེད་ ཡ་ ལག་ པས། དགེས་ པ་ རྣོ་ རྟེ་ དང་། གསང་ བ་ འདུས་ ཡ་ དང་། བདེ་ མཆོག་ ལགས་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ སྐྱར་ ཐེ་ དགོས་ ཡ་ ལག་ ལ། དེ་ ལྟ་ མ་ ཡིན་ ན་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཤཱཀྱའི་ རྒྱལ་ པོ་ ལས་ བཟང་ བ་ མེད་ ཀྱང་ རབ་ ཏུ་ ཕྱུང་ བའི་ རྣམ་ པས་ དཀྱིལ་ འཁོར་ གྱི་ དབུས་ སུ་ བཞུགས་ སུ་ མི་ བདུབ། ཤཱཀྱའི་ རྒྱལ་ པོ་ ཡང་ སྟྲུལ་ བའི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ མཛད་ པ་ ན་ ལོངས་ སྐྱའི་ ཚ་ ལུགས་ སུ་ བསྐྱར་ བའི་ རྒྱ་ མཚན་ ཡང་ དེ་ ལགས། སྤྱིར་ དགེས་ རྡོར། བདེ་ མཆོག་ གི་ དབང་ བསྐྱར་ ཡང་ མ་ ཐོབ་ ཀ། བསྟོམ་ ཡང་ མི་ ཤེས་ ཀ་ བདེ་ མཆོག་ གི་ དཀྱིལ་ འཁོར་ གྱི་ དབུས་ སུ་ བཞུགས་ རང་ ཅི་ དགོས། བདེ་ མཆོག་ དང་ དེ་ དག་ ལ་ འབྲེལ་ བ་ གང་ ཡང་ མི་ གཙང་ བ། སྤྱིར་ རྒྱ་ གར་ དུ་ དགེས་ རྡོར་ བདེ་ མཆོག་ མཉན་ པའི་ ཚངས་ ཀ་ དང་། དབང་ ཕྱུག་ འབྱི་ བའི་ མུ་ སྟེགས་ ཐོ་ ར་ ཀ་ ཞིག་ ཕྱིས་ བྱང་ སྐྱ་ བས་ དེ་ ཤེད་ ： ཁོ་ ན་ ནི་ (《ཞ》 ན་མར་ 《ལ》 +ཁོ་ ན་ ན་ མར་) རྒྱ་ གར་ དུ་ ཏུ་ ཐུགས་ ཞུགས་ ཀ་ ཡིན་ ནམ་ ཞེས་ ཟེར། དེ་ བཞིན་ དུ་ བདེ་ མཆོག་ ཡུལ་ བཏོན་ ནས་ གཞན་ བཅུག་ ཀ་ དེ་ ཐོད་ ཏུ་ ཏོར་ ལ་ ས་ གསོག་ ཀ་ འདོ་ བའི་ རྟེན་ འབྲེལ་ ཏུ་ ས་ ཐོ་ ཁ་ ཅིག་ ཏོ་ གས། སྤྱིར་ འདི་ འདྲའི་ རིགས་ ཅན་ ལྟ་ ཤ་ ཁ་ ལ་ ས་ ཐོ་ ཁ་ ཅིག་ ཏུ་ ཏོ་ ར་ ལ་ ཕ

རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། ། : གྱས་པར་འདོད་ན་ སངས་རྒྱས་བསྟན་བཞིན་ཏུ། །སངས་
རྒྱས་ བསྟན་ པ་ དོར་ ན་ སངས་ རྒྱས་ ལ། ।(《ལུ》 –གྱས་པར་----རྒྱས་ལ། ।)གྱས་ པ་ ས་
པོན་ བསྲེགས་ པའི་ ལོ་ ཏོག་ བཞིན། ཕྱིད་ ཀྱང་ སངས་ རྒྱས་ བསྟན་ པའི་ སྨོ་ལ་ བཆུང་
ནས། ། །སྲེ་ སྨོ་ད་ རྒྱ་ མཚོའི་ དོན་ དང་ མི་ འགལ་ བར། ।བཙོན་ པས་ བསླུབ་ དང་
གཞན་ ལ་ འཚང་ པ་ཡིས། ।ཕྱུབ་ པའི་ བསྟན་ པ་ ཡུན་ རིང་ བསྐྱང་ བར་ ཞུ།། ।।

ᠬᠬᠤ᠃ ᠪᠠᠭᠠᠷ᠋ᠬᠠᠳᠠᠮᠠᠨ᠋ᠤ᠌ᠨᠠᠮ᠋ᠮᠤᠳᠤᠷ᠋ᠠᠪᠤᠮᠤᠨ᠋ᠤ᠌ᠵᠦᠭᠡᠨ᠋ᠤ᠌ᠵᠠᠯᠠᠨ᠋ᠳᠤᠵᠠᠭᠠᠯᠠᠭᠠᠨᠠ᠃ ।

ᠬᠬᠤ᠃ ᠬᠣᠨᠣᠭᠲᠤ᠌ ᠰᠢᠨᠵᠢᠨᠳᠤ᠌᠃ ᠳᠤᠪᠠᠯᠠᠭ᠌ᠣᠨ᠋ ᠰᠠ᠌ ᠰᠤᠭᠤ᠌ ᠪᠣᠯᠵᠤ᠌ ᠣᠭᠲᠠᠯᠠ᠃ ᠳᠠᠭᠠᠨᠠ᠌ ᠪᠠᠷᠠᠭᠤᠨ᠋ ᠪᠣᠯᠤᠭᠰᠠᠨᠠ᠌ᠬᠣᠭᠠᠨᠠᠭ

ལ་ཕན་དུ་རེ་ནས་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པ་ཕན་བདེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་མ་མཆིས། ལར་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ན་རང་གི་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་མི་ཕོད་རྒྱུ་མི་བདོག་པ་ཙམ་
ཤེས་པར་གདའ། ། དེ་བ་གསུམ་པ། ཏོར་ཐུང་བའི་ཆེ། མཚམས་ལས་མ་འཐོན་
ན་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རམ་ཟེར་བ་ལ། (《ཀ》《ཁ》–དེ་བ……བ་ལ)ཁྱེད་
སྐྱབ་པ་མཛད་པ་རྟེས་སུ་ཡི་རངས། བོད་སྤྱིའི་ངོ་བཤུ་བཅོན་ས་གཅིག་བྱུང་ན་
དབེན་པར་བཞུགས་པ་འཐད། དེ་མ་བྱུང་ན་བཅོན་ས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཕྱོན་ནས
སྐྱབ་པ་བཀྲིས་པ་འཐད་དམ་སེམས། ། དེ་བ་བཞི་པ། ཇས་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི
ཡོན་ཏན་མ་སྐྱེས་པར་ལུས་ལ་ཤིག་མི་འོང་བ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཅི་བདོག་ཟེར་བ་ལ།
(《ཀ》《ཁ》–དེ་བ……བ་ལ)ལུས་ལ་ཤིག་མི་འོང་བ་ཁྱེད་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་
བློ་མ་བཟང་བས་ཇས་འབྱེད་ཀྱི་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡང་མ་བཀག དེ་རང་གིས་མི
ཤེས་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ན་ཡང་སྲོག་པ་དག་པའི་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད
འོན་ཀྱང་དགའ་མི་དགའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མི་བྱ། ཐམས་ཅད་འཕྲལ་པར་ཤེས
པར་བྱ། བསྟོམ་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དེས་ཟེལ་བ་ཡིན། ། དེ་བ་ལྔ་པ། དབང་མ་ཐོབ
པར་རབ་གནས་བྱར་རྟང་ངམ་ཟེར་བ་ལ། (《ཀ》《ཁ》–དེ་བ……བ་ལ) བྱམ་པ་འཚའ
བ་དང་དཀྱེལ་འཁོར་བཞིངས་པའི་རབ་གནས་ལ་དབང་བསྐུར་ཡང། ། གསང
བ་ (《ཀ》ཏོ་རྗེ) སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་ཅིས་ཀྱང་ཐོབ་འཚལ། བྱམ་པ་མི་འཚའ་ན
གསོལ་བ་འདེབས་པའམ། རྒྱལ་པོའི་མངའ་དགྲལ་ ། ལྷ་བུ (《ཁ》–ལྷ་ཐ) ཙམ
ལ་རབ་གནས་སུ་མིང་བཏགས་པ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་བདོག་པས་བཀྲིས་པས་མཆི
སྟོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དགོས། ། དེ་བ་དྲུག་པ། གསོན་པོའི་བྱམ་པ་འཚའ་བ་གང
ནས་བཤད་ཟེར་བ་ལ། (《ཀ》《ཁ》–དེ་བ……བ་ལ) གསོན་པོའི་བྱམ་པ་རྒྱུད་དང་མི

མཐུན། སྒྲིབ་པ་སྤྱོང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་མི་འགལ། གཞན་དུ་ན་གསོན་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགྱེས་ཐབས་མེད། ། དེ་བ་བདུན་པ། སྟོབ་དཔོན་ཟླ་གྲགས་སྟོབ་དཔོན་ཀུ་ཐྭྱ་ལ་སྟེབས་ས་མ་ཟིར་བ་ལ། («ཀ» «ལ» –དེ་བ·····ཐ·ལ) སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། འཕགས་པ་ཀུ་ཐྭྱ་ཞེས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་འཛིན་པ་ལགས། དགོངས་པ་བསྐང་བའི་སྟོབ་མ་ཡིན་པས་ཀུ་ཐྭྱ་སྟོབ་མ་ཟླ་གྲགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ། དེ་བ་བརྒྱད་པ། ད་བསྟན་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གནས་ཟིར་བ་ལ། («ཀ» «ལ» –དེ་བ·····ཐ·ལ) བསྟན་པའི་བཤད་ལ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་སོང་ནས། ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་མཇུག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མགོ་ཟིན་ཙམ་དུ་མངོན་པར་གདའ། མདོ་ལ་འདི་ལྟར་ཀྱིས་རྒྱས་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཐུག་པར་མངོན། ལར་ད་ཡུན་རིང་པོ་མི་བདོག་དེའི་མཇུག་ཅི་ཙམ་གནས་པའི་ལན་ཞེ་གནས་འདི་ལ་བསྐུར་ནས་བདོག ། དེ་བ་དགུ་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྐྱེད་ཚོགས་གི་ཁྱད་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཟིར་བ་ལ། («ཀ» «ལ» –དེ་བ·····ཐ·ལ) གསང་སྔགས་སྤྱིའི་ཐུན་ལུགས་ལ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དོན་ཞགས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་བྱིས་ཐུ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས། རང་ཐ་མལ་གྱི་གཙང་ཐུ་དང། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བྱིས་ཐུ་དེ་ཇི་དཔོན་ལྟ་བུ་ལས་བདག་བྱན་ལྟ་བུས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ལགས། རྣམ་པར་ཐྲངས་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་ལྟར་བསྐྱེད། བྱིས་ཐུ་ཡང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་གོགས་པོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ལགས། དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས། གཙོར་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྲོས་ནས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྦྱན་ངན། དངོས་གྲུབ་བླངས་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཏེ། བྱིས་ཐུ་ལ་ཕྱིའི་དམིགས་པའི་

རྟེན་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་ལགས། དགེས་རྡོར་རམ། བདེ་མཆོག་གམ། གསང་འདུས་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་རང་ལྟར་བསྟེན་ནས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཤེགས་སུ་མི་གསོལ་བར། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟུབ་པ་ (《ལུ》+བྱེད་པ་) ལགས། དོན་ཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ལྟར་བསྟེད་པ་བཤད་པ་དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀྲིས་པར་གཏན། དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲུབ་གནས་མི་བྱེད་པར་སྤྲོ་དོ་ཡན་ཆད་དཀར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཟ་ཞིང་བྱེད་པ་ལགས། : དྲི་བ་བཅུ་པ། བསྟོམ་པ་ལ་སེམས་ལ་གོལ་ས་དུ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ། (《ཞ》《ལུ》–དྲི་བ·····བ་ལ) བསྟོམ་པ་ལ་སྤྱི་ཐོས་པ་ཆེ་ན་གོལ་ས་ཆུང། ཐོས་པ་ཆུང་ན་གོལ་ས་ཆེ། བྱེ་བྲག་སེམས་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲང་ནི་བྱིས་པ་མ་རབས་སུ་གོལ། སེམས་ལོག་པར་བལྟས་ན་མུ་སྟེགས་སུ་གོལ། སེམས་འགོག་པ་ཉན་ཐོས་སུ་གོལ། སེམས་གསལ་བ་ སེམས་ཅམ་དུ་གོལ། སེམས་ཡན་པར་བཏང་ན་ཕྱལ་བར་གོལ། སེམས་སྟོང་པར་བལྟས་ན་ཆད་པར་གོལ། སེམས་ཕེར་ཟླག་ཏུ་བལྟས་ན་རྟག་པར་གོལ། དེ་བས་ན་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་བྱ། མི་གནས་པ་ལ་མཚན་མ་མི་སྐྱེ། མཚན་མ་མ་སྐྱེས་ན་ལས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུན། ལས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་བླངས་ན་འགོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་མྱོང། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། : དྲི་བ་བཅུ་གཅིག་པ། སེམས་ཀྱི་ངོ་ཇི་ལྟར་སྟྲོད་ཟེར་བ་ལ། (《ཞ》《ལུ》–དྲི་བ·····བ་ལ) ཁོ་བོའི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་སྟྲད་ཆུ་མི་བདོག་ བདན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྟེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། : དྲི་བ·

བཅུ་གཉིས་པ། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། (《ཁ》《ལ》–དྲི་བ……བ་ལ།) དོན་དམ་པར་ སེམས་ལ་ སྐྱེ་ འཆི་ མེད། ཐ་སྙད་ཀུན་ ཇོ་བ་ དུ་ སྐྱེ་ འགག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ འཁྲུལ་པར་འོང་བ་ལས། : དེ་བ་བཅུ་གསུམ་ པ། འབྲི་ སྙིག་ ལ་ ས་གས་ པ་ ཕྱག་ ཀུ་ པའི་ ཆོས་ འདི་ ནོར་ རམ་ ཆ་ ནོར་ ཟེར་ ཀ་ ལ། (《ཁ》《ལ》–དྲི་བ……བ་ལ།) འབྲི་ སྙིག་ དང་ ཕྱག་ ཀུ་ པའི་ ཆོས་ ལུགས་ འདི་ ཀུད་ ལྷ་ དང་ ལྷ་ ལྷོ་ དང་ མཐུན་ མི་ མཐུན་ ཅི་ རིགས་ པར་ གདའ། འདི་ ཡང་ དག་ པའི་ ལམ་ དུ་ འགྲུར་ མི་ འགྲུར་ ཁྱེད་ རང་ གིས་ ལེགས་ པར་ དཔྱོད། (《ཁ》《ལ》+ཆོག་ འདི་ ཉིད་ གཞན་ དུ་ མ་ འཛེལ་ བ་ ཞིག་ མཛོད།) : དེ་ ཀ་ བཅུ་ བཞི་ པ། བསླབ་ བྱའི་ གདམས་ ངག་ ཅིག་ གནང་ བར་ ཞུ་ ཟེར་ བ་ ལ། (《ཁ》《ལ》–དྲི་ བ……བ་ ལ།) སྟོན་ འདུལ་ ཀ་ ལ་ ལ ཡི་ དམ་ ཆོག་ ཀ་ ར་ ལ་ ཏུ་ ཕྱི་ ན་ ཀ་ ཕྱ་ ཀི་ དམ་ ཆོག་ ཀ་ ཡིན་ ཀས། ཏེ་ ལ ལ ལ་ ཆོས་ ཀ་ ཆུ་ མས་ ཀྱི་ ལ ལ ལ་ ད་ ལ ལ ལ་ ཀ ད་ ཡ ལ ལ ལ

མཉམ། བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་དད། གཞན་ (《ཀ》《ལུ》+ཐམས་ཅད་ཆོས་) ཕལ་ཆེར་བསྲུ་
བསྲེར་སྣང་། ཕྱིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྨོན་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་མཛད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨོན།
ངེད་ཀྱང་ཕྱིད་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་བར་མོས་པ་ལགས་ཏེ་གསེར་ཡིག་པ་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་བདས་ནས་གཞན་དབང་དུ་ཕལ་བས་མ་ཐོན་པ་ལགས་པས། ཐུགས་ཀྱིས
མི་བས་པར་གཟུང་བར་ཞུ། ཕྱིད་ལ་ན་བཟང་ (《ཀ》+བཟང་བ་) གཅིག་འབྱུལ་བའི
ཤ་ (《ལུ》ཆ) ཆགས་པ་ལ། ང་ཅག་གི་གཞིས་མ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཁར་ཕལ་མགྲོན
ལམ་ལྟ་བུ་ལགས་པས་རྗེ་མ་ཐོགས། ཡི་གེ་མི་འཁྱར་བའི་རྟེན་དུ་དར་འདི་འབྱུལ
བས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་པར་ཞུ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད
གང་མཐོ་མཐོས་འཛིན་པ་ལགས། ཕྱིད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་མཐོང་བས་ནན་ཏར་ཤེས
པ་དགའ་བར་བྱུང། རྟོས་སུ་ཡི་རངས། ཤིན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་པར་སྨོན། : ཏིས་ལན
རྟོས་འབྲེལ་བའི་བླག་རྟོགས་བཀྲིའི་ཕྱིར། ।མཚན་མས་སྨྱོར་འགའ་ཞིག་འཕགས
པས་བྱིས་ལགས་པའི། ।ཁོངས་པ་མཆིས་གང་ཐུགས་རྟེ་ཆེ་བ་ཆོད་མཛོད། ।དགེ
བས་ཆོས་དོན་འགྲོ་བས་རྟོགས་གྱུར་ཅིག ।(《ཀ》 དགེ་ལེགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་གྱུར
ཏེ། ।གློང་དུ་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱལ་བྱུང་བས། ।ནམ་མཁའི་ཐུགས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐར་ཚོགས་ནི། ।འབྱུམ
ཀྱིས་མཛོས་པ་ཆུང་ཟད་ཞུས་པ་འདི། ।མཁས་རྣམས་ཀུན་ནས་དགའ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡི། ।རྒྱལ་མཚན་ཐོག་གས
བཅུར་བཏོད་ལྟན་འགྲོ་ཀུན་ཀྱི། ।དཔལ་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚུངས་མེད་ལོ་ཐུ་བ། ।བཟང་པོའི་མཚན་ཀྱིས་ལན
འདི་ལེགས་པར་བཏབ། ।བློ་ཁོས་དད་ཀྱུར་ཞུས་ལན་འདི་བྲིས་པས། ।ཕེང་ཀ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ལ་འཛིགས
མེད་ཤོག། ।।)

༦༥། །སྟོན་པ་བློ་གྲོས་རབ་གསལ་གྱི་དོས་ལན་ བཞུགས། །

༦༥། །སྟོན་པ་བློ་གྲོས་རབ་གསལ་གྱི། ཁྱེ་བ་འབྲིང་དར་རྟེན་བཅས་ པ།།བདག་གི་སྲུག་པར་འཕྲོད་ཐུར་བས། །དེ་ལ་དགའ་བ་རབ་ཏུ་འཕེལ། ཕྱིང་ གྱི་ཏྲི་བ་དང་པོ་རིག་གཉིས་ལས། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་ཚུམ་པ་བཞིན། །ཟླ་ཡང་ ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ ལས།། ཆོས་དབྱིངས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་ཙམ་མི་རྟག་གིས་ཁྱབ་པར། ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསལ་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྟྲ་ཏི་བཞིན་ པ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ནི། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྟོག་གེ་བའི་སྐབས་སུ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་སྟེ། །གཞན་ནི་ཀུན་ ཚོར་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་རང་སྟེའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །ཅེས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཀུན་ཚོར་ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམ་ གཞག་མཛད། ཡང་། འཇིག་པ་འབྱས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་ཟླ་འཇིག་ པར་བསྟན་པ་ལ། ། འབྱས་ཀུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། དོན་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ རྟགས་སུ་འགོད་པར་མཛད། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་རྟེན་ཅན། །ཕྱི་རོལ་རྟེན་ནི་ཟླ་ དོན་ལ། །རྟེན་ནས་འདིར་ནི་བསྟན་པ་དང་། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ ཡིན།། །དེ་ཡང་ཟླ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས། །ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་བསྟན་པར་འདོད། ། ཅེས་དང་དེ་ཉིད་ལས། མེད་པ་མ་ཡིན་ཟླ་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་ཟླ་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་

སྟོང་ མཇད་ ཀ་ དང་། ཡང་། ངེད་ ལ་ དམིགས་ རྒྱང་ རྣམས་ ཀྱིས་ ནི། །ཡོད་ ཀ་ དམིགས་ ཀ་ ལས་ གཞན་ མིན། །ཞེས་ ཚད་ མས་ དམིགས་ ཀ་ ཡོད་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ གསུངས། ངེ་ དག་ གི་ དོན་ ཡང་ འདི་ ཡིན་ ཏེ། འདིར་ ནི་ ཡོད་ ཀ་ རྣམ་ གཉིས་ ཏེ། ། དོན་ དང་ ཐ་ སྟོང་ དག་ གིས་ སོ། །དོན་ གྱི་ ཡོད་ པས་ བྱ་ བ་ ཕྱེད། །ཐ་ སྟོང་ ཡོད་ པས་ དགག་ བསྒྲུབ་ རྟེན། །ཞེས་ པའོ། །དེ་ ཀ་ གཉིས་ ཀ་ ཆོས་ ཀྱི་ དབྱེངས་ ཤེས་ བྱ་ མ་ ཡིན་ ལགས་ སམ། ཞེས་ པའི་ ལན་ ནི། རྗོ་ རྗེ་ གཅོད་ པ་ ལས། ས་དེས་ རྒྱས་ རྣམས་ ནི་ ཆོས་ ཀྱི་ སྐུ། །འདྲེན་ པ་ རྣམས་ ནི་ ཆོས་ ཉིད་ ལྟ། །ཆོས་ ཉིད་ ཤེས་ བྱ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། །དེ་ ནི་ ཤེས་ པར་ ནུས་ མ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་། སྨྱོ་ འཇུག་ ལས། དོན་ དམ་ བློ་ ཡི་ སྨྱོ་ ཡུལ་ མིན། །བློ་ ནི་ ཀུན་ རྫོབ་ ཡིན་ པར་ འདོད། །ཅེས་ གསུངས་ པའི་ དོན་ ཆོས་ དབྱེངས་ རང་ ངོས་ ནས་ ཤེས་ བརྗོད་ ཀྱི་ ཡུལ་ ལས་ འདས་ མོད། གཞན་ ཕལ་ ཀྱི་ སྐོ་ ནས་ ཤེས་ བྱར་ ཐ་ སྟོང་ མཇད་ དེ། རྒྱུད་ ཏླ་ མ་ ལས། གལ་ ཏེ་ ས་ངས་ རྒྱས་ ཁམས་ མེད་ ན། །སྟུག་ ལ་ སྐྱོ་ བར་ མི་ འགྱུར་ ཞིང་། །མྱ་ ངན་ འདས་ པར་ འདོད་ པ་ དང་།། །དོན་ གཉིས་ སྨྲོན་ པའང་ མེད་ པར་ འགྱུར། །ཞེས་ དང་། དབུས་ མཐའ་ ལས། དེ་ བཞིན་ ཉིད་ དང་ ཡང་ དག་ མཐའ། །མཚན་ མ་ མེད་ དང་ དོན་ དམ་ དང་། །ཆོས་ ཀྱི་ དབྱེངས་ ནི་ རྣམ་ གྲངས་ སོ། །གཞན་ མིན་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ མ་ ཡིན། །དེ་ འགག་ འཕགས་ པའི་ སྨྱོ་ ཡུལ་ དང་། །འཕགས་ པའི་ ཆོས་ ཀྱི་ རྒྱ་ ཡི་ ཕྱེར། །རྣམ་ གྲངས་ དོན་ དེ་ གོ་ རིམ་ བཞིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་། ཆོས་ མངོན་ པའི་ མཛོད་ ལས། ཐོག་ མ་ མེད་ པའི་ དུས་ ཀྱི་ དབྱེངས། །ཆོས་ རྣམས་ ཀུན་ ཀྱི་ གནས་ ཡིན་ ཏེ། །དེ་ ཡོད་ པས་ ནི་ འགྲོ་ ཀུན་ ཀྱིས། །མྱ་ ངན་ འདས་ པའང་ ཐོབ་ པར་ འགྱུར། །ཞེས་ གསུངས་ སོ།། །དེ་ དག་ གི་ དོན་ ཡང་ འདི་ ཡིན་ ཏེ། དོན་ དམ་ མཐའ་ བཞི་ སྨྲོས་ པ་ ཐལ། །ཀུན་

རྟོ་བ་ཡོད་ མེད་ ལ་ ས་ོགས་ པའི། །གཞན་ ས་ལ་ ཕན་ ཚུན་ དངོས་ འགལ་ གཅོད། ། ཡོད་ པ་ མིན་ ལ་ མེད་ པར་ གསུངས། །ཞེས་ པའོ། །དེ་འང་ རྩམ་ འགྲེལ་ ལས། བསྒྲུབ་ དང་ དགག་ པ་ མ་ གཏོགས་ པ། །སྒྲ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ ཐ་ སྙད་ གཞན། །ཡོད་ མིན་ དེ་ ཕྱིར་ མེད་ པ་ ལ། །མེད་ ཕྱིར་ འདིར་ ནི་ མི་ སྣ་ ཐོབ། །ཅེས་ གསུངས་ ས་ོ། །དེ་ པ་ གསུམ་ པ་ འགོག་ བདེ་ ན་ ཆུས་ པའི་ དགེ་ བ་ ལགས་ ས་མ་ ཞེས་ པ་ ནི། འགོག་ བདེ་ ན་ ཆུས་ པ་ ཡིན་ མོད། དགེ་ བ་ མཚན་ ཉིད་ པར་ མི་ བཞེད་ དེ། འཕགས་ པ་ གླུ་ སྒྲུབ་ ཀྱི་ རྒྱ་ ཁེར་ ལས། ཅི་ སྟེ་ ལས་ རྣམས་ མ་ ཆུས་ ན། ।མ་ ཆུས་ པ་ དང་ འཕྲད་ འཇིག་ འགྱུར། ।ཚངས་ སྤྱོད་ གནས་ པ་ མ་ ཡིན་ པ། ।དེ་ ལ་ སྐྱོན་ དུ་ ཐལ་ བར་ འགྱུར།།ཐ་ སྙད་ ཐམས་ཅད་ ཉིད་ དང་ ཡང་། ।འགལ་ བར་ འགྱུར་ ན་ ཐེ་ ཚོམ་ མེད།། བསོད་ ནམས་ དང་ ནི་ སྡིག་ ཆེད་ པའི། །རྩམ་ པར་ དབྱེ་ བའང་ འཐད་ མི་ འགྱུར། ། གལ་ ཏེ་ དེ་ ནི་ རྩམ་ སྨིན་ ན། །ཡང་ དང་ ཡང་ དུ་ རྩམ་ སྨིན་ འགྱུར། ।ཞེས་ མ་ ཆུས་ པའི་ དགེ་ སྡིག་ མཚན་ ཉིད་ པ་ ཡོད་ པ་ བཀག་ པར་ ཞེས་ པར་ བྱའོ། ।བློ་ གོས་ ལྟན་ པའི་ བློ་ གོས་ ཀྱི། ।ཚུལ་ བཞིན་ དྲིས་ པའི་ དྲི་ བ་ ཀུན། ।ཀུན་ དགའི་ མིང་ གི་ ཀུན་ མཁྱེན་ ལྟར། །ལེགས་ པར་ ཕྱེ་ ལ་ ལེགས་ པར་ གཟིགས། ।མདོ་ སྨྲང་ ཀྱི་ སྟོན་ པ་ བློ་ གོས་ རབ་ གསལ་ གྱི་ དྲིས་ ལན་ བི་ ཌ་ རིན་ ཆེན་ གྲགས་ ཀྱིས་ གླིང་ ཁར་ ཁྱིས་ པའོ།། །།

༦༥། །སྟེ་མོ་སྒོམ་ཆེན་གྱི་དོན་ལན་བཞུགས། །

༦༥། །བླ་ མ་ དམ་ བའི་ ཞབས་ ལ་ སྟྭ་ བོས་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ། ། : དཔལ་ ལྡན་ ས་སྐྱ་ པཎ་ཌི་ཏས། དད་ པ་ དང་ འདུན་ པ་ དང་ ལྡན་ ཞིང་ སྐྱེ་ བ་ སྟེ་ མོ་ སྒོམ་ ཆེན་ ལ་ སྦྱོང་ བ། ཕྱེད་ ཀྱི་ དོ་ བ་ དང་ པོ་ (《ཀ》–དཔལ་ལྡན་……ད་ང་པོ་) ཚེ་ འདི་ བློས་ གཏང་ བའི་ རྒྱ་ གར་ ཡིན་ ཟེར་ བ་ ལ། འཕོར་ བ་ སྟེ་ ང་ པོ་ མེད་ པར་ ཤེས་ པ་ ཡིན། : གཉིས་ པ་ (《ཀ》–གཉིས་ པ་) རྒྱུ་ ནི་ འཕོར་ བའི་ ཉེས་ དམིགས་ མཐོང་ བ་ ཡིན། : གསུམ་ པ་ (《ཀ》–གསུམ་ པ་) བློས་ ཐོང་ བའི་ ཚད་ ནི། འཇིག་ རྟེན་ ཆོས་ བརྒྱད་ ལ་ བློ་ ལོག་ པ་ ཡིན། : བཞི་ པ་ (《ཀ》–བཞི་ པ་) རྒྱས་ ནི་ འཇིག་ རྟེན་ ཆོས་ བརྒྱད་ བསྟོས་ ཀྱང་ མི་ འགོས་ པ་ ཡིན། : ལྔ་ པ་ (《ཀ》–ལྔ་ པ་) ཚེ་ གཅིག་ གིས་ འཚང་ རྒྱ་ བའི་ ཚད་ ནི། ལུས་ འདི་ ཉིད་ ཐུ་ ཤི་ ལས་ གྲོལ་ ནས། སྐུ་ བཞིའི་ ངོ་ བོ་ གྱུབ་ པ་ ཡིན་ གསུངས (《ལུ》–གསུངས)། : དྲུག་ པ (《ཀ》–དྲུག་ པ) ལུང་ དུ་ མ་ བསྟན : བའི་ ལས་ ནི། (《ཀ》–བའི་ ལས་ ནི།) འབྲས་ བུ་ བཟང་ ངན་ འབྱེན་ མི་ ནུས་ བའི་ ལས་ ཡིན། : བདུན་ པ (《ཀ》–བདུན་ པ) བསྟོ་ བ་ ནི། རྒྱ་ དགེ་ བའི་ རྩ་ བ་ འབྲས་ བུ་ གང་ དུ་ འདོད་ པ་ སྐྱེ་ བར་ བྱེད་ པ་ ཡིན། : བརྒྱད་ པ (《ཀ》–བརྒྱད་ པ) སྨོན་ ལམ་ ནི། འབྲས་ བུ་ ཀུན་ ནོམ་ པ་ ལ་ སྨོན་ པ་ ཡིན། : དགུ་ པ (《ཀ》–དགུ་ པ) བཀྲ་ ཤིས : ཀྱི་ ཚིགས་ སུ་ བཅད་ པའི་ དོན་ ནི། (《ཀ》–ཀྱི་ ཚིགས་ དོན་ ནི།) བདེན་ པའི་ བྱིན་ རླབས་ ཀྱིས། འབྲས་ བུ་ བཟང་ པོ་ བསྐྱེད་ པའི་ ཚིགས་ ཕྱད་ པར་ ཅན་ ཡིན། : བཅུ་ པ (《ཀ》–བཅུ་ པ) སེམས་ རྟོགས་ པ་ ལ། ཐེ་ སྟོད་ གསུམ་ དང་ རྒྱུ་ ཐེ་ བཞི། བརྩེ་ བཏུ་ བམ་ མི་

བཏུབ་ཟིར་བ་ལ། སེམས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། ： སྟོང་སྟོང （《ལུ》 -སྟོང་
ཕྱོང） ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད། སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ། ： སྲེ་སྟོང
གསུམ་དང （《ཞ》 -སྲེ་སྟོང་གསུམ་དང） རྒྱུད་སྲེ་བཞིའི་དོན་བརྒྱར་མི་བཏུབ། གལ་ཏེ
བཏུབ་ན། ཅིན་ཐོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལའང་བརྒྱར་བཏུབ་པར་འགྱུར་བ་ལས། ：
འགྲེལ་པ་སྲེ་ཐུང་པ་རྒྱང་བའི་མཐར་ལྷུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟོད་བྱའི་དོན
བརྒྱར་མི་ བཏུབ་ པར། ཐེག་ པ་ ཆེན་ པོའི་ མདོ་ རྒྱུད་ ཐམས་ ཅད་ ལས་ འབྱུང་ བ
ཡིན། （《ཞ》 སྟོང་ཕྱོང） ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྒྱ་ན་ཉེས་བྱས་ཕྲ་བའི་ཕྲ་བས
མ་གོས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་འདུལ་བའི་སྲེ་ཐུང། ： དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ
སོགས་པའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ཐམས་ ཅད་ དེ་ ལས་ འབྱུང་ བས་ མདོ་ སྲེའི་ སྲེ་ ཐུང།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མངོན་པའི་སྲེ
ཐུང། （《ཞ》 -དཔའ་བར……-ཐུང） ཕྱི་ནང་གི་ རྟེན་ འབྲེལ་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ རྣམས
（《ལུ》 -རྣམས） རྟོགས་པའི་ཐེ་ནས་རྒྱུད་ སྲེ་ བཞི་ ཚང་ བ་ཡིན། ： བཅུ་གཅིག་ པ
（《ཞ》 -བཅུ་གཅིག་ པ） རང་ ཐེམས་ ཀྱི་ ཐུང་ དུ་ དགོན་ མཆོག་ གསུམ （《ཞ》 +ས
བོན） ཚང་ངམ་ ཟིར་ བ་ ལ། ： ཐེམས་ ཐུང་ ཡང་ ཆ་ རྒྱུད་ ཀ་ ནང་ ལ། ཐུང་ ཀ་ ངོ་ ལ
ཡང་ ཆ་ ལ། དགོན་ མཆོག་ གསུམ་ ཚང་ དུ་ མི་ ཐུབ། ཐེམས་ རིག་ ཐུང་ ཟུང་ འཇུག
ལ། ； དགོན་ མཆོག་ གསུམ་ ཀྱི་ ས་ བོན་ ཚང་ ཞིང་ （《ཞ》 -ཐེམས་ ཐུང་ ……-ཚང་ ཞིང） ཟུང
འཇུག ： གི་ དོན （《ཞ》 -གི་ དོན） ལེགས་ པར་ རྟོགས་ ན་ མངོན་ འགྱུར་ དུ་ ཚང་ ཀ
ཡིན། ； ཐུ་ གཅིས་ ཀ （《ཞ》 -ཐུ་ གཅིས་ ཀ） མཆོག་ གི་ ངང་ ལས་ ཀྱང （《ཞ》
+ཐེམས） ཏ་ ཆ་ ངང། ཡེ་ ངམ་ གང་ ལས་ ཐོབ་ ཟིར་ ཀ་ ལ། ངེ་ གཅིས་ ས་ ས་ ཁ ལ་ ཀ
ལས་ མི་ འབྱུང། ཏ་ ཆ་ ངང་ ཡེ་ ངམ་ ངང་ ཏུས་ གསུམ་ ཀྱི་ ས་ ངས་ ཀྱས་ ངང། རང་ ཀ

སེམས་དང་། འགོར་འདས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
ཡིན།ཏ ： བཅུ་གསུམ་པ། （《ཀ》 –བཅུ་གསུམ་པ།）བློ་མ་མཚན་ཉིད་པར་གང་གིས
འགྲོ་ཞེར་བ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་དབང་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ
ལོག་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ཞིག་བློ་མ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར། དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ
པའི་བློ་མ་རི་ལྟར་གང་ཟག་བཟང་ཡང་བློ་མ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རབ
ཏུ་བྱུང་ནས་མཁན་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ལ་མཁན་པོ
མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཅིང་། མཁན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བཏགས་པ་བ་ཡིན། དེས་ན
དབང་མ་བསྐུར་ལ་བློ་མ་མེད། །རབ་བྱུང་མིན་ལ་མཁན་པོ་མེད། །སྟོམ་པ་མེད
ལ་དགེ་རྒྱུན་མེད། །སྐྱབས་འགྲོ་མེད་ན་ཆོས་པ་མིན། །ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡང
དེ་ལགས། ： བཅུ་བཞི་པ། （《ཀ》 –བཅུ་བཞི་པ།）སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་ལ
ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ་ཚང་བ་སྲིད་དམ་ཞེར་བ་ལ། （《ཀ》+སོ་སོའི་སྒྲོའི་ཚིག་ལ་ཚང
བ་མེད།）སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ
ཚང་བར་བྱར་བཏུབ། གསུང་གི་ངོ་བོ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཕྱིན
ལས་བྱ་བ་ཡིན། ： བཅོ་ལྔ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད
གང་ཟག་ཞེར་བ་ལ། （《ལྷ》 བཅོ་ལྔ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་གང
ཟག་ཞེར་བ་ལ། 《ཀ》 ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱད་ཕྲི་བཞི་སྟོང་ལས་གང་ཟག་ལགས།）གཤམ་ལ་ བ： ས་ ས
（《ལྷ》–ས་ས་）ས་ས་ཡི་བསམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟག་པ་ཡིན།
ཐུན་མོང་དུ་གཞན་གསང་སྔགས་ཀོ་ན་ཟག་པ་ཡིན། ： བཅུ་དགུ་པ་ （《ཀ》–བཅུ་དགུ
པ་）སེམས་ ： སྟོང་པར （《ཀ》–སྟོང་པར་）རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཅམ་མི
འགྲུབ་ཞེར་བ་ལ། ： སྟོང་པ་ཀུང་པ་རྟོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ། （《ཀ》

–སྟོང་པ་.....མི་འགྱུར།) ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ལའང་ རྟོགས་ལུགས་ (《ལུ》 ཡུལ) གཉིས་ཡོད། དོན་དམ་པ་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པར་རྟོགས་ པ་དང། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅི (《ལུ》 ཇི) སྣྲེད་ཡོད་པ་དེ་སྣྲེད་ས་ས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། : བཅུ་བདུན་པ། (《ཞ》 –བཅུ་བདུན་པ།) ཁྱོད་རྟོགས་ལྡན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནམ་ མི་བཞེས་ཟེར་བ་ལ། ངས་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་རྟོགས་རྒྱ་མ་རྐྱེད་པས། རྟོགས་ལྡན་དུ་ཁས་མི་ལེན། ཐ་སྣྲད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྡ་ ཤེས་པས་མཁས་པར་ཁས་ལངས་ཡོ་ཡིན། : བཅོ་བརྒྱད་པ། (《ཞ》 –བཅོ་བརྒྱད་ པ།) ཁྱེད་ཀྱི་གྲྭ་ས་ན་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡོད་དམ་ཟེར་བ་ལ། ངེད་ཀྱི་གྲྭ་ས་འདི་ ནའང་དོན་དམ་པར་སེམས་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པར་གོ་ལ། ཐ་སྣྲད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤེས་ བྱ་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་གདའ། སེམས་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་སེམས་ངོ་ཤེས་པ་ཅང་ མཆིའམ། : བཅུ་དགུ་པ་ (《ཞ》 –བཅུ་དགུ་པ) སེམས་ངོ་མ་འཕྲོད་ན། : བསོད་ ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཀྱང (《ཞ》 –བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཀྱང) གནས་ སྐབས་ཀྱི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཟེར་བ་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱམ་གྲོལ་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ མི་ནུས་པར། ཕྱིད་བའི་རྩེ་མོ་མན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལགས་མོད། བསོད་ ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་རྫོགས་ཤིང། ཤེས་བྱ་མི་ཤེས་ན་ སེམས་སྟོང་པར་ རྟོགས་པ་རྒྱུ་པ་ལའང་ སངས་རྒྱས་ཅང་ མཆིའམ། སྟོང་པར་ རྟོགས་པ་ རྒྱུ་པ་ ཅན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པ་ལའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་ ས་ངས་རྒྱས་ཏེ་ལྟར་མཆི། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང། རང་གིས་ ངོ་བོ་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པར་ རྟོགས། མཁས་རྒྱ་མེད་པར་ མཁས་པ་ ལ་ ས་ངས་ རྒྱས

འགྲུང་བ་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན། ། ཞེ་ཤུ་པ། (《ཀ》–ཞེ་ཤུ་པ།) བླ་ཆ་དུས་ཇི་ཙམ་ན་སངས་རྒྱས་བའི་ངེས་པ་མཆིས་ས་མ་ཟིར་བ་ལ། གང་ཟག་ལ་ལས་སེམས་རྒྱང་པ་སྟོང་པར་རྟོགས་ཀྱང། ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཕྱོགས། ལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སེམས་སྟོང་པར་ མ་རྟོགས། ལ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང། ཐབས་མ།བས་པས་འཚེན་མི་ནུས། ། ཁ་ཅིག་ལ་གཞན་ཡོད་ཀྱང། ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མེད་པས་གསལ་སྟང་བསྟེད་མ་ནུས། དེས་ན་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུང་གིས་དོགས། ངེད་ལ་འདི་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་ཚང་བས། ཐུགས་དུ་འཚང་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་རེ་བ་ལགས། ། ཞེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ། (《ཀ》–ཞེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ།) ཁྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་གང་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ངེད་ཀྱི་རྩ་བའི་བླ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དཔལ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལགས། ། ཞེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ། (《ཀ》–ཞེ་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ།) རྩ་བའི་བླ་མར་བགྱིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལགས་ཟེར་བ་ལ། བླུམ་དབང་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་བསྐུར། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཞི་བསྟན། ཐུལ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་བཞིའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག ཆགས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆགས་ཅན་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆགས་ཅན་ཕ་ལ་ཁ་བས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆགས་ཅན་པ་པོ་ལགས་པས་རྩ་བའི་བླ་མར་འཛིན་པ་ལགས། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དབང་མ་བསྐུར། ལམ་མ་བསྟན། རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་པར་སེམས་ངོ་སྒྲོད་པ་དེས་བསོད་ནམས་ཅི་རིགས་པ་བསགས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགྲོག་པའི་གཏི་ དམས་བཏུ་ཏུ་འདུག་པས། དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་རྩ་བའི་བླ་མར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་

ཏེ། ལམ་དེ་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྦྱང་པ་ལས་ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྱལ་བས་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། ཞེས་བྱ་བ་དང། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་ལས། ཐབས་དང་མི་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དང། །བསླབ་པ་དག་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། །དཔའ་བོ་ཆེན་པོས་ཉན་ཐོས་རྣམས། །དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་གཅོ་རྒྱུད། ཤེས་རབ་གཅོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགྲོག་པར་ལྷུང་བ་ཡིན། ： ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ། (《ཀ》 –ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ།) མ་ཁས་པ་བཏྲི ཏ་དང། ཀུ་ས་ལ་གཉིས་ཟངས་རྒྱས་ལ་ལམ་ཐག་གང་ཉེ་ཟིར་བ་ལ། ཕྱིར་ཀུ་ས་ལ་བྱ་བ་དེ་མ་དག་པ་ཡིན། ཀུ་ས་ལི་ཞེས་པ་དགེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཟངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཀུ་ས་ལི་ཡང་ཡོད། ཟངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཏྲི ཏ་ཡང་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཟངས་རྒྱས་མ་མཆིས། ཟངས་ རྒྱས་ པའི་ ཏ ཏ ། ཟངས་ རྒྱས་ པའི་ ཀུ ས ལི ། ཀ (《ལ》 –ཀ) ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཏ ། ཀ (《ལ》 –ཀ) ཡ (《ལ》 –ཀ) ། (《ལ》 –ཀ) (《ལ》 –ཀ) (《ལ》 –ཀ)

འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས་བཏྲི་ཏ་དང་། ཀུ་ས་ལིའི་གཞི་མཐུན་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། ཡ་གྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མ།བས་ : བས་ (《ལུ》པ་དཾས་) ས་ངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན། འོ་ན་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། གང་གིས་བསླལ་པ་བཅུ་བར་དུ། ། མ་ཉན་ཏེ་གཞན་ལ་བསགས་པ་བས། །གང་ཞིག་སྐད་ཅིག་གཅིག་བསྒོམས་ན། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་དེ་བས་ལྷག ། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ནི། ཐོག་མར་བསྒོམ་བྱའི་དོན་མ།བས་པ་ཤེས་ན་བསྒོམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས་མི་ཤེས་པར་བསྒོམ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་གা་ལ་འབྱུང། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་། སྟེ་སྟོང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་རི་ཁྲོད་དུ་མི་ (《ལུ》–མི་) བསྒོམ་པར་ (《ལུ》+མ་) བསགས། མངོན་ པ་ མངོངས་ ལས་ ཀྱང། ཚུལ་ གནས་ ཐོས་ དང་ བསམ་ ལྟན་ པ། །བསྒོམ་ པ་ ལ་ ནི་ རབ་ ཏུ་ སྟོར། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང། ས྄ོབ་ དཔོན་འཕགས་པས་ཀྱང། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་ མི་ འགྱུར། །དམ་ པའི་ དོན་ ནི་ མ་ རྟོགས་ པར། །ཆུ་ ངན་ ཀློང་ པ་ ཐོབ་ མི་ འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། : དེས་ན་མདོ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ པས། འདི་ སྟེང་ གྲོལ་ ཞེས་ མང་ དུ་ གསུངས་ པས། ཐོས་ པས་ མ་ གྲོལ་ ན་ ཕྱིས་ བསྒོམ་ པར་ གསུངས་ པའོ། (《ལུ》 –དེས་ན་……གསུངས་པའོ།) ཁྱོད་ ཀྱང་ རྟོགས་ ལྟན་ དུ་ བཞུགས་ པ་ ངོ་ མཚར་ ཆེ། ད་ ཏུང་ གསང་ སྦྱགས་ ཀྱི་ ཐབས་ ལམ་ ལ་ འབད་ ན་ ལེགས་ སྟམ། རྟོགས་ ལྟན་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ དེས་ པའི་ ལན། །རྟོགས་ རྒྱ་ མེད་ པར་ བདག་ གིས་ རྟོགས། །གོ་ རྒྱ་ མེད་ པར་ བདག་ གིས་ གོ །ཞེས་ བྱ་ མེད་ པར་ བདག་ གིས་ ཞེས།། ། (《ཞ》 +དེ་བ་ཉེར་ཐུ་རྩ་བཞི་ལ། །ལན་ནི་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་དེ། །ཞེར་ཆུང་གཅིག་དང་བཞི་ བཅུ་དགུ། །གནས་ལུགས་གཅིག་དང་ལྔ་བཅུ་བཞུགས། ।) སྟེ་ མོ་ སྒྲོམ་ ཆེན་ ཀྱིས་ དེས་ པའི་ ལན་

དུ་བཏབ་པ། རེ་ཞིག་ཐོ་གས་ས།། །།འདིའི་ཕྱི་མོ་དག་པ་མ་རྟེད་ཅིང། ཁྱིས་ལན་གཞུང་དང་དེ་བཞིན་གཞན་དག་གིས། ། མཆན་དུ་བཏབ་པའང་རྣམ་པར་འདྲེས་ཀྱང་པ། །དག་པར་བཀྲི་དང་རྣམ་པར་ཕྱེད་བཀྲིའི་ཕྱིར། །གསུང་བ་པོ་དེའི་ཞབས་རྡུལ་གྱས་ལེན་པ། །འཕགས་པ་ཞེས་བྱས་བྱི་དོར་ཆུང་ཟད་བཀྲིས།། འདི་ལ་ནོངས་གང་དེ་ལ་བཟོད་པར་རིགས། ། དགེ་བས་འགྲོ་བློ་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་ཅིག། །།

༦༥། །རང་གིས་རང་ལ་གྲོས་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས།

༦༥། །ཨོཾ་སྭསྟི། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་ལྡན་མ་བ། ।ལྷ་དང་ བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས། ।དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་བ། ། མཚུངས་མེད་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ।བཞི་ཆགས་བཏུན་ཀྱང་ ཀུན་གཞིའི་ས་གཞི་ལ། ।ལས་ཀྱི་ས་བོན་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པ་ལས། ། སྣང་བ་སྐྱ་ མའི་ལོ་ཏོག་གང་ཡང་སྐྱེས། ।འཁྱལ་ སྣང་དབྱིངས་ སུ་ཡལ་བར་ བྱིན་ གྱིས་ རློབས།ཿ ।འཛིག་རྟེན་ཟད་ཟིང་སྣང་བ་སྨྲ་ལམ་འདྲ། ।བདེན་པ་མེད་ཀྱང་བདེ་ ལྡུག་དུ་མའི་རྒྱུ། ।གང་ཤར་གཏད་མེད་རྟེས་ སུ་མི་འབྱང་བར། ।ཞེན་པ་ནང་ནས་ ལྷོངས་ཤིག་ལོ་ཏྭ་བ། ।འགོར་བའི་ཆོས་ལ་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ཞིང་། ।ཏུ་ བྱེད་ཟིན་ མེད་ཕྲེལ་བའི་ལུགས་བརྒྱད། ।འབད་པ་བྱས་ཀྱང་མཐུ་བར་མི་ནུས་པས། ।མི་དང་ མཐུན་འཇུག་ལྷོངས་ཤིག་ལོ་ཏྭ་བ། །གོ་འཕངས་མཐོ་ན་ང་རྒྱལ་ལྡན་པར་འཕེལ། ། དམའ་བར་ གྱུར་ན་ ཀུན་ གྱིས་ སྨད་ པའི་ གནས། ।བར་ མ་ ཙམ་ ཡང་ ཕྱག་ དོག་ སྐྱེ་ བའི་ རྒྱུ། ।བྱས་ པའི་ སྙིང་ པོ་ ས་ཚམས་ དང་ ལོ་ ཏྭ་ བ། ।དྲང་ ཡོར་ སྣྱུང་ ན་ ཕལ་ ཆེར་ དགྱ ར་ ལྡང་། ।ཡོན་ ཡོར་ ཐྱུང་ ན་ ས་ཚམས་ ལ་ ནམ་ སྨིན་ ལ্ཆི། ।སྣ་ ཚོགས་ ཐྱུང་ ན་ ཀཏང་ ས་ མེད་ བར་ བལྟ། ।བྱས་ པའི་ འབྲས་ བུ་ ས་ཚམས་ དང་ ལོ་ ཏྭ་ བ། ।མང་ ཏུ་ ཐྱུས་ ན་ ཅོལ་ ཆུང་ འཇོམ་ མེད་ ཡོ། ।ཅི་ ཡང་ མ་ ཐྱུས་ ནས་ ཡོ་ གཏི་ ལུགས་ ཅན། ।ཐ্ལ་ ལར་ ཐྱུད་ ན་ ལ་ ཚོར་ ཐོ་ ཅོ་ ཅན། ।ཐྱུས་ པའི་ ཐ্ལ་ ཡོ་ ས་ཚམས་ དང་ ལོ་ ཏྭ་ བ། ।ཀུན་ དང་ བསྟུན་ ན་ ལ

རྟོགས་སྐྱེང་པོ་ཅན། །འདྲིས་མེད་སྦྱང་ན་ཐོས་མེད་ང་རྒྱལ་ཅན། །འདྲིས་པར་སྦྱང་ན་ཁམས་འདུས་ལངས་པར་བརྩི། །སྦྱོང་པའི་སྐབས་དོན་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། ། གོས་བཟང་གྱོན་ན་སྨྲོ་མ་འདུ་བར་གྱིང་། །ཉལ་ཤུལ་གྱོན་ན་ཅ་སྦྱང་ཁྲེལ་བར་མཐོང་། །སྦ་ཚོགས་སྦྱར་ན་དེ་ལས་ཟློ་བརྟོད་མང་། །བྱས་པའི་གནས་ལུགས་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །སྐྱན་པར་སྐྱས་ན་མི་ཚེས་ཁ་གསལ་ཅན། །ཚོག་རྒྱབ་སྐྱས་ན་དགྱ་བོ་སྦྱིན་བཞིན་འདུ། །ཁ་རོག་བསྡད་ན་ངོ་ནག་ཐ་མི་ཕེགས། །ཚོག་གི་འབྲས་བུ་ལྟོས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །གཅིག་བུར་བསྡད་ན་གཞན་དོན་སྒང་བར་འདོད།། སྨྲོ་བ་འགོར་མང་ན་འདུ་འཛོས་ཁྱེར་བར་སེམས། །ཀུན་ཏུ་བསྟོར་ན་ཏན་པོ་དུང་ཀང་ལོ། །འདུས་བྱས་ཆོས་ལ་ལྟོས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །དབེན་པར་བསྡད་ན་མཇལ་འཕྲད་དགོས་པས་གཡེངས། །གཡེང་བ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་སྒང་བར་སྣོད། །ཐུ་ཚོགས་སྦྱང་ན་བློ་ཐུ་མང་བར་སྨྲོ། །འགོར་བའི་རང་བཞིན་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །ལེགས་པར་བཤད་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད། །མཁན་གཞན་བསྟོམས་ན་འདོད་ཆོས་གཉེར་བ་མང། །དེ་དོན་བསྟོམས་ཀྱང་སེམས་ལ་གཞོག་ལ་ཆུང་ས། ། དོན་དུ་གང་འགྱུར་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །མ་བཅོས་འགོར་གཡོག་སྦྱོང་ངན་ཅི་ཡང་བྱེད། །ཡང་ཡང་གྲོས་འདེབས་བྱས་ན་དགྱ་བཞིན་བཟློ། །འདྲོར་མེད་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ལན་ངན་ཀྱིས་འཇལ། །འགོར་ཀྱི་སྐྱོང་པོ་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ།། ཀུན་ལ་ཅིག་ཅར་ཕན་པའི་ནུས་པ་མེད། །འགའ་ཞིག་བསྐྱངས་ན་ལ་ལ་དགྱ་རྒྱལ། ། །བཏང་སྙོམས་བཞག་ན་འགང་ར་འབའ་ཞིག་བྱེད། །སྐྱེགས་མའི་འགོར་ཀྱིས་ཅི་བྱེད་ལོ་ཐུ་བ། །བྱས་པ་མེད་པའི་ཡུས་ཀྱིས་ཁོག་པ་བཀང། །རང་དོན་མི་འགྲུབ་ཅི་ཡང་འགྲུབ་དུས་མེད། །ཆོས་ལ་སྦྱར་ཡང་གནོད་པའི་ལས་སུ་མཐོང། །

ཨ་དང་འགྲོགས་པས་ཅི་བྱ་ལོ་ཐུབ་བ། །དྲང་པོ་ཟང་ཟལ་བྱས་ན་འཚོན་པའི་རྒྱུ། ། སྣ་ཚོགས་ཐབས་མཁས་བྱས་ན་གཡོ་སྒྲུར་གོ །ཕེམས་ལ་གཏད་མེད་བྱས་ཀྱང་ཨ་ཨ་མཛུ། །འདུ་འཛོས་སྐྱོ་བ་མེད་དམ་ལོ་ཐུབ་བ། །འབྲེལ་བའི་ཞེན་པ་མ་སྤངས་ཏྲ་ཏུ་སྤྱན །འགྲོ་བ་བཅད་ན་སྙིང་རྗེ་མེད་པར་སྨྲ། །གང་ལ་བསམས་ཀྱང་བསྟད་མེད་ཨ་རྟེད་བཞིན། །ཏ་ཅང་བློ་སྣ་རིངས་ས་ལོ་ཐུབ་བ། །ཆུམ་པ་རེ་རེ་བསྐྱངས་ན་ཕྱོགས་ཞེན་ཅན། །མང་དུ་བསྐྱངས་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་སྐད། ། དགག་སྒྲུབ་བྱས་ན་ཕྱི་ནང་དགྲ་བོས་ཞེངས། །དུས་ངན་མི་ཚེས་མ་བྱེད་ལོ་ཐུབ།། འདུ་འཚོགས་མང་ན་གཡེང་བས་འཁྱེར་ཏོ་ལོ། །འདུ་འཚོགས་མེད་ན་ཟས་ལམ་བཅད་པ་སྐད། །གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྨྲ་འདོགས་སྐྱར་བའི་རྒྱུ། །དུས་ངན་འབད་པས་ཅི་བྱེད་ལོ་ཐུབ་བ། །ལོངས་སྤྱོད་སྦྱངས་ན་བཞི་མདོའི་ཐུ་བཞིན་དོར། །ལོངས་སྤྱོད་བཟུང་ན་གསོག་འཛོག་ཆེ་ཞེས་སྨྲ། །རན་པར་སྨྲས་ན་མི་ཚེས་ཅན་དུ་བཏུ། ། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པོ་སོམས་དང་ལོ་ཐུབ་བ། །ཡེངས་མེད་ལྷག་པར་བྱིན་ན་ཕྱིང་བར་སྐད།། །ཅི་ཡང་མ་བྱིན་འབྲེལ་ཐག་ཆད་དོ་ལོ། །འཚམ་པར་སྨྲས་ན་ཚེས་བརྒྱད་གོས་པར་སྨྲ། །དོན་མེད་འབད་པས་ཅི་བྱེད་ལོ་ཐུབ་བ། །དཔོན་སློབ་ཡོན་མཚོད་གཉེན་དང་གཡོག་འཚོར་སོགས། །འབྲེལ་བ་མང་པོའི་རྒྱ་མཚན་འཆིང་བའི་རྒྱུ།། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་སྟུག་བསྟལ་རྒྱུན་མི་འཆད། །འཚོར་བའི་གནས་ལུགས་ལྟོས་དང་ལོ་ཐུབ་བ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པོ་མེད་པའི་འཚོར་བའི་ཚེས། །བསྐྱབ་པར་དཀའ་ལ་འཛིག་པར་སྣ་བ་ཅན། །འབད་ཀྱང་ཟིན་མེད་འགྲུལ་པའི་ཡོ་ལང་གིས།། འཆི་ཚེ་ཅི་བྱེད་སོམས་དང་ལོ་ཐུབ་བ། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཆི་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས།། །གཞན་འབྲེལ་སྟུག་པས་མལ་ཀྱི་མཐའ་མར་བསྐོར། །གནད་གཅོད

སྤྱན་བསྟལ་བས་མ་ལས་འདས་པ་ན། ཁྱོས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་ལོ་ཐུ་བ། ། འབྱུང་བའི་འདུས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ས་རྩྭ་ཆུ་ལ་ཐིམ་པས་ལྟང་མི་ནུས། །དུ་བས་འཚུབ་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ན། །ཁྱོས་ལས་གཞན་པའི་མགོན་མེད་ལོ་ཐུ་བ། །འཆི་དུས་ཆུ་རྩྭ་ནུས་པ་མེ་ལ་ཐིམ། །བ་སྣ་སྐྱམ་ཞིང་ས་གཅོགས་ལ་ཡང་འཁྱམ། །འཇིགས་རྡུང་ཆུ་བོས་ཁྱེར་བའི་རྒྱམ་པ་འཆར། །ཁྱོས་མིན་ཅིས་ཀྱང་མི་ཕན་ལོ་ཐུ་བ། །གང་ཚེ་མེ་རྩྭ་ནུས་པ་རྩྭ་ལ་ཐིམ། །ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཡལ་མེ་ལ་ལ་ལོས་པ་ཡིས། །འཇིགས་སྣང་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་འཆར་བ་ན། །ཁྱོས་མིན་ཅིས་ཕན་ས་ཟོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །དེ་བཞིན་རྩྭ་གི་ནུས་པ་ནམ་མཁར་ཡལ། ། དབུགས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་རྩྭ་འཚུབས་ཆེན་པོ་ཡིས། །དབང་མེད་ཀུན་ཏུ་བདས་པར་སྣང་བ་ན། །ཁྱོས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་མེད་ལོ་ཐུ་བ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་སྣང་བ་དབང་མེད་ནུབ། །ཞ་ར་ལ་འཇིགས་རྡུང་གཤིན་རྗེའི་སྣང་བ་འཆར། །ཅི་བྱེད་གཏོ་ལ་མེད་ཉམ་ཐག་གྱུར་པ་ན། །ཁྱོས་ལས་གཞན་པའི་དབུང་མེད་ལོ་ཐུ་བ། ། མལ་གྱི་མཐའ་ན་འཆི་བ་བརྒྱམ་པ་ན། །དབུགས་ཀྱིས་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པའི་ནུས་པ་མེད། །ཟླ་གཅིག་མའི་ནང་དུ་ངར་ངར་སྒྲ་འབྱིན་ཚེ། །ཁྱོས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་ལོ་ཐུ་བ། །ནང་གི་གནད་གཅོད་སྤྱན་བསྟལ་བས་མ་ལས་འདས། །མིག་གཉིས་ཀྱིན་ལ་ལྷོག་ཅིང་དབུགས་ཀྱང་སྤྲད། །བར་དོའི་འཇིགས་སྣང་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ལ། །ཁྱོས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཕན་ལོ་ཐུ་བ། །ཡུན་རིང་གནས་ཀྱང་སྲིག་པའི་ལས་ལ་ཞོར། །མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱི་མའི་ལས་མ་གྲུབ། །འཆི་དུས་རང་རེ་གཅིག་པུར་འགྲོ་དགོས་པས། །མི་རྣག་ཆུང་ལ་ས་ཟོམས་ཤིག་ལོ་ཐུ་བ། །རང་ཡུལ་སྲིང་ནས་ནས་མི་ཚེ་བྱེས་སུ་ཕྱིད། །གང་ལའང་སྙིང་ཆོལ་སུ་ལའང་ཟ་འདོད་བྱེད། །དགོན

མེད་གསོག་མེད་སྟོག་པའི་ཡོ་ལང་སྤྱོད། །འདི་འདྲའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱོས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །ཚེ་འདིའི་འཚོར་གསོག་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་། །འཆི་བའི་དུས་སུ་རྟེས་འབྲང་གཅིག་ཀྱང་མེད། །གྲུང་པོར་འདོད་པ་ཕ་རོལ་ལངས་པའི་ཚེ། །ཆོས་ལས་གཞན་པའི་གྲོགས་མེད་ལོ་ཐུ་བ། །སྤྱོད་པ་སྟལ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་སྐན་ཡང་ཕྱུང།། སྤྱོད་ངན་དགེ་མེད་སྟོག་དང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཡང་ཡང་མཆི་མ་འབྱུངས། །འཚོར་བའི་ཡིད་འབྱུང་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །གཤིས་ངན་མང་པོས་ཆགས་སྡང་གཅོ་བོར་སྐྱབ། །ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པས་ཆགས་སྡང་ཞར་ལ་ཟོམ།། །དེ་ཡང་བློ་འདོད་ཙམ་དུ་ཤོར་བ་མང། །བསྟན་པའི་གནས་ལུགས་སོམས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །འོན་ཀྱང་བློ་མ་དམ་པས་རྟེས་སུ་བཟུང། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མོས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེས། །སྒོ་གསུམ་དལ་བར་སྡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐོངས། །གཅིག་ཏུར་ཚོས་ལ་ཏིལ་ཅིག་ལོ་ཐུ་བ། །མང་དུ་ཐོས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་གོ །ཞིབ་ཏུ་བསམས་པས་ཏེ་ཕྱག་རྣམ་དབྱེ་ཕྱེད། །ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་པས་སེམས་ལ་རྟོགས་པ་འཚར། །རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལོངས་དང་ལོ་ཐུ་བ། །དལ་འབྱོར་སྐྱོན་མེད་ཐོབ་པར་རེས་འགའ་སྟེ། །ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡང་སྟོན་གའི་སྒྲིན་ལྡར་གཡོ། །གཡེང་བའི་ཐབས་ལ་མི་ཚེ་ཟད་པ་ཐོངས། །ཡང་ཡང་སེམས་ལ་སྨྲོས་དང་ལོ་ཐུ་བ། ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་སྨྲ་ལམ་སྐྱ་མ་འདྲ། །གང་ཤར་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱེར་སོ་ཡིན།། བཅོས་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ལྟོས། །སེམས་ཀྱི་དྲན་འཛིན་གཅེས་སོ་ལོ་ཐུ་བ། །ཚུལ་འདི་པཏ་ཆེན་ས་སྐྱའི་ནང་ཚན་དུ། །དབྱར་བཞུགས་བྱས་ཚེ་སེམས་ལ་ཤར་བའི་གཏམ། །རང་ལ་གྲོས་འདེབས་ཚུལ་དུ་ཁྱོས་པ་ཡིན། ། འགལ་འབྲེལ་མཆིས་ན་མཁས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །དགེ་བས་བདག་དང་

སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །ཅི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །གང་ཤར་བའི་
བ་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཤིང་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་གྲོ་བཞིན་ཟླ་
བའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བྲིས། འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ
ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། ||

༦༥། ।ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་དྲ་བ་བཞུགས། ।

༦༥། ।བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་བློ་ཆེ་བློ
ལྡན་བློ་ཡི་མཆོག་གྱུར་པ། །ཚད་མེད་བློ་ཡངས་འཕགས་པའི་ཚོགས་ལ་གུས
བཏུད་དེ། །འདི་ཕྱི་རྟམས་སུ་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །ཀུན་ལ་ཕན་པའི
གཏམ་འདི་ནི། །འཇམ་དབྱངས་བཅུན་པས་འགྲོ་ལ་བཤད། །ཀྱེ་མ། གནའ་དུས
བཟང་པོ་ནུབ། དཔ་དུས་ངན་པ་ཤར། གནའ་མི་མཁས་པ་འདས། དཔ་ནི་ཐུན་པོ
སྐྱེས། ལྟ་ཆོས་དར་གྱི་མདུད་པ་གྲོལ། མི་ཆོས་ས་ཁ་མའི་ཕོན་ཐག་ཆད། རྒྱལ
ཁྲིམས་གསར་གྱི་གཞའ་ཤིང་ཆགས། གཙོ་བོ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐམས། དཔའ་བོ
སྟག་གི་ར་མོ་ཡལ། མོ་བཅུན་ངོ་ཚའི་གཡང་ལུག་བུད། ཡ་རབས་ཀྱི་ས྄ལ་མི
བསྡུང་མ་རབས་ཀྱི་ས྄ོད་པ་བསྐྱང། ཕུགས་ཀྱི་ལེ་མི་བཀྲ། འཕྲལ་གྱི་ཅིས་གཏང། ལེགས་པའི་ས྄ལ་མི་འཛིན། ཉེས་པའི་དཔེ་འདྲེན། མཁས་པའི་གཞུངས་མི
བསྡུང། རྩོངས་པའི་ཟྭས་སུ་འཛིག ཐཙང་པོའི་ངོ་མི་བྱེད། ངན་པའི་ཡ་བ་བྱེད

པ་མང་དུ་མཐོང་བས། མཁས་པའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་ལ་དམ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོས་བྱ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དུ། ལྷ་ཆོས་མི་ཆོས་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གཏམ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་ཀྱང་བློ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་གཏད། རྒྱབ་རྟེན་ལས་དང་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པས། འཕྲལ་གྱི་ཚོད་དང་འདུན་མ་ལ་གཟབ་ནས། ལག་ལེན་ཕོ་ཐྲོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བསྟན་ན་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གོས་དང་འདུན་མ་བཤམས་ཚད་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་འདི་དཀར་བ་ཡིན་པས། འཕྲལ་ཚོད་ལེན་ཅིང་བྱེད་པ་ཕོ་ཆོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན། འཕྲལ་བཅོས་མ་ཐག་འཇུམ་དམུ་ལེ་བ་བྱེད་པ་འདི་གྲུང་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། འགྲས་པའི་མི་ལ་སྟོང་མི་ན་བའི་མི་སུ་ཡང་མེད།ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་འཐད་མི་འཐད་སུ་ལ་ཡང་འོང་སྟེ་གཟུ་ཁོག་ལ་ལེན་པ་འདི་ཟད་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། སེམས་ལ་མཆོ་མི་མཆོ་འཆར་ཏེ། མཆོ་ཚད་ཁར་མི་འདོན་པ་འདི་མཁས་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། རང་རྒྱལ་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་མི་སུ་ཡང་མེད་ཅི་བགེ་འཇམ་དང་བློ་ཁོག་ནས་བྱེད་པ་འདི་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན། ངན་པ་ལ་ཁ་མ་སྦྱ། ཕྱིས་ཅི་འོང་མི་ཤེས། བཟང་ལ་ངོ་བསྟོད་མ་ཆེ། ད་གཟོད་ཅི་འགྱུར་མི་ཤེས། མ་བསམས་པའི་ཞལ་ལྟེ་མ་བཏང། གང་གི་ཐོག་ཏུ་ཅི་བཅས་མི་ཤེས། མ་གྲུབ་པར་ཁ་ཏོ་མ་འདོན། ཕྱིས་ཅིར་འགྱུར་མི་ཤེས། བྱམས་དགས་པ་བུ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ཐོ་ལ་དུ་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ནོང་དགས་པ་དགྲ་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ཐུབ་ཀྱང་ལ་ཡོག་འོང་བ་ཡིན། རས་ཆོད་ཆེན་པོ་གཉེན་ལ་ཡང་མ་བྱེད། ནམ་ཕུགས་འཁོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འབར་འཐབ་དགོ་པོ་བྱན་ལ་ཡང་མ་བྱེད། འཁོར་མཁན་མི་འོང་བ་ཡིན། ཐོག་ཏོས་དགོ་པོ་འབར་ལ་ཡང་མ་བྱེད།

ཞེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ངན་བཅད་དུག་པོ་གྲོགས་ལ་ཡང་མ་བྱེད། སེམས་སྙིང་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེ་ཁྲིམས་ངན་པ་གཞན་ལ་ཡང་མ་བསླབ། རང་ལ་ཡང་གཙོ་བ་ཡིན། ཁ་འཐབ་ཆུལ་ཡང་དགྲ་མི་ཐུབ་པས། བརྩེ་བ་དེ་ཞེ་ལ་འཚང་། ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་གཉེན་མི་བསྐྱང་བས། བྱམས་པ་དེ་སེམས་ལ་ཞོགས། སྡང་གཏུག་དུག་ཀྱང་དགྲ་མི་ལྟོག་ འདུན་ མ་སྐྱབས་ཀྱིས་ཆོད། ས་ར་ སྙ་ ཆེ་ ཡང་ ནོ་ར་ ཡི་ ས་ཁ་ གཞི་ རྣབས་ དང་ ཏྲི་ ཀུ་ བསྐྱེད་ ལ་ ཆོལ། གཏམ་ མགོ་ འཕྲོ་ ཀྱིས་ བསུས། གཏམ་ གཞུག་ ཕྲུ་ ལ་ ཞོགས། དགོས་ དོན་ ཕོག་ ཐར་ སྟོས། རན་ ལ་ མཛེས་ པ་ ཨོད་ ཡབ། ངན་ ཁོང་ ན་ ཡོད་ ཀྱང་ ཁ་ རྒྱ་ ཕར་ སྣོད་ ཐོན། ཡི་ ལ་ མཛེས་ པ་ ཡིན། ཞེ་ ས་ ང་ ཡོད་ ཀྱང་ ལ་ ངག་ ལ་ ཚུལ་ ལ་ ཟ ོ ན། ནམ་ ཕ ུ ག ས ་ ཤ ག ས ་ ས ུ ་ ཆ ེ ་ ཐ ་ ཡ ི ན ། ཟ ི ང ་ ད ུ ་ ব ু ঙ ্ ক ্ ষ ু ঘ া ্ ক ্ ঘ ি ্ ঘ

མི་བདེན་པ་ལ་ཤུགས་མ་འདེབས། མི་འགྱུར་པ་ལ་ཁས་མ་ལེན། མི་ལྟོག་ས་ཐའི་
ལས་མ་འཇུག མི་ཉན་པ་ལ་ གྲོས་ མ་འདེབས། མི་འོང་བ་ལ་ལས་ ཆ་ཅོལ།
མེད་པའི་ནོར་ལ་ནན་ མ་ཆེ། མི་ཤེས་པ་ལ་ཀོ་ལོང་ མ་བསྟན། དྲིན་དགྲ་ལ་ཡང
ཆ་ཞགས གྲགས་ པ་ཆེན་པོ་གཉེན་ ལ་ཡང་ ཀྱེད། སྙིང་གཏམ་ཟབ་ མོ་ ཀྱོགས་ ལ
ཡང་ ཀྱེད། ནོར་ མཚང་ ཅན་ ཐུ་ ལ་ཡང་ ཆ་ སྟན། གཞན་ ལ་ ཕ་ ལ་ ཕ ལ
ལ ལ ལ

བློངས་ཚད་ཐོག་ཏུ་ཁོལ། ལག་མི་གཅོང་ན་མི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། མི་བཟང་དུ་
གྱིས།། ཁ་མང་ན་གོས་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ཁ་མ་མང། མི་གཞི་མི་ལེགས་ན
ཁལ་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ནེ་སྟོང་མི་ཤེས་ན་སྟོན་པའི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ཕྲིག
ལ་མི་འཛེམ་ན་ཆོས་པའི་ཁྱུར་མི་ཚུད་པ་ཡིན། ཟབ་པ་འཐོམ་པོར་མ་ཤོར་བ། ཐུ
བ་ཉང་བ་ལྷགས་པར་མ་ཤོར་བ། ཐོ་ཆོད་དགེ་རྩ་བ་ཏུ་མ་ཤོར་བ། ཕ་ཁ
ལ་ཕོར་མ་ཤོར་བ། གསལ་དགེ་ཆོ་མཐོང་ཏུ་མ་ཤོར་བ། ཐོ་བཟང་དགྱེ་ཕོར་མ
ཤོར་བ། ཏང་ཕོ་གྲྭའི་ཟུར་མི་འདོན་པ། བཟང་ཕོ་གཞན་ལ་མི་གཤེ་བ་གཅིག
དགོས་ས། ।མི་ལྷུང་ཕོ་དང་མགོ་ལྷོང་ལ་ནོར་ས་ཡོད། ཏང་ཕོ་དང་ལྷེན་པ་ལ་ནོར
ས་ཡོད། ཆོས་ཅན་དང་ནོག་ཕོ་ནོར་ས་ཡོད། བཙུ་བག་དང་མི་ཤེས་པ་ནོར་ས
ཡོད།། ཐོ་རབ་ཁོང་ཡངས་དང་བཙུ་ཁོང་ནས་ཟབ་ཆོལ་བ་ནོར་ས་ཡོད། ཐོ་འཕྲིང
ལྷེན་པ་དང་འཇམ་ཁོང་ནས་ཟབ་ཆོལ་བ་ནོར་ས་ཡོད། ཐོ་མཐའ་མགོ་ལྷོང་དང
ཁོང་ནས་ཟབ་ཆོལ་བ་ནོར་བ་ཡང་མཐོང་ངོ། ।ཟས་ཁ་ཏུ་ཞིམ་པ་དེ་མི་ལ་བྱིན
ནོར་ཡིད་ཏུ་འོང་བ་དེ་རང་གིས་ཆོང། གཏམ་ལ་ཆོ་བ་དེ་ལ་ཅུ་ཙར་ཟུང། དགྱ
རང་དང་འགྱས་པ་དེ་ནང་ཏུ་མ་གཞུག ལཱཥ་མ་ཐག་ཏུ་ངོ་ཤེས་མ་བྱད། འདྲིས
མ་ཐག་ཏུ་ཐྲོ་མ་གཏད། དགའ་མ་ཐག་ཏུ་འཛུམ་མ་བསྟན། ཁྲོ་མ་ཐག་ཏུ་བཞིན
ཆ་བསྟ། ཆ་མགྱ་བ་ལ་མིག་ལོག་དང་མཆུ་འབུག་མ་བྱེད། དགའ་བ་ལ་ཙ་ནས
གཅེས་གཅེས་མ་བྱེད། མི་ཞིམ་པའི་ཟས་ལ་ལྷ་མ་བསྟེར། ཞིམ་པ་ལ་ཏུབ་མ་ཆེ
ཕྱུག་ཕོ་སྟོང་ཤེས་པ་གྱིས། མི་ལྟོགས་པ་ཅམ་དུ་བསྲི་ཤེས་པ་གྱིས། འཇོམ་ན་སྐྱིད
ཁྱུགས་པ་གྱིས། ཕོངས་ན་ལྷག་ཁྱུགས་པ་གྱིས་ཙང། བཟང་ཕོ་ཁ་ཆེ་མ་འདོན
ཀུན་ལ་ཆུས་ཡོད། ངན་པ་ཆེ་སྐད་མ་ཆེ། གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་འོང་བ་ཡིན། ཡོད་པ

མི་ལ་མ་ངོམ། གཞན་སེམས་ཅན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན། མེད་པ་གཞན་ལ་མ་འགང་། སྟོང་ཚོམ་བསྐྱེད་ཏུ་འོང་། དགེ་པོ་དགེ་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་ཞན་པར་འགྱུ་བ་ཡིན། གྱུང་པོ་གྱུང་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་གློན་པར་འགྱུ་བ་ཡིན། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་ལོངས་པར་འགྱུ་བ་ཡིན། མཛའ་བ་མཛའ་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་འགོན་དུ་འགྱུ་བ་ཡིན། ཆེན་པོ་ཆེ་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་དམའ་བར་འགྱུ་བ་ཡིན། མཁས་པ་མཁས་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་ཟློག་པོར་འགྱུ་བ་ཡིན། བཙུན་པོ་བཙུན་ཕྱེར་མ་མཁས་ན་འཚལ་བར་འགྱུ་བ་ཡིན། ཟས་ལ་ངོ་ཡོད་པས་བྱིན། ནོར་ལ་དགྱ་ཡོད་པས་སྦྲོས། གྲོས་ལ་གཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་བསྟན། གཏམ་ལ་ཚུ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་ཟུངས། མི་ལ་གྲོགས་མཁོ་བས་བཟང་བ་འབྲེང་གསུམ་བསྟེན། བག་ལ་ལྟ་འགོ་བ་ཡིན་པས་ཁ་ཏོན་བཟང་པོ་གྱིས། ལར་གསར་འགྲོགས་ཆེ་བའི་གཉེན་པས། ཕྱི་ཕག་རིང་བའི་དགྱས་དགའ་བ་ཡིན། ཅན་པའི་དཔོན་པས་བཟང་པོའི་གཡོག་གི་དགའ་བ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་གྲལ་མགོ་བས་བཟང་པོའི་གྲལ་མཇུག་དགའ་བ་ཡིན། སྟོང་མང་ན་གློ་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་གཏམ་མ་བཤད། ཁ་མང་ན་དགྱ་ལྟང་བས་སྟ་བ་སྐྱང། ནོར་ཡོད་ཚད་འདོད་པ་ཅན་ལ་སྐྱང་། ཁས་ལེན་མང་ན་མི་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་མ་མང། མ་བཤད་ན་ཕས་ཀྱང་མི་གོ་བས་ལྟག་པར་ཞོད། མ་བསྐུལ་ན་བུས་ཀྱང་མི་ཉན་པས་སྐུལ། མ་བསྐྱབས་ན་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་མཁས་པ་སྟོ་བས། མ་བྱིན་ན་བུ་ཡང་འགོར་དུ་མི་འདོད་པས་བག་ཙམ་རེ་བྱིན། སྟེར་བའི་ས་ཁ་གཏན་དུ་མ་འགྲོ། བྱམས་པའི་མི་སྲུན་དུ་མ་བཙུག འབྲེལ་ཚད་པ་ཡིན། སྡང་བའི་དགྱ་ཉེ་ས་ར་མ་བཞག ར་ཁ་ཁོང་དུ་ཤོར་བ་ཡིན། མི་གང་ལ་ཡང་བན་བཅད་མ་བྱེད། ཕན་

སྲས་ཕོགས་མི་ཤེས། བཅོལ་བའི་ལས་གོ་ཆོད་པ་གྱིས། རང་མགོ་ཕོན་འོང་བ
ཡིན། བཙུན་དང་གཡོ་སྒྲ་སྒྲོངས་དང་གར་ཡང་འགྱིམས་པ་ཡིན། ཁ་ཉུང་ལ་ལག
གཅང་བར་གྱིས་དང་ཐམས་ཅད་ར་ལ་བྱམས་པ་ཡིན། མི་གཞི་ཡག་ལ་རང
འདོད་ཉུང་ངུ་གྱིས་དང་ཀུན་དང་མཐུན་པར་འོང་ངོ། །བློ་ཁོག་ཆུང་ལ་སྙ་ཐུང་བའི
མི་ལ་ཀུ་རེ་མ་བྱེད། ཁ་འཛམ་ལ་གཏིང་ཟིགས་བའི་མི་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱེད།
ལྷུགས་པ་ང་ཆུལ་ཅན་ལ་ཤ་ཚ་སྒངས། མཚང་ནས་འདུ་མ་བསྒབས། ཕྱི་ཐག
ཐུང་བའི་མི་དང་འཕྲལ་ཉམས་དགའ་ཡང་མ་འགྲོགས། ཞེ་ནག་བའི་མི་འཕྲལ་ཁ
འཛམ་ཡང་བློ་མ་གཏད། འདྲིས་ཆུང་བའི་མི་ལ་བློ་མ་འགེལ། གལ་ཆུང་བའི་མི
དང་གཏམ་ཁ་སྐྱར་མ་བཤད། དོན་མེད་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཆེ། ས་ོད
ཏིང་དགྱ་ལ་སྟོང་ཁམས་མ་ཆུང། འབབ་ངེས་བའི་ཁྲལ་བཞིན་དུ་གྱིས། དགོས
ངེས་བའི་གོགས་པོ་མདངས་དང་འཛུམ་གྱིས་སྲས། གོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ
ཕུགས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་ས་ོམས། འཕྲལ་གྱིས་ཁེ་ཆེ་ཆུང་བཙུ། བསྒྲབ་ན་འགྲུབ་མི
འགྲུབ་བཙུ་བ་སྟེ་བཏུག་པ་གལ་ཆེའོ། །སྟར་གྱི་ གོས་ལེགས་ཉེས་ད་ལྟ་ས་ོམས།
མ་འོངས་བའི་ གོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ས་ོམས། གཞན་གྱི་ གོས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི
དཔེ་རང་ལ་ཞོག ཀོས་ལ་མི་དབང་བའི་མི་ གོས་ས་ར་མ་འདོད། ཀོས་སྟབས་ལ
མི་ཚེབས་པ་ཡིན། ཀོས་ལ་མི་དགའ་བའི་ མི་མ་བཀུག ཀོས་ཀྱི་དགེགས་ཤིང
བྱེད་པ་ཡིན། མང་པོའི་ནང་དུ་ ཀོས་མ་གྲེངས། ཀུན་ཀྱིས་ཆོ་ར་པ་ཡིན། ཀོས་མ
གྲུབ་པ་མ་བཤད། ཡལ་ནས་འགྲོ་བ་ཡིན། ཀོས་མང་ས་ར་བ ཀོས་ན་ བློ་ ཐ
ཡིན། ཐུན་རིམ་ལ་ ཀོས་དེས་ན་ མི་འགྲོད་པ་ཡིན། ཤ་ཚ་བ་ལ་ ཀོས་བསྟར་ དུ
བཏུབ་པ་ཡིན། ཉམས་ཅན་ལ་ ཀོས་དེ་ན་མཐའ་ཆོད་པ་ཡིན། ཀོས་མ་བཤད་ན

གང་དུ་ཡང་བསྐྱར་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་ལ་བསམ་གཞིག་བཏང་ན་འཚར་འབྱུབ་ཚུང་བ་ཡིན། གྲོས་ཐག་མ་བཅད་ན་བསྲིང་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་མ་ཐལ་ན་བཅོས་སུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ན་གཟབ་ཏུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་སྟ་མང་དུ་བྱས་ན་འདོམ་དུ་བཏུབ་པ་ཡིན། གྲོས་མགོ་ལ་ལོ་ང། གྲོས་ཆུ་བཞིན་ལ་ཆོལ། དགོས་དོན་སྟས་ལ་ཕོག་པར་སྟོས། གྲོས་བཞུག་ནན་ལ་སྟས་ཞང་། གྲོས་ལ་བཆུལམ་སྟོང་བཤད་ཀྱང། ལྷུན་གྱིབ་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བརྟག་དཔྱད་ཕོ་ཆོད་ལས་བྱུང་བ་དང་གཉིས་ལས་མེད་དོ། །མདོར་ན་ལས་གཅོ། གཏམ་ཆུན་སྒྲ་བོ་མགོ་ནག་མི་ལ་བསོད་ནམས་གཅོ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་པ། མཛངས་པ་ནོར་བསོགས་པས་རིག་བཆུད་འཕེལ་བར་མ་མཐོང་དོ། །དེ་བས་ན་ལས་དཀར་ནག་གི་སྒྲངས་བློངས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། ཁ་ཉུང་བ་དང་གཅིག ཁོག་ཡངས་པ་དང་གཉིས། གཏམ་ཏྲང་བ་དང་གསུམ། བསམ་མཚོ་གཏོང་བ་དང་བཞི། ཉེ་རིང་མི་བྱེད་པ་དང་ལྔ། རང་འདོད་ཚུང་བ་དང་དྲུག་པོ་དེ་གཅོ་ཀོ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཏོང་ཕོད་ཆེ་བ་དང་གཅིག གདོང་དྲག་པ་དང་གཉིས། ཐོ་བརྟན་པ་དང་གསུམ། འགྲན་ཐུབ་པ་དང་བཞི། སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ལྔ། ཚོད་ཆིན་པ་དང་དྲུག་པོ་དེ་སྟག་ཤར་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་རིགས་བཙུན་པ་དང་གཅིག ཁྲེལ་འཛོམ་ཆེ་བ་དང་གཉིས། ནོར་བསོགས་ཤེས་པ་དང་གསུམ། འགོར་བསྐྱང་ཤེས་པ་དང་བཞི། ལུས་ཐུབ་པ་དང་ལྔ། གྲོགས་ལྟར་མཐོང་བ་དང་དྲུག་པོ་དེ་མོ་བཙུན་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ ཀྱེ། ཀྱེ་མ ཀྱེ ma། ཆུལ་ཁམས་བསྐོར་བས་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་མཐོང། ཁྱོ་གྲོས་ཆོ་བས་ཕྱི་ནང་སྐྱོན་ཡོན་རིག ། ཆུམ་འབྱེད་གཟེ་བས་བསྟན་བཅོས་འདི་བཙུམས་སོ། ། འདི་བཀོད་དགེ་བས

བདག་ གློ་ གླང་ ཆེན་ རབ་ བརྟན་ པར། །ཕན་ བདེའི་ ལུས་ ཆུས་ ལེགས་ བཤད་ ཏ་ བས་ རབ་ བཆུན་ ནས། །ཐོས་ མང་ རལ་ གྲིའི་ ཤེས་ རབ་ ཀློ་ ཁོས་ སྟོར་ བཟང་ སྟེ། ། གཏི་ ལུག་ ཐུན་ ཟླ་ ཕུར་ གཡུལ་ ལས་ རབ་ ཆུལ་ ཐུར། །ཀུན་ ལ་ ཕན་ པའི་ བསྟན་ བཅོས་ ལེགས་ བཤད་ འཕྲལ་ གྱི་ ཏ་ བ་ ཞེས་ བྱ་ བ། ། དཔལ་ ལྡན་ ས་སྐྱ་ པཎ་ཁི་ ཏས་ སྦྱར་ བའོ།། །།

༦༥། །བཤེས་ པའི་ སྒྲིང་ ཡིག་ གི་ བསྟུས་ དོན་ བཞུགས་ སོ། །

༦༥། །ཨོཾ་ སྭ་སྟི་ ས་ཏཱ། ཏ་ མ་ དང་ འཇམ་ པའི་ དབྱངས་ ལ་ ཕྱག་ འཚལ་ ལོ།། བཤེས་ པའི་ འཕྲིན་ ཡིག་ ལ་ དོན་ གསུམ་ སྟེ། ཆོ་ མ་ ཀ་ ལ་ འཇུག་ ཀ་ ཀློ་ ཀྱི་ དོན་ དང་། གཞུང་ བསྟན་ ཀ་ གསུམ་ གྱི་ རང་ བཞིན་ དང་། འཇུག་ བསྟན་ པར་ ཇེས་ སུ་ གདམས་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། འཕྲིན་ ཡིག་ སྒྲིང་ བའི་ ཆུ་ དང་། སྒྲིངས་ པའི་ དོན་ གཟུང་ བར་ གདམས་ པའོ། །དེ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། གཟུང་ བར་ འོས་ པ་ དང་། གཟུང་ བའི་ ཕན་ ཡོན་ ནོ། །གཞུང་ གི་ དོན་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཇེས་ སུ་ དྲན་ པ་ ཐུག་ གིས་ མདོར་ བསྟན་ པ་ དང་། བསྟན་ པ་ གསུམ་ གྱིས་ ཆུས་ པར་ བཤད་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། སྒྲིར་ བསྟན་ པ་ དང་། སོ་ སོར་ བཤད་ པའོ། །དེ་ ལ་ བཞི་ སྟེ། གཏོང་ བ་ ཇེས་ སུ་ དྲན་ པ་ དང་། ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཇེས་ སུ་ དྲན་ པ་ དང་། ཆོས་ ཇེས་ སུ་ དྲན་ པ་ དང་། ལྷ་ ཇེས་ སུ་ དྲན་ པའོ། །བསྟན་ པ་ གསུམ་ གྱིས་ མཐར་ ཕྱིན་ པར་ བྱ་ བ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ལྷག་ པ་ ཚུལ་ ཁྲིམས་ ཀྱི་ བསྟན་ པ་ དང་། ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ དང་། ཤེས་ རབ་ བོ། །དང

ཡོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཐུང་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསླབ་བྱ་དང། ཁྱིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱའོ། །དང་ཡོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསླབ་བྱ་བསླུབ་པ་དང། དེའི་གཉེན་ཡོ་བསྟོམ་པའོ། །དང་ཡོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བསླབ་བྱ་དང། སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང། དེ་ངག་གི་བསླབ་བྱ་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང། བག་ཡོད་པ་བསླུབ་པ་དང། བཟོད་པ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ངག་གི་བསླབ་བྱ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱགས་ཏེ་བསླབ་པ་དང། ངག་གི་རིགས་བརྒྱགས་ཏེ་བསླབ་པ་དང། གང་ཟག་གི་རིགས་བརྒྱགས་ཏེ་བསླབ་པ་དང། སྤྱོད་པའི་རིགས་བརྒྱགས་ཏེ་བསླབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཉེན་ཡོ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་ཡོ་དང། ཆུམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་ཡོའོ། །དང་ཡོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བརྒྱགས་ཏེ་དགག་པ་དང། སྐྱོན་དང་ཉེས་དམིགས་བརྒྱགས་ཏེ་དགག་པ་དང། ས་སོའི་ཆ་བརྒྱགས་ཏེ་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང། སྟོང་ཡོ་མེད་པ་དང། ཚོམ་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆུམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་ཡོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་དགག་པ་དང། དེའི་ཕན་ཡོན་དང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་བརྒྱགས་ཏེ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་ཁྱིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྲོག་པ་མི་བྱ་བ་དང། རང་གི་དགེ་བ་ལ་འབད་པའོ། །དང་ཡོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྲོག་པ་མི་བྱ་བ་དང། དེའི་འཕྲད་པའོ། །རང་གི་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུ་བསླུབ་པ་དང། འདོད་པ་གེགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའོ། །དང་ཡོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་བསླུབ་པ་དང། གྲགས་པ་ངན་པའི་རྒྱུ་བྱུག

སྒང་བ་དང་། འགྲོར་བའི་ནོར་གཅིག་བློང་བའོ། །འདོད་པ་གཡོག་སྙ་མི་འགྱུར་
བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཕྲིན་བའི་བདེ་བ་གཡོག་སྙ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཁམས
ཀྱི་ཟས་གཡོག་སྙ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་གཉིད་གཡོག་སྙ་མི་འགྱུར་བར
བྱ་བའོ། །ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྒྲབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་པར་མཐོ་བ
བསྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ
བའི་ཚོས་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། དེ་བསྟོམས་ན་སྟོག་པས་མི་བཟློ་བའོ། །ངེས་པར
ལེགས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་བསྟོམ་པའོ། ।
དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐར་པ་ལ་སྨྲྀབ་པའི་གཉེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ
བསྟོམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས
བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ གཉེན་པོ་བསྟོམ་ པ་ དང་།
དེའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་བསྟོམ་པའི
དོན་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཉེན་པོ་བསྟོམ་ པ
དང་། ལྟ་བ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་བསྟོམ་པར་གདམས་པ་དང་།
ལྟ་བ་དངོས་སོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ
གཞན་དུ་ཇོག་པ་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིད་པ་པོར་ཇོག་པ་དྲུག་དགག
པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་འཛིན་པ་གསུམ་དགག་པའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡང
དག་པའི་ལམ་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། བསྒྲབ་པ
གསུམ་བསྟོམ་པ་དང་། མི་བརྟན་པའི་དྲན་པ་བསྟོམ་པའོ། །ཁམས་གསུམ་ལ་ཞེན
པའི་གཉེན་པོར་འཕོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྟོམ་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ལྷག་ བསྟལ
ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། དེས་ན་འཕོར་བ་ལ་ཡིད་དགྱུར་བར་གདམས་པའོ། ।

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགོར་བ་མི་རྟག་པར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། དལ་འབྱོར་རྟེད་
པར་དཀའ་བ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་སུ་མི་རྟག་པ་དང་། མཐར་འཛིན་པ་དང་། དོན་བསྡུ
བའོ། །དལ་འབྱོར་ཏྲེད་པར་དཀའ་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། ཏྲེད་པར་དཀའ་ཆ
དང་། འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་སྤང་བའོ། །འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ
བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི
སྡུག་བསྔལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏེས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོམ་པ་མེད་པ
དང་། ཐུག་པ་མེད་པའོ། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར
འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་དགེ་བ་ལ་འབད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག
བསྔལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ
ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགོར་བ་ལ་ཡིད་འཕྲུང
བར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། གང་གིས
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དང་། བྱང
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ། །ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས
རབ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ
བསྒོམ་པར་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པར་མི་བྱ་བའི
གནས་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཏེན་འབྲེལ་བཅུ
གཉིས་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི

བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་དང། ལུགས་ལས་ལྟོག་པ་དང། དེའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །ཤེས་རབ་བསྟོམ་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེད་ལུགས་པར་མི་བྱ་བ་དང། སེམས་ལ་འབད་པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་རྟེས་སུ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྨྲོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས་པ་དང། དེ་ལྟར་སྨྲད་པའི་འབྲས་བུ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགེ་བས་ཆོ་དོན་ཡོད་པར་གདམས་པ་དང། བསྟོ་བས་དགེ་བ་དོན་ཡོད་པར་གདམས་པའོ། ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གདམས་པ་དང། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་གདམས་པའོ། །ཡང་ཤེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་གི་དོན་བསྡུས་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ་པཎྜིཏ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཏེ། ། ||

[General Information]
书名=萨迦五祖全集对勘本（13/25）（藏文）
作者=萨班更噶坚赞
页数=541
SS号=40468437
出版日期=2007.04
出版社=中国藏学出版社
原书定价=29
主题词=萨迦派 古籍 汇编 藏语
参考文献格式=萨班更噶坚赞.萨迦五祖全集对勘本 13/25 藏文.北京市：中国藏学出版社,